HALLWYLSKA SAMLINGEN

BESKRIFVANDE FÖRTECKNING

GRUPPERNA XXXIV OCH XXXV

DETTA VERK FÖRELIGGER I EN UPPLAGA AF ETTHUNDRATIO EXEMPLAR, TRYCKTA PÅ HANDGJORDT PAPPER FRÅN SVERIGES RIKSBANKS PAPPERSBRUK I TUMBA. DÄRUTÖFVER ÄR AF VISSA GRUPPER EN SEPARATUPPLAGA TRYCKT I NITTIO EXEMPLAR. KLICHÉERNA ÄRO GJORDA AF KEMIGRAFISKA AKTIEBOLAGET BENGT SILFVERSPARRE. TRYCKNINGEN HAR UTFÖRTS AF A.-B. CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1926.

FÖRORD

Hallwylska samlingen, som detta verk har till uppgift att i ord och bild beskrifva, har kommit till tack vare en samlarhåg, som väcktes hos mig redan i min tidiga ungdom och som följt mig genom ett långt och lyckligt lifs alla skiften. Mellan den dag, då grunden lades till min allra första samling — snäckorna —, och de senaste förvärfven ligger en tidrymd af mer än sju årtionden.

Måhända skola åtskilliga af de i samlingen ingående grupperna förefalla en nutida kritisk granskare skäligen betydelse- och intresselösa, många af de enskilda föremålen föga värdefulla. Det väsentliga har dock för mig icke varit att samla särskildt dyrbara och sällsynta saker. Fastmera har mitt syfte, alltsedan detta började stå klart för mig, varit att hopbringa ett såvidt möjligt rikhaltigt och mångskiftande material till belysning af såväl min egen samtids som äldre tiders kultur. Låt vara att i samlingen finnas både hela grupper och enskilda föremål af obestridligt värde, gör den i andra delar dock alldeles icke anspråk på att anses vare sig fullständig eller särdeles värdefull. Medan flere af grupperna kunna sägas ha samlat sig själfva, äro åter andra resultatet af en mera målmedveten sträfvan att inom ett visst område skapa en både kvalitativt och kvantitativt betydande samling.

Allteftersom samlingen växte, befästes hos mig den redan tidigt uppkomna önskan att se den bevarad som en enhet för framtiden. Min make, WALTHER VON HALLWYL, som, upptagen som han ständigt var af sin omfattande affärs-

verksamhet, hvarken hade tid eller intresse till öfvers för att deltaga i samlingens hopbringande — om än hvarje vackert förvärf gladde honom — delade i alla händelser min uppfattning om önskvärdheten af att samlingen icke i en framtid skingrades utan bevarades åt eftervärlden på en enda hand.

I öfverensstämmelse härmed öfverlämnade min make och jag vår samling jämte vår fastighet nr 4 Hamngatan i Stockholm, där den förvaras, till Svenska Kronan genom här dels i original, dels i öfversättning på engelska, franska och tyska återgifna gåfvobref.

GÅFVOBREF

Undertecknade WALTHER VON HALLWYL och WILHELMINA VON HALLWYL, född KEMPE, äkta makar, gifva och förära härmed till Svenska Kronan här nedan angifna fasta och lösa egendom att under Svenska Statens äganderätt handhafvas och förvaltas för det ändamål och i enlighet med de bestämmelser, som här nedan angifvas.

1:o.

Föremålet för gåfvan är:

1) fasta egendomen N:o 11 i kvarteret Skrafvelberget mindre med adressnummer 4 vid Hamngatan här i staden,

2) all den oss tillhöriga lösegendom, bestående af möbler, mattor och gardiner, taflor, konstsaker, samlingar af vapen och antika föremål, äfvensom husgerådssaker och kläder, som nu finnas inom nämnda fastighet, med undantag af:

a) i särskild förteckning upptagna vapen, taflor och öfriga föremål, som i äldre tider tillhört medlemmar af släkten VON HALLWYL, äfvensom föremål, erhållna vid utgräfningar omkring slottet Hallwyl i kantonen Aargau i Schweiz, hvilket allt det är vår afsikt att öfverlämna till Schweizerisches Landesmuseum i Zürich,

b) de kläder och husgerådssaker, som nu användas för vårt eget och våra tjänares behof, samt

c) de juveler och andra smycken, som icke nu äro införlifvade med samlingarna genom placering i de för samlingarna särskildt afsedda skåp eller montrer;

3) ett kapitalbelopp, placeradt i följande obligationer, nämligen:

Svenska Statens 3.6 % oblig. af 1887 å nominellt	Kr.	416 000.—
Svenska Statens 4 1/2 % » » 1913 » »	»	110 160.—
Svenska Statens 5 % » » 1914 » »	»	92 500.—
Svenska Statens 5 % » » 1916 » »	»	300 000.—
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 5 % oblig. af 1915 å nominellt	»	210 000.—
	Kr.	1 128 660.—

samtliga åtföljda af alla icke förfallna räntekuponger.

2:o.

Gåfvans ändamål är, att den fasta egendomen med den däri förvarade lösegendomen skall för all framtid utgöra ett museum, tillgängligt för forskare och andra intresserade inom konstens och konsthandtverkets områden.

För att detta museum under all framtid må bibehålla sin särskilda prägel af den tid och de förhållanden, under hvilka det kommit till stånd, förordna vi, ej mindre att ingen del af den donerade fasta och lösa egendomen får säljas, utbytas eller annorledes bringas ur den Svenska Kronans ägo eller besittning, än äfven att fastigheten icke må ombyggas, förändras eller uthyras eller användas till något annat ändamål

än såsom museilokal uteslutande för den donerade lösegendomen jämte de ytterligare föremål, som kunna blifva af oss före vår död eller genom testamente tillagda till densamma, att denna lösegendom allt framgent skall vara till alla delar i fastigheten förvarad, och att alla de särskilda föremålen, såväl möbler som konstföremål och allt öfrigt, skola förvaras i rummen och i skåpen på de platser, som af oss blifvit bestämda.

Förestående bestämmelser om fastigheten skola dock ej utgöra hinder för användandet af lägenheten om 2 rum och kök ofvanpå garaget till bostad för tjänstepersonal vid museet.

Likaledes må portvaktsrummet till vänster invid porten samt de 2 yttre kontorsrummen i bottenvåningen på högra sidan om gården användas, det förstnämda till lokal för vaktpersonalen och de senare till lokal för förvaltningen af museet, men under inga förhållanden till bostad; och skola de möbler och öfriga inventarier, som nu finnas i dessa tre rum och som äro inbegripna i donationen till Kronan, alltid kvarstå å sina platser i rummen och vårdas såsom museets tillhörighet.

Det till donationen hörande kapitalbeloppet är afsedt att genom sin ränteafkastning bereda medel för bestridande af kostnaden för den öfriga donerade egendomens handhafvande för donationens ändamål samt för dess vård och underhåll äfvensom för katalogisering af föremålen.

3:o.

Så snart vederbörligt beslut om donationens mottagande för Svenska Kronans räkning fattats, skall en inventering och uppteckning ske af den till donationen hörande lösegendomen. Denna inventering skall verkställas af en utaf Kungl. Maj:t därtill utsedd sakkunnig person med nödiga biträden. I och med denna inventering skall den därvid upptagna lösa egendomen anses vara å Kronans vägnar mottagen såsom dess egendom.

Kapitalbeloppet i obligationer skall af oss öfverlämnas till Kungl. Statskontoret eller annat penningförvaltande verk, som Kungl. Maj:t bestämmer.

4:o.

Så länge någon af oss lefver, förbehålla vi oss eller den efterlefvande af oss rätt att bebo fastigheten och med uteslutande af hvarje annan nyttja densamma jämte den donerade lösegendomen mot skyldighet att därunder bestrida alla kostnader för fastighetens och lösegendomens vård och underhåll. För skada, som under tiden kan komma att drabba den fasta eller lösa egendomen, skola vi dock vara fritagna från hvarje ansvar.

5:o.

Den donerade fastigheten och de till museet hörande samlingarna skola förvaltas af en särskild direktion, bestående af tre personer, af hvilka minst en bör äga framstående insikter inom det konsthistoriska facket och minst en vara utbildad museiman.

Till första medlemmar af denna direktion hafva vi utsett professorn vid Nordiska Museet NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, professorn vid Stockholms Högskola JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL och kamreraren BERNHARD GLAUMANN, hvilka hittills bistått oss med råd och dåd vid förvaltningen af fastigheten och samlingarna och hvilka vi äfven utsett att vara exekutorer af vårt testamente till de delar, som röra

ytterligare tillägg till förevarande donation och andra åtgärder till främjande af dess syfte. Det af oss för nämnda personer meddelade förordnandet skall gälla för vår lifstid och för så lång tid därefter som erfordras för samlingarnas uppställning och museets fullständiga ordnande, äfvensom för fullbordandet af den af oss påbörjade katalogen öfver samlingarna.

Därest någon af direktionens medlemmar aflider eller eljest blir förhindrad att fullgöra uppdraget och detta inträffar, medan någon af oss ännu lefver, förbehålla vi oss rätt att utse annan medlem i den dödes eller förhindrades ställe. Efter vår död utses i nu afsedda fall ny direktionsmedlem af Kungl. Maj:t. Sedan tiden för den af oss utsedda direktionens uppdrag gått till ända, utses i framtiden direktionens medlemmar af Kungl. Maj:t, hvarje gång för ett visst antal år, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Medan någon af oss ännu lefver, har direktionen endast att utöfva en allmän tillsyn öfver fastigheten och samlingarna samt att bistå oss med råd i afseende på förvaltningen.

Sedan vi bägge aflidit, skall direktionen så fort som möjligt vidtaga alla erforderliga åtgärder för museets fullständiga ordnande och samlingarnas uppställning i detsamma i enlighet med våra därför uppgjorda planer, som direktionens medlemmar väl känna, äfvensom för fortsättandet af arbetet med katalogen öfver samlingarna och dess utgifvande från trycket. Kostnaderna för katalogarbetet och katalogens tryckning och utgifvande skola, i den mån de icke kunna tagas af det till donationen hörande kapitalets afkastning, bestridas af särskilda medel, som vi i vårt testamente skola anslå för detta ändamål.

Närmare bestämmelser rörande fastighetens och den lösa egendomens handhafvande för det med donationen afsedda ändamålet fastställas af Kungl. Maj:t efter förslag af oss eller direktionen.

Sedan vi bägge aflidit skall till direktionens medlemmar utgå särskildt arvode, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock minst ettusen kronor om året till en hvar.

Efter vår död skola styrelserna för Stockholms Högskola och Nordiska Museet äga att årligen hvar för sig utse en revisor för att öfvervaka, att donationen handhafves på bästa sätt samt i öfverensstämmelse med föreskrifterna i detta gåfvobref och de särskilda stadgar för donationen, som komma att af Kungl. Maj:t fastställas. Dessa revisorer skola åtnjuta skäligt arvode enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, dock minst femhundra kronor om året för hvardera, jämte särskildt arvode för de större inventeringar af samlingarna, som de personligen förrätta. Därest någon af ofvannämnda institutioner skulle upphöra eller undandraga sig att utse revisor, skall denne utses af Kungl. Maj:t eller annan lämplig institution eller korporation inom riket, åt hvilken Kungl. Maj:t lämnar sådant uppdrag.

6:o.

Förvaltningen af det kapital i obligationer, som åtföljer donationen, skall icke tillhöra den för donationens handhafvande förordnade direktionen, utan handhafvas af Kungl. Statskontoret eller det penningförvaltande verk, som Kungl. Maj:t bestämt.

Under vår lifstid skall afkastningen af fonden, sedan däraf kostnaden för den i tredje punkten afsedda inventeringen blifvit gulden, öfverlämnas till oss eller den efterlefvande af oss för att användas till bestridande af kostnaden dels för restaurering eller förbättring af fastigheten och dels för arbetet med katalogen öfver samlingarna.

Efter vår död skall afkastningen i den mån den inflyter tillhandahållas direktionen och redovisas af denna i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer. Medel, som ej omedel-

bart behöfva användas, böra, där så lämpligen kan ske, göras räntebärande och hvad som ej erfordras för ett års förvaltning, reserveras för kommande års behof. Kungl. Maj:t äger dock att, i den mån afkastningen ej finnes vara i sin helhet erforderlig för den löpande förvaltningen, förordna, att viss del däraf skall afsättas och tilläggas kapitalet för att därigenom bereda medel till förvaltningspersonalens framtida pensionering äfvensom möjligen behöfliga större arbeten för fastighetens restaurering. Sålunda afsatta medel skola stå under vård af samma förvaltande verk, som handhar donationens kapitaltillgångar i öfrigt.

Af detta gåfvobref äro två lika lydande exemplar upprättade.

Stockholm den 20 December 1920.

W. v. Hallwyl.

Wilhelmina von Hallwyl,
född *Kempe.*

Sigill.

På en gång närvarande vittnen:

Thure Hellström,
Med. Doktor, Professor.

Edwin Klintin,
f. d. Disponent.

DEED OF GIFT

The undersigned WALTHER VON HALLWYL and WILHELMINA VON HALLWYL, née KEMPE, man and wife, herewith give and donate to the Swedish Crown the real and personal estate mentioned below, to be cared for and administered, under the ownership of the Swedish State, for the purpose of, and in accordance with, the conditions stated below.

1:o.

The property embraced by the gift is:

1) real estate being the property No. 11 in the quarter »Skrafvelberget mindre», address, 4, Hamngatan, in this city,
2) all the personal estate belonging to us, consisting of furniture, carpets and curtains, pictures, objects of art, collections of weapons and antique objects, together with household utensils and dresses, now on the premises of the said real estate, with the exception of:
   a) weapons, pictures and other objects, according to a special list, which, in older times, were the property of the family VON HALLWYL, together with objects obtained by and during excavations around the castle of Hallwyl in the canton of Aargau, Switzerland, all of which it is our intention to donate to the Swiss National Museum (Schweizerisches Landesmuseum), Zurich,
   b) those clothes and household utensils which are now employed for our own and our servants' use and,
   c) those jewels and other ornaments, which are not now incorporated with the collections by being placed in the cabinets or cases specially intended for the collections;
3) a capital amount, placed in the following bonds or debenture stock, viz.:

Swedish State 3.6 % bonds, 1887, of a nominal value of	Kronor	416 000.—
Swedish State 4 1/2 % » 1913, » » »	»	110 160.—
Swedish State 5 % » 1914, » » »	»	92 500.—
Swedish State 5 % » 1916, » » »	»	300 000.—
Kingdom of Sweden's City Mortgage Office 5 % bonds, 1915, of a nominal value of	»	210 000.—
	Kronor	1 128 660.—

all together with all interest-coupons which have not yet become due for payment.

2:o.

The purpose of the gift is, that the real estate with the personal estate therein contained, shall, for all future time, constitute a museum, accessible to students and other persons interested in the domains of art and applied art.

To the end that this museum may for all future time retain its special character conferred by the age and the conditions which have given it birth, we direct, *not only that* no part of the donated real and personal estate may be sold, exchanged or in any other way come out of the possession and occupation of the Swedish Crown, *but also that* the real estate may not be reconstructed, altered or let out, or employed for any other purpose than as a museum premises exclusively for the donated personal estate together with the additional objects that may be added to the same by us before our deaths or by testament, *that* this personal estate shall be, in all its parts, for all the future preserved on the premises of the real property, *and that* all the special objects, both furniture and objects of art and all other objects, shall be preserved in the rooms and in the cabinets in the places that have been determined by us.

The foregoing conditions respecting the real property shall not, however, constitute a hindrance to the employment of the premises consisting of 2 rooms and a kitchen above the garage as a dwelling for the servants at the museum.

In like manner, the doorkeeper's room to the left of the entrance and the two outer offices on the ground floor on the right-hand side in the courtyard, may also be used: the first as premises for the attendants and the latter as offices for the administration of the museum, but on no account as dwelling places; the furniture and other inventories which are now in these three rooms and are included in the donation to the Crown, shall always remain in their places in the rooms and be cared for as the property of the museum.

The capital amount belonging to the donation is intended to provide, by its interests, means to cover the expenses attendant on the care of the other donated property for the intentions of the donation, and for its care and up-keep, and also for the cataloging of the objects.

3:o.

As soon as a proper decision for the acceptance of the donation on behalf of the Swedish Crown has been come to, an inventory and catalogue shall be made of the personal estate appertaining to the donation. This inventory shall be made by an expert (with the necessary assistants) to be appointed by the King-in-Council. On and through the making of this inventory, the personal estate therein entered shall be considered as having been accepted on behalf of the Crown as its property.

The capital amount will be delivered by us to the Public Treasury or to any other financial office that may be determined by the King-in-Council.

4:o.

As long as any one of us lives, we, or the one who survives the other, shall retain the right to inhabit the real estate and, exclusive of all other persons whatsoever, utilize the same together with the donated personal estate, under the obligation, during such occupation, to defray all the expenses of the care and up-keep of the real and personal property. We shall, however, be free from all responsibility for injury that may be done to the real or personal estate during the time of such residence.

5:o.

The donated real estate and the collections belonging to the museum shall be administered by a special Board consisting of three persons, one of whom, at least,

should possess eminent knowledge of the history of art, and one, at least, be a trained museum official.

We have appointed as the first members of this Board NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, Professor at the Nordiska Museum, JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL, Professor at the High School of Stockholm, and BERNHARD GLAUMANN, Chief Clerk, who have hitherto assisted us by word and deed in the administration of the real estate and the collections, and whom we have appointed to be executors of our Testament in those parts thereof that concern the making of further additions to this present donation and the taking of other steps for the promotion of its aims. The appointment made of the persons named shall be valid during our lifetime and for such a period thereafter as shall be necessary for the arrangement of the collections and the complete ordering of the museum, as well as for the completion of the catalogue we have begun of the collections.

Should any of the members of the Board die or otherwise be prevented from carrying out the task, and should this take place while any of us live, we retain the right to appoint another person in the place of the one who has died or who is prevented from doing the work. After the period has come to an end necessary for the labours of the Board appointed by us, the members of the Board shall be in future appointed by the King-in-Council, on each occasion for a term of years as shall be determined by the King-in-Council.

While any of us live, the Board has merely to exercise a general supervision of the real estate and the collections, and to assist us with advice respecting the administration.

After we are both dead, the Board shall, as soon as possible, take all necessary measures for the complete ordering of the museum and the arrangement of the collections in the same in accordance with the plans we have drawn up, with which the members of the Board are well acquainted, and also for the continuation of the work of cataloging the collections and the publication of this catalogue. The expenses of the work of cataloging and of the printing and publication of the catalogue shall be covered by special means (which we shall donate for this purpose in our Testament), unless they can be paid for by the interests on the capital forming part of the donation.

The further determinations respecting the management and care of the real and personal estate for the purpose intended by this donation, shall be fixed by the King-in-Council after considering the proposals made by us or by the Board.

After both of us are deceased, the members of the Board shall be paid a special salary, to be fixed by the King-in-Council, but which shall not be less than one thousand Kronor yearly to each of them.

After our deaths, the Board of the High School of Stockholm and of the National Museum shall have the right of each appointing an Auditor for the purpose of seeing that the donation is administered in agreement with the conditions stated in this Deed of Gift and with the special regulations for the donation that may be fixed by the King-in-Council. These Auditors shall enjoy a reasonable salary in accordance with the determination of the King-in-Council, but not less than five hundred Kronor yearly each, together with a special fee for the lengthier inventories of the collections that they may carry out personally. Should any of the above institutions come to an end or neglect to appoint an auditor, such auditor or auditors shall be nominated by the

King-in-Council or some other suitable institution or corporation within the Kingdom to which the King-in-Council shall confide this task.

6:o.

The administration of the capital in bonds which accompanies the donation shall not lie in the hands of the Board appointed for managing the donation, but shall be administered by the Public Treasury or by the financial office that the King-in-Council has determined.

During our lifetime, the interests of the fund, after payment has been made of the expenses of the inventory stated in § 3, shall be made over to us, or to the one of us who survives the other, to be employed for covering the expenses of the restoration or improvement of the real estate and of the work of cataloging the collections.

After our deaths, the interests, as they are received, shall be handed over to the Board who shall render an account of it in the manner that may be prescribed by the King-in-Council. The sums which it is not necessary to employ immediately, should, when this can suitably be done, be placed out at interest, and whatever sum is not employed for one year's administration shall be reserved for the needs of another. The King-in-Council shall, however, be empowered to determine that of that part of the interests which may not be necessary to cover the current expenses there may be reserved a certain portion to be added to the capital, so as thereby to obtain the sum necessary for the future pensioning of the administrative staff, or for covering the expenses of any extensive restorations of the real estate. The sums thus set aside shall be administered by the same financial office that has the charge of the other capital assets of the donation as a whole.

This Deed of Gift has been made in duplicate.

Stockholm, 20 December, 1920.

W. v. Hallwyl. *Wilhelmina von Hallwyl,*
née *Kempe.*

Loc.
Sig.

Witnesses present at one and the same time:

Thure Hellström.
M. D., Professor.

Edwin Klintin.
Managing Director (retired).

ACTE DE DONATION

Nous, soussignés, WALTHER DE HALLWYL et WILHELMINA DE HALLWYL, née KEMPE, époux légitimes, faisons par la présente don et hommage à la Couronne Suédoise des biens meubles et immeubles spécifiés ci-après, pour être gérés et administrés comme propriété de l'État Suédois, aux fins et conformément aux dispositions énoncées ci-dessous.

1.

L'objet de la donation est:

1) l'immeuble N° 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre», sis au numéro 4 de la rue du Port (Hamngatan) dans la présente ville,

2) tous les biens meubles nous appartenant et consistant en meubles, tapis et rideaux, tableaux, objets d'art, collections d'armes et d'antiquités, ainsi qu'en ustensiles de ménage et en vêtements, qui se trouvent actuellement dans le dit immeuble, à l'exception:

   a) des armes, tableaux et autres objets énumérés dans une liste spéciale et ayant dans les temps anciens appartenu à des membres de la famille DE HALLWYL, ainsi que des objets provenant des fouilles opérées autour du château de Hallwyl dans le canton d'Argovie en Suisse, et que nous avons l'intention de déposer tous au Musée National Suisse à Zurich,

   b) des habits et ustensiles de ménage actuellement utilisés pour nos propres besoins et pour ceux de nos serviteurs, et

   c) des joyaux et autres bijoux qui ne sont pas actuellement incorporés aux collections par leur dépôt dans les armoires ou montres spécialement affectées aux collections:

3) un capital, placé dans les obligations suivantes, savoir:

obligations	3,6 %	de l'État Suédois,	emprunt de	1887	valeur nominale	Cour.	416 000.—
»	$4^1/_2$ %	» » »	»	» 1913	» »	»	110 160.—
»	5 %	» » »	»	» 1914	» »	»	92 500.—
»	5 %	» » »	»	» 1916	» »	»	300 000.—
»	5 %	de la banque hypothécaire »Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa»,	emprunt de	1915	valeur nominale	»	210 000.—
						Cour.	1 128 660.—

toutes accompagnées de tous les coupons d'intérêts non échus.

2.

Le but de la donation est de constituer à perpétuité l'immeuble et tous les biens meubles qui y sont renfermés en un musée, accessible à ceux qui font des recherches et à tous autres intéressés dans les domaines des beaux-arts et des arts décoratifs et industriels.

Afin que ce musée puisse conserver à perpétuité le cachet particulier de l'époque et des conditions dans lesquelles il a été constitué, nous disposons, non seulement qu'aucune portion des biens meubles et immeubles de la donation ne pourra être aliénée par cession ou échange, ni soustraite d'aucune autre manière à la propriété ou possession de la Couronne Suédoise, mais aussi que l'immeuble ne devra être, ni reconstruit, ni transformé, ni donné à location, ni affecté à un but autre que celui auquel il est destiné, à savoir de servir exclusivement de musée des biens meubles appartenant à la donation et des autres objets que nous pourrons y ajouter avant notre décès ou par testament, que ces biens meubles seront à perpétuité, et dans toutes leurs parties, conservés dans l'immeuble, et que tous les objets particuliers, tant les meubles que les objets d'art et tous autres, seront conservés dans les pièces et dans les armoires ou montres aux endroits déterminés par nous.

Les dispositions ci-dessus relatives à l'immeuble ne s'opposeront pas toutefois à ce que le logement de 2 pièces et cuisine situé au-dessus du garage puisse être affecté au logement du personnel de service attaché au musée.

De même, la chambre du concierge à gauche du portail d'entrée et les 2 pièces extérieures du rez-de-chaussée, du côté droit de la cour, pourront être utilisées, la première comme local à l'usage des gardiens, et les secondes pour l'administration du musée, mais en aucun cas comme logement; les meubles et autres objets mobiliers qui se trouvent actuellement dans ces trois pièces et sont compris dans la donation à la Couronne, y resteront toujours à leur place et seront entretenus comme appartenant au musée.

Le capital entrant dans la donation est destiné à fournir, au moyen du produit des intérêts, les fonds nécessaires pour couvrir les frais d'administration et d'entretien des autres biens constituant la donation et ceux qu'entraînera l'établissement du catalogue des objets.

3.

Dès qu'aura été dûment prise la décision portant acceptation de la donation pour le compte de la Couronne Suédoise, il sera procédé à l'inventaire des biens meubles appartenant à la donation. Cet inventaire sera dressé par une personne qualifiée désignée par le Roi et secondée par un nombre nécessaire d'assistants. L'établissement de cet inventaire sera considéré comme constituant la réception, au nom et comme propriété de la Couronne, des biens meubles y figurant.

Le capital-obligations sera remis par nous à la Trésorerie Royale ou à tout autre établissement financier que le Roi désignera.

4.

Tant que l'un de nous sera en vie, nous nous réservons ou nous réservons à celui d'entre nous qui survivra à l'autre, le droit d'habiter l'immeuble et d'en avoir la jouissance exclusive, ainsi que celle des biens meubles de la donation, à charge de subvenir pendant ce temps à tous les frais d'entretien de l'immeuble et des biens meubles. Nous n'encourrons toutefois aucune responsabilité pour les dommages que pourront subir pendant ce temps les biens meubles et immeubles.

5.

L'immeuble de la donation et les collections appartenant au musée seront gérés par une Direction spéciale, composée de trois personnes, dont une au moins devra

posséder des connaissances éminentes dans le domaine de l'histoire de l'art et une au moins avoir les qualifications requises pour être administrateur de musée.

Comme premiers membres de cette Direction, nous avons désigné M. M. NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, professeur au Musée du Nord, JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL, professeur à l'Université de Stockholm, et BERNHARD GLAUMANN, chef de comptabilité, qui nous ont assistés jusqu'à présent par faits et conseils dans la gestion de l'immeuble et des collections, et que nous avons également désignés pour être nos exécuteurs testamentaires, en ce qui concerne les parties de notre testament relatives aux additions postérieures à la présente donation et aux autres mesures destinées à favoriser l'objet de celle-ci. La désignation faite par nous des dites personnes sera valable pour toute la durée de notre vie et pour la période ultérieure de temps qui sera nécessaire pour l'organisation des collections et la complète mise en état du musée, ainsi que pour l'achèvement du catalogue des collections dont nous avons entrepris l'établissement.

Pour le cas où, du vivant de l'un d'entre nous, un des membres de la Direction se trouverait, par suite de décès ou pour toute autre raison, dans l'impossibilité de s'acquitter de son mandat, nous nous réservons le droit de désigner un remplaçant du membre décédé ou empêché. Après notre mort, la désignation des nouveaux membres de la Direction sera, dans le cas susvisé, faite par le Roi. A l'expiration du mandat de la Direction désignée par nous, les membres de la Direction seront à l'avenir désignés par le Roi, chaque fois pour un nombre déterminé d'années, que le Roi fixera.

Aussi longtemps que l'un de nous sera encore en vie, la Direction n'aura qu'à exercer une surveillance générale sur l'immeuble et les collections et à nous assister par faits et conseils dans les questions relatives à leur gestion.

Après notre décès à tous deux, la Direction prendra dans le plus bref délai toutes mesures requises pour la complète mise en état du musée et l'aménagement des collections dans ses locaux, conformément aux plans dressés par nous à cet effet et qui sont bien connus des membres de la Direction, ainsi que pour la continuation des travaux d'établissement et de publication du catalogue des collections. Les frais d'établissement, d'impression et de publication du catalogue seront couverts, pour autant qu'il ne pourra pas y être pourvu au moyen des intérêts du capital entrant dans la donation, par des fonds spéciaux que nous affecterons à cet objet dans notre testament.

Les dispositions réglementaires relatives à la gestion de l'immeuble et des biens meubles en vue de l'objet visé par la donation, seront arrêtées par le Roi, sur notre proposition ou sur la proposition de la Direction.

Après notre décès à tous deux, les membres de la Direction toucheront une indemnité spéciale, dont le Roi fixera le montant, mais qui s'élèvera au minimum à mille couronnes par an pour chacun d'eux.

Après notre mort, les Conseils d'administration de l'Université de Stockholm et du Musée du Nord auront le droit de désigner chaque année un censeur chargé de s'assurer que la donation est gérée pour le mieux et conformément aux dispositions du présent acte de donation et des statuts que le Roi arrêtera pour la donation. Les dits censeurs toucheront une indemnité raisonnable fixée par le Roi, mais qui sera de cinq cents couronnes au moins par an pour chacun d'eux, et, en outre, une indemnité spéciale pour les grands inventaires des collections auxquels ils procéderont

eux-mêmes. Dans le cas où une des susdites institutions viendrait à cesser d'exister ou négligerait de désigner un censeur, celui-ci serait désigné par le Roi ou par toute autre institution ou corporation qualifiée du Royaume que le Roi chargera de ce mandat.

6.

La gestion du capital-obligations qui accompagne la donation n'appartiendra pas à la Direction chargée de l'administration de la donation, mais s'effectuera par les soins du Trésor Royal ou de l'administration financière que le Roi désignera à cet effet.

Durant notre vie, les intérêts du fonds seront, après payement des frais de l'inventaire prévu au point 3, versés à nous ou à celui d'entre nous qui survivra à l'autre, pour être affectés au payement des frais de restauration ou d'amélioration de l'immeuble et de ceux auxquels donnera lieu l'établissement du catalogue des collections.

Après notre mort, les intérêts seront, au fur et à mesure de leur rentrée, remis à la Direction, qui en rendra compte dans les formes déterminées par le Roi. Les sommes dont l'emploi ne sera pas immédiatement nécessaire, devront, autant que possible, être placées à intérêt, et ce qui ne sera pas requis pour la gestion pendant une année déterminée sera mis en réserve pour les besoins de l'année suivante. Le Roi pourra toutefois, dans le cas où le produit des intérêts ne serait pas jugé devoir être absorbé tout entier par les besoins de l'exercice courant, ordonner qu'une partie déterminée sera mise en réserve et ajoutée au capital, afin d'assurer ainsi l'existence des fonds nécessaires pour octroyer plus tard des retraites au personnel de l'administration et pour subvenir aux frais des travaux importants de restauration de l'immeuble. Les sommes ainsi mises en réserve seront placées sous la garde de la même institution administrative qui gérera les autres capitaux de la donation.

Le présent acte de donation a été dressé en deux exemplaires de la même teneur.

W. de Hallwyl.

Wilhelmina de Hallwyl,
née *Kempe.*

Cachet.

Témoins présents simultanément:

Thure Hellström,
Dr en médecine, Professeur.

Edwin Klintin,
ancien Directeur de Société anonyme.

SCHENKUNGSURKUNDE

Wir Unterzeichneten, WALTHER VON HALLWYL und WILHELMINA VON HALLWYL geborene KEMPE, Ehegatten, verehren hiermit dem Schwedischen Staate unser unten einzeln aufgeführtes bewegliches und unbewegliches Eigentum, auf dass es unter Besitzungsrecht des Schwedischen Staates zu folgendem Zwecke und gemäss folgenden Verfügungen verwendet und verwaltet werde.

1:o.

Gegenstand der Schenkung sind:

1) Das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre in Stockholm, Hamngatan Nr. 4.

2) Das in dem erwähnten Hause gegenwärtig befindliche Eigentum, bestehend aus Möbeln, Teppichen und Vorhängen, Gemälden, Kunstgegenständen, Sammlungen von Waffen und Antiquitäten, Hausgeräten und Kleidern. Von der Schenkung ausgenommen sind:

   a) Die in ein besonderes Verzeichnis aufgenommenen Waffen, Gemälde und anderen Gegenstände, die in älteren Zeiten Eigentum von Mitgliedern des Hauses VON HALLWYL gewesen sind, ferner Gegenstände, die bei Ausgrabungen um das Schloss Hallwyl, Kanton Aargau, Schweiz, herum zu Tage gefördert worden sind. Diesen Teil unseres Eigentums beabsichtigen wir, dem Schweizerischen Landesmuseum in Zürich zu übergeben.

   b) Die Kleider und Hausgeräte, welche wir und unsere Dienerschaft gegenwärtig benützen.

   c) Diejenigen Juwelen und anderen Schmucksachen, die gegenwärtig nicht durch Unterbringung in den für die Sammlungen besonders bestimmten Schränken oder Schaukästen den Sammlungen einverleibt sind.

3) Ein Kapital, das in folgenden Obligationen angelegt ist:

3.6 %-igen	Schwed.	Staatsoblig.	von	1887	im	Gesamtnominalwerte	von	Kr.	416 000
4 1/2 %	»	»	»	1913	»	»	»	»	110 160
5 %	»	»	»	1914	»	»	»	»	92 500
5 %	»	»	»	1916	»	»	»	»	300 000
3 %	»	Oblig. d. Stadthypothekenkasse d. Kgr. Schwed. von 1915 im Gesamtnominalwerte von						Kr.	210 000
								Kr.	1 128 660

Sämtliche Obligationen sind mit allen bisher nicht fälligen Coupons versehen.

2:o.

Zweck der Schenkung ist, das erwähnte Haus und die in ihm enthaltenen Mobilien für immer ein Museum bilden zu lassen, zu dem Forscher und andere für Kunst und Kunstgewerbe interessierte Personen Zutritt haben sollen.

Um diesem Museum stets das besondere Gepräge seiner Entstehungszeit und der Verhältnisse, unter denen es zustandegekommen ist, zu erhalten, verfügen wir Folgendes:

Kein Teil dieses geschenkten beweglichen und unbeweglichen Eigentums darf veräussert, ausgetauscht oder sonstwie aus dem Besitze des Schwedischen Staates gebracht werden.

Das Haus darf nicht umgebaut, verändert, vermietet oder zu einem anderen Zwecke verwendet werden denn als ausschliessliches Ausstellungslokal für die geschenkten Mobilien und weitere Gegenstände, die wir jenen vor unserem Tode oder durch Vermächtnis eventuell hinzufügen werden.

Diese Mobilien sollen stets in ihrer Gänze im Hause aufbewahrt bleiben. Die einzelnen Gegenstände, und zwar sowohl Möbel und Kunstgegenstände als auch alles andere, sollen in den Zimmern und Schränken an denjenigen Plätzen aufbewahrt werden, die wir ihnen angewiesen haben.

Obige Verfügungen bezüglich des Hauses schliessen jedoch nicht die Benutzung einer Wohnung über der Garage, die aus 2 Zimmern und Küche besteht, für das Dienstpersonal des Museums aus.

Ebenso mag das Pförtnerzimmer links vom Tore als Lokal für das Wachtpersonal, ferner die zwei äusseren Comptoirzimmer im Erdgeschosse an der rechten Hofseite als Lokal für die Verwaltung des Museums, unter keiner Bedingung aber als Wohnzimmer dienen. Die Möbel und alle anderen Inventarien, die sich z. Z. in diesen drei Zimmern befinden und in der Schenkung an den Staat einbegriffen sind, sollen immer an ihren Plätzen in den Zimmern bleiben und als Eigentum des Museums instandgehalten werden.

Das zur Schenkung gehörende Kapital ist dazu bestimmt, mit seinem Zinsertrage die Kosten der Verwaltung und Instandhaltung des anderen geschenkten Eigentums im Sinne der Donation, ferner die Kosten der Katalogisierung der Gegenstände zu decken.

3:o.

Nach der Annahme der Donation seitens des Schwedischen Staates soll unverzüglich eine Inventaraufnahme der zur Schenkung gehörenden Mobilien erfolgen. Diese Inventur soll ein vom König hierzu beauftragter Sachverständiger, von erforderlichen Assistenten unterstützt, ausführen. Die Vornahme der Inventur soll die Entgegennahme des Inventars seitens des Staates als seines Eigentums bezeichnen.

Das Kapital der Schenkung werden wir dem Kungliga Statskontoret oder einer anderen geldverwaltenden Behörde übergeben, die uns vom König angegeben wird.

4:o.

Wir behalten uns, bzw. dem überlebenden Teile von uns Ehegatten, das Recht vor, das erwähnte Haus zu bewohnen und es ebenso wie sein Inventar unter Ausschluss jeder anderen Person zu benützen. Hierfür übernehmen wir die Verpflichtung, während dieser Zeit alle Kosten für die Instandhaltung des Hauses und Inventars zu bestreiten. Dagegen übernehmen wir keinerlei Verantwortung für eventuelle Schäden, die das Haus oder Inventar während dieser Zeit erleiden kann.

5:o.

Das geschenkte Haus und die zum Museum gehörenden Sammlungen sollen von einer besonderen Direktion verwaltet werden, die aus drei Mitgliedern zu bestehen

hat. Mindestens eines von diesen Direktionsmitgliedern soll bedeutende Kenntnisse auf dem Gebiete der Kunstgeschichte besitzen und mindestens eines ein ausgebildeter Museums-Fachmann sein.

Zu den ersten Mitgliedern dieser Direktion haben wir ausersehen: Den Professor am Nordiska Museet NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, den Professor an der Hochschule Stockholm JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL und den Prokuristen BERNHARD GLAUMANN, die uns bis jetzt bei der Verwaltung des Hauses und der Sammlungen mit Rat und Tat beigestanden sind und die wir auch zu unseren Testamentsvollstreckern bezüglich weiterer Ergänzungen dieser Donation und anderer Massnahmen zur Förderung ihres Zweckes bestimmt haben. Der Auftrag, den wir den erwähnten drei Direktionsmitgliedern gegeben haben, gilt für unsere Lebenszeit und hierauf für so lange Zeit, als zur Aufstellung der Sammlungen, zur vollständigen Einrichtung des Museums und zum Abschluss des von uns angefangenen Kataloges über die Sammlungen erforderlich ist.

Sollte eines der Direktionsmitglieder zu Lebzeiten eines von uns Ehegatten sterben oder verhindert werden, seinem Auftrage nachzukommen, so behalten wir uns das Recht vor, dieses Direktionsmitglied durch ein neues zu ersetzen. Nach unserem Tode kommt in derartigen Fällen das Recht der Ernennung neuer Direktionsmitglieder dem König zu. Nach Ablauf der Auftragszeit für die gegenwärtige Direktion ernennt in Hinkunft der König neue Direktionsmitglieder, und zwar jedesmal für eine von ihm zu bestimmende Anzahl von Jahren.

Solange einer von uns Ehegatten noch am Leben ist, hat die Direktion nur eine allgemeine Aufsicht über das Haus und die Sammlungen auszuüben und uns bei der Verwaltung mit Ratschlägen zu helfen.

Nachdem wir beide aus dem Leben geschieden sind, soll die Direktion ehestens alle zum vollständigen Ordnen des Museums und Aufstellen der Sammlungen gemäss unseren hierfür entworfenen, den gegenwärtigen Direktionsmitgliedern bekannten Plänen, ferner zur Fortsetzung der Katalogisierung und der Herausgabe des Katalogs im Druck nötigen Anordnungen treffen. Die Kosten der Katalogisierung, des Drucks und der Herausgabe des Katalogs sollen, sofern sie nicht aus dem Zinsertrage des Schenkungskapitals bestritten werden können, mit besonderen Mitteln gedeckt werden, die wir hierfür in unserem Testamente anweisen werden.

Nähere Verordnungen über die Verwendung des beweglichen und unbeweglichen Eigentums für den Zweck der Schenkung erlässt der König nach Vorschlag von uns oder der Direktion.

Nachdem wir beide aus dem Leben geschieden sind, sollen die Direktionsmitglieder ein besonderes Honorar erhalten, das der König zu bestimmen hat, das jedoch für jedes Direktionsmitglied jährlich mindestens eintausend Kronen betragen soll.

Nach unserem Tode sollen die Direktion der Hochschule Stockholm und die des Nordiska Museet das Recht haben, jährlich je einen Revisor zu ernennen, um zu überwachen, dass die Schenkung in der besten Weise und im Sinne der Verfügungen dieser Schenkungsurkunde sowie der künftigen besonderen Verordnungen des Königs verwaltet wird. Diese Revisoren sollen ein angemessenes Honorar erhalten, dessen Höhe der König bestimmt, das jedoch für jeden jährlich mindestens fünfhundert Kronen betragen soll. Ferner sollen diese Revisoren für die grösseren Bestandaufnahmen der Sammlungen, die sie persönlich vornehmen, auf ein besonderes Honorar Anspruch haben. Sollte eines von diesen Instituten aufhören zu existieren oder es

ablehnen, einen Revisor zu ernennen, so soll der König oder eine hierzu geeignete und vom König beauftragte Körperschaft, bezw. ein derartiges Institut, einen Revisor ernennen.

6:o.

Die Verwaltung des Kapitals der Schenkung soll nicht der zur Verwaltung der Schenkung beauftragten Direktion zukommen, sondern dem Kungliga Statskontoret oder einer anderen vom König ausersehenen geldverwaltenden Behörde.

Die Zinsen dieses Fonds sollen zu unseren Lebzeiten nach Bestreitung der Kosten für die unter Punkt 3 vorgesehene Inventaraufnahme uns, bzw. dem überlebenden Teile von uns, übergeben werden, um zur Deckung der Kosten für die Restaurierung oder Verbesserung des Hauses und für die Katalogisierung der Sammlungen zu dienen.

Nach unserem Tode sollen die Zinsen jedesmal nach Flüssigwerden der Direktion zur Verfügung gestellt werden. Die Direktion hat über diese Mittel gemäss künftigen königlichen Verordnungen Rechenschaft abzulegen. Mittel, die nicht sofort benötigt werden, sollen, sofern dies in zweckmässiger Weise erfolgen kann, zinstragend angelegt werden. Sollten die Verwaltungskosten in einem Jahre nicht den ganzen Zinsertrag beanspruchen, so ist der Überschuss für die Erfordernisse kommender Jahre zu reservieren. Erweist es sich jedoch, dass zur laufenden Verwaltung nicht der gesamte Zinsertrag erforderlich ist, so soll dem König das Recht zustehen, zu verordnen, dass ein bestimmter Teil davon zurückgelegt und dem Kapital hinzugefügt wird, um dadurch Mittel sicherzustellen, die eine künftige Pensionierung des Verwaltungs-Personals und eventuell notwendig werdende grössere Arbeiten zur Restaurierung des Hauses ermöglichen können. Derartige zurückgelegte Mittel sollen unter der Aufsicht derselben geldverwaltenden Behörde stehen, welche alle anderen Kapitaleinkünfte der Donation verwaltet.

Von dieser Schenkungsurkunde sind zwei gleichlautende Exemplare ausgefertigt.

W. von Hallwyl. *Wilhelmina von Hallwyl*
geborene *Kempe.*

Siegel.

Gleichzeitig anwesende Zeugen:

Thure Hellström.
Med. Doktor, Professor.

Edwin Klintin.
Früherer Disponent.

Till erkännande af gåfvans emottagande tillställdes från Kungl. Ecklesiastikdepartementet min make och mig en afskrift af ett Kungl. Maj:ts nådiga bref till Kungl. Statskontoret, här återgifvet äfven på engelska, franska och tyska språken, af följande lydelse:

ECKLESIASTIK-
DEPARTEMENTET

överlämnar denna avskrift till greve W. von Hallwyl och grevinnan Wilhelmina von Hallwyl för kännedom.

Afskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev till statskontoret, ang. en donation av greve W. VON HALLWYL och grevinnan WILHELMINA VON HALLWYL.

GUSTAF o. s. v.

Vår ynnest o. s. v. Med en den 20 december 1920 dagtecknad underdånig skrift hava greve WALTHER VON HALLWYL och hans hustru grevinnan WILHELMINA VON HALLWYL, född KEMPE, överlämnat ett av dem samma dag upprättat, härvid i avskrift fogat gåvobrev, varigenom bemälda makar till svenska kronan givit och förärat dels fasta egendomen nr 11 i kvarteret Skravelberget mindre med adressnummer 4 vid Hamngatan i Stockholm, dels, med vissa undantag, all den makarna VON HALLWYL tillhöriga lösegendom, bestående av möbler, mattor och gardiner, tavlor, konstsaker, samlingar av vapen och antika föremål, ävensom husgerådssaker och kläder, som då funnes inom berörda fastighet, dels ock närmare angivna obligationer till nominellt värde av sammanlagt 1 128 660 kronor, allt att under svenska statens äganderätt handhavas och förvaltas för det ändamål och i enlighet med de bestämmelser, som i gåvobrevet angivits.

Makarna VON HALLWYL hava i sin berörda skrift anhållit, att Vi måtte mottaga den av dem erbjudna gåvan och i samband därmed dels förordna en sakkunnig person att å kronans vägnar mottaga och inventera den skänkta lösegendomen, dels ock bemyndiga Eder eller annan myndighet att omhändertaga de till gåvan hörande obligationerna.

Av ett i ärendet företett, den 29 december 1920 utfärdat vederbörligt gravationsbevis inhämtas, att fastigheten nr 11 i kvarteret Skravelberget mindre å Norrmalm i Stockholm icke häftade för någon inteckning och att icke heller i övrigt något rörande fastigheten förekomme, som borde i gravationsbevis omförmälas.

Vid föredragning av detta ärende hava Vi, som med välbehag bemärkt den omtanke för det allmänna, som genom ifrågavarande gåva kommit till uttryck, velat härmed förklara Oss å kronans vägnar mottaga samma gåva; och hava Vi tillika funnit gott *dels* förordna professorn vid nordiska museet NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG att med anlitande av erforderliga biträden verkställa inventering och uppteckning av den till gåvan hörande lösegendomen och densamma å kronans vägnar mottaga, skolande

genom LITHBERGS försorg ett exemplar av inventeringsinstrumentet skyndsamt till Oss insändas, *dels* föreskriva, att de donerade obligationerna skola till Eder överlämnas för att tills vidare bokföras och förvaltas såsom en särskild fond, vars årliga avkastning skall, sedan därav efter Vårt närmare bestämmande kostnaden för nyssnämnda inventering och uppteckning guldits, så länge makarna VON HALLWYL eller endera av dem leva, till dem eller den efterlevande av dem på anmälan utbetalas för att användas till bestridande av kostnaden för restaurering eller förbättring av den donerade fastigheten och för arbete med katalog över samlingarna, *dels ock* förordna, att gåvobrevet skall överlämnas till registratorn i ecklesiastikdepartementet för att tills vidare av honom förvaras.

Detta meddela Vi Eder för kännedom och efterrättelse. Stockholms slott den 31 december 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

Rätt afskrifvet; betygar å tjänstens vägnar:

Gustaf Breitholtz.

THE MINISTRY OF PUBLIC
WORSHIP AND EDUCATION

sends this copy to Count W. von Hallwyl
and the Countess Wilhelmina von Hallwyl
for their notification.

A copy of the gracious letter of the King-in-Council to the Public Treasury respecting a donation by Count W. VON HALLWYL and the Countess WILHELMINA VON HALLWYL.

WE, GUSTAF, etc.

Our favour etc. By a humble document, dated the 20 December, 1920, Count WALTHER VON HALLWYL and his wife the Countess WILHELMINA VON HALLWYL, née KEMPE, have transmitted a Deed of Gift drawn up by them the same day, a copy of which is herewith appended, whereby the said husband and wife have given and presented the Swedish Crown the real estate No. 11 in the quarter »Skrafvelberget mindre», address 4, Hamngatan, Stockholm and also, with certain exceptions, all the personal estate belonging to the married couple VON HALLWYL, consisting of furniture, carpets and curtains, pictures, objects of art, collections of weapons and antique objects, together with the household utensils and clothes which then were within the said real estate, besides certain stated bonds to a total nominal value of Kronor 1,128,660: — which are to be cared for and administered, under the ownership of the Swedish State, for the purpose of, and in accordance with, the conditions stated in the Deed of Gift.

The married couple VON HALLWYL in their above-mentioned document have requested US to accept the gift offered by them and, in this connection, to appoint an expert to receive and make an inventory, on behalf of the Crown, of the personal estate donated, and also to empower you or some other authority to take charge of the bonds forming part of the gift.

By the Certificate of non-encumbrance, issued in due form on the 29 December, 1920, and presented to us, WE learn that the real estate No. 11, in the quarter »Skrafvelberget mindre», Norrmalm, Stockholm, is free from all liens, nor, in other respects, was anything mentioned respecting the real estate, that should (if existent) be mentioned in the certificate of non-encumbrance.

When considering this matter, WE have noted with pleasure the consideration for the general good expressed by the gift in question and desire herewith to declare that WE receive this same gift on behalf of the Crown; WE have also found good to appoint NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG, Professor at the Nordiska Museum, conjoined

with necessary assistants, to carry out the inventory and cataloging of the personal estate appertaining to the gift and to receive the same on behalf of the Crown. LITHBERG shall take steps to send with all speed a copy of the articles of the inventory, and WE also prescribe *that* the donated Bonds shall be made over to you to be until further notice entered into your books and administered as a special fund, the yearly interests on which shall, after the expenses of the above-mentioned inventory and catalogue have been paid in accordance with OUR further determinations, as long as the married couple VON HALLWYL, or one of them, survives, be paid to them, or to the one who survives the other, to be employed for covering the expenses of restoring or improving the donated real estate and of drawing up a catalogue of the collections, and *that* the Deed of Gift shall be given to the Registrar of the Ministry for Public Worship and Education, by him to be preserved until further notice.

Given at OUR Palace of Stockholm this 31:st day of December, 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

I hereby certify that the above is a true copy:

ex officio

Gustaf Breitholtz.

LE MINISTÈRE DES CULTES ET
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE

transmet cette copie pour information
au Comte W. de Hallwyl et à la
Comtesse Wilhelmina de Hallwyl.

Copie de la Lettre de S.M. le Roi à la Trésorerie, concernant une donation du Comte W. de Hallwyl et de la Comtesse Wilhelmina de Hallwyl.

GUSTAF etc.

Notre bienveillance royale, etc. Par un très humble écrit au Roi daté du 20 Décembre 1920, le Comte WALTHER DE HALLWYL et sa femme la Comtesse WILHELMINA DE HALLWYL, née KEMPE, ont remis un acte de donation dressé par eux le même jour et annexé en copie à la présente, par lequel les dits époux font don et hommage à la Couronne Suédoise, d'une part de l'immeuble N:o 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre» ayant pour adresse le N:o 4 de la rue du Port (Hamngatan) à Stockholm, d'autre part, sous certaines réserves, de tous les biens meubles appartenant aux époux DE HALLWYL et consistant en meubles, tapis et rideaux, tableaux, objets d'art, collections d'armes et d'antiquités, ainsi qu'en articles de ménage et vêtements qui se trouvaient alors dans le dit immeuble, d'autre part enfin d'obligations spécifiées pour une valeur nominale totale de 1 128 660 couronnes, le tout en conformité des dispositions énoncées dans l'acte de donation.

Les époux DE HALLWYL Nous prient dans leur susdite lettre de daigner accepter la donation offerte par eux, et, en même temps, d'une part désigner une personne qualifiée pour recevoir au nom de la Couronne et inventorier les biens meubles de la donation, d'autre part autoriser, soit Vous, soit toute autre autorité, à assumer la gestion des obligations.

D'un certificat hypothécaire délivré le 29 décembre 1920 et produit dans l'affaire, il appert que l'immeuble N:o 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre», Norrmalm, à Stockholm n'est grevé d'aucune hypothèque et qu'il n'existe aucune autre circonstance y relative qui aurait dû être mentionnée dans le certificat hypothécaire.

A l'examen de cette affaire, Nous avons, en constatant avec satisfaction le souci du bien public qui s'exprime dans la donation en question, voulu déclarer par la présente que Nous acceptons au nom de la Couronne la dite donation; et Nous avons également jugé bon: d'une part, de désigner le sieur NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG, Professeur au Musée du Nord, pour dresser, avec le concours des assistants nécessaires, l'inventaire des biens meubles appartenant à la donation et recevoir celle-ci au nom de la Couronne, un exemplaire de l'inventaire devant Nous être adressé promptement par

les soins du sieur LITHBERG; d'autre part, d'ordonner que les obligations dont il a été fait donation Vous seront remises pour être jusqu'à nouvel ordre portées sur les livres et gérées en fonds spécial, dont les intérêts annuels seront, après acquittement suivant Nos instructions des frais du susdit inventaire, et aussi longtemps que les époux DE HALLWYL, ou l'un d'eux, seront en vie, versés sur demande à eux ou à celui d'entre eux qui survivra à l'autre, pour être affectés au payement des frais de restauration ou d'amélioration de l'immeuble dont il a été fait donation, et d'établissement du catalogue des collections; d'autre part encore, d'ordonner que l'acte de donation sera remis au registrateur du Ministère des Cultes et de l'Instruction publique pour être jusqu'à nouvel ordre placé sous sa garde.

De quoi Nous Vous donnons avis pour information et pour instruction. Château de Stockholm le 31 décembre 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

Pour copie conforme:

ex officio

Gustaf Breitholtz.

DAS MINISTERIUM FÜR KULTUS UND UNTERRICHT
stellt dem Grafen W. von Hallwyl und der Gräfin Wilhelmina von Hallwyl die folgende Abschrift zur Kenntnisnahme zu.

Abschrift des Allerhöchsten Schreibens Seiner Majestät des Königs an das Statskontoret betreffend eine Schenkung des Grafen W. VON HALLWYL und seiner Gemahlin Gräfin WILHELMINA VON HALLWYL.

GUSTAF usw.

Unsere Königliche Gewogenheit usw. Mit einem vom 20. Dezember 1920 datierten untertänigen Schreiben haben Graf WALTHER VON HALLWYL und seine Gemahlin Gräfin WILHELMINA VON HALLWYL geborene KEMPE eine am gleichen Tage aufgesetzte, hier in Abschrift beigefügte Schenkungsurkunde überreicht, mit der sie dem Schwedischen Staate folgendes Eigentum verehrt haben: Das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre in Stockholm, Hamngatan Nr. 4, ferner mit gewissen Ausnahmen all ihr zur Zeit der Schenkung im erwähnten Hause befindliches bewegliches Eigentum, bestehend aus Möbeln, Teppichen und Vorhängen, Gemälden, Kunstgegenständen, Sammlungen von Waffen und Antiquitäten, Hausgeräten und Kleidern, und schliesslich eine Anzahl näher bezeichneter Obligationen im Gesamtnominalwerte von 1,128,660 Kronen. Die Donatoren wünschen, dass diese Schenkung unter Eigentumsrecht des Schwedischen Staates zu dem Zwecke und gemäss den Verfügungen verwendet und verwaltet werde, die sie in der Schenkungsurkunde angegeben haben.

Die Ehegatten VON HALLWYL haben in dem oben erwähnten Schreiben ersucht, Wir möchten die von ihnen angebotene Schenkung annehmen, ferner zu diesem Behufe einem Sachverständigen den Auftrag erteilen, die geschenkten Mobilien im Namen des Staates entgegenzunehmen und zu inventarisieren, und schliesslich das Statskontoret oder eine andere Behörde bevollmächtigen, die zur Schenkung gehörenden Obligationen zu verwalten.

Aus einem Uns diesbezüglich vorgelegten behördlichen Grundbuchauszug vom 20. Dezember 1920 ersehen Wir, dass das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre, Stockholm, Stadtbezirk Norrmalm, für keine Hypothek haftet und dass auch sonst nichts bezüglich dieses Hauses vorliegt, was ein Grundbuchauszug anzugeben hätte.

Bei Vortrag dieser Angelegenheit haben Wir mit Wohlgefallen von dem mit dieser Schenkung ausgedrückten Interesse der Ehegatten VON HALLWYL für das Gemeinwohl Kenntnis genommen und Uns bereit erklärt, die Schenkung im Namen des Schwedischen Staates anzunehmen. Gleichzeitig haben Wir folgende Verfügungen getroffen.

Wir haben den Professor am Nordiska Museet NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG beauftragt, unter Zuhilfenahme erforderlicher Assistenten die Inventaraufnahme der zur Schenkung gehörenden Mobilien auszuführen, diese im Namen des Staates entgegenzunehmen und Uns ehestens ein Exemplar der Inventururkunde zu übersenden. Wir haben ferner verfügt, dass die geschenkten Obligationen dem Statskontoret übergeben werden, damit dieses sie bis auf weiteres als besonderen Fond buche und verwalte. Die jährlichen Zinsen dieses Kapitals sollen nach Bestreitung der Kosten für die oben erwähnte Inventaraufnahme gemäss Unseren näheren diesbezüglichen Verordnungen bei Lebzeiten beider oder eines der Ehegatten VON HALLWYL an diese, bzw. den überlebenden Teil von ihnen, auf Anmeldung ausbezahlt werden, um zur Deckung der Kosten für Restaurierungen oder Verbesserungen des geschenkten Hauses, ferner zur Bestreitung der Kosten für die Katalogisierung der Sammlungen verwendet zu werden. Schliesslich haben Wir verordnet, dass die Schenkungsurkunde dem Registrator im Ministerium für Kultus und Unterricht zur vorläufigen Aufbewahrung übergeben wird.

Dies teilen Wir dem Statskontoret zur Kenntnisnahme und Befolgung mit. Schloss Stockholm, am 31. Dezember 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergquist.*

Die Übereinstimmung mit dem Original bezeugt:

ex officio

Gustaf Breitholtz.

Den föreskrifna inventeringen verkställdes omedelbart i enlighet med ofvan återgifna nådiga bref, och inventeringsinstrumentet inlämnades af professor LITHBERG *till Kungl. Maj:t den 2 och 14 Februari 1921. Härmed var donationen med lagligt bindande verkan fullgjord och Svenska Kronan sålunda ägare af såväl fastigheten som samlingen.*

Öfver af mig senare vid olika tillfällen — 22 Maj 1922, 14 Juni 1923 och 11 Mars 1926 — gjorda tilläggsdonationer ha särskilda förteckningar ingifvits till Kungl. Maj:t.

Arbetet med samlingens ordnande och beskrifning påbörjades under min ledning våren 1906. Sedermera biträdde mig professor LITHBERG *genom att i stora drag uppgöra en plan för samlingens gruppindelning samt upplägga en typ för beskrifningarna. Under arbetets fortgång har jag gifvetvis i många punkter modifierat planen och särskildt bemödat mig om förkortning af beskrifningarna. I Oktober 1920 fastställdes af mig för dessa en regel, som sedan alltid följts, och i September 1924 kunde den definitiva tryckningen taga sin början.*

Att samtida läsare af denna beskrifning skola finna den vara allt för vidlyftig och minutiös och innehålla mycket af ringa intresse, är jag öfvertygad om. Men detta verk är heller icke afsedt för samtiden. Det är skrifvet för en långt aflägsen framtid, och min förhoppning är, att kommande släkten måhända skola med intresse taga del däraf och där finna något att lära, att det skall bli till nytta för kommande tiders kulturintresserade och samlare. Det är skrifvet äfven med den tanken, att om Hallwylska samlingen en gång skulle genom olycka eller våld bli förstörd, dock ett eller flere exemplar af detta bokverk skola finnas i behåll och utgöra ett kulturdokument från min samtid.

Stockholm i Juni 1926.

Wilhelmina von Hallwyl
född Kempe

HALLWYLSKA SAMLINGEN

GRUPP XXXIV

VAPEN – EUROPA

FÖRORD

Den europeiska vapensamlingen består af 263 nummer och har kommit till under åren 1888—1924, hufvudsakligen genom inköp i Sverige och utlandet. Ett mindre antal är gåfvor.

Vid samtliga förvärf har intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR tillhandagått med råd, liksom han äfven underkastat hvarje föremål sakkunnig granskning med afseende på dess äkthet och önskvärdheten af dess införlifvande med samlingen. Äfven vid gruppens beskrifning har han ställt sin framstående sakkunskap till förfogande med aldrig svikande tillmötesgående. Detta gäller äfven om hans efterträdare som Lifrustkammarens chef, friherre RUDOLF CEDERSTRÖM. Värdefulla upplysningar vid beskrifningens utarbetande ha lämnats jämväl af Dr. HANS STÖCKLEIN, Armée-Museum i München.

Vid arbetet med beskrifningen ha medverkat — utom WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, som utarbetat de till hvarje föremåls beskrifning fogade upplysningarna om dess härkomst m. m. — kandidaten BENGT CLAUDELIN, som haft det mera vetenskapliga arbetet på sin lott, samt herr AUGUST LUNDGREN, som hufvudsakligen utfört den egentliga detaljbeskrifningen. Alla inskriptioner, stämplar o. dyl. ha ritats af teckningslärarinnan fröken SIGRID JOHNSON; med afpunsning och dylika arbeten har herr KARL ANDERSSON biträdt. För språklig granskning och korrekturläsning har redaktör SVEN FALK svarat. Utskrifning på maskin har verkställts af fröken SIGRID ERICSON.

INNEHÅLL

RUSTNINGAR OCH RUSTNINGSDELAR

A. 1. RUSTNING, af delar från olika rustningar, med mannekäng.

Bestående af halskrage, bröstharnesk med bukskena, ryggharnesk med skört, axelstycken, armrör med armbågsstycken, handskar, lårskydd med knästycken, benrör med skor och sporrar samt hjälm.

Af järn, blank, slät.

Halskrage:
I två delar, sammanfästa vid vänstra kanten med en nitled, vid den högra ett nitknäppe, niten i bakre delen, knäpphålet i den främre.
Ytterkant femsidig, afslutad i en staf. Kring halsen en rakt uppstående kant, afslutad i en staf, nedanför denna en rad af tjugu nitar. Framtill och baktill två runda hål. Å bakre delen vid hvardera sidan en kort, med en nit fäst rem (för axelstycket) af sämskskinn.

Vikt: 0.850 kg.
Höjd: 0.165 m.; bredd: 0.340 m.

Anm. Främre delen på tre ställen genomfrätt af rost.

Bröstharnesk:
Med skarpt midtveck och djupt liggande gåsbuk.
Upptill och kring armurskärningarna en smal staf. Å hvardera sidan en knapp på lång hals. Nedtill en smal, utvikt kant, afslutad af en staf; i den utvikta kanten vid hvardera yttersidan en rund knapp samt på hvardera sidan om vecket ett aflångt vred, båda till fästen för lårskydden.

Vikt: 2.000 kg.
Höjd: 0.420 m.; bredd: 0.385 m.

Ryggharnesk:
Upptill och kring armurskärningarna en smal staf. Å hvardera sidan om halsurskärningen en bred rem af sämskskinn, å utsidan beslagen med nio tvärgående plåtskifvor med konturerade ändar och raka sidokanter samt fästa med två nitar, ytterst en längre skifva, fäst med tre nitar samt med konturerade kanter och aflångt knapphål, i ytterkanten försedd med en kort flik af sämskskinn, fäst med en nit. Knapp-

hålen afpassade för de ofvan beskrifna knapparna å bröstharnesket. Nedtill å hvardera sidan en rem, fäst med två nitar, vänstra remmen med sölja af järn, fäst med två kopparnitar.

Vikt: 2.800 kg.
Höjd: 0.390 m.; bredd: 0.400 m.

Axelstycken och armrör med armbågsstycken:

Axelstycke af sex skifvor, de fyra mellersta smala, de två andra breda. Kring ytterkanterna en smal staf, innanför denna en rad af omkring femtio prydnadsnitar (några saknas å hvartdera axelstycket).

Midt öfver axeln en rektangulär sölja med kort plåtflik, fäst med en nit; midt under söljan ett rektangulärt hål för remmen i halskragen. I nedre hörnet framtill och baktill en rosett af nitar, de å högra axelstycket med fjorton, den vänstra främre med tretton, den bakre med femton nitar. Skifvorna sammanfästa med tre å insidan liggande remmar, fästa med nitar, de i den mellersta remmen ej synliga på utsidan.

Öfverarmsrör af fem smala skifvor, nedanför dessa ett cylindriskt rör, vridbart medelst en falsring. Hvardera skifvan på utsidan nedlöpande i en trubbig spets; röret vid baksidan hopfäst med en nit. Utefter nedre kanten en smal staf.

Skifvorna sammanfästa med tre remmar på samma sätt som å axelstycket, mellersta remmen utgörande en fortsättning af den å axelstycket.

Underarmsrör något afsmalnande nedåt, af två halfvor, vid den främre sidan hopknäppta med två runda tappar, vid baksidan ett gångjärn, fastsatt med tre nitar i hvardera halfvan. Utefter öfre och nedre kanterna en smal staf.

Armbågsstycke af fem skifvor, den mellersta bredare och gående rundt armen, de öfriga täckande endast utsidan. Mellersta skifvan klippt af ett stycke och formad efter armleden, å utsidan uthamrad till en trubbig udd, vid insidan i form af två vinkelställda stycken med en smal staf utefter kanten, vid baksidan med två nitar.

Skifvorna sinsemellan och med öfver- och underarmsrören sammanfästa framtill och baktill med en rad af sex nitar.

Vikt: 2.900—3.000 kg.
Längd, total: omkr. 0.735 m.

Handskar:

Handskydd af fem hand- och fem fingerskifvor; yttersta hand- och innersta fingerskifvan något bredare, i leden mellan dem en smal skifva med en hög, snedrefflad rygg; kring yttersta fingerskifvans ytterkant en snedrefflad staf. Skifvorna med nedvikta ändar och sammanfästa två och två med en nit. På yttersta fingerskifvans insida en skoning af läder, fäst med tre nitar. Tummar saknas.

Krage (stulp) hög, upptill spetsig, kring öfre kanten en snedrefflad staf. Högra handskens krage med svagt kölad rygg, den vänstra slät.

Vikt, pr st.: 0.400 kg.
Längd: 0.370 m.; bredd: 0.135—0.145 m.

Anm. Högra handsken upptill något söndrig.

Lårskydd med knästycken:

Lårskydd af sexton skifvor, vid ändarna afslutade i en smal staf samt sammanfästa i midten med en på insidan liggande bred rem af sämskskinn, fäst vid hvardera skifvan med två nitar samt vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna i den yttre nitraden med aflånga hål. Utefter midten och hvardera kanten dessutom en rad prydnadsnitar. Öfre skifvan trubbvinkligt knäckt och försedd med två knapphål, afpassade för knappen och vredet i bröstharnesket.

Knästycke af fem skifvor, hvardera midtpå utlöpande i en trubbig spets samt vid ändarna afslutad i en smal staf. Mellersta skifvan bredare och utanpå liggande, framtill trubbigt uthamrad för knäet; vid knäledens utsida ett stort, hjärtformadt blad, kring hvars ytterkant en smal staf samt i hvars midt en rosett af prydnadsnitar, på det högra knästycket sexton, på det vänstra tretton. Nedersta skifvan nedtill med två aflånga knapphål.

Vikt: 2.400 kg.
Längd: 0.720 m.; bredd: 0.320 m.

Benrör med skor och sporrar:

Benrör af två halfvor, formade efter benet samt sammanhållna vid utsidan med ett gångjärn, vid insidan medelst två tappar. Upptill vid insidan ett vred och vid utsidan en knapp.

Skor af s. k. gåsnäbbsform.

Vid fotleden fyra smala skifvor, vid hvardera tåleden tre och en tåkappa, öfver mellanfoten en längre skifva. Skifvorna vid hvardera sidan sammanfästa med en genom två och två gående nit. Midt öfver de fyra tåskifvorna en uppdrifven staf, fortsättande i ett skarpt veck öfver de öfriga.

Sporrar med åttauddad klinga med långa, smala uddar. Halsen rundad, svagt S-formad, fäst vid inre sidan medelst två utsmidda flikar med två nitar i hvardera fliken.

Vikt, med sko och sporre: 1.325 kg.
Längd: 0.475 m.
Fotlängd: 0.320 m.; bredd: 0.120 m.
Sporrklinga, diam.: 0.050 m.; hals, längd: 0.065 m.

Hjälm (s. k. visirhjälm):

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam låg, öfverkanten afslutad i en smal staf. Nedtill å hvardera sidan en rosett af nio nitar; kring nedre kanten en rad af sju nitar (fyra saknas).

Hakskydd af en plåt, å hvardera sidan en rosett som å kalotten; kring nedre kanten en rad af sju nitar.

Visir genombrutet af tio springor, af hvilka åtta längdgående, ofvanför dessa två tvärgående; skenorna mellan springorna med en drifven staf; stafvarna ursprungligen förgyllda; å högra sidan en kullerhufvig knapp för kasthake, som saknas; vid den vänstra ett hål.

Pannskärm spetsig, rakt utvikt från visirets öfre del samt med en smal staf kring ytterkanten. Den genombrutna delen fäst vid den öfre med sex nitar. Hakskydd och

visir rörliga på en nit med stort, kullrigt hufvud vid hvardera sidan. Nedtill å högra sidan en rundstafvig kasthake för en i hakskyddet sittande nit.

Baktill en konisk plymholk, genombruten af hjärtformade hål och fäst med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta, bladformade flikar.

Halsskärmens främre och bakre del af två skifvor, den yttre med ytterkanten afslutad i en smal staf, innanför denna en rad nitar, å den främre femton, å den bakre sex, bakre skifvorna fästa vid hvarandra och vid kalotten med fyra nitar, de främre på samma sätt fästa vid hvarandra och vid hakskyddet.

Vikt: 2.200 kg.
Höjd: 0.335 m.; bredd: 0.280 m.

Anm. Pannskärmen vid högra sidan samt halsskärmens bakre del vid ömse ändar uppfrätta af rost.

Rustning tyskt arbete från 1560—1570-talet. Hjälm från omkring år 1600.

Mannekäng:

På framsidan af lärft, på baksidan af sämskskinn. Stoppning af sjötång.

Hufvud och händer af vax (kemiskt rent), mustascher och ögonbryn svarta; ögon af emalj, bruna.

Stående på en fyrsidig pall af ek, med rundade framhörn, kring skifvans ytterkant en ingripen staf.

Längd: 1.700 m.
Pall, höjd: 0.110 m.; längd: 0.600 m.; bredd: 0.410 m.

Svenskt arbete från omkring år 1890; förfärdigad af ANDERS SKOGLAR BYSTEDT, f. 25 Mars 1862 i Tveta socken, Värmland, då arbetare vid, sedermera föreståndare för och slutligen ägare af Svenska Panoptikon i Stockholm, hvilket upphörde 9 Mars 1924.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 22 Maj 1890.
Ankom 8 Maj 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 19 Maj 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 700, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Pallen
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
24 januari 1891
hos snickaren C. H. BENCKERT J:or, Regeringsgatan 63, Stockholm, se räkning 23 Maj 1891.
Betald 29 Maj 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 24, se räkning.

Mannekängen
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos Aktiebolaget Svenska Panoptikon (J. V. SALCHOW), Kungsträdgårdsgatan 18, Stockholm, se räkning 17 Januari 1891.
Betald 26 Januari 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 17 Januari 1891 räkning.
Pris: Kr. 55, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

»Ändring och omstoppning af en mannequin jämte ett par nya händer till samma af vax...»
hos bildhuggaren C. J. NILSSON, Östermalmsgatan 38, Stockholm, se räkning 19 Februari 1898.
Betaldt 19 Februari 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 57, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

A. 2. HALFRUSTNING, af delar från olika rustningar.

Bestående af ringkrage, brösthamesk med bukskena, ryggharnesk med skört, öfverarmsskydd och lårskydd. Härtill en ställning.

Af järn, blank, med högetsningar.

Ringkrage:
I två delar, sammanfästa vid vänstra sidan med en nit, vid den högra med ett nitknäppe, niten i bakre delen och knäpphålet i den främre.

Ytterkanten femsidig, framtill trubbvinklig, baktill rak. Kring halsen en rakt uppstående kant, afslutad i en staf; nedanför denna en rad af fjorton prydnadsnitar, alla med kullrigt hufvud af mässing.

Å främre och bakre delen tre tvärgående bårder, hvardera med en blom- och bladranka samt enstaka fåglar; allt mot ursprungligen guldpunsad botten med blanka, runda prickar. I främre midtbården upptill en och i den bakre nedtill två nitar sådana som de kring halsen. Å den bakre delen på ömse sidor om halsen en kort, med en nit fäst läderrem (för armskydden).

Å främre delen å utsidan Nürnbergs kontroll- (half örn och tre strömmar) och en mästarestämpel:

Å främre delen å insidan en stämpel:

Vikt: 0.990 kg.
Höjd: 0.155 m.; bredd: 0.365 m.

Brösthar nesk:

Med skarp midtrygg och polichinellpuckel (s. k. tapul). Öfre kanten rak, med en grof, snedrefflad staf.

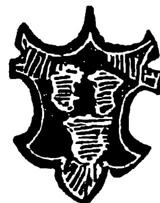
Harnesket med rika orneringar.

Utefter öfre kanten ett tvärgående bredt fält, nedtill begränsadt af en kölbågig list. I fältet en scen med afrättning af krigsfolk. I midten ett groft träd, i hvars grenverk två hängda krigare, medan en tredje håller på att hissas upp af en soldat. Till vänster (å högra brösthalfvan) framföres mellan tre soldater en krönt man med bakbundna armar; i bakgrunden två krigshärar kämpande mot hvarandra. Till höger (å vänstra brösthalfvan) generalprofossen till häst, öfvervakande bestraffningen; bakom honom en man i krona samt krigsfolk med svärd och lansar. Allt mot ursprungligen svärtad botten med blanka, runda prickar.

Under detta fält en längdgående, nedåt afsmalnande midtbård, hvari upptill SIMSON bärande Gasas stadsportar, i bakgrunden tornprydda byggnader, därunder namnet: *Fig. 1*; bårdens nedre del med rika bladorneringar samt inom konturerad sköld vapnet: *Fig. 2* (någon ätt med dylikt vapen med tre små blåa sköldar i silfverfält förekommer hvarken i »Dictionnaire des figures héraldiques» af THÉODORE DE RENESSE eller i SIEBMACHERS »Wappenbuch» m. fl. andra). Vid högra och vänstra sidan af harnesket en liknande, något smalare bård; i den högra en stående galt, klädd i människodräkt från 1500-talet samt hållande ett cylindriskt och graderadt föremål i högra handen, öfver och under figuren blad- och fruktkvistar; i den vänstra en björn i liknande dräkt samt hållande ett svärd öfver högra axeln och en kort staf (eller spira) i vänstra ramen, för öfrigt dekor som å förra bården.

Fig. 1.

Fig. 2.

Å vänstra brösthalfvan dessutom en framställning af KRISTUS på korset, vid hvars fot till vänster en knäböjande riddare, å andra sidan om korset hans plymascherade hjälm.

Kring armurskärningarna samt under listen för det öfversta figurfältet en pärlrand. I hvardera armurskärningen en efter detta formad skifva, å utsidan fäst med två nitar med kullrigt hufvud af mässing; öfre nithålet i skifvan aflångt. Kring hvarderas ytterkant en staf som upptill å bröstet samt innanför denna en blom- och bladranka. Mellan stafven och rankan åtta parvis ställda hål, upptill å bröstet tre par dylika, nedanför de yttre af de sistnämnda ett dylikt, något större. Öfverst å hvardera skifvan en rektangulär sölja af mässing, med kort, konturerad, dubbelvikt plåtflik, fäst med en nit sådan som de föregående. Å högra brösthalfvan två stora runda hål för rusthaken, som saknas.

Bukskena af tre skifvor. Den öfversta trubbvinkligt knäckt och med öfre delen liggande på bröstets insida, i vecket en bård af två löst tvinnade band, i bårdens midt ett ansikte mellan två vingar; nedanför bården en fortsättning af bröstbårderna, hvilka fortsätta något upphöjda och släta ned öfver de två nedre skifvorna. Utefter kortsidorna af de sistnämnda samt utefter den nederstas underkant en smal staf, innanför denna en nedsänkt bård.

Vid öfre kanten å nedre skifvan sex korta remmar för lårskydden, hvardera fäst med en nit med kullrigt hufvud och rund, rosettformad bricka af mässing. Skifvorna sammanfästa vid hvardera ändan med sådana nitar som ofvan.

Vikt: 4.400 kg.
Höjd: 0.450 m.; bredd: 0.450 m.

Ryggharnesk:
Öfre kanten rak, längs denna och armurskärningarna en snedrefflad staf. Utefter midten och vid båda sidor en bred, upphöjd bård, afsmalnande nedåt, hvardera med öfre ändan klufven i två flikar, de mellersta klammerliknande.

Å midtbården nedtill en urna jämte rikt bladverk; däröfver en kvinnofigur (LUCRETIA) i 1500-talsdräkt, med högra handen stötande dolken i sitt bröst; ofvanför henne å hvardera af de klufna flikarna en stor fågel, till vänster Fenix å bålet, till höger Pelikanen, matande tre ungar med sitt eget blod, till höger om densamma en grupp musikinstrument; vid sidan om den vänstra fågeln en grupp af en säckpipa och andra föremål, nästan utplånade. Dessutom bladverk med frukter m. m.

Sidobårderna hvardera nedtill med en herm med delfinkropp och hjälmprydt manshufvud samt omgifven af blom- och bladrankor. Allt mot ursprungligen svärtad botten.

Upptill å hvardera sidan en rem, inre ändan klufven och fäst med två nitar med kullriga hufvuden af mässing.

Skört af tre skifvor. Den öfversta trubbvinkligt knäckt och med öfre delen liggande på ryggens insida. Å denna en fortsättning af ryggbårderna, hvilka fortsätta något upphöjda och släta öfver de två nedre skenorna, hvarest de nederst grena sig och sinsemellan förbindas genom liknande släta bårder, så att en imitation af ett på dem liggande fyrflikadt tröjskört uppstår. Nedersta skifvans ytterkant afslutad i en smal staf, innanför denna en nedsänkt bård, i hvars midt två nitar, liknande de förut beskrifna. Skifvorna sammanfästa vid ändarna med nitar som ofvan samt i midten med en på insidan liggande rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar.

Vikt: 2.700 kg.
Höjd: 0.500 m.; bredd: 0.480 m.

Öfverarmsskydd:
Hvartdera af sex skifvor, den nedersta och den näst öfversta bredare. Kring ytterkanten en slät staf, upptill och nedtill kraftigare.

Innanför denna samt längs skyddets midt en bård, hvari mot guldpunsad botten med blanka, runda prickar: i kantbården en bladranka med päronliknande frukter samt nedtill å vänstra skyddet en hare och en trofégrupp; å det högra en trofégrupp; i midtbården å det vänstra skyddet å första (nedersta) skifvan en trofégrupp af sköldar och spjut, å den andra skifvan en harpa, å den tredje en maskaron, å den fjärde ett pilkoger, å den femte nedtill en fläkt örn, upptill en kanon, å den sjätte en päronliknande frukt; mellan figurerna rankornament; å högra skyddet å första (nedersta) skifvan en drake, å den andra ett fruktknippe, å den tredje en maskaron, å den fjärde en fågel med utslagna vingar, å den femte ett bladknippe, å den sjätte en frukt; för öfrigt samma dekor som å vänstra skyddet.

I bården å vänstra skyddets öfversta skifva en rad af sju prydnadsnitar, å den högra sex; innanför bården å hvardera sidokanten en rad dylika, en i hvarje skifva, i den mellersta bården i näst öfversta en nit. Alla nitar med stort kullrigt hufvud af mässing. I midten å öfversta skifvans öfre kant en rektangulär sölja af mässing med

kort, dubbelvikt plåtflik med konturerad kant samt fäst med en af de beskrifna prydnadsnitarna. Å nedersta skifvan vid insidan en dylik sölja, vid yttersidan en rem.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid inkanten med en på insidan liggande rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid ytterkanten med den beskrifna nitraden; de underliggande kanterna med aflånga nithål.

Å högra skyddet å näst öfversta skifvan smedsstämpel (figur på murkrön, däröfver nästan utplånade initialer):

Vikt: 1.050—1.250 kg.
Längd: 0.410 m.; bredd: 0.235 m.

Lårskydd:

Hvartdera af fyra skifvor, den nedersta bredare, med rundad nederkant. Kring ytterkanten nedtill och å sidokanterna en slät staf, kraftigare å nedre kanten. Innanför denna samt längs skyddets midt en bård, hvari en blom- och bladranka mot guldpunsad botten med blanka, runda prickar, innanför bården å hvardera sidokanten en rad af nitar; å den nedersta skifvan ytterligare fyra nitar, en vid hvardera sidan och två i midten; alla med stora kullriga hufvuden af mässing.

I öfversta skifvans öfre kant tre rektangulära söljor af mässing med trubbvinkliga ändar och kort, dubbelvikt plåtflik med konturerad kant samt fäst med en nit sådan som de förra.

Skifvorna sammanfästa på samma sätt som å armskydden.

Vikt, pr st.: 0.760 kg.
Längd: 0.280—0.290 m.; bredd: 0.255—0.260 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft; ringkragen från Nürnberg, armskydd af vapensmeden HANS BECKER, d. 1589 i Nürnberg (om hans märke se n:r 9 i C. A. OSSBAHR »Das fürstliche Zeughaus in Schwarzburg», Rudolstadt 1895). (Under 1550—1560-talen var det — enligt A. DIENER-SCHÖNBERG i »Die Waffen der Wartburg», Berlin 1912 — ett mod att ornera harnesk med en för ett kors knäböjande riddare i HEINRICH ALDEGREVERS [d. 1558] stil.)

Ställning:

Af ek, bestående af en nedåt afsmalnande fyrsidig stolpe på sockel med upptill en bred käl mellan två stafvar; å tre af sockelns sidor ett utsprång med öfre ändan karnisformigt afslutad; fjärde sidan med en urtagning (för placering vid ektrappan).

Upptill en inknipen del med en genomgående tvärslå med de öfre hörnen afrundade. Öfverst en påsatt kilformad bit (för hjälmkammen). Å framsidan en utstående kloss (för bröstharnesket).

Höjd: 1.850 m.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, D.1,2, E.3,5,7, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Ställningen
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL. f. KEMPE,
September 1898
hos snickaren C. H. BENCKERT J:or, Regeringsgatan 63, Stockholm.

A. 3. HALFRUSTNING, af delar från olika rustningar.

Bestående af ringkrage, bröstharnesk med bukskena, ryggharnesk med skört, öfverarmsskydd och lårskydd.

Af järn, slät, blank.

Ringkrage:
Af fem skifvor, den yttersta med sexsidig ytterkant, framtill ett vertikalt veck, på högra sidan ett i två vinklar gående knapphål, å vänstra sidan två runda hål; de fyra inre skifvorna ringformade. Hvar och en af de fyra yttre skifvorna med fasad öfverkant samt framtill och baktill i midten med en kort, kölbågig konturering; innersta skifvan med en grof repstaf kring öfverkanten. Å kragens utsida fyra tvärgående rader prydnadsnitar samt flera tomma nithål.

Vid vänstra sidan å den yttre skifvan en nitled, å den inre ett gångjärn; vid högra sidan af samma skifvor ett knäppe. Skifvorna sammanhållna af sex tvärgående, på insidan liggande breda remmar (ej original) af sämskskinn, fästa vid hvardera skifvan med två nitar.

Vikt: 1.525 kg.
Höjd: 0.240 m.; bredd: 0.340 m.

Böstharnesk:

Med skarp midtrygg och s. k. gåsbuk.

Kring halsurskärningen en åt ändarna afsmalnande, snedrefflad staf. I hvardera armurskärningen en pålagd skifva, fäst på insidan med två nitar; ytterkanten afslutad i en staf som ofvan. Ett stycke nedanför halsen en smal, profilerad list, nedlöpande till en spets i böstets midt samt fortsättande kring skifvornas inre kant; upptill i listen tre stora runda, gängade hål, två på vänstra och ett på högra brösthalfvan.

Till höger helt nära armurskärningen en s. k. rusthake, bestående af en fyrsidig, trubbvinkligt böjd arm med ytterändan bågböjd samt rörlig på en klykled å en kort, rakt utstående stolpe, fäst vid en tjock, utanpå bröstet liggande aflång skifva med runduddade kanter utom bakkanten; ledsprinten med stort, förtryckt, klotformadt, snedrefiladt hufvud; skifvan fäst vid bröstet med två från insidan gående skrufvar med stora platta hufvuden. Bakom rusthaken två stora runda hål.

Vid hvardera sidan öfver och under armurskärningen en cylindrisk tapp med ett rundt hål.

Nedtill å bröstet en bred, snedt utvikt kant för bukskenan.

Bukskena af två skifvor. I midten af nedre skifvans ytterkant en halfcirkelformad insvängning med en snedrefflad staf, ofvanför denna ett rundt hål; vid skifvans ytterkant dessutom sex mindre hål, vid öfre kanten fyra korta remmar, hvardera fäst med en nit med rosettformad bricka. Vid den ena remmen fäst en aflång sölja af järn, ena ändan rundad, den andra rak. Skifvorna sammanfästa vid hvarandra och vid den från bröstet utvikta kanten genom en nit i hvardera ändan.

Å insidan vid högra öfre tappen en lagning.

Upptill å framsidan inslaget:

Vikt: 3.025 kg.
Höjd: 0.440 m.; bredd: 0.400 m.

Ryggharnesk:

Af något tunnare plåt än böstharnesket.

Upptill och kring armurskärningarna en snedrefflad staf, innanför denna en bred, nedsänkt bård med en profilerad list vid inkanten, upptill i midten nedlöpande i en spetsig udd.

Upptill vid hvardera sidan en kort, svagt böjd skena, i hvars ytterända två runda hål, inre ändan med gångjärn med en kort, på ryggen liggande, dubbelvikt flik, fäst

med en nit. Vid högra sidan nedanför armurskärningen en lång, utböjd hake, nedskjuten i en rektangulär hylsa och flyttbar i tre olika lägen samt fasthållen i dessa af en tapp, fäst vid en på insidan fastnitad fjäder med trycke. Haken med plan under- och trefasad öfversida, å den mellersta fasen två djupa ränder. Hylsan fäst på en bredare, rektangulär, å ryggen fastnitad skifva (de två öfre nitarna saknas). Mellan hvardera armurskärningen och skörtet en skena med konturerad kant och genombruten af tre runda hål samt fäst på ett gångjärn med en kort, dubbelvikt flik med uddad ytterkant.

Nedtill en snedt utvikt kant för skörtet.

Skört af en skifva, nedre kanten afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en nedsänkt profilering, i midten upplöpande i en spetsig udd. Skifvan fäst vid den från ryggen utvikta kanten med en nit ett stycke från hvardera ändan samt å insidan på midten med en bred rem (ej original) af gult sämskskinn, fäst i hvardera ändan med två nitar, de nedre med runda nitbrickor.

Vikt: 2.250 kg.
Höjd: 0.430 m.; bredd: 0.375 m.

Öfverarmsskydd:

Hvartdera af fem skifvor, de fyra öfre med fasad nederkant, i hvars midt en kort, kölbågig konturering, nedre skifvan med en repstaf kring ytterkanten samt innanför denna en profilerad bård. Vid hvardera skifändan en prydnadsnit.

Skifvorna sammanhållna af tre på insidan liggande remmar (ej original) af sämskskinn, fästa vid hvardera skifvan med två nitar. Å nedre skifvan vid ytterändan en med en nit fäst rem, vid den motsatta en sölja af bly med rak fram- och rundad bakända samt fäst med en vid skifvan fastnitad plåtflik.

Vikt, pr st.: 0.500 kg.
Längd: 0.200 m.; bredd: 0.235 m.

Lårskydd:

Hvartdera af åtta skifvor, den nedersta bredare, med nedre kanten rundad och afslutad i en grof, snedrefflad staf, fortsättande uppåt utefter skyddets innerkant.

Å öfversta skifvan vid öfre kanten å högra skyddet en blysölja och å den vänstra två sådana, hvardera med ena ändan rak, den andra rundad; söljan å högra skyddet samt den yttre å vänstra af bly, den återstående af järn (afbruten), hvardera med en kort, dubbelvikt plåtflik, fäst med en nit.

Skifvorna sammanfästa å insidan i midten och vid inkanten med en rem (ej original) af gult sämskskinn, fäst med nitar, samt vid ytterkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål.

Vikt: 0.700—0.775 kg.
Längd: 0.350 m.; bredd: 0.230 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, D.3,4, F.7), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

A. 4. HALFRUSTNING.

Bestående af ringkrage, bröstharnesk med bukskena, ryggharnesk med skört, öfverarmsskydd, lårskydd samt hjälm.

Af järn, slät, svärtad.

Ringkrage:

Af tre skifvor. Den yttre med sexsidig ytterkant, blankfasad vid axelsidorna; innanför kanten en nedpressad bård. Å hvardera sidan af bröstet två par runda hål, ett par liknande hål vid udden på ryggsidan. De två inre skifvorna ringformade. Hvardera af de två yttre med blankfasad öfverkant, framtill och baktill midt i denna en kilformad intagning. Innersta skifvan med en grof repstaf kring öfverkanten. Vid vänstra sidan å den yttre en nitled, å den inre ett gångjärn, å bådas motsatta sida ett knäppe.

Skifvorna sammanhållna af sex breda, på insidan liggande remmar (ej original) af gult sämskskinn, fästa med nitar. Under hvardera axelsidan af ytterskifvan en skifva med fasad ytterkant, hvari en kilformad intagning i midten, samt fäst med två nitar, dessutom två prydnadsnitar (de vid ryggsidan saknas).

Vikt: 1.400 kg.
Höjd: 0.180 m.; bredd: 0.350 m.

Bröstharnesk:

Med skarp midtrygg och s. k. gåsbuk.

Kring hals- och armurskärningar en refflad staf; innanför dessa två nedsänkta ränder, den öfre i form af en kölbåge, de vid armurskärningarna nedlöpande i en spets och fortsättande i en dubbellinje nedåt och tvärs öfver bukskenan snedt utåt. Upptill vid hvardera sidan en rektangulär, blank sölja med dubbelvikt plåtflik, fäst med en nit.

Bukskena af två skifvor, hvardera med blankfasad öfverkant; midt å nedre skifvans nedre kant en rundad uppsvängning med en snedrefflad staf, innanför denna en försänkt kölbågig bård. Vid öfre kanten å samma skifva fyra korta remmar (för lårskenorna), hvardera fäst med en nit med rosettformad bricka och försedd med två mässingskodda hål. Vid ytterkanterna tvärs öfver bukskenan en bred nedsänkt bård. Skifvorna sammanhållna vid bröstet med två nitar och vid hvarandra genom de nitar, som fasthålla de yttre remmarna. Vid öfre kanten å hvardera skifvan fyra prydnadsnitar.

Vikt: 2.500 kg.
Höjd: 0.430 m.; bredd: 0.440 m.

Ryggharnesk:

Öfverkant rak, längs denna och kring armurskärningarna en snedrefflad staf, innanför denna en bred nedsänkt bård med kölbågig inkant. Upptill vid hvardera sidan en bred rem (ej original) af sämskskinn med fem spännhål samt fäst med tre nitar med rosettformade brickor. Nedtill vid hvardera sidan en smalare rem, fäst som de förra, å den vänstra en sölja af bly.

Skört af en skifva med blankfasad öfverkant, nedre kanten afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en nedsänkt bård med öfre kanten i midten upplöpande i en spets; skörtet fäst med tre nitar.

Vikt: 1.500 kg.
Höjd: 0.400 m.; bredd: 0.390 m.

Öfverarmsskydd:

Hvartdera af fem skifvor. De fyra öfre med blankfasad nederkant, i hvars midt en spetsig intagning, den nederstas nedre kant med en smal repstaf, ett stycke ofvanför denna två skarpryggiga stafvar, i midten nedlöpande i en spetsig udd; vid yttre sidan å sistnämnda skifva en rem (ej original) af sämskskinn, fäst med en nit med rosettformad bricka; vid insidan en rektangulär sölja af järn, fäst på en konturerad plåtflik. Skifvorna sammanfästa vid inkanten och i midten med en på insidan liggande rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid ytterkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål.

Vikt, pr st.: 0.500 kg.
Längd: 0.230 m.; bredd: 0.185 m.

Lårskydd:

Hvartdera af sex skifvor, de fem nedre med blankfasad öfverkant. Nedersta skifvans underkant afslutad i en snedrefflad staf, som fortsätter längs lårskyddets inre och

öfre kant. Under den sistnämnda en kölbåge af två parallella lister, hvilka från bågens spets fortsätta rakt ned i två linjer längs skyddets midt; utefter dettas inner- och nedersida två liknande lister, den yttre förbunden med den nyssnämnda midtlinjen och den inre afslutad i en volut midt å den undre skifvan. Å öfre skifvan upptill två söljor sådana som den å nedre remmen å ryggharnesket. Skifvorna sammanfästa på samma sätt som å armskydden.

Vikt: 0.800—0.850 kg.
Längd: 0.290 m.; bredd: 0.250 m.

Hjälm (s. k. stormhufva):
Kalott af ett stycke med hopvälld kam, framtill och baktill vid nedre kanten en nitrad. Pannskärm bred, trubbvinklig, kring ytterkanten en smal staf. Nackskärm bred, fastnitad med tre nitar, kring ytterkanten en staf som å pannskärmen, kring inre kanten en blankfilad fas.
Kindskydd: hvartdera med en grupp af sju runda hål (s. k. hörrosett) samt fäst på ett gångjärn; skydden nedtill sammanhållna med en rem (ej original) af sämskskinn med sölja af järn; remmen fäst vid hvardera ändan med en nit med rosettformad bricka.

Å pannskärmen Nürnbergs kontrollstämpel (otydlig, half örn och tre strömmar) samt ett märke:

Vikt: 1.400 kg.
Höjd: 0.280 m.; bredd: 0.230 m.

Tyskt arbete, hjälmen med Nürnbergs stämpel, från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 450 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, D.5,6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. .... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

A. 5. HALFRUSTNING.

Bestående af böstharnesk med lårskydd.

Af järn, slät, svärtad.

Böstharnesk:
Med skarpt midtveck och djupt liggande gåsbuk.
Kring hals- och armurskärningar en grof staf, innanför denna en smal instansad rand. Upptill å hvardera sidan en rund knapp med kullrigt hufvud på smal hals. Nedtill en bred, kupigt utböjd bukskena, hvarvid lårskydden äro fästa.

Upptill å framsidan inslaget:

Vikt, med lårskydd: 3.800 kg.
Höjd: 0.435 m.; bredd: 0.460 m.

Lårskydd:
Hvartdera i ett stycke, pressadt i form af sex skifvor. Kring neder- och sidokanterna en grof staf, innanför denna en bred nedsänkt bård. Å skyddet tre tvärgående rader af uppdrifna bucklor i form af nithufvuden, hvardera raden nedtill med en grupp af fem dylika bucklor; längs den nedsänkta bården likaledes en rad dylika.
Vid öfre kanten å hvartdera lårskyddet två stora fästen med två på en rem liggande plåtar, fästa med fyra nitar; i den öfre plåten ett rektangulärt hål, afpassadt för en i bukskenan rakt utstående tapp, hvari ett rundt hål för en stor kasthake, fäst vid en från plåtens ytterkant utspringande flik och rörlig på en nit.

Längd: 0.230 m.; bredd: 0.320—0.330 m.

Från 1600-talets förra hälft.

Anm. Remmarna å fästena afslitna.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.6,7,8), se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhörig Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

A. 6. HALFRUSTNING.

Bestående af brösttharnesk med lårskydd.

Af järn, slät, svärtad.

Bröstharnesk:

Med skarpt midtveck och djupt liggande gåsbuk.

Kring hals- och armurskärningar en grof staf, innanför denna en smal instansad rand. Upptill å hvardera sidan en rund knapp med kullrigt hufvud på smal hals. Nedtill en bred, kupigt utböjd bukskena, vid hvilken lårskydden äro fästa.

Upptill å framsidan smedsstämpel samt inslaget märke:

Vikt, med lårskydd: 3.500 kg.
Höjd: 0.460 m.; bredd: 0.420 m.

Lårskydd:

Hvartdera i ett stycke, pressadt i form af sex skifvor. Kring neder- och sidokanterna en grof staf, innanför denna en bred nedsänkt bård. Å skyddet tre tvärgående rader af uppdrifna bucklor i form af nithufvuden, hvardera raden nedtill med en grupp af fem dylika bucklor; längs den nedsänkta bården likaledes en rad dylika.

Vid öfre kanten å hvartdera lårskyddet två stora fästen med två på en rem liggande plåtar, fästa med fyra nitar; i den öfre plåten ett rektangulärt hål, afpassadt för en i bukskenan rakt utstående tapp, hvari ett rundt hål för en stor kasthake, fäst vid en från plåtens ytterkant utspringande flik och rörlig på en nit.

Längd: 0.220 m.; bredd: 0.330 m.

Från 1600-talets förra hälft; vapensmed med initialerna H. S. (S. H.?).

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.5,7,8), se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhörig Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

A. 7. HALFRUSTNING.

Bestående af bröstharnesk med lårskydd.

Af järn, slät, svärtad.

Bröstharnesk:
Med skarpt midtveck och djupt liggande gåsbuk.
Kring hals- och armurskärningar en grof staf, innanför denna en smal instansad rand. Upptill å hvardera sidan en rund knapp med kullrigt hufvud på smal hals. Nedtill en bred, kupigt utböjd bukskena, vid hvilken lårskydden äro fästa.

Upptill å framsidan inslaget nummer och stämpel:

Vikt, med lårskydd: 3.550 kg.
Höjd: 0.435 m.; bredd: 0.430 m.

Lårskydd (det ena från annan, samtida rustning):
Hvartdera i ett stycke, pressadt i form af skifvor, det högra med sex, det vänstra med sju. Kring neder- och sidokanterna en grof staf, innanför denna en bred nedsänkt bård. Å skyddet tre tvärgående rader uppdrifna bucklor i form af nithufvuden, hvardera raden nedtill med en grupp af dylika bucklor, ställda i bredd, tre å det högra och två å det vänstra skyddet; längs den nedsänkta bården likaledes en rad dylika.
Vid öfre kanten å hvartdera lårskyddet två stora fästen med två på en rem liggande plåtar, fästa med fyra nitar; i den öfre plåten ett rektangulärt hål, afpassadt för en i bukskenan rakt utstående tapp, hvari ett rundt hål för en stor kasthake, fäst vid en från plåtens ytterkant utspringande flik och rörlig på en nit.

Längd: 0.230 m.; bredd: 0.325—0.345 m.

Från 1600-talets förra hälft.

Anm. Remmarna afslitna å högra lårskyddets fästen.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.5,6,8), se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhörig Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

A. 8. HALFRUSTNING.

Bestående af bröstharnesk med lårskydd.

Af järn, slät, svärtad.

Bröstharnesk:
Med skarpt midtveck och djupt liggande gåsbuk.
Kring hals- och armurskärningar en grof staf, innanför denna en smal instansad rand. Upptill å hvardera sidan en rund knapp med kullrigt hufvud på smal hals. Nedtill en bred, kupigt utböjd bukskena, vid hvilken lårskydden äro fästa.

Upptill å framsidan inslaget nummer och stämpel:

Vikt, med lårskydd: 3.500 kg.
Höjd: 0.460 m.; bredd: 0.430 m.

Lårskydd (det ena från annan, samtida rustning):
Hvartdera i ett stycke, pressadt i form af sex skifvor. Kring neder- och sidokanterna en grof staf, innanför denna en bred nedsänkt bård. Å skyddet tre tvärgående rader af uppdrifna bucklor i form af nithufvuden, hvardera raden nedtill med en grupp af dylika bucklor, fyra å det högra och fem å det vänstra; längs den nedsänkta bården likaledes en rad dylika.
Vid öfre kanten å hvartdera lårskyddet två stora fästen med två på en rem liggande plåtar, fästa med fyra nitar; i den öfre plåten ett rektangulärt hål, afpassadt för en från bukskenan rakt utstående tapp, hvari ett rundt hål för en kasthake, fäst vid en från plåtens ytterkant utspringande flik och rörlig på en nit.

Å vänstra skyddet upptill inslaget:

Längd: 0.235 m.; bredd: 0.320—0.325 m.

Från 1600-talets förra hälft.

Anm. Remmarna å fästena afslitna.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.

Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.5,6,7), se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhörig Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

B. 1. ÖFVERARMSSKYDD, för höger arm.

Af järn, blankt, med högetsningar.

Af sex skifvor. Den nedersta bredare, med ytterkanten afslutad i en snedrefflad staf, ofvanför denna en bladornerad bård med en åt höger springande hare, jagad af två hundar; vid nedre kanten framtill ett rektangulärt, tvärgående hål, vid den motsatta en rektangulär sölja med kort, omvikt plåtflik, fäst med en nit; ofvanför bården två kälar, den öfre med pärlrand, båda i midten uppdragna i en kilformad spets.

Tvärs öfver skifvorna i midten och vid hvardera sidan en bård som å den nedersta. I midtbården nedtill i oval ram en kvinnlig bröstbild, öfver denna en stående naken kvinnofigur, hållande framför sig ett draperi; upptill och vid sidorna bladverk. Sidobårderna hvardera med två hundar, jagande hvar sin hare, samt med bladverk som ofvan. Allt mot prickig, ursprungligen svärtad botten.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid framkanten med en å insidan liggande rem (ej original) af sämskskinn, fäst vid skifvorna med nitar, samt vid bakkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål.

Vikt: 0.650 kg.
Längd: 0.240 m.; bredd: 0.215 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.2, C.1,2,3,4, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARF-

FENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1912, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

B. 2. ÖFVERARMSSKYDD, för vänster arm.

Af järn, blankt, med högetsningar.

Af sju skifvor. Den nedersta bredare, med ytterkanten afslutad i en snedrefflad staf, ofvanför denna en bladornerad bård, i midten en åt vänster springande hund; vid nedre kanten framtill ett rundt och ett tvärgående, rektangulärt hål; vid motsatta sidan en rektangulär sölja med kort, omvikt plåtflik, fäst med en nit med stort, kullrigt hufvud; ofvanför bården två smala kälar, den öfre med pärlrand, båda i midten uppdragna i en kilformad spets.

Tvärs öfver skifvorna i midten och vid hvardera sidan en bård som å den nedersta, den mellersta något bredare; å denna nedtill en manlig bröstbild i toppig mössa, däröfver ett upprätt stående lejon, öfverst en stående kvinna, hållande ett brinnande hjärta i högra handen och en pil i den vänstra; öfverst och vid sidorna bladverk. I bakre sidobården två harar, jagade af hvar sin hund, å den främre en hare, jagad af två hundar, för öfrigt bladverk som å midtbården.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid framkanten med en å insidan liggande bred rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid bakkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål.

Vikt: 0.675 kg.
Längd: 0.285 m.; bredd: 0.210 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1, C.1,2,3,4, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARF-

FENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

C. 1. LÅRSKYDD, ett par.

Af järn, blanka, med högetsningar.
Hvartdera af tre skifvor, den nedre bredare. Kring nedre kanten en snedrefflad staf, fortsättande längs främre sidokanten. Innanför stafven en bred nedsänkt bård, hvari en bladranka; i bården nedtill sex nitar; vid hvardera ändan ett aflångt hål. I midten tvärs öfver skifvorna en liknande men bredare bård (ej nedsänkt), i denna ett upprätt stående lejon med öppet gap samt vändt inåt, däromkring blad och löfverk, allt mot prickig botten. I den öfre skifvans öfre kant vid ytterkanten ett aflångt hål för knäpphake.
Skifvorna sammanfästa i midten och vid inkanten med en på undersidan liggande bred rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid ytterkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål. Alla nitar rosettformade.

Vikt: 0.500—0.525 kg.
Längd: 0.190—0.210 m.; bredd: 0.235—0.250 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankommo 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betalda 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.2,3,4, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försålda genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

C. 2. LÅRSKYDD, för vänster ben.

Af järn, blankt, med högetsningar.

Af fyra skifvor, den nedersta bredare, med starkt rundad ytterkant, afslutad i en snedrefflad staf, hvilken fortsätter upp längs inre sidokanten.

Innanför stafven en bred bård med bladranka samt nedtill i midten en maskaron, längs inre sidan af denna två hundar, jagande två harar, längs den yttre tre harar, jagade af en hund; innanför bården två kälar, den inre med pärlrand, båda i midten uppdragna i en kilformad spets.

Längs skyddets midt en bredare bård, nedtill en sittande faun, däröfver ett ornament, liknande ett stort dubbelkors, de nedre korsarmarna klufna, de öfre inneslutande en maskaron, mellan korsarmarna två örnar, öfverst benen af en fläkt örn synliga; dessutom bandornament och bladverk; allt mot prickig, ursprungligen svärtad botten.

I den öfversta skifvans öfre kant två knapphål, innanför hvartdera två små runda hål, i yttersidans inre hål en fragmentarisk knäpphake.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid inkanten med en på insidan liggande bred rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid ytterkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål. Utefter den nedres underkant dessutom sju prydnadsnitar.

Å insidan af hvarje skifva vid utkanten en grupp af nio kantiga körnslag.

Vikt: 0.650 kg.
Längd: 0.245 m.; bredd: 0.205 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,3,4, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. .... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

C. 3. LÅRSKYDD, för vänster ben.

Af järn, blankt, med högetsningar.

Af fyra skifvor, den nedersta bredare, med nedre kanten afslutad i en snedrefflad staf. Ofvanför denna en bred bård, i hvars midt ett bläckfiskliknande ornament, på ömse sidor om detta en bladranka samt en hund, jagande en hare; vid bårdens inkant två kälar, den öfre med pärlrand, båda i midten uppdragna i en kilformad spets. Längs kanterna liknande bårder, den å insidan med en hund, jagande två harar, den å utsidan med två hundar, jagande två harar. I midten tvärs öfver skifvorna en bredare bård, nederst å denna en sittande faun, uppbärande ett bevingadt, fantastiskt djurhufvud, hvarå stående en naken kvinna framför tre breda, tvärställda flikar; öfverst en stor maskaron, nästan utplånad; allt mot prickig botten.

Å den öfversta skifvans öfre kant tre aflånga, ornerade dubbelsöljor (den inre söndrig), hvardera med en kort, omvikt plåtflik, fäst med en nit. I den nedersta skifvan nedtill två runda tappar, hvari ett rundt hål.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid inkanten med en bred rem (ej original) af sämskskinn, fäst vid skifvorna med nitar, samt vid ytterkanten med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna med aflånga nithål. Innanför inre sidobården dessutom prydnadsnitar.

Å insidan bredvid det aflånga hålet å hvarje skifva en grupp af nio kantiga körnslag.

Vikt: 0.550 kg.
Längd: 0.245 m.; bredd: 0.240 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,2,4, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. .... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

C. 4. LÅRSKYDD, ett par.

Af järn, släta, blanka.

Hvartdera af sju skifvor, den nedersta bredare, med rundad nederkant, afslutad i en snedrefflad, grof staf, fortsättande i smalare form upp längs skyddets inkant. De utanpå liggande kanterna fasade. I den öfversta skifvan två rektangulära söljor, hvardera fäst med en kort, dubbelvikt plåtflik, fäst med en nit.

Skifvorna sammanfästa vid kanterna med en genom två och två gående nit; de underliggande kanterna vid yttersidan med aflånga nithål.

Vikt: 0.700—0.800 kg.
Längd: 0.410—0.425 m.; bredd: 0.215—0.225 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankommo 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betalda 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,2,3, E.2,4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försålda genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

C. 5. LÅRSKYDD (för tornering).

Af järn, blankt.

Med päronformad kontur, af två plåtar, den öfre mindre och fastnitad utanpå den nedre med ursprungligen fem nitar (en saknas) med kullriga, mässingskodda hufvuden; dessutom ursprungligen åtta prydnadsnitar (två nitar vid vänstra sidan och en vid den högra saknas). Den öfre plåten i midten med runduddad nederkant.

Längs sköldens midt en upphöjning, afpassad efter låret; skölden på ömse sidor därom nästan rakt utstående med något uppsvängd ytterkant. Å upphöjningen fem

fält med svagt kölade ryggar, det mellersta fältet och de vid yttersidorna med längdgående ryggar, det förra med fem, de senare med tre dylika, de båda mellanliggande fälten hvartdera med trettiotvå snedställda ryggar.

Längs sköldens ytterkant en rad af trettiofem nitar som ofvan (en fattas, och en saknar mässingskapsel). Medelst dessa nitar är på sköldens insida fäst en läderrem, vid yttre kanten försedd med en flossad bård af svart ylle. Vid öfre ändan en grof, kort rem, fäst vid ändarna med en nit med bricka af mässing (den vid ena ändan saknas); remmen från hårsidan pressad till en halfstaf samt något skadad vid ändarna.

Vikt: 2.550 kg.
Längd: 0.480 m.; bredd: 0.465 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Dylika lårskydd, å tyska »Streiftartsche», användes vid det slag af tornering, som kallades »Rennen», samt fästes med remmar öfver sadeln.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 165, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 1. PANSARHANDSKE (vänster hand).

Af järn, med innerhandske af skinn.
Slät, blank.
Handskydd af nio skifvor, en bred nedanför kragen, därunder fem smala med fasade kanter, den sjunde något bredare, med drifna knogar liksom de två återstående, den åttonde liggande utanpå den sjunde och nionde, den sistnämnda med tandad nederkant.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan af en genom två och två gående nit med mässingskodt hufvud (tre nithufvuden och en mässingsskålla saknas).

Fingerpansar af flera smala skifvor, hvardera med tandad underkant; pekfingret med sju, långfingret med åtta, ringfingret med sex och lillfingret med fem skifvor. Å hvarje finger å den yttre skifvan en nedpressning för nageln, i hvardera en nit som ofvan (den å lillfingret saknas). Tumpansar saknas.

Innerhandske (original) af gult sämskskinn.

Krage (stulp) hög, gående rundt armen och bestående af två hopnitade halfvor. Kring öfre kanten en snedrefflad staf, strax nedanför denna en rad af sjutton nitar som ofvan; längs midten å öfversidan en svagt kölad rygg. Undre delen med en tvärrefflad staf längs nedre kanten, nedanför denna vid tummen en tresidig flik, fäst med fyra nitar, kring flikens ytterkant en slät staf.

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.310 m.; bredd: 0.130 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.2, E.3,5,7, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 2. PANSARHANDSKE (höger hand).

Af järn, med innerhandske af skinn.

Slät, blank.

Handskydd af åtta skifvor, de fem öfre smalare, med fasade öfverkanter, den sjätte bredare, den sjunde med en hög, kölad, snedrefflad rygg längs midten, den åttonde drifven efter fingrarna och med fasad framkant, den sjunde liggande utanpå den sjätte och åttonde.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit (å sjätte skifvan vid tumsidan saknas hufvudet å två nitar).

Fingerpansar af flera smala skifvor, tummen med fyra, pekfingret med sju, långfingret med nio, ringfingret med åtta, lillfingret med sex, för tummen dessutom en större plåt med uppböjd spets samt en längdgående kölad rygg, nedtill två nitar; nedre skifvan å hvarje finger med en nedpressning för nageln, hvarå en nit.

Innerhandske (original) af gult sämskskinn. Under handleden en tvärgående rem med rektangulär sölja af järn med kort plåtflik, fäst vid remmen med en nit; remmen vid hvardera ändan fäst med en nit som den sist nämnda.

Krage (stulp) hög, gående rundt armen och bestående af två hopnitade halfvor. Kring öfre kanten en snedrefflad staf, nedanför denna en upphöjd bård, hvari tio nitar. Längs öfversidan en bredare bård, kilformigt hopdragen nedåt och fortsättande öfver handskifvorna i omvänd form. Undre delen med en slät staf längs nedre kanten.

Vikt: 0.650 kg.
Längd: 0.325 m.; bredd: 0.125 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.1, E.3,5,7, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 3. PANSARHANDSKE (höger hand).

Af järn, slät, blank.

Handskydd af fem skifvor, de fyra öfre smalare än den nedersta.

Fingerskydd af fem skifvor, den yttersta bredare, med rundad framkant, afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en nedsänkt bård, hvari fyra nitar.

Mellan hand- och fingerskydd en utanpå liggande skifva, längs midten å denna en hög, rundad, snedrefflad rygg.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit. I nedersta skifvan i handskyddet vid hvardera ändan ett rundt hål.

Tumskifva med svagt kölad rygg längs midten och tandad öfverkant samt fäst vid handsken med ett gångjärn med en nit i hvartdera bladet; i tumskifvan dessutom tre nitar.

Krage (stulp) låg. Kring öfre kanten en snedrefflad staf, nedanför denna en nedsänkt bård, hvari sju nitar, innanför denna en grund käl. Vid spetsen ett antal små hål; längs midten en svagt kölad rygg. Nedtill å yttersidan en liten snedrefflad, spetsoval buckla.

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.355 m.; bredd: 0.130 m.

Tyskt arbete från 1500-talets förra hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.3, D.4, F.7), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. ..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 4. PANSARHANDSKE (höger hand).

Af järn, slät, blank.
Handskydd af fem skifvor, de fyra öfre smalare än den nedersta.

Fingerskydd af fem skifvor, den yttersta något bredare, med rundad framkant, afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en nedpressad bård, hvari fyra nitar.

Mellan hand- och fingerskydd en utanpå liggande skifva, längs midten en hög, rundad, snedrefflad rygg.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit. I den nedersta skifvan i handskyddet vid tumsidan två och vid den motsatta ett rundt hål.

Tumskifva saknas.

Krage (stulp) låg, öfverkant rak, afslutad i en snedrefflad staf (något rostskadad), innanför stafven en smal staf och en hålkäl. Nedtill å kragen å yttre sidan en spetsoval buckla med axliknande ornering.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.280 m.; bredd: 0.120 m.

Tyskt arbete från 1500-talets början.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.3, D.3, F.7), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 5. PANSARHANDSKE (höger hand).

Af järn, slät, blank.

Handskydd af fyra skifvor, de tre öfre smalare än den nedersta.

Fingerskydd af fyra skifvor, den nedersta bredare, med rundad framkant, afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en nedpressad bård, hvari tre nitar.

Mellan hand- och fingerskydd en utanpå liggande skifva, längs hvars midt en hög, rundad, snedrefflad rygg.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit.

I den nedersta skifvan å handskyddet vid inre ändan ett och vid den yttre två runda hål.

Tumskifva saknas.

Krage (stulp) hög, öfverkanten afslutad i en snedrefflad staf, innanför denna en smal staf och en hålkäl.

Vikt: 0.275 kg.
Längd: 0.284 m.; bredd: 0.112 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 450 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.4, D.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

D. 6. PANSARHANDSKE (höger hand).

Af järn, slät, blank.

Handskydd af sju skifvor, de fem mellersta smalare, i midten å de sex nedre å öfverkanten en utspringande liten udd; å den nedersta skifvan längs midten en kölad rygg, nedanför denna fyra bucklor för fingerknogarna; å hvarje buckla två nitar.

Skifvorna sammanhållna vid hvardera sidan med en genom två och två gående nit.

Fingerpansar saknas.

Krage (stulp) låg, gående rundt armen och bestående af två halfvor, vid hvardera sidan förenade med två nitar. Kring öfre kanten en smal staf; nedre kanten å undersidan med en dylik staf; längs midten å öfversidan en svagt kölad rygg. Tätt innanför den öfre stafven en rad af tretton nitar samt midt i ryggen en dylik.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.215 m.; bredd: 0.132 m.

Tyskt arbete från 1500-talets förra hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 450 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.4, D.5), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

E. 1. BRÖSTHARNESK (s. k. maximilianskt).

Af järn, kupigt, blankt.

Öfverkant rak, med en grof, snedrefflad staf, nedanför denna ett bredt fält med fyra parvis längdgående kälar. Harnesket därunder med vertikalt gående kälar, skilda af smala stafvar, hvardera mellan två smala ränder; hvardera kälen med nederändan afslutad i en rund udd.

Vid nedre kanten en tillsatt skifva med bred, utvikt nederkant och med invikt ytterkant.

Nedanför den öfre, snedrefflade stafven, utmed sidokanterna och i den tillsatta skifvan grupper af två små runda hål.

Nedtill vid högra sidan en lång, rundstafvig hälla.

Vikt: 1.975 kg.
Höjd: 0.360 m.; bredd: 0.335 m.

Tyskt arbete från 1500-talets början.

Anm. Nedtill lagadt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 15 December 1892, se tullräkning.
Betaldt 19 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 250.

E. 2. BRÖSTHARNESK.

Af järn, blankt, slätt, med skarp midtrygg och s. k. gåsbuk.

Kring hals- och armurskärningar en grof staf, vid hvardera sidan om den förra en rektangulär sölja med kort, dubbelvikt flik, fäst med en nit.

Nedtill en bred, utvikt kant som bukskena, hvarå fyra korta remmar af sämskskinn, hvardera fäst med en nit med rosettformad bricka; mellan de två mellersta remmarna två runda hål, vid högra yttersidan två och vid den vänstra ett dylikt.

Å framsidan upptill Nürnbergs kontroll- (half örn och tre strömmar) samt en smedsstämpel:

Vikt: 1.875 kg.
Höjd: 0.450 m.; bredd: 0.400 m.

Tyskt arbete, Nürnberg, från 1600-talets början; vapensmed med initialerna M. S. J. och saxmärke. (Samma stämpel återfinnes å en rundsköld i Dresden, se M. v. EHRENTHAL: »Führer durch das königliche historische Museum zu Dresden», Dritte Auflage, 1899, sid. 34.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,2,3,4, E.4,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve Ludwig Wolf Sigismund Uetterodt zum Scharffenberg, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru Friederike Philippine von Donop, f. von Uetterodt zum Scharffenberg 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med Mathilde Wigreve, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru Emilie Albertine Wex, f. Kreiser 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve Uetterodt försåldt genom antikvitetshandlaren Ed. Kahlert.

E. 3. HAKSKYDD till hjälm.

Af järn, etsadt, blankt, smidt i ett stycke.

Utefter den kölade framsidan en bred bård med en stående sjöjungfru utan hufvud och omgifven af rankverk. Vid hvardera sidan en bård med bladranka, allt mot prickig, ursprungligen svärtad botten.

Vid öfre kanten vid hvardera sidan ett rundt samt vid vänstra sidan nära midten ett rektangulärt hål, hvari en hake med på insidan liggande fjäder.

Nedre delen bredare, svagt kupig; nederkant konturerad; tvärs öfver midten en grof, snedrefflad staf, afsmalnande åt ändarna; fältet nedanför denna etsadt, med en liggande kvinnofigur vid hvardera sidan, omgifven af bladrankor. Midt i detta fält ett rektangulärt hål.

De öfre skenorna saknas.

Vikt: 0.600 kg.
Höjd: 0.195 m.; bredd: 0.253 m.

Tyskt arbete från 1550—1560-talet.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.1,2, E.5,7, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve Ludwig Wolf Sigismund Uetterodt zum Scharffenberg, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru Friederike Philippine von Donop, f. von Uetterodt zum Scharf-

FENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

E. 4. RINGKRAGE och ÖFVERARMSSTYCKEN.

Af järn, släta, blanka.

Ringkrage:

Af fyra skifvor. Den yttersta femsidig, med fasad in- och utkant, den senare framtill trubbvinklig, baktill svagt rundad, armsidorna raka. De båda mellersta skifvorna med öfverkant som den förra, den innersta med en grof repstaf kring öfverkanten; framtill och baktill i midten å öfre kanten af de yttre skifvorna en kort, kölbågig konturering.

Kragen i två hälfter, öppnas genom ett knäppe vid högra sidan, vid den motsatta i den yttersta skifvan en nitled, i den innersta ett på insidan liggande gångjärn.

Skifvorna sammanhållna af sex breda, på insidan liggande remmar (ej original) af sämskskinn, fästa med nitar.

Vikt, med armstycken: 2.700 kg.
Höjd: 0.185 m.; halsöppning, diam.: 0.160 m.

Öfverarmsstycken:

Hvartdera af sju skifvor, å den nederstas ytterkant en repstaf, ett stycke innanför denna två smala rännor, i midten upplöpande i en lång spets. Nedtill vid framkanten ett aflångt och ett rundt hål, vid motsatta sidan ett rundt. De sex öfre skifvorna med fasad ytterkant, i midten å hvardera en konturering som å kragen.

Skifvorna sammanfästa i midten och vid framkanten med en på insidan liggande bred rem (ej original) af sämskskinn, fäst med nitar, samt vid bakkanten med en genom två och två gående nit.

Armstycke, längd vid bakkanten: 0.325 m.; bredd: 0.210 m.

Tyskt arbete från 1600-talets förra hälft.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankommo 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betalda 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B,1,2, C.1,2,3,4, E.2,6, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försålda genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

E. 5. RINGKRAGE (framstycke).

Af järn, blank, med högetsningar.

Nedre kanten fyrsidig, med trubbvinkliga hörn. Halsurrundningen med fasad kant. I kragens midt ett tvärgående, skarpt knäckt veck, å detta vid halsurrundningen ett kilformadt snitt.

Utefter vecket och vid hvardera sidan en etsad bård; i denna en stående kvinna i 1500-talsdräkt med veckrik klädning och plymascherad mössa samt svärd i handen, klädningens veck och dylikt i djupetsning, den vänstra kvinnan föreställande JUDITH med HOLOFERNES' afhuggna hufvud i vänstra handen, den mellersta föreställande LUCRETIA stötande svärdet i sitt bröst, den högra JUSTITIA med Rättvisans våg i högra handen; figurerna omgifna af bladornament och runda frukter mot prickig botten.

Vid nedre kanten å de två mellersta sidorna en liknande bård, i denna midt öfver vecket en hjärtformad ornering mellan två vingar; bården för öfrigt med bladranka och en af en hund jagad hare.

Å kragens högra sida ett rätvinkligt hål för knäpphake. I midtbården samt till vänster om denna två små runda hål, i ytterkanten nedtill å hvardera bården vid sidorna ett dylikt. Vid högra ändan på kragen fyra och vid den vänstra tre dylika hål, dessutom vid högra ändan ett stort hål för knäpphake.

Vikt: 0.400 kg.
Bredd: 0.115 m.; diam.: 0.300 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Anm. Etsningen delvis något afnött.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.1,2, E.3,7, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve Ludwig Wolf Sigismund Uetterodt zum Scharffenberg, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru Friederike Philippine von Donop, f. von Uetterodt zum Scharffenberg 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med Mathilde Wigreve, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru Emilie Albertine Wex, f. Kreiser 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve Uetterodt försåld genom antikvitetshandlaren Ed. Kahlert.

E. 6. RYGGHARNESK.

Af järn, blankt, slätt.

Kring hals- och armurskärningar en smal staf. Nedtill en smal utvikt kant med ytterkanten afslutad i en smal staf. Upptill två runda hål.

Upptill vid hvardera sidan en kort rem, fäst med en nit med rosettformad bricka samt nedtill vid hvardera sidan med en längre, smalare rem, den ena med sölja af järn, hvari den andra spännes; hvardera remmen fäst med en nit som de öfre.

Vikt: 0.700 kg.
Höjd: 0.370 m.; bredd: 0.350 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe, från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.

Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (Walther von Hallwyl).

Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (Walther von Hallwyl).

Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,2,3,4, E.2,4, F.8), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve Ludwig Wolf Sigismund Uetterodt zum Scharffenberg, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru Friederike Philippine von Donop, f. von Uetterodt zum Scharffenberg 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med Mathilde Wigreve, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru Emilie Albertine Wex, f. Kreiser 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve Uetterodt försåldt genom antikvitetshandlaren Ed. Kahlert.

E. 7. SKÖRT till ryggharnesk.

Af järn, blankt, med högetsningar mot prickig, ursprungligen svärtad botten.

Halfcirkelformadt, af två skifvor, den nedre något bredare, med nedre kanten afslutad i en snedrefflad staf, ofvanför denna en bård, i hvars midt en maskaron, på ömse sidor om denna en bladranka, hvari en hare, jagad af två hundar, å vänstra ändan dessutom ett jaktnät och ett träd; i bården dessutom tjugu prydnadsnitar; ofvanför bården två smala kälar, den öfre med pärlrand.

Tvärs öfver båda skifvorna tre breda bårder, i hvardera sidobården en framåtböjd faun inom bladverk med frukter, i midtbården en kvinnofigur i bröstbild, nedtill afslutad i en maskaron, inom bladverk som ofvan.

I öfre skifvans öfre kant, ett stycke från hvardera ändan, ett ovalt, större och två runda, mindre hål, innanför dessa å hvardera sidan en S-formad knäpphake.

Skifvorna sammanfästa i midten genom en bred, fastnitad rem (ej original) af sämskskinn samt vid ändarna med en nit.

Vikt: 0.600 kg.
Bredd: 0.100 m.; diam.: 0.420 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.1,2, E.3,5, F.6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 1. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en snedrefflad staf.

Pannskärm spetsig, utvikt från kalotten, å framkanten en snedrefflad staf.

Nackskärm af samma form som pannskärmen. Båda hopfästa med två nitar.

Kindskydd: hvartdera fäst medelst ett på insidan liggande gångjärn med två nitar i hvardera halfvan. I midten å hvartdera skyddet en drifven åttaflikad stjärna med sex runda hål (s. k. hörrosett). Nedtill en snedt utstående skärm, något afspetsad framåt. Å nedre kanten en staf som å nackskärmen. På insidan en rem (något defekt), fäst med fyra nitar.

Baktill en svagt konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Vikt: 2.300 kg.
Höjd: 0.320 m.; bredd: 0.230 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, 13 Oktober 1888
hos Juvelerarfirman C. G. HALLBERG (innehafvare JEAN JAHNSSON), Fredsgatan 22 och Regeringsgatan 9, Stockholm, se räkning 13 Oktober 1888.
Betald 30 Oktober 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 13 Oktober 1888 räkning.
Pris: Kr. 50, se räkning.

F. 2. HJÄLM (s. k. *Zischägge*).

Af järn, blank.

Kalott rund, skålformad, drifven i ett stycke, med breda, strålformigt gående kälar, i centrum pålagdt en rund plåt, genombruten af päronformade och halfrunda hål samt fasthållen af en fastnitad ögla. Kring nedre kanten en bred utpressad bård med tjugusex nitar med kullriga hufvuden af bly, belagda med en tunn däckel af mässing.

Pannskärm trubbvinklig, sidohörn rundade; kring ytterkanten en smal slät staf, innanför denna fjorton nitar som ofvan. Skärmen fäst vid kalotten med sex dylika nitar. I skärmens midt vid inkanten en genom denna gående böjd nässkena, ställbar genom en vingskruf i en tvärgående krampa, fäst med de två mellersta af de skärmen fasthållande nitarna. I skenans nedre ända en hjärtformad utvidgning, i den öfre ett rundt hål.

Nackskydd af fyra skifvor, den nedersta något bredare, med konturerad ytterkant och prydd med trettioen nitar som de förra; skifvorna sammanfästa vid hvarandra med en dylik nit vid hvardera sidan, i midten en dylik prydnadsnit.

Kindskydd något hjärtformade, kring kanten en svag staf, inom denna nitar som ofvan, fjorton å det högra och elfva å det vänstra. I midten en grupp af sju runda hål (s. k. hörrosett). Hvartdera skyddet hängande på två å insidan liggande remmar af sämskskinn (ej original), fästa med de förut beskrifna nitarna.

Vikt: 1.900 kg.
Kalott, höjd: 0.160 m.; diam.: omkr. 0.205 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Oktober 1888
hos Juvelerarfirman C. G. HALLBERG (innehafvare JEAN JAHNSSON), Fredsgatan 22 och Regeringsgatan 9, Stockholm.
Pris: Kr. 100.

F. 3. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, svärtad.

Kalott af ett stycke. Kam hög, med snedrefflad öfverkant. Längs kalottens nedre kant sexton nitar, hvardera med rosettformad bricka. Brätten starkt uppböjda åt ändarna och spetsiga, kring kanten en snedrefflad staf, innanför denna en försänkt bård.

Inuti kalotten en smal rem, fäst med de beskrifna nitarna.

Hakrem saknas.

Å brättet i ena ändan stadskontrollstämpel: samt i den andra mästarestämpel:

Vikt: 1.350 kg.
Höjd: 0.300 m.; bredd: 0.240 m.

Tyskt arbete, antagligen Nürnberg, från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Betald 22 Juli 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 40.

F. 4. HJÄLM (s. k. visirhjälm).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam låg, öfverkanten afslutad i en smal staf. Hakskydd slätt, nedtill vid högra sidan ett genom hakskydd och visir gående fjäderknäppe med rund tapp och kullrig tryckknapp.

Visir dubbelt, genombrutet. Det inre med fyra stora hål, mellersta skenan nedtill bladformigt utvidgad och genombruten af ett rombiskt hål. Det yttre visiret upptill med en rad af fyra tvärgående rektangulära synhål, under dessa å hvardera sidan en rosett af sex runda hål, det i centrum större, nedanför hvardera rosetten ett korsformadt hål, därunder i midten ett rombiskt hål som i det inre visiret.

Hakskydd och visir rörliga på en nit vid hvardera sidan; hvardera niten med stort kullrigt hufvud.

Hals- och nackskärm hvardera af två skifvor, den förra med trubbvinklig ytterkant. Kring kanten å skärmarna en smal staf; innanför denna en rad af tjugutvå nitar. Skifvorna sammanfästa vid hvarandra samt vid kalott och hakskydd med en nit vid båda ändarna af hvardera skärmen.

Vikt: 2.650 kg.
Höjd: 0.320 m.; bredd: 0.265 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 19 Mars 1891.
Betald 28 Mars 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 90, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

F. 5. HJÄLM.

Af järn, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam låg, öfverkanten afslutad i en grof staf. Hakskydd slätt, å högra sidan en rundstafvig hake, afpassad för ett hål i en i kalotten sittande tapp, snedt ofvanför haken tre hål, å motsatta sidan ett dylikt.

Pannskärm spetsig, utvikt från en efter kalott och kam formad bred skifva, vid hvilken som visir är fäst med sex nitar (en saknas) ett af tio smala vertikala springor genombrutet stycke, strängarna mellan dessa hvardera med en drifven staf; kring nedre kanten en dylik staf, vid högra sidan en hake som den å hakskyddet. Kring pannskärmens ytterkant en smal staf.

Hakskydd och pannskärm rörliga på en nit vid hvardera sidan.

Baktill en konisk plymholk, genombruten af två runda hål samt fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Halsskärm i två delar, båda med trubbvinklig ytterkant, hvarå en smal staf, innanför denna en rad af nio nitar samt öfver den midtersta två i bredd sittande; innanför nitarna en smal rand, däröfver en nedsänkning. Vid öfre kanten en rand som ofvan. Nitarna å halsskärmens främre del på insidan med fyrsidig bricka.

Vikt: 2.000 kg.
Höjd: 0.330 m.; bredd: 0.263 m.

Från omkring år 1600.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
10 juni 1891
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkenskapsutdrag från H. Bukowskis Konsthandel.
Betald 10 Juni 1891, se räkenskapsutdrag.
Pris: Kr. 100, se räkenskapsutdrag.

F. 6. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, blank, med högetsningar mot prickig botten.

Kalott af ett stycke. Kam hopvälld, med etsad ornering: å hvardera sidan i midten en trofégrupp, den å högra sidan med rund sköld, den å den vänstra med en hjärtformad sådan med en stjärna och en halfmåne, på ömse sidor om trofégruppen en bladranka med en stor blomma. Å kalotten på ömse sidor om kammen en i dennas längdriktning gående bård med en bladranka med midtblomma.

Pannskärm utvikt från kalotten och nästan rundad, kring ytterkanten en smal staf, innanför denna en etsad rankbård, i skärmens midt en tvärgående, något bredare sådan med en blomma vid yttre ändan. Strax ofvanför skärmen en rad af fem nitar med kullriga hufvuden af mässing.

Nackskärm bred, med samma dekor som pannskärmen samt fäst vid kalotten med tre nitar som de beskrifna (å den mellersta saknas mässingsdäckeln).

Kindskydd: hvartdera med nedre kanten snedt utstående som fortsättning på nackskärmen samt med en bård som å pannskärmen; i midten en stjärna med åtta lansettformade flikar samt i stjärnan en grupp af nio runda hål (s. k. hörrosett); hvartdera skyddet fäst vid kalotten med ett på insidan liggande gångjärn med två nitar i hvardera halfvan. Å hvartdera kindskyddet dessutom tre prydnadsnitar.

Baktill en konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar af mässing, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Å pannskärmen två stämplar:

Vikt: 1.500 kg.
Höjd: 0.300 m.; bredd: 0.235 m.

Tyskt arbete, sannolikt Nürnberg, från 1500-talets slut.

Anm. Etsningen något nött å flera ställen.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1000 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.2, D.1,2, E.3,5,7), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 7. HJÄLM.

Af järn, blank.

Kalott af ett stycke, med hopvälld kam. Kring nedre kanten fem mässingsnitar, vid högra sidan en fjäderhake med tryckknapp i form af en sexbladig blomma.

Hakskydd slätt, å hvardera sidan en grupp af fem runda hål (s. k. hörrosett), nedtill en rad af åtta nitar. Å högra sidan en kort, rundstafvig hake (för visiret).

Pannskärm trubbvinklig, utvikt från en bred, efter kalott och kam formad skifva, vid hvilken som visir äro fästa tre fyrsidiga strängar, nedtill sammansmidda till en tunn, hjärtformad skifva, å hvars högra sida en rund tapp med ett hål för den ofvannämnda haken. Strängarna med öfre ändan fastnitade vid pannskärmen. Kring ytterkanten en smal staf.

Hakskydd och pannskärm rörliga på en nit vid hvardera sidan, nitarna med stort kullrigt hufvud i form af en sexbladig blomma.

Baktill en konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar af mässing, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Halsskärm bred, framtill spetsigt rundad, kring kanten en smal staf, innanför denna en rad af nio nitar som ofvan, i midten två prydnadsnitar. Skärmen fäst vid hakskyddet med två dylika nitar. Den bakre delen med rundad ytterkant och staf som den främre, innanför stafven en rad af fem nitar, upptill tre dylika.

Å pannskärmen vapensmedernas i Augsburg kontrollstämpel (pinjekotten, die Stadtpyr):

Vikt: 2.450 kg.
Höjd: 0.345 m.; bredd: 0.260 m.

Tyskt arbete, Augsburg, från 1600-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, A.3, D.3,4), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 8. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, slät, blank.
Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en snedrefflad staf; framtill och baktill fyra nitar af mässing med rosettformade brickor.
Pannskärm spetsig, framkanten snedrefflad, innanför denna två nedpressade ränder.
Nackskärm trubbvinklig, för öfrigt lik pannskärmen, båda sammanfästa i midten med två nitar.

Kindskydd: hvartdera nedtill med en snedt utstående skärm som fortsättning på nackskärmen och ornerad som denna samt fäst med ett på insidan liggande gångjärn med två nitar i hvardera halfvan.

Vikt: 0.950 kg.
Höjd: 0.260 m.; bredd: 0.200 m.

Tyskt arbete från 1500-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 500 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, B.1,2, C.1,2,3,4, E.2,4,6), se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 9. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en snedrefflad staf. Nedtill å kalotten framtill fem och baktill fyra nitar.

Pannskärm spetsig, utvikt från kalotten, kring ytterkanten en tvärrefflad staf, innanför denna en bred försänkt bård.

Nackskärm i samma form som pannskärmen, något smalare, båda sammanfästa i midten med två nitar.

Kindskydd: hvartdera nedtill med en snedt utstående skärm som fortsättning på nackskärmen och ornerad som denna samt fäst med ett på insidan liggande gångjärn med två nitar i hvardera halfvan.

Å kalottens vänstra sida en plymholk, hopvikt af en plåt, med den utanpå liggande kanten spetsflikad samt fäst vid kalotten med en nit i en från holken utlöpande flik.

Vikt: 1.080 kg.
Höjd: 0.288 m.; bredd: 0.200 m.

Tyskt arbete från 1500-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 50, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 10. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, med en längs kammens öfverkant vikt remsa (ej original), bildande en staf, fäst i båda ändarna med två utsparda flikar, de främre med gemensam nit, de bakre med hvar sin. På ömse sidor om kammen två längdgående grunda kälar; baktill och framtill en rad af fyra nitar (en saknas), de senare utan hufvuden.

Pann- och nackskärmar spetsiga och utvikta från kalotten, kring yttre kanten en smal staf, innanför denna en bred nedsänkt bård. Hvardera skärmen hopsatt med två nitar.

Kindskydd: hvartdera i midten med en från insidan pressad stjärna med sex lansettformade flikar, i midten en nit med kullrigt hufvud, kring denna fyra runda hål (s. k. hörrosett). Vid nedre kanten en snedt utstående skärm som fortsättning på nackskärmen. Hvartdera skyddet fäst med ett på insidan liggande gångjärn med tre nitar i hvardera halfvan.

Baktill nedanför kammen en konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Vikt: 1.080 kg.
Höjd: 0.300 m.; bredd: 0.185 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600.

Anm. Kammen något rostskadad.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 11. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, med snedrefflad öfverkant. Kring kalottens nedre kant tolf nitar.

Brättet åt ändarna starkt uppböjdt och spetsigt samt där sammanfäst med två nitar; kring kanten en tvärrefflad staf.

Baktill vid kammens högra sida en konisk plymholk, fäst med en nit i en från holken utvikt flik.

Kalotten inuti klädd med svart skinn, fäst med de beskrifna nitarna.

Hakrem bred, grof, med rektangulär, rundstafvig sölja af järn i en af en grof nit sammanhållen stropp; remmens ändar fästa med dylika nitar.

Å brättet framtill å högra sidan kursachsisk tillverkningsstämpel:

Vikt: 1.575 kg.
Höjd: 0.255 m.; bredd: 0.240 m.

Tyskt arbete, Kur-Sachsen, från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 12. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, slät, blank.

Kalott af ett stycke, med hopfälld, hög kam med snedrefflad öfverkant. Längs kalottens nedre kant sexton nitar med kullriga hufvuden.

Brättet starkt uppböjdt åt ändarna och spetsigt, kring kanten en snedrefflad staf, innanför denna en bred försänkt bård.

Hakrem saknas.

Å brättet Nürnbergs kontrollstämpel (half örn och tre strömmar):

Vikt: 1.500 kg.
Höjd: 0.290 m.; bredd: 0.243 m.

Tyskt arbete, Nürnberg, från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. .... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 13. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en staf. Längs kalottens nedre kant sexton nitar med rosettformade nitbrickor af mässing.

Brättet åt ändarna starkt uppböjdt och spetsigt samt där sammanfäst med två nitar, längs kanten en snedrefflad staf.

Baktill vid kammens högra sida en konisk plymholk, fäst vid kalotten med en nit i en från holken utvikt flik; kring öfre ändan en rakt utvikt kant; holken ornerad upptill med två ränder, nedtill med fyra samt midtpå med två parvis korsade dylika.

Hakrem saknas.

Vikt: 1.450 kg.
Höjd: 0.255 m.; bredd: 0.210 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:

Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f. .... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.

Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 14. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en grof, snedrefflad staf. Längs kalottens nedre kant fjorton nitar af mässing med rosettformade brickor.

Brättet mot ändarna svagt uppböjdt och spetsigt samt där sammanfäst med två nitar; kring kanten en snedrefflad staf.

Hakrem saknas.

Vikt: 1.250 kg.
Höjd: 0.300 m.; bredd: 0.260 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

F. 15. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en smal staf. Å hvardera af kalottens sidor en från insidan drifven heraldisk lilja. Längs nedre kanten tio runda nithål.

Brättet åt ändarna uppböjdt och spetsigt, kring kanten en smal staf.

Baktill vid kammens nedre ända en konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Hakrem saknas.

Vikt: 1.100 kg.
Höjd: 0.280 m.; bredd: 0.220 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

»Den drifna liljan, som pryder dessa af Münchens milis burna hjälmar, är en symbol af den heliga jungfrun och har intet att skaffa med Frankrikes vapen.» (C. A. OSSBAHR: »Vägledning för besökande i Lifrustkammaren», Femte upplagan, Stockholm 1898, sid. 33.)

Anm. Kalott och brätte rostskadade.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se räkning 22 December 1894.
Ankom 31 December 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 5 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 45, se räkning.

F. 16. HJÄLM (s. k. morion).

Af järn, slät, blank.

Kalott af två plåtar, hopfalsade längs kammens öfverkant. Kam hög, öfverkanten afslutad i en snedrefflad staf. Längs kalottens nedre kant sjutton nitar, alla utom två bortfallna.

Brättet åt ändarna svagt uppböjdt och spetsigt samt där sammanfäst med flera nitar; kring kanten en snedrefflad staf.

Baktill vid kammens nedre ända en konisk plymholk, fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Vikt: 1.650 kg.
Höjd: 0.300 m.; bredd: 0.210 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Anm. Brättändarna något rostskadade och lagade; lagningen fäst med nitar.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se räkning 22 December 1894.
Ankom 31 December 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 5 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 45, se räkning.

F. 17. HJÄLM (s. k. visirhjälm).

Af järn, slät, blank.

Kalott i ett stycke, med hopvälld, låg kam med snedrefflad öfverkant. Nedtill kring kalotten en rad af fem nitar, främre kanten snedrefflad, innanför denna fem nitar utan hufvuden. Nedtill vid högra sidan en fjäderhake med kullrig tryckknapp (något stukad).

Hakskydd slätt, kring främre kanten en snedrefflad staf.

Visir spetsigt, starkt näbbformigt framskjutande, genombrutet upptill af två horisontala synspringor, framför dessa å hvardera sidan åtta runda hål samt på sidorna därunder fjorton dylika i två olika grupper. Visirets kanter fasade.

Hakskydd och visir rörliga vid hvardera sidan på en nit med stort kullrigt, strålformigt reffladt hufvud.

Baktill nedanför kammen en konisk plymholk, ornerad med tre par tvärgående ränder samt fäst vid kalotten med två nitar, en i hvardera af två från holken utvikta flikar.

Nedtill kring kalott och hakskydd en snedt utstående kant, den å hakskyddet med tre par runda hål, det mellersta med nitar; den å kalotten med ett hål å hvardera sidan.

Å hakskyddets utstående kant å insidan stämpel:

Vikt: 1.850 kg.
Höjd: 0.250 m.; bredd: 0.217 m.

Från 1500-talets förra hälft.

Anm. Hakskydd och visir med en lagning vid vänstra sidan.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 100, se räkning.

F. 18. HJÄLM (s. k. päronhjälm).

Af järn, drifven, med spår af guldinkrustering mot punsad botten och brunerad.

Kalott toppig, af två plåtar, sammansmidda och mässinglödda längs midten till en kölad rygg. Kring nedre kanten och längs den kölade midten en bandliknande list med punsade ränder utefter kanterna. Å den förra fjorton graverade rosetter med

en nit med mässingshufvud i hvarje. Den senare framtill och baktill samt midt öfver hjässan utvidgad till beslagsornament.

I det främre ornamentet en oval medaljong, hvari S:ta CATHARINA från Alexandria med krona, palmkvist och hjul; öfver och under medaljongen graverad dekor. I det bakre ornamentet graveradt en krigare i antik rustning med sköld och lans. I hjässornamentet graveradt en blomma inom en sexsidig ram med en bakåt utskjutande stjälk i relief.

Nedanför hjässan framtill en och baktill två graverade rosetter. Å hvardera af kalottens sidor i drifvet arbete inom fem sexuddade stjärnor en bågskjutande centaur (CHEIRON, ryktbar som ACHILLEVS' lärare och af forntidens mytologer insatt i Skyttens stjärnbild) med ena framfoten stödd på en upp och nedvänd uddad krona.

Brättet smalt, rakt utstående, kring ytterkanten en snedrefflad staf; innanför denna en grund käl, kring inre kanten en rad utåtvända bågar, omgifna af punsade ränder, i hvardera bågen en mindre båge med en punsad linje längs midten.

Vikt: 1.210 kg.
Höjd: 0.210 m.; bredd: 0.250 m.

Antagligen italienskt arbete, från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Augusti 1896
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 27 Augusti 1896.
Betald 27 Augusti 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 3000, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:

Grefve ALEXANDER VON SZEMBEK å Stupia och Albertshof i dåvarande preussiska Polen, f. 26 Februari 1842, gift 6 Februari 1878 med friherrinnan MARYA EVA JOSEFA VON ENGESTRÖM, f. 6 December 1857, d. 11 Maj 1899, samt sonson till polske divisionsgeneralen grefve PETER VON SZEMBEK å Siemianice i dåvarande preussiska Polen, f. 14 December 1788, d. 21 Mars 1866, gift..... 1813 med HENRIETTE BÉCU DE TAVERNIER, f....., d.....

F. 19. HJÄLM (s. k. stormhufva, Burgunderhjälm).

Af järn, med högetsningar mot ursprungligen svärtad botten.

Kalott i ett stycke, med hopfälld kam med snedrefflad öfverkant.

Å kammens sidor etsade jaktscener och löfverk: å högra sidan en bred ranka samt fyra åt vänster springande djur, tre hundar och en hjort, framför den senare en fågel, allt mot svärtad botten med små prickar i blankt; å vänstra sidan grofva trädstam-

mar och rikt löfverk, längst till vänster en liggande hjort, bakom denna en jägare i 1500-talsdräkt med lans och jägarhorn samt en hund, till höger å bildfältet ytterligare två hundar, allt mot botten som å högra sidan. Å hvardera af kalottens sidor en längdgående upphöjd bård i dekor som å kammens sidor. Å högra sidan räf, hare och hund, å den vänstra vildsvin, hare, räf och hund. Framtill och baktill en rad nitar, i den främre fyra, i den bakre fem.

Pannskärm spetsig, utvikt från kalotten; kring ytterkanten en snedrefflad staf, innanför denna en bård i samma dekor som å kalottens sidor men utan djur.

Nackskärm bred, ytterkanten trubbvinklig, å denna en staf och en bård som å pannskärmen. Skärmen fäst med två nitar, dessutom en prydnadsnit och tre hål.

Kindskydd: hvartdera nedtill med en snedt utstående skärm som fortsättning på nackskärmen. Längs skyddets nedre och främre kant en bård som de förra men med fåglar i löfverket; i bården framtill å hvardera sidan fyra nitar (en saknar däckel), nedtill tätt ofvanför skärmen tre nitar. I midten en grupp af fem runda hål (s. k. hörrosett). Hvartdera skyddet fäst med ett på insidan liggande gångjärn med två nitar i hvardera halfvan.

Alla nitar med kullriga hufvuden med däckel af mässing.

Inuti hjälmen tätt ofvanför nackskärmen, framtill och nedtill å kindskydden samt tätt ofvanför pannskärmen en rem af läder, fäst med de ofvan beskrifna nitarna; remmarna å kindskydden vid nedre hörnet omvikta i en utlöpande ögla (remmarna något defekta).

Å pannskärmen vapensmedernas i Augsburg kontrollstämpel (pinjekotten, die Stadtpyr):

Vikt: 1.800 kg.
Höjd: 0.315 m.; bredd: 0.220 m.

Tyskt arbete, Augsburg, från 1560—1570-talet.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Stallgatan 1, Stockholm,
10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 85, se räkning 10 December 1897.
Betald 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 606, se räkning.

G. 1. HÄSTPANNSKYDD (s. k. häststjärna).

Af järn, blankt.

Bestående af ett efter hästhufvudets framsida formadt plåtstycke, nederkanten ursvängd efter nosen och afslutad i en staf; vid hvardera sidan en halfrund ursvängning för ögonen, kring denna en rakt utstående kant; upptill två efter öronen formade flikar med ytterkanten afslutad i en snedrefflad staf samt längs midten en svagt kölad rygg, hvardera fliken fäst vid skyddet med tre nitar med kullriga, mässingskodda hufvuden. I midten en strålformigt veckad plåtrosett med rakt utstående konisk spets, däromkring sexton i oval satta prydnadsnitar, liknande de förra samt med pressad rund bricka af mässing (en saknas vid vänstra sidan). Upptill utanför ovalen två dylika, i bredd sittande nitar.

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.410 m.; bredd: 0.235 m.

Från 1500-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
20 Februari 1891
från kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST.
Betaldt 20 Februari 1891, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Kr. 115, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.

Känd tidigare ägare:

Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.

MUNDERING

H. 1. KYLLER för manskap vid Lifregementet till häst, m/1781.

Af sämskad älghud.

I form af jacka.

Böststycken två, hvartdera med rak framkant samt tvärt, utåt vikt nederhörn, fäst med några stygn af grof, ofärgad linnetråd.

Krage nedvikt (ursprungligen uppstående, s. k. ståndkrage), framtill på ömse sidor om denna en med skinn öfverklädd kullrig träknapp (den å vänstra sidan saknar trästomme).

Ryggstycken två; midtsömmen å utsidan spannad, öfre delen med fina, den nedre med grofva stygn, insidan sydd med kaststygn; sidosömmarna nedifrån till ärmurskärningen med ryggstyckena liggande utanpå sidostyckena och sydda med glesa stygn; öfver hvardera axeln i ärmurskärningen en smal klaff, stofferad med blått linnelärft.

Ärmar: hvardera med två fint spannade sömmar och med uppslag, som har stoffering som å axelklaffarna samt är öppet i bakkanten och försedt med två öfverklädda kullriga träknappar, dessutom ofvanför uppslagen i baksömmen en kort öppning med tre knapphål, det mellersta med en platt knapp, de båda öfriga igensydda.

Bröststyckena längs framkanten med stoffering af dylikt lärft till fäste för hyskor och hakar; dessa, af järntråd, kvarsitta endast i det vänstra bröststycket till ett antal af fem, omväxlande hakar och hyskor, dessutom i de båda nedre hängande respektive hake och hyska från högra sidan.

Alla sömmar med ofärgad, grof linnetråd.

Å insidan inbrändt numret: N:o 25.

Vikt: 1.850 kg.
Rygg, längd: 0.530 m.
Ärmar, längd vid baksömmen: 0.650 m.
Vidd, under ärmarna: omkring 1.000 m.

Svenskt arbete, ändradt från äldre modell (antagligen KARL XI:s), i det de långa skörten blifvit afskurna, axelklaffarna tillkommit o. s. v.

Till kyllret har ursprungligen hört ett brösharnesk, fäst med två remmar i kors öfver ryggen.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
14 December 1922
i Aktiebolaget HEIJNER & NEUMANS Konsthandel, Smålandsgatan 20, Stockholm, se räkning 14 December 1922.
Betaldt 15 December 1922, se Hufvudbok (hushållskonto).
Pris: Kr. 150, se Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.

I. 1. SPORRAR (spännsporrar), ett par.

Af järn, med orneringar i relief, belagda med silfver mot ursprungligen guldpunsad botten.

Bygel med något uppsvängda skänklar och något rundade utsidor samt afsmalnande åt ändarna. Å hvardera skänkeln i relief med silfverbeläggning en springande hund och en byggnad, omgifna af bladorneringar, kring kanten en pärlrand, allt mot punsad botten. I hvardera ändan två S-formade koppelhakar med hjärtformigt utsvälld midt, å hvars utsida en pärlrand mellan två blad.

I den ena haken en stor rektangulär sölja, något böjd, med insvängda sidostycken samt med nedre ändan utlöpande i en rund, platt skifva; ändstyckena med runduddad ytterkant. Å söljans utsida längs sidostyckena en pärlrand, å hvardera skifvan en fyrbladig rosett med en punkt mellan bladen; ändstyckena med blommor och blad.

Från bygeln utgår snedt uppåt ett fyrsidigt mellanstycke och från dettas ytterända snedt nedåt en gaffelformad hals.

Klinga med fem smala spetsar. Å mellanstycke, hals och klinga pärlränder som ofvan blommor och blad som å bygeln.

Vikt, tillsammans: 0.222 kg.
Längd: 0.118 m.; bredd: 0.085 m.

Från 1600-talets förra hälft.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 36, se räkning 18 April 1898.
Betalda 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 129, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:
1. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893. Inköpta af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF VON ESSEN i Stockholm.
2. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
3. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försålda å ofvannämnda auktion.

J. 1. VAKTBRICKA (jourbricka för daghafvande officer).

Af mässing.

Hjärtformad, kupig, slät, utsida förgylld, kring kanten en smal staf samt upptill vid hvardera sidan ett rundt hål.

Å framsidan pålagdt GUSTAF III:s (konung 1771—1792) monogram under kunglig krona i emalj på koppar: *Fig. 1*, emaljen med bladorneringar i hvitt och brunt på blå botten.

Monogram och krona fästa med fyra genom brickan gående öglor, på baksidan genomträdda af en smal järnten. Band saknas.

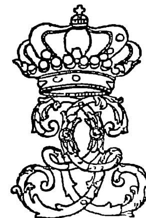

Fig. 1 (orig. höjd: 0.083 m.).

Vikt: 146.5 gr.
Höjd: 0.165 m.; bredd: 0.161 m.

Svenskt arbete från 1770—1780-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från grefve CARL BIRGER MÖRNER AF MORLANDA, se kvitto 8 Februari 1924.
Betald 8 Februari 1924, se Hufvudbok (hushållskonto) och kvitto.
Pris: Kr. 150, se Hufvudbok (hushållskonto) och kvitto.

Känd tidigare ägare:
Grefve CARL BIRGER MÖRNER AF MORLANDA, Schiringe, Flen, f. 3 Maj 1867, gift 1:a gången 21 November 1893 med ANNA VICTORIA SOFIA ELISABETH (EBETH) BRINK, f. 7 Maj 1873 (skilda 1908); 2:a gången 29 Juni 1910 med HELEN MACMILLAN, Sidney, Australien, i hennes 2:a gifte, f. 4 Januari 1867 (skilda 1913?); 3:e gången 24 September 1921 med GERTRUD MARGARETA NISSVANDT, f. 2 Juli 1900.

K. 1. BETSEL.

Bett (tränsbett):

Af två runda, svagt böjda stänger af järn, något afsmalnande inåt och förenade med hvarandra genom en ögla, i hvarderas ytteranda en kulformad utsvällning, hvari en stor rund, rörlig ögla, från hvars öfre kant utgår uppåt en rundstafvig stolpe, afslutad i en rund knopp.

Hufvudlag:

Af svart, lackeradt läder med beslag af silfver.

Nackstycket utgöres af en bred rem, utanpå denna en smalare, sammanspänd i midten med en rektangulär sölja, ändarna klufna i två slejfer och fortsättande nedåt, den ena bildande sidostycket, den andra käkremmen. Sidostyckena å utsidan beslagna med en af rundstafviga ringar hopsatt pansarkedja; nedtill å hvartdera en rektangulär dubbelsölja, med hvilken det är fäst vid bettet.

Käkrem med en sölja som ofvan med spänntorn af järn samt med elfva spännhål.

Pannrem af dubbelt skinn, ändarna påträdda på sidostycket och käkremmen, i midten ett beslag med lilla riksvapnet (tre kronor) under kunglig krona samt mellan två lagerkvistar: *Fig. 1*; beslaget fäst vid skinnet med böjbara tungor. Vid hvardera ändan en rund skifva, hvarå en ciselerad lejonmaskaron.

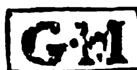
Fig. 1.

Nosrem afsmalnande bakåt samt där hopfäst med en sölja som å sidostyckena, framtill ett beslag som å pannremmen, något mindre. Mellan pann- och nosrem två i kors gående remmar, hvardera å utsidan med en kedja sådan som å sidostyckena, i korsningen en solformad rosett, i hvars midt pålagdt ett ciseleradt kvinnohufvud.

(Remtyget något ofullständigt.)

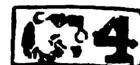
Å bettets vänstra stolpe smedsstämpel: C·SPÅNGBERG·

Å beslagen mästare-, riks- och Stockholms stadsstämpel samt årsbokstaf (orig. $^1/_4$):

Svenskt arbete; beslagen gjorda af guld- och silfverarbetaren GUSTAF MÖLLENBORG i Stockholm år 1837, bettet från smidesfirman CARL SPÅNGBERG i Eskilstuna, känd från 1870—1880-talen.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR
efter att förut hafva varit hembjudet åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betaldt Januari 1895, se Hushållsbok.
Pris: Kr. 30, se Hushållsbok.

L. 1. MANSSADEL med stigbyglar och två pistolhölster samt ställning och glaskupa.

Sadel:

Stomme af trä, på insidan klädd med näfver.

Bakbommen med en stoppad vulst utefter baksidans öfverkant, på insidan en svängd, stoppad valk med starkt vidgade ändar. Frambommen med vulstigt stoppade sidor och tvärt afskurna ändar.

Sadelknapp af förgylld brons, päronformad och djupt längdrefflad, hvarigenom bildas skarpa ryggar och breda stafvar.

Klädsel af svart mönstersammet med broderier af svarta glaspärlor.

Kåpa fyrsidig, med skarpa hörn, rikt broderad med bladmönster; i hvartdera bakhörnet en grip inom en oval ranka; ytterkanten skodd med ursprungligen lackeradt skinn. Bommarnas utsidor likadant klädda, insidorna och sitsen med svart sammet, öfverspänd med parallella smala svarta band af silke och bomull; kanterna i bommarnas och sitsens klädsel skodda med ganser af svart silke och bomull.

Vid utsidan af hvardera bommen en rad spikar med kullriga, förgyllda hufvuden på svart spikband.

På stommens undersida vid hvardera sidan två korta remmar (s. k. sadelstroppar) af brunt läder, utanpå hvardera pålagdt en något smalare remsa af råmentadt skinn, fastsydd vid kanterna med enkla stygn af grof tråd (sadelgjorden saknas).

I främre sadelhvalfvets framkant å hvardera sidan en rektangulär sölja af järn (s. k. packfickssölja) med kort söljstycke; snedt under knappen en lång ögla af läder med hvardera ändan fäst med två nitar af järn; öglan af grof rem, omsydd med tunt skinn; sömmen till största delen uppsluppen.

Vikt, med stigbyglar: 10.000 kg.
Stomme, längd: 0.495 m.
Framhvalf, bredd: 0.365 m.
Bakhvalf, bredd: 0.540 m.
Kåpa, längd: 0.670 m.

Anm. Sammeten å sadelns stock skadad, glaspärlorna till största delen bortfallna.

Stigbyglar:

Af mässing, ciselerade och förgyllda.

Fotstöd spetsovalt, bestående af fyra frånvända bladbågar inom en i konturer böjd skena, å hvars utsida enkla palmettorneringar i relief.

Båge rundstafvig, rektangulär med rundade öfverhörn samt genom spiralgående kälar indelad i rombiska rutor; nedtill å hvardera utsidan ett ciseleradt, uppåtvändt palmettornament.

Upptill i bågens midt en ögla för stiglädret; öglan utgöres af två snedt ställda S-bågar, bildande en triangel med bommen för stiglädret som tredje sida. Mellan öglan och bågen en palmett.

Stigläder af en bred, brun, dubbel rem, i hvars ena ända en rektangulär sölja af järn, i den andra aderton spännhål, å remmen en lös, bred löpare. Stiglädret upptill fäst i en i sadelbommen sittande rektangulär ring af järn.

Höjd: 0.220 m.; bredd: 0.130 m.

Pistolhölster:

Af svart läder, hvartdera hölstret fäst på en tunn stomme af trä, vid ena kanten en grof, spannad söm; i nedre ändan en fastsydd botten af läder; upptill en stor

utvidgning med oval genomskärning samt å öfre kanten en öfver denna vikt remsa af tunt skinn, fastsydd med en grof, genom kanten stucken söm.

Å hvartdera hölstrets utsida en löst hängande ficka med rundad nederkant, af två hopsydda läderflikar med sömmen kantad af en tunn remsa; inre fliken fäst vid hölstrets öfverkant, den yttres öfre del tillbakavikt nedåt, där hopsyningen slutar, nedre kanten något konturerad. Den nedvikta delens utsida och den inre flikens öfre del klädda med svart sammet med broderi som å sadelkåpan samt kantade med ganser af svart silke och bomull.

Vid hvardera kanten å utvidgningen en kort hälla med en inträdd rem, hopsydd af två stycken med efterstygn vid hvardera kanten; i remmens ena ända en rektangulär sölja af järn, strax nedanför denna en fast löpare, i motsatta ändan ett antal spännhål (ena remmen något defekt).

Vikt, tillsammans: 1.500 kg.
Längd: 0.500—0.512 m.; bredd, vid mynningen: 0.135—0.140 m.

Anm. I pistolhölstren sutto vid inköpet Pistoler Ä.15.

Ställning:

Af ek, bonad.

Bestående af två stående breda skifvor med konturerade kanter samt genombrutna af ett hjärtformadt hål, nedtill sammanhållna af två breda, på kant stående slåar och upptill af ett bredt, likaledes på kant stående mellanstycke med konturerad underkant.

Slåar och mellanstycke gående genom skifvorna med en tapp, hvilken å främre ändans utsida är täckt af en profilerad halfkolonn.

Höjd: 0.890 m.; längd: 0.540 m.; bredd: 0.460 m.

Kupa:

Af glas, i spröjsställning af ek, rektangulär, ofvanpå hvälfd från långsidorna, delad i sju rutor med två för hvardera kortsidan, en för hvardera långsidan, den sjunde för den hvälfda öfversidan.

Spröjsar smala och bonade.

Kring kupan nedtill en hög, tunn sockel med fasad öfverkant.

Höjd: 1.045 m.; längd: 0.738 m.; bredd: 0.660 m.

Sadel från 1600-talets midt; stigbyglar från 1600-talets slut.

Manssadel med stigbyglar och pistolhölster
inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 32, se räkning 18 April 1898.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 630 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, Ä.15), se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Djursholms Rustkammare, Djursholm.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Enligt uppgift i ofvannämnda auktionskatalog har sadeln tillhört fältmarskalken JOHAN BANÉR (f. 23 Juni 1596 på Djursholm, d. 10 Maj 1641 i Halberstadt) samt kommit ur rustkammaren på Djursholm. Vidare är å sadeln broderadt icke ätten BANÉRS vapen, utan en grip. Söker man efter en förbindelse mellan gripen och ätten BANÉR, finner man den förra som sköldemärke för adliga ätten GRIP, hvars sista medlem, friherrinnan EBBA MAURITZDOTTER GRIP till Tärnö och Hörningsholm, f. ..... 1583, d. 9 November 1666, gifte sig i Stockholm 28 Augusti 1617 med fältmarskalkens äldste broder, riksrådet friherre SVANTE BANÉR till Djursholm, f. Påvelsmässoaftonen 1583 å Djursholm, d. 4 April 1628 som guvernör i Riga. Denna ätt GRIP härstammade från riksrådet BO NIKLISSON till Vinäs (d. 1464 eller 1465), hvilken själf tillhörde den efter vapnet s. k. ätten NATT OCH DAG PÅ LÄNGDEN men upptog gripvapnet efter sin moder, CATHARINA KNUTSDOTTER, en sondotter till den ryktbare drotsen BO JONSSON (d. 1386). Friherre SVANTE BANÉRS son, riksrådet m. m. friherre SVANTE BANÉR (f. 6 Augusti 1624, d. 6 Maj 1674 i Stockholm och begrafven i Danderyds kyrka; byggde det nuvarande Djursholms slott, sedan det gamla afbrunnit år 1656), upptog vid 1644 års riksdag den sedan år 1634 hvilande frågan, om KRISTOFER ANDERSSON STRÅLE, som 1562 af konung ERIK XIV fått rättighet att i sitt vapen insätta en flygande grip, och hans afkomlingar skulle hafva rättighet att kalla sig GRIP, under hvilket namn sonen ANDERS år 1625 blifvit introducerad. Då KRISTOFER GRIP visat kungliga bref af KARL IX och GUSTAF II ADOLF, som bekräftat hans namn, så beslöt Ridderskapet och Adeln, att han skulle få behålla det, tills drottning CHRISTINA, till hvilken frågan hänsköts, härom beslutit; hon afgjorde saken så, att KRISTOFER ANDERSSON och hans efterkommande skulle kalla sig GYLLENGRIP (se SCHLEGEL och KLINGSPOR: »Den ointroducerade adelns ättartaflor», Stockholm 1875, sid. 94). Det kan därför antagas, att sistnämnde friherre SVANTE BANÉR som en anspelning på sin härstamning å moderns sida från den gamla GRIP-ätten någon tid fört dennas vapenbild, om ock blott som ornering, hvarvid dock bör ihågkommas, att vapenbilden bestod af »ett svart griphufvud med en utsträckt röd tunga och röd näbb i gyllene fält», medan gripen å sadeln är i helfigur.

Ställningen
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
år 1898
hos snickaren C. H. BENCKERT J:or, Regeringsgatan 63, Stockholm, se räkning 1897—98.
Betald 7 November 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 78, se räkning.

Kupan samt ändring däraf
utförda efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
29 Mars 1908
hos snickaren C. H. BENCKERT J:or, Regeringsgatan 63, Stockholm, se räkning 2 Maj 1908.
Betaldt 8 Maj 1908, se WALTHER VON HALLWYLS Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.
Pris: Kr. 150, se räkning.

M. 1. SADELTÄCKE (schabrak) till handhäst.

Af mörkblått kläde med vapen och orneringar i applikation samt foder af brungult bomullstyg.

Fyrsidigt, fram- och sidokanterna raka, bakkanten konturerad.

I midten friherrliga ätten VON UNGERN-STERNBERGS vapensköld inom Serafimerordens band (senare ditsatt; fältmarskalken friherre MATHIAS ALEXANDER VON UNGERN-STERNBERG blef serafimerriddare år 1748) under krona mellan två hjälmprydnader samt med löfverk, allt i respektive färger.

Kring kanten en bred bård af tvärställda symmetriska bladornament, i hvartdera hörnet en diagonalt inskjutande lilja; genom ornamenten draget en grof snodd mellan två smala, allt i öfvervägande rödt, hvitt och gult; bladkonturerna begränsade af en smal snodd, omväxlande i blått och hvitt samt rödt och hvitt.

Kring ytterkanten å bak- och sidosidorna en smalare bård med tvärställda ornament i samma färger som de förra; bården vid in- och utkanten begränsad af ett band som det i den förstnämnda bården; det yttre bandet saknas å sidosidorna.

Vikt: 4.050 kg.
Längd: 1.420 m.; bredd: 1.890 m.

Svenskt arbete från omkring år 1700.

Gåfva till WILHELMINA och WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1894
från WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
20 December 1894
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 20 December 1894.
Betaldt 22 December 1894, se räkning.
Pris: Kr. 200, se räkning.

Kända tidigare ägare:

1. General-löjtnanten friherre NILS ALEXANDER VON UNGERN-STERNBERG, f...... 1654, d...... 1721, gift på 1680-talet med friherrinnan CHRISTINA BEATRIX PALBITZKI, f...... 1661, d...... 1696.
2. Fältmarskalken friherre MATHIAS ALEXANDER VON UNGERN-STERNBERG, f. 3 Mars 1689, d. 13 Januari 1763, gift..... 1732 med grefvinnan BEATA SOPHIA MÖRNER AF MORLANDA, f. 3 September 1690, d. 19 Januari 1773.

HUGG- OCH STICKVAPEN

N. 1. BARDISAN.

Af järn, delvis förgylld.

Blad tveeggadt, udd S-formigt tillspetsad från eggarna.

Å hvardera sidan längs midten en kölad rygg.

Öron spetsiga, starkt uppåtböjda, med konturerad inkant.

Nedtill å båda sidor groft instansadt mot förgylld botten en fläkt örn med fyrdelad vapensköld och årtal: *Fig. 1* (Brandenburgs örn med Hohenzollern-skölden, den senare med skrafferingen i fälten omkastad, en yttring af tidens heraldiska förfall). Å öronen å hvardera sidan en trofégrupp af fana, kanon och trumma.

Stånghylsa fyrsidig, med fasade kanter samt afsmalnande uppåt och här försedd med en profilerad vulst med ett pyramidformigt utsprång i hvartdera hörnet; kring hylsans nedre ända en tunn, skifformad ring, fyrsidig, med fasade hörn.

Stångflikar två, korta, fästa med spikar.

Stång (ej original) af ek, rund, slät, jämngrof.

Fig. 1.

Å stånghylsans ena sida tyghusstämpel: HZ

Vikt: 3.000 kg.
Längd: 2.880 m.

Blad, längd: 0.580 m.; bredd: 0.190 m.
Stånghylsa med flikar, längd: 0.315 m.

Tyskt arbete från år 1706; stämpelinitialerna H Z = Hauptzeughaus i München, där äfven bardisaner från Brandenburg-Bayreuth och Brandenburg-Ansbach förvarades, af hvilka flera bortbytts af Armée-Museum i München.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 25 November 1890.
Ankom 27 November 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 24 December 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 100, se räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se räkning 25 November 1890:
Herr R. WOLLANKE i Gotha, Tyskland.
Af honom försåld till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Stången
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
5 Januari 1891
hos snickaren G. H. BENCKERT J:or, Regeringsgatan 63, Stockholm, se räkning 23 Maj 1891.
Betald 29 Maj 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 5, se räkning.

N. 2. BARDISANER, åtta stycken.

Af järn.

Blad tveeggadt, å hvardera sidan längs midten en kölad rygg. Mellan öron och blad en rund intagning.

Öron korta, något uppåtböjda; å hvartderas öfverkant en kort flik samt nedtill invid stånghylsan en rundad insvängning.

Stånghylsa konisk, slät.

Stångflikar två, långa, fästa med spikar.

Stång (troligen ej original) af gran, rund, slät, afhuggen nedanför flikarna.

Å ena örat smedsstämpel:

Vikt: omkr. 1.400 kg.
Längd: 1.008—1.700 m.
Blad med stånghylsa, längd: 0.440—0.490 m.; bredd: 0.140—0.150 m.

Svenskt arbete från 1600-talets början.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 November 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 1 November 1895.
Betalda 2 November 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 1 November 1895 räkning.
Pris: Kr. 100, se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhöriga Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

N. 3. BARDISANER, fem stycken.

Af järn.

Blad tveeggadt. Å hvardera sidan längs midten en kölad rygg. Mellan öron och blad en rund intagning.

Öron korta, något uppåtböjda, kanter konturerade; från hvardera af örats kanter utgår en kort flik, nedtill invid stånghylsan en rund insvängning.

Stånghylsa konisk, slät, strax nedanför öronen en kort flik.

Stångflikar två, något olika långa samt fästa med spikar.

Stång (troligen ej original) af gran, rund, slät, afhuggen nedanför flikarna.

Å ena örat smedsstämpel:

Vikt: omkr. 1.300 kg.
Längd: 0.675—0.960 m.
Blad med stånghylsa, längd: 0.420—0.470 m.; bredd: 0.160 m.

Svenskt arbete från 1600-talets början; mästare med initialerna I. P.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 November 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 1 November 1895.

Betalda 2 November 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 1 November 1895 räkning.
Pris: Kr. 62.50, se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhöriga Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

N. 4. BARDISANER, fyra stycken.

Af järn.

Blad tveeggadt. Å hvardera sidan längs midten en kölad rygg. Mellan öron och blad en rund intagning.

Öron korta, snedt uppåtböjda; från hvardera af örats kanter utgår en kort flik, den öfre bred, den nedre spetsig; nedtill invid stånghylsan en rund insvängning.

Stånghylsa konisk, slät; nedanför öronen en kort flik.

Stångflikar två, något olika långa samt fästa med spikar.

Stång (troligen ej original) af gran, rund, slät, afhuggen nedanför flikarna.

Å ena örat smedsstämpel:

Vikt: omkr. 1.300 kg.
Längd: 0.930—1.015 m.
Blad med stånghylsa, längd: 0.430—0.445 m.; bredd: 0.150 m.

Svenskt arbete från 1600-talets början.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 November 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 1 November 1895.
Betalda 2 November 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 1 November 1895 räkning.
Pris: Kr. 50, se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhöriga Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

N. 5. BARDISANER, tre stycken.

Af järn.

Blad tveeggadt. Å hvardera sidan längs midten en kölad rygg. Mellan blad och öron en rund intagning.

Öron korta, snedt uppåtböjda; från hvardera af örats kanter utgår en kort flik, den öfre bred, den nedre spetsig; nedtill invid stånghylsan en rund insvängning.

Stånghylsa konisk, slät, nedanför öronen en kort, trubbig flik.

Stångflikar två, något olika långa, fästa med spikar.

Stång (troligen ej original) af gran, rund, slät, afhuggen nedanför flikarna.

Å ena örat smedsstämpel:

Vikt: omkr. 1.600 kg.
Längd: 0.700—0.945 m.
Blad med stånghylsa, längd: 0.400—0.430 m.; bredd: 0.155 m.

Svenskt arbete från 1600-talets början.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 November 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 1 November 1895.
Betalda 2 November 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 1 November 1895 räkning.
Pris: Kr. 37.50, se räkning.

Enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:
Förut tillhöriga Samlingen på Finspong, Risinge socken, Östergötland.

N. 6. BARDISAN.

Af järn.

Blad tveeggadt. Å hvardera sidan längs midten en kölad rygg samt nedanför eggen en halfrund utvidgning. Därunder fyra spetsiga flikar, något böjda, den öfversta uppåt, de öfriga nedåt. Å hvardera af bladets sidor graveradt och förgylldt monogrammet

F. A. under furstehatt: *Fig. 1* (FRIEDRICH ANTON AF SCHWARZBURG-RUDOLSTADT, 1718—1744); däröfver lilla schwarzburgska vapnet under furstekrona: *Fig. 2*.

Stånghylsa åttasidig, konisk, kring denna tre grofva, profilerade band. Mellan blad och hylsa en profilerad hals.

Stångflikar två, långa, fästa med spikar.

Stång (original) af rödbok, fyrsidig, afskuren i hörnen, käklad. Upptill å ena sidan skuret inskrift: *Fig. 3*, å den andra skuret initialerna: *Fig. 4* (antagligen bärarens;

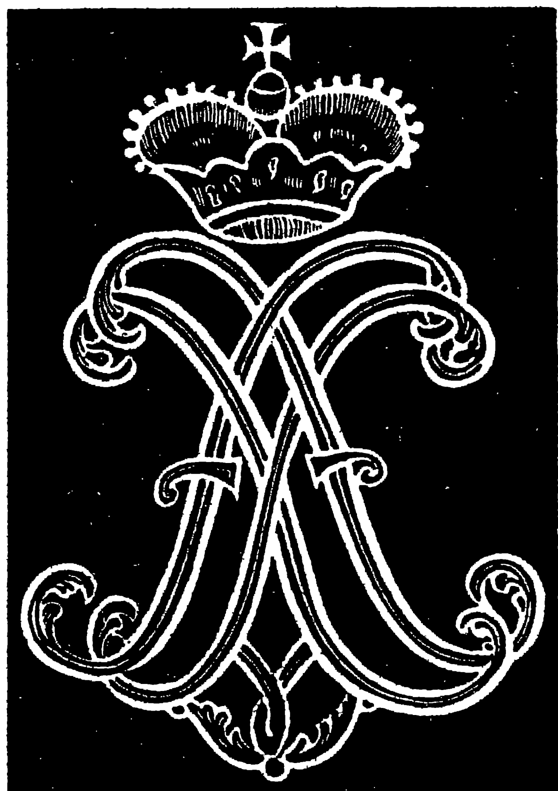

Fig. 1.

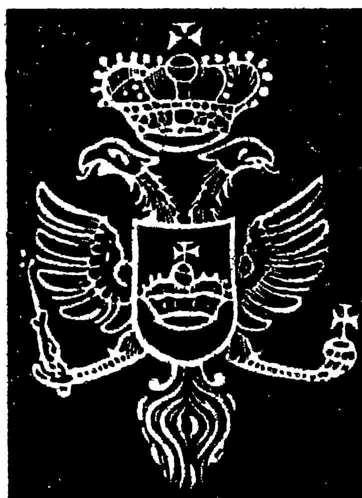

Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 4.

respektive bärares namn återfinnas ofta å skaftet, se C. A. OSSBAHR: »Das Fürstliche Zeughaus in Schwarzburg», Rudolstadt 1895, n:r 768—794, samt A. DIENER-SCHÖNBERG: »Das Fürstliche Zeughaus zu Schwarzburg» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band IV, år 1906—1908, sid. 328; jmfr å P. 2).

Nedanför stånghylsan en muff af trä, omspunnen af en snörflätning, bildande ett sicksackmönster af smala längdgående fält.

Vikt: 1.500 kg.
Längd: 0.900 m.
Blad, längd: 0.270 m.; bredd: 0.135 m.
Stånghylsa med flikar, längd: 0.610 m.

Tyskt arbete från 1700-talets förra hälft.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid deras vistelse i nämnda stad
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken Ida Uhse
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken Ida Uhses Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Pris: Mk 35, se räkning.

N. 7. BARDISAN (barnbardisan).

Af järn med reliefor neringar af guld i två färger.

Spets lansettformad, tveeggad, under eggarna rundadt utvidgad. Längs hvardera sidan en kölad rygg. Å båda sidor blommor och bladkvistar; mellan spets och yxa ett åttasidigt, profileradt mellanstycke.

Yxa med halfmånformigt utsvängdt blad (nedre spetsen afbruten).

Pik i form af tvådeladt blad. Å yxblad och pik ornering som å spetsen (å pikbladet delvis bortfallen). Å hvardera sidan mellan yxa och pik inom oval strålkrans ryska dubbelörnen under kejsarkrona, å bröstet i ovalt fält initialen: P (Paul, tsarevitj, son af ryske kejsaren Peter III och Katarina II).

Mellan yxa och stånghylsa ett kort, nedtill profileradt mellanstycke.

Stånghylsa konisk, åttasidig, med tre stafformade tvärband; å hvardera sidan en bladslinga i samma dekor som ofvan.

Vikt: 0.200 kg.
Längd: 0.224 m.; bredd: 0.086 m.
Spets, längd: 0.090 m.; bredd: 0.038 m.
Stånghylsa, längd: 0.082 m.

Ryskt arbete från 1760-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Arsenalsgatan 2, Stockholm, 5 Mars 1920.
Katalog 225, n:r 224, se räkning 5 Mars 1920.
Betald 15 Mars 1920, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok och räkning,
Pris: Kr. 2425, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok och räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 225:
1. Kejsar PAUL I af Ryssland, f. 20 September (1 Oktober n. st.) 1754, mördad natten mellan 11 och 12 (22—23 n. st.) Mars 1801, förmäld 1:a gången 29 September (10 Oktober n. st.) 1773 med WILHELMINA (NATALIA ALEXEJEVNA), prinsessa af Hessen-Darmstadt, f. 25 Juni 1755, d. 15 (26 n. st.) April 1776; 2:a gången 26 September (7 Oktober n. st.) 1776 med DOROTHEA AUGUSTA SOPHIE (MARIA FEODOROVNA), prinsessa af Württemberg, f. 25 Oktober 1759, d. 24 Oktober (5 November n. st.) 1828.
2. Ryske generalen furst ALEXEJ IVANOVITJ SACHOVSKOJ, f. ..... 1812, d. ..... 1894.
3. Generalmajoren grefve THEODOR KELLER svärson till föregående.
Af honom emottagen som arf.
4. Grefve ALEXANDER KELLER, son till föregående.

I början af år 1918 (före ryska revolutionen) blef samlingen såld och kom då öfver till Sverige. I Januari 1920 utställdes den i Lifrustkammaren. Sedan den där blifvit vetenskapligt undersökt och katalogiserad, öfverflyttades den till BUKOWSKIS Konsthandel, där den försåldes på auktion 5 Mars samma år (se Föreningens för Svensk Kulturhistoria tidskrift »Rig», 1921, sid. 141 ff., GEORG W. FLEETWOOD: »Grefve KELLERS vapensamling»).

O. 1. DOLK.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande till en spetsig udd med fyrsidig genomskärning och svagt kälade sidor.

Fäste:
Af järn, svärtadt.
Parerstång rak, med platt, ovalt mellanstycke samt rundstafviga och spiralrefflade änddelar.
Från mellanstyckets utsida utgår rakt nedåt en oval, något kupig parerplåt, genombruten af fyrsidiga och halfrunda hål.
Kafvel rörformad, med oval genomskärning och genombruten liksom parerplåten; längs hvardera kanten en utspard slät skena, upptill och nedtill en utspard ring med snedt gående kälar och svaga stafvar med tvärgående bågar.

Knapp med oval genomskärning, starkt tryckt från öfver- och undersidan, ihålig och genombruten. Å öfre ändan en rund, massiv liten knopp på rund hals.

Vikt: 0.299 kg.
Längd: 0.415 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.110 m.

Antagligen schweiziskt arbete, från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från en obekant person i Bern, som utbjöd dolken vid besök i hotellet,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA samt fröken IDA UHSE
27 April—8 Maj 1889
under deras resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröken CAROLINE PFLAUM
11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 25 Maj 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Frcs 85.

O. 2. DOLK, s. k. stilett.

Klinga:

Blank, treeggad med tresidig genomskärning och plana sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Afsats kort, fyrsidig och profilerad.

Fäste:

Af järn, svärtadt och rikt relieforneradt med akantusbladrankor och drufklasar.

Parerstång rak, profilerad, vid hvardera ändan afslutad i en rund, bladornerad knopp, i midten en kvadratisk skifva med bladornerade sidokanter.

Kafvel balusterformad, i tre vulster med blom- och bladrankor, den öfre och nedre vulstens rankor afslutade i djurhufvuden eller blommor.

Knapp klotformad, ornerad som kafveln, öfre ändan platt och strålformigt refflad.

Å afsatsens yttersida smedsstämpel:

Vikt: 0.142 kg.
Längd: 0.327 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.009 m.
Fäste, längd: 0.101 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 5 Maj 1892, se tullräkning.
Betald 13 Maj 1892, se afräkningsnota från Sundsvalls Enskilda Bank.
Pris: Mk 130.

O. 3. DOLK.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med rombisk genomskärning, plana sidor och trubbig udd. Afsats kort, fyrsidig med raka kanter. Å sidorna vid hvardera kanten en grund käl.

Fäste:
Af järn.
Parerbyglar tre, rundstafviga, utgående snedt nedåt å utsidan från ett platt, fyrsidigt mellanstycke. Yttre (nedre) bygeln i två delar med hvardera ytteränden afslutad i en klotformad, spiralrefflad knopp. Mellersta bygeln med en profilerad utsvällning midtpå. Den inre (öfre) med två utåt omböjda strängar, hvardera afslutad i en liten knopp.
Kafvel spolformad med rund genomskärning samt längdrefflad, upptill och nedtill en snedrefflad ring.
Knapp cylindrisk, längdrefflad, å öfre ändan en platt liten knopp.

Å afsatsens yttersida smedsstämpel:

Vikt: 0.176 kg.
Längd: 0.292 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.015 m.
Fäste, längd: 0.097 m.

Från 1500-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 September 1892
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkenskapsutdrag från H. BUKOWSKIS Konsthandel.
Betald 1 September 1892, se räkenskapsutdrag.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, R.2), se räkenskapsutdrag.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
1. Rustkammaren på Örbyhus slott, Vendels socken, Uppland.
I sin helhet blef denna af grefve AXEL FREDRIK WACHTMEISTER AF JOHANNISHUS

(f. 5 November 1827, d. 15 Augusti 1899, gift 12 Oktober 1852 med friherrinnan ELISABET SOFIA LOVISA CHARLOTTA VON PLATEN, f. 25 Juli 1834, d. 2 April 1918) jämte slottet försåld 1892 till friherre LOUIS KASIMIR FABIAN ERNST BARNEKOW, f. 24 April 1848, d. 25 November 1904, gift 25 September 1877 med MATHILDA ULRIKA AUGUSTA MONTGOMERY, f. 25 September 1853.

2. Konsthandlaren H. BUKOWSKI.
Af honom emottagen som gåfva vid värderandet af vapensamlingen på Örbyhus för ofvannämnda försäljning.

Skall hafva tillhört konung ERIK XIV af Sverige, f. 13 December 1533, d. 26 Februari 1577.

O. 4. DOLK.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och spetsig udd.

Fäste:

Svärtadt.

Parerstång kort, bågformad, fyrsidig, med nedböjda ändar, å hvardera af dessa en djupt spiralrefflad knopp.

Kafvel af grått horn, spolformad med oval genomskärning samt längdrefflad.

Knapp aflång, med rundad öfver- och insvängd undersida samt på kort, kälad hals, kring nedre kanten en tvärrefflad, svagt indragen kant; å öfversidan ett fint streckadt rutmönster, genomskuret af djupa kälar.

Vikt: 0.190 kg.
Längd: 0.348 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.013 m.
Fäste, längd: 0.099 m.

Fästet från 1500-talets början, klingan av senare datum.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans dotter EBBA JOHANNA CECILIA VON ECKERMANN, f. 15 Maj 1866.
Inköpt af den sistnämnda
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.
Pris: Kr. 95.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
1. Rustkammaren på Örbyhus slott, Vendels socken, Uppland.
I sin helhet blef denna af grefve AXEL FREDRIK WACHTMEISTER AF JOHANNISHUS

(f. 5 November 1827, d. 15 Augusti 1899, gift 12 Oktober 1852 med friherrinnan ELISABET SOFIA LOVISA CHARLOTTA VON PLATEN, f. 25 Juli 1834, d. 2 April 1918) jämte slottet försåld 1892 till friherre LOUIS KASIMIR FABIAN ERNST BARNEKOW, f. 24 April 1848, d. 25 November 1904, gift 25 September 1877 med MATHILDA ULRIKA AUGUSTA MONTGOMERY, f. 25 September 1853.

2. Konsthandlaren H. BUKOWSKI.
Af honom emottagen som gåfva vid värderandet af vapensamlingen på Örbyhus för ofvannämnda försäljning.

O. 5. DOLK, s. k. stilett, med slida.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande till en spetsig udd, med rombisk genomskärning och plana sidor. Afsats kort, profilerad. Längs hvardera sidan två smala blodränder.

Fäste:
Svärtadt.
Parerstång kort, rak, profilerad med ovalt mellanstycke med konturerade kanter; hvardera ändan afslutad i en kulformad knopp med fem rundtom gående pärlränder, å knoppens yttersida en fyrdelad bladrosett samt en rund mindre knopp.
Kafvel af järn, balusterformad, i midten en vulst med två rundtom gående pärlränder.
Knapp af förtryckt klotform, kring ytterkanten en rad af sju fyrbladiga blommor, utefter underkanten en rad af små blad i form af ett blomfoder, å öfversidan två kretsar af pärlränder som de föregående. Öfverst en liten slät knopp.

Vikt: 0.160 kg.
Längd: 0.344 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.012 m.
Fäste, längd: 0.103 m.

Slida:
Af trä, klädd med brunt skinn med beslag af svärtadt järn. Ornerad i blindtryck, utsidan med en längdgående murgrönsranka; å insidan ett antal längdgående ränder.
Munbleckets undre kant runduddad, upptill i hvarje udd ett rundt hål; öfre delen profilerad.
Släpsko med en kottliknande knopp på kort hals, däröfver en pärlstaf, för öfrigt liknande munblecket.

Vikt: 0.039 kg.
Längd: 0.278 m.; bredd: 0.022 m.

Tyskt arbete från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 50, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

O. 6. DOLK, s. k. stilett.

Klinga:
Blank, treeggad, med plana sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Afsats kort, profilerad.

Fäste:
Svärtadt.
Parerstång af järn, kort, rak, med äggformade, spiralrefflade ändknoppar och ovalt, skifformadt mellanstycke.
Kafvel af mörkgrått horn, spolformad med rund genomskärning och tre spiralformigt gående fördjupningar; i hvardera af dessa en tvinnad tråd af mässing samt mellan dessa fem små knoppar af hvitt ben.
Knapp af järn, i samma form som parerstångens knoppar.

Vikt: 0.202 kg.
Längd: 0.466 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.011 m.
Fäste, längd: 0.120 m.

Italienskt arbete från 1700-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
9 Juli 1895
från en privatperson

genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 9 Juli 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 9 Juli 1895, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL) och kvitto. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 31 December 1895, se Rescontra.
Pris: Kr. 30, se kvitto.

O. 7. DOLK, s. k. stilett.

Klinga:
Blank, treeggad med plana sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Afsats kort, profilerad.

Fäste:
Svärtadt.
Parerstång af järn, kort, rak, med äggformade, spiralrefflade ändknoppar och fyrsidigt, skifformadt mellanstycke.
Kafvel af mörkgrått horn, spolformad med rund genomskärning och tre spiralformigt gående fördjupningar, mellan dessa en rad af fem inlagda knoppar af ben (en saknas) samt mellan knopparna grupper af inslagna mässingsstift. I hvarje fördjupning ursprungligen en tråd af metall. Nedtill en slät ring af mässing.
Knapp af järn, i samma form som parerstångens knoppar.

Vikt: 0.156 kg.
Längd: 0.390 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.011 m.
Fäste, längd: 0.117 m.

Italienskt arbete från 1700-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Oktober 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Pris: Kr. 20.

O. 8. DOLK, s. k. vänsterhandsdolk.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och spetsig udd. Afsats med plana sidor och raka kanter.

Fäste:

Parerstång rak, rundstafvig, med tvära, något utsvällda ändar samt aflångt mellanstycke med rundade sidokanter; vid yttre kanten af mellanstycket en oval, rundstafvig parerbygel med utsvälld midt.

Kafvel af trä, fyrsidig, afsmalnande uppåt samt lindad med tvinnad, ursprungligen förgylld tråd af järn.

Knapp äggformad med tvära ändar, på kort hals, å öfre ändan en platt, rund liten knopp.

Å afsatsens båda sidor stämpel:

Vikt: 0.420 kg.
Längd: 0.432 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.024 m.
Fäste, längd: 0.125 m.

Tyskt arbete från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 50, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 92, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i Graz, Österrike.
2. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

O. 9. DOLK, s. k. vänsterhandsdolk.

Klinga:

Blank, tveeggad med rombisk genomskärning och svagt kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Afsats med svagt kälade sidor och raka kanter.

Fäste:

Svärtadt.

Parerstång rundstafvig, med i stark båge nedböjda ändar, något utsvällda med run-

dade ytterändar. Mellanstycke platt, aflångt, med svagt rundade sidokanter, vid ytterkanten en rakt utstående rund, ovalstafvig parerbygel med utsvälld midt.
Kafvel af rödbok, spolformad med rund genomskärning, i midten en djup inknipning.
Knapp svagt konisk, med tvära ändar och längdrefflad, på kort hals. Å öfre ändan en rund liten knopp.

Vikt: 0.740 kg.
Längd: 0.472 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 55, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 175, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:
1. Kammarherren grefve OSCAR FRÖLICH, f. 30 December 1828, d. 27 Augusti 1905, gift 11 September 1861 med ANNA MARIA ELISABETH SCHARTAU, f. 22 September 1838.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

O. 10. DOLK, s. k. vänsterhandsdolk.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot den spetsiga udden. Längs hvardera sidan en smal rygg, från sidorna genombruten af en rad runda och aflånga s. k. gifthål. Å ömse sidor om ryggen två smala, djupa rännor, genombrutna af liknande hål. Afsats med raka kanter, å inre sidan plan med de yttre rännorna fortsättande längs kanterna, å utsidan med rygg och rännor fortsättande upp till öfre ändan.

Fäste:
Svärtadt.
Parerstång plattstafvig, S-formad och på kant stående; mellanstycke fyrsidigt med

plana sidor och svagt rundade kanter; vid ytterkanten en oval, plattstafvig, snedt uppstående parerbygel med en liten oval mellandel.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning och fyra i spiral gående refflor samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af koppar med spår af försilfring; i hvarje reffla två tvinnade trådar. Nedtill en flätad ring af flera dylika trådar (den öfre ringen saknas).

Knapp äggformad, något tryckt från sidorna samt å kort, profilerad hals. Å öfre ändan en rund liten knopp.

Vikt: 0.245 kg.
Längd: 0.392 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.124 m.

Tyskt arbete från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Augusti 1900
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 11 Augusti 1900)
vid deras vistelse i nämnda stad
10—11 Augusti 1900
under deras resa till brunns- och badorten Homburg vor der Höhe och Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
16 Juni—16 Augusti 1900. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 22 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 75, se räkning.

O. 11. DOLK (jordfynd).

Klinga:
Treeggad, svagt avsmalnande mot udden, med svagt kälade sidor och spetsig udd.

Fäste:
Parerbygel oval, rakt utstående, inuti en fyllning af tre smala skenor, liksidigt förgrenade. Å utsidan i midten längdgående ränder, vid ändarna tvärgående, efter dessa en kort profilering.

Kafvel af järn, spolformad med rund genomskärning.

Knapp stor, trissformad med svagt rundade sidor; öfversidan strålformigt refflad; ofvanpå knappen en rund liten knopp.

Vikt: 0.226 kg.
Längd: 0.383 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.015 m.
Fäste, längd: 0.110 m.

Från 1500-talets början.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1904
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
30 Augusti 1904
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 30 Augusti 1904.
Betald 30 Augusti 1904, se Toilettbok (här uppförd på September 1904) och räkning.
Pris: Kr. 150, se Toilettbok och räkning.

O. 12. DOLK.

Klinga:
Blank, tveeggad, nästan jämnbred med långspetsig udd. Längs hvardera sidan en skarp rygg mellan två djupa blodränder, hvardera genombruten af nio grupper runda s. k. gifthål, fyra i hvarje grupp.

Fäste:
Med relieforneringar och figurer i silfver.

Parerstång ovalstafvig, S-formad och på kant stående med fyrsidigt mellanstycke och något utsvällda ändar. Å insidan blom- och bladrankor; å utsidan vid hvardera ändan en medaljong, inneslutande vid den uppböjda ändan en amorin med en blomgirland, vid den nedböjda AMOR med båge och pil, i öfrigt bladrankor som å insidan.

Parerbygel ringformad, rakt utstående samt prydd med en medaljong, inneslutande en liggande kvinna, som tömmer en kruka i en skål; på ömse sidor om medaljongen en blom- och bladkvist.

Kafvel af trä, något afsmalnande uppåt med oval genomskärning samt spiralrefflad med bredare och smalare refflor, lindad med höger- och vänstertvinnad samt enkel tråd af silfver, längs hvardera af de smalare refflorna två tvinnade trådar; upptill och nedtill en flätad ring af trådar som å kafveln.

Knapp päronformad, svagt tryckt från två sidor, på kort, profilerad hals. Å den yttre inom oval ram en stående kvinnofigur i tunn, fladdrande dräkt samt med en triangel i den upplyfta vänstra handen och pinnen i den högra. Utanför ramen två till en krans sammansatta bladkvistar. Å knappens insida blom- och bladrankor med stor, flerbladig midtblomma. Å öfre ändan en rund liten knopp på kort hals.

Vikt: 0.461 kg.
Längd: 0.422 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.022 m.
Fäste, längd: 0.145 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
14 Juli 1918
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 14 Juli 1918)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE samt kammartjänaren JOHN PETTERSON, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
13—15 Juli 1918
under deras resa till Jena för behandling af ögonen
27 Juni—25 Juli 1918. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 18 September 1918, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betald 14 Oktober 1918, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 2500, se räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af Hofantiquar ED. KAHLERT, se räkning 14 Juli 1918:
C. WICHAGES samling i Witten a/d. Ruhr, Tyskland.

O. 13. DOLK.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Afsats med svagt rundade kanter. Längs klingan å båda sidor två djupa blodränder, fortsättande öfver afsatsens sidor, hvardera randen genombruten af sju aflånga s. k. gifthål.

Fäste:
Parerstång starkt nedåt- och något utåtböjd, åttasidig, långsamt utsvälld mot ändarna, som äro afspetsade från alla sidor. Öfver klingan ett utsvälldt mellanstycke med en spetsigt nedlöpande flik å hvardera sidan, på ömse ändar en utstående profilering samt på utsidan en liten rakt utstående parerbygel. Parerstång och bygel ornerade med symmetriska bågar samt blommor i svag relief, allt ursprungligen inkrusteradt i guld (till största delen bortfallet).

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt klädd med grön sammet (nästan afnött), utanpå denna fyra längdgående, refflade skenor af förgylld brons; upptill och nedtill en profilerad ring af dylik metall.

Knapp af järn, konisk, mångsidig, på kort, profilerad hals samt med ornering som å parerstången; å öfre ändan en liten profilerad knopp med platt öfverända.

Vikt: 0.523 kg.
Längd: 0.575 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.018 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Antagligen venetianskt eller dalmatiskt arbete, från 1500-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från ingeniören och godsägaren CARL ROBERT LAMM, se räkning 16 Juni 1922.
Betald 19 Juni 1922, se Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.
Pris: Kr. 900, se Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.

Känd tidigare ägare:
Ingeniören och godsägaren CARL ROBERT LAMM, Näsby, Täby socken, Uppland, f. 4 Augusti 1856, gift 31 Mars 1900 med DORA HELENA MATHILDA UPMARK, f. 4 Februari 1880.

P. 1. HILLEBARD.

Af järn, med etsningar.

Spets lansettformad, tveeggad, längs båda sidor en köląd rygg. Å ena sidan en landsknekt, omgifven af otydliga ornament och arabesker; därunder bladornament. Å andra sidan en i spetsens längdriktning gående grof arabeskranka.

Fig. 1.

Yxa med halfmånformigt utsvängd egg och konturerade kanter. Å ena sidan inom bladverk en konturerad sköld med Kur-Sachsens vapen: *Fig. 1.* Å andra sidan dylik sköld med sachsiska hertigdömenas husvapen: *Fig. 2.*

Fig. 2.

Pik tvådelad, nedre delen spetsig och nedböjd, den öfre uppsvängd till en spetsig hake; pikens sidor bladornerade; längs alla kanter en smal bård.

Stånghylsa konisk, å två sidor orneringar, nästan utplånade; vid nedre kanten under piken ett triangulärt hål. Stångflikar två, korta, fästa med en spik.

Stång (ej original) af ek, rund, slät.

Å piken smedsstämpel:

Vikt: 2.500 kg.
Längd: 2.255 m.; bredd: 0.155 m.
Spets med stånghylsa, längd: 0.425 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
13 Oktober 1888
hos Juvelerarfirman C. G. HALLBERG (innehafvare JEAN JAHNSSON), Fredsgatan 22 och Regeringsgatan 9, Stockholm, se räkning 13 Oktober 1888.
Betald 30 Oktober 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 13 Oktober 1888 räkning.
Pris: Kr. 90, se räkning.

Stången
utförd efter beställning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
17 Oktober 1888
hos snickaren C. H. BENCKERT J:OR, Regeringsgatan 63, Stockholm, se räkning 30 Oktober 1888.
Betald 21 November 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 20 November 1888 räkning.
Pris: Kr. 9 (tillsammans med stången till en utrangerad hillebard), se räkning.

P. 2. HILLEBARD.

Af järn.

Spets lång, smal, fyrsidig.

Yxa med halfmånformigt insvängd egg och konturerade kanter; bladet genombrutet af ett hål i samma form som bladets kantkontur.

Pik bred, spetsig och nedåtriktad, med konturerade kanter samt genombruten af ett hål i samma form som kantkonturen.

Stångflikar två, upptill bredare, i formen erinrande om en stånghylsa, nedtill smala, fästa med spikar. Vid öfvergången från den bredare till den smalare delen en plattstafvig, fyrkantig ring.

Stång af rödbok, fyrsidig med fasade kanter.

Å stången skuret initialerna, å den ena: *Fig. 1*, samt å den andra: *Fig. 2* (antagligen bärarens, jmfr å Bardisan N.6).

Å piken smedsstämpel:

Vikt: 2.200 kg.
Längd: 2.170 m.; bredd: 0.230 m.
Spets med hylsflikar, längd: 0.685 m.

Fig. 1.

Fig. 2.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 12, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

P. 3. HILLEBARDER, två stycken.

Af järn.

Spets lång, smal, fyrsidig.

Yxa halfmånformad och genombruten af tre runda hål; mellan bladet och spetsen ett kort mellanstycke med två omböjda flikar tätt invid bladet (den ena af dessa å ena hillebarden afbruten).

Pik bred, spetsig, nedböjd samt genombruten af två runda hål; mellan piken och spetsen ett mellanstycke som å yxan.

Stånghylsa konisk, svagt åttasidig.

Stångflikar två, långa, fästa med spikar.

Stång (troligen ej original) af ek, fyrsidig, å den ena med profilerade, å den andra med slätfasade hörn.

Vikt: omkr. 2.200 kg.
Längd: 2.115 m.; bredd: 0.240 m.
Spets med stånghylsa, längd: 0.790 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post. Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankommo 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betalda 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL),
Pris: Mk 24, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försålda genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

P. 4. HILLEBARDER, två stycken.

Af järn.

Spets bred, tveeggad med S-formad, från eggarna insvängd udd; längs hvardera sidan en kölad rygg.

Yxa halfmånformad; mellan denna och spetsen ett kort mellanstycke med två korta, spetsiga flikar tätt invid bladet.

Pik bred, spetsig, starkt nedböjd; mellan denna och spetsen ett mellanstycke som å bladet.

Stånghylsa konisk, slät.

Stångflikar två, långa, fästa med spikar.

Stång af gran, rund, slät, brunmålad, å den enas nedre ända en fyrsidig spets af järn med konisk stånghylsa och två långa stångflikar, fästa med spikar; å den andras nedre ända en konisk spets, fäst vid öfre kanten med två spikar (den ena saknas).

Vikt: omkr. 1.400 kg.
Längd: 2.060—2.155 m.; bredd: 0.215 m.
Spets med stånghylsa, längd: 0.370 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankommo 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betalda 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 24, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försålda genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

P. 5. HILLEBARD.

Af järn.
Spets lång, smal, fyrsidig.
Yxa med halfmånformigt insvängd egg och konturerade kanter. Bladet genombrutet af två runda hål, å hvardera sidan spår af ornament.
Pik bred, spetsig, snedt nedåtriktad och genombruten af tre runda hål. Stångflikar två, långa, fästa med nitar (ena stångfliken afbräckt).
Stång (ej original) af ask, rund, slät, afskuren nedanför stångflikarna.

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 0.855 m.; bredd: 0.245 m.
Spets, längd: 0.514 m.

Tyskt arbete från 1500-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid deras vistelse i nämnda stad
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE

15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 30, se räkning.

P. 6. HILLEBARD.

Af järn.

Spets lång, smal, fyrsidig.

Yxa med halfmånformigt insvängd egg och konturerade kanter. Bladet genombrutet af runda hål i tre grupper, midt på bladet en med sex hål samt vid hvardera spetsen en med tre hål.

Pik kort, spetsig, snedt nedåtriktad samt genombruten af fyra runda hål. Stångflikar två, korta, afhuggna, upptill bredare och fästa med spikar.

Stång (ej original) af gran, rund, slät och afskuren.

Å piken smedsstämpel:

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 0.820 m.; bredd: 0.260 m.
Spets, längd: 0.580 m.

Från 1500-talet (stämpeln är vanlig å hillebarder från 1500-talet).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid deras vistelse i nämnda stad
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 30, se räkning.

P. 7. HILLEBARD.

Af järn, med högetsningar.

Spets lansettformad, tveeggad, längs hvardera sidan en kölad rygg.

Å ena sidan en man i 1500-talsdräkt med plymprydd hatt, kort jacka och vida knäbyxor samt hållande en fana, å marken blad och växter; öfver mannen bandorneringar mot botten af fina bladslingor. Å andra sidan två stående ovala fält, i hvartdera mot prickig botten ett upprätt stående, inåtvändt lejon, öfver och under dessa ornament som öfverst å den förstnämnda sidan.

Yxa med halfmånformigt insvängd egg och konturerade kanter. Å hvardera af bladets sidor i rundt fält mot prickig botten en bröstbild, den ena manlig med långt skägg och plymprydd hatt, den andra kvinnlig i 1500-talsdräkt, kring hvartdera fältet en smal bård med skriftliknande orneringar, i öfrigt bandornament som de föregående.

Pik spetsig, svagt nedåtriktad, vid öfre kanten en spetsig, uppböjd flik, bildande mot spetshalsen ett rundt hål; å pikens sidor bandorneringar som ofvan.

Stånghylsa tiosidig, förtängd (hopdragen) mot spetsen. Stångflikar två, långa, fästa med spikar.

Stång af ek, åttasidig.

Vikt: 2.000 kg.
Längd: 2.160 m.; bredd: 0.215 m.
Spets med stånghylsa, längd: 0.400 m.

Från 1500-talets senare hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm,
10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 84, se räkning 10 December 1897.
Betald 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 199, se räkning.

Q. 1. HIRSCHFÄNGARE med fäste af ben och silfver.

Klinga:

Blank, svagt böjd, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad med från eggen uppsvängd udd. Vid fästet å hvardera sidan i ovalt fält en hjort med stora greniga horn, stående framför ett träd; längre ned på klingan ett ciseleradt och förgylldt fält med

flätad bandornering mot tvär- och längdrandig botten; nederst å den blanka delen ett graveradt och förgylldt ornament med öfre ändan afslutad i en palmett. Ofvanpå baken vid den förgyllda delen graveradt en pil mellan två smala ränder.

Fäste:

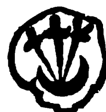
Öfver klingan en låg, profilerad hylsa, från hvars utsida utgår en kort, bladformad parerplåt.

Parerstång S-formad med stående oval genomskärning; närmast fästet en profilering, i hvardera ändan en rund knopp, hvarå graverade ornament, innanför den främre knoppen ett rundt hål. I parerstångens midt ett rektangulärt mellanstycke med rundade sidor, hvarå graveradt en bladkvist med en blomma.

Kafvel af grönfärgadt ben, svagt böjd, något afsmalnande nedåt och åttasidig med hvarannan sida något nedsänkt. De två sidosidorna bredare och besatta med tre rader rosettformade silfverpaljetter, de öfriga besatta med en rad liknande paljetter, å de upphöjda sidorna rosettformade, å de nedsänkta musselformade. Upptill och nedtill en profilerad ring af silfver. Å öfre ändan en pålagd skifva med något utstående kant, å öfversidan graverade blommor och bladornament kring en rokokorosett, i hvars midt en rund, profilerad knopp. Vid skifvans främre ända en liten rund ögla (mellan denna och det i parerstången befintliga hålet ursprungligen en kedja som handbygel).

Å parerstång och skifva mästare-, svärdfejare- och riksstämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.555 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.029 m.
Fäste, längd: 0.135 m.

Svenskt arbete från tiden 1752—58, antagligen af svärdfejaren FREDRIK LANG, tillhörande svärdfejarefamiljen med detta namn, af hvilken man känner JONAS (d. 1681), sonen LORENTZ (f. 22 Februari 1677, d. 30 December 1732, svärdfejareålderman) samt hans söner BENJAMIN (öfvergaf sin hustru år 1745) och FREDRIK (f. omkr. 1723); jmfr Hirschfängare Q.4 och Frimurarevärja V.b.14.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
April 1892
hos antikvitetshandlaren fru MINA SUNDBORG, Kungsträdgårdsgatan 2 B, Stockholm.
Pris: Kr. 25.

Q. 2. HIRSCHFÄNGARE med fäste af horn och silfver samt balja.

Klinga:

Polerad, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och spetsig udd. Afsats kort, med plana sidor och tvåfasade kanter.

Vid fästet å hvardera sidan graveradt och förgylldt: å afsatsens sidor en trofégrupp mot tvärrandig botten, å kanterna blomrankor. Därunder ett ovalt, slätt fält, hvari en stående genius, hållande ett strålande solansikte i högra handen, öfver och under fältet ett flätadt bladornament mot längd- och tvärrandig botten. Längre ned på klingan graveradt och förgylldt en baldakin, krönt af en palmett.

Fäste:

Parerstång rak, med oval genomskärning, ciselerad, med volutformade, frånböjda ändar, längs sidorna kälade fördjupningar. I midten en bredare utsvällning med böjda, snedt gående kälar. Mellan klingan och parerstången en tunn plåt af silfver, däremellan rester af röd tygpackning.

Kafvel af gråsvart horn, svagt böjd, med oval genomskärning, afsmalnande nedåt samt med tre spiralformigt gående refflor, i den ena lindadt ett smalt band af silfver, i hvardera af de båda andra en fin, tvinnad silfvertråd. Öfre ändan något snedt afskuren, kupig och strålformigt refflad, i midten en profilerad knopp af silfver, fäst vid en oval skifva.

Å parerstången riks- och mästare- (svärdfejare?) stämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.620 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.136 m.

Balja:

Af brunt svinläder med beslag af silfver.

Längs insidan en spannad söm.

Munbleck kort, öfre kanten svagt utvikt, den nedre konturerad; på kort afstånd från kanterna två smala ränder; nedtill vid bakkanten en ögla, hvari en rundstafvig ring. Vid motsatta kanten märke efter en ögla.

Släpsko lång, med en rundad slitskena, öfverkanten konturerad; tätt nedanför denna två dubbelränder.

Å släpskons utsida årsbokstaf samt mästarestämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.085 kg.
Längd: 0.512 m.; bredd: 0.038 m.
Munbleck, längd: 0.030 m.
Släpsko, längd: 0.133 m.

Svenskt arbete; fästet stämpladt af en svärdfejare (silfverarbetare?) med initialerna L. P. S. från tiden 1752—1758; baljbeslagen gjorda år 1834, antagligen af juveleraren J. P. HELLFORS i Stockholm.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å en husauktion i Stockholm
genom hennes svärson löjtnanten WILHELM VON GEIJER, se räkning 10 Mars 1894, utställd på WILHELM VON GEIJER.
Betald 10 Mars 1894, se Hushållsbok och räkning.
Pris: Kr. 21, se Hushållsbok och räkning.

Q. 3. HIRSCHFÄNGARE med fäste af elfenben och silfver samt balja.

Klinga:

Blank, svagt böjd, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden med svagt kälade sidor och från eggen afspetsad udd.

Fäste:

Parerstång af silfver, halfmånformad, pressad och ciselerad; midt på båda sidor en medaljongliknande buckla, omgifven af ett kråsornament, samt å hvardera sidan ett blad; å underkanten en rakt nedåt gående sarg, å öfre kanten vid främre ändan en liten rund ögla. Öfver parerstången en smal holk med konturerad öfverkant och kråsornerade sidor samt å hvardera kanten en rosett.

Kafvel bred, platt, afsmalnande nedåt, bestående af två på en bred tunga af järn lagda skifvor af elfenben med något rundade sidor samt raka kanter. Främre kanten vid öfre ändan med en utstående klack. Sidorna reliefornerade: å den yttre inom stående oval ram mot fint tvärrandig botten en manlig bröstbild i profil åt höger med plymascherad hjälm och långt hår; under ramen två korslagda kvistar, ofvanpå ramen en tveöglad bandrosett, hängande i ett dubbelt band med upptill fladdrande ändar; nederst ett palmettornament samt kring kanten två stafvar, den inre smalare. Å den inre sidan inom dylik ram en kvinna i halffigur midtåt, för öfrigt samma dekor som å yttre sidan.

Utefter tungans kanter en pålagd tunn silfverplåt, hvarå ett rombiskt rutmönster. Å klacken en liten rundstafvig ögla (mellan denna och öglan å parerstången ursprungligen en kedja som handbygel). Å öfre ändan en pålagd tunn, oval plåt.

Å parestångens öfverkant å bakre delen stämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.713 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.040 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Balja.

Af trä, klädd med brunt läder med ciselerade beslag af silfver.

Längs insidan en hög midtsöm samt längs hvardera kanten å hvardera sidan en smal rand i blindtryck.

Munbleckets utsida med spetsigt nedlöpande, konturerad nederända, i midten ett ornament i form af en urna mellan två bladkvistar, därunder ett kråsornament. Nedtill å spetsen en oval knapp på hög, rundstafvig hals; knappens öfversida något konvex samt med en graverad strålkrans.

Nederändan på undersidan skodd med en plåt af mässing, hvars spets är instucken under skinnet i baljan.

Munbleckets insida kortare, med ett ornament i rokoko, vid öfre kanten å hvardera sidan en bladstaf; öfre kanten slät.

Släpsko med rokokoornerade sidor och konturerad öfverkant, å nedre ändan en från två sidor tryckt knopp af järn.

Å munbleckets utsida nedtill vid bakkanten otydlig stämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.121 kg.
Längd: 0.565 m.; bredd: 0.048 m.
Munbleck, längd: 0.085 m.
Släpsko, längd: 0.070 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1700-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid deras vistelse i nämnda stad
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 45, se räkning.

Q. 4. HIRSCHFÄNGARE med fäste af ebenholts och silfver samt balja.

Klinga:

Med imiterad damaskering och svagt böjd, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med svagt kälade sidor och spetsig udd. Vid baken å hvardera sidan en smal käl.

Vid fästet ett förgylldt fält, i detta å hvardera sidan i guld mot oval, blåetsad botten: en fågel på ett S-formadt ornament, därunder ett brinnande hjärta med lågan omgifven af en ringliknande strålgloria; fältet i öfrigt med flätade bandornament mot fint randad botten. Å baken vid den förgyllda delen graveradt en pil mellan två

smala ränder, därnedanför en längdgående etsad våglinje. Längre ned på klingan i blåetsning med guldbegränsade kanter tre figurgrupper mot blank botten: nederst en bevingad genius, stående framför ett altare, hvarå två brinnande hjärtan, därunder ett tvärgående fält med fransk inskrift: Ses Chastes D'ammor (»Dessa af kärlek rena»); däröfver en liknande genius, uppsträckande vänstra armen emot en strålande sol, under honom ett tvärgående fält med fransk inskrift: La ou est mon Soleil (»Där, hvarest min sol är»); den tredje gruppen med en hund, jagande å utsidan ett vildsvin, å insidan en hjort.

Fäste:

Af silfver, ursprungligen förgylldt, öfver klingan en låg hylsa med profilerad ytterkant och slät öfversida.

Parerstången ciselerad i form af bladgrenar med knoppformigt utsvällda, musselornerade ändar. I midten ett utsvälldt mellanstycke med raka kanter och svagt rundade sidor, hvarå i relief ett musselornament mot förgylld botten.

Vid parerstångens yttersida som parerbygel ett genombrutet ornament i form af bladkrans, fäst vid stången med en från hvardera ändan gående bågböjd sträng, genombruten af ett ovalt hål.

Kafvel af ebenholts, snidad i form af fyra sammangyttrade djur. Öfverst ett lejon i strid med en panter. Nederst å ena sidan en hund, anfallande pantern, å andra sidan ett nedåt vändt vildsvin. Djurens ögon utgöras af fasetterade järnstift med undantag för hunden, hvilken har runda stift.

Kafveln nedtill skodd med en profilerad ring af silfver. Å öfre ändan ett tvärs öfver liggande förgylldt beslag, svagt kontureradt och med graverade ornament; i midten en päronformad knopp samt vid främre ändan en rundstafvig hake.

Å parerstångens främre ända å insidan samt å parerbygelns främre ända å utsidan mästarestämpel (orig. $^{1}/_{4}$): **LANG**

Å parerstångens främre ända å insidan riksstämpel (orig. $^{1}/_{4}$):

Å parerbygelns främre ända å utsidan stämpel (orig. $^{1}/_{4}$):

Å parerbygelns båda ändar å utsidan årsbokstaf (orig. $^{1}/_{4}$):

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.640 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.026 m.
Fäste, längd: 0.150 m.

Balja:

Af trä, klädd med brunt läder med förgyllda beslag af silfver.
Längs insidan en spannad söm.

Munbleck kort, med raka kanter, å hvardera sidan ett graveradt ornament i rokoko, det å utsidan något enklare; i bakkanten en liten ögla, hvari en rundstafvig ring.

Släpsko slät, med rak öfverkant, ett kort stycke nedanför denna en smal rand.

Koppelbeslag slätt, med konturerade kanter, i bakkanten en ögla med ring som å munblecket.

Vikt: 0.092 kg.
Längd: 0.510 m.: bredd: 0.034 m
Munbleck, längd: 0.027 m.
Släpsko, längd: 0.061 m.
Koppelbeslag, längd: 0.029 m.

Svenskt arbete, fästet stämpladt år 1763, antagligen af FREDRIK LANG, tillhörande svärdfejarefamiljen med detta namn, af hvilken man känner JONAS (d. 1681), sonen LORENTZ (f. 22 Februari 1677, d. 30 December 1732, svärdfejareålderman) samt hans söner BENJAMIN (öfvergaf sin hustru år 1745) och FREDRIK (f. omkr. 1723); jmfr Hirschfängare Q.1 och Frimurarevärja V.b.14.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 Mars 1905.
Katalog 163 n:r 552, se räkning 17 Mars 1905.
Betald 17 Mars 1905, se Hushållsbok och räkning.
Pris: Kr. 51, se Hushållsbok och räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af H. BUKOWSKIS Konsthandel genom fru SIGRID CARLSUND, f. LINDQUIST:
1. Hofmarskalken friherre ANDERS ROBERT VON KRAEMER, Stenhammar, Flens och Skyllinge socknar, Södermanland, f. 6 Februari 1825, d. 13 Mars 1903, gift 10 April 1856 med JOHANNA HENRIETTE AMALIA VON HOLST, f. 23 September 1836, d. 1 September 1904.
2. Friherrinnan HENRIETTE VON KRAEMER.
3. Friherrinnan HENRIETTE VON KRAEMERS arfvingar.
Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Q. 5. VILDSVINSSPJUT.

Spets:

Klinga lansettformad, längs midten å hvardera sidan en svag rygg, eggarna vid basen konturerade.

Å hvardera sidan etsadt med spår af förgyllning inom konturerad sköld under sju hjälmar med hjälmprydnader ett vapen — ANHALT-ZERBST — inom en stående oval ram med inskrift: *Fig. 1* (RUDOLPHUS Dei Gratia Princeps Anhaltinus etc., de öfriga bokstäfverna ännu ej tolkade; år 1603 delades Anhalt i de fyra furstendömena Dessau, Bernburg, Köthen och Zerbst mellan JOACHIM ERNSTS söner, hvarvid RUDOLPH, f. 28 Oktober 1576, d. 20 Augusti 1621, erhöll Zerbst, som sedan var eget furstendöme till år 1793, då denna gren af ätten utdog med FRIEDRICH AUGUST, bror till ryska kejsarinnan KATARINA II, och landet delades mellan de öfriga linjerna); öfver och under ramen stiliserade bladorneringar. Nedtill årtalet: under årtalet inslaget två åttauddade stjärnor.

Fig. 1.

Stånghylsa åttasidig, afsmalnande inåt. Vid ena sidan ett tresidigt hål.

Spetsen fäst vid stången medelst två kullerhufviga spikar.

Skaft:

Af rödbok, snidadt, med små runda upphöjningar i form af en afkvistad trädstam. Nedanför stånghylsan två ett stycke ned på skaftet gående smala remmar, spiralformigt lindade åt två håll, så att de bilda rombiska rutor, fästa i hvarje korsning med en spik med fyrsidigt hufvud, hvarå en blomma; remmarna upptill och nedtill gående i flera oregelbundna hvarf, här och där fästa med spikar som i korsningarna, öfre ändarna instuckna genom det i stånghylsans nedre kant befintliga hålet, utanför detta försedda med en stor knut samt afslutade i en löpögla, i hvilken är instucken en aflång benskifva med konkav in- och konvex utsida, hvarå graveradt vid hvardera ändan ett bladornament, afslutadt i en kotte; vid skifvans midt en stark indragning som fäste för remmarna.

Vikt: 1.190 kg.
Längd: 2.255 m.
Spets, längd: 0.327 m.; bredd: 0.061 m.

Tyskt arbete från år 1614.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1890

från hans dotter och svärson, EBBA JOHANNA CECILIA, f. 15 Maj 1866, och kaptenen vid Kungl. Flottan CARL WILHELM THURE VON ECKERMANN, f. 7 Juli 1853, gifta 30 Januari 1886.

Inköpt af de sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 25 November 1890, utställd på WALTHER VON HALLWYL.
Ankom 27 November 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 24 December 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 55, se räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se räkning 25 November 1890:
1. Öfverste SCHMIDT i Zerbst, Tyskland.
2. Öfverste SCHMIDTS arfvingar.
Af dessa försåldt till
3. Hofförgyllare HERZOG i Dessau, Tyskland.
Af denne försåldt till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

R. 1. JAKTBESTICK.

Innehållande huggknif, knif, gaffel och nål.

Huggknif (å tyska Waidblatt, Plötze eller Waidpraxe):

Blad: Blankt, eneggadt med knifsbak, tjockt, bredt, afsmalnande uppåt. Udd tvär, med skarpt öfver- och rundadt underhörn. Längs baken å utsidan en djup käl.

Fäste: Parerstång kort, med rak undersida, de öfriga sidorna svagt konturerade, sidosidorna med snedt öfver gående kälar och skarpa ryggar. Ändan vid eggsidan afslutad i en inrullad, platt knopp, vid baken i en fyrsidig, trubbig spets. Å yttersidan en liten oval, rakt utstående bygel, ovalstafvig, vid midten en tvärgående profilering, på ömse sidor om denna ett spetsigt blad.

Skaft med två på en grof tunga lagda skifvor af hjorthorn. Skafttungan nedtill utsvälld i form af en holk med plana kanter och rundade sidor, å de sistnämnda i relief mot punsad botten två hvarandra korsande kvistar; kring öfre kanten en profilering. Tungans bakkant ornerad med tre rosetter och två S-formade blad; öfriga sidor släta. Skifvorna fästa med fyra genomgående nitar af mässing, hvardera åt utsidan med ett stort kullrigt, silfverskodt hufvud, hvarå graveradt Kur-Sachsens hjärtvapen (de korsade kursvärden): Skaftet upptill näbbformigt framspringande åt inkanten.

Å parerstångens insida stämpel:

Vikt: 1.400 kg.
Längd: 0.472 m.
Blad, bredd vid udden: 0.072 m.
Fäste, längd: 0.133 m.

Knif:

Blad: Blankt, eneggadt, svagt böjdt med uppsvängd udd, afspetsad från baken, upptill å denna en bågformad insvängning. Öfverst ett profileradt mellanstycke.

Skaft: Af brunt trä, fyrsidigt med något rundade hörn, afsmalnande nedåt. Nedtill en slät holk af silfver; å öfre ändan en lång hylsa af silfver, å denna å bredsidorna graverade bladornament mot svagt punsad botten; å smalsidorna ett tvärgående uddmönster med skuggningar af fina linjer.

Vikt: 0.050 kg.
Längd: 0.250 m.
Blad, bredd vid skaftet: 0.022 m.
Skaft, längd: 0.104 m.

Gaffel:

Tvåkloig med fyrsidiga klor; under skaftet ett kort, profileradt mellanstycke. Skaft i samma form och dekor som knifskaftet.

Vikt: 0.028 kg.
Längd: 0.220 m.
Skaft, längd: 0.105 m.

Nål:

Af järn, blank, med oval genomskärning, nära spetsen ett rektangulärt öga.

Skaftets nedre del slät, fyrsidig, något afspetsad nedåt, den öfre rund, å denna graveradt å två sidor ett uddmönster; upptill och nedtill en profilering.

Vikt: 0.032 kg.
Längd: 0.165 m.

Slida:

Af trä, klädd med svart skinn med spår af blindtryck. Beslag af järn.

Munbleck med nedre kanten konturerad, å utsidan graverade bladorneringar. Öfre kanten rak; nedanför denna mellan två tvärgående, pålagda, snedrefflade stafvar utskuret i plåten initialerna: *Fig. 1* (JOHANN GEORG Herzog zu Sachsen, Gulich, Cleve

Fig. 1.

und Berg, Churfürst, f. 5 Mars 1585, d. 8 Oktober 1656, kurfurste 1611; då det Jülich-Cleve-Bergska huset utdog med hertig JOHANN WILHELM 25 Mars 1609, gjorde bland andra äfven den albertinska linjen i Sachsen anspråk på arfvet).

Å baksidan en slät plåt med trubbvinklig nederkant, å plåten en fastnitad skena, uppböjd i två rektangulära öglor.

Munblecket på framsidan med en utvidgning med fack för knif, gaffel och nål.

Nedtill ett bredt beslag som släpsko. Framsida med konturerad öfverkant och graverade bladornament. Å nedre kanten vid ena hörnet en snedt utstående, ollonfor-

mad knopp, det motsatta rundadt. Längs hvardera kanten en öfver denna böjd skena, hvarå ett uddmönster med tvärställda, uppåtvända uddar med skuggningar af fina linjer.

Mellan skenorna midt på framsidan ett snedt öfver gående bredt band af järn med uddade kanter, hvarannan rundad samt med ett rundt hål, hvarannan spetsig; å bandet ett tvärgående uddmönster som å kantskenorna med spår af förgyllning.

Å baksidan i lädret två gånger stämpladt: *Fig. 2* (afstånden förminskade).

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.365 m.; bredd: 0.110 m.

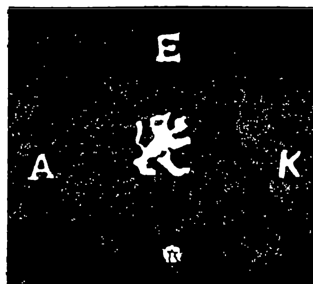

Fig. 2.

Tyskt arbete från 1600-talets förra hälft efter år 1611; bestickmakare med initialerna A. E. K.

Dylika jaktbestick (å tyska Waidbesteck) buros å högra höften samt användes ej blott vid villebrådets styckande utan hade äfven ceremoniell betydelse (se M. VON EHRENTHAL: »Führer durch die königliche Gewehr-Galerie zu Dresden», 1900, sid. 15).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 9 December 1890, se Rescontra (JOHANNA KEMPE).
Betaldt 24 December 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 120.

R. 2. SLIDA (till jaktbestick).

Af järn.

Blånad, konisk med oval genomskärning, å framsidan fyra längdgående kälar, mellan dessa och vid sidorna en bård af våglinjer och smala ränder. I midten ett fält, genombrutet af i rader ställda bladformade, runda, hjärtformade och rombiska hål. Nedtill å baksidan ett svagt förhöjdt, uppåt spetsigt afslutadt fält med kälar och bårder som å framsidan. Baksidan i öfrigt slät.

Å öfre ändan en påträdd hylsa med bladformigt flikad nederkant och belagd med fem kantställda horisontala, skifliknande lister, den mellersta och de yttersta tunnare; listerna ornerade som slidan.

Å hylsans baksida en liggande oval, plattstafvig ögla. Å öfre ändan vid bakkanten en rakt uppstående hylsa med svagt rundade sidor och raka kanter samt framför densamma två hjärtformade hål för olika verktyg.

Nedre ändan invändigt gängad för en nu bortfallen ändknopp.

Vikt: 0.200 kg.
Längd: 0.270 m.; diameter nedanför hylsan: 0.027 m.

Från 1500-talets midt.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
1 September 1892
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkenskapsutdrag från H. BUKOWSKIS Konsthandel.
Betald 1 September 1892, se räkenskapsutdrag.
Pris: Kr. 250 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, O.3), se räkenskapsutdrag.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
1. Rustkammaren på Örbyhus slott, Vendels socken, Uppland.
I sin helhet blef denna af grefve AXEL FREDRIK WACHTMEISTER AF JOHANNISHUS (f. 5 November 1827, d. 15 Augusti 1899, gift 12 Oktober 1852 med friherrinnan ELISABET SOFIA LOVISA CHARLOTTA VON PLATEN, f. 25 Juli 1834, d. 2 April 1918) jämte slottet försåld 1892 till friherre LOUIS KASIMIR FABIAN ERNST BARNEKOW, f. 24 April 1848, d. 25 November 1904, gift 25 September 1877 med MATHILDA ULRIKA AUGUSTA MONTGOMERY, f. 25 September 1853.
2. Konsthandlaren H. BUKOWSKI.
Af honom emottagen som gåfva vid värderandet af vapensamlingen på Örbyhus för ofvannämnda försäljning.

R. 3. JAKTBESTICK.

Innehållande huggknif, två knifvar, gaffel och stickare.

Huggknif (å tyska Waidblatt, Plötze eller Waidpraxe):

Blad: Blankt, eneggadt med knifsbak, tjockt, bredt, afsmalnande uppåt, eggen fasad från utsidan. Udd tvär, med skarpt öfver- och rundadt nederhörn. Längs baken å utsidan en smal käl, öfver denna invid udden tre rundade hak.

Fäste: Parerstång kort, med plan under- och öfversida, sidosidor profilerade, med två snedt öfver gående vågiga stafvar. Stången vid eggsidan framspringande i form af ett djurhufvud, vid baken med öfre delen framskjutande i en rundad spets med kälad ytterkant. Å utsidan en rund, rakt utstående plattstafvig bygel, ornerad med en smal, slät staf mellan två vågiga, smala stafvar; från inre kanten utgår upp på skaftet en lång, profilerad spets.

Skaft med två på en grof tunga lagda skifvor af hjorthorn. Skafttungan nedtill utsvälld i form af en holk med raka kanter och rundade sidor, de senare upptill och nedtill med en tvärgående fördjupning, hvari en vågig staf. Tungans kanter ornerade med liggande S-ornament jämte rakt och snedt ställda streck, liknande romerska siffror. Skifvorna fästa med tre nitar, å utsidan med stora kullriga hufvuden af järn, strålformigt refflade. Skaftet upptill näbbformigt framspringande åt inkanten.

Å bladets utsida smedsstämpel:

Vikt: 1.630 kg.
Längd: 0.536 m.
Blad, bredd vid udden: 0.078 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Knif I:

Blad: Blankt, eneggadt. Udd spetsig, afspetsad från både egg och bak.

Skaft: Med två på en tunga lagda skifvor af hjorthorn. Skafttungan nedtill utsvälld i form af en holk med plana kanter och karnisprofilerade sidor, å hvardera af dessa upptill och nedtill en fördjupning, hvari ett vågband. Fästet för öfrigt i samma form och dekor som huggknifven, nithufvudena fyra, sittande å insidan.

Vikt: 0.087 kg.
Längd: 0.219 m.
Blad, bredd midtpå: 0.019 m.
Skaft, längd: 0.080 m.

Knif II:

Blad: Blankt, svagt böjdt, eneggadt. Udd något uppsvängd och rundad.

Skaft: I samma form och dekor som den föregående, nithufvudena sittande å utsidan.

Vikt: 0.082 kg.
Längd: 0.215 m.
Blad, bredd strax öfver udden: 0.019 m.
Skaft, längd: 0.080 m.

Gaffel:

Tvåkloig, med spetsiga, fyrsidiga klor; mellan dessa upptill en rund ring samt öfver dem ett kort, profileradt mellanstycke. Skaft i samma form och dekor som knifskaften, nithufvudena å utsidan.

Vikt: 0.075 kg.
Längd: 0.200 m.
Skaft, längd: 0.077 m.

Stickare:

Blad blankt, lansettformadt med rombisk genomskärning, vid öfre ändan ett rundt, profileradt mellanstycke. Skaft i samma form och dekor som knifskaften, nithufvudena å insidan.

Vikt: 0.087 kg.
Längd: 0.180 m.
Skaft, längd: 0.083 m.

Slida:

Af trä, klädd med svart skinn. Beslag af järn.

Längs hvardera kanten en öfver denna böjd skena med å framsidan taggig kant. Mellan kantskenorna å hvardera sidan tre tvärgående beslag, de å framsidan drifna och ciselerade i relief, de å baksidan släta.

Munbleck aflångt, med konturerad underkant. Midtpå en konturerad sköld under tre hjälmar med hjälmprydnader i hög relief, å skölden graveradt Kur-Brandenburgs vapen; däröfver ett änglahufvud mellan graverade initialer (JOHANN GEORG, Markgraf zu Brandenburg, Kurfürst, 1571—1598): *Fig. 1.* Skölden nedtill omgifven af en frukt- och bladranka, på ömse sidor nedtill en orm, upptill ett djurhufvud, nedåt fortsatt i en treflikad bladkvist, längs nedre kanten en rankbård och midt på denna en öfver hörn stående kvadratisk ruta; å sidorna och upptill en glest snedstreckad bård. Munblecket utböjdt, med fack för knifvar, gaffel och stickare.

Motsvarande beslag å baksidan med rak öfver- och spetsig underkant; å beslaget en fastnitad skena, uppböjd i två rektangulära öglor.

Nedtill ett bredt beslag som släpsko. I midten en oval medaljong, hvari en jägare i rundkullig hatt och 1500-talsdräkt samt siktande med bössan; framför honom en hund; på ömse sidor om medaljongen en stor fågel, den till vänster med nacktofs, nedanför den högra en orm. Kring kanterna en glest snedstreckad bård. Vid ena nedre hörnet en klotformad, spiralrefflad knopp, det motsatta rundadt.

Motsvarande beslag å baksidan med konturerad öfverkant.

Mellan dessa beslag ett snedt tvärgående band, hvarå två hundar, jagande ett vildsvin, i bakgrunden en skogspark; vid hvardera ändan en tvärgående bård som å det nedre beslaget.

Motsvarande beslag å baksidan med raka kanter.

Fig. 1.

Vikt: 0.490 kg.
Längd: 0.440 m.; bredd: 0.110 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Dylika jaktbestick (å tyska Waidbesteck) buros å högra höften samt användes ej blott vid villebrådets styckande utan hade även ceremoniell betydelse (se M. VON EHRENTHAL: »Führer durch die königliche Gewehr-Galerie zu Dresden», 1900, sid. 15).

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1917
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.

Inköpt af den sistnämnda
29 Oktober 1916
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 31 Oktober 1916)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin dotter EBBA VON ECKERMANN, fröken IDA UHSE samt kammartjänaren JOHN PETTERSON, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
29—30 Oktober 1916
under deras resa till Schweiz i anledning af Schloss Hallwils renovering
11 Oktober—1 November 1916. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betaldt 12 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 1000, se räkning.

R. 4. JAKTKNIF med skaft af silfver.

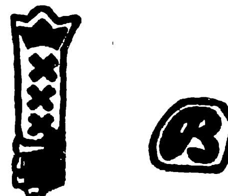
Blad: Blankt, vid basen en kort bak, eljest tveeggadt, med svagt uppsvängd, spetsig udd.

Skaft: Afsmalnande nedåt, med oval genomskärning, drifvet och ciseleradt. Nedtill en slät holk mellan två smala dubbelstafvar.

Bildframställningarna å skaftet delade i tre fält. Nederst å insidan två män, gående åt vänster. Å utsidan otydliga figurer jämte träd och buskar. I mellersta fältet å ena sidan en ryttare, jagande ett vildsvin, å den andra en hjort, jagad af en hund och af en jägare med spjut, därjämte träd och buskar. Öfverst rundt skaftet sex putti i ett trädbevuxet landskap; allt mot fint punsad botten.

Öfre sidan afskuren i S-formad profil, å denna en springande häst i fristående figur.

Å skaftet Amsterdams kontrollstämpel och årsbokstaf (orig. 1/4):

Vikt: 0.085 kg.
Längd: 0.272 m.
Blad, längd: 0.157 m.; bredd vid skaftet: 0.020 m.
Skaft, längd: 0.115 m.

Nederländskt arbete, Amsterdam, från 1700-talets början (1713?).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Maj 1894
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 14 Juni 1894)

vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL
10—12 Maj 1894
under deras resa genom norra Italien, Rivieran och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
14 Mars—21 Maj 1894. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 13 Juni 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 18 Juni 1894, se Hushållsbok.
Pris: Mk 25, se Hushållsbok och räkning.

S. 1. PRYL med slida.

Af järn.
Spets blank, klufven i två delar med spetsiga uddar samt upptill under skaftet gängad.
Skaft svärtadt, kring nedre delen en djup, i spiralform gående käl, i hvars nedre kant en pärlstaf, öfre delen med rundtom gående kälar och pärlränder.
Knapp af silfver, i form af ekollon med rutadt frukthölster.

Vikt, med slida: 0.056 kg.
Längd: 0.178 m.

Slida:
Slät, svärtad och skrufbar vid skaftets öfre ända.

Upptill inristadt:

Längd: 0.112 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 4, se räkning.

S. 2. PRYL med slida.

Af järn.
Spets blank, med trubbig udd samt upptill under skaftet gängad.
Skaft balusterformadt, svärtadt. Midtpå en rakt utstående, konturerad ögla. Öfverst en klotformad, något förtryckt knopp med öfre ändan strålformigt refflad kring ett rundt hål, kring midten en pärlrand.

Vikt, med slida: 0.036 kg.
Längd: 0.168 m.

Slida:
Slät, svärtad, skrufbar vid skaftets nedre ända (nedtill afbruten).

Längd: 0.112 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 4, se räkning.

S. 3. PRYL.

Af järn, svärtad.
Spets med långsträckt udd.
Skaft profileradt, nedtill två pärlstafvar, skilda af två smala lister, däröfver en djup, i spiralform gående käl, upptill rundtom gående kälar, lister och pärlränder. Öfverst en slät, cylindrisk del, uppbärande en knopp af silfver, hopsatt af två halfsferiska skålar; öfverst en platt mindre knopp.

Upptill å spetsen inristadt siffran: 7

Vikt: 0.035 kg.
Längd: 0.157 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 2 Juni 1896)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 2, se räkning.

T. 1. SABEL med fäste af silfver samt balja.

Klinga:

Blank, polerad, starkt böjd, jämnbred, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad samt med kälade sidor och trubbig udd. Vid baken i klingans midt å hvardera sidan en djup blodrand.

Vid fästet graveradt mot fint randig botten ett af strålar omgifvet ansikte samt däromkring bladornerade flätornament; öfver detta längre ned på klingan inom bladornament mot randig botten en sexuddad stjärna med långa, smala spetsar.

Fäste:

Ciseleradt och förgylldt.

Parerstång rak, fyrsidig, öfver- och undersida slät, sidokanter med utsvälld midt och utsvällda, tvära ändar samt bladornerade i relief mot punsad botten.

Från parerstångens midt utgår uppåt och nedåt vid hvardera sidan en rak stolpe, något afsmalnande mot ändarna; i korspunkten å insidan en slät, rombisk ruta, å den nedre spetsen en pålagd lagning; å den yttre sidan i korspunkten ett i parerstångens längdriktning pålagdt ornament med midtrosett och bladformigt afslutade ändar. Stolparna för öfrigt dekorerade som parerstången.

Handbygel bred, bågformad, något afsmalnande mot ändarna, utsidan ornerad som parerstången, insida slät, med fasade kanter.

Kafvel af trä, med oval genomskärning samt klädd med svart skinn och spiralformigt lindad med ett band af förgylldt silfver.

I stället för knapp är öfre ändan näbbformigt framspringande och skodd med ett dosliknande beslag af förgylldt silfver, fortsatt på kafvelns bakkant i en lång, smal tunga i samma dekor som å parerstången.

Vikt: 0.750 kg.
Längd: 0.970 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.031 m.
Fäste, längd: 0.122 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart, pressadt läder med beslag af förgylldt silfver.

Munbleck med en å hvardera sidan nedlöpande flik, afslutad i en treflikad spets med reliefornering mot punsad botten samt med en utstående tvärrefflad falskant för de från parerstången nedlöpande stolparna.

Släpsko af två långa, öfver baljans kanter vikta skenor med blad- och musselornerade sidor; skenorna nedtill förenade i en öfver ändan påträdd hylsa samt å hvardera sidan upptill och nedtill sammanhållna af två tvärgående, tätt ställda, konturerade hällor med rosettformad midt och bladformade ändar; å nedre ändan en fyrsidig knopp.

Koppelbeslag två, hvartdera med två korta, öfver kanterna vikta skenor i samma dekor och sammanhållna på samma sätt som å släpskon; å hvartdera beslagets bakkant en rundstafvig ring, rörlig i en platt ögla.

Vikt: 0.275 kg.
Längd: 0.865 m.; bredd: 0.040 m.
Munbleck, längd: 0.060 m.
Släpsko, längd: 0.185 m.
Koppelbeslag, längd: 0.058 m.

Af polsk typ, från 1700-talets förra hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 273, se räkning 14 December 1892.
Betald 16 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 126, se räkning.

T. 2. SABEL med balja.

Klinga:

Blank, polerad, starkt böjd, jämnbred, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad samt med kälade sidor och spetsig udd. Vid baken å hvardera sidan tre smala, djupa blodränder.

Fäste:

Snidadt i förgylldt fjällmönster.

Parerstång S-formad, ovalstafvig och på kant stående, midt öfver klingan starkt utsvälld, hvardera ändan afslutad i en maskaron med ögon i guld, fortsatt längs parerstångens kanter i ett långsträckt akantusblad. Å hvardera sidan i midten en dylik maskaron, nedåt utlöpande i en lång, smal spets, allt i relief.

Kafvel rak, med rundade sidor, helt ornerade i spetsigt fjällmönster, samt plana kanter, ornerade med en rad runda fjäll, hvartannat blåetsadt, hvartannat förgylldt, öfre ändan med en åt framkanten vänd lejonmaskaron med punkter i guld.

Vikt: 0.950 kg.
Längd: 0.905 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.043 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Balja:

Af trä, klädd med brunt skinn, öfverdraget med röd silkessammet (mycket nött).

Beslag af järn, bestående af munbleck, släpsko och fem prydnadsbeslag, på baljans insida släta och jämnbreda, på utsidan med konturerade kanter och reliefornerade med prickar i guld samt mot guldpunsad botten.

Munbleck med konturerad nederända, orneradt med rikt bladverk, hvari blommor, granatäpplen och drufklasar. Kring öfre kanten på hvardera sidan en pålagd, på framsidan pärlstafsornerad falskant, afpassad för den från parerstången nedlöpande spetsen; i bakre kanten en rundstafvig ring, rörlig i en ögla.

Släpsko till formen liknande munblecket, öfverändan å båda sidor konturerad, utsidan ornerad med en trofégrupp, öfver denna ett bevingadt änglahufvud, allt inom ornering som å munblecket. Å ändan ett utsprång i trepass.

Prydnadsbeslag med utsidan i fyrpassform, öfversta och nedersta beslaget med fruktknippen, det mellersta med ett bevingadt änglahufvud, de två öfriga med trofégrupper under baldakin, för öfrigt ornering som ofvan.

I bakre kanten af det näst öfversta prydnadsbeslaget en rundstafvig ring, rörlig i en rund ögla.

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.785 m.; bredd: 0.053 m.
Munbleck, längd: 0.093 m.
Släpsko, längd: 0.110 m.
Prydnadsbeslag, längd: 0.058 m.

Tyskt arbete (af ungersk typ), München; orneringen å järndelarna af stålsnidaren EMANUEL SADELER, verksam vid hofvet i München 1594—1610, då han dog. (Om honom se HANS STÖCKLEIN: »Meister des Eisenschnittes», Esslingen a. N. 1922.)

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1898
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.

Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 72, se räkning 15 April 1898, utställd på WALTHER VON HALLWYL.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 2295, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Riks-Ståthållaren i Norge, fältmarskalken grefve HANS HENRIC VON ESSEN, f. 26 September 1755, d. 28 Juli 1824, gift 1:a gången 10 December 1788 med friherrinnan CHARLOTTA ELEONORA DE GEER AF LEUFSTA, f. 4 December 1771, d. 20 Oktober 1791; 2:a gången ..... 1802 i Pommern med sin systerdotter friherrinnan HEDVIG CHARLOTTA VON KRASSOW, f...... 1779, d. 24 November 1855.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

U. 1. SVÄRDSKLINGA till paradsvärd.

Klinga:

Högetsad, tveeggad, nästan jämnbred, med rundade sidor och tvär udd. Å hvardera sidan etsningar, framställande stridsscener, mot slät, ursprungligen svärtad botten med större och mindre prickar.

Å ena sidan en sammanhängande ornering med inskrifter: *Fig. 1* å sid. 110. Från tången nedåt räknadt: en trofégrupp af en stor, snedt stående fana, en ryttarfana och bardisaner mellan två pukor, till höger en S formad sköld; ett liggande ovalt, af två lagerkvistar omgifvet fält med inskrift (GABRIEL GABRIELSSON OXENSTIERNA, grefve till Korsholm och Wasa etc., f. 6 Mars 1619, d. 12 Januari 1673, riksråd, riksmarskalk sedan år 1657); grefliga ätten OXENSTIERNAS AF KORSHOLM och WASA vapensköld med hjälmar, hjälmprydnader och löfverk; i ovalt, af två lagerkvistar omgifvet fält latinsk inskrift (»Hopp och fruktan bestämma mitt öde»). Sidan i öfrigt prydd med sju tvekampsscener, krigarna i de fem första från tången räknadt kämpande till fots i antikiserade rustningar, i de återstående två till häst. Nedtill en fana, en rustning och ett spjut bakom rustningen, längst ned på klingan spår af träd och bladväxter.

Andra sidan upptagande en sammanhängande fälttågsscen med från tången räknadt: sju åt höger ridande krigare, den främste en fältherre med staf, utdelande order, i ett

kuperadt landskap med träd och växter; därefter bakom en markremsa i djupetsning två fotsoldater med bössor, till höger om dem en sadlad häst och tre krigare; bortom en liknande markremsa tre fotsoldater med bössa på axeln samt två ryttare; därefter bakom en dylik remsa en bardisanbeväpnad fotsoldat samt två ryttare, ridande åt vänster, en kanonvagn, dragen af två hästar, bredvid dessa till vänster en ryttare; längst till höger en krigare i plymascherad hatt; vid klingans spets en trofégrupp, bestående af en stor, snedt liggande fana, bakom denna sex bardisaner, därefter ett harnesk framför två korsade svärd och en bardisanklinga samt nederst å klingan en plymascherad hjälm.

Tånge lång, platt, fyrsidig, afsmalnande uppåt i en spets, nedtill ett stort rundt hål.

Å klingan vid tången å andra sidan etsad signatur:

Å tången å samma sida stämpel:

Vikt: 1.000 kg.
Längd, med tånge: 1.145 m.
Klinga, bredd vid tången: 0.056 m.; bredd vid spetsen: 0.045 m.
Tånge, längd: 0.215 m.

Fig. 1.

Svenskt arbete från år 1658 af David Kasparsson Kohl, f. 10 December 1628 i Norrtelje, d. 30 Maj 1685, berömd klingsmed och ståletsare, rustmästare på Stockholms slott, inspektör öfver faktorierna m. m.; hölls 1658—1660 fången i Köpenhamn; från samma tid (1658) använde han högetsning, förut raderingsmanér. Flertalet af hans bevarade arbeten äro gåfvor till inflytelserika personer. (Se C. A. Ossbahr: »David Kasparsson Kohl, en svensk ståletsare från 1600-talet» i »Meddelanden från Svenska Slöjdföreningen år 1891»: »Fabriksmärket erinrar om den berömda Solingerstämpeln, Kungahufvudet, hvilket Kohl möjligen för en gång adopterat»; se äfven Nordisk Familjebok, Stockholm 1910, art. Kohl af R. Cederström.) År 1657 utförde Kohl åt Sigrid Bielke, Gustaf Horns maka i senare giftet, en rustning »med Cavallerie, Infanterie och Artillerie» (se C. A. Ossbahr: »Vägledning för besökande i Lifrustkammaren», Femte upplagan, Stockholm 1898, sid. 27).

Anm. I eggen å ena sidan två urbräckta sår intill hvarandra.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe, 19 December 1888

hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkenskapsutdrag från H. BUKOWSKIS Konsthandel.
Betald 19 December 1888, se räkenskapsutdrag.
Pris: Kr. 200, se räkenskapsutdrag.

Enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Funnen inmurad i ett 1877—1878 rifvet hus på Blasieholmen, Stockholm.

U. 2. SVÄRD, s. k. oxtunga.

Klinga:

Blånad, med spår af förgyllning, tveeggad, starkt afsmalnande nedåt, med plana sidor och spetsig udd. Hvardera sidan af tvärgående åsar delad i fem i längdriktningen svagt kälade fält med graverade figurer och ornament mot snedstreckad botten.

Å ena sidan: i första fältet vid fästet landskap med en byggnad till höger i bakgrunden; vid ett träd i förgrunden två figurer, den till vänster om trädet stående stödd på en lans, den till höger sittande, en tredje figur sittande vid byggnaden i bakgrunden. Längs fältets öfverkant en bård i rutmönster. Andra fältet fyrdeladt, med putti, en i hvarje ruta, i olika ställningar samt hållande olika föremål. Tredje fältet tvådeladt i klingans längdriktning, i hvardera afdelningen ett rankornament. Fjärde fältet fyrdeladt, med en putto i hvardera af de två nedre rutorna, i de öfre trädliknande ornament. Femte fältet tvådeladt, med ett rankverk i hvardera afdelningen.

Å andra sidan: i första fältet landskapsbild, i förgrunden till vänster en kvinna, sittande på en hög trappa, nedanför denna en man med en brinnande lampa; till höger om denne en man, stödjande sig på en lans, ytterligare till höger en kvinna, halfliggande under ett träd; i bakgrunden till höger en kringbyggd borg. Andra fältet fyrdeladt; i nedre vänstra rutan en oval sköld och en tuba korslagda; i nedre högra en stormhatt och två korslagda svärd; i hvardera af de två öfre rutorna en putto. De tre återstående fälten alldeles lika motsvarande fält å motstående sida.

Fäste:

Af järn och elfenben.

Parerstång starkt bågböjd, afsmalnande åt ändarna, i midten en kort, nedlöpande flik. Å hvardera sidan en bladranka i relief.

Handtag af två på skafttungan lagda skifvor af elfenben med konturerade och fasade kanter; elfenbensskifvorna fästa med fyra genom dem gående rör af mässing, fyllda af smalare rör och böjda skifvor, sammanställda så, att handtaget synes orneradt med fyra rosetter af tunna lameller. Mellan parerstång och handtag ett smalt, profileradt band af mässing, hvaraf ett stycke å ena sidan saknas. Öfre ändan halfcirkelformad, belagd med ett tjockt beslag af mässing med spår af försilfring. Å dettas öfversida en bladranka i relief mot punsad botten; i midten en pålagd fyruddad rosett som nitbleck för skafttungan; nedtill vid hvardera ändan en grof, tvärgående käl. Å hvardera kanten graveradt en bred bård af två motställda, parbladiga bladkvistar.

Vikt: 0.850 kg.
Längd: 0.567 m.

Klinga, längd: 0.420 m.; bredd vid fästet: 0.095 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Italienskt arbete från 1500-talets slut.

Klingan ovanligt lång (oxtungsklingor sällan öfver 0.350 m.). Dylika s. k. oxtungor äro egentligen en till husvapnen hörande dolk eller ett kortsvärd, som på 1300-talet blef brukligt i de italienska stadsrepublikerna. Det italienska namnet är »cinque dea», d. v. s. bredd af fem fingrar (vid fästet). Man skiljer på två olika typer, dels de venetianska (mest från Verona), dels dem från Ferrara, hvilka senare igenkännas på sin öfverrika utsmyckning.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 1 Oktober 1892.
Ankom 5 Augusti 1892, se Rescontra (JOHANNA KEMPE).
Betaldt 5 Oktober 1892, se Rescontra (JOHANNA KEMPE).
Pris: Mk 440, se Rescontra (JOHANNA KEMPE).

U. 3. SVÄRD.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnbred, med svagt rundade sidor och spetsig udd. Upptill å båda sidor graveradt och fylldt med svart massa »kabbalistiska» tecken, bokstafsliknande med astrologiska bitecken samt något större å insidan: *Fig. 1 o. 2*, däröfver å utsidan en ur ett moln utsträckt arm, hållande en kroksabel; å insidan ett turkhufvud i profil åt vänster med långa mustascher och hög, toppig mössa.

Fig. 1 (orig. 0.240 m.).

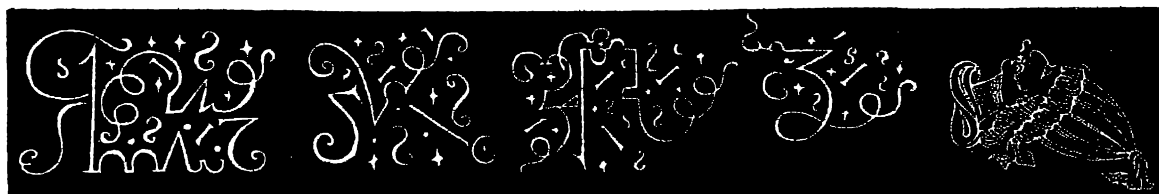

Fig. 2 (orig. 0.250 m.).

Fäste:
Med spår af förgyllning.
Parerplåt musselformad, snedt uppåtriktad.
Parerstång rak, åttasidig, afsmalnande åt ändarna och afslutad i åttasidiga knoppar. I midten en utsvälld, bred del med rundade kanter. Vid baksidan af parerplåten en rund tumbygel.
Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med tvinnad och otvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.
Knapp päronformad, tiosidig, nedtill en utstående kant, rundad från öfversidan; å öfre ändan en rund liten knopp.

Vikt: 1.575 kg.
Längd: 1.075 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.050 m.
Fäste, längd: 0.162 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 150, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåldt genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

U. 4. SVÄRD (slagsvärd, s. k. Bidenhänder).

Klinga (s. k. flamberge):
Blank, tveeggad med vågiga eggar samt jämnbred med plana sidor och spetsig udd. Upptill å båda sidor två korta, grunda blodränder, mellan dessa och vid sidorna en smal nedsänkt rand, den mellersta med nedre ändan längre framskjutande och slu-

tande i ett korsformadt ornament. Afsats kort, med tvära kanter, vid hvardera en rand som de förra, förenad med dessa genom en tvärgående båge.

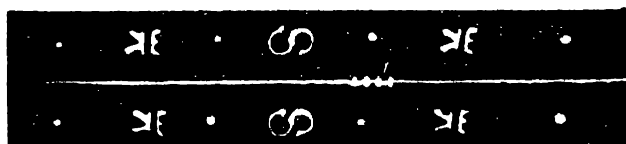
Fäste (2-hands-):

Svärtadt.

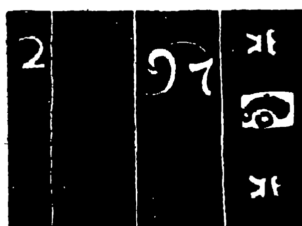
Parerstång lång, rak, ovalstafvig och på kant stående, med utsvällda, afspetsade ändar, hvardera afslutad i en liten rund knopp. I midten på ömse sidor om klingan en nedlöpande spetsig flik. Från parerstången utgår: på utsidan en oval, på kant stående parerbygel med svagt rundad utsida, något bredare öfver midten; från undersidan vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, vid hvars ändar en bågformad s. k. åsnehof är fäst; från insidan två hvarandra korsande strängar, hvilka äro förenade med fästena för åsnehofven.

Kafvel af trä, med oval genomskärning samt klädd med svart skinn. Nedre delen gröfre, med svagt insvängd midt, den öfre smalare och afspetsad uppåt. Mellan delarna samt vid öfre ändan en vulst, hvaremellan en spiralformigt gående nedpressad rand, troligen spår efter en lindning med järn- eller mässingstråd.

Knapp spetsig, med oval genomskärning och plattstukad öfverända. Å utsidan graveradt ett tresidigt musselornament, å insidan tre längdgående ränder.

I hvardera blodranden stämplar:

Å afsatsens utsida stämplar:

Å afsatsens insida stämplar:

Vikt: 1.900 kg.
Längd: 1.320 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.048 m.
Fäste, längd: 0.256 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut. Bokstäfverna S S kunna här möjligen tolkas som Solingen, eljest utgöra de initialen till den i Passau och München verksamma klingsmedsfamiljen STANTLERS namn; WOLFGANG STANTLERS (f. 1554, d. 1622 i München) karakteristiska märke — ett halft riksäpple (kors å en halfmåne) — återfinnes äfven å afsatsens utsida. Å afsatsens insida åter förekommer jakthornsmärket, som användes af klingsmederna WILHELM och PETER WIERSBERG i Solingen. Det å sidorna om

dessa stämplar som ornering förekommande märket, förut ansedt som ett Milanomärke, har af senare forskare visats härstamma från Genua eller snarare Lucca (se E. VON LENZ: »Lucca und Sichelmarke» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band 8, Heft 3/4); det efterhärmades ofta i Tyskland samt användes bevisligen af bland andra just familjen STANTLER.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
23 och 24 Februari 1897.
Katalog 105 n:r 374, se räkning 23 Februari 1897.
Betaldt 26 Februari 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 356, se räkning.

U. 5. SVÄRD (slagsvärd, s. k. Bidenhänder).

Klinga:

Blank, tveeggad, nästan jämnbred, med svagt rundade sidor och tvärspetsig udd. Å hvardera sidan längs något mer än halfva klingan tre smala, grunda blodränder.

Fäste (2-hands-):

Svärtadt.

Parerstång lång, grof, rundstafvig, svagt S-formad, med något utsvällda, tvärt afskurna ändar. Vid utsidan utgår en plan, rund, rakt utstående parerplåt, på kort afstånd omgifven af en rundstafvig bygel. Vid insidan utgår snedt nedåt och bakåt en bågformad bygel med ändan förenad med en från parerstångens undersida rakt nedåt gående båge. Vid den förstnämnda bygelns midt en tumbygel.

Kafvel af trä, spolformad, något smalare uppåt, med oval genomskärning samt klädd med svart skinn, hvarå smala tvärgående ränder (spår af ursprunglig lindning med tråd).

Knapp stor, klotformad, å denna graveradt tre uppåt vända musselliknande ornament.

Vid klingan upptill å utsidan inslaget:

Vikt: 2.210 kg.
Längd: 1.363 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.049 m.
Fäste, längd: 0.240 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1500-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.

Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 1, se räkning 10 December 1897.
Betaldt 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 304, se räkning.

U. 6. SVÄRD.

Klinga:

Blank, tveeggad, nästan jämnbred, med svagt rundade sidor och spetsig udd (afbruten längst ut). Upptill å hvardera sidan en kort, grund kälning, hvari inslaget å ena sidan latinsk inskrift: *Fig. 1*, å den andra årtalet: *Fig. 2*.

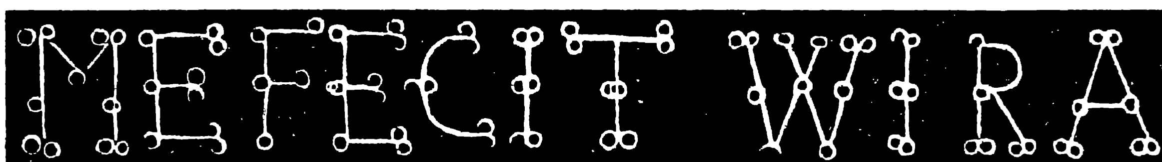

Fig. 1.

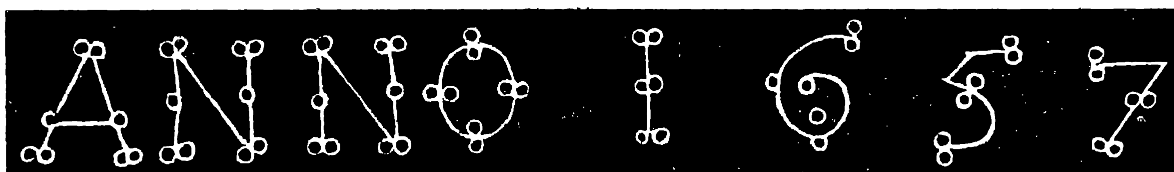

Fig. 2.

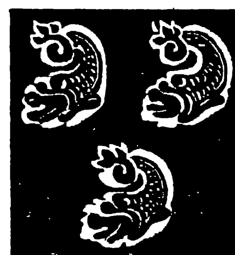
Fäste (2-hands-):

Parerstång nästan rak, fyrsidig, med utsvälld midt samt utplattade, trubbvinkligt afskurna ändar.

Kafvel af trä, nästan jämntjock, med oval genomskärning samt klädd med svart skinn och glest lindad med enkel tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade mässingstrådar.

Knapp päronformad, svagt mångsidig med oregelbundna sidor. Å öfre ändan en rund liten knopp med platt öfverända.

Nedanför kälningen å hvardera sidan Wira-bruksstämpeln (hvalfisk med JONAS i gapet):

Vikt: 2.400 kg.
Längd: 1.320 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.064 m.
Fäste, längd: 0.307 m.

Svenskt arbete; klingan från Wira bruk i Uppland, från år 1657 (jmfr Civilvärja V.b.8).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 42, se räkning 18 April 1898.
Betaldt 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 402, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Kungl. hofbildhuggaren ERNST PHILIP THOMAN, f...... 1760, d. 22 Juni 1833.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
   Inköpt af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF VON ESSEN å auktion efter Kungl. hofbildhuggaren ERNST PHILIP THOMAN.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion

U. 7. SVÄRD.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande nedåt, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd.

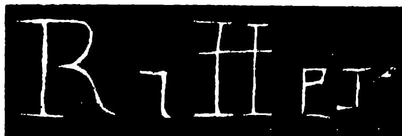
Fäste ($1^1/_2$-hands-):
Blankt.

Parerstång lång, rak, åttasidig, med vinkelböjda, motvända, knoppformigt utsvällda ändar; i midten på ömse sidor om klingan en spetsig, nedlöpande flik.

Från parerstången utgår å utsidan rakt ut en stor parerbygel *A* af åttasidig staf, å hvars midt en utsvällning; från samma ställe utgår nedåt vid hvardera kanten af klingan en bågböjd sträng, *B* vid fram- och *C* vid bakkanten, vid hvilkas ändar en bågböjd s. k. åsnehof är fäst. Från parerstångens främre ända från samma utgångspunkt som parerbygeln utgår snedt bakåt en tredje, svagt åttasidig stam *D*, hvilken ett kort stycke från utgångspunkten grenar sig i tre strängar, af hvilka två äro förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *C*.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt klädd med svart skinn.

Knapp klotformad, svagt åttasidig, på kort, profilerad hals. Å öfre ändan en rund liten knopp, något defekt.

Upptill å utsidan af klingan inslaget:

Upptill å insidan af klingan inslaget årtalet: 1517

Å klingans båda sidor stämpel:

Vikt: 1.900 kg.
Längd: 1.265 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.042 m.
Fäste, längd: 0.230 m.

Från 1500-talets slut (siffer- och bokstafstyperna i det å klingan inslagna »1517» samt »Ritter» äro från senare tid, än hvad detta årtal synes angifva). Stämpeln, som ansetts vara från Milano, har af senare forskare visats härstamma från Genua eller snarare Lucca (se E. VON LENZ: »Lucca und Sichelmarke» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band 8, Heft $^{3}/_{4}$) men förfalskades ofta i Tyskland; klingan kan också vara af en tysk klingsmed, som arbetat i Italien.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 18 och 19 April 1899.
Katalog 121 n:r 505, se räkning 19 April 1899.
Betaldt 22 April 1899, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 380, se räkning.

U. 8. SVÄRD (bödelssvärd) med balja.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med svagt rundade sidor och rundad udd.

Fäste ($1^{1}/_{2}$-hands-):
Parerstång rak, sexsidig, å hvardera ytterändan en något smalare del, i midten en långsträckt utsvällning för klingan.
Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning, något smalare uppåt samt tätt lindad med tvinnad hamptråd.
Knapp sexsidig, afspetsad nedåt, på kort, profilerad hals, öfre ändan plan.

Å klingans båda sidor inlagdt i mässing ulfmärke och ett sköldmärke:

Vikt: 1.325 kg.
Längd: 1.033 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.052 m.
Fäste, längd: 0.197 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart läder. Ett kort stycke från öfre ändan två tvärgående utsvällningar, ett stycke nedanför dessa två liknande mindre, mellan hvilka och de förra två nedpressade ränder vid hvardera kanten. Å utsidan utgår från den nedre af de öfre utsvällningarna nedåt en ficka (antagligen för en sax till hårets afklippande). Å baksidan längs hela baljan en hög midtsöm.

Släpsko af järn, blank, slät, nedre ändan rundad och afslutad i en profilerad knopp. Upptill å hvardera sidan en spets med runduddad kant, den mellersta udden å baksidan afbruten, hvardera spetsen genombruten af ett hjärtformadt hål, nedanför hålen två rundtom gående smala ränder.

Vikt: 0.375 kg.
Längd: 0.875 m.; bredd: 0.067 m.
Släpsko, längd: 0.142 m.

Tyskt arbete, Passau i Bayern, från 1500-talets början.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, se bref 17 November 1901.
Ankom 25 Januari 1902, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 20 December 1901, se afräkningsnota från Hernösands Enskilda Bank.
Pris: Mk 75, se bref.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 17 och 28 November 1901 och brefkort 6 Maj 1905:

1. Siste skarprättaren i Schweidnitz i Schlesien, hvilken, sedan afrättning med bila införts i Preussen, lämnat det som honorar till en läkare.
2. Hofrath (Gymnasialdirektor) WENIGER i Weimar, Tyskland, en släkting till ofvannämnde läkare; erhållet ur den senares kvarlåtenskap.
   Af Hofrath WENIGER försåldt till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

U. 9. SVÄRD (bödelssvärd) med balja.

Klinga:

Blank, tveeggad, nästan jämnbred, med svagt rundade sidor och tvär udd. Upptill å hvardera sidan en kort, bred kälning, hvari graveradt och förgylldt, å den ena latinsk inskrift och årtal: *Fig. 1* (förvrängning af »vim vi repellere licet» = det är tillåtet att

Fig. 1.

möta våld med våld), å den andra tysk inskrift: *Fig. 2* (»När jag lyfter svärdet, önskar jag den arme syndaren evigt lif»). Närmast fästet å hvardera sidan ett fält med arabeskliknande ornament i lågrelief i tre i klingans längdriktning gående afdelningar, allt mot växelvis längd- och tvärrandig, förgylld botten. Längs hvardera

Fig. 2.

sidan af kälningen en bård med rankornament mot botten som den nyss beskrifna. Däröfver i förgylld gravering Rättvisans gudinna med förbundna ögon samt svärd i högra och våg i vänstra handen; figuren stående på ett lambrequin-liknande ornament.

Fäste ($1^{1}/_{2}$-hands-):

Af mässing, förgylldt.

Parerstång rak och ciselerad samt med fyrsidigt mellanstycke, å hvars utsidor i relief mot punsad botten en akantusranka. Änddelarna ovalstafviga, hvardera med knoppformigt utsvälld ytterända, å denna en öfvervikt, fyrflikad bladrosett mot punsad botten, ytterst en liten rund, platt knopp; längs hvardera änddelen fyra släta stafliknande upphöjningar; innerst en tvärrefflad vulst; mellan denna och mellanstycket en smal repstaf.

Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med två hvarandra tätt följande pansarkedjor af koppar, mellan hvarfven två smala, enkla trådar af samma metall; upptill och nedtill en bred, profilerad ring af förgylld mässing.

Knapp nästan klotformad, ciselerad, på kort, slät hals; kring nedre delen mot punsad botten längdgående släta upphöjningar, imiterande godronnering; kring öfre delen en bladkrans med nedåtriktade, treflikade blad i relief mot botten som ofvan. Öfverst en rund liten knopp med platt öfveränDA.

Vikt: 2.300 kg.
Längd: 1.115 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.059 m.
Fäste, längd: 0.250 m.

Balja:

Af svart, lackeradt läder med spår af pressadt moarémönster. Å baksidan en grof midtsöm. Upptill vid denna samt vid ena ytterkanten några små runda hål.

Släpsko af mässing, slät, med tvär nederända, i hvars midt en rund knopp på kort hals; kring öfre kanten en pressad, spetsliknande bård, nedanför denna två smala ränder.

Vikt: 0.250 kg.
Längd: 0.893 m.; bredd: 0.070 m.
Släpsko, längd: 0.080 m.

Tyskt arbete från år 1735.

Inköpt af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, se bref och räkning 22 Januari 1903.
Ankom 30 Januari 1903, se Hushållsbok.
Betaldt 30 Januari 1903, se Toilettbok.
Pris: Mk 275, se Toilettbok och räkning.

V. a. 1. VÄRJA med balja.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt samt plana sidor och rundad udd. Afsats med konkava sidor och raka kanter; nedanför denna å hvardera sidan en kort blodrand.

Fäste (s. k. korgfäste):

Blankt, af byglar med rund inner- och trefasad yttersida.

Parerplåt i två musselformade hälfter, undersidor refflade, öfversidor släta med spår af förgyllning, ytterkant runduddad.

Parerstång lång, rak, åttasidig, ändarna starkt böjda åt skilda håll, hvardera afslutad i en spetsig knopp.

Korgen smidd i ett stycke och bildad af fem från parerstångens bakre och fyra från dess främre ända utsmidda strängar. Från parerstångens bakre ända hafva först utsmidts två strängar — *A* och *B* — hvilka böjts framåt, en åt hvardera sidan i S-formad båge, ytterändarna förenade och uppsvängda mot knappen; sedermera hafva utsmidts tre strängar, hvaraf två — *C* och *D* — böjts framåt, en åt hvardera sidan och en — *E* — nedåt i halfcirkelformad båge, ytterändan förenad med parerplåtarna i dessas föreningspunkt. Från parerstångens främre ända hafva utsmidts fyra strängar, hvaraf en — *F* — böjts uppåt, bildande handbygeln samt med öfre ändan förenad med strängarna *A* och *B*, en — *G* — nedåt, motsvarande *C*, samt en åt hvardera sidan — *H* och *I* — hvilka tillsammans med *C* och *D* bilda en oval båge å hvardera sidan; mellan dessa och strängarna *A* och *B* å hvardera sidan två snedt ställda, svagt S-formade strängar — *K* och *L*. Bågarna *CD* och *HI* förenade vid parerplåtarnas öfverkant genom två korta, i trubbvinkel ställda strängar med spetsen träffande parerplåten. Byglar och strängar hvardera i midten med utsvällning.

Kafvel af trä, något afsmalnande uppåt, med fyrsidig genomskärning, plana smal- och rundade bredsidor samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af koppar; upptill och nedtill en flätad ring af dylika trådar.

Knapp konisk, längdrefflad, mellan refflorna å hvarje rygg en smal rand, nedtill en kort, slät hals. Å öfre ändan en slät, klotformad liten knopp (ursprungligen blånad), kring hvars midt en smal rand.

I blodränderna graveradt, i den ena vapensmedens namn: *Fig. 1*, i den andra hans befattning vid hofvet: *Fig. 2*. Å afsatsens utsida stämplar: *Fig. 3*.

Fig. 1 (orig. 0.175 m.).

Fig. 2 (orig. 0.173 m.).

Fig. 3.

Vikt: 1.500 kg.
Längd: 1.355 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.024 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Balja:
Af trä, klädd med brunt läder (nedtill afbruten), längs insidan en grof söm. Upptill en lång bälthake af järn med rundad utsida.

Vikt: 0.110 kg.
Längd: 1.057 m.; bredd: 0.029 m.

Spanskt arbete, Toledo, från 1600-talets början; värjsmed MELCHIOR SUARES, arbetade för hofvet (Espadero del Rey), verksam äfven i Lissabon.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Oktober 1888
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 11 Oktober 1888.
Betald 11 Oktober 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 400, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

V. a. 2. VÄRJA.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, sexsidigt tvärsnitt med plana sidor och långspetsig udd. Afsats med plana sidor och kanter, nedanför denna å hvardera sidan en kort blodrand, hvardera begränsad af smala ränder, nedtill förenade i ett ankarliknande ornament, upptill i tre bågar.

Fäste (s. k. korgfäste):

Svärtadt, af rundstafviga strängar.

Parerstång lång, rak, rundstafvig, med rakt afskurna, något utsvällda ändar.

Korgen bildad af tre från främre och två från bakre delen utgående strängar. Under parerstången utgå först nedåt två bågar, en — *A* — från främre och en — *B* — från bakre delen af stången; från den främre utgår sedermera en — *C* — uppåt i båge och bildar handbygeln, hvilken är med öfre ändan i tvär vinkel omböjd framåt; en sträng — *D* — utgår från midten af *C*, omböjd bakåt samt med nedre ändan förenad med nedre ändan af *B*. Från bakre delen utgår den andra strängen — *E* — omböjd framåt i S-form samt med ytterändan uppsvängd och förenad med öfre ändan af *C*. Från nedre ändan af bågen *B* utgår vid den *D* motsatta sidan af samma föreningspunkt en sträng — *F* — hvilken med öfre ändan träffar parerstångens främre del. Från nedre ändarna af bågarna *A* och *B* utgår rakt ut en mindre båge, s. k. åsnehof; å motsatta sidan till denna utgår snedt uppåt en bladformad parerplåt, från hvars öfre ända utlöper en kort, böjd sträng, som träffar strängen *D* i dess midt.

Kafvel af trä, svagt afsmalnande åt ändarna och spiralrefflad samt med oval genomskärning.

Knapp rund, slät, svagt konisk, med tvära ändar och kort hals. Å öfre ändan en liten knopp på kort hals.

I hvardera blodranden graveradt:

Å afsatsens insida smedsstämpel:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 1.260 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Antagligen tyskt arbete, från omkring år 1600; klingsmed med initialerna M. Z., som troligen arbetat i Spanien, hvarpå det hispaniserande märket tyder jämte det i blodranden som ornament graverade IOHANNI, hvilket sannolikt är en förvrängning eller efterapning af den i Toledo vid 1500-talets midt verksamme berömde spanske klingsmeden JUAN MARTINEZ d. ä:s förnamn. (Jmfr Värja V.a.14.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Betald 22 Juli 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 40.

V. a. 3. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, sexsidigt tvärsnitt med plana sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand. (Klingan i midten afbruten och lagad.)

Fäste:

Blankt.

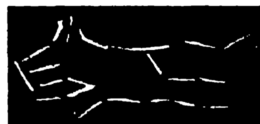
Parerplåt musselformad, snedt utstående. Under parerplåten en bygel af samma form som plåten, något mindre, med rundstafviga ändar och fyrsidig midt, refflad i rutmönster; mellan ändar och midt en kort profilering; bygelns inre del tunn, platt, med spetsuddig inkant. Ofvanpå parerplåten och af samma vidd som denna en platt, på kant stående bygel, utsidan i dekor som å den undre bygeln.

Parerstång dubbel, å midten utsvälld från kanterna samt med fyrsidiga, starkt nedböjda ändar; den undre parerstången något kortare; båda å utsidans midt med tvärgående, kälformade urtagningar.

Parerstång, plåt och byglar sammanfästa med två genom det hela gående nitar.

Kafvel af trä, spolformad med fyrsidig genomskärning och svagt rundade sidor samt lindad med tvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af dylika trådar.

Knapp äggformad, svagt mångsidig, på kort, profilerad hals. Å öfre ändan en mångsidig liten knopp.

Å klingans yttersida inslaget ulfmärke:

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 1.345 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.032 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets förra hälft. (Ulfmärket, som är karakteristiskt för verkstäderna i Passau, förfalskades ofta å andra ställen.)

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Betald 22 Juli 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 20.

V. a. 4. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt samt plana sidor och spetsig udd. Afsats med plana sidor och kanter.

Fäste (s. k. korgfäste):
Svärtadt.

Parerstång S-formad, platt, på kant stående, å hvardera sidan om hålet för klingan en spetsig, nedlöpande flik, från den inre utgår en platt tumhake.

Korgen bildad af platta skenor och runda strängar. Under parerstången utgår nedåt å hvardera sidan om klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid baksidan, från hvilkas nedre ändar å utsidan utgår en musselformad parerplåt. På samma sida som denna utgå snedt uppåt två ovala bågar, en mindre — *C* — med fäste vid nederändarna af bågarna *A* och *B* samt ofvanför denna en större båge — *D* — med sin bakre ända fäst vid nedre ändan af bågen *B* och med den främre vid parerstången.

Handbygeln bågformad, uppsvängd mot knappen, öfverändan tillbakarullad. Från handbygelns öfverända utgår bakåt vid yttersidan en båge — *E* — med sin nederända förenad med parerstångens bakre del, samt å innersidan en båge *F*, hvilken ett stycke från utgångspunkten grenar sig i tre strängar, af hvilka två förenade med nederändarna af bågarna *A* och *B*, den tredje vid bågen *B*, något högre upp på denna.

Kafvel af trä, spolformad, spiralrefflad, med oval genomskärning samt lindad med svärtad, höger- och vänstertvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af dylika trådar.

Knapp sexsidig, afsmalnande uppåt, på kort hals. Å öfre ändan en rund, platt liten knopp med platt öfverända.

Å afsatsens båda sidor smedsstämpel:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 1.290 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.028 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Tyskt arbete, möjligen München, från 1600-talets början; klingsmed med bomärke i stämpeln.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 15 November 1890.
Ankom 27 November 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 24 December 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 30, se räkning.

V. a. 5. VÄRJA.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och spetsig, något stukad udd. Upptill å hvardera sidan en blodrand.

Fäste:

Af mässing, gjutet.

Parerstång kort, rak, hvardera ändan afslutad i ett delfinhufvud med öppet gap. I parerstångens midt ett utsvälldt mellanstycke med prickerade öfver- och undersidor.

Parerbygel liten, oval, rakt utgående från mellanstyckets yttre kant samt i form af två motvända delfinhufvuden; inuti bygeln vid inre kanten två mot hvarandra vända voluter.

Kafvel af trä, svagt spolformad, spiralrefflad, med oval genomskärning samt lindad med tvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af dylika trådar.

Knapp tryckt från sidorna, främre kanten i form af ett mansansikte, den bakre som en lejonmaskaron. Vid hvardera sidan ett slätt fält, hvari två små runda hål, öfver dessa en rund, utstående knopp.

I hvardera blodranden inslaget: MAILLAND

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.983 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.026 m.
Fäste, längd: 0.138 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600. (Den tyska formen Mailland tyder på att värjan ej är gjord af italienska klingsmeder i Milano utan är ett tyskt fabrikat, antagligen Solingen, samt falskt angifvet som italienskt, eftersom Milano-klingor voro eftersökta.)

Anm. Klingan syrad (för borttagande af rosten).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se räkning 25 November 1890.
Ankom 27 November 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 24 December 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 30, se räkning.

Enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se räkning 25 November 1890:
Funnen vid plöjning i åkern nedanför borgruinen Wandersleben, den ena af de tre s. k. Gleichen vid Gotha, Tyskland.

V. a. 6. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med svagt rundade sidor och långspetsig udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand.

Fäste:

Svärtadt.

Parerplåt af två skifvor, ovala, den inre något mindre, båda genombrutna af runda hål, den yttre äfven af mångguddade stjärnor. Hvardera skifvan omsluten af en platt, på kant stående bygel med svagt rundad utsida, den större med svagt utsvälld midt.

Handbygel bred, platt, på kant stående, bågformigt uppsvängd mot knappen och fäst vid denna med en skruf, på motsatta sidan af kafveln fortsatt i en kort parerstång med nedböjd, inrullad ända. Från inre parerplåtens ytterkant utgår in till kolfven en platt tumbygel.

Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med tvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera fina, spirallindade järntrådar.

Knapp platt, hjärtformad. Å öfre ändan en rund liten knopp på kort hals.

I hvardera blodranden inslaget siffertal och ulfmärke: *Fig. 1 och 2.*

Fig. 1.

Vikt: 0.710 kg.
Längd: 1.007 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.037 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Fig. 2.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets början. (Ulfmärket, karakteristiskt för verkstäderna i Passau, är här eftergjordt. Siffertalet 1414 har intet med årtalet att göra; enligt ALFONS DIENER-SCHÖNBERG [sid. 118 i »Die Waffen der Wartburg», Berlin 1912] antages det vara ett kabbalistiskt tal, som kan uppdelas i 7+7+7+7 och därför tillskrifvits magisk verkan, då siffran 7 liksom 1 och 3 ansågs för lycklig, ehuru det förefaller egendomligt, att man då användt de båda »olyckliga» 4:orna; äfven siffertalet 1515 brukar förekomma å 1600-talsklingor; gissningsvis har äfven antagits, att man velat utgifva vapenverkstadens anläggande till det året eller att det skulle erinra om den böhmiske reformatorn JOHANN HUSS och kyrkomötet i Konstanz 1414—1415. Jmfr å Värja V.a.9.)

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 10 December 1890 och följande dagar.

Katalog 67 n:r 232, se räkning 15 December 1890 med därå gjord anteckning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.

Betald 15 December 1890, se räkning.

Pris: Kr. 16:05, se räkning.

V. a. 7. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och spetsig udd. Å hvardera sidan längs hela klingan två grunda blodränder.

Fäste:

Svärtadt.

Parerplåtar ovala, svagt skåliga, genombrutna af små runda hål, den yttre plåten något större. Kring ytterkanten å hvardera en stafformad bygel, midt på utsidan af den större en rutformad utsvällning. Tumbygel plattstafvig.

Parerstång S-formad, platt, på kant stående, med rundt utsvällda ändar, å utsidan små runda fördjupningar och graverade bågornament.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning och fyra längdgående refflor samt lindad med fin, tvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade mässingstrådar.

Knapp platt, hjärtformad, på kort hals. Å den yttre sidan graverade ornament och små bågar. Å öfre ändan en spetsig liten knopp på kort, slät hals.

Å klingans båda sidor inslaget ulfmärke:

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 1.000 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.032 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets början. (Ulfmärket, karakteristiskt för verkstäderna i Passau, är här eftergjordt.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos antikvitetshandlaren J. WOOG i Bern, Schweiz,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA
19 November—5 December 1891
under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.
Pris: Frcs 175.

V. a. 8. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Å hvardera sidan längs hela klingan en smal, djup blodrand.

Fäste:

Parerplåt liten, oval, skålformad, fäst på en kort, fyrsidig hals.

Parerstång rak, platt, på kant stående, bredare utåt, med rundade ändar, hvardera afslutad i en liten rund knopp. I parerstångens midt ett bredt, platt mellanstycke med rundad öfverkant och rak underkant.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med flätad och enkel tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar.

Knapp platt, hjärtformad, på kort hals. Å öfre ändan en rund liten knopp, något skadad.

I blodränderna graveradt, i den yttre klingsmedens namn: *Fig. 1*, i den inre fabrikationsorten m. m.: *Fig. 2*.

Fig. 1.

Fig. 2.

Vikt: 0.790 kg.
Längd: 1.010 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.032 m.
Fäste, längd: 0.180 m.

Tyskt arbete, Solingen; klingsmed CLEMENS TESCHE (TESSE), tillhörde den ansedda klingsmedsfamiljen WIERSBERG där samt var verksam omkring år 1585.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos antikvitetshandlaren J. WOOG i Bern, Schweiz,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA
19 November—5 December 1891
under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.
Pris: Frcs 125.

V. a. 9. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och rundad udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand.

Fäste:

Svärtadt.

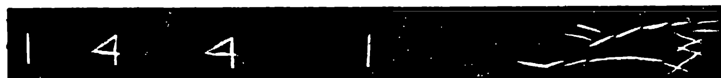
Parerplåtar ovala, svagt skåliga samt genombrutna af små runda hål, den yttre plåten något större, hvardera omsluten af en stafliknande bygel.

Handbyglar två, rundstafviga, bågformigt uppsvängda mot knappen samt inhakade i denna; den ena utgående mellan parerplåtarna och på motsatta sidan fortsatt i en kort parerstång, den andra utgående från yttre parerplåten. Å hvarderas midt två tätt intill hvarandra sittande kulor, å öfre ändan ett kontureradt utsprång. Mellan byglarna en snedt öfver gående rundstafvig sträng. Parerstång kort, starkt nedböjd, ytterändan afslutad i en rund, skifformad knopp. Från den inre parerplåtens utkant utgår in till kafveln en stafformad tumbygel.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med finare och gröfre, svärtad järntråd jämte fina, enkla trådar; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar.

Knapp päronformad, slät.

I hvardera blodranden inslaget siffertal samt ulfmärke:

(Orig. 0.155 m.)

Vikt: 0.850 kg.
Längd: 0.998 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.158 m.

Antagligen tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets förra hälft. (Ulfmärket, karakteristiskt för verkstäderna i Passau, är här eftergjordt. Siffertalet 1441 har intet med fabrikationsåret att göra. Jmfr å Värja V.a.6.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos en antikvitetshandlare i Bern, Schweiz,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA
19 November—5 December 1891
under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.
Pris: Frcs 15.

V. a. 10. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt samt plana sidor och långspetsig udd. Upptill å hvardera sidan en smal blodrand.

Fäste:

Svärtadt.

Parerplåt å yttre sidan oval, rakt utstående, svagt skålig och genombruten af runda hål samt omsluten af en rundstafvig bygel, i hvars midt en kulformad profilering.

Handbygel rundstafvig, bågformigt uppsvängd mot knappen och inhakad i denna samt på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång; å bygelns midt en kulformad profilering. Parerstången utsvälld för klingan, ytteränden nedböjd och afslutad i en päronformad knopp. Tumbygel bortfallen, å insidan en för denna öppen stående grad.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning, djupt spiralrefflad och lindad med tvinnad tråd af mässing (ej original); upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.

Knapp päronformad, slät, på kort hals. Å öfre ändan en liten rund, starkt tryckt knopp.

I blodränderna graveradt, i den inre klingsmedens namn: *Fig. 1*, i den yttre latinsk inskrift: *Fig. 2* (»På dig, Herre, har jag hoppats»).

·:· P E T E R V S ·:· M V N S T E N ·:·

Fig. 1 (orig. 0.218 m.).

I N ·:· T E ·:· D O M I N E ·:· S P E R A V I ·:·

Fig. 2 (orig. 0.209 m.).

Vikt: 0.750 kg.
Längd: 0.965 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.026 m.
Fäste, längd: 0.150 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1500-talets slut; klingsmed PETER MUNSTEN, borgmästare där 1597—98, arbetade en tid i London; hans vanliga stämpel var en vildman, ofta tillsammans med ulfmärket; den latinska inskriften är egentligen den i Toledo vid 1500-talets midt verksamme berömde klingsmeden JUAN MARTINEZ d. ä:s speciella devis: »In te domine speravi, non confundar».

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. Kempe,
hos en antikvitetshandlare i Bern, Schweiz,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA
19 November—5 December 1891
under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz

tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE

19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.

Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.

Pris: Frcs 5.

V. a. 11. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och rundad udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand, hvari graveradt årtalet:

(Orig. 0.157 m.)

Fäste:

Parerstång kort, rak, spiralrefflad, med utsvälldt mellanstycke, i hvardera ändan en trissliknande, spiralrefflad knopp.

Parerbygel liten, oval, rakt utgående från mellanstyckets ytterkant samt spiralrefflad, i midten två knoppar som de å parerstångens ändar.

Kafvel af trä, svagt spolformad och svagt spiralrefflad, med oval genomskärning samt lindad med tvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af enkla, fina trådar af mässing.

Knapp päronformad, med nästan platt öfverända samt spiralrefflad kring öfverkanten.

Å klingans båda sidor nedanför blodranden inslaget ulfmärke:

Vikt: 0.560 kg.
Längd: 0.980 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.027 m.
Fäste, längd: 0.133 m.

Tyskt arbete, Solingen, från år 1619. (Ulfmärket, karakteristiskt för verkstäderna i Passau, är här eftergjordt.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

6 December 1891

från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, (se räkning 18 December 1891)

vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA

6—7 December 1891

under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE

19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.
Betald 23 December 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 20, se räkning.

V. a. 12. VÄRJA.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och långspetsig udd. Afsats med plana sidor och kanter, å hvardera sidan utefter kanten en smal rand.

Fäste (s. k. korgfäste):
Svärtadt.
Parerplåtar ovala, svagt skåliga, genombrutna af i rader ställda hål, omväxlande runda, fyrpassliknande eller i form af åttauddade stjärnor; hvardera plåten omsluten af en smal slät ram. Plåtarna nedtill förenade.
Parerstång S-formad, fyrsidig, med starkt böjda ändar, hvardera afslutad i en delfinstjärtliknande utvidgning, å hvardera sidan om hålet för klingan en spetsig, nedlöpande flik.
Korgen bildad af fyrsidiga strängar. Från parerstångens underkant utgår vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, ned till parerplåtarnas föreningspunkt. Hvardera bågen nedtill grenad i en sträng till vänster och en till höger, hvilka gemensamt bilda en oval bygel *C* på vänstra sidan och *D* på den högra, utanför parerplåtarna, hvilka upptill äro fästa vid dessa byglar med ett profileradt mellanstycke.
Handbygel bågformigt uppsvängd mot knappen, med plattad, till en ögla utböjd öfverända; å midten en rombisk utsvällning. Från bygeln nedanför denna utgår en sträng till vänster och en till höger, förenade med de ofvannämnda byglarna *C* och *D* samt därefter fortsättande till parerstångens bakre ända.
Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med svärtad järntråd, dels lindad enkel eller tvinnad, dels olindad tvinnad; upptill och nedtill en flätad ring af flera lindade trådar.
Knapp päronformad, åttasidig med kälade sidor och kort, profilerad hals. Å öfre ändan en åttasidig liten knopp på kort hals.

Å afsatsens båda sidor smedsstämpel (en tång):

Vikt: 1.250 kg.
Längd: 1.240 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.022 m.
Fäste, längd: 0.164 m.

Tyskt arbete, Solingen, från omkring år 1600; klingsmed WILHELM WIERSBERG, tillhörande den bekanta klingsmedsfamiljen (WIRSBERG, WEIRSBERG, WEYERSBERG), af hvilken fyra medlemmar använde tångmärket, nämligen WILHELM (WEILM), borgmästare i S. 1573—74, 1590—91 och 1594—95, lefde ännu år 1607; CLEMENS, aflade handtverksed den 31 Mars 1640; JOHANN, gick eden 1640, död 1687; WILHELM, CLEMENS' son, aflade eden 2 Mars 1690 (se ALBERT WEYERSBERG: »Solinger Schwertschmiede-Familien», sid. 168 i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band I).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 3 Mars 1893.
Ankom 22 Mars 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 April 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 200, se bref.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 3 Mars 1893 och brefkort 14 Mars 1905:
Grefve LUDWIG WOLF SIGISMUND UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG, Neu-Scharffenberg vid Eisenach, f. 4 Februari 1824, d. 2 Juli 1900, gift 1:a gången 3 Augusti 1845 med änkefru FRIEDERIKE PHILIPPINE VON DONOP, f. VON UETTERODT ZUM SCHARFFENBERG 22 Maj 1805, d. 22 December 1883 (skilda 25 Augusti 1850); 2:a gången ..... 1853 med MATHILDE WIGREVE, f..... 1835 (skilda efter 7 månaders äktenskap); 3:e gången 30 November 1865 med änkefru EMILIE ALBERTINE WEX, f. KREISER 12 Juni 1812, d. 19 Oktober 1896.
Af grefve UETTERODT försåld genom antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

V. a. 13. VÄRJA, huggvärja; s. k. schiavona.

Klinga:
Blank, nedtill tveeggad, upptill eneggad, med knifsbak till två tredjedelar af längden, svagt afsmalnande mot udden samt med plana sidor och långspetsig udd. Å hvardera sidan längs hela klingan två breda, grunda blodränder.

Fäste (s. k. korgfäste):
Svärtadt, mellan klingan och fästet en tunn plåt af mässing.
Parerstång kort, med tillbakaböjd bakända, afslutad i en rund knopp på lång, slät hals.
Korgen smidd i ett stycke och bildad af sex från hvardera af parerstångens ändar utsmidda skenor med rundade utsidor.
Från parerstångens främre ända hafva först utsmidts fyra skenor, af hvilka en — *A* — vikts nedåt, en — *B* — uppåt och en åt hvardera sidan — *C* — och — *D*. Den därefter återstående tappen har klufvits i två åt hvartdera hållet vikta skenor, *E* och *F*.

Skenorna på olika håll klufna och med sina ändar fasthetsade vid korgens öfriga beståndsdelar samt bildande dennas gallerverk, dock med undantag af skenan *F*, hvars två grenar äro afslutade i en rund knopp på lång hals. Den handbygeln bildande skenan *B* är upptill afslutad i en rund knopp på kort hals.

Från parerstångens bakre ända hafva först utvikts tre skenor, en — *G* — nedåt, en — *H* — åt utsidan, en — *I* — åt insidan. Den kvarsittande tappen därefter klufven i tre skenor, hvaraf en — *K* — vikts åt utsidan, en — *L* — åt insidan, den återstående delen bildar parerstången. Tumbygel af en rund sträng, utåt platt och förenad med korgen. Mellan skenorna *H* och *K* tre tvärgående bågar samt mellan *H* och *C* en dylik. Skenorna å utsidan glest besatta med mässingsnitar.

Kafvel af trä, spolformad, något afsmalnande uppåt, med oval genomskärning samt klädd med brunt skinn, glest spirallindadt med tvinnad tråd af mässing.

Knapp af brons i form af blomkalk, platt, med konturerade kanter; å hvardera sidan en halfsferisk utsvällning, hvarå graveradt ett stiliseradt ansikte; vid främre öfre hörnet å knappen ett rundt hål.

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 1.005 kg.
Klinga, bredd vid fästet: 0.036 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Italienskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
3 Oktober 1894
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se bref 3 Oktober 1894)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 3 Oktober 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och bref.
Pris: Kr. 95, se bref.

V. a. 14. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rundade sidor och rundad udd. Afsats med svagt kälade sidor och raka kanter, nedanför denna å hvardera sidan två korta blodränder.

Fäste:

Svärtadt.

Parerstång rak, sexsidig, något tryckt från sidorna och långsamt utsvälld åt ändarna; i midten ett profileradt mellanstycke, nedre kanten å hvardera sidan utlöpande i en spetsig flik.

Byglar flackstafviga.

Från parerstångens underkant utgår nedåt vid hvardera kanten av klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, hvardera afslutad i en tärningformad utsvällning, från hvilken utgår åt utsidan en liten oval bygel (s. k. åsnehof), omslutande en svagt skålig, af små runda hål genombruten parerplåt. Från bågen *A* utgår snedt uppåt en sträng — *C* — med den fria ändan bågformigt omböjd.

Handbygel bågformad och uppsvängd mot knappen, öfre ändan platt utsmidd och omböjd i en ögla. Från handbygelns midt utgår tillbaka åt hvardera sidan en sträng, den å yttre sidan — *D* — förenad med strängen *C* samt därefter fortsatt till nedre ändan af bågen *B*, den å högra sidan — *E* — ett stycke från utgångspunkten grenad i tre strängar, af hvilka två förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* ofvanför tärningen.

Kafvel af trä, svagt afsmalnande uppåt och spiralrefflad, med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera finare, tvinnade trådar.

Knapp äggformad, svagt mångsidig och starkt tryckt från två sidor; nedtill en kort hals.

I hvardera blodranden graveradt inom smalt ramverk, nedtill afslutadt i ett ankarliknande ornament:

(Orig. 0.178 m.)

Vikt: 0.890 kr.

Längd: 1.060 m.

Klinga, bredd vid fästet: 0.035 m.

Fäste, längd: 0.170 m.

Tyskt arbete, antagligen Solingen, från omkring år 1600. (Det i blodränderna som ornament graverade IOHANNIHI är sannolikt en förvrängning eller efterapning af den i Toledo vid 1500-talets midt verksamme berömde spanske klingsmeden JUAN MARTINEZ d. ä:s namn. [Jmfr Värja V.a.2.])

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

3 Oktober 1894

från en privatperson

genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se bref 3 Oktober 1894)

efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.

Betald 3 Oktober 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och bref.

Pris: Kr. 40, se bref.

V. a. 15. VÄRJA, huggvärja.

Klinga:
Blank, nedtill tveeggad, upptill eneggad med knifsbak, svagt afsmalnande mot udden, med plana sidor och långspetsig udd. Å båda sidor längs baken en bred blodrand samt upptill vid eggen en graverad rand, nedtill afslutad i en kort, inåtböjd, svagt uddad båglinje, liknande en skära.

Fäste (s. k. korgfäste):
Svärtadt.
Parerplåt fyrsidig med något uppböjda sidokanter och runduddade ändar.
Parerstång lång, rundstafvig, svagt S-formad, hvardera ändan afslutad i en klotformad knopp på profilerad hals, ytterst en liten rund knopp.
Korgen bildad af rundstafviga strängar, symmetriskt ordnade på ömse sidor om handbygeln. Från parerplåtens bakre ända utgår en sträng — *A* — i bågform fram till handbygelns öfre ända, därefter i en sträng — *B* — fortsättande tillbaka i S-formade böjningar och förenad med parerplåtens främre ända. En annan sträng — *C* — utgår från handbygelns bas, korsar strängen *B* och förenar sig med strängen *A*, hvarefter den fortsätter bakåt för att förena sig med *B* ett stycke bakom den första korsningspunkten, som är utmärkt af en fyrsidig platta; föreningspunkterna mellan *A* och *C* samt mellan *A* och handbygeln utmärkta af två tvärgående ränder.
Handbygel bågformigt uppsvängd mot knappen, med kort, utböjd öfverända. Tumbygel liten, rundstafvig.
Kafvel af trä, något tryckt från två sidor, längdrefflad samt lindad med svärtad, tvinnad tråd af koppar; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.
Knapp med öfre delen halfsferisk, den nedre insvängd, nedtill afslutad i en staf; å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Å insidan upptill å klingan smedsstämpel:

Vikt: 1.600 kg.
Längd: 1.185 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Sydtyskt arbete, sannolikt München, från 1500-talets slut; klingsmed med bomärke i stämpeln.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 100, se räkning.

V. a. 16. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och långspetsig udd; nedanför parerplåtarna en sexsidig del samt nedanför denna en kort, tvåsidig med rundade sidor. Afsats med plana sidor och raka kanter, å denna kring kanten å sidorna en smal rand. Å klingan graveradt å ömse sidor: å den tvåsidiga delen ett ovalt fält med smedsmärke (en tång) mot tvärrandig botten, omgifven af en bård med klingsmedens namn: *Fig. 1;* vid ömse ändar häraf symmetriska bladorneringar; å den sexsidiga delen inskrift: *Fig. 2;* nedanför den tvåsidiga delen en snedt öfver gående bård med latinsk inskrift: *Fig. 3* (»Gud allena äran»); under bården ett symmetriskt bladornament.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 3.

Fäste (s. k. korgfäste):

Svärtadt, af smala, fyrsidiga byglar.

Parerplåtar ovala, svagt skåliga, genombrutna af i rader ställda, fyrpassliknande hål; hvardera omsluten af en smal ram. Plåtarna nedtill förenade med hvarandra.

Parerstång S-formad, fyrsidig, med starkt böjda ändar, hvardera afslutad i en delfinstjärtliknande utvidgning (den bakre afbruten); å hvardera sidan om hålet för klingan en nedlöpande spetsig flik.

Korgen bildad af fyrsidiga strängar.

Från parerstångens underkant utgår vid hvardera kanten av klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid baksidan, ned till parerplåtarnas föreningspunkt. Från hvardera bågen utgår nedtill en sträng åt hvardera sidan, hvilka strängar bilda en oval bygel, *C* på vänstra sidan, *D* på den högra, utanför respektive parerplåt, hvilken upptill är fäst vid bygeln med ett profileradt mellanstycke.

Handbygel bågformigt uppsvängd mot knappen, med plattad, till en ögla utböjd öfverända; i midten en rombisk utsvällning; nedanför denna utgår från bygeln åt hvardera sidan en sträng, förenad med de ofvan nämnda byglarna *C* och *D* samt därefter fortsättande till parerstångens bakre ända.

Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af koppar, hvarannan gröfre, hvarannan finare; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar af mässing.

Knapp päronformad, åttasidig; kring öfre delen en åttaflikig blombotten, i hvars midt en liten rund knopp på kort, profilerad hals.

Å afsatsens båda sidor smedsstämpel (en tång):

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 1.260 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.024 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets midt; klingsmed JOHANNES WIERSBERG (tillhörande den bekanta klingsmedsfamiljen WIRSBERG, WEIRSBERG eller WEYERSBERG), som gick handtverkseden år 1640 och dog 1687 i en ålder af 60 år (se ALBERT WEYERSBERG: »Solinger Schwertschmiede-Familien» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band I).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 205, se räkning.

V. a. 17. VÄRJA, s. k. rappier.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och långspetsig udd. Öfver parerplåten en afsats med svagt kälade sidor och flackrundade kanter; nedanför parerplåten å hvardera sidan en kort, djup blodrand.

Fäste:

Blankt.

Parerplåt halfsferisk, slät, kring öfre kanten en svagt utstående staf, å undersidan kring klingan en oval, tunn skifva.

Parerstång kort, rak, fyrsidig, med fasade kanter och nedböjda ändar, hvardera afslutad i en rund utsvällning; i midten en kort utsvällning för klingan, å hvardera sidan om klingan utgår nedåt en smal sexsidig båge.

Handbygel platt, på kant stående, med fasade kanter och utsvälld midt samt bågformigt uppsvängd mot knappen och fäst i denna med en tapp; upptill vid ytterkanten en S-formad konturering.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt klädd med svart, pressadt skinn och glest, spiralformigt lindad med en grof, enkel tråd af järn; upptill och nedtill en profilerad ring af järn.

Knapp aflångt rundad, slät, på en spetsigt indragen hals. Å öfre ändan en liten rund knopp.

I hvardera blodranden graveradt:

Å afsatsens båda sidor stämpel:

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 1.155 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.157 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600. (Värjor med begagnande af det kända spanska klingsmedsnamnet SAHAGUN [SAHAGUM] förekomma ofta gjorda i Tyskland under 1600-talet.)

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 120, se räkning.

V. a. 18. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, starkt afsmalnande till en spetsig udd samt med rombiskt tvärsnitt och plana sidor.

Fäste:

Svärtadt.

Parerplåt gjuten, af tresidig grundform med rundade hörn samt genombruten. Å undersidan ornerad (orneringen förbättrad med mejsel): på hvardera sidan om klingan en maskaron, från hvarderas högra sida utgår till den andras vänstra en flergrenad bladkvist. Öfversidan slät. Ofvanpå parerplåtens ytterkant en platt, på kant stående

bygel, å yttre sidan fasthetsad vid handbygeln och parerstången samt med ändarna utåtrullade, i midten en ihålig utsvällning, å hvars utsida en maskaron i relief; bygeln å inre sidan utsmidd från handbygeln och parerstången samt i midten uppsvängd i en lång, spetsig udd, nedböjd mot kafveln och bildande tumbygeln.

Handbygel flackstafvig, bågformigt uppsvängd mot knappen och fäst vid denna medelst en skruf, å midten en utsvällning som den förra, nedre ändan fortsättande på kafvelns andra sida i en kort parerstång med starkt nedböjd ytterända, afslutad i en utsvällning sådan som de föregående. Byglar och parerstång med spår af damaskering.

Kafvel af trä, svagt afsmalnande uppåt, med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.

Knapp tryckt päronformad, svagt åttasidig, å tre af de yttre sidorna ett gemensamt, maskaronliknande ornament, å den mellersta af de inre ett prickmönster. Å öfre ändan en skifformad liten knopp.

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 0.925 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.028 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Från 1600-talets början.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 115, se räkning.

V. a. 19. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med svagt rundade sidor och rundad udd. Afsats med raka kanter. Upptill å hvardera sidan två blodränder, fortsättande öfver afsatsen. Nedanför blodränderna graveradt ett ankarliknande ornament.

Fäste:

Blankt.

Parerplåtar musselformade, den yttre större, starkt uppböjd, å utsidan fyra strålformigt graverade ränder; den inre med spetsen utlöpande i en tumbygel.

Parerstång starkt S-formad, platt, på kant stående, med starkt plattade, utsvällda ändar, den främre längre, uppsvängd som handbygel; i midten en platt utsvällning för klingan.

Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar.

Knapp päronformad, slät, å öfre ändan en platt liten knopp.

I hvardera blodranden graveradt klingsmedens namn:

·:· · CLEMENS ·:· KOLHAGEN · ·:·

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.810 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.036 m.
Fäste, längd: 0.120 m.

Tyskt arbete från 1600-talets början; klingsmed CLEMENS KOLHAGEN.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
9 Juli 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 9 Juli 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 9 Juli 1895, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL) och kvitto. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 31 December 1895, se Rescontra.
Pris: Kr. 30, se kvitto.

V. a. 20. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med svagt rundade sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en grund blodrand.

Fäste (s. k. korgfäste):

Svärtadt.

Parerstång nästan rak, med utsmidda, rutformigt afslutade ändar; i midten en utsvällning för klingan.

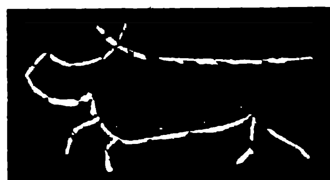
Från parerstången utgå vid ömse kanter af klingan rakt ut en oval, plattstafvig bygel — *A* och *B* — samt nedåt från samma utgångspunkt en rundstafvig, bågböjd sträng — *C* och *D*; vid denna är fäst en ringformad bygel, som vid sidorna är uppåtböjd och förenad med byglarna *A* och *B*.

Korg af smala, i rutor om hvarandra gående rundstafviga strängar i två afdelningar, skilda genom en från parerstången utgående handbygel. (Öfversta strängen å korgens insida afbruten jämte handbygelns öfre ända.) Strängarna sammanhetsade i korsningspunkterna och bildande tjugu rutor i hvardera afdelningen; de längdgående strängarna i korsningspunkterna utsvällda, mellan dessa i midten en indragning med en tvärgående staf.

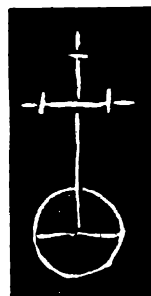
Kafvel af trä, svagt spolformad, något afsmalnande uppåt, med oval genomskärning samt lindad med svärtad, tvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.

Knapp tryckt päronformad, svagt åttasidig, med slät, nästan platt öfverända och kort, slät hals.

Å klingans yttre sida ulfmärke, inlagdt i mässing (till större delen bortfallen):

Å klingans inre sida riksäpple, inlagdt i mässing (till större delen bortfallen):

Vikt: 1.180 kg.
Längd: 0.950 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.138 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut. (Ulfmärket, karakteristiskt för verkstäderna i Passau, är här eftergjordt.)

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

9 Juli 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 9 Juli 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 9 Juli 1895, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL) och kvitto. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 31 December 1895, se Rescontra.
Pris: Kr. 50, se kvitto.

V. a. 21. VÄRJA, s. k. pallasch, officersvärja.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med svagt rundade sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en bred, grund blodrand, i hvilken ursprungligen förgyllda graveringar, beskrifna från klingans bas: mellan två fält i rutmönster latinsk inskrift:

(»Lefve!»); trofégrupp, hängande i en girland; under kunglig krona oval sköld med danska riksvapnet (med Tre Kronor) och Elefantordens band: *Fig. 1;* längst ned på blodranden ett baldakinliknande ornament.

Fig. 1.

Fig. 2
(orig. höjd: 0.152 m.).

Fäste (s. k. korgfäste):

Af mässing, förgylldt.

Parerplåt i två ovala hälfter, den yttre något större, kring hvarderas ytterkant å undersidan en bred staf.

Handbygel ovalstafvig, utgående mellan parerplåtarna och på motsatta sidan fortsatt i en kort parerstång med päronformigt utsvälld ytterända. Å yttersidan mellan parerplåtens ytterkant och knappen en stor, stående oval plåt, å hvars utsida i relief Norges riksvapen inom rund lagerkrans under kunglig krona samt med Elefantordens band: *Fig. 2.* Vid fästets motsatta sida en fyrsidig skena med ena ändan fäst vid parerplåten, den andra vid handbygeln. Mellan plåt, handbygel och skena en fyllning af fyra snedt ställda skenor. Vid insidan en hög tumbygel; yttre delen bredare och platt, å dess utsida vid hvardera kanten en grund hålkäl och en smal rand.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt klädd med svart skinn och lindad med ett smalt band af förgylld mässing, å hvars midt en förhöjd rand. Nedtill en bred, slät ring af förgylld mässing.

Knapp i form af en hjälm med hög kam; nedtill kring kalotten en lagerkrans i relief mot punsad botten; å pannskärmen ett uppåtvändt bladornament i relief.

Vikt: 1.400 kg.
Längd: 0.960 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.038 m.
Fäste, längd: 0.180 m.

Klingan antagligen tyskt arbete. I »Katalog over Artilleri-Museet paa Akershus», Kristiania 1904, finnes under n:r 226 en liknande värja beskrifven såsom varande från konung FREDRIK V:s tid, 1746—1766, men andra liknande såsom varande från tiden 1808—1814.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
9 Juli 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 9 Juli 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 9 Juli 1895, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL) och kvitto. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 31 December 1895, se Rescontra.
Pris: Kr. 30, se kvitto.

V. a. 22. VÄRJA, huggvärja.

Klinga:

Blank, nedtill tveeggad, upptill till två tredjedelar af längden eneggad med knifsbak, svagt afsmalnande nedåt, med trubbig udd.

Fäste:

Svärtadt.

Parerstång platt, på kant stående, S-formad, med konturerade ändar, den främre uppsvängd som handbygel.

Från parerstångens underkant utgår nedåt åt hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, vid hvilken är fäst en rundt om klingan gående bygel, som å utsidan är utsmidd till en musselformad parerplåt; öfver denna en bågformad bygel.

Kafvel af trä, kort, med fyrsidig genomskärning och svagt rundade sidor, hvardera med fyra snedt öfver gående refflor, längs hvardera kanten en liknande. Kafveln

lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.

Knapp päronformad, med sex spiralformigt gående djupa refflor; hvarannan af de mellanliggande bommarna med en smal rand, hvarannan med två dylika.

Å klingans insida smedsstämpel:

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 0.980 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.027 m.
Fäste, längd: 0.124 m.

Från 1500-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
17 Oktober 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 17 Oktober 1895, utställdt på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 18 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 17 Oktober 1895 kvitto.
Pris: Kr. 60, se kvitto.

V. a. 23. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med svagt trefasade sidor och rundad udd. Afsats med raka kanter, å hvardera sidan två grunda hålkälar. Nedanför afsatsen två grunda blodränder samt mellan dessa och vid hvardera sidan en smal rand.

Fäste:

Svärtadt.

Parerstång platt, på kant stående och starkt S-formad, med utsvällda, rundade ändar, den främre något längre som handbygel.

Från parerstångens underkant utgår nedåt vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, vid hvilka bågar å utsidan en bågformad s. k. åsnehof är fäst. Från parerstången utgår vid samma sida en parerbygel *C*, från

hvars midt en sträng — *D* — nedlöper till åsnehofvens bakre kant. Från åsnehofvens främre kant utgår uppåt en skena — *E* — med fristående ända. Från parerstångens främre ända utgår slutligen å insidan bakåt en sträng *F*, hvilken grenar sig i tre strängar, två förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* tätt ofvanför samma ställe.

Kafvel af trä, svagt spolformad, groft spiralrefflad samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera dylika trådar.

Knapp aflångt rundad, tryckt från två sidor, slät; nedtill en kort hals. Å öfre ändan en liten rund knopp på kort hals.

I blodränderna graveradt klingsmedens namn: *Fig. 1.*

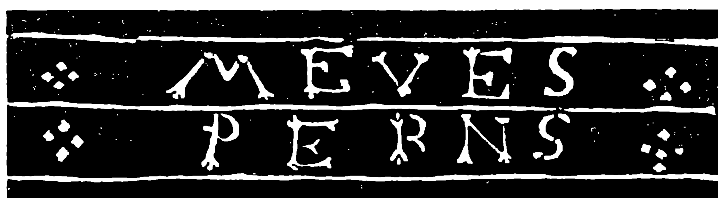

Fig. 1.

Å afsatsens insida i hvardera kälen smedsstämpel (otydlig):

Vikt: 1.050 kg.
Längd: 1.078 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.148 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talets början; klingsmed MEVES BERNS (PERNS), som förde en hjort (bock?) som märke.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
25 November 1896
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 25 November 1896)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 25 November 1896, se Toilettbok (här uppförd på December 1896) och kvitto.
Pris: Kr. 90, se Toilettbok och kvitto.

V. a. 24. VÄRJA.

Klinga:
Blank, tveeggad, svagt afsmalnande till en spetsig udd, med rombiskt tvärsnitt och plana sidor. Afsats med genombrutna, delvis förrostade kanter, sidor svagt kälade.

Fäste (s. k. korgfäste):

Blankt.

Parerplåtar saknas, omslutningen bestående af två ovala, smala ramar, i hvilkas inkant en djup rand för plåtarna; ramarna nedtill förenade genom två korta mellanstycken, ett vid hvardera kanten af klingan.

Parerstång lång, rak, med åt sidorna böjda ändar, slutande i en delfinstjärtliknande utvidgning.

Korgen bildad af rundstafviga strängar.

Från parerstångens underkant utgår vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, ned till mellanstycket mellan parerplåtarna. Parerstången vid hvardera ändan gaffelgrenad i en sträng åt hvardera sidan, hvilka strängar bilda en halfcirkelböjd båge på ömse sidor om stången, strängen *C* på yttre sidan och *D* på den inre. Nedre ändarna af bågarna *A* och *B* likaledes grenade, hvardera med en sträng åt hvardera sidan, symmetriskt uppböjda mot respektive strängar *C* och *D* samt med ändarna fortsatta från dessa ned till parerplåtsramarna, bildande dessas öfre fäste.

Handbygel bågformigt uppsvängd mot knappen och med afslutning som å parerstångens ändar. Från bygeln i midten utgår åt hvardera sidan en sträng, förenad med de ofvannämnda strängarna *C* och *D*.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning, spiralrefflad samt lindad med tvinnad och otvinnad tråd af järn och förgylld mässing; upptill en flätad ring af flera tvinnade, förgyllda trådar. (Nedre ringen saknas.)

Knapp päronformad, åttasidig. Å öfre ändan en liten rund knopp på kort hals.

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 1.302 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m.
Fäste, längd: 0.166 m.

Från 1600-talets början.

Anm. Värjan syrad (för borttagande af rosten).

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1896
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
11 och 12 December 1896.
Katalog 104 n:r 601, se räkning 11 och 12 December 1896.
Betald 18 December 1896, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 130, se Toilettbok och räkning.

V. a. 25. VÄRJA, s. k. rappier.

Klinga:

Blank, tveeggad, svagt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och långspetsig udd. Afsats med plana sidor och kanter; kring kanten å hvardera sidan en smal, djup rand, nedtill utlöpande i en spets.

Fäste (s. k. korgfäste):

Svärtadt.

Parerstång lång, rak, rundstafvig, med tvära, något utsvällda ytterändar; i midten ett sköldformadt mellanstycke, i hvars midt en längdgående rygg; vid ömse ändar af mellanstycket en profilering.

Korgen bildad af rundstafviga och flersidiga strängar.

Från parerstångens underkant utgår nedåt vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, hvardera afslutad i en tärningformad utsvällning, från hvilka utsvällningar utgår å utsidan en liten oval bygel (s. k. åsnehof). På samma sida som denna och från samma utgångspunkt utgår snedt uppåt en stor oval bygel *C*.

Handbygel bågformad, med utsvälld midt samt uppsvängd mot knappen; å öfre ändan en halfrund platta, hvari ett rundt hål. Nedanför utsvällningen utgår snedt tillbaka åt hvardera sidan en sträng, den å insidan — *D* — förenad med bygeln *C*, den å utsidan — *E* — ett stycke från utgångspunkten grenad i tre strängar, af hvilka två förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* tätt ofvanför tärningen.

Kafvel svagt spolformad med oval genomskärning, groft snedrefflade sidor och släta kanter samt lindad med höger- och vänstertvinnad jämte enkel tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar.

Knapp aflång, något afsmalnande uppåt, med spetsoval genomskärning och tvära ändar, å hvardera sidan två längdgående djupa rännor. Nedtill en kort, profilerad hals. Å öfre ändan en liten rund knopp med platt öfverända.

Å afsatsens båda sidor smedsstämpel:

Vikt: 1.050 kg.
Längd: 1.190 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.018 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1500-talets slut; klingsmeden JUAN MARTINS märke — halfmånen — är här eftergjordt. (Se märke n:r 39 i A. F. CALVERT: »Spanish Arms and Armour. Marks used by the principal Swordmakers of Toledo until the beginning of the 18:th Century». New York 1907.)

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.

Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 2, se räkning 10 December 1897.
Betald 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 99, se räkning.

V. a. 26. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand.

Fäste:

Med figurer i relief, graveradt samt svärtadt.

Parerplåt af två ovala, skåliga, sammanhängande hälfter; å undersidan i högrelief ryttarscener mot fint graverad botten, å den yttre halfvan elfva ryttare samt en störtad ryttare och häst, å den inre halfvan sex ryttare; å öfversidan i lågrelief, å den yttre halfvan två ryttare mot hvarandra, i bakgrunden en borg med ett torn, å den inre halfvan ett slott med tre torn och en hög port, till vänster ett träd; kring kanterna bladornament. Kring ytterkanten en slät flackstaf.

Handbygel bågformad, rundstafvig, öfre ändan inhakad i knappen, den nedre fortsatt på kafvelns andra sida i en kort parerstång; å bygelns midt en utsvällning, hvarå i relief två mot hvarandra vända delfinhufvuden. Parerstångens ytterända nedböjd och afslutad i ett delfinhufvud med öppet gap.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta kanter, å hvardera sidan en ryttare i relief; upptill å hvardera kanten vid bygelns och parerstångens utgångspunkter ett delfinhufvud; under handbygel och parerstång utgår ned mot parerplåten en ovalstafvig, slät båge.

Kafvel af trä, spolformad med fyrsidig genomskärning samt lindad med gröfre och finare, höger- och vänstertvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade trådar; mellan kafvel och mellanstycke en röd lapp af ylle.

Knapp nästan klotformad, på kort, käland hals. Å knappen i högrelief fyra ryttare, bakom tre af dessa en ryttare i lågrelief. Å öfre ändan en liten rund, platt knopp.

I blodränderna graveradt fabrikationsorten:

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.987 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.157 m.

Spanskt arbete, Toledo, från 1600-talets midt; fästet antagligen franskt stålsmide.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1898
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 49, se räkning 18 April 1898, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 490, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Brukspatronen LARS GUSTAF CELSING, f. 14 Februari 1804, d. 5 April 1881, gift 13 Juni 1833 med friherrinnan GUSTAFVA OTTILIANA KRISTINA FLEMING AF LIEBELITZ, f. 18 April 1813, d. 21 December 1893.
   Af brukspatronen LARS CELSING öfverlämnad som gåfva år 1838 till
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. a. 27. VÄRJA, s. k. rappier.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Afsats afsmalnande uppåt, med svagt kälade sidor och raka kanter; nedanför parerplåten å hvardera sidan i midten en våglinje med en rund punkt i hvarje våg.

Fäste:

Svärtadt.

Parerplåt halfsferisk, genombruten i rikt, fint akantusbladverk; nedtill kring klingan ett slätt, utspardt fält. Kring öfre kanten en utanpå liggande skena med flackstafvig, snedrefflad utsida.

Parerstång lång, rak, spiralvriden, åt hvardera ändan en rund, platt knopp med strålformigt refflad ytterända; i midten ett aflångt mellanstycke med en nedåtriktad, bladornerad, spetsig flik på ömse sidor om hålet för klingan. Inuti parerplåten utgår från parerstången nedåt vid hvardera kanten af klingan en rundstafvig, halfcirkelformad båge med ändarna fästa vid en å parerplåtens botten liggande rund skifva.

Handbygel bågformad, något utsvälld i midten, spiralvriden och uppsvängd mot knappen samt med öfre ändan afslutad i en knopp som å parerstångens ändar.

Kafvel af järn, svagt spolformad med oval genomskärning; å kafveln i relief rika blom- och bladslingor; upptill och nedtill en utstående ring med liknande ornering.

Knapp rund, platt, nästan skifformad, på kort, profilerad hals samt i dekor som å kafveln. Å öfre ändan en platt, strålformigt refflad liten knopp på kort hals.

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 1.140 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Antagligen italienskt arbete, från omkring år 1600.

Anm. Parerplåten söndrig å flera ställen.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 24, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 605, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Grefve KEGLEWITZ' samling.
2. Kammarherren grefve OSCAR FRÖLICH, f. 30 December 1828, d. 27 Augusti 1905, gift 11 September 1861 med ANNA MARIA ELISABETH SCHARTAU, f. 22 September 1838.
3. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
4. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. a. 28. VÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Afsats med svagt kälade sidor och raka kanter.

Fäste (s. k. korgfäste):

Svärtadt.

Parerstång lång, rak, sexsidig, ändarna något tryckta från sidorna; i midten ett groft, platt mellanstycke med nedre kanten å hvardera sidan om hålet för klingan nedlöpande i en spetsig flik; vid ömse ändar af mellanstycket en profilering.

Korgen bildad af rundstafviga och fyrsidiga byglar.

Från parerstångens underkant utgår nedåt vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, hvardera afslutad i en tärningformad utsvällning, från hvilka utsvällningar utgår å utsidan en liten oval bygel (s. k. åsnehof). På samma sida som denna och från samma utgångspunkter utgå snedt uppåt två ovala byglar, en mindre — *C* — och ofvanför denna en större — *D*.

Handbygel bågformad och uppsvängd mot knappen; öfre delen platt, sexsidig. Från bygelns midt utgår snedt tillbaka åt hvardera sidan en sträng, den å utsidan — *E* — förenad med *D*, den å insidan — *F* — ett stycke från utgångspunkten grenad i tre strängar, af hvilka två förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* tätt ofvanför tärningen.

Kafvel af trä, svagt spolformad med oval genomskärning samt lindad med gröfre och finare, tvinnad och otvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af flera spirallindade trådar.

Knapp aflång, något afsmalnande uppåt, med spetsoval genomskärning och tvära ändar; å hvardera kanten en längdgående, insänkt, blank våglinje. Nedtill en kort, profilerad hals.

Å afsatsens utsida stämpel med krönt lilja:

Vikt: 1.600 kg.
Längd: 1.335 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.028 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Tyskt arbete, München, från omkring år 1600; klingsmed antagligen WOLFGANG STANTLER, f. 1554, d. 1622; märket är en efterapning af den kungliga spanska svärdfejarestämpeln (Espadero del Rey-stämpeln).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 32, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 602, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Arsenalen i Wien.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i Graz, Österrike.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. a. 29. VÄRJA med balja.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Afsats med plana sidor och kanter; upptill å hvardera sidan af klingan en djup blodrand, fortsättande öfver afsatsen.

Fäste:

Med stålsnidade figurer i relief samt inkrusteringar i guld af bladslingor mot brunerad botten.

Parerstång och byglar fyrsidiga.

Parerstången ursprungligen rak, senare med ändarna kraftigt omböjda åt utsidan; å hvardera en aflång, fyrsidig knopp med från sidorna afrundade ändar och utstående kanter; å hvardera knoppens ytterända en mindre knopp. Knopparna brunerade, å deras sidor figurer och ornament i relief mot botten med spår af guld. I parerstångens midt ett aflångt mellanstycke, å hvars sidor figurer som å knopparna; hvardera sidan nedlöpande i en spetsig flik. Vid ömse kanter af mellanstycket en profilerad hals.

Under parerstången utgår nedåt vid hvardera kanten af klingan en halfcirkelböjd båge, *A* vid fram- och *B* vid bakkanten, hvardera afslutad i en tärningformad utsvällning, från hvilka utsvällningar utgår å utsidan en liten oval bygel (s. k. åsnehof), i hvars midt en knopp som de förstnämnda. Från parerstångens främre ända utgår dessutom snedt bakåt å insidan en rundstafvig bygel, hvilken ett stycke från utgångspunkten grenar sig i tre strängar, två förenade vid de tärningformade fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* tätt ofvanför tärningen.

Handbygel kort (öfre delen saknas), upptill afslutad i en knopp som de förut nämnda. Från öfre ändan utgår å utsidan bakåt en sträng, löpande innanför parerstångens omböjda bakre ända och vid den nedre förenad med bågen *B*. I strängens midt en knopp som ofvan. Å hvardera af de nämnda knopparnas utsidor en figur, å insidan ett bladornament samt å öfver- och undersidorna en fyrbladig blomma. Vid ändarna af hvarje knopp en profilering.

Kafvel af trä, svagt afsmalnande uppåt och spiralrefflad, med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af förgylldt silfver, mellan trådhvarfven ett smalt band af dylikt silfver; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade dylika trådar (den nedre defekt).

Knapp äggformad, åttasidig, med omväxlande smala och breda sidor, de smala plana, de breda svagt hvälfda, i hvardera af de senare en stående oval medaljong, i hvilken i relief mot ursprungligen guldbelagd botten: å utsidan en åt vänster springande naken man; å baksidan en stående krigare i antik rustning med hjälm samt hållande ett svärd i högra handen, bakom honom ett pilkoger och en sköld; å insidan en åt höger springande naken man med ett kort svärd i högra handen; å framsidan en harneskklädd man med hjälm, hållande en sköld upp mot hufvudet, i högra handen ett kort svärd. Sidorna för öfrigt helt täckta med inkrusterade bladslingor som å byglarna. Nedtill en kort, profilerad hals samt å knappens öfre ända en rund liten knopp med platt öfveända.

Å klingan å hvardera sidan nedanför blodranden samt å afsatsen på ömse sidor stämpel:

Vikt: 1.380 kg.
Längd: 1.290 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.026 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Balja:
Af trä, klädd med röd silkessammet (ludden nästan helt och hållet afnött). Upptill en smalare afsats, indragen från kanterna.
Släpsko af järn, med tresidig ut- och rundad insida, å båda inkrusteringar i guld af om hvarandra gående fina bladslingor i dekor som å värjfästet; å nedre ändan en profilerad knopp, från hvilken utgår ett ciseleradt, treflikadt bladornament; upptill å framsidan ett tvärs öfver gående snedrefffladt band mellan två stafvar; öfverst ett ciseleradt, spetsigt, uppåtvändt bladornament. Längs baljans baksida en från insidan med silke sydd söm.

Vikt: 0.077 kg.
Längd: 1.155 m.; bredd: 0.032 m.
Släpsko, längd: 0.090 m.; bredd: 0.018 m.

Italienskt arbete, BELLUNO(?), från 1500-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion i RUDOLPH LEPKES Konst- och Auktionshus i Berlin å ZSCHILLESKA vapensamlingen
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR 22 Mars 1900.
Katalog n:r 169, se räkning 22 Mars 1900.
Ankom 12 April 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Remissa 19 Mars och check 24 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 2810, se räkning.

Känd tidigare ägare:
Stadtrath RICHARD ZSCHILLE i Grossenhain, Sachsen, f...... 1849, d. före 1900.

För att bereda WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, en förströelse under en långvarig sjukdom (blindtarmsinflammation under December 1899—Maj 1900) företog intendenten OSSBAHR efter eget erbjudande resan till Berlin endast för inköp af ofvan beskrifna värja jämte under Grupp XXXIV, Ä.21,22, upptagna vapen.

V. a. 30. VÄRJA, s. k. pansarstickare, med balja.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande till en spetsig udd, med rombiskt tvärsnitt och plana sidor.

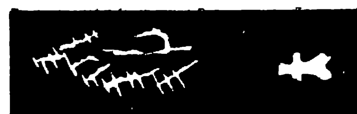
Fäste:

Af förgylldt silfver.

Parerstång platt, med utsvälld midt, tvåfasade yttersidor samt öfver- och undersidor plana, främre ändan vinkelböjd uppåt, bildande handbygeln, den bakre S-formigt nedböjd, hvardera ändan afslutad i en sexsidig knopp. Från parerstångens midt å hvardera sidan utgår uppåt och nedåt en rak, platt stolpe med tvåfasad utsida.

Kafvel af trä, med oval genomskärning samt klädd med mörkbrunt, i tvärränder pressadt skinn; genom midten en nit af järn med hufvuden af mässing i form af åttauddade rosetter (det å insidan saknas). Öfre ändan näbbformigt framspringande och skodd med ett dosliknande beslag af förgylldt silfver, på kafvelns bakkant nedlöpande i en sköldformad pik, fastlödd vid ändbeslaget. Å beslaget graveradt, å öfre sidan initialerna: I. K samt kring kanten blad.

Å klingan inlagdt i mässing ulfmärke och smedsstämpel:

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 1.120 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.115 m.

Tyskt arbete (af ungersk typ), Passau i Bayern, från 1500-talets slut; smedsmärket användes af medlemmar af den bekanta klingsmedsfamiljen STANTLER i Passau och München.

Balja:

Af två motlagda träskifvor samt klädd med svart läder, hopsydt vid bakre kanten med linnetråd; beslag af förgylldt silfver.

Släpsko i form af en lång holk, å hvars sidor graverade bladornament mot prickerad botten; i midten å hvardera pålagdt en gjuten, symmetriskt fyrsidig rosett af genombrutna blom- och bladornament med en slät, oval buckla i midten; undersida platt, med en graverad, streckad ruta och tvärs öfver denna en fyrsidig, öfver hörn liggande staf; släpskon vid hvardera kanten förlängd uppåt i ett långt, rännformadt beslag med bladformigt afslutade ändar; utefter beslagets kanter en smal, graverad rand samt i vinklarna å beslagets afslutning tre flikade blad.

Koppelbeslag två, gående rundt om baljan, båda å sidorna med ett rosettornament som å släpskons sidor; vid bakre kanten å beslagen en rund, grof, halfstafvig ögla, i den öfre en grof, rundstafvig ring.

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 1.068 m.; bredd: 0.035 m.
Släpsko, längd: 0.355 m.; bredd: 0.040 m.
Koppelbeslag, längd: 0.052 m.; bredd: 0.040 m.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1902

från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
30 September 1902
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 30 September 1902.
Betald 30 September 1902, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 800, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.

V. a. 31. VÄRJA.

Klinga:

Rikt etsad, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och rundad udd. Afsats med raka kanter, hvardera sidan med två grunda kälar, hvari en bladranka, samt nedanför afsatsen en bred, grund blodrand.

Öfre delen af klingan helt etsad. Å utsidan från fästet räknadt: spetsig sköld och en pil; inom oval ram ett ansikte, omgifvet af flammor och strålar; trofégrupp; halfmåne med en sexuddad stjärna inom oval ram; delfin samt två motvända, kopplade, S-formade ornament. Å insidan från fästet: S-formad ornering med ändarna afslutade i delfinkroppar; halfmåne och stjärna som å utsidan; sköld framför en pil; likarmadt kors inom oval ram under en bandornering samt en trofégrupp. Därefter längs klingan å hvardera sidan ursprungligen tre smala bladrankor (de vid sidorna nästan helt utplånade); allt mot prickig, ursprungligen svärtad botten.

Fäste (s. k. korgfäste):

Blankt, af flackstafviga byglar och rundstafviga strängar med graverade orneringar.

Parerstång S-formad, på kant stående, hvardera ändan afslutad i en rund, platt utsvällning. I midten på ömse sidor om hålet för klingan en nedlöpande kort, spetsig flik.

Från parerstångens underkant utgår nedåt vid ömse kanter af klingan en halfcirkelformad båge, *A* vid fram- och *B* vid baksidan, hvardera afslutad i en tärningformad utsvällning, från hvilka utsvällningar utgår å utsidan en liten oval bygel (s. k. åsnehof). På samma sida om denna och från samma utgångspunkt utgår snedt uppåt en oval bygel — *C*.

Handbygel bågformad, med något utsvälld midt, uppsvängd mot knappen samt afslutad i en ringformad utsvällning, öppen vid utkanten; från den utsvällda midten utgår snedt tillbaka åt hvardera sidan en sträng, den å utsidan — *D* — förenad med *C*, den å insidan — *E* — ett stycke från utgångspunkten grenad i tre strängar, af hvilka två förenade med fästena för åsnehofven, den tredje med bågen *B* tätt ofvanför tärningen; från parerstångens midt å insidan utgår en kort tumhake. Byglarna å värjans utsida med graverade orneringar; i åsnehofvens midt samt å bygel *C*, där sträng *D* är förenad med denna, ett tvärgående fält i rutmönster mellan två smala repstafvar, på ömse sidor bladmönster; å hvardera af parerstångens ändar en sexbladig blomma samt å handbygeln ofvanför strängarnas utgångspunkt rutmönster som det förut nämnda.

Kafvel af trä, rak, något smalare uppåt, med oval genomskärning, groft spiralrefflad samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af mässing; längs refflorna två vänstertvinnade trådar (ena refflan med en tråd); upptill en flätad ring af dylika trådar.

Knapp aflång, något smalare uppåt, med spetsoval genomskärning och tvära ändar, å ena sidan en öfver hörn stående rombisk ruta af två inom hvarandra ställda ramar samt med en tvärgående ränna. Nedtill en kort, profilerad hals. Å öfre ändan en liten rund knopp.

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 0.965 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.034 m.
Fäste, längd: 0.220 m.

Tyskt arbete från omkring år 1600.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Arsenalsgatan 2, Stockholm, 27, 28 och 29 September 1916.
Katalog 209 n:r 451, se räkning 28 September 1916.
Betald 2 Oktober 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok och räkning.
Pris: Kr. 410, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 209:

1. Bruksägaren och chefen för Kungl. Dramatiska Teatern i Stockholm KNUT GOTTLIEB MICHAELSON, f. 1 April 1841, d. 23 September 1915, gift 14 September 1867 med CATHARINA HELENA (KATE) ARFWEDSON, f. 19 April 1847.
2. Bruksägaren KNUT MICHAELSONS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. a. 32. VÄRJA.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med svagt sexsidigt tvärsnitt, svagt rundade sidor och rundad udd. Afsats med plana sidor och raka kanter, nedanför denna å hvardera sidan tre korta blodränder, i hvilka snedt tvärgående streck; blodränderna inramade af en smal rand, nedtill afslutad i ett kors.

Fäste (s. k. korgfäste):
Blankt.
Parerstång kort, rak, hvardera ändan afslutad i en platt, utsvälld knopp, den främre böjd uppåt, den bakre nedåt; på ömse sidor om klingan en nedlöpande spetsig flik.
Korgen af ett stycke, nästan klotformad, genombruten, midten med aflånga, vertikala hål, hvartannat längre, hvartannat kortare, de senare med ett rundt hål vid ändarna; korgbotten af fyra kvadratiska rutor, hvardera med fyra runda hål samt fäst vid parerstången med från denna utsmidda flikar; öfre delen med tre mot knappen invikna spetsiga flikar, skilda af aflånga hål med konturerade kanter, hvardera fliken

fäst i knappen med en tapp; mellan flikarna två något bredare dylika med fristående ytterända.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt något afsmalnande uppåt, klädd med svart skinn och ursprungligen spirallindad med en rundsnodd rem, hvaraf endast fragment kvarsitta.

Knapp klotformad, på kort, grof hals, å öfre ändan en platt liten knopp, kring hvars midt en smal rand.

Å afsatsens utsida stämpel med krönt lilja:

Vikt: 1.250 kg.
Längd: 1.025 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.042 m.
Fäste, längd: 0.125 m.

Tyskt arbete från 1600-talet; märket är en efterapning af den kungliga spanska svärdfejarestämpeln (Espadero del Rey-stämpeln).

Anm. Värjan syrad (för borttagande af rosten).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Arsenalsgatan 2, Stockholm, 27, 28 och 29 September 1916.
Katalog 209 n:r 454, se räkning 28 September 1916.
Betald 2 Oktober 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok och räkning.
Pris: Kr. 300, se räkning.

Kända tidigare ägare:

1. Bruksägaren och chefen för Kungl. Dramatiska Teatern i Stockholm KNUT GOTTLIEB MICHAELSON, f. 1 April 1841, d. 23 September 1915, gift 14 September 1867 med CATHARINA HELENA (KATE) ARFWEDSON, f. 19 April 1847.
2. Bruksägaren KNUT MICHAELSONS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. a. 33. VÄRJA, huggvärja; s. k. schiavona.

Klinga:

Blank, tveeggad, nästan jämnbred, närmast fästet till nära en tredjedel eneggad med knifsbak, sidor nedtill svagt rundade, upptill kälade, mellan kälarna två djupa blodränder. Udd spetsig, genombruten af två runda hål.

Upptill å hvardera sidan graveringar. Å den inre sidan: man i bröstbild halft åt vänster, långa mustascher, renässansharnesk, stor plymascherad hjälm, hvarå samt å

axelstyckena ansikten; öfver och under denne latinsk inskrift: *Fig. 1* (»Segra eller dö»); *Fig. 2* (»Tro, men gif akt på hvem»); upptill och nedtill en blomstjälk. Å den yttre sidan: turk i bröstbild halft åt höger, mustascher och stor turban; öfver och under denne latinsk inskrift: *Fig. 3* (otydlig; Omnia si perdis = »Om du förlorar allt»); *Fig. 4* (»Kom ihåg att bevara ditt rykte»; de två sista inskrifterna utgöra en latinsk vers); upptill och nedtill en blomstjälk som å den inre sidan.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 3.

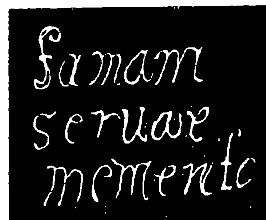

Fig. 4.

Fäste (s. k. korgfäste):

Blankt.

Parerstång kort, fyrsidig, med utsmidd, tillbakaböjd bakända, afslutad i en konisk knopp på låg, grof hals.

Korgen smidd i ett stycke och bildad af fem från bakre och sju från främre ändan utsmidda skenor med rundade utsidor.

Från parerstångens främre ända hafva först utsmidts sex skenor, af hvilka en — *A* — nedåt, en — *B* — uppåt, *C* och *D* åt insidan, *E* och *F* åt utsidan; den därefter återstående tappen — *G* — har böjts snedt upp åt utsidan och förgrenats i tre skenor; öfriga skenor äro på olika sätt klufna och med sina ändar fasthetsade vid korgens öfriga beståndsdelar samt bilda dennas gallerverk. Från skenan *C* utgår inåt mot kafveln den s. k. tumbygeln.

Parerstångens bakre ända har klufvits i fyra skenor, en — *H* — rakt nedåt, en — *I* — åt insidan snedt uppåt, två åt utsidan — *K* och *L* — i samma riktning som *I*; mellan de sist nämnda fem tvärgående bågar; den återstående delen — *M* — utgöres af parerstången.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt tätt lindad med enkel och spirallindad tråd af järn.

Knapp aflång, platt, med tvåfasade sidor och raka kanter, i hvardera sidans midt en halfsferisk utsvällning. Å öfre ändan en rund, tryckt knopp.

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 1.075 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.034 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Italienskt arbete från 1600-talets slut; turkhufvudet å klingan häntyder på de stora turkkrigen, som då pågingo.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1916
från hans dotter EBBA JOHANNA CECILIA VON ECKERMANN, f. 15 Maj 1866.

Inköpt af den sistnämnda
29 Oktober 1916
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland (se räkning 31 Oktober 1916, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin mor WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, fröken IDA UHSE samt kammartjänaren JOHN PETTERSON, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
29—30 Oktober 1916
under deras resa till Schweiz i anledning af Schloss Hallwils renovering
11 Oktober—1 November 1916. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betald 12 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 270 (tillsammans med en sedermera utrangerad värja), se räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af Hofantiquar ED. KAHLERT, se räkning 31 Oktober 1916 och bref 17 November 1917:

1. Grefliga ätten VON TÖRRINGS Zeughaus i Seefeld, Bayern.
2. Grefve HANS-VEIT MAXIMILIAN CASPAR VON TÖRRING-JETTENBACH, grefve VON GUTENZELL, baron till SEEFELD i Bayern, fideikommissarie efter fadern, f. 7 April 1862, förmäld 26 Juli 1898 med SOPHIE ADELAIDE LOUISE MARIE, hertiginna i Bayern, f. 22 Februari 1875.
   Vapensamlingen försåld af grefve HANS-VEIT MAXIMILIAN CASPAR VON TÖRRING-JETTENBACH.

V. b. 1. HEDERSVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):
Treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Nedre delen blank, den öfre blåetsad med orneringar i guld och graverad; de båda yttre sidorna med gemensamma orneringar, den inre med samma dekor.

Upptill en bred bård med blad- och flätornament; därunder från fästet räknadt: en tvärgående grupp af en staf mellan ett spjut och en fana på hvardera sidan, af allt endast öfre delen synlig; ett brinnande hjärta öfver tre bladbågar, flamman omgifven af en strålkrans; ornament i form af en bladbåge med lång midtflik; nederst ett blad- och flätornament med ett rundt fält, i hvars midt en sexuddad stjärna.

Fäste:
Af guld, ciseleradt i matt och blankt.
Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter, genombrutna i gallermönster, bildadt af längs hälfterna gående skenor, som sammanhållas af fyrbladiga rosetter. I midten å ömse sidor å hvardera halfvan en utspard medaljong inom en lagerkrans; i medaljongen mot punsad botten en trofégrupp af hästhufvud, fanor, trummor, spjut m. m. Kring

parerplåtens ytterkant å båda sidor en bred ram, hvarå mot punsad botten ett i ramens midt löpande slätt band, afbrutet af fyrbladiga rosetter. Vid hälfternas föreningspunkter bladornament. Mellan klingan och parerplåten en röd lapp af ylle.

Handbygel bågformad och på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång, öfre ändan inhakad i knappen; å bygelns midt en aflång, ihålig utsvällning med genombrutna sidor i gallermönster som ofvan; midt på hvardera sidan en oval medaljong med en mångflikad bladrosett mot punsad botten. Bygelns ändar flackstafviga, med samma dekor som å parerplåtshälfternas ytterkanter.

Parerstångens ytterända nedböjd samt ihålig och genombruten i gallermönster som ofvan. Mellan parerplåt och kafvel ett kort, ihåligt mellanstycke, genombrutet i samma gallermönster, å hvardera sidan en stående oval medaljong med tvärrandig botten, å den inre konung GUSTAF III:s krönta monogram: å den yttre Sveriges mindre riksvapen: Under handbygel och parerstång utgår nedåt en båge i samma dekor som å parerplåtens ytterkanter.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med fyrsidig genomskärning, svagt rundade sidor och kanter samt lindad med ett svärtadt band af guld med däremellan liggande grupper af guldtråd af tre slag, dels spirallindade enkla och tvinnade, dels släta tvinnade.

Knapp klotformad, tryckt från två sidor, på kort, kälad hals samt ihålig, med samma gallermönster som ofvan; vid fram- och bakkanten ett längdgående bladornament, å hvardera sidan inom en lagerkrans en stående oval medaljong, i hvilken mot punsad botten en trofégrupp af fanor, spjut, trummor och kransar; å öfre ändan en liten knopp i fjällmönster på kort, käلad hals.

Vikt: 0.460 kg.
Längd: 0.940 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.033 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Baljbeslag (släpsko och munbleck):
Af guld.
Släpsko tresidig, med knopp af stål.
Munbleck tresidigt och graveradt, å de båda yttre sidorna ett gemensamt, stående ovalt, slätt fält inom en lagerkrans mot tvärrandig botten, å insidan graverad inskrift: *Fig. 1.* Öfre kanten utböjd och profilerad; nedtill vid bakkanten en rundstafvig ring, rörlig i en rundstafvig ögla.

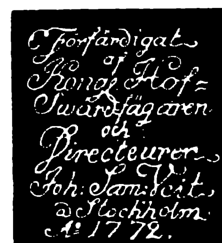

Fig. 1.

Å knoppen mästarestämpel, årsbokstaf (öfverstämplad från *Q* till *R*) samt riksstämpel (orig. 1/6):

Släpsko, längd: 0.057 m.; bredd: 0.010 m.
Munbleck, längd: 0.038 m.; bredd: 0.035 m.

Svenskt arbete, Stockholm, från år 1772; mästare kungl. hofsvärdfejaren, direktören, sedermera packhusinspektoren JOHAN SAMUEL VEIT, d. 27 Januari 1809 i en ålder af 71 år, bror till urfabrikören ANDERS AUGUST VEIT, d. 1772. Knoppen gjord år 1799 (stämpeln otydlig).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, 3 Mars 1890
hos svärdfejarna C. A. & AD. EK, Regeringsgatan 6, Stockholm, se räkning 3 Mars 1890.
Betald 8 Mars 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 3 Mars 1890 räkning.
Pris: Kr. 700, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af generalkonsuln JEAN JAHNSSON, Stockholm:

Generallöjtnanten WILHELM MAURITZ PAULI, f. 5 December 1730, d. 11 Augusti 1800, gift 11 Januari 1800 med BRITA SOPHIE SCHJÅLTZ i hennes 2:a gifte, f. 11 September 1760, d. 30 September 1845.

WILHELM MAURITZ PAULI kommenderade som generalmajor i slaget vid Walkiala 29 April 1790 högra flygeln under konung GUSTAF III:S eget befäl, då ryssarna blefvo slagna, hvarefter han samma dag af konungen begåfvades med en guldvärja. (Se genealogiska tabellerna å Riddarhuset i Stockholm.)

»På slagfältet tilldelade konungen, såsom vedermäle af dess nådiga välbehag, hvarmed han ansett generalmajor Paulis, öfverstelöjtnant Påhlmans och capitain Bexells ådagalagda tapperhet, hvardera af dem en hedersvärja med guldfäste.» (Se sid. 179 i JAMES PAULI: Adliga ätten PAULI, En släkts öden under fyra århundraden 1500—1920, Stockholm 1920.)

V. b. 2. CIVILVÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och trubbig udd.

Upptill å hvardera sidan en blodrand, hvari latinsk inskrift, lika å båda sidor: *Fig. 1* (»Lefve FRIEDRICH WILHELM, Preussens konung»). Å hvardera sidan om blodranden spår af en smal, tvärrefflad bård.

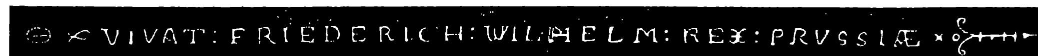

Fig. 1 (original 0.225 m.).

Fäste:

Med etsad ornering.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter, hvardera med ytterkontur i trepass. Å undersidan af den inre halfvan inom rikt bladverk en hund och en man, hållande en

bössa med kolfven mot marken; å yttre halfvans undersida, likaledes inom rikt bladverk, en sittande man, blåsande flöjt, en hund och en fågel; å öfversidan å den inre halfvan en, å den yttre tre fåglar, omgifna af rika blom- och bladornament. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en slät bård. Mellan parerplåten och klingan en liten oval plåt samt en lapp af rödt ylle.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsättande i en kort parerstång, öfre ändan inhakad i knappen; å bygelns midt ett profileradt mellanstycke, hvarå etsade bladornament, å sidorna vid ömse ändar af mellanstycket liknande ornering, vid nedre ändan en profilering.

Parerstångens ytterända päronformad, något böjd åt utsidan samt med slät in- och fasetterad utsida, vid inre ändan en profilering som å bygeln.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke i tre delar, den öfre och nedre aflånga, hvardera sidan med ett fasetteradt, buckelformadt fält, omgifvet af en käload ränna med etsadt bladornament; ändarna rundade och fasetterade; mellersta delen käload samt med bladornering; mellan parerplåten och mellanstycket en slät, oval skifva samt mellan denna och plåten en lapp af grönt ylle. Under handbygeln och parerstången utgår från de förut nämnda profileringarna ned till parerplåten en fyrsidig båge (den vid bygeln afbruten).

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt tätt lindad med spirallindad tråd af mässing; upptill och nedtill en fasetterad ring af järn.

Knapp klotformad, på kort, käload hals. Kring midten fyra buckelformade, fasetterade fält, hvartdera omgifvet af en käl med bladornering. Å öfre ändan två koncentriska rännor kring den släta afslutningen.

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.845 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Tyskt arbete från konung FRIEDRICH WILHELM I:s af Preussen tid, 1713—1740.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 15 December 1892, se tullräkning.
Betald 19 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 105.

V. b. 3. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. flamberge):

Blank, vågig, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och tvärspetsig udd.

Från fästet ett stycke nedåt klingan graverade och förgyllda orneringar. Först en kort del med rundade sidor, ursprungligen helt förgylld, å hvardera sidan i ovalt fält en trofégrupp, däröfver bandornering mot randig botten. Längre ned ornament och figurer i flera grupper: först ett flätornament, öfver detta fransk inskrift: La ou est Mon soleil (»Där, hvarest min sol är»), vidare en stående ängel under ett strålande solansikte, därefter rika fLät- och bladornament ned till klingans midt. Resten af klingan ned till spetsen blank.

Fäste:

Af silfver, förgylldt, ciseleradt med orneringar och figurscener i relief, delvis efterliknande östasiatiska original.

Parerplåt i två ovala, starkt skåliga hälfter. Å undersidan: å den inre halfvan i midten en sittande kvinna, stödjande vänstra armen mot ett stenblock, till vänster om henne en brinnande skål; å den yttre en sittande kvinna, stödjande högra armen mot en glob. Å öfversidan: å den inre halfvan en man, sittande å ett moln, i högra handen en lyra; å den yttre en sjöjungfru på en delfin. Kring ytterkanten å båda sidor bredt ramverk af bågar och bladverk. Mellan parerplåten och klingan en röd lapp af ylle.

Handbygel bågformad och på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Å bygelns midt en svag utsvällning, hvarå å båda sidor en amorin, upptill och nedtill palmett- och bladornament.

Parerstången afslutad i en nedböjd, palmettornerad knopp.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med rundade sidor och släta, konturerade kanter, å inre sidan en sittande kvinna, hållande en oval sköld; å den yttre en sittande man med långt skägg, stödjande armarna på ett ornament. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en båge i dekor som å handbygelns ändar.

Kafvel spolformad med oval genomskärning, å inre sidan en kvinna med en fruktkorg i händerna, ofvanför henne en naken kvinna, arbetande vid ett träd, nederst en naken gosse; å yttre sidan nederst en figur, tömmande en vattenkruka, däröfver en man med parasoll och en kvinna med en palmkvist vid sidan. Längs hvardera kanten en blomranka. Längs kafvelns öfre och nedre ända en utsvällning med tvärgående kråsornament.

Knapp klotformad, något tryckt från två sidor, på kort, kälad hals. Å yttre sidan NEPTUNUS, sittande på en mussla, med bekransadt hår och treudd i handen; å den inre DIANA, sittande i lång veckad klädnad med en pil i vänstra handen och bågen i den högra. Figurerna inramade af bågornament. Å hvardera kanten en bladranka. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.425 kg.
Längd: 0.925 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m
Fäste, längd: 0.150 m.

Antagligen franskt arbete, från 1700-talets midt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 254, se räkning 14 December 1892.
Betald 16 December 1892, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 125, se Toilettbok och räkning.

V. b. 4. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):

Treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Nedre delen blank, den öfre blåetsad; å den senare i guld och graveradt, å de båda yttre sidorna gemensamma orneringar, den inre med liknande dekor.

Upptill ett fält med bladornament mellan två bårder i rutmönster; däröfver å de båda yttre sidorna fyra ornament; det första i form af en oregelbundet formad bladkvist; det andra långsträckt, symmetriskt gående i tre bågar å båda sidor, vid hvardera ändan två mot hvarandra vända snirklar; det tredje med en trofégrupp af yxor och spjut; det fjärde i form af två sammanhängande bladkvistar; å inre sidan fyra bladgrupper.

Fäste:

Med runda, fasetterade stålkulor (s. k. stålbriljanter) och profilerade kulor af blått och hvitt wedgwood-gods.

Parerplåt oval, svagt skålig, genombruten af tolf strålformigt gående kilformade hål, hvartdera vid yttre ändan med tre runda, inåtgående uddar. Ytterkanten flikad med tre uddade flikar midt för hvarje hål och en slät midt för hvart och ett af de utsparda fälten. Hvartdera hålet fylldt med på en fin tråd af järn uppträdda, inåt afsmalnande kulor. Dessa å åtta fält bestående af en wedgwood-kula och tre stålkulor, i fyra fält af fyra stålkulor. På ömse sidor om hvarje kulsträng en rad af små stålkulor, uppträdda på en smal tråd af järn. De utsparda fälten på öfversidan kölade, på undersidan med skåliga fasetter. Parerplåtens öfversida utefter ytterkanten belagd med fasetterade stålskifvor, midt för hålen ordnade i palmettform. I plåtens midt en strålformigt refflad skifva, omgifven af stålskifvor sådana som ofvan beskrifna. Mellan parerplåten och klingan en röd lapp af ylle.

Handbygeln utgöres af en kedja af sju stålkulor och två wedgwood-kulor, uppträdda på smala länkar. Den mellersta stålkulan störst, vid dess ändar liksom vid hvardera ändan af wedgwood-kulorna en liten stålkula; vid ändarna af kedjan en päronformad, fasetterad kläpp med tvärt afskuren ytterända, i hvars midt en rund ögla, omgifven af åtta små runda hål (öglan i öfre kläppen saknas).

Mellan parerplåt och kafvel ett kort, fyrsidigt mellanstycke med rektangulär genomskärning, å dettas sidor i midten fyra tvärs öfver liggande spetsovala, fasetterade skifvor

mellan två längdgående kälar (å den öfre å insidan saknas hälften), upptill och nedtill i hvardera kälen en rund, fasetterad knopp; kanter släta, med utsvälld midt.

Från mellanstyckets kanter utgår en smal, fyrsidig parerstång, böjd i liggande S-form, ändarna slutande i en ögla, fylld med en wedgwood-kula, omgifven af sex ovala och två små runda stålkulor. Under parerstången vid hvardera kanten en smal, nedböjd båge, mellan denna och parerstången ett stående äggformadt, fasetteradt stöd.

Kafvel af stål, spolformad med fyrsidig genomskärning samt ihålig. Å sidorna en genombrytning med fint uddade kanter, fylld med tretton på en järntråd uppträdda, åt ändarna doserande kulor, de tre mellersta af stål, den i midten halfsferisk, utanför dem två af wedgwood-gods och utanför dessa fyra af stål; ytterst vid hvardera ändan en nit med fasetteradt hufvud som fäste för tråden. Längs de två öfriga sidorna två grunda kälar med svaga, tvärgående ryggar; utefter hörnen en något djupare käl, i hvilken en rad större och mindre stålkulor, uppträdda på järntråd. Vid kafvelns nedre ända en profilerad ring.

Knapp päronformad, på kort, profilerad hals, ihålig och dekorerad som kafveln, i båda genombrytningarna en wedgwood- och en stålkula (kulsträngarna utefter kanternas hörn bortfallna). Kring knappens öfre del en rad af stående spetsovala, fasetterade skifvor (två saknas). Öfre ändan med strålformigt gående svaga kälar. Öfverst en klotformad, fasetterad knopp på kort, kälad hals.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 1.090 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.018 m.
Fäste, längd: 0.175 m.

Engelskt arbete från 1700-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 April 1893 och följande dag.
Katalog 81 n:r 208, se räkning 27 April 1893, utställd på JOHANNA KEMPE, f. WALLIS.
Betald 1 Maj 1893, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL), Toilettbok (här uppförd på Juli 1893) och räkning. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 25 Maj 1893, se Rescontra.
Pris: Kr. 100, se Toilettbok och räkning.

V. b. 5. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga (s. k. stukat):

Treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Nedre delen blank, den öfre blåetsad, å denna i guld och graveradt å de båda yttre sidorna gemensam dekor.

Upptill en bård med ett symmetriskt flätornament mot randig botten; därunder från fästet räknadt: å de båda yttre sidorna ett symmetriskt bladornament; en trofégrupp af svärd, kanoner, sabelspetsar, fanor, yxor m. m.; ett ornament i form af en bladbåge samt nederst två i båge lagda bladkvistar; å inre sidan en i jämna böjningar gående blom- och bladslinga, å denna längs midten ett rakt band, hvarå fransk inskrift: L'HONNEUR ME FAIT SERVIR (»Jag tjänar för hederns skull»).

Fäste:

Med ornament, djur- och figurscener i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å undersidan å den inre halfvan i midten ett vildsvinshufvud, ett valthorn, ett svärd samt pilar, till vänster ett pilkoger och till höger en pokal, dessutom trädgrenar och blommor; å den yttre halfvan ett lejon, liggande på ett kanonrör, däromkring strålformigt ställda fanor, stridsyxor, ett bekransadt spjut m. m.; till vänster ett harnesk, till höger en korg, ett pilkoger och en trumma. Å öfversidan å den inre halfvan en grupp af musikinstrument, fiol, mandolin, säckpipa och andra blåsinstrument, nothäfte och puka; å den yttre halfvan två kanoner, omgifna af en yxa, fanor och lansar, till vänster en skanskorg, till höger en liggande tunna, fylld med kulor, ett kanonrör samt spjut, pilbåge och pilkoger. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor ett ramverk af sammanhängande akantusrankverk.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång; öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med något utsvälld midt, å denna å ena sidan en trumma, omgifven af kort staf, flöjt, trumpet, bladkvist och luta; å andra sidan ett pilkoger och en trumma, bakom dessa en yxa, en pil, en bladkvist och en fana, öfver och under dessa grupper bågformade, längdgående bladslingor.

Parerstång med ytterända afslutad i en nedböjd knopp, något tryckt från sidorna; å parerstången och knoppen bladslingor som å handbygeln.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter; å sidorna trofégrupper som ofvan. Under handbygeln och parerstången utgår ned till parerplåten en båge, å hvars sidor två längdgående smala, kälade ornament.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med grof, höger- och vänstertvinnad tråd af förgylldt silfver, bildande grofva flätor, mellan dessa i hvarje hvarf en tvinnad, finare tråd; upptill och nedtill en bred ring af förgylldt silfver, pressad i flätmönster.

Knapp klotformad, på kort, kälad hals, något tryckt från sidorna; å den yttre i midten en upp och nedvänd, med kulor fylld tunna, panpipa, en kanon, ett svärd, två fanor och en bladkvist, till vänster om hjälmen en fackla och en ros; till höger en puka, en trumpet och en klubba; å inre sidan i midten en glob, ett något hoprulladt blad, en passare och en merkuriestaf; till höger ett hoprulladt band, en sköld och två stafliknande föremål, å hvardera kanten mellan sidorna en bladkvist. Å öfre ändan en aflångt rundad liten knopp.

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.988 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.033 m
Fäste, längd: 0.166 m.

Balja (original):

Af trä, tresidig, klädd med hvitt pergament.

Munbleck af stål, å de båda yttre sidorna i relief mot guldpunsad botten en kanon, en staf, en hjälm, en spöknippa, två fanor, en bladkvist, en trumpet, en trumma och en puka; å den inre sidan en rokokokartusch med blankt fält, omgifvet af bladbågar. Munbleckets undre kant konturerad, kring den öfre en snedt utstående profilerad kant. Nedtill vid ena kanten en rundstafvig ring, rörlig i en halfstafvig ögla.

Släpsko saknas.

Vikt: 0.082 kg.
Längd: 0.755 m.; bredd: 0.035 m.
Munbleck, längd: 0.050 m.

Från 1700-talets midt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 12 Augusti 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 16 Augusti 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och Toilettbok.
Pris: Mk 150, se Toilettbok.

V. b. 6. PARADVÄRJA.

Klinga (s. k. apostlaklinga):

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och tvärspetsig udd. Upptill ett långt, förgylldt fält, därinom ett ovalt under en trofégrupp samt öfver och under detta ett flätornament. Därunder ut till klingans spets förgyllda graveringar.

Fig. 1.

Fig. 2.

Närmast fästet en baldakin, krönt af en pokal med en stor blombukett, nedanför denna de tolf apostlarna, sex å hvardera sidan, med hufvudet åt värjspetsen samt med gloria och vederbörande symbol; namnet graveradt öfver hvar och en; å yttre sidan, räknadt från fästet: *Fig. 1;* å inre sidan: *Fig. 2;* under alla utom den fjärde ett symmetriskt

ornament; under den fjärde ett ansikte inom strålkrans; öfver den sjätte aposteln det allseende ögat, omgifvet af strålar (på inre sidan saknas ögat); vid klingans spets ett S-formadt bladornament.

Fäste:

Af mässing, förgylldt.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter, med ett genombrutet rutmönster af små kvadratiska hål; rundt klingan och vid hälfternas föreningspunkter akantusbladrankor i relief. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en slät, skarpryggig staf med en käलad utsvällning midtpå. Mellan parerplåten och klingan en röd lapp af ylle.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång, öfre ändan i vinkel uppböjd och utsmidd mot knappen till en aflång platta samt fäst vid denna med en skruf af järn med klotformadt hufvud. Bygeln sexsidig med utsvälld midt.

Parerstången afslutad i en päronformad, sexsidig knopp med karfsnittformigt kälade sidor samt vid andra sidan under handbygeln fortsatt i en liknande knopp.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta kanter, å sidorna symmetriska bladorneringar i relief. Under handbygel och parerstång utgår ned mot parerplåten en spetsig, fyrsidig båge.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt tätt lindad med tvinnad järntråd (ej original); upptill och nedtill en tvärrefflad, förgylld ring, i hvars midt en snedrefflad staf.

Knapp äggformad, på lång slät, kälad hals, något tryckt från två sidor och längdrefflad. Å öfre ändan en liten platt, profilerad knopp.

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.885 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Klingan tyskt arbete från 1700-talet, fästet svenskt arbete från 1800-talets början.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Oktober 1893
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.
Pris: Kr. 75.

V. b. 7. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga (s. k. stukat):

Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd.

Å klingan graveradt: å de båda yttre sidorna gemensamma ornament, den inre med samma dekor; upptill i ovalt fält en trofégrupp af en pilbåge och fyra pilar m. m., öfver och under detta ett symmetriskt flätornament mot randig botten, längre ned på klingan ett i dess längdriktning gående rankornament i rokoko.

Fäste:

Af silfver, förgylldt, ciseleradt mot punsad botten och något oxideradt.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å öfver- och undersidan af hvardera halfvan i midten en trofégrupp af fanor, trummor, spjut, pilar, koger m. m., omgifven af en lagerkrans. Å hvardera sidan därom ett vingliknande ornament med fem långsträckta, svagt bågformade flikar, utgående från ett S-formadt bladornament. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en blomgirland, å denna midt öfver trofégruppen en lejonmaskaron; vid hvardera kanten af klingan en bladrosett.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång, öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med något utsvälld midt, å denna å båda sidor en trofégrupp inom en lagerkrans, hängande i en bandrosett. Å bygelns ändar en längdgående blom- och bladranka.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp, starkt tryckt från sidorna och bladornerad.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta, raka kanter, å hvardera sidan en trofégrupp som de å parerplåten, nedtill ett vingornament. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en ovalstafvig båge, längs hvars sidor en bladranka.

Kafvel af silfver, spolformad med oval genomskärning. I midten å båda sidor en trofégrupp inom en lagerkrans, krönt af ett lejonhufvud; å hvardera kanten en sol, omgifven af en strålkrans, upptill och nedtill vingornament som å parerplåtshälfternas sidor. Vid kafvelns ändar en bladkrans.

Knapp äggformad, på kort, slät, käalad hals. Å hvardera sidan en trofégrupp, mellan dessa grupper ornament; kring öfre ändan en bladkrans. Öfverst en liten profilerad knopp på kort, käalad hals.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.950 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Balja:

Af svart, lackeradt läder, tresidig, med släpsko och munbleck af förgylld brons.

Munblecket å hvardera yttersidan med ett ovalt, slätt fält, öfver och under detta symmetriska bladornament mot punsad botten; inre sidan slät. Mellan de båda yttre sidorna en lång, nedböjd hake, afsmalnande nedåt, å utsidan bladornerad.

Släpsko dekorerad som munblecket.

Vikt: 0.119 kg.
Längd: 0.785 m.; bredd: 0.025 m.
Släpsko, längd: 0.115 m.
Munbleck, längd: 0.115 m.

Franskt arbete från 1700-talets förra hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.

Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 April 1893 och följande dag.
Katalog 81 n:r 207, se räkning 27 April 1893.
Betald 1 Maj 1893, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 203, se räkning.

V. b. 8. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. flamberge):

Vågig, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och trubbig udd.

Upptill en kort, tvåsidig, helt förgylld del med rundade sidor, å hvardera sidan ett strålande solansikte inom oval krans af två lagerkvistar under krona med tre blad; öfver och under detta ett symmetriskt, monogramliknande flätornament mot randig botten; klingan i öfrigt helt utfylld med förgyllda graveringar af trofégrupper, en sol, kronor och bladornament, lika å hvardera sidan samt genomskurna af en längdgående, smal, helt förgylld blodrand, hvari en våglinje.

Fäste:

Af brons, förgylldt.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter, öfver- och undersidor släta. Kring ytterkanten å båda sidor en stafformad profilering med en utsvällning midtpå. Mellan parerplåten och klingan en lapp af rödbrunt ylle.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Å bygelns midt en svag utsvällning samt längs hvardera sidan en stafliknande rygg.

Parerstången med nedböjd, päronformad ytterända, något tryckt från två sidor.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade, längdrefflade sidor och släta, raka kanter. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal båge i dekor som å handbygeln.

Kafvel spolformad med oval genomskärning samt med i spiralform gående refflor; upptill och nedtill en grund käl.

Knapp äggformad, svagt tryckt från två sidor, på slät, käland hals och längdrefflad. Å öfre ändan en liten slät, platt knopp.

I blodränderna graveradt, i den inre fabrikationsorten: *Fig. 1*, i den yttre årtalet: *Fig. 2*.

Fig. 1.

Fig. 2.

Vikt: 0.410 kg.
Längd: 0.946 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.151 m.

Svenskt arbete; klingan från Wira bruk i Uppland, från år 1753.

År 1635 anlade riksamiralen K. FLEMING å Wira egendom en af inkallade valloner skött smedja, som samma år fick ensamprivilegier att tillverka klingor m. m. för kronan; å 1700-talet utträngdes dock vapenberedningen af järnmanufakturtillverkning; 1842 nedlades klingebruket och därmed den fabriksmässiga tillverkningen. I Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm finnes en Wira-klinga (n:r 634) från år 1650, som torde vara den äldsta kända; öfriga i samma rustkammare bevarade dylika klingor bära årtalen 1657 eller 1659. (Jmfr Svärd U.6, som är från år 1657.)

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 April 1893 och följande dag.
Katalog 81 n:r 209, se räkning 27 April 1893.
Betald 1 Maj 1893, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 81, se räkning.

Känd tidigare ägare, se Auktionskatalog 81:
Grefve CARL GUSTAF TESSIN, f. 16 September 1695, d. 7 Januari 1770, gift 27 Augusti 1727 med grefvinnan ULRICA LOVISA SPARRE AF SUNDBY, f. 23 Maj 1711, d. 14 December 1768.

V. b. 9. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga (s. k. stukat):
Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd.

Fäste:
Med ornament i relief mot punsad, guldbelagd botten.
Parerplåt oval, svagt skålig. Å öfver- och undersidan fyra ovala medaljonger, stående i samma riktning som plåten och omgifna hvardera af en smal, profilerad ram. I ändmedaljongerna en blomma, i sidomedaljongerna en trofégrupp af musikinstrument, fanor, yxor, spjut m. m. Mellan medaljongerna vid yttre kanten en bladfläta i guld samt vid ytterkanten å hvardera en tvåöglad bandrosett; utefter plåtens kant en fasettstaf; vid innerkanten mellan medaljongerna en blomma på lång stjälk. Parerplåtens ytterkant slät. Mellan parerplåten och kafveln fragment af en röd yllelapp.
Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång, öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med något utsvälld midt, å hvardera

sidan en medaljong med en trofégrupp, öfver och under denna en blomma på lång stjälk, längs ändarna en fasettstaf.

Parerstången afslutad i en nedböjd, från sidorna tryckt knopp, ornerad med en bladkvist, å yttre ändan en liten rund knopp.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta, konturerade kanter. Å hvardera sidan en trofégrupp. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en ovalstafvig båge med enstaka, snedt öfver gående blad i guld.

Kafvel af trä, spolformad med fyrsidig genomskärning och svagt rundade sidor samt lindad med enkel och spirallindad, förgylld tråd af silfver; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade trådar.

Knapp äggformad, på kort, slät hals. Å sidorna en trofégrupp inom oval ram; mellan ramarna tvärgående blommor, fasettstafvar och bladflätor. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 1.011 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.164 m.

Balja:

Af trä, tresidig, klädd med gulhvitt hajskinn; beslag af stål.

Å munbleckets båda yttre sidor ett gemensamt, stående ovalt fält, hvarå mot guldpunsad botten en trofégrupp af en puka, en fana, bladkvistar och andra föremål, det hela omgifvet af en slät ram, vid hvars inre och yttre kant en pärlrand i guld, upptill och nedtill ett treflikadt blad, den mellersta fliken i guld. Å inre sidan mot guldpunsad botten en rokokokartusch. Nedre kanten konturerad, öfverkanten snedt utstående. Vid bakkanten en rund ögla, hvari en rundstafvig ring.

Koppelbeslag med konturerad öfver- och underkant; å kanten mellan yttersidorna samt å insidan ett S-formadt bladornament, delvis af guld. Vid bakkanten en ögla med ring som den å munblecket.

Koppel bestående af två dylika kedjor och en bred hake. Dennas yttre del med utdragna ändar och konturerad, fasad underkant; i hvardera ändan en halfstafvig ögla som fäste för kedjorna. Den öfre kedjan bestående af en oval länk och två fjäderringar samt en karbinhake med fjäder, fäst å ringen vid beslaget; den nedre kedjan bestående af fyra ovala länkar och fem fjäderringar samt hake, fäst i ringen vid koppelbeslaget.

Släpsko saknas.

Vikt: 0.150 kg.
Längd: 0.812 m.; bredd: 0.024 m.
Munbleck, längd: 0.055 m.

Franskt arbete från 1700-talets senare hälft (all ornering i Louis-seize-stil utom kartuschen å baljans insida, som är i rokoko).

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
15 Oktober 1895
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 Oktober 1895, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 16 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 15 Oktober 1895 räkning.
Pris: Kr. 75, se räkning.

V. b. 10. CIVILVÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en blodrand.

Fäste (ej original):

Med ornament och figurscener i silfver.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å öfver- och undersidan af hvardera ett liggande ovalt fält inom ram af tre pärlränder, en gröfre mellan två finare, vid hvardera sidan därom en blomranka. I fälten på undersidan å yttre halfvan en kavaljer och en dam i 1600-talsdräkt, sittande; å den inre en dam i liknande dräkt, sittande, med en blomsterkorg på armen; kring figurerna bladverk; på öfversidan å den yttre halfvan en sväfvande amorin, å den inre en blomma, omgifven af bladverk. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en flackstaf med en utsvällning midtpå, å denna en blom- och bladranka.

Handbygel nästan rektangulär, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång, upptill inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt; å dennas inre sida en blomma, å den yttre en stående man i antik rustning med obetäckt hufvud; öfver och under detta en bladranka.

Parerstången afslutad i en nedböjd, päronformad knopp med spår af ett snirkelornament.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta, insvängda kanter, å yttre sidan nedtill två från hvarandra vända bladornament, däröfver tre tvärgående pärlränder samt öfver dem en blombukett; å inre sidan ett rankornament, afslutadt i en stor blomma.

Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal, ovalstafvig båge med en smal pärlrand längs sidorna.

Kafvel af trä, spolformad och lindad med fin, tvinnad koppartråd. Å kafveln fyra längdgående smala refflor samt i hvardera en smal skena af järn, mellan skenorna fyra snedt öfver gående refflor, ordnade i uddmönster; upptill och nedtill en fasetterad ring af järn.

Knapp klotformad, på kort, slät hals, under denna en rakt utstående rund, tunn skifva; å yttre sidan en blomrosett inom en pärlrandkantad ring, vid hvardera sidan

om denna en bladranka; å inre sidan ett X-liknande bladornament; mellan sidornamenten fem pärlränder; kring öfre och nedre ändan en dylik. Å öfre ändan en liten rund, platt knopp.

blodränderna stämpladt klingsmedens namn, i den inre förnamnet: IOHANIS

i den yttre tillnamnet: TESCHE

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.947 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m.
Fäste, längd: 0.157 m.

Tyskt arbete, Solingen, från 1600-talet; klingsmed JOHANNES TESCHE, tillhörande den ansedda klingsmedssläkten WIERSBERG.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
25 November 1896
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 25 November 1896)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 25 November 1896, se Toilettbok (här uppförd på December 1896) och kvitto.
Pris: Kr. 90, se Toilettbok och kvitto.

V. b. 11. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill en tvåsidig del med rundade sidor.

Vid fästet å båda sidor ett symmetriskt bandornament mot randig botten, nedanför detta å ena sidan inom ett slingornament mot randig botten ett stående ovalt fält, hvari en sexuddad stjärna, å andra sidan spår af en trofégrupp. Därunder å hvardera sidan mot mörk, ursprungligen förgylld botten fem släta nedtagningar i olika former. Nedanför dem en byst mellan två korslagda bladkvistar och vid basen af hvar och en af dessa en trumma. Nedanför den tvåsidiga delen ett halfrundt strålornament, därunder en i klingans längdriktning gående bladranka mellan två kälar, hvari en våglinje; nederst en vas med blommor.

Fäste:

Af silfver, delvis förgylldt, med ciselerade rokoko-ornament mot förgylld, punsad botten.

Parerplåt i två ovala, starkt skåliga hälfter med genombrutna blom- och musselornament. Ytterkant svagt vågig. Mellan klinga och parerplåt en röd yllelapp.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln platt med något utsvälld midt och svagt vågiga kanter, å den utsvällda midten å hvardera sidan båg- och kråsornament mot punsad botten.

Parerstången afslutad i en päronformad, nedböjd knopp med musselornament å hvardera sidan.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med sidorna genombrutna i blom- och musselornament, kanter släta och S-formigt svängda. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en båge med dekor som å handbygelns ändar.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med höger- och vänstertvinnad tråd af försilfrad koppar; upptill och nedtill en flätad ring af liknande, finare trådar.

Knapp klotformad, något tryckt från två sidor, på kort, kälad hals samt ihålig, med genombrutna musselornament, mellan dessa bågornament och blommor. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Å knoppen årsbokstaf, två otydliga stämplar (stads- och mästare-) samt riksstämpel (den senare äfven å handbygeln upptill) (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.927 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.152 m.

Balja:

Af svart, lackeradt läder med munbleck och släpsko.

Längs baljans insida en grof söm.

Å munbleckets yttersida ett ciseleradt musselornament med spår af förgyllning; öfre kanten snedt utstående, den nedre konturerad. Nedtill vid bakkanten en plattstafvig ögla, hvari en rundstafvig ring af järn.

Släpsko slät, med profilerad öfverkant.

Vikt: 0.050 kg.
Längd: 0.782 m.; bredd: 0.026 m.
Släpsko, längd: 0.074 m.
Munbleck, längd: 0.043 m.

Svenskt arbete, fästet stämpladt i Stockholm år 1768.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,

23 och 24 Februari 1897.
Katalog 105 n:r 376, se räkning 23 Februari 1897.
Betald 26 Februari 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 101, se räkning.

V. b. 12. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):

Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd (afbruten). Å klingan graverade och förgyllda ornament, gemensamma å yttersidorna. Från fästet räknadt, å de båda yttre sidorna: bredt, helt förgylldt fält med flätornament mot finstreckad botten; oregelbundet bladornament, längs hvars ena sida ett rakt band med klingfabrikens namn: en från ett moln utsträckt arm, höjande ett af en bladranka omslingradt svärd; tvärgående strålkrans samt nederst en bladkvist; å inre sidan: fält som ofvan, tvärgående S-ornament; trofégrupp af pukor, fanor och spjut; inom symmetriska bladrankor klingfabrikens namn: *Fig. 1;* ett moln med arm och svärd, ett strålande ansikte samt ett tvärgående S-ornament.

Fig. 1.

Fäste:

Med ornament i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, skåliga hälfter. Å båda sidor i oval medaljong en korg med blommor samt hängande i en tvåöglad bandrosett, från hvilken å hvardera sidan nedlöper en bladranka i guld. Bottnen för öfrigt utfylld af ett rutmönster, bildadt af i rader ställda fyrbladiga blommor. Kring ytterkanten å båda sidor en smal bård med en längdgående bladranka, omslingrad af ett veckadt band. Mellan parerplåt och klinga fragment af en röd yllelapp.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å denna å hvardera sidan en af ett rutfält omgifven medaljong som å parerplåten, vid ändarna en bård som den kring parerplåtens ytterkanter.

Parerstångens ytterända afslutad i en nedböjd, från två sidor starkt tryckt knopp, hvarå ett rutmönster som ofvan, stången för öfrigt dekorerad som handbygelns ändar.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och släta, konturerade kanter, å hvardera sidan en medaljong som ofvan.

Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal båge, dekorerad som handbygelns ändar.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med fyrsidig genomskärning och svagt rundade sidor samt lindad med ett smalt band af silfver, däremellan liggande grupper af höger- och vänstertvinnad, gröfre och finare silfvertråd; upptill och nedtill en flätad ring af fina, tvinnade silfvertrådar.

Knapp klotformad, svagt tryckt från två sidor samt på kort, profilerad hals; å hvardera sidan medaljong och rutmönster som å parerplåten. Å öfre ändan en liten profilerad knopp på kort, kälad hals.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.923 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Tyskt arbete; klingan från fabriken »A deux Saisons» i Solingen, från 1700-talets slut.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
22 Maj 1897
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 2 Juni 1897)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
22 och 23 Maj 1897
under deras resa till Tyskland och Schweiz (St. Moritz och Davos) tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS make WALTHER VON HALLWYL
18 Maj—27 Juni 1897. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 Juni 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 Juli 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 100, se räkning.

V. b. 13. CIVILVÄRJA (s. k. sorgvärja).

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill ett förgylldt fält, hvarå ciseleradt längs midten en bladranka mot botten i fint vågmönster; nedanför fältet ett stycke nedåt klingan en längdgående bladranka mot förgylld botten.

Fäste:
Svärtadt, med ciselerade och genombrutna ornament.
Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter, genombrutna af små runda hål. Å hvarderas öfver- och undersida en blomma inom oval ram af en slät list mellan två pärlränder; å ömse sidor härom en bladkvist och en list mellan pärlränder som ofvan. Vid hälfternas ändar ett rutmönster af små fasetterade knoppar mellan parallellt löpande pärlränder. Invid klingan vid hvardera sidan om eggen ett tresidigt, snedreffladt fält. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en pärlrand och utanpå denna en smal bård af korta, fortlöpande bågar. Mellan parerplåt och klinga en skinnlapp.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å hvars sidor en genombruten rankornering. Ändarna längs midten genombrutna, med små fasetterade knoppar mellan två pärlränder.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp med ornering som å handbygelns midt.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor, å hvardera af dessa en medaljong som å parerplåten; kanter släta. Under handbygel och parerstång utgår ned mot parerplåten en kort, fyrsidig båge.

Kafvel af trä, spolformad med nästan rund genomskärning samt lindad med tvinnad tråd af järn; upptill och nedtill en flätad ring af fin, spirallindad tråd.

Knapp äggformad, svagt tryckt från två sidor, på kort, profilerad hals samt ihålig, å hvardera sidan en af två bladkvistar omgifven medaljong. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.880 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.170 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1700-talets slut.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
22 Maj 1897
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 2 Juni 1897)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
22 och 23 Maj 1897
under deras resa till Tyskland och Schweiz (St. Moritz och Davos) tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS make WALTHER VON HALLWYL
18 Maj—27 Juni 1897. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 Juni 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 Juli 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 65, se räkning.

V. b. 14. FRIMURAREVÄRJA med balja.

Klinga:

Tveeggad. Upptill en tvåsidig del med rundade sidor, därefter jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Öfre delen blåetsad, med graverade och förgyllda orneringar.

Å hvardera sidan frimurareemblem, lika å båda sidor: *Fig. 1*, räknadt från fästet: ordensstjärna med VV (vise vikarien?) under denna; femuddad stjärna med initialen G i midten samt en siffra vid öfre spetsen och i hvardera af de tre nedre svicklarna (antagligen frimurareårtal); korslagd hammare och nyckel; S:t ANDREAS på sitt kors; korslagd dolk och murslef; nederst rakt band med devis å latin samt omgifvet af blad- och bågornament.

Fäste:

Af silfver, delvis förgylldt, med ciselerade ornament i relief mot punsad botten.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å undersidan å den yttre en grupp af konstens emblemer: glob, palett, måttstock, vinkel, passare, sextant och pappersrulle; å den inre krigets emblem: trofégrupp af rustning, fanor, spöknippa med yxa, fil, klubba, spjut, trumpet och kanonrör. Å öfversidan å den yttre plåten en trofégrupp af flera notblad, trumpet, luta och bladkvist; å den inre hjälm, pilkoger, spöknippor, stridsyxa och spjut. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor blad- och musselornament.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med starkt utsvälld midt, å hvars sidor en grupp af olika föremål, som hänga på en bandrosett, fäst i en oval ögla. Bygelns ändar med punsadt fjällmönster.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp med musselornament.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med rundade sidor, hvarå en trofégrupp, hängande i ett vid en halfrund ögla fäst band, å den yttre sidan mussla, vingprydd hjälm, bladkvist och merkuriestaf, å den inre mussla, turban, pilkoger, spöknippa och stridsyxa. Kanter släta, nedtill å hvardera en liten utsvällning. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en ovalstafvig båge i dekor som å handbygelns ändar.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med ett tvärveckadt band af silfver med däremellan liggande grupper af silfvertråd, den sistnämnda af två slag, dels gröfre, spirallindad, dels finare, dubbeltvinnad; upptill och nedtill en flätad ring af ett antal fina, tvinnade trådar.

Knapp klotformad, svagt tryckt från två sidor, på kort, käladt hals; å hvardera sidan en emblemgrupp inom bladornament; å yttre sidan en skäggig mansbyst, ett notblad, två vinkelhakar, en måttstock, en passare, en palett, ett ankare, tre stafvar och en klubba; å den inre en hjälm, ett svärd, ett pilkoger, en pilspets, två fanor, en hillebard och en staf. Å öfre ändan en liten rund, slät, profilerad knopp.

Fig. 1
(orig. 0.207 m.).

Å parerplåtens öfversida, handbygeln upptill, mellanstyckets yttre sida samt å knoppen riksstämpel (orig. 1/4):

Å mellanstyckets inre sida samt å knoppen svärdfejarestämpel (orig. 1/4):

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.930 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.026 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Balja:

Af svart, lackeradt läder med munbleck och släpsko af silfver.

Å munbleckets yttersida ett ciseleradt musselornament mot punsad botten; i midten en rakt utstående, fyrsidig knopp med fasetteradt hufvud på slät hals. Å inre sidan mot förgylld botten prickerad inskrift (svärdfejare, tillverkningsort och årtal): *Fig. 1.* Öfre kanten snedt utstående.

Släpsko slät, med rund knopp af järn, något tryckt från två sidor; kring öfre kanten två smala ränder.

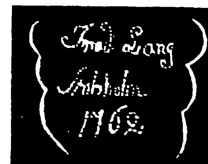

Fig. 1.

Vikt: 0.050 kg.
Längd: 0.792 m.; bredd: 0.033 m.
Släpsko, längd: 0.052 m.
Munbleck, längd: 0.022 m.

Svenskt arbete, Stockholm, från år 1762; svärdfejare FRED. LANG, tillhörande svärdfejarefamiljen med detta namn, af hvilken man känner JONAS (d. 1681), sonen LORENTZ (f. 22 Februari 1677, d. 30 December 1732, svärdfejareålderman) samt hans söner BENJAMIN (öfvergaf sin hustru år 1745) och FREDRIK (f. omkr. 1723); jmfr Hirschfängare Q.1 och Q.4.

Värjan är daterad 1762 samt å klingan försedd med S:t ANDREAS' bild, hvilket hänsyftar på någon s. k. skotsk Andreasloge inom frimureriet. Endast en dylik fanns emellertid på den tiden i Sverige, nämligen »L'Innocente»; alla öfriga loger voro s. k. Johannisloger. Denna loge L'Innocente, den äldsta S:t Andreasloge i Sverige, instiftades 30 November 1756 och ingick 28 Februari 1800 jämte den år 1774 stiftade »Glindrande Stjernan» i den »Nordiska Cirkeln» (numera N:r 1 af S:t ANDREÆ skotska loger i Sverige); dess Ordförande-Mästare var 1757—1767 kanslirådet CARL FREDRIK ECKLEFF, hvilken på 1760-talet var chef för frimureriet i Sverige samt grundade Svenska Stora Landslogen (invigd Juldagen 1759) och var dess förste V. S. V. — »Vise Salomos Vikarie» — och Styrande Mästare till 7 Juni 1774, då hertig CARL (sedermera konung CARL XIII) emottog detta ämbete. Devisen »Splendor collustrat» (»Glansen bestrålar») är ett frimurarevalspråk (dylika erhållas i åttonde graden).

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
27 Oktober 1897
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 27 Oktober 1897, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 27 Oktober 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 200, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning,

V. b. 15. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden. Upptill en tvåsidig del med rundade sidor, därefter med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd.

Vid fästet å hvardera sidan i förgylld gravering och ovalt fält en vapensköld (förd af prins JOHANN WILHELM FRISO AF NASSAU-DIETZ-ORANIEN, f. 4 Augusti 1687, d. 14 Juli 1711, svåger till konung FREDRIK I af Sverige, ärfde år 1702 WILHELM III:s AF ORANIEN besittningar utom Oranien, hvilket tillföll Preussen) under furstlig krona samt omgifven af Strumpebandsordens band: *Fig. 1;* öfver och under fältet ett symmetriskt, monogramliknande flätornament mot förgylld, finrandig botten; nedanför den tvåsidiga delen inom en fyrsidig, palmettkrönt ram en trofégrupp af pukor, svärd, kanoner, fanor och spjut.

Fig. 1.

Fäste:

Af silfver, med reliefornering.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å undersidan å hvardera inom rikt bladverk en lagerkrönt hufvudbild i profil mellan två hjortar å den inre plåten och två fåglar å den yttre, allt mot punsad botten. Å öfversidan å hvardera plåten likaledes inom rikt bladverk en hufvudbild, den å inre sidan lagerkrönt. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en starkt utsvälld staf med ett palmettornament midtpå å såväl öfver- som undersidan. Mellan parerplåt och klinga en brun lapp af ylle.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln rundstafvig med starkt utsvälld midt samt tryckt från sidorna, å hvardera af dessa symmetriska, från hvarandra vända bladornament, midt på främre kanten en maskaron; bygelns öfre ända afslutad i ett delfinhufvud.

Parerstången afslutad i en nedböjd, volutformad knopp med ett långsträckt akantusblad.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med rundade sidor och släta, S-formigt konturerade kanter; å hvardera sidan inom bladornament en hufvudbild i profil, den yttre manlig, den inre kvinnlig. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal båge.

Kafvel af trä, spolformad med oval genomskärning samt lindad med grof, höger- och vänstertvinnad tråd af silfver; upptill och nedtill en bred, flätad ring af flera fina, tvinnade trådar.

Knapp klotformad, något tryckt från två sidor, på kort, käláld hals; å hvardera sidan en hufvudbild som ofvan, knappen för öfrigt täckt af ett flätverk af bladrankor. Å öfre ändan en liten slät knopp.

Å handbygeln nedtill och å angeln nederländsk stämpel för silfver med finhet under 833 (orig. 1/4):

Vikt: 0.750 kg.
Längd: 1.015 m.

Klinga, bredd vid fästet: 0.031 m.
Fäste, längd: 0.159 m.

Balja:

Af svart, ursprungligen lackeradt läder med beslag af silfver.

Nedanför munblecket en bred lindning af en smal rem. Längs baljans insida en grof, nedpressad söm (något defekt).

Munbleck (något defekt) å yttersidans nedre kant med ett halfcirkelformadt utsprång, hvarå ciseleradt ett hjälmprydt hufvud mot punsad botten, å hvardera sidan om detta ett bladornament på lång, böjd stjälk. Upptill flera rundtom gående svaga stafvar, hvarannan bred, hvarannan smal.

Släpsko saknas.

Vikt: 0.085 kg.
Längd: 0.800 m.; bredd: 0.037 m.
Munbleck, längd: 0.028 m.

Nederländskt arbete från tiden 1702—1711.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 6, se räkning 10 December 1897.
Betald 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 132, se räkning.

V. b. 16. CIVILVÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill vid hvardera sidan en djup blodrand.

Fäste:

Med ornament och jaktscener i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, skåliga hälfter. Å undersidan å den yttre halfvan en jägare, halfliggande, en liggande hund och en skjuten fågel, till höger därom en hare och en fågel, upphängda i en afbruten trädstam, dessutom trädstammar och kvistar; å den inre halfvan en jägare, sittande på en afbruten trädstam, framför honom två hundar, bakom honom en skjuten fågel, längst till vänster ett postament, träd och växter. Å öfversidan å den yttre halfvan en jägare med horn och bössa, sittande på en sten, framför honom två hundar, dessutom träd och kvistar; å den inre halfvan till höger

en jägare, halfliggande på marken, framför honom en hund och en skjuten fågel, dessutom träd och kvistar. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor sammanhängande bladrankor.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å denna å hvardera sidan en stående man med låg, rundkullig hatt, kort rock och knäbyxor, den å insidan med bössa, den å utsidan med svärd i handen, ändarna med akantusblad.

Parerstången med ytteränden afslutad i en nedböjd knopp, starkt tryckt från två sidor, å hvardera ett musselornament samt å nedre kanten en liten rund knopp, för öfrigt samma dekor som å handbygelns ändar.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter; å yttre sidan en jägare, framåtlutad, stödjande sig mot bössan, framför honom en fågel; å inre sidan en stående gosse med pil och pilkoger.

Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en ovalstafvig båge med dekor som å handbygelns ändar.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med fyrsidig genomskärning och svagt rundade sidor samt lindad med höger- och vänstertvinnad, spirallindad och enkel tråd af silfver, fördelad i grupper, mellan dessa ett slätt band af silfver; upptill och nedtill en flätad ring af fina, tvinnade trådar af silfver.

Knapp klotformad, på kort, profilerad hals. Å yttre sidan en jägare, halfliggande, vid hans fötter en hund. Å inre sidan en jägare, sittande på en trädrot, framför honom ett träd och en sittande hund. Mellan figurerna S-formade bladornament. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

I hvardera blodranden graveradt:

× × I N × × D O L I E D O × ×

(Orig. 0.165 m.)

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 1.070 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Tyskt arbete från 1700-talets midt; klingan ej från Toledo, som inskriften i blodränderna falskt anger.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,

å auktion hos konsthandlaren H. Bukowski, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 55, se räkning 18 April 1898.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (Walther von Hallwyl) och räkning.
Pris: Kr. 380, se räkning.

Känd tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Fältmarskalkslöjtnanten grefve Edward Woyna, f. 13 Mars 1795, d. 3 Januari 1850 i Bryssel, gift 1839 i Stockholm med Louise Rydström, f. ..., d. på 1870-talet.

Grefve WOYNA var anställd vid österrikiska legationen i Stockholm åren 1816—1818 som attaché, blef 1820 chargé d'affaires och 1829 envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire; lämnade Sverige definitivt 1846.
Af honom öfverlämnad som gåfva till

2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. b. 17. CIVILVÄRJA med fäste af förgylldt silfver.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden. Upptill en tvåsidig del med rundade sidor, därefter med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd.

Den tvåsidiga delen helt förgylld samt ciselerad, å hvardera sidan: nedtill en urna, hvari en stor bladväxt, öfver denna palmett- och bandornament, allt mot fint randig botten. Å den sexsidiga delen i förgylld gravering å hvardera sidan tre ornament: det första en baldakin med draperi, det andra ovalt, bildadt af två hvarandra skärande bågar, omgifna af symmetriska bågorneringar, det tredje i form af två frånvända bågar samt därunder en sexuddad stjärna.

Fäste:

Med rokoko-ornament och figurscener i relief mot punsad botten; figurscenerna efterbildande östasiatiska original.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å undersidan å den inre halfvan en man med parasoll, sittande i en stol, till vänster en fågel och ett träd, till höger en sittande kvinna, hållande en fantastisk fågel, till höger om henne en apa; å den yttre halfvan en man, sittande med korslagda ben, till vänster om honom en stående man, framräckande en skål, bakom honom en flygande fågel, till höger en annan man, sittande, med klubba och mejsel bearbetande ett postament. Å öfversidan å den inre halfvan en knäfallande man och en apa på ömse sidor om en urna, dessutom träd, ett tempel och en fågel; å den yttre en man på knä vid en harpa, å hufvudet en toppig mössa med långt fladdrande band, dessutom träd, ett tempel och en flygande fågel. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en flackstaf med starkt utsvälld, musselornerad midt. Mellan parerplåt och klinga fragment af en röd yllelapp.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å hvars sidor ornament som å parerplåtens kanter, vid den öfre ändan ett palmettornament.

Parerstången afslutad i en starkt nedböjd, musselornerad knopp.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med rundade sidor och släta, svagt konturerade kanter, å inre sidan en stående man med bössa i händerna och pilkoger på ryggen, å den yttre en liknande man med en fågel i hvardera handen. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal, ovalstafvig båge.

Kafvel af samma metall som fästets öfriga delar, spolformad med oval genomskärning. Å hvardera sidan en figurscen, figurerna ställda något öfver hvarandra i kafvelns längdriktning och delvis skymda af hvarandra: å inre sidan en kvinna med en fruktkorg i händerna, ofvanför henne en man, arbetande vid ett träd, nederst en gosse; å yttre sidan nederst en figur, tömmande en vattenkruka, däröfver en man med parasoll och en gosse med en palmkvist i handen. Å hvardera kanten en apa mellan blad- och blomrikt grenverk. Vid kafvelns öfre och nedre ända en bladprydd utsvällning.

Knapp klotformad, svagt tryckt från sidorna, på kort, käld hals samt delad i fyra fält; i det å utsidan en man, sittande under ett parasoll, hållet af en bredvid stående; i det å insidan två stående figurer, den vänstra med en fackla i handen, mellan dem en fågel; i de två öfriga fälten en fågel och en bladkvist. Å öfre ändan en klotformad, slät liten knopp.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.910 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.155 m.

Antagligen franskt arbete, från senare delen af 1700-talets förra hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1898
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 56, se räkning 18 April 1898, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 110, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Kammarherren friherre CLAES FREDRIK SAMUEL HERMELIN, Noor, Knifsta socken, Uppland, f. 12 Februari 1820, d. 2 April 1888, gift 1:a gången 2 December 1849 med friherrinnan ULRICA LOVISA VON BLIXEN-FINECKE (Danmark), f. 20 September 1824, d. 28 April 1854; 2:a gången med grefvinnan AMALIA MATHILDA GUSTAFVA CRONHIELM TILL HAKUNGE, f. 23 Maj 1832, d. 20 December 1907.
   Af kammarherren friherre FREDRIK HERMELIN öfverlämnad som gåfva till
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Ok-

tober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.

3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.

4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. b. 18. CIVILVÄRJA.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, denna spetsig. Upptill en blåetsad del med å hvardera sidan två djupa blodränder samt fyra förgyllda rektangulära fält; blodränderna i fälten genombrutna af olikformade hål (s. k. gifthål), sammanhängande i de tre nedre fälten. Klingan därnedanför utefter hela längden med en vågig midtstaf, ursprungligen förgylld i hvarje våg.

Fäste:

Ciseleradt med ornament i relief mot förgylld botten, framställande »De fria konsterna».

Parerbygel liten, låg, med starkt utsvängd, kupig midt samt med ändarna fästa vid handbygel och parerstång; å den kupiga midten Tonkonsten, framställd genom en grupp af musikinstrument (blåsinstrument) och ett nothäfte.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å hvars inre sida en sittande hund, därunder en fruktknippa; å den yttre ett lejon med uppsträckt hufvud; bygelns ändar med aflånga, släta, ovala ornament, öfverst ett bladornament.

Parerstången afslutad i en svagt nedböjd knopp med en mussla å hvardera sidan.

Mellan klinga och kafvel ett kort mellanstycke med rundade sidor; å yttre sidan en luta och en fiol på en bladkvist; å den inre en kvinnlig bröstbild framför en klubba, en bladkvist och andra föremål. Mellan mellanstycket och klingan en röd lapp af ylle.

Kafvel af järn, spolformad med oval genomskärning. Å yttre sidan Bildhuggarekonsten, framställd genom en man med klubba och mejsel, arbetande på en byst, till höger om honom en glob, nedtill en mask, ett pilkoger och andra föremål, upptill blommor och musselornament, det hela omgifvet af ramverk, bildadt af sammanhängande refflade bågar. Å inre sidan Målarekonsten, framställd genom en naken man med palett i vänstra handen, målande en tafla, bredvid honom modeller och verktyg, nedtill ett liggande lejon och en puka, för öfrigt samma dekor som å yttre sidan. Upptill och nedtill å kafveln en ringformad utsvällning med snedt öfver gående blad.

Knapp klotformad, något tryckt från två sidor, på kort, käläd hals. Å yttre sidan en naken man, blåsande flöjt, framför honom en säckpipa och ett notblad, hängande i ett band, fäst i ett liggande bågornament. Å inre sidan en bevingad amorin, sittande vid en glob, å hvardera kanten en flergrenad bladkvist samt musselornament. Å öfre ändan en profilerad liten knopp.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.870 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.126 m.

Fästet från 1700-talets midt, klingan från dess slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
genom konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, (se räkning 22 April 1899)
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 18 och 19 April 1899.
Katalog 121 n:r $506^{1}/_{2}$.
Betald 24 April 1899, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 755, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Arkitekten professor FREDRIK WILHELM SCHOLANDER, f. 3 Juni 1816, d. 9 Maj 1881, gift 15 Maj 1851 med CATHARINA SOFIA NYSTRÖM, f. 21 Oktober 1830, d. 19 April 1912.

V. b. 19. CIVILVÄRJA med fäste af silfver.

Klinga:
Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill ett fält, hvari ett flätornament mot fint randig, förgylld botten; därunder graveradt och förgylldt: ett liknande flätmönster; en ängel hållande en fana; ett strålande ansikte samt ett i klingans längdriktning gående S-formadt bladornament.

Fäste:
Delvis förgylldt och oxideradt, med ciselerade, genombrutna ornament.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å hvardera halfvan en djurscen i relief; å den inre två hundar i strid med ett vildsvin; å den yttre två hundar anfallande en hjort; det hela omgifvet af genombrutet bladverk. Vid hvardera kanten af klingan ett fält i rutmönster. Kring parerplåtens ytterkant en smal, profilerad ram med vågig ytterkant.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång samt upptill inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld, genombruten midt, å denna å hvardera sidan en fembladig blomma, omgifven af båg- och bladorneringar; bygelns ändar med vågiga kanter och refflade sidor, upptill ett musselornament.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp med genombrutna ornament i dekor som å handbygelns midt. Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med genombrutna, svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter; å hvardera sidan en hund,

å inre sidan sittande, å den yttre stående, båda inom blad- och löfverk. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en båge i samma dekor som handbygelns ändar.

Kafvel af trä, spolformad med fyrsidig genomskärning, svagt rundade sidor samt lindad med ett band af silfver med däremellan liggande grupper af silfvertråd, den sistnämnda af två slag, dels gröfre, enkel och spirallindad, dels finare och dubbeltvinnad; upptill och nedtill en flätad ring af ett antal fina, tvinnade trådar.

Knapp klotformad, på kort, käland hals samt ihålig och genombruten; å hvardera sidan en djurscen, den inre med två hundar i strid med ett bäfverliknande djur, den yttre med två hundar anfallande en flyende hind, allt inom rikt löfverk. Å öfre ändan en liten profilerad, platt knopp.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.846 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.156 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1700-talets midt

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland.
Betald 8 December 1899, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 125, se tulldeklaration.

V. b. 20. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):

Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Upptill spår af graverade ornament, en bandflätad bård och en trofégrupp.

Fäste:

Med ornament i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Å hvarderas öfver- och undersida en urna med blommor inom oval medaljong med profilerad ram, å hvardera sidan därom ett fyrflikadt, genombrutet, vingliknande ornament, nedtill tvärs öfver flikarna ett liggande S-formadt bladornament. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en blom- och bladranka.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å denna å båda sidor en medaljong som ofvan samt öfver och under denna ett genombrutet vingornament med två flikar; bygelns ändar med enkla bladorneringar.

Parerstången med ytterändan afslutad i en något nedböjd knopp, genombruten af fem runda hål, å hvardera sidan en fembladig blomma, vid nedre kanten å ytterändan en liten rund knopp, för öfrigt samma dekor som å bygelns ändar.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter, å sidorna en medaljong och ett genombrutet vingornament som å parerplåten. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal, ovalstafvig båge.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med rektangulär genomskärning samt lindad med ett band af silfver med däremellan liggande grupper af silfvertråd, dels enkel, spirallindad, dels finare, tvinnad; upptill och nedtill en profilerad ring af järn.

Knapp äggformad, på kort, profilerad hals. Knappen med samma dekor af medaljonger och genombrutna vingornament som å parerplåten, öfver de senare en blomgirland samt öfverst en bladkrans. Å öfre ändan en liten spetsig, profilerad knopp.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.980 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.028 m.
Fäste, längd: 0.177 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1700-talets senare hälft.

Inköpt af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland.
Betald 8 December 1899, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Pris: Mk 125, se tulldeklaration.

V. b. 21. CIVILVÄRJA med fäste af porslin och brons.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden. Upptill en tvåsidig del med rundade sidor, därefter med sexsidigt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd.

Den tvåsidiga delen blåetsad, med spår af förgyllning och med graverade ornament. Å hvardera sidan ett slätt fält med latinsk inskrift: *Fig. 1* (»Gud allena äran»); öfver och under detta ett bandornament af en fyrdelad ruta, omgifven af bladrankor mot randig botten. Därunder ett strålande ansikte samt nedanför detta å den sexsidiga delen en sexuddad stjärna under furstekrona.

Fig. 1.

Fäste:

Förgylldt, med ciselerade ornament.

Parerbygel låg, med starkt utsvälld, kupig midt. Å denna en blomgirland mot snedstreckad botten; vid öfre och nedre kanten ett musselornament. Bygelns ändar i form af en smal sträng med profilerad utsida, den främre delen på kort afstånd från utgångspunkten med ett vinkelböjdt knä och framdragen mot handbygeln; den bakre omböjd mot parerstången.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å denna ett tvärgående palmettornament å hvardera sidan; upptill å öfre kanten ett långsträckt bladornament.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp med en mussla å hvardera sidan.

Mellan klinga och kafvel ett kort mellanstycke med oval genomskärning, å hvars sidor dekor som å parerbygelns utsida. Mellan mellanstycket och klingan en röd yllelapp.

Kafvel af porslin, Meissen, spolformad med oval genomskärning. Å hvardera sidan en figurscen i färger på glasyren mot hvit botten. På yttre sidan en kavaljer och två damer sittande på en sten, kavaljeren till vänster i mörk mössa, grön dräkt och röd kappa, damen närmast honom med uppslaget nothäfte i knäet samt klädd i ljusgrå klädning, den andra damen med spetsmössa, blågrå klädning och röd schal; i bakgrunden träd. Å inre sidan en kavaljer och en dam sittande på en sten, damen med solfjäder i handen samt klädd i spetsmössa och gredelin klädning, kavaljeren i gredelin rock och röda byxor; i bakgrunden träd. Å kafveln upptill och nedtill samt mellan figurerna kråsliknande rokoko-ornament i relief. (Kafveln nedtill å insidan lagad med kitt.)

Knapp äggformad, något tryckt från två sidor samt på kort, käld hals; å hvardera sidan dekor som å parerbygelns yttre sida, å hvardera kanten ett tvärstreckadt ymnighetshorn.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.844 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.018 m.
Fäste, längd: 0.138 m.

Tyskt arbete, från 1700-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 28, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 100, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. En svensk samling.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

V. b. 22. CIVILVÄRJA med fäste af fajans och brons.

Klinga:

Blank, tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Upptill å hvardera sidan en bred blodrand.

Fäste:

Förgylldt.

Parerplåt liten, låg, med buckelformigt utsvälld midt, ändarna fästa vid handbygel och parerstång. Å utsvällningen snedt öfver gående, svagt S-formade stafvar med mellanliggande svaga kälar, å stafvarna ovala, svagt punsade fält. Bygelns ändar i form af smala strängar med profilerad utsida, den främre vågigt framdragen mot handbygeln, den bakre omböjd mot parerstången.

Handbygeln bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln platt, med svagt utsvälld midt, å denna samma dekor som å parerbygelns utsvällning; öfre och nedre delen med en längdgående staf, utefter midten upptill å öfre kanten ett bladornament.

Parerstången med ytterändan afslutad i en nedböjd knopp, tryckt från två sidor och med samma orneringar som å handbygelns öfre del.

Mellan klinga och kafvel ett kort mellanstycke med oval genomskärning, å insidan samma dekor som ofvan, utsida slät.

Kafvel af fajans, spolformad med oval genomskärning. Å hvardera bredsidan en figurscen i färger på glasyren mot hvit botten. Å utsidan: en dam i gul klädning, sittande på grön mark, däromkring gröna träd och buskar, det hela omgifvet af smala bågornament i rödgredelint. Å insidan: en dam och en kavaljer promenerande å grön mark, damen till vänster, i blå dräkt, kavaljeren i svart hatt och rödgredelin rock, för öfrigt samma dekor som å utsidan. Öfver och under figurscenerna strödda blommor i rödt, blått och gult på långa stjälkar. Upptill och nedtill en ring af brons med vågig inkant.

Knapp klotformad, svagt tryckt från två sidor, på kort, käland hals, dekor som å parerbygelns utsvällning. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

I hvardera blodranden graveradt fabrikationsorten:

(Orig. 0.186 m.)

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.847 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.135 m.

Klingan spanskt arbete, Toledo, från 1700-talets början.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Augusti 1900
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 11 Augusti 1900)

vid deras vistelse i nämnda stad
10 och 11 Augusti 1900
under deras resa till brunns- och badorten Homburg vor der Höhe och Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
16 Juni—16 Augusti 1900. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 22 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 65, se räkning.

V. b. 23. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga (s. k. stukat):

Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Å klingan graveradt upptill å de båda yttre sidorna gemensamma orneringar, den inre med samma dekor. Upptill en trofégrupp af fanor och spjut mot randig botten; under denna två större rankliknande ornament och mellan dessa ett flätornament mot randig botten.

Fäste:

Med ornament i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter. Hvardera halfvan å öfver- och undersidorna med ett solfjäderformadt ornament af sju strålformigt ställda, bågformade bladflikar, utgående från en mussla, å ömse sidor därom rankornament. Kring parerplåtens ytterkant å båda sidor en flackstaf med en utsvällning midtpå, å denna en mussla, på ömse sidor om denna en bladkvist. Mellan parerplåt och klinga en röd yllelapp.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt, å hvars sidor en liknande ornering som å parerplåten, ändarna släta, å dessa längs hvardera kanten en smal pärlrand i guld, upptill ett bladornament.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp med bladornerade sidor.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter, å hvardera sidan ett ornament, liknande de förra. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal båge med dekor som å handbygelns ändar.

Kafvel af trä, spolformad med fyrsidig genomskärning, svagt rundade sidor samt lindad med ett tvärveckadt band af silfver med däremellan liggande grupper af silfvertråd, den sistnämnda af två slag, dels gröfre, spirallindad, höger- och vänstertvinnad, dels finare, tvinnad; upptill och nedtill en flätad ring af ett antal fina, tvinnade trådar.

Knapp klotformad, något tryckt från två sidor, på kort, käläd hals, å hvardera sidan ett ornament som å parerplåten, mellan dessa å hvardera kanten en bladkvist. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.925 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.020 m.
Fäste, längd: 0.165 m.

Balja:

Af trä, tresidig, klädd med hvitt pergament med beslag af järn.

Munbleckets båda yttre sidor med gemensamt solfjädersornament som å parerplåten; å inre sidan i guld ett S-formadt ornament, omgifvet af graverade bågornament. Öfre kanten snedt utstående, den nedre konturerad. Vid bakkanten en rundstafvig ring, rörlig i en plattstafvig ögla.

Koppelbeslag med konturerad öfver- och underkant samt dekorerad som munblecket.

Släpsko saknas.

Vikt: 0.060 kg.
Längd: 0.720 m.; bredd: 0.027 m.
Munbleck, längd: 0.040 m.

Från 1700-talets midt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1900
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
19 September 1900
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 19 September 1900.
Betald 19 September 1900, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 350, se Toilettbok och räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON:

1. Godsägaren friherre OTTO AXEL POVEL RAMEL, Öfveds Kloster, Våmbs socken, Skåne, f. 12 Juni 1833, d. 21 Januari 1900, gift 3 September 1863 med friherrinnan CHARLOTTE ANTOINETTE LOUISE ULRIKA VON BLIXEN-FINECKE, f. 10 Mars 1845.
2. Friherre OTTO RAMELS arfvingar.
   Af dessa försåld genom konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON.

V. b. 24. CIVILVÄRJA.

Klinga:

Tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden, med rombiskt tvärsnitt, plana sidor och spetsig udd. Öfre delen med delvis förgylld ornering i relief mot förgylld botten, nedre delen med imiterad damaskering, längs hela klingan å hvardera sidan en djup blodrand.

Å klingans öfre del inom rik blad- och musselornering tre fält öfver hvarandra, innehållande följande figurer från fästet räknadt: å inre sidan en hjälmprydd krigare i antik rustning, en barhufvad krigare i antik dräkt med pil och båge, bredvid honom en hund samt nederst en amorin; å yttre sidan en sittande krigare i antik rustning med lans, en hillebardier och en man i mössa, kort rock och rutiga benkläder samt med svärd vid sidan, dessutom två fåglar i den öfriga orneringen. Upptill å inre sidan ett halfmånformadt band med fladdrande ändar och graverad inskrift (otydlig): ; å yttre sidan vågig kant.

Fäste:

Af järn.

Med brunerade figurer och rokoko-ornament mot guldpunsad botten.

Parerplåt i två ovala, svagt skåliga hälfter med konturerade kanter. Å undersidan å den inre halfvan: en sittande putto, omgifven af blad- och fruktgirlander; å den yttre: en sittande man med lans, nedanför honom på marken ett valthorn; till vänster härom en urna på ett postament. Å öfversidan å den inre halfvan: en halfliggande skäggig man med ländskört, tömmande en kruka; å den yttre: en man med spira, sittande i en char, framför honom till höger en springande hund, till vänster en örn. Figurerna inramade af S-formade bandornament, rankverk och musslor.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln tunn, platt, med utsvälld midt och konturerade kanter, midt å inre sidan en flygande fågel, å den yttre en harlekin med plymascherad hatt, halflång rock och rutiga benkläder. Öfre och nedre delen med profilerade sidor, å hvardera ändan ett blad.

Parerstången med nedböjd ytterända, afslutad i en platt knopp, å hvars båda sidor ett musselornament.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter. Å inre sidan: en man, halfliggande i en char, med hatt och halflång rock, till vänster ett träd; å den yttre: en sittande putto, framför honom till höger ett träd. Å bakre kanten graveradt initialerna: J GB Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en smal, slät båge.

Kafvel af samma metall som fästets öfriga delar, spolformad med oval genomskärning. Å yttre sidan: en jägare med plymascherad hatt och halflång rock samt hållande en bössa, till höger en hund. Å inre sidan: en sittande kvinna med ländskört i guld samt pilbåge i vänstra handen, den högra stödd på en korg, vid sidan om henne ett pilkoger och en hjälm. Figurerna inramade af krås- och musselornament jämte bladverk.

Knapp äggformad, tryckt från två sidor, på kort, käld hals. Å den inre sidan: en halfliggande man; å den yttre: en amorin med pilbåge i högra handen samt sittande i en char; figurerna inramade af ornament, liknande dem å kafveln. Å öfre ändan en liten platt knopp i form af ett fågelhufvud.

Å öfversidan af parerplåtens yttre halfva stämpel (orig. 1/4):

Å parerstångens yttersida stämpel (orig. 1/4):

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.975 m.

Klinga, bredd vid fästet: 0.024 m.
Fäste, längd: 0.150 m.

Antagligen franskt arbete, från 1700-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
29 Augusti 1903
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 29 Augusti 1903.
Betald 31 Augusti 1903, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 29 Augusti 1903 räkning.
Pris: Kr. 1000, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

V. b. 25. CIVILVÄRJA med balja.

Klinga (s. k. stukat):
Blank, treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd.

Fäste:
Med ornament i relief mot guldpunsad botten.

Parerplåt oval, svagt skålig, å hvardera sidan fyra rundade, fasetterade och pärlstafskantade bucklor, omgifna af en i bågar mellan dem nedhängande lagerkrans, i hvardera bågen en trofégrupp, hängande i en tvåöglad bandrosett; i den första: två fanor, en trumma och två pukor; i den andra: stafknippa, trumpet, pilkoger, trumma och puka; i den tredje: tre fanor, en hjälm och en sköld; i den fjärde: trumpet, fana, harnesk och sköld. Kring ytterkanten å båda sidor smala bladslingor. Omkring hålet för klingan en smal ram, kring dennas kanter blom- och bladornament.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. I bygelns midt en rund skifva med en fasetterad buckla å hvardera sidan, öfver och under skifvan tre tvärställda, sammanhängande, runda ringar. Änddelarna plattade från två sidor, hvardera med bladrankor å sidorna.

Parerstångens ytterända afslutad i en nedböjd knopp med dekor som å handbygelns ändar.

Mellan parerplåt och kafvel ett kort mellanstycke med svagt rundade sidor och konturerade, släta kanter. Å hvardera sidan en trofégrupp, däröfver å insidan en fasetterad buckla. Å yttre sidan ofvanför trofégruppen en stor fyrflikad rosett, i hvars midt en buckla som ofvan, rosettens flikar aflånga, oregelbundet formade samt med en blom- och bladkvist mot guldpunsad botten; kring kanten ett slätt band mellan två smala repstafvar; rosettens baksida slät. Under handbygel och parerstång utgår ned till parerplåten en slät, plattstafvig båge.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med rektangulär genomskärning samt lindad med enkel, gröfre, spirallindad samt finare, tvinnad tråd af järn, fördelad i smärre grupper, mellan dessa ett tunt band af blånadt stål; upptill och nedtill en flätad ring af ett större antal finare trådar af silfver.

Knapp äggformad, något tryckt från två sidor, på kort, profilerad hals, å hvardera sidan en fasetterad buckla, mellan bucklorna en trofégrupp, hängande i en bandrosett; mellan bucklor och troféer en i bågar gående lagergirland. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 1.015 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.017 m.
Fäste, längd: 0.164 m.

Balja:

Af trä, klädd med gulhvitt hajskinn, beslag af järn.

Munbleckets öfre kant svagt utvikt, den nedre konturerad. Å dess två yttre sidor i relief mot guldpunsad botten i ovalt fält en trofégrupp af fana, pilkoger, trumma och puka, däromkring bågornament; å inre sidan ett aflångt rokoko-ornament af fyra bågar. Nedtill vid bakkanten en rundstafvig ring, rörlig i en plattstafvig ögla.

Koppelbeslag med konturerad öfver- och underkant, dekor liknande munbleckets.

Släpsko af järn, konisk, slät.

Vikt: 0.060 kg.
Längd: 0.853 m.; bredd: 0.021 m.
Munbleck, längd: 0.047 m.
Släpsko, längd: 0.040 m.

Från omkring år 1800. (Baljans beslag och värjan synas vara af olika händer; å baljans munbleck ett rokoko-ornament, annars all ornering i Louis-seize-stil.)

Rosetten är den af officerare under 1800-talets början använda, fast här af metall.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1908
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
29 Februari 1908
i Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, se räkning 29 Februari 1908.
Betald 24 April 1908, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 500, se Toilettbok och räkning.

V. b. 26. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):

Treeggad med kälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Å klingan graveradt upptill å de båda yttre sidorna gemensamma orneringar, den inre med samma

dekor. Upptill ett stående ovalt fält med en bladbukett under bladbågar, öfver och under fältet en bård med fint randig botten, i den öfre ett flätadt bandornament, i den nedre en blomma mellan bladflikar; nederst ett symmetriskt bandornament mot delvis randig botten.

Fäste:

Blankt.

Parerplåt saknas.

Handbygel bågformad, på kolfvens andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. I bygelns midt en rombisk utsvällning, ändarna fyrsidiga, den öfre afslutad i en liten rund knopp.

Parerstången nästan rak, rundstafvig, ytterändan afslutad i en nedböjd, platt knopp.

Mellan klinga och kafvel ett kort mellanstycke med oval genomskärning och insvängd midt. Under handbygel och parerstång utgår nedåt en kort flackstafvig båge.

Kafvel af trä, afsmalnande åt ändarna, med fyrsidig genomskärning, svagt rundade sidor samt lindad med tråd af tre slag, dels guldspunnen och tvinnad, dels gröfre, enkel och spirallindad, dels finare, tvinnad och spirallindad, de två senare slagen af mässing; upptill och nedtill en flätad ring af flera tvinnade mässingstrådar (den nedre defekt).

Knapp äggformad och fasetterad, på kort, slät hals. Å öfre ändan en liten profilerad knopp.

Vikt: 0.200 kg.
Längd: 0.885 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.019 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Från 1700-talets midt.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, 10 och 11 December 1909.
Katalog 184 n:r 704$^1/_2$, se räkning 11 December 1909.
Betald 31 December 1909, se räkning.
Pris: Kr. 12, se Auktionskatalog med däri gjord anteckning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, och räkning.

V. b. 27. CIVILVÄRJA.

Klinga (s. k. stukat):

Blank, treeggad, jämnt afsmalnande mot udden samt med tresidigt tvärsnitt och spetsig udd. Inre sidan plan och femrefflad, i åtta afdelningar, skilda af korta, svagt trekälade fält. Yttre sidan tvåsidig, med en hög, vågig midtstaf längs hela klingan.

Fäste:

Med ciselerade ornament i rokoko mot guldpunsad botten.

Handbygel bågformad, på kafvelns andra sida fortsatt i en kort parerstång. Öfre ändan inhakad i knappen. Bygeln ovalstafvig med utsvälld midt samt med båg- och musselorneringar.

Parerstången afslutad i en nedböjd knopp, för öfrigt i samma dekor som handbygeln. Nedtill å den senare ett nithål samt å parerstången en infällning för parerbygeln, hvilken saknas.

Mellan klinga och kafvel ett kort mellanstycke med utsvälld midt och oval genomskärning, å hvardera sidan en kartusch samt omkring handbygel och parerstång musselorneringar. Mellan mellanstycket och klingan en röd yllelapp.

Kafvel af järn, spolformad med rund genomskärning. Å yttersidan: en husar med dragen sabel, ridande åt höger öfver en på rygg liggande naken man, upptill moln, allt inom en kartusch; nedtill en man med pilkoger och båge i en mindre kartusch. Å inre sidan: i en kartusch en arm, hållande ett svärd (ägarens vapen?), däröfver en putto sittande å ett postament samt nedtill i en portal en stående putto. Å fram- och bakkanten båg- och musselornament. Upptill och nedtill en slät staf.

Knapp klotformad, på smal, käląd hals, å insidan en blombukett inom båg- och musselornament, å utsidan fyra trädtoppar(?), till höger en urna; å kanterna ornament, liknande dem å kafveln, å öfre ändan en slät, rund knopp.

Vikt: 0.425 kg.
Längd: 0.891 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.022 m.
Fäste, längd: 0.136 m.

Från 1700-talets midt.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

18 Maj 1922
från Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm
genom dess intendent friherre RUDOLF CEDERSTRÖM, se räkning 24 Maj 1922.
Betald 24 Maj 1922, se Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.
Pris: Kr. 200, se Hufvudbok (hushållskonto) och räkning.

Kända tidigare ägare se Auktionskatalog 225:

1. Ryske generalen furst ALEXEJ IVANOVITJ SACHOVSKOJ, f...... 1812, d...... 1894.
2. Generalmajoren grefve THEODOR KELLER, svärson till föregående.
   Af honom emottagen som arf.
3. Grefve ALEXANDER KELLER, son till föregående.
   Af denne försåld till
4. Dansk-Ryska Kompaniets direktör HENRIK BECHSHÖFT, hvilken vid försäljningen af grefve KELLERS vapensamling å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel i Stockholm 5 Mars 1920 bevakade sin firmas intressen.
   Af direktör BECHSHÖFT jämte en del andra å samma auktion inköpta vapen som gåfva öfverlämnad till Lifrustkammaren.

W. a. 1. STRIDSHACKA.

Af järn, med pik.

Blad smalt, tjockt, starkt utsvängdt mot eggen.
Egg lång, bågformad.
Öga rektangulärt, omkring detta en utsvällning af samma form samt tvärs genom denna i midten ett hål, fyrsidigt vid den ena och rundt vid den andra sidan.
Pik kort, fyrsidig, trubbig samt ställd öfver hörn mot bladet.
Skaft saknas.

Vikt: 0.350 kg.
Höjd med pik: 0.165 m.
Egg, längd: 0.125 m.

Tyskt arbete från omkring år 1500.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
27 Maj 1896
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 8 Juni 1896)
vid deras vistelse i nämnda stad
26—28 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 11 Juni 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 15, se räkning.

W. a. 2. BLAD till STRIDSYXA, s. k. skäggyxa eller berdiche.

Af järn.

Långt, smalt, bågformadt, afsmalnande till en spets i hvardera ändan, den öfre fyrsidig, den nedre platt, utsmidd, med spetsig ytterända.
Å hvardera sidan i midten groft graveradt mot prickig botten en flergrenad lilja, i hvars topp två motvända fåglar; å ömse sidor ett mot liljan vändt djur (enhörning och lejon [?]).
Å ömse sidor om ögat i bakkanten en rad genombrutna, runda hål, upptill tjugusex, nedtill tjugunio; kanten utanför hålen rundflikad.

Öga kilformadt, nedåt utdraget till en kort skafthylsa, baksidan genombruten af åtta parvis ställda runda hål.

Vikt: 2.560 kg.
Längd: 1.570 m.
Bredd öfver ögat: 0.193 m.

Från 1400-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 138, se räkning 18 April 1898.
Betaldt 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 815, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Öfverste-löjtnanten NILS HARALD JOACHIM ÅKERSTEIN, Stockholm, f. 1 Mars 1793 i Stockholm, d. 24 Oktober 1853 i Bonn, Tyskland.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

Skall hafva hittats på Värmdö.

W. b. 1. BERGSMANSYXA.

Af järn.

Blad:
Bredt, tunt, genombrutet af ett hål i form af ett klöfverblad med lång stjälk; i öfre yttre hörnet och i midten på inkanten en grupp af tre runda hål.
Egg rak, förlängd utåt i en lång spets, afslutad i en profilerad knopp af mässing.
Öga i form af en sjusidig hylsa, ofvanpå detta vid främre ändan en liten spetsig, fyrsidig hammare med fasade hörn och bane (slagyta) i rutmönster.

Skaft:

Af trä, med tio påträdda hylsor af elfenben med rundade sidor och plana kanter. Hylsorna graverade med framställningar ur äldre tiders grufdrift.

Å hylsa 1 (den nedre): nederst å insidan tre män med hammare och kilhacka, arbetande i en grufva, å den yttre likaledes tre män i en grufva, den till vänster arbetande med hammare och hacka, den i midten med otydliga föremål i händerna, den till höger afsågande en planka. Däröfver å insidan Kur-Sachsens af två bergsmän hållna vapensköld under kurfurstehatt, nedtill i hjärtformad sköld hammare och hacka korsade (bergshandteringens symbol): *Fig. 1*, å utsidan tysk inskrift med initialer och årtal: *Fig. 2* (»Kom, låtom oss skåda in i det ädla bergverket»).

Å hylsa 2: å hvardera sidan och yttre kanten en blomma.

Å hylsa 3: å insidan tre män i en grufva, den till vänster med staf i handen, de två andra med släggor; å utsidan uppfordring af malm ur grufvan: tre män, den förste fram-

Fig. 1.

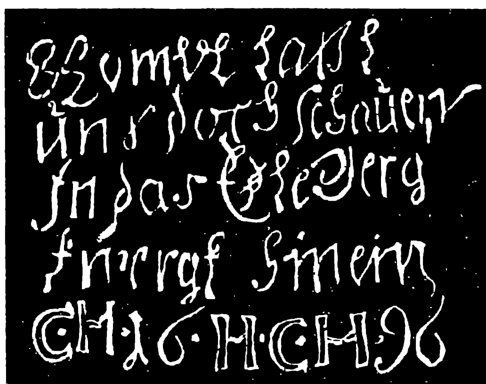

Fig. 2.

forslande malmen i en skottkärra, den andre hållande i linan för hisskorgen, den tredje klättrande på en stege; yttre kanten bladornerad (hylsan spräckt vid insidan).

Å hylsa 4: å hvardera sidan en blomma; å yttre kanten en bergsman, stående vänd åt höger med en käpp i handen å rutigt golf.

Å hylsa 5: å insidan framforsling af malm: två män med korgar, en tredje fyllande dessa ur malmhögen; å utsidan skjul med fyra män stående bakom ett bord samt bearbetande malmen med hackor, under bordet hängande fyra hisskorgar; å yttre kanten en framåtvänd bergsman å rutigt golf.

Å hylsa 6: å hvardera sidan blommor, å yttre kanten en bergsman, vänd åt höger.

Å hylsa 7: å insidan två män (hyttarbetare), den ene stående vid en hisskorg, i händerna en korg, den andre arbetande med en skofvel; å utsidan upptagande af en grufva (s. k. skärpning): till höger en man med spade, i midten en malmletare med slagruta och en man arbetande i en grop med en jordhacka, till vänster en man åseende arbetet; å yttre kanten en bergsman stående vänd åt vänster å rutigt golf.

Å hylsa 8: å hvardera sidan en blomma, å yttre kanten en bergsman stående vänd åt vänster å rutigt golf.

Å hylsa 9: å insidan en bergsman och en herreman (Ober-Berg-Hauptmann), den senare i 1600-talsdräkt med promenadrör i handen, till höger om dem en annan bergsman; å utsidan två män arbetande vid en vinsch med en hängande hisskorg; å yttre kanten en bergsman stående vänd åt vänster å rutigt golf.

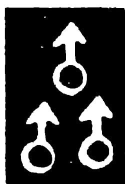
Å hylsa 10: å yttre kanten KRISTUS på korset; å hvardera sidan en för honom knäböjande bergsman, bakom dem rikt bladverk.

Hvardera hylsan nedtill med en sicksackbård med spår af beckinläggning samt längs inkanten med en bladfläta.

Männen i bergsmansdräkter med flatkulliga mössor eller rundkulliga hattar, korta jackor och knäbyxor, en del (hyttarbetarna) med förskinn, en del (grufarbetarna) med förskinnet bak samt med knälappar.

Yttre skaftändan näbbformigt framspringande vid insidan och belagd med en slät benskifva, mellan denna och skaftet en tunn skifva af mörkt horn med rutmönster, båda fasthållna af två tappar af ben, den ena försedd med en rund knopp, den andra lös.

Å bladets utsida smedsstämpel:

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 0.850 m.
Blad, bredd: 0.207 m.
Egg, längd: 0.222 m.

Tyskt arbete (sannolikt från Freiberg i Sachsen) från år 1696.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
6 December 1891
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, (se räkning 18 December 1891)
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA
6 och 7 December 1891
under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 15 December 1891, se Hushållsbok.
Betald 23 December 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 40 (tillsammans med en jaktknif, bortskänkt till löjtnanten HENRIK DE MARÉ), se räkning.

W. b. 2. BERGSMANSYXA.

Af järn.

Blad:

Bredt, tunt, genombrutet af ett hål i form af ett klöfverblad med lång stjälk; i öfre yttre hörnet och i midten på inkanten en grupp af tre runda hål.

Egg rak, förlängd utåt i en lång spets, afslutad i en profilerad knopp af mässing.

Öga i form af en sjusidig hylsa, ofvanpå detta vid främre ändan en fyrsidig, spetsig hammare med bane (slagyta) i rutmönster.

Skaft:

Af valnötsträ med graverade inläggningar af ben och mässing.

Å ytteränden en lång hylsa, hvars ytterända vid nedre kanten näbbformigt framspringande.

Å utsidan: aposteln THOMAS i knäfigur med strålgloria, bok och spjut, upptill namnet: *Fig. 1;* upptill och nedtill en bård i uddmönster. Å insidan: inom två med ändarna korslagda kvistar en slägga och en pikhacka i kors (grufhandteringens symbol). Å hylsans ytterända en tjock skifva af ben samt utanpå denna en liten rombisk skifva af mässing, i hvars midt en tryckt päronformad knopp med ett rundt hål i ena kanten.

Fig. 1.

Ofvanpå hylsan å den öfre kanten och å hvardera sidan två långsträckta blad- och bandornerade spetsar med öfre ändan afslutad i ett lagerblad; däröfver å hvardera sidan fem större skifvor, de fyra nedre aflånga med rundade hörn, den öfversta rund. Skifvorna å utsidan ornerade: å den första (nedersta) en blomma; å den andra KRISTUS i halffigur med törnekrona och strålgloria, armarna korslagda på bröstet, ett ris i den högra och ett gissel i den vänstra handen; å den tredje en blomma; å den fjärde »Agnus Dei» (GUDS lamm med korsfana); å den femte ett bevingadt änglahufvud.

Å insidan: å den första skifvan en blomma; å den andra en ängel i veckrik klädnad samt hållande ett språkband med inskrift (ägarens namn?): *Fig. 2*; å den tredje en blomma; å den fjärde en naken man i knäfigur med ländskört samt hållande ett gissel; å den femte en ängel; mellan de tre öfre skifvorna å hvardera sidan en rund mindre skifva, ornerad med en blomma.

Fig. 2.

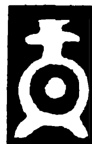
Å den öfre kanten två skifvor, den nedre mindre samt med en blomma mellan två kvistar, å den öfre KRISTUS på korset, hvarå språkband med inskrift: *Fig. 3* (JESUS Nazarenus, Rex Judæorum = JESUS från Nazaret, judarnas konung); nedanför korset hammare, tång och fem spikar.

Fig. 3.

Längs den inre kanten en smal åder af ben. Mellan skifvorna å sidorna och den öfre kanten små runda prickar af ben samt ornament af smala, på kant inslagna plåtslingor af mässing i S-, hjärt- och vågform.

Å bladets utsida smedsstämpel:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 0.870 m.
Blad, bredd: 0.237 m.
Egg, längd: 0.230 m.

Tyskt arbete från 1600-talets slut.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
22 Maj 1897
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 2 Juni 1897)

vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
22 och 23 Maj 1897
under deras resa till Tyskland och Schweiz (St. Moritz och Davos) tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS make WALTHER VON HALLWYL
18 Maj—27 Juni 1897. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 Juni 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 Juli 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 60, se räkning.

W. b. 3. BERGSMANSYXA.

Af järn, med skaft af trä.

Blad:
Smalt, inkanten karnisformigt intagen tätt ofvanför eggen.
Egg kort, rak.
Öga smalt, kilformadt, nedåt utdraget till en kort skafthylsa, karnisformigt afslutad vid nedre kanten, ofvanpå ögat en låg, platt hammare med profilerade kanter och plan bane (slagyta).

Å sidorna graveringar mot guldpunsad botten. Å den ena: två ryttare, ridande åt vänster, affyrande pistolerna mot hvarandra, framför dem ett treflikadt blad, mellan ryttarna ett och bakom dem två träd; å skafthylsan en ryttare med svärd i handen, endast framdelen af hästen synlig. Å den andra: i midten en ryttare, ridande åt vänster, endast öfre delen af hästen synlig, framför och bakom honom en bladranka; å skafthylsan en stående granadör med en handgranat i högra handen, nedanför honom på marken en trumma. Å skafthylsans baksida Dalarnas vapen (två korsade pilar).

Skaft:
Af björk, med plan öfverkant och flackrundade sidor samt svagt afsmalnande nedåt. Å nedre ändan en doppsko af järn, afslutad i en profilerad knopp.

Å bakkanten upptill skrifvet med svart bläck: Inköpt hos A. MATTSON 18$\frac{8}{3}$94. E. E.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 1.075 m.
Blad, bredd: 0.126 m.
Egg, längd: 0.030 m.

Svenskt arbete, Dalarna, från 1700-talets början.

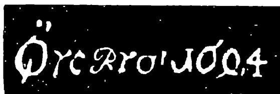
Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
21 Februari 1905

i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 21 Februari 1905.
Betald 21 Februari 1905, se räkning.
Pris: Kr. 10, se räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af H. BUKOWSKIS Konsthandel genom fru SIGRID CARLSUND, f. LINDQUIST:
Statsgeologen EDVARD ERDMANN, Stockholm, f. 31 Oktober 1840, d. 8 September 1923, gift 17 November 1868 med AGNES JOSEFINA ZETTERSTRÖM, f. 23 Januari 1848, d. 2 Oktober 1923.
Af statsgeologen EDVARD ERDMANN försåld genom H. BUKOWSKIS Konsthandel.

W. b. 4. BLAD till BERGSMANSYXA.

Af järn.

Smalt, utsvängdt från kanterna mot eggen, upptill på ömse sidor en bladkvist mot nedsänkt punsad botten.
Egg kort, bågformad.
Skafthylsa lång, cylindrisk, längs öfver- och undersidan en svagt utstående slät platta, nästan plan, nedtill å hvardera plattan ett treflikadt blad, å den undre groft inslaget stadsnamn och årtal: Å hvardera sidosidan en bladranka. Upptill och nedtill en bård i uddmönster. Å ytteränden en blomma mot nedsänkt botten.
Å skafthylsan midt öfver bladet en hög fyrsidig hammare, ornerad å två sidor med ett treflikadt blad; vid framsidan uppstiger en platt tunga med rundad öfverkant.

Vikt: 0.150 kg.
Bredd med hammare: 0.127 m.
Egg, längd: 0.037 m.
Skafthylsa, längd: 0.100 m.

Svenskt arbete, Örebro, från år 1694.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
21 Februari 1905
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 21 Februari 1905.
Betaldt 21 Februari 1905, se räkning.
Pris: Kr. 15, se räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af H. BUKOWSKIS Konsthandel genom fru SIGRID CARLSUND, f. LINDQUIST:

Statsgeologen EDVARD ERDMANN, Stockholm, f. 31 Oktober 1840, d. 8 September 1923, gift 17 November 1868 med AGNES JOSEFINA ZETTERSTRÖM. f. 23 Januari 1848, d. 2 Oktober 1923.

Af statsgeologen EDVARD ERDMANN försåldt genom H. BUKOWSKIS Konsthandel.

W. b. 5. BLAD till BERGSMANSYXA (sjöfynd).

Af järn.

Långt, smalt, afsmalnande uppåt från kanterna samt med något utsmidd egg. Öga fyrsidigt, med fragment af ett träskaft.

Vikt: 0.450 kg.
Längd med skaftstump: 0.095 m.
Bredd: 0.190 m.
Egg, längd: 0.050 m.

Svenskt arbete från 1500-talets slut.

Gåfva till WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
12 April 1907
från bruksägaren JOSEF SAMUEL FRITHIOF STEPHENS, Husby Bruk, Skatelöfs socken, Småland, f. 13 Juli 1841, gift 8 November 1880 med HEDVIG INGEBORG ELISABET KREÜGER, f. 17 December 1858, d. 7 Juni 1911.

Funnet år 1900
vid malmtagning i sjön Salen midt för Blädinge kyrka, Kronobergs län, Småland, tillsammans med fyra liknande yxor och två studsarepipor med snapplås (se bref från bruksägaren J. S. F. STEPHENS 1 April 1907).

SKJUTVAPEN OCH TILLBEHÖR

X. 1. ARMBORST (för tysk vinda) samt vinda.

Båge:

Af stål, blank, bred, platt, med fasade kanter och afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en kort, rund, utsmidd tapp för strängen.

Strängen af hampgarn, bestående af ett antal fina enkelspunna trådar, sammanhållna vid ändarna och midtpå af tätlindad men för öfrigt af glest lindad tråd. Strängens ändar i form af öglor, hvardera slagen kring respektive tapp samt med en gröfre, tät lindning med en knut för hvarje hvarf. Innanför hvardera öglan en packning af groft läder

Bågen liggande i en gaffelformad urtagning i stockens främre ända och fasthållen medelst en hälla af groft garn, trädd genom stocken ett stycke bakom båggaffeln samt med en ögla på ömse sidor om stocken slagen om bågen. Hällan på hvardera sidan bakom öglan tätt lindad med groft garn. Å bågen under öglorna på utsidan en tjock träskifva med urtagningar för hällans öglor.

I stocken omedelbart bakom båggaffeln till förstärkning af denna inslaget två stora järnnitar med gemensamt, rektangulärt nitbleck på stockens undersida. Bågen garnerad med ett flätadt rödt snöre, vid detta på hvardera sidan om stocken två bollar i rödt, gult och grönt (en saknas). Å hällan på ömse sidor om stocken två liknande bollar.

Vid stockens främre ända en rundstafvig järnring, fäst medelst tre af trådarna i hvar och en af hällans öglor.

Stock:

Af trä, med fyrsidig genomskärning, bredsidor svagt rundade utom vid vänstra sidans nedre ända, som är svagt insvängd. Öfver- och undersidorna plana. Bakre ändan förlängd med en kort del af valnötsträ, skodd med en svagt kullrig benskifva, som är fastsatt med två nitar af järn. Öfver- och undersidorna samt bredsidornas ytterkanter belagda med elfenben, de sistnämndas mellanparti med ebenholts.

Å öfversidan strax bakom sprinten för vindan graveradt en sexbladig blomma, kring hålet för aftryckningsmekanismens främre trycke omedelbart bakom nöten ett kerubhufvud inom löfverk och omedelbart framför densamma en nästan fullständigt försliten ornering af delfinhufvuden, bladverk och spiralband. Å undersidan baktill en örn med utslagna vingar, stående å en bladornering; kring blecket för aftryckaren liksom kring bygeln beslagsornament, framför bygeln kring snedtrycket för aftryckningsmekanismens främre parti en maskaron, framtill på ömse sidor om niten för stockens båggaffel bladornament. Listerna å bredsidorna hvar och en ornerad med tre bladrankor, en vid stockens utsvällning för nöten och en vid hvardera ändan. Alla ornament graverade.

Låsmekanism (defekt):

Af den yngre typen för de tyska jaktarmborsten.

Främre delen låsbar genom en kantställd regel med profilerad ända och rörlig kring en skruf. Aftryckaren fällbar, insatt i ett rektangulärt bleck, fäst med två skrufvar; däröfver en bygel (de äldre mekanismformernas aftryckare), bestående af en grof, vinkelböjd järnten med knoppformad ända. Inre delarna af låsmekanismen rörliga kring genom stocken slagna sprintar af järn.

Nöten af ben, cylindrisk; öfversidan med en kälformad ränna för strängen, korsad af pilrännan; undersidan stärkt med en järnskifva för rasten; nöten rörlig kring ett hampsnöre, stucket tvärs igenom stocken och lindadt rundt dennas undersida samt där skyddadt af en skinnremsa med ändarna fastknutna i snöret.

I främre ändan på stockens öfversida en längdgående grund ränna för pilen; tvärs öfver rännan en s. k. grad för en skifva för pilen (skifvan saknas). Pilhållare af blånadt stål, vinkelböjd och rörlig kring en skruf; på öfversidan ett tvärställdt sikte af mässing (ena halfvan afbruten).

12 cm. bakom nöten en genom stocken gående grof, rund sprint af järn som fäste för bågvindan.

Å bågen två stämplar:

Å stockens högra sida inslaget: G·P·HOCHHEIMER 2

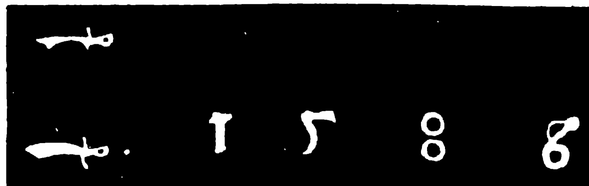
Vikt: 4.200 kg.
Längd: 0.665 m.
Båge, spännvidd: 0.615 m.

Vinda, s. k. tysk, af järn:

Lång, fyrsidig kuggskena, öfre ändan med två utsmidda, åt kanterna utsvängda griphakar för strängen. Å skenans baksida ett kontureradt mässingsbleck, fäst med två skrufvar af järn; vid blecket på ett gångjärn ett hjärtformadt blad, hvilket faller ned mellan griphakarna.

Skenan gående genom en svartlackerad hylsa (s. k. hjulhus) med plana sidosidor, vänstra sidokanten tresidig; den högra är rundad och kan öppnas från nedre ändan med en skruf.

I hylsan en kuggväxel med en vid dess öfre bredsida utgående fyrsidig tapp, vid denna en vef med en öfver tappen trädd åttasidig hylsa. Vefarmen rundstafvig, bågböjd vid yttre ändan. Vefhandtaget af valnöt, svarfvadt, profileradt, vid inre ändan en ring af mässing, vid den yttre en rund nitbricka af samma metall. Å den vefven motsatta sidan en rektangulär krampa af järn, i hvilken en grof ring (för stocken) af hampa med tätt lindade trådar, mellan de olika trådhvarfven å utsidan en knut. Ringen ursprungligen målad med hvit oljefärg.

Å kuggskenans öfre sida inslaget stämpel och årtal:

Å hylsan stämpel:

Vikt: 2.700 kg.
Längd: 0.355 m.
Vef, längd: 0.250 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1500-talets slut.
Stämpeln n:r 2 å bågen förekommer ofta å armborstbågar och anses vara schweizisk.

Anm. Skenans bakre kugg afbruten; bälthake saknas.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 235, se räkning 14 December 1892.
Betalda 16 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 250, se räkning.

X. 2. ARMBORST.

Båge:

Af stål, blank, bred, platt, med skarpa kanter och afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en kort, rund, utsmidd tapp för strängen.

Strängen af hampgarn, bestående af ett antal fina, tvinnade trådar, sammanhållna vid ändarna och midtpå af tätlindad men för öfrigt af glest lindad tråd. Strängens ändar i form af öglor, som äro slagna kring tappen i hvardera ändan af bågen. Å hvardera öglan en tät lindning med en knut för hvarje hvarf.

Bågen instucken i ett hål i stockens främre ända och fasthållen medelst en hälla af groft garn, trädd genom stocken ett stycke nedanför hålet samt med en ögla på ömse sidor om stocken slagen om bågen. Hällan på ömse sidor bakom öglan tätt lindad med groft garn samt ursprungligen förgylld. Bågen under öglorna belagd på kanterna med ett stycke ogarfvadt skinn och på framsidan med en tjock skifva af trä med rundad utsida.

Bågen å öfversidan garnerad med ett flätadt snöre af flera fina trådar, detta fäst vid ändarna med en tät lindning af svart garn; vid snöret på hvardera sidan om stocken två bollar af grönt ullgarn, en tredje vid den svarta lindningen. Under bågen å högra sidan två dylika bollar, en upptill och en vid hällans nedre ändar (de två senare å vänstra sidan saknas).

Vid stockens främre ända en aflång, rundstafvig ögla af järn med ändarna fästa vid en genom stocken gående nit.

Stock:

Af lönn, i fransk bösskolfsform, sidosidor rundade, öfver- och undersidor plana, den undre tätt nedanför hålet för båghällan med en hakformad insvängning.

Kolf med anhåll starkt utskjutande, med rundad nederkant. Hals kort, grof, med rund genomskärning. Kolfkappa af mässing, med en smal, öfver kolfven nedvikt, käladkant; å kappan ett graveradt rutmönster med en utspard rombisk midtruta, hvari graveradt initialer och årtal: *Fig. 1.* Kappan fäst med två skrufvar af järn med kullriga hufvuden.

Fig. 1.

Å anhållet inlagdt i ovalt fält mot grön botten en fjäril i mörkt och ljust med utslagna vingar, däromkring en rad tvärställda uddar i svart. Bakom anhållets bakre ända i relief en snidad bladstjälk med ett stort äpple, genomskjutet af en pil; kring kolfvens bakre ända tätt ofvanför stötblecket en inlagd bladfläta i ljust och mörkt. Å halsen ett siradt fält med grupper af tre parallella linjer, korsande hvarandra; i de däremellan bildade rutorna en liten rund knopp af svart horn. Å öfversidan vid framkanten en sköldformad nedfällning för en bortfallen inläggning. Omedelbart ofvanför halsen å öfversidan utgår å hvardera sidosidan en inlagd bladkvist af ben med två blommor. Å stockens öfversida en inlagd benskifva, längs hvars midt baktill en svag ränna, på ömse sidor om denna graveradt en bladkvist med öfre ändarna förenade i en tulpanliknande blomma; framtill en tvärgående, på kant ingradad skifva af ben med ändarna något utskjutande utanför stocken, i öfversidan en rund nedtagning för pilen; bakom skifvan graveradt ett bladornament samt framför den en lyra. Bakom den längs stocken liggande benskifvan ett tvärgående, i stocken ingradadt benstycke, hvari en djup ränna för strängen, bakom denna en kort, i stocken infälld skifva af ben, å hvilken graverade bladverk. Längs stockens kanter en bladfläta som den kring kolfvens nedre ända.

Låsmekanism:

Af den tyngre typen för de tyska jaktarmborsten.

Tvärs öfver rännan för strängen en bred hake af järn i stället för nöt, öfre delen rektangulär, med graverad öfversida; nedre delen bred, platt, infälld i stocken, med en rund ursvängning för strängen vid framsidan. Haken rörlig på en genom stocken slagen sprint, något bakom denna en liknande sprint för de inuti stocken liggande låsdelarna.

Aftryckare två; den främre rak, rundstafvig, den bakre bågböjd, afsmalnande åt ändarna, framsidan med fasade kanter, båda gående genom en lång, bred skena, fäst med två skrufvar. Varbygel af mässing, främre delen bredare, starkt böjd; den bakre nästan rak; från ytteränden utgår ned mot kolfven ett insvängt stöd, afslutadt i ett bladornament; bygelns insida plan, utsidan å främre delen med fasade kanter, bakre delen rundad; å främre delen graveradt mellan två bladrankor en snedt öfver liggande oval bladkrans, korsad af ett svärd och en pil; mellan delarna en tvärgående profilering. Bygeln fäst med tre skrufvar af järn, en större i främre ändan och två mindre i den bakre.

Pilhållare af mörkt horn, bågböjd, med rundad öfversida, hvarå ett snidadt blad; pilhållaren rörlig kring en vänstergängad skruf af järn med profileradt hufvud.

Sikte (s. k. klaffsikte) af mässing, ställbart, bestående af en rund skifva, i hvars midt ett rektangulärt hål, omkring detta å framsidan en efter hålet formad ram, från hvilken utgår midt å hvardera långsidan en bred tapp, fasthållen af en tvärgående krampa, som är fäst i skifvan med två skrufvar; högra tappen med i vinkel nedböjd ytterända med ställskruf. (Med skrufven föres ramen fram och tillbaka i de förut nämnda kramporna.) Längs ramens baksida en ingradad skifva af järn, hvilken täcker ramens öppning; vid vänstra sidan å skifvan en måttskala samt i midten ett rundt hål. Skenans

öfre ända i vinkel omböjd samt med en ställskruf som ofvan, med hvilken skenan föres upp och ned. Siktet fällbart på ett gångjärn, fäst vid stocken med två skrufvar.

Vikt: 3.100 kg.
Längd: 0.760 m.
Båge, spännvidd: 0.560 m.

Tyskt arbete från 1800-talets början.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se räkning 14 Juni 1894.
Ankom 13 Juni 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 26 Juli 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 75, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

X. 3. ARMBORST FÖR KULA (s. k. Schnepper).

Båge:

Af stål, smal, fyrsidig med skarpa kanter, å hvardera ändan en utsmidd tapp för strängen. Sträng saknas.

Stock:

Af järn, rak, fyrsidig, öfre ändan uppåtböjd, bågen där instucken i ett för denna afpassadt hål. Ofvanpå den uppåtböjda ändan en rakt uppstående gaffel med två runda stolpar, upptill afslutade i en profilerad knopp.

Stocken nedtill försedd med en kort kolf, af valnötsträ, oregelbundet femsidig, vänstra sidan svagt insvängd med nedre kanten framspringande öfver undersidan, öfversidan och de två högra sidorna plana, undersidan rundad, ändar tvärt afskurna.

Kolfven med graverade inläggningar af ben.

Å vänstra sidan i midten inom blad- och fruktrankor tre maskaroner, en midtåt mellan två i profil utåt, längs öfre och nedre kanten en smal bård i form af två löst tvinnade band, innanför bården en smal åder. Tvärs öfver främre ändan en bård med bladranka, utanför denna fyra runda blad. Å öfre sidan en rad af åtta runda blommor, omslutna af två smala ådror, som korsa hvarandra mellan blommorna. Å högra sidans öfre del mellan två bladrankor en i sidans längdriktning liggande stor fantastisk fisk; å den undre en maskaron mellan två bladrankor; längs kanterna och vid främre ändan bårder som å vänstra sidan. Undersidan med fem bårder af tvinnade band.

Kolfvens ytterända belagd med en skifva af ben som kolfkappa, fäst med åtta stift af järn. Vid inre kolfändan en framskjutande cylindrisk tapp för stocken, omsluten af en järnring.

Låsmekanism:

Å stockens öfversida en spänninrättning för bågen, bestående af en fyrsidig häfstång med gaffelgrenad öfverända, gripande öfver stocken och rörlig på en genom denna

slagen nit. Bakre ändan med ett kupigt tumtrycke, under detta en spetsigt framskjutande tapp, afpassad för en hälla, som är rörlig på en nit och fasthålles af en gaffelformad fjäder, fäst vid kolfven med en skruf. Vid häfstångens främre ända en på en nit rörlig häfarm med defekt afskjutningsmekanism; inne i häfarmen en på en nit rörlig fjäder, som verkar på en i häfarmens främre ända befintlig hake, hvilken tjänstgör som nöt, äfven denna rörlig på en nit; den bakre fjädern, som förbundit denna mekanism med aftryckningsmekanismens, saknas. Vid häfarmens bakre ända en fällbar rektangulär skifva, å hvars öfre kant en spetsig fördjupning som sikte.

Å stockens undersida en i denna liggande aftryckningsmekanism med rund spännknopp på platt hals. Aftryckaren rak, med rundad fram- och plan baksida. Öfver aftryckaren en rundstafvig, rak bygel, främre ändan omböjd och försedd med en gaffelformad klyka, gripande öfver stocken samt fäst med en skruf; bakre ändan instucken i en i kolfven inskrufvad rund ögla.

Å häfstången smedsstämpel:

Vikt: 1.900 kg.
Längd: 0.640 m.
Kolf, längd: 0.130 m.
Båge, spännvidd: 0.443 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut; låssmed med initialerna P. S. (jmfr märke n:r 139 å ett kularmborst i Lifrustkammaren i Stockholm, där dock initialerna äro otydliga, så att de kunna tolkas som F. E.)

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 164, se räkning 18 April 1898.
Betaldt 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 310, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
2. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
3. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

X. 4. ARMBORST (för tysk vinda) samt vinda.

Båge:

Af stål, blank, bred, platt, med fasade kanter och afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en utsmidd kort tapp för strängen.

Sträng af hampgarn, bestående af ett antal fina enkelspunna trådar, sammanhållna på midten af tätlindad, för öfrigt af glest lindad tråd. Strängens ändar i form af öglor, slagna kring respektive tapp; hvardera öglan med en tät lindning med en knut för hvarje hvarf.

Bågen liggande i en gaffelformad urtagning i stockens främre ända och fasthållen medelst en förgylld hälla af groft garn, trädd genom stocken ett stycke bakom båggaffeln samt med en ögla på ömse sidor om stocken slagen om bågen. Hällan på hvardera sidan bakom öglan tätt lindad med groft garn. Å bågen under öglorna på utsidan en tjock träskifva med rundad utsida, hvarå urtagningar för hällans öglor.

I stocken omedelbart bakom båggaffeln till förstärkning af denna inslaget två stora järnskrufvar med fyrsidiga muttrar och gemensamt, rektangulärt skrufbleck på stockens undersida.

I stockens främre ända en rundstafvig, rund ring, fäst medelst två af trådarna i hvar och en af hällans öglor.

Stock:

Af trä, med fyrsidig genomskärning, bredsidor svagt rundade utom vid vänstra sidans nedre ända, som är svagt insvängd. Öfver- och undersidor plana. Bakre ändan snedt afskuren och skodd med en tjock benskifva. Öfver- och undersidorna samt bredsidornas ytterkanter belagda med elfenben, de sistnämndas mellanparti med ebenholts.

Å benbeläggningen graveradt: å öfversidan tätt framför nöten ett bladornament, bakom densamma inom bladverk en maskaron, därunder initialer m. m.: *Fig. 1;* längre bak på stocken fantastiska, bladprydda figurer med kvinnokropp och delfinstjärt. Å undersidan liknande orneringar, bestående af fauner, fåglar, delfiner och maskaroner, vid främre ändan öfver ett kerubhufvud en sittande PRIAPUS-figur. Listerna å bredsidorna: hvardera af de öfre med fyra bladrankor, en vid hvardera ändan och två i midten, hvilka möta hvarandra midtför nöten, mellan den bakre och de mellersta två med bakre delarna sammankopplade, vesselliknande djur; hvardera af de nedre listerna vid ändarna med en bladranka, midt öfver utsvällningen för nöten en ornering af en oval ring mellan två symmetriska bladorneringar; mellan bakre rankan och orneringen i midten ett vingadt klot. (De sist nämnda listerna vid öfre ändan afbrutna.) Å hvardera bredsidans midtparti fyra större hafsvidunder, det första (vid bakre ändan) med vingar och katthufvud, det andra med fågelhufvud och lejontassar, det tredje med människohufvud, armar och lejontassar, det fjärde med manlig öfverkropp samt med ett spjut i händerna; de tre förstnämnda figurerna vända framåt, den fjärde bakåt.

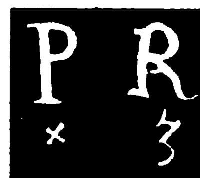

Fig. 1.

Låsmekanism (delvis defekt):

Af den yngre typen för de tyska jaktarmborsten.

Främre delen låsbar genom en kantställd regel med konturerad öfverkant och rörlig kring en skruf. Aftryckaren fällbar, insatt i ett med en skruf vid bakre ändan fäst rektangulärt bleck samt skyddad af en bygel (de äldre mekanismformernas aftryckare),

som består af en grof, svagt S-formigt böjd, bakåt afsmalnande järnten. Inre delarna af låsmekanismen rörliga kring genom stocken slagna sprintar af järn.

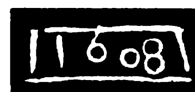
Nöten af ben, cylindrisk, öfversidan med en kälformad ränna för strängen, korsad af pilrännan; undersidan stärkt med en järnskifva för rasten; nöten rörlig kring ett flerdubbelt hampsnöre, stucket tvärs igenom stocken och lindadt rundt dennas undersida. I främre ändan på stockens öfversida en tvärgående, på kant stående skifva med öfverkanten ursvängd för pilen. Tätt bakom nöten fyra små hål, i hvilka en pilhållare varit fäst.

12 cm. bakom nöten en genom stocken gående grof sprint för vindan.

Å bågen stämpel:

Vikt: 3.700 kg.
Längd: 0.620 m.
Båge, spännvidd: 0.580 m.

Vinda, s. k. tysk, af järn:

Lång, fyrsidig kuggskena, längs bakkanten en smal ränna, öfre ändan med två utsmidda griphakar för strängen, nedanför hakarna inslaget årtalet:

Å bakre ändan en knopp i form af ett ekollon på kort, profilerad hals.

Skenan gående genom en rund hylsa (s. k. hjulhus) med den halfva, genom hvilken kuggskenan löper, tjockare. Inuti hylsan en kuggväxel för skenan med en vid hylsans öfre bredsida utgående fyrsidig tapp. Kring hylsans ytterkant en skarpryggig ring, fasthållande ett inuti liggande blånadt hjul, täckt med ett genombrutet bleck af förgylld koppar, rundt hvars ytterkant sju medaljonger med en figur i bröstbild i hvarje (romerska kejsare): en midtåt, krönt, de öfriga i profil; af de senare en krönt, en med rik hårklädsel och diadem, en med bladkrans, de tre återstående hjälmprydda. Å den krönta profilbilden årtalet: 160? Tvärs öfver ringen en skarpryggig bom, i hvars midt en rund platta för hjulaxeln.

Å tappen för kuggväxeln en vef med åttasidig muff. Vefarmens inre del fyrsidig, diagonalt ställd, den yttre rundstafvig och starkt böjd, mellan delarna en grof profilering. Vefhandtaget af olivträ, svarfvadt, päronformadt, med tre omkring buken gående snidade våglinjer. Vid handtagets inre ända en profilerad holk af ben (ena sidan af holken bortfallen).

Å baksidan af hylsan för kuggväxeln en bred hälla af järn, i hvilken en grof ring af ett större antal löst tvinnade snören, sammanhållna af en tät lindning af gröfre snöre med en knut mellan hvarfven å ringens utsida. (Lindningen vid ytterkanten något defekt.)

Vikt: 2.100 kg.
Längd: 0.350 m.
Vef, längd: 0.230 m.

Antagligen tyskt arbete, från 1600-talets början.
Stämpeln å bågen förekommer ofta å armborstbågar och anses vara schweizisk.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, 11 och 12 Mars 1909.
Katalog 181 n:r 608, se räkning 11 och 12 Mars 1909.
Betalda 16 September 1909, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 1001, se Toilettbok och räkning.

X. 5. ARMBORST (för tysk vinda).

Båge:

Af stål, platt, med skarpa kanter och afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en utsmidd kort, rund tapp för strängen.

Sträng af hampgarn, bestående af ett större antal fina enkelspunna trådar, sammanhållna vid ändarna och midtpå af tätlindad men för öfrigt af glest lindad tråd. Strängens ändar i form af öglor, slagna kring respektive tapp.

Bågen liggande i en gaffelformad urtagning i stockens främre ända och fasthållen medelst en hälla af groft garn, trädd genom stocken ett stycke bakom båggaffeln samt med en ögla på ömse sidor om stocken slagen om bågen. Hällan på hvardera sidan bakom öglan tätt lindad med garn. Å bågen under öglorna på utsidorna en tjock träskifva med rundad utsida, hvarå urtagningar för hällans öglor.

I stocken omedelbart bakom båggaffeln till förstärkning af denna inslaget en stor järnnit med rektangulär nitbricka på undersidan. I stockens främre ända en ovalstafvig järnring, fäst i hvar och en af hällans öglor medelst fyra af trådarna, hvilka korsa hvarandra i ringen.

Bågen garnerad å utsidan med ett flätadt snöre af trådar i rödt och ljusgrönt; vid snöret fäst på hvardera sidan fem bollar i brungrönt, af dessa en närmast stocken, de fyra öfriga parvis; vid hvartdera bollparet en omkring bågen gående bred lindning af fint garn i rödt och hvitt; på ömse sidor vid hällans fäste en boll som de förra.

Stock:

Af ebenholts, med fyrsidig genomskärning, bredsidor svagt rundade utom vid vänstra sidans nedre ända, som är svagt insvängd. Öfver- och undersidorna plana. Bakre ändan snedt afskuren och belagd med en tunn skifva af ben. Öfver- och undersidorna samt bredsidornas ytterkanter belagda med elfenben med fina, graverade ränder längs kanterna, omedelbart innanför den å bredsidorna liggande benbeläggningen en smal åder af ben.

Låsmekanism:

Af den yngre typen för de tyska jaktarmborsten.

Främre delen låsbar genom en platt regel med kantställdt fingerfäste samt rörlig kring en skruf. Aftryckningsmekanism infälld i stocken med ett utanpå liggande rektangulärt bleck, fäst i bakre ändan med en skruf af mässing, i den främre med en genom stocken slagen rund sprint. Aftryckaren fällbar, insatt i det nyss nämnda blecket och skyddad af en bygel (de äldre mekanismformernas aftryckare), bestående af en grof, vinkelböjd

järnten, främre delen fyrsidig och profilerad, den bakre rundstafvig, starkt omböjd framåt och afslutad i en rund knopp. Inre delarna af låsmekanismen rörliga kring genom stocken slagna sprintar af järn.

Nöten af ben, cylindrisk, öfversidan med en kälformad ränna för strängen, undersidan stärkt med en infälld järnskena för rasten; nöten rörlig kring ett antal hampsnören, stuckna tvärs igenom stocken och lindade rundt dennas undersida.

I främre ändan på stockens öfversida en tvärgående ränna (s. k. grad) för en däri sittande skifva för pilen, hvilken skifva saknas.

Pilhållare af ben, tunn, platt, jämnbred, svagt böjd och rörlig kring en skruf vid bakre ändan.

Tätt bakom pilhållaren ett fällbart sikte (s. k. klaffsikte) af järn, bestående af en tunn skifva, i hvars midt ett rundt hål; vid nedre kanten en kort, fyrsidig hals med platt tapp, rörlig i en klyka, nedslagen i stocken och gående genom ett tjockt, sexkantigt bleck, från hvars bakre ända utgår en treflikad bladspets, fäst med en skruf med halfrundt hufvud.

12 cm. bakom nöten en genom stocken gående grof, rund sprint af järn som fäste för vindan.

Å bågen stämpel:

Vikt: 3.000 kg.
Längd: 0.630 m.
Båge, spännvidd: 0.587 m.

Antagligen tyskt arbete, från omkring år 1600.

Anm. Ett stycke af benbeläggningen å stockens öfversida vid bakre ändan bortfallet.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
29 Oktober 1916
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 31 Oktober 1916)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin dotter EBBA VON ECKERMANN, fröken IDA UHSE samt kammartjänaren JOHN PETTERSON, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
29 och 30 Oktober 1916
under deras resa till Schweiz i anledning af Schloss Hallwils renovering
11 Oktober—1 November 1916. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betaldt 12 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 400, se räkning.

Enligt uppgift af Hofantiquar ED. KAHLERT, se räkning 31 Oktober 1916:
Härstammande från Schützengilde i Leipzig.

X. 6. ARMBORST (för tysk vinda).

Båge:

Af stål, svärtad, bred, platt, med skarpa kanter och afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en utsmidd kort, rund tapp för strängen. Å bågen spår af förgyllning.

Sträng af hampgarn, bestående af ett antal fina, enkelspunna trådar, sammanhållna vid ändarna och midtpå af tätlindad men för öfrigt af glest lindad tråd. Strängens ändar i form af öglor, slagna kring respektive tapp; vid hvardera öglan en gröfre, tät lindning med en knut för hvarje hvarf.

Bågen liggande i en gaffelformad urtagning i stockens främre ända och fasthållen medelst en hälla af groft garn, trädd genom stocken ett stycke bakom båggaffeln samt med en stor ögla på ömse sidor om stocken slagen om bågen. Hällan på hvardera sidan bakom öglan med en tät, flätad garnlindning. Å bågen under hällorna på utsidan en tjock träskifva med rundad utsida, hvarå urtagningar för hällans öglor.

I stocken omedelbart bakom båggaffeln till förstärkning af denna inslaget två smala järnnitar, hvardera med en kvadratisk nitbricka på undersidan. I stockens främre ända en rundstafvig järnring, fäst medelst två af trådarna i hällans öglor.

Bågen garnerad å utsidan med två röda snören, vid dessa fäst på hvardera sidan om stocken två bollar i brungrönt och rödt, en invid träskifvan utanpå bågen och en vid ytteränden, hvardera af de sistnämnda med en omkring bågen gående bred lindning af fin svart tråd; på ömse sidor vid hällans fäste i stocken en boll som de å bågen.

Stock:

Af jakaranda, med fyrsidig genomskärning, bredsidor svagt rundade utom vid vänstra sidans bakre ända, som är svagt insvängd. Öfver- och undersidorna plana. Bakre ändan snedt afskuren, å denna en påklistrad lapp af papp med tysk påskrift i svart bläck: *Fig. 1.* Öfver- och undersidorna samt bredsidornas ytterkanter belagda med elfenben med spår af fina graverade ränder längs kanterna (benbeläggningen å ena bredsidans underkant ersatt med ljust trä); å hvardera bredsidan för de genom stocken slagna sprintarna fyra inlagda graverade benskifvor, de båda mellersta aflånga, den bakre rund, den främre fyrsidig. Ofvanpå benbeläggningen baktill å öfversidan en påklistrad lapp af papper, hvarå skrifvet på tyska med svart bläck: *Fig. 2.*

Diese Armbrust kaufte ich von Rüst-Meister C. Brecht im Juni 1892 Louis Hempel.

Fig. 1.

Fig. 2.

Låsmekanism:

Af den yngre typen för de tyska jaktarmborsten.

Främre delen låsbar genom en kort, kantställd regel med ytteränden genombruten af ett rundt hål samt rörlig kring en skruf.

Aftryckningsmekanism infälld i stocken med ett utanpå liggande rektangulärt bleck, fäst i bakre ändan med en skruf och i den främre med en genom stocken gående sprint. Aftryckaren fällbar, insatt i det nyss nämnda blecket och skyddad af en bygel (de äldre mekanismformernas aftryckare), som består af en grof, vinkelböjd järnten, främre delen fyrsidig med en platt utsvällning å vinkelböjningens ytterhörn, bakre delen rundstafvig, svagt böjd, med ytteränden afslutad i en rund knopp. Inre delarna af låsmekanismen rörliga kring genom stocken slagna sprintar af järn.

Nöten af ben, cylindrisk, å öfversidan en kälformad ränna för strängen, korsad af pilrännan, undersidan stärkt med en järnskifva för rasten; nöten rörlig kring ett antal tvinnade hampsnören, stuckna tvärs igenom stocken och lindade rundt kring dennas undersida.

I stockens främre ända en kantstående, å benbeläggningen ingradad benskifva för pilen (afbruten vid högra sidan).

Pilhållare af tunt, blånadt stål, svagt böjd och rörlig kring en skruf vid bakre ändan.

Tätt bakom pilhållaren ett fällbart sikte af järn, bestående af en tunn, rund skifva, å hvars baksida en mindre skifva med ett aflångt hål samt fäst med två skrufvar; i skifvan en på insidan ingradad slå af samma bredd som hålet och skjutbar med ett i nedre ändan rakt utvikt nagelfäste; i slåns midt två runda hål. Siktet rörligt på två tappar i en dubbelklyka, nedslagen i stocken.

13 cm. bakom nöten en genom stocken gående grof, rund sprint af järn som fäste för vindan.

Å bågen stämpel:

Vikt: 4.250 kg.
Längd: 0.625 m.
Båge, spännvidd: 0.630 m.

Antagligen tyskt arbete, från omkring år 1600.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

14 Juli 1918
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 14 Juli 1918)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE samt kammartjänaren JOHN PETTERSON, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
13—15 Juli 1918
under deras resa till Jena för behandling af ögonen
27 Juni—25 Juli 1918. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 18 September 1918, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betaldt 14 Oktober 1918, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 485, se räkning.

Y. 1. ARMBORSTVINDA (s. k. engelsk).

I två delar, af järn, med spännlina af hampa.

Öfre delen bestående af en ramformad ställning, hvartdera sidostycket upptill afslutadt i en griphake för strängen, dessutom uppslitsadt på längden och inneslutande ett öfre större och ett nedre mindre hjul samt försedt med två korsarmar, hvardera omslutande ett hjul. Sidostyckena upptill förenade genom en grof, fyrsidig, profilerad tvärslå och nedtill genom en tunnare dylik med vinkelböjda ändar, hvilka samtidigt bilda de nedre hjulens axlar. Hjulen sexekriga, skenan kälad för spännlinan.

Nedre delen består af en fyrsidig hylsa, afsedd att trädas på armborststockens bakre ända, samt en vid hylsan fäst ramformad ställning för spännlinans vefinrättning. Hylsans smalsidor genombrutna i form af ett gotiskt dubbelfönster med tre hjärtformade hål som massverk; vid hvardera bredsidan ett hjul som de ofvan beskrifna; utanpå hjulet en längdgående profilerad stolpe som fäste för hjulaxeln och stöd för spännlinan. Stolpen upptill musselformigt afslutad och här medelst en grof tapp förenad med hylsan. Från stolpens midt utgår åt ena sidan en tvär arm, likaledes förenad med hylsan och bildande stöd åt spännlinan. Den nyssnämnda tappen bildande fäste för spännlinans ena ända.

Ramens öfre långstycke platt med fasade kanter, det nedre rundstafvigt med spiralvriden midt. Sidostyckena profilerade och fasade, bildande fäste för en i ramen liggande rund kafvel, på hvilken spännlinan uppvindas. Vid kafvelns utanför ramen framskjutande tappar är vid hvardera sidan fäst en vef med den raka vefarmens yttre del fyrsidig, diagonalt ställd, inre delen nedtill spiralvriden, upptill åttasidig; vid yttre ändan ett vinkelställdt, svarfvadt handtag af päronträ, koniskt, med profilerade ändar samt rörligt kring en smal ten. Vefarmar ställda åt motsatta håll.

De två spännlinorna (ej original) fästa med ena ändan medelst en stropp vid den ofvan beskrifna tappen, därefter i dubbla hvarf löpande kring hjulen, andra ändan fäst i ett hål i kafveln.

Å öfre delens tvärslå stämpladt:

Vikt: 2.900 kg.
Öfre delen, längd: 0.157 m.; bredd: 0.090 m.
Nedre delen, längd: 0.555 m.; bredd: 0.250 m.

Antagligen schweiziskt arbete, från 1400-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos antikvariske bok- och konsthandlaren I. M. HEBERLE (H. LEMPERTZ' SÖHNE), Breitestrasse 125—127, Köln, Tyskland,
å Baumeister MAX KUPPELMAYRS samling
genom konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
26—28 Mars 1895.
Katalog n:r 513, se räkning 27 September 1895.
Ankom 15 Augusti 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).

Betald 24 Juli 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto från H. BUKOWSKI.
Pris: Mk 220 (häraf Armborstvinda Mk 200, Aufgeld Mk 20), se räkning.

Kända tidigare ägare:

1. Baumeister MAX KUPPELMAYR, München, f......, d...... 1888 i München, hvilken började samla på 1840-talet.
   Af honom inköpt från Schweiz.
2. Historiemålaren RUDOLPH KUPPELMAYR, f......, son till föregående.
   Af honom försåld å ofvannämnda auktion.

Y. 2. ARMBORSTVINDA (s. k. tysk).

Af järn.

Lång, fyrsidig kuggskena; längs skenans baksida en djup ränna; öfre ändan med två utsmidda, åt kanterna utsvängda griphakar för strängen; å nedre ändan en vinkelböjd bälthake, fäst på en utsmidd tapp; hakens öfre ända skifformad och genombruten.

Skenan gående genom en hylsa, vid vänstra kanten tresidig, vid den högra rak. Å hylsans öfre bredsida ett hjul med ena hälften framskjutande öfver hylsans raka framsida. Hjulets ytterkant å den framskjutande delen täckt af en utanpå liggande ring, på utsidan öfver hela hjulet en ring med en vertikalt öfver denna liggande bom, hvari hjulaxeln är fäst.

Vid hjulets främre kant en framspringande tapp, hvarå en lång vef med en öfver tappen trädd åttasidig muff; vefarmens inre del rak, fyrsidig, den yttre rundstafvig och starkt böjd; vefhandtaget af brunt trä, svarfvadt, päronformadt. Å den vefven motsatta sidan en bred hälla, hvari en aflång, rundstafvig ring för stocken.

Vikt: 2.300 kg.
Längd: 0.370 m.
Vefarm, längd: 0.240 m.

Tyskt eller schweiziskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos antikvitetshandlaren JAMES WOOG i Bern, Schweiz,
vid deras besök i nämnda stad
under deras vistelse i Schweiz
12—25 Maj 1896
under deras resa genom Grekland, Macedonien, Serbien och åter öfver Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
15 Mars—6 Juni 1896. Föregående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Pris: Frcs 50.

Z. 1. KANONER (salut-), tre stycken, med lavetter.

Af järn.

Kanonrör gjutet, koniskt, med sex stafformade band; kammarbotten konvex och profilerad, med knoppformad stjärt (afslagen å två stycken).

Mynning med profilerad trumf.

Fänghål litet, rundt, omgifvet af en utstående båge för fängkrutet.

Tappar korta, grofva, med parallella tappskifvor (å en kanon vänstra tappen ny).

Lopp slätborradt. Kaliber: 2.1 cm.

Längd med stjärt: 0.445 m.; utan stjärt: 0.395 m.
Kammarbotten, diameter: 0.088 m.
Bredd öfver tapparna: 0.133 m.

Anm. Å en kanon ett genomrostadt hål bakom trumfen.

Lavett:

Grönmålad. Af två på kant stående konturerade plankor med helt kantbeslag af bandjärn samt sammanhållna af två intappade tvärslåar.

Hjulaxel, hjul och tappöfverfall af järn. Den förstnämnda infälld i en under plankorna liggande kloss. I axeln utanför hvartdera hjulet en platt bult (ej original), öfre delen tvärställd samt med ytterändan i vinkel utböjd, i denna samt i nedre ändan ett hål, hvari fäst en säkerhetsrem af råmentadt läder. Hjulet sexekrigt. Tappöfverfallet med i plankorna inslagna märlor.

Längd: 0.485 m.; bredd: omkr. 0.225 m.
Hjul, höjd: 0.230 m.

Å en lavett ett tappöfverfall nytt, å en annan ena hjulet nytt.

Från 1800-talets början.

Funnos bland inventarierna å säteriet Ericslund, Västerljungs socken, Södermanland, då detta inköptes af bruksägaren WILHELM HEINRICH (HENRIK) KEMPE och dennes maka JOHANNA, f. WALLIS, åt deras dotter och svärson, WILHELMINA och WALTHER VON HALLWYL,
14 Mars 1866.

Säteriet Ericslund ägdes enligt jordeböckerna först af kommerserådet ERIC BRANDER, adlad SKÖLDEBRAND, som enligt köpebref af 3 Mars 1795 försålde säteriet till sina söner generalkonsuln MATHIAS ARCHIMBOLDUS SKÖLDEBRAND och expeditionssecreteraren, sedermera landshöfdingen och presidenten PEHR ERIC SKÖLDEBRAND.

Därefter har säteriet ägts af:

1. Konung CARL XIV JOHAN, uppbud första gången 19 Februari 1819.
2. Presidenten friherre PEHR ERIC SKÖLDEBRAND, uppbud 8 November 1826.
3. Friherre KNUT ERIC SKÖLDEBRAND, uppbud 22 Oktober 1838.
4. Friherre ALBERT KANTZOW, uppbud 15 Oktober 1839.
5. Commendeuren PEHR GUSTAF HJELM, uppbud 13 Maj 1851.

6. Friherre JOHAN ALBERT KANTZOW, uppbud 30 Januari 1856.
7. Bruksägaren WILHELM HEINRICH (HENRIK) KEMPE, uppbud 3 Maj 1866.
8. Enligt gåfvobref af 10 Januari 1870 — lagfart 1 Maj 1871 — öfvergick säteriet i enskild ägo till bruksägaren WILHELM HEINRICH (HENRIK) KEMPES dotter WILHELMINA, gift med grefve WALTHER VON HALLWYL.
9. Enligt gåfvobref af 15 November 1921 öfverlämnade WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, säteriet med underlydande till sin dotterdotter MARGIT VON GEIJER såsom hennes och hennes bröstarfvingars eller närmaste efterkommandes enskilda egendom.

Till säteriet ursprungligen hörande Dalbyö blef enligt Kungl. Kommerskollegii utslag af 7 November 1815 skildt från säteriet och upptogs därefter såsom en särskild frälselägenhet.

Till säteriet jämväl ursprungligen hörande lägenheten Hammarbystugan försåldes af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, enligt köpekontrakt af 19 November 1918 till Aktiebolaget Skogsegendomar.

Å. 1. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blank, främre delen rund, slät, den bakre åttasidig, ofvanpå de tre öfre sidorna å bakre delen silfverinläggningar af en längdgående vågrand och två om hvarandra gående smala ränder, korsande den förra på två ställen. Mellan delarna en tvärgående profilering, öfver denna ett pålagdt band af silfver, i hvars främre kant en framskjutande tunga, genombruten af ett latinskt kors. Öfver kammaren i relief ett apansikte, ofvanför detta å nedsänkt botten ett i silfver inlagdt solliknande ornament. Lopp slätborradt. Kaliber: 16 mm. Korn af silfver, fäst med fyra i pipan inlagda spetsar. Svansskrufvens stjärt slät, försilfrad, afsmalnande framåt.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt bakom hjulet ett krokodilliknande fantasidjur med öppet gap och hufvudet vändt inåt; framför hjulet stjärten af ett liknande djur; botten prickad, längs kanterna en uddbård; vid bakre ändan ett apansikte i sänkt relief. Låsskrufvar två, med kullriga, profilerade hufvuden. Skrufbleck af järn, genombrutet, i form af ett drakliknande djur, hvarå inlagdt kring kanterna en smal rand af silfver, i midten ett apansikte i relief. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig. Öfver hjulet ett drakliknande beslag, fortsatt bakåt i en lång, bladformad spets, fäst med en skruf med klotformadt, reffladt hufvud.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen vinkelböjd, utsida rundad, fint prickad, insida plan, å baksidan ett apliknande ornament. Hanen svängbar på en skruf med kullrigt, reffladt hufvud. Hanläppar rektangulära, utsidor rundade, insidor plana, släta; från den undre läppen utgår bakåt ett rakt utstående, rundt, profileradt handtag; från den öfre läppens bakkant utgår rakt nedåt en gaffel, hvilken griper

öfver det utstående handtaget. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, nedtill med en profilerad skifva. Flinta saknas. Hanfjäder med ornerade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; fjädern fäst med en skruf sådan som hanens. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett mellanstycke, från hvilket utgår bakåt öfver den senare ett genombrutet ornament, fasthållet af de nämnda skrufvarna.

Fängpannans undersida rundad, å utsidan ett apansikte, vid bakre ändan en snedt uppstående skifva med ornerad ytterkant. Öfver fängpannan ett skjutlock, öfversida svagt rundad, vid ytterkanten en käl med en pärlrand; vid framsidan en delfin, vänd bakåt. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckarens framsida rundad, baksida plan, spetsen starkt inrullad; aftryckaren gående genom en smal skena med konturerad kant, bakre ändan utlöpande i en bladformad spets; å skenan inlagdt kring kanten en smal rand af silfver. Skifvan fäst vid främre ändan med en skruf af järn. Varbygel af järn, S-formad, utsida svagt rundad, insida plan, vid främre ändan en smalare del, i denna vid hvardera kanten en smal, utstående staf, mellan dessa spår af försilfring, nedre ändan mot kolfven profilerad. Bygelns mellersta del med inlagda bladslingor i silfver, framtill ett apansikte, baktill en refflad knopp; bakre delen nedlöpande utefter kolfven samt afslutad i en lång, bladformad spets; bygelns bakre ända fäst med en skruf, den främre med en i stocken gående tapp.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å kolfven samt å halsens undersida längre och kortare bladslingor i relief; å stockens undersida tätt nedanför rännan för laddstaken ett drakhufvud i relief, gapande öfver stocken; å stock och kolf dessutom inlagdt fina, bladliknande linjeslingor af silfver.

Kolf konisk. Anhåll utstående snedt nedåt och starkt utskjutande, ytterkant rundad. Stötbleck af järn, svagt konvext, kanten uppvikt öfver kolfven i spetsiga, tvådelade uddar, öfre kanten fortsatt upp på kolfven i en lång, bred tunga med insvängd ända; å tungan ett apansikte i relief under en i silfver inlagd månskära; vid nedre kanten af stötblecket en rakt utstående ögla; kring uddarna och kring tungan en graverad rand. Stötblecket fäst med två skrufvar med refflade hufvuden, en i bleckets midt och en i tungan. Hals lång, smal; ofvanpå halsen ett inlagdt ornament i form af en niouddad krona i silfver.

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af horn med snedrefflad utsida. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.340 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två långa, spolformade rörkor af järn för laddstaken, den främre med utvidgade ändar samt å utsidan snedt öfver gående inlagda ränder af silfver, den bakre med ett delfinliknande hufvud med öppet gap samt längd- och tvärgående silfverinlagda ränder.

Laddstake saknas.

Vikt: 3.000 kg.
Längd: 1.295 m.
Pipa, längd: 0.840 m.

Antagligen östeuropeiskt arbete, från 1600-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos antikvitetshandlaren I. RÖTTISBERGER i Bern, Schweiz,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med dottern IRMA sam fröken IDA UHSE
18—25 April 1888
under deras resa till Rom, Neapel samt genom södra Italien, Sicilien och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröken CAROLINE PFLAUM
28 Januari—11 Maj 1888. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Pris: Frcs 350.

Å. 2. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blånad, åttasidig, öfver kammaren och mynningen något gröfre. Framför kornet vid mynningen å de tre öfre sidorna ett i guld inkrusteradt ornament af fina, om hvarandra gående bladslingor; öfver kammaren ett liknande, framför detta å den mellersta sidan inom ett ovalt ramverk af bladbågar en bröstbild i profil åt vänster med långt hår; däröfver tre efter hvarandra liggande lagerstafliknande ornament i guld samt kring kanten å svansskrufvens stjärt i guld en bård i uddmönster, inom bården vid främre ändan två mot hvarandra vända S-ornament, slutande i en kottliknande spets. Lopp sjureffladt med breda bommar. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. För siktet en öppen ingradning i pipan (sikte saknas). Svansskrufvens stjärt rektangulär och blånad. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt i lågrelief mot punsad botten en jaktscen: bakom hanen en stående jägare med två hundar, framför hanen åt höger springande hjort och hind samt en hund, dessutom träd, buskar och ett jaktnät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, å detta ciseleradt mot punsad botten en vildsvinsjakt med tre åt höger ridande ryttare i 1700-talsdräkter och en springande man med ett jaktspjut i högra handen, till höger ett vildsvin, jagadt af tre hundar, i bakgrunden träd och bladväxter.

Hane kort, S-formad, utsida platt, å denna graveradt snirkelformade bladornament mot punsad botten. Hanskruf med kullrigt, graveradt hufvud. Hanläppar runda, utsidor rundade, insidor raka, taggiga, å den öfre läppen graveradt kring kanten två bladornament. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppen en tresidig ståndare, öfre ändan svagt S-formad Hanläppsskruf med klotformadt hufvud på lång, profilerad hals. Mellan läpparna ljusgul flinta (s. k. fransk); flintfoder af läder, med uddad framkant.

Fängpannans undersida tvåsidig, med fasade ytterhörn; å undersidan graveradt blad- och linjeornament. Öfver fängpannan ett lock med plan öfversida och starkt fasade kanter samt fäst på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida slät, baksida något rundad, å

denna graveradt fina symmetriska bladornament. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanten graverad, den nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckarens framsida svagt rundad, baksida platt, spetsen inrullad; aftryckaren gående genom en slät skifva med konturerade ändar samt fasthållen af korsskrufven. Varbygel af förgylld brons, svagt S-formad, främre delen bredare, med rundad utsida och nedböjd ytterända, slutande i en kort, slät hals, från hvilken utgår på stocken en lång spets med konturerad kant; bakre delen något smalare, med ytteränden uppböjd i svag S-form; från denna utgår in mot kolfven en kort båge, slutande i ett flerflikadt blad. Inuti bygeln i midten en kort båge med ytteränden stödd mot stocken. Å den främre delens utsida graveradt i midten i ovalt fält en liggande hjort, öfver och under fältet symmetriska bladornament mot nedsänkt, punsad botten; å den från främre ändan utgående spetsen graveradt symmetriska bladorneringar mot botten som den nyssnämnda. Bygeln fäst i främre ändan med en i stocken gående tapp, fasthållen af ett icke synligt stift, bakre ändan med en skruf af järn.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å ömse ändar af anhållet ett bladornament, det främre sammanhängande med ett liknande å motsatta sidan; å stockens öfversida på ömse sidor om svansskrufvens stjärt samt på undersidan nedanför rännan för laddstaken liknande ornament, allt i relief.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt. Anhåll med käläd underkant samt vid ömse ändar nedsvängd. På kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.020 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida svagt rundad och belagd med en något större skifva af förgylld brons, å denna i relief mot fint punsad botten i midten en man, sittande under ett träd och hållande en pilbåge i högra handen; framför honom en stående man, framsträckande ett svinhufvud på ett fat. Å ömse sidor om figurerna ett tvärgående band- och bladornament, vid yttersidan af detta en urna med frukter och blad.

Stötbleck af förgylld brons, å detta graveradt vid undre ändan ett stort bladornament, kring kanterna enkla blad- och linjeslingor; öfre ändan fortsatt på kolfven i en lång, bred spets med konturerad kant, å spetsen i relief mot punsad botten nedtill ett kerubhufvud, omgifvet af symmetriska, bladornerade snirkelornament, däröfver en stående krigare i rustning och plymascherad hjälm samt hållande ett spjut i vänstra och ett svärd i högra handen, vid hans högra sida en sittande hund; upptill en maskaron, öfverst ett flerflikadt blad. Stötblecket fäst med två skrufvar af järn, en å blecket och en å spetsen.

Hals kort, med rund genomskärning, å öfversidan i midten ett ciseleradt beslag af förgylld brons, i hvars midt en slät, oval sköld, uppburen af två kvinnofigurer med ryggarna mot skölden, vid hvardera sidan en kanon och en fana, allt under s. k. kurhatt. Kring svansskrufvens stjärt snidade bladornament i relief.

Å stockens undersida vid mynningen ett spetsigt beslag med konturerad kant; å beslaget till vänster i relief stående en hjort och en hind, den senare med nedböjdt hufvud; framför dem ett stort träd; till höger en stående jägare i 1700-talsdräkt, i högra handen en hirschfängare, till höger om mannen ett träd; nedtill i spetsen snirkelformade bladornament samt längs midten en slät hålkäl. Beslaget fäst med en skruf af järn. För laddstaken löper utefter stockens undersida en 0.036 m. lång ränna, hvilken

rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan dessutom tre fasetterade rörkor af förgylld brons för laddstaken, kring hvilkas ändar en flackstaf, den nedre med en lång, spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken, fliken med konturerad kant, å spetsen symmetriska orneringar mot punsad botten.

Laddstake af björk, längd 0.610 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af förgylld brons, den öfre med en lång, inuti gängad hylsa af järn.

Under pipan stämpel:

Vikt: 2.950 kg.
Längd: 0.987 m.
Pipa, längd: 0.622 m.

Från 1700-talets början.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
23 Augusti 1888
från antikvitetshandlaren I. RÖTTISBERGER i Bern, Schweiz, (se kvitto 23 Augusti 1888)
genom grefvinnan ESTHER VON HALLWYL, f. VON MAY, Bern.
Ankom 15 September 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Remissa 15 Augusti 1888, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Frcs 450, se kvitto.

Å. 3. BÖSSA med snapplås.

Pipa:

Blank, åttasidig, något gröfre öfver kammaren, bakom siktet längs midten en djup reffla. Lopp åttarefflадt med breda bommar. Kaliber: 12 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte (s. k. klaffsikte) af järn, fäst vid pipan på samma sätt som kornet, vid framkanten en tunn, fällbar skifva med siktskåra (afsedd för längre afstånd). Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, bakom hanen ett graveradt bladornament. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden.

Hane lång, nästan rätvinkligt böjd, med rundad utsida och plan insida samt fäst på en från dess nedre ända å insidan utsmidd tapp, omkring denna en cylindrisk utsvällning, å hvars utsida graveradt en fyrbladig blomma; utsvällningen bakåt utlöpande i en kort, trubbig spets. Bakom hanen en genom låsblecket utskjutande tapp, hvilken står i förening med aftryckaren och stänger hanen, då den är spänd genom den nämnda tappen. Hanläppar rektangulära, utsidor släta, insidor taggiga (taggar afnötta). Den öfre läppen, som utgör öfre hälften af hanens öfre del, styres vid bakre ändan genom en från den undre delen uppstigande klyka, i hvilken den öfre delen ligger

med en för denna afpassad tapp. Hanläppsskruf med stort päronformadt hufvud. Flinta saknas.

Fängpanna rektangulär, undersida slät, med rundade kanter. Öfver fängpannan ett rektangulärt lock på lång, profilerad hals, svängbart på en å låsblecket sittande skruf. Ofvanpå locket en slagskärm (eldstål), rektangulär med rundad öfverända; framsida slät, baksida svagt rundad; från nedre ändan utgår bakåt i trubbig vinkel mot skärmen en rektangulär, tjock tunga, hvari en skruf, på hvilken skärmen är vridbar. Ofvanpå locket vid tungans insida en fjäder, hvilken håller skärmen i dess olika lägen. Locket med utanpå liggande fjäder.

Aftryckare rak, rundstafvig, gående genom en rektangulär skifva med spetsig bakända, fäst med en skruf. Varbygel af järn, låg, lång, främre delen bågformad med rundad utsida, bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd); bakre ändan rundstafvig, i tvär vinkel nedböjd mot kolfven och nedskrufvad i den; främre ändan fäst med korsskrufven. (Låset troligen ändradt från hjul- till snapplås.)

Stock:

Af trä, helt och hållet belagd med elfenbensskifvor, graverade, en del inlagda i svartbrun hartsmassa (intarsiateknik).

Vid kolfvens undre del en graverad bård med beslagsornament, frukter och maskaroner; utefter kolfvens öfversida en bård med liknande ornering men inlagd. Kolfven liksom stocken i öfrigt prydd med figurframställningar. Dessa äro anordnade så, att på stockens undersida löper en rad af allegoriska kvinnofigurer i följande ordning från kolfvens bakre del framåt: *a*) med två öfver axlarna nedhängande hårflätor och en korsstaf i vänstra handen (FIDES), *b*) till en del skymd af skifvan för aftryckaren, *c*) med öfver skötet korslagda armar, *d*) med ett barn på armen, nedanför vid hennes vänstra sida en gosse (CARITAS), *e*) (å stockens undersida) naken kvinna med lyra på vänstra armen och bladverk med frukter på den högra. Dessa fem framställningar i arkitekturomgifning med bladverk och maskaroner, de fyra första inlagda, den femte hel skifva.

De nu på undersidan följande framställningarna å böjda skifvor, ordnade så, att tre fält med figurer upptaga stockens tre sidor; mellan de olika fälten ligger i pipans längdriktning å kolfvens undersida en lång smal hellist med graverade ornament; stockens sidor upptagas här af graverade och inlagda framställningar af mytologiskt innehåll, hvadan sålunda de mytologiska och de allegoriska framställningarna alternera. De senare äro i fortsättning af de ofvan uppräknade följande: *f*) GEOMETRIA:

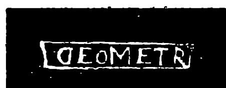

Fig. 1.

Fig. 2.

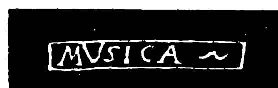

Fig. 3.

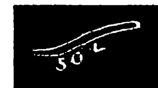

Fig. 4.

krönt kvinna med passare och tafla, därunder inskrift: *Fig. 1; g*) GRAMMATICA: kvinna med nyckel och en skifva samt inskrift: *Fig. 2; h*) MUSICA: kvinna med harpa och blåsinstrument samt inskrift: *Fig. 3.* Å stockens vänstra sida från kolfvens nedre del de sju planeterna: *a*) MARS: skäggig man, åkande i en char, som drages af två hundar, i högra handen en hammare; *b*) SOL: liknande man i char, dragen af två hästar, i vänstra handen en spira, i den högra en solbild, under hästarna inskrift: *Fig. 4; a*) och *b*)

inom gemensamt ramverk af beslagsornament, maskaroner och en genius; c) VENUS: kvinna i char, dragen af två dufvor, i vänstra handen en pennfjäder, i den högra en pil, öfver vagnen en amorin; d) LUNA: kvinna i char, dragen af två lejon, i vänstra handen ett horn, i den högra månskäran, till vänster inskrift: *Fig. 5;* e) MERKURIUS: skägglös man i char, dragen åt höger af två tuppar, i högra handen en spira, till höger inskrift: *Fig. 6.* Ofvanstående framställningar å plana ytor med inläggningar. De följande å rundade ytor, likaledes inlagda: *f*) SATURNUS: skäggig man i char, dragen af två bevingade hundar, i vänstra handen en spira, på högra armen en gosse, till vänster inskrift: *Fig. 7; g*) JUPITER: skäggig man i char, dragen af två påfåglar, i vänstra handen en kort lans, i den högra en offerskål, till vänster inskrift: *Fig. 8.* Därefter *h*) HERKULES, hvilande, med lejonhuden öfver hufvudet, i högra handen en pilbåge; *i*) LEDA med svanen.

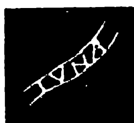

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 8.

Framställningarna å högra sidan anordnade analogt med dem å den vänstra samt upptagande några scener ur HERKULES' tolf arbeten m. m. i följande ordning: a) HERKULES och den kerynitiska hinden; *b*) liggande kvinna (OMPHALE) med en luta på vänstra armen; c) kring låset graverade och inlagda blad och blomster; *d*) HERKULES och hunden CERBERUS; *e*) HERKULES och den lerneiska hydran; *f*) och *g*) HERKULES och det nemeiska lejonet; *h*) hvilande kvinna. Utefter alla skarpa hörn löper en bård af två löst tvinnade band.

Kolf tresidig. Anhåll utstående snedt nedåt. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.035 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn; locket belagdt med en konvex benskifva, hvarå en naken kvinna (FORTUNA), stående å ett vingadt klot. Stötbleck af en tunn benskifva med en bård af två löst tvinnade band kring kanterna; vid öfre kanten en knopp af ben i tryckt kulform.

Stocken vid mynningen skodd med en benskifva med graveradt bladverk och en bård af två löst tvinnade band öfverst å hvarje långsida. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.950 m. djup, rörformad kanal.

Laddstake af ask(?), längd 1.000 m., diameter 0.011 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af horn.

Öfver kammaren på ömse sidor en smedsstämpel:

Vikt: 4.700 kg.
Längd: 1.325 m.
Pipa, längd: 1.015 m.

Stock och pipa antagligen tyskt arbete, från 1500-talets slut; pipsmed med initialerna P. O. S.; låset svenskt arbete från 1600-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, 3 Mars 1890

hos svärdfejarna C. A. & AD. EK (firman etablerad 1859 af J. A. EK), Regeringsgatan 6, Stockholm, se räkning 3 Mars 1890.
Betald 3 Mars 1890, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 1000, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af godsägaren LARS DUSE, Sindarfve, Hemse socken, Gotland:

1. Öfversten JOHAN NORBY, Bönders, Klinte socken, Gotland, f. 30 April 1754, skjuten utanför Stralsund 21 Februari 1807.
2. LARS ÅKERMAN, f..... 1746, d..... 1832, som var bokhållare i JOHAN NORBYS bod på Bönders i Klinte och sedan blef handelsman där.
3. LARS NICLAS ÅKERMAN, Sindarfve, Hemse socken, Gotland, f..... 1780(?), d..... 1852, brorson till föregående, gift..... 1814 med sin kusin DOROTHEA ELISABETH ÅKERMAN, f..... 1780, d..... 1877.
4. Sjökaptenen GUSTAF FREDRIK DUSE, f. 11 December 1810, d. 16 Juni 1892, gift..... 1836 med MARGARETHA ELISABETH (GRET-LISA) ÅKERMAN, f. 15 Mars 1815, d. 3 Mars 1895, dotter till ofvannämnde LARS NICLAS ÅKERMAN.

Enligt en sommaren 1919 till kandidaten BENGT CLAUDELIN af godsägaren LARS DUSE lämnad muntlig uppgift var fadern, ovannämnde GUSTAF FREDRIK DUSE, ungdomsvän till svärdfejaren J. A. EK i Stockholm. Den senare fick vid något tillfälle af DUSE låna bössan till skyltning, dock under uttryckligt förbehåll, att den ej finge försäljas, hvarför EK åt biträdet i affären nämnde ett pris af kr. 1000, hvilket han ansåg så högt tilltaget, att ingen eventuell spekulant skulle vilja betala detsamma. Emellertid råkade intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren CARL ANTON OSSBAHR, som var WILHELMINA VON HALLWYL behjälplig vid inköp af vapnen, få se bössan, gick in i affären, frågade om priset och satte sig i förbindelse med WILHELMINA VON HALLWYL, hvarefter bössan inköptes.

Å. 4. BÖSSA med flintlås.

Pipa:
Blank, åttasidig, öfver kammaren och mynningen något gröfre samt prydd med en tvärgående graverad bård. Lopp sjurefFladt med breda bommar. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte af järn, blånadt, nedtill en på kant stående bred skifva med i svag bågform nedsvängd öfverkant, i hvars midt en siktskåra; framför skifvan en hög, spetsig rygg, fortsatt framåt i en lång, genombruten, bladornerad spets. Svansskrufvens stjärt slät, rektangulär. Korsskruf med blånadt, svagt kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:
Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt: bakom hanen och vid bakre ändan en blomkvist; framför hanen en längs blecket gående bladkvist med tre blommor.

Låsskrufvar två, blånade, med svagt kullriga hufvuden; för hvardera en i stocken infälld rund skifva af grått horn, tjänstgörande som skrufbleck.

Hane S-formad, öfre delen af utsidan rundad, den nedre plan, å denna graveradt omkring skrufven en delfin. Hanskruf stor, med kullrigt hufvud utan mejselreffla, med en graverad mångbladig blomma. Under hanen en spärrhake i form af en fisk med graverade fjäll samt med ett från stjärten utgående S-formadt bladornament. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare, baksida rundad, framsida plan, å den senare en fördjupning för en i den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med blånadt, päronformadt stort hufvud på kort hals. Mellan hanläpparna svartgrå flinta (s. k. engelsk eller holsteinsk) med bakre delen omsluten af en röd yllelapp.

Fängpanna rektangulär, undersida rundad, vid bakre sidan en mycket låg skärm, å yttersidan en graverad bård. Öfver fängpannan ett lock med plana sidor med en graverad bård å yttersidan, å den inre i midten en rund urskålning; locket rörligt på en skruf, fäst i låsblecket. Ofvanpå locket en vinkelböjd slagskärm (eldstål), den vertikalt stående delen svagt böjd, framsida plan, baksida svagt konkav, spetsen rundad, den horisontalt liggande delen profilerad; skärmen svängbar på en skruf i den horisontala delens ytterända; vid insidan en fjäder, hvilken håller skärmen i dess olika lägen. Locket med utanpå liggande fjäder, nedre delen med graverad ytterkant och utlöpande i en bladformad spets.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre lång, rak, rundstafvig, den bakre i form af ett blad, båda gående genom en smal skena af järn, hvars bakre ända utlöper i en bladformad spets; skenan fäst med en skruf med kullrigt hufvud i den bladformade ändan. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lättare aftryckning) af mässing, med kullrigt hufvud. Varbygel af järn, hög, lång; främre delen nedböjd i form af en mussla och utlöpande på kolfven i ett genombrutet bladornament, bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd) med smalt, fyrsidigt stöd mot kolfven, utefter hvilken detta fortsätter ett stycke i en bladformad spets. Bygeln fäst med en skruf i hvardera ändan, den främre utgöres af korsskrufven.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å anhållets ytterkant blom- och bladrankor i relief mot prickad botten, spridande sig vid bakkanten af kolfven i två rankor med stora blomkalkar. Vid anhållets främre ända å öfversidan inom bladverk en åt höger springande hjort, anfallen af tre hundar. Å stockens öfversida å hvardera sidan om svansskrufvens stjärt bladrankor och ett fruktknippe, å undersidan nedanför rännan för laddstaken en maskaron, allt i relief.

Kolf platt med rundade sidor, starkt afsmalnande uppåt från båda kanter. Anhåll starkt utskjutande. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.030 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn; locket med starkt rundad öfversida, hvarå snidadt en hjort, anfallen af tre hundar. På ömse sidor om gruppen yppigt rankverk, allt i relief.

Hals kort, grof, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af grått horn. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.330 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom en cylindrisk, profilerad rörka af järn för laddstaken.

Laddstake af jakaranda, längd 0.630 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk skoning af horn, den bakre med en cylindrisk sådan af järn samt inuti gängad.

Öfver kammaren smeds- samt Strassburgs kontrollstämpel (stadsvapnet):

Under pipan stämpel:

Vikt: 3.800 kg.
Längd: 0.985 m.
Pipa, längd: 0.630 m.

Elsassiskt (tyskt) arbete, Strassburg; bössmed SAMUEL DEPFFER (DOEPFFER), skicklig pip- och låssmed, härstammande från Koburg, erhöll borgarrätt i Strassburg år 1658, död 28 Mars 1681 i en ålder af 58 år. (Jmfr n:r 372 i M. v. EHRENTHAL: »Führer durch die Königliche Gewehr-Galerie zu Dresden», Dresden 1900, samt n:r 163 i samme förf:s: »Die Waffensammlung des Fürsten Salm-Reifferscheidt zu Schloss Dyck», Leipzig 1906; jmfr äfven Bössa Å.9.)

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1891
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
17 December 1891
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 17 December 1891.
Betald 17 December 1891, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 80, se Toilettbok och räkning.

Å. 5. BÖSSA med hjullås.

Pipa:
Blank, åttasidig, något afsmalnande åt mynningen, innanför denna något inknipen, öfver kammaren å hvardera sidan om den mellersta sidan två tvärgående smala ränder, framför siktet å den mellersta sidan två dylika. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, ingradadt i pipan, i form af en rakt uppstående skifva med å framsidan källad öfverkant, i denna i midten en spetsig siktskåra. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät, vid bakre ändan två ränder som å pipan. Korsskruf med kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås:
Låsbleckets utsida plan, slät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Som skrufbleck tjänstgöra två rosettformade hornskifvor med inlagda punkter af ben. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig med rund knopp å ytteränden, öfver hjulet kring yttre nedre kanten en smal skena med skarp ytterkant och inrullade ändar samt fäst med två skrufvar; hjulfjäder inuti liggande.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder, nedre delen balusterformad, å utsidan ett graveradt bladornament, öfre delen i bågform samt med ett graveradt fjällmönster; inuti böjningen två mot hvarandra vända, böjda utsprång, bildande mot böjningen en rund ring, mellan öfre och nedre delen å utsidan ett kortare utsprång; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, kilformade, ut- och insidor plana, de yttre släta, de inre med tvärgående ränder (villor). Hanläpparnas yttersidor graverade, sammanskrufvade liknande ett krokodilhufvud. Från den öfre läppen utgår en stor plattstafvig ögla som handtag; vid bakre ändan å densammas insida utgår genom den undre en fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Mellan läpparna ett stycke svafvelkis i blyfoder. Hanfjäder med fasade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en profilerad spets. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett profileradt mellanstycke.

Fängpannans undersida tvåsidig, yttersida profilerad, vid bakkanten en snedt uppstående skärm, något tillbakaböjd. Fängpannan fäst med två skrufvar; från den bakre skrufvens fäste utlöper en profilerad spets. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, öfversida något rundad, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm med konturerad öfverkant. Framför denna en karnisprofilerad skena, afslutad i en profilerad spets, å partiet under spetsen ett volutornament. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, med två något platta sidor, den bakre blånad och trubbvinklig, med från kanterna utvidgad ytterända, båda gående genom en smal skena af järn, fäst med två skrufvar (den bakre saknas). Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lättare aftryckning) af järn, med klotformadt hufvud. Varbygel af järn, främre delen S-formigt böjd, utsida rundad, insida skålig; bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), insidan å dessa plan, den bakre ändan med rakt stöd mot kolfven. Bygeln fäst i den främre ändan med korsskrufven; bakre ändan fäst med en spik.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Kring kolfvens nedre ända en bård i form af två om hvarandra löst tvinnade band mot nedsänkt, prickerad botten, vid bårdens inkant siradt och punkteradt bladmönster; vid ytterkanten en åder af hvitt ben mellan två af grått horn. Ofvanpå kolfven vid nedre ändan en inlagd skifva af mörkgrått horn med rundad öfverända; i midten ett fyrsidigt, svagt rundadt fält med rak öfver- och sned nederkant samt vid öfver- och nederkanten ett uddmönster som det vid nedre ändan; på ömse sidor om svansskrufvens stjärt ett S-formadt rankornament, i hvars midt en fyrbladig blomma, nedanför stjärten ett bladornament; å anhållets nedre kant en krans mellan två S-formade rankor; å vänstra sidan, midt emot låset, ett bladornament; allt mot nedsänkt, prickerad botten. Å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken en plan skifva af mörkgrått horn, vid hvars inre ända en tvärgående åder i hvitt ben; bakom skifvan ett uddmönster som det å kolfvens undre ända.

Kolf (s. k. tysk) nästan rak, oregelbundet fyrsidig, öfre sidan smal, undersidan något rundad. Anhåll utstående snedt nedåt med bred, utskjutande, konturerad nederkant, vid främre ändan en skuren snirkel. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.037 m:s djup, täckt af ett kupigt skjutlock med spärrfjäder af järn. Stötbleck af tunn, grå hornskifva; vid öfre kanten en klotformad knopp af järn.

Stockens främre del med tre genom stocken gående hål för sprintar af hvitt ben, hvilka fasthålla pipan (två saknas), omkring hvartdera hålet en rosett som de för lås-

skrufvarna. Stocken vid mynningen skodd med en mörkgrå hornskifva, vid hvars inre ända en tvärgående åder af hvitt ben. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.530 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; dessutom vid rännans ytterända en hylsa af grått horn för laddstaken.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.772 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af grått horn.

Å låsbleckets utsida under kolflådslocket Nürnbergs kontrollstämpel (half örn och tre strömmar):

Å låsbleckets insida smedsstämpel (med initialerna B. K. och en kam):

Å kolfvens vänstra sida stockmakarens stämpel:

Å kolfvens högra sida stockmakarens stämpel:

Vikt: 2.900 kg.
Längd: 1.054 m.
Pipa, längd: 0.760 m.

Tyskt arbete, Nürnberg, från 1600-talets midt; bössmed med initialerna B. K.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 27 Oktober 1892.
Ankom 10 November 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 15 November 1892, se Toilettbok (här uppförd på December 1892).
Pris: Mk 90, se Toilettbok och bref.

Å. 6. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blank, rund, slät, afsmalnande åt mynningen. Lopp slätborradt. Kaliber: 18 mm. Sikte af järn, fäst på en vid pipan fastnitad skifva samt i form af en rakt uppstående skifva, å hvars öfverkant å framsidan en urholkning med siktskåra. Svansskrufvens stjärt slät, med rundad ytterända. Korsskruf med nedsänkt, platt, strålformigt reffladt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt en jaktscen: till vänster en kulle, hvarå flera små hus, på ömse sidor om kullen ett träd, i förgrunden tre hundar och en hjort,

till höger en ryttare, bakom hästen en palm; tvärs öfver bakre ändan gravörens namn och hemort: F.H.Schrettinger in Straub: Scul. Låsskrufvar två, med stora kullriga hufvuden. Som skrufbleck är för hvardera infälld en spetsoval skifva af hjorthorn. Hjul inuti liggande, tapp lång, yttre delen fyrsidig, den inre rund och profilerad, nedtill en lös, profilerad holk.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder, nedre delen rak med svagt svängd öfverända, å ytterkanten ett graveradt fjällmönster; öfre delen utgöres af en tunn skifva med konturerad kant, å skifvans utsida graveradt rika bladorneringar; upptill fastnitadt en bågformad skena, utgörande handtag; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, ut- och insidor plana, de yttre släta, de inre taggiga, den öfre läppen fäst vid den öfre handelens insida. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, nedanför hvilken en rund, vulstliknande utsvällning. Flinta saknas. Hanfjäder med graverade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en kort spets. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett öfver den senares bakre ändar liggande mellanstycke, från hvars yttre kant utgår en rund skifva, hvarå graveradt en delfin med stjärten slutande i ett bladornament.

Fängpanna rektangulär, undersida svagt profilerad; vid bakkanten utgår bakåt en lång skärm med rundad, uppböjd ytterända. Öfver fängpannan ett skjutlock, öfversida nedsvängd mot framkanten; från bakkanten utgår bakåt en lång spets med ytteränden afslutad i ett flerflikadt blad. Locket rörligt på en å låsets insida liggande arm.

Aftryckare rak, rundstafvig, ytteränden afslutad i en rund knopp; aftryckaren gående genom en smal skena, fäst vid bakre ändan med en skruf (saknas numera), främre ändan fasthållen af den utanpå liggande bygeln. Varbygel af järn, främre delen något bredare och bågformad, utsida tvåsidig, insida plan; främre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), utsida svagt rundad, insida plan, bakre ändan stödd mot kolfven och afslutad i en kort, spetsig flik. Bygeln fäst vid hvardera ändan med en skruf.

Stock:

Af valnötsträ.

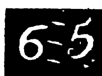
Å kolfvens högra sida, ofvanför kolflådan, ett sıradt rankliknande ornament, framför detta en oval fördjupning (tumstöd), vid hvars nedre kant ett utstående stycke af hjorthorn; å motsatta sidan framför anhållet en i kolfven utskuren ögla samt längs hvardera sidan om rännan för laddstaken en grof staf, sammanlöpande bakom rännan till en spetsig flik.

Kolf (s. k. tysk) med oregelbundet sexsidig genomskärning. Anhåll utstående snedt nedåt, nederkanten belagd med en tunn skifva af hjorthorn, vid bakre ändan en långsträckt, svagt S-formad insvängning. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.026 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida svagt rundad, vid hvardera ändan en inlagd tjock skifva af hjorthorn. Stötbleck af en tunn skifva af dylikt horn, vid öfre kanten en äggformad knopp af järn.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af mörkgrått horn. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.450 m. lång, nästan rörformad ränna, hvilken helt rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.735 m., diameter 0.014 m. (nedre ändan afbruten).

Öfver och under kammaren stämpel:

Under pipan inslaget:

Öfver kammaren till vänster om siktet inslaget:

Å låsblecket framför fängpannan graveradt låssmedens namn och hemort:

Vikt: 3.500 kg.
Längd: 1.090 m.
Pipa, längd: 0.745 m.

Tyskt arbete, München; bössmed och gravör JOHANN GEORG DAX, född i Markt Agspach, Unter-Österreich, blef 28 Mars 1714 bössmed och borgare i München, till år 1743 ofta omnämnd i rådsprotokollen, död sistnämnda år (se M. V. EHRENTHAL: »Die Waffensammlung des Fürsten Salm-Reifferscheidt zu Schloss Dyck», Leipzig 1906, sid. 196; se äfven ULRICH THIEME: »Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart», Achter Band, Leipzig 1913). Vackert graverade och etsade gevär, till hvilka ofta hofgravören JOHANN CHRISTOPH STENGL i München graverat låsen, återfinnas dessutom i Nationalmuseum i München, Musée d'Armes i Paris, hos furst FUGGER i Augsburg, rådhuset i Luzern etc. Detta lås graveradt af F. H. SCHRETTINGER i Straubing, Bayern.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 27 Oktober 1892.
Ankom 10 November 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 15 November 1892, se Toilettbok (här uppförd på December 1892).
Pris: Mk 75, se Toilettbok och bref.

Å. 7. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blank, slät, åttasidig, öfver kammaren och mynningen något gröfre. Å pipan på ömse sidor om mellersta sidan, framför kornet och öfver kammaren två tvärgående smala ränder, å sistnämnda sida bakom kornet och på ömse sidor om siktet två dylika. Lopp åttareffladt med breda bommar. Kaliber: 15 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, i form af en på kant stående tjock

skifva, å hvars öfverkant en halfcirkelformad nedsvängning med en liten siktskåra i midten; skifvan fäst på en i pipan ingradad platta med rundad öfversida. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Som skrufbleck tjänstgör för hvardera skrufven en i stocken infälld rund hornskifva. Hjul inuti liggande, ofvanpå detta å utsidan en upphöjning, vid hvars nedre kant ett hjärtformadt hål; tapp fyrsidig.

Hane stor, vinkelböjd, med utanpå liggande fjäder samt med nedre delen nedtill profilerad, de tre yttre sidorna rundade, den inre plan, upptill tunnare och tillbakaböjd, öfre delen i form af en oval ring; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära; å hvarderas framkant ett graveradt bladornament, utsidor plana och släta, insidor plana och taggiga. Från den öfre läppen utgår som handtag en bred, platt båge, å hvars öfre ända en rund, platt knopp; från undersidan strax bakom skrufven utgår genom den undre läppen en platt styrskena. Hanläppsskruf lång, med fyrsidig tapp. Mellan läpparna ett stycke svafvelkis, inre delen omsluten af en tjock skinnlapp. Hanfjäder med graverade ytterkanter, den nedre ändan utlöpande i en bladformad spets. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett tresidigt mellanstycke, genombrutet af ett hjärtformadt hål.

Fängpanna rektangulär, undersida plan, ytterkant fasetterad; vid bakkanten utgår bakåt en lång skärm med rundad, uppsvängd ytterända, å dennas ytterkant ett graveradt bladornament. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, aftunnadt framtill; vid bakre kanten en rakt uppstående skärm, från hvilken utgår framåt en karnisprofilerad skena afslutad i en profilerad knopp. Locket rörligt på en i låset liggande arm.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre i trubbvinkel böjd bakåt, platt, med päronformad kontur samt på framsidan med fasade kanter, å ytteränden en liten knopp; båda gående genom en smal skena, hvars bakre ända fortsätter i ett femflikadt blad. Skenans främre ända fastklämd under bygeln, bakre ändan fäst med en skruf. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lättare aftryckning) med päronformadt hufvud, på ömse sidor om denna två smala tvärgående ränder. Varbygel af järn, främre delen bred, bågformad, utsida rundad, insida plan, bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), bakre ändans stöd mot kolfven afslutadt i ett långt bladornament. Bygeln fäst med en skruf i hvardera ändan, den främre utgöres af korsskrufven.

Stock:

Af valnötsträ, något snidad.

Å öfversidan i midten ett snedt öfver gående bladornament mot nedsänkt, prickerad botten, å vänstra sidan vid anhållets främre ända ett bladornament mot dylik botten, å anhållets midt en inlagd oval skifva af grågrönt horn, längs stockens sidor kälningar.

Kolf (s. k. tysk) oregelbundet femsidig, öfversidan smal, plan, undersidan rundad. Anhåll utstående snedt nedåt, nederkanten med ändarna karnisformigt konturerade, underkanten rak, kälad, med en inlagd skifva af horn vid hvardera ändan. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.030 m:s djup, täckt af ett skjutlock med rundad öfversida och spärrfjäder af järn. Längs lockets sidokanter en kälning samt i midten en inlagd oval skifva af grågrönt horn. Stötbleck af en tunn, flammig hornskifva, vid öfre kanten en klotformad knopp af järn.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af grått horn. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.030 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; rännans mynning skodd med en konisk hylsa af grått horn för laddstaken.

Laddstake af olivträ(?), längd 0.580 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af grått horn.

Å stockens undersida midt öfver den koniska hylsan för laddstaken en rundstafvig rembygel, rörlig på en genom stocken gående skruf.

Nedtill å pipans vänstra sida stämpel:

Ofvanpå pipan stämpel:

Vikt: 3.900 kg.
Längd: 0.868 m.
Pipa, längd: 0.570 m.

Tyskt arbete från 1600-talets senare hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 27 Oktober 1892.
Ankom 10 November 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 15 November 1892, se Toilettbok (här uppförd på December 1892).
Pris: Mk 55, se Toilettbok och bref.

Å. 8. BÖSSA (s. k. ströbössa eller trombon) med flintlås.

Pipa:

Blånad, främre delen rund, slät, mynning ellipsformad med axlar af 33 och 57 mm:s längd; bakre delen åttasidig, något gröfre öfver kammaren, mellan delarna liksom kring mynningen en tvärgående profilering. Lopp slätborradt. Pipan fasthållen vid stocken medelst två genom denna gående platta gaffelformade reglar med halfrunda hufvuden. Svansskrufvens stjärt blank, rektangulär, afslutad i en intagen spets. Ofvanpå stjärten graveradt bladornament, kring kanten två smala ränder. Korsskruf med platt, strålformigt reffladt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida slät, rundad. Låsskrufvar två, med platta hufvuden i samma dekor som korsskrufven. Skrufbleck af järn, utsida plan, kant konturerad; å blecket

graveradt vid hvardera ändan ett bladornament, vid öfre kanten i midten vid skrufvens nedre kant en bladrosett af spetsiga, strålformigt ställda blad, kring kanten två smala ränder.

Hane S-formad, utsida slät, rundad. Hanskruf liten, med kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppen en ståndare med oval kontur, baksida rundad, öfre ändan något tillbakaböjd och framåt inrullad, framsida plan. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud, hvari ett tvärs igenom gående hål. Mellan läpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen af denna omsluten af ett stycke svart läder. Bakom hanen en skjutbar, rektangulär regel, utsida rundad, ytterända uppsvängd, regeln förbunden med en inuti låset befintlig spärrhake.

Fängpanna med undersida och ytterända rundade. Öfver fängpannan ett lock af samma form som fängpannan, fäst på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida plan, baksida tvåsidig. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter fasade; från nedre ändan utgår en liten konturerad spets, vid öfre ändan en liten rörlig trissa; fjädern fäst med en från låsbleckets insida gående skruf.

Aftryckare rak, bladformad med rundad framsida och plan baksida samt gående genom en kort skifva med konturerad kant, kring denna graveradt två smala ränder. Skifvan fasthållen vid främre ändan af korsskrufven. Varbygel af järn, oval, ut- och insidor svagt rundade, hvardera ändan fortsatt utefter stocken i en lång, smal skena, den bakre längre, med spetsig ytterända, den främre kortare, med ytteränden afslutad i ett ollon med graverad fruktskål; i midten en trofégrupp af ett pilkoger, två pilar och en bladkvist; längs hvardera kanten två smala ränder; i bakre skenans ytterända ett bladornament samt längs kanterna två smala ränder. Bygeln fäst med två i den längre skenan sittande skrufvar med platta, strålformigt refflade hufvuden.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Kring kolfvens nedre ända ett fint rankverk af inlagda silfverslingor; halsen ornerad med ett rundtom gående rutmönster af enkla, sirade linjer, som korsa hvarandra, i hvarje ruta en fördjupad midtpunkt; nedanför svansskrufvens stjärt i relief en trofégrupp af två fanor, en hjälm och två pukor. Å stockens undersida nedanför bakre rörkan i relief en ros, omgifven af blad, samt vid hvardera ytteränden af de från bygeln utgående skenorna ett bladornament.

Kolf (s. k. fransk) med rundade sidor och starkt afsmalnande uppåt. Anhåll svagt utstående, underkant bågformad. Stötbleck af järn, slätt; öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång spets med konturerad kant, nedtill graveradt en trofégrupp af en sköld, en trumma, två fanor, ett pilkoger, tre spjut och två bladkvistar, vid ytteränden ett bladornament, kring kanterna två smala ränder. Stötblecket fäst med två skrufvar med plana, i rosettform graverade hufvuden.

Hals kort, med rund genomskärning.

För laddstaken löper utefter stockens undersida en 0.260 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan dessutom två rörkor af järn för laddstaken, den främre nästan cylindrisk med trattformigt utsvängd ytterända, den bakre något spolformad, i en spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken, fliken med konturerad kant, ofvanpå graveradt ett bladornament.

Laddstake af järn, längd 0.525 m., diameter 0.018 m., nedre ändan med en konisk utsvällning, den öfre med en kort gängning.

Å låsbleckets nedre kant graveradt låssmedens namn:

Inuti låsblecket stämpel: IDG

Inuti stötblecket Lièges kontrollstämpel (krönt initial):

Vikt: 4.100 kg.
Längd: 0.920 m.
Pipa, längd: 0.525 m.

Belgiskt arbete, Liège, från 1800-talets början; låssmed MICHEL BEURLEUR.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland, se bref 27 Oktober 1892.
Ankom 10 November 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 15 November 1892, se Toilettbok (här uppförd på December 1892).
Pris: Mk 35, se Toilettbok och bref.

Å. 9. BÖSSA med flintlås och kammarladdning.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, slät, kring mynningen en stor utsvälld staf; bakre delen nedtill åttasidig, upptill sextonsidig, öfverst mellan sidorna smala kälar; mellan den runda och den sextonsidiga delen en profilering. Pipan å den åttasidiga delen med graverade orneringar, nedtill tre tvärgående bårder, öfver dessa å den mellersta sidan under kunglig krona CARL XI:s monogram: *Fig. 1;* däröfver å de tre öfre sidorna bladornament. Lopp slätborradt. Kaliber: 16 mm. Korn af järn, ingradadt i pipans längdriktning å den nyss beskrifna stafven. Sikte i form af två snedt utstående halfrunda skifvor, fästa vid en längs pipan liggande aflång skifva med konturerad kant; å hvardera sidan om skifvan pålagdt ett genombrutet ornament af två snedt mot hvarandra ställda bladrankor. Svansskrufvens stjärt rektangulär, med ett graveradt bladornament. Korsskruf med kullrigt hufvud.

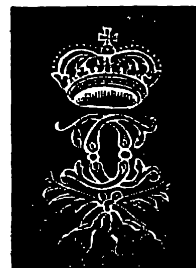

Fig. 1.

Pipan med s. k. bakladdningsmekanism i två delar, skottkammare och slutstycke, hvilka stå i förbindelse med varbygeln, som öppnas vid bakre ändan med ett fjäderknäppe; då detta frånknäppes, öppnas slutstycket, därefter utdrages bakre bygeländan,

hvarvid skottkammaren löper tillbaka och öppnar sig för laddning. Skottkammare aflång; vid främre ändan utlöper ett kort rör med framåt afrundad ytterända, afpassad för en i pipan befintlig ursvängning. Slutstycke smalt, platt, rörligt på en vid vänstra sidan befintlig axel.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, bakre ändan med en tvärgående nedböjning; å låsblecket graveradt: å nedböjningen en blomma på lång stjälk med två stora blad, bakom hanen en liknande blomma, framför hanen en liggande naken människofigur, öfver denna en stor fantastisk fisk(?) med stjärten utlöpande i ett långsträckt bladornament. Låsskrufvar två, den ena gående från låsblecket, den andra från motsatta sidan; den förstnämnda med platt hufvud, den sistnämnda med kullrigt, strålformigt reffladt. Skrufbleck af järn, i form af en bladranka, hvarå graveradt långsträckta bladornament.

Hane S-formad, öfre delen rundad, nedre delen plan, å denna graveradt en kring skrufven liggande fisk. Hanskruf med kullrigt hufvud utan mejselreffla, å hufvudet graveradt en fembladig blomma. Nedanför hanen en spärrhake i form af en fisk med stjärten slutande i ett bladornament. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare, baksida rundad, framsida plan, i denna en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på kort, profilerad hals. Flinta saknas.

Fängpanna rektangulär, undersida rundad. Öfver fängpannan ett lock med plana sidor, den undre med en rund urskålning; locket rörligt på en skruf, fäst i låsblecket. Ofvanpå locket en vinkelböjd slagskärm (eldstål), den vertikalt stående delen svagt böjd, framsida slät, baksida svagt konkav, öfverända rundad, den horisontalt liggande delen fyrsidig, med profilerad öfversida; skärmen svängbar på en skruf i den horisontala delens ytterända, vid skärmens insida en fjäder, som håller denna i dess olika lägen. Locket med utanpå liggande fjäder, nedre delen med graverad ytterkant, ytteränden utlöpande i en bladformad spets.

Aftryckare bågformad, med något rundad framsida och plan baksida samt gående genom en lång skena med spetsigt konturerade ändar; framför aftryckaren och vid främre ändan graverade bladornament; skenan fäst med fyra blånade skrufvar, liggande under varbygeln. Varbygel af järn, bågformad, något afsmalnande åt ändarna, utsida och insida något rundade, vid bakre ändan en rund hals, å utsidan graveradt ett symmetriskt bladornament; bakre ändan utlöpande i en lång, smal skena med rundad ut- och plan insida; från främre ändan utgår en kortare skena, i hvars ytterända ett gångjärn, på hvilket bygeln är rörlig; vid den sistnämnda skenans ytterända det förut nämnda knäppet, hvilket fasthåller skenan; knäppet med S-formadt handtag med svagt rundade sidor.

Stock:

Af alrot, delvis snidad.

Å stockens öfversida på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en smal ranka i relief, på stockens undersida mellan två rankor som de sistnämnda ett akantusbladornament.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Stötbleck af järn, slätt, från öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång, smal spets, vid basen å denna graveradt

två polichinellfigurer, hållande ett draperi, mellan figurerna en blomma på lång, rak, bladrik stjälk; längs ytterändan och bleckets öfre kanter en pärlrand; blecket fäst med två blånade skrufvar af järn.

Hals med rund genomskärning, ofvanför halsen ett genombrutet ornament af järn, i hvars midt en päronformad skifva, å denna graveradt en kvinnlig bröstbild med ägrett i håret; kring skifvan ett S-formadt bladornament, öfver densamma en graverad maskaron (ornamentets bakre ända afbruten).

Å stockens undersida två genombrutna beslag af järn med graverade fantasidjur och maskaroner, hvartdera beslaget fäst med en järnskruf med kullrigt hufvud.

Å låsblecket framtill Strassburgs kontrollstämpel (stadsvapnet):

Inuti låset smedsstämpel:

Vikt: 4.150 kg.
Längd: 1.170 m.
Pipa, längd: 0.780 m.

Anm. Stocken afbräckt på flera ställen.

Elsassiskt (tyskt) arbete, Strassburg; bössmed SAMUEL DEPFFER (DOEPFFER), skicklig pip- och låssmed, härstammande från Koburg, erhöll borgarrätt i Strassburg år 1658, död 28 Mars 1681 i en ålder af 58 år. (Jmfr n:r 372 i M. V. EHRENTHAL: »Führer durch die Königliche Gewehr-Galerie zu Dresden», Dresden 1900, samt n:r 163 i samme förf:s: »Die Waffensammlung des Fürsten Salm-Reifferscheidt zu Schloss Dyck», Leipzig 1906; jmfr äfven Bössa Å. 4.)

I BUKOWSKIS katalog 81 n:r 217 är bössan beskrifven som modellbössa, gjord för CARL XII; monogrammet å skottkammaren är här felaktigt uppgifvet såsom denne furstes, som föddes år 1682, d. v. s. året efter bössmedens död.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL

Julaftonen 1893
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 April 1893 och följande dag.
Katalog 81 n:r 217, se räkning 27 April 1893, utställd på JOHANNA KEMPE, f. WALLIS.
Betald 1 Maj 1893, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL), Toilettbok (här uppförd på Juli 1893) och räkning. Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 25 Maj 1893, se Rescontra.
Pris: Kr. 291, se Toilettbok och räkning.

Känd tidigare ägare, se Auktionskatalog 81:

Kammarherren grefve CARL AUGUST GYLDENSTOLPE, f. 18 Maj 1800, d. 31 Maj 1872, gift 25 Augusti 1835 med grefvinnan HEDVIG WILHELMINA AUGUSTA SOFIA MARIA TERESIA LOUISE VON FERSEN, f. 18 Mars 1816, d. 29 December 1879.

Af honom försåld sannolikt å auktionen 13 och 14 September 1867 på Steninge, Husby-Ärlinghundra socken, Uppland.

Å. 10. BÖSSA (damgevär) med hjullås och nyckel.

Pipa:

Blank, något afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig; mellan delarna ett tvärgående band; kring mynningen en profilerad utsvällning. Lopp slätborradt. Kaliber: 10 mm. Korn af mässing, i form af en rund knopp. Sikte af mässing, i form af två i bredd ställda S-bågar, fästa på en i pipan ingradad plan skifva. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, öfver detta kring kanten en smal ram med spetsig ytterkant samt fäst med två skrufvar. Tapp fyrsidig, å öfre ändan en liggande oval, rundstafvig ring som nyckel; ringen öppen vid öfre kanten i midten, ändar spetsiga, under hvardera spetsen ett halfrundt utsprång.

Hane stor, vinkelböjd, med utanpå liggande fjäder; undre delen balusterformad; öfre delen rak, fyrsidig, å dennas utsida två smala ränder vid hvardera kanten; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, framtill platta, baktill rundade, insidor plana med taggade kanter; mellan läpparna en lös skifva, utlöpande i det ringformade handtaget, som afslutas i en liten rund, öfver skrufven trädd ögla; i den undre läppens bakre ända en rektangulär urtagning för den fyrsidiga öfre delen. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, å öfre ändan en liten rund knopp, nedanför tappen en profilering. Flinta saknas. Hanfjäder med konturerade ytterkanter, öfver öfre ändan en tvärgående hälla, nedre ändan vinkelböjd och fastskrufvad i låsblecket, öfre ändan fäst vid samma skruf som hanen. Bakom hjulet en spärrhake (för aftryckaren) med fjäder, haken rörlig på en skruf och försedd med vinkelböjdt handtag, afslutadt i en halfsferisk knopp. Fjäder med ornerade kanter; bakom haken en i låsbleckets längdriktning liggande smal skena med konturerad öfversida.

Fängpannans undersida plan, ytterända rak, å denna fina, graverade linjer, vid baksidan en rakt uppstående smal kant. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, öfversida insvängd, öfre bakkanten konturerad; på skärmens baksida en karnisprofilerad skena, afslutad i en profilerad spets. Locket fäst på en från låset utgående arm.

Aftryckare bågformad, framsida rundad, baksida plan, spetsen inrullad. Varbygel af järn, bred, långsamt afsmalnande bakåt, utsida rundad, insida skålig; från hvardera ändan utgår ned mot kolfven ett smalt stöd, det främre rakt, med profilerad, rundad

utsida, det bakre bågformadt, slätt, fyrsidigt, främre ändan fäst med korsskrufven, den bakre med en mindre skruf.

Stock:
Af valnötsträ, med graverade inläggningar af ben.

Å hvardera af kolfvens bredsidor en kartusch med inrullade flikar och ett treflikadt blad på lång stjälk vid hvardera kortändan, dessutom mellan bladen ett smalt band med fladdrande ändar och uppfäst under ornamentet i två bågar med påträdda runda kulor; ofvanpå halsen på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en aflång skifva, hvarå ett bladorneradt S-formadt ornament; bakom stjärten en liknande skifva, något smalare; å stocken nedtill å vänstra sidan ett ornament som de å kolfven; framom detta å stocken två runda skifvor, å hvardera en fyrbladig blomma, den ena sidan som skrufbleck för ena låsskrufven; å stockens främre del å hvardera sidan två bladornerade smala skifvor med spetsiga ändar, afslutade i ett hjärtformadt blad; kring kanterna å stock och kolf en smal åder. Å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken en plan skifva af ben med graveradt bladornament och afspetsad öfverända.

Kolf kort, något böjd, sidosidor svagt insvängda, underkant rundad, öfverkant smal och plan. Stötblecket utgöres af en tunn benskifva, kring hvars ytterkant en bård i form af ett veckadt band mot mörk botten.

Hals kort, öfver- och undersidor rundade, sidosidor plana.

Stocken vid mynningen skodd med en tunn skifva af ben, indelad i fem rektangulära fält, det vid högra sidan med en bård i form af två löst tvinnade band, det motsvarande på vänstra sidan slätt, de båda inre fälten hvartdera med ett linjeornament, det mellersta med en 0.440 m. lång ränna för laddstaken, hvilken ränna fortsätter rörformigt vidare in i stocken, dessutom vid ytteränd an en hylsa af ben, hvarå ett flerflikadt bladornament.

Laddstake (från 1700-talet) af järn, längd 0.635 m., diameter 0.007 m., å öfre ändan en kort gängning.

Öfver kammaren de bekanta två Suhl-stämplarna, smedsstämpel (med initialerna V. K. och en kardborrkvist[?], å tyska Klette) samt en annan stämpel med en dolk: *Fig. 1.*

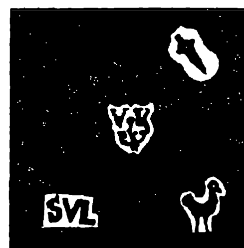

Fig. 1.

Vikt: 2.100 kg.
Längd: 0.875 m
Pipa, längd: 0.618 m.
Nyckel, längd: 0.060 m.; bredd: 0.027 m.

Tyskt arbete, Suhl i Thüringen (numera i preussiska provinsen Sachsen; före år 1815 hörde Suhl till konungariket Sachsen), från 1500-talets slut; bössmed med initialerna V. K. (antagligen VALENTIN KLETT, tillhörande den talrika bössmedsfamiljen med detta namn; han och STEPHAN KLETT samt CLAUS REITZ hade år 1586 så stora verkstäder, att de kunde till Schweiz leverera 2000 olika bössor och 500 musköter).

N:r 2 af Suhl-stämplarna är det s. k. tuppmärket (egentligen en höna), taget ur HENNEBERGSKA vapnet. Suhl, som redan under medeltiden var bekant för sin tillverkning af blanka vapen, blef, sedan den siste grefven af HENNEBERG år 1563 privilegierat därvarande bössmeder, under mer än två århundraden hufvudorten för fabrikationen af skjutvapen i Tyskland.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 12 Augusti 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 16 Augusti 1893, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och Toilettbok.
Pris: Mk 250, se Toilettbok.

Å. 11. BÖSSA (damgevär) med snapplås.

Pipa:

Blank, rund, något afsmalnande åt mynningen. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt till vänster och i midten byggnader, på ömse sidor om dessa och i midten stora träd, till höger en springande hund. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af tenn, genombrutet och infälldt i stocken; blecket i form af två kopplade och graverade bladrankor, inåt afslutade i ett fantastiskt djurhufvud.

Hane lång, starkt böjd och ovalstafvig, svängbar på en skruf med kullrigt hufvud, vid nedre ändan en utskjutande kort flik, med hvilken hanen hålles spänd genom en från låset utskjutande tapp. Hanläppar rektangulära, utsidor svagt rundade, insidor plana, släta. Den öfre läppen, som utgör öfre hälften af hanen, styres vid bakre ändan genom en i undre delen befintlig klyka, hvari den öfre delen ligger med en efter denna afpassad tapp. Hanläppsskruf med en rund ögla som hufvud. Flinta saknas.

Fängpannans under- och yttersidor svagt rundade, å yttersidan en graverad bård. Öfver fängpannan ett rektangulärt lock på lång, profilerad hals samt svängbart på en i låsblecket sittande skruf. Ofvanpå locket en slagskärm (eldstål) med rundad, svagt böjd spets, insida plan, utsida svagt rundad; från nedre ändan utgår i trubbig vinkel mot skärmen en kort tunga, hvari en skruf, på hvilken skärmen är vridbar, skrufvens öfre ända fasthållen af en vinkelböjd hälla med nedre ändan fäst i locket. Detta med utanpå liggande fjäder med svagt fasad ytterkant, nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från låsbleckets insida gående skruf.

Aftryckare rak, rundstafvig, afsmalnande utåt. Varbygel af järn, främre delen bredare, med rundad utsida och plan insida samt fortsatt ned på stocken i en kort, bladformad spets, fäst med en skruf, bakre delen smalare, med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), ändan nedböjd mot kolfven i ett i densamma inskrufvadt smalt stöd.

Stock:

Af valnötsträ, med graverade inläggningar af tenn.
Å kolfvens vänstra sida baktill en tvärgående bladkvist med en stor anemoneblomma,

ofvanför kvisten samt under hjälm med hjälmprydnad och löfverk en vapensköld: *Fig. 1.* Kolf ofvanpå tvåfasad, å vänstra fasen nedtill ett långsträckt fält med blad i fjällmönster, öfre ändan rundad och afslutad i en stor kottliknande frukt, nedtill omgifven af blad, ofvanför detta fält ett granatäpple inom fyra punkter; å högra fasen nedtill ett bladornament, öfver detta en bladranka af i det närmaste samma utseende som det ofvan beskrifna skrufblecket. Å hvardera af stockens sidor två liknande ornament af kopplade bladrankor, ett större och ett mindre.

Fig. 1.

Kolf (s. k. tysk) smal, femsidig. Anhåll utstående snedt nedåt, starkt framskjutande, nedre kanten vid hvardera ändan med en insvängning, innanför denna å kanten inlagdt ett graveradt blad af tenn. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.035 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn; lockets öfversida rundad, å denna vid hvardera ändan inlagdt en skifva af tenn, uppbärande en tulpan, å skifvan en stor graverad blomma, midt på locket ett granatäpple inom fyra punkter. Stötbleck af järn, slätt, fäst vid kolfven med åtta små nitar (en saknas).

Stocken vid mynningen skodd med ett långt beslag af tenn, i hvars nedra ända en utsvällning öfver rännan för laddstaken; å beslaget vid ömse ändar graverade blom- och bladorneringar. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.340 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare in i stocken.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.575 m., diameter 0.013 m., nedre ändan med en konisk skoning af mörkt horn.

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 0.800 m.
Pipa, längd: 0.555 m.

Från 1600-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1893
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.

Inköpt af den sistnämnda
Oktober 1893
hos antikvitetshandlaren I. F. W. ZERNO, Nybrogatan 7, Stockholm.
Betald Oktober 1893, se Toilettbok.
Pris: Kr. 75, se Toilettbok.

Å. 12. BÖSSA (dubbelbössa) med flintlås och axelband.

Pipor:

Blanka, runda, släta, afsmalnande åt mynningen, sammanhållna af tre tvärgående band, mellan dem nedtill en smal kant med kälad öfverkant. Lopp slätborrade. Kaliber: 12 mm. Korn af järn, fäst mellan piporna på det främre bandet. Svansskrufvarna med en gemensam, lös, nedtill afspetsad stjärt. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud.

Lås:

Hvartdera låsblecket med svagt rundad utsida, kring kanten en smal rand. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden, gående från det vänstra låset.

Hanar starkt S-formade, utsidor rundade, släta. Hanskrufvar med kullriga hufvuden. Bakom hanen å hvartdera låset en skjutbar regel med uppstukad ytterända, förbunden med en inuti låset befintlig spärrhake. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med spetsoval kontur, öfre ändan något inrullad bakåt, baksida rundad, med en urholkning i midten, framsida plan, bildande stöd för den öfre läppens bakkant. Hanläppsskruf med förtryckt, klotformadt hufvud på lång, rak hals. Mellan läpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), inre delen omsluten af en svart lapp af läder.

Fängpannornas undersida och ytterända rundade, vid bakkanten en liten låg, snedt uppstående skärm, mellan denna och det egentliga fängpannerummet ett rektangulärt hål. Öfver hvardera fängpannan ett lock, undersida kälad, öfversida rundad. Locket svängbart kring en axel, som samtidigt bildar stöd för fängpannans främre ända. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, afspetsad uppåt, framsida plan, baksida svagt rundad, längs denna en svag rygg. Locket med utanpå liggande fjäder, öfre ändan med en tvär intagning; från den nedre utgår en liten bladformad spets; fjädern fäst med en från låsets insida gående skruf.

Aftryckare: den vänstra svagt bågformad, snedt utstående, med rundad utsida och plan insida, den högra svagt S-formad och rakt utstående, ut- och insidor som hos föregående, båda gående genom en bred skifva af järn med intagna konturerade ändar; skifvan fäst vid främre ändan med korsskrufven, den bakre fastklämd af varbygeln. Denna af järn, kort, bred, bågformad, afsmalnande bakåt, främre ändan afslutad i en rund hals, fortsatt in på stocken i en lång skena med konturerad kant, ytteränden afslutad i ett graveradt bladornament med guldpunsning; bakre ändan förlängd nedåt kolfven i en lång, S-formigt böjd skena, tilltagande i bredd nedåt, utsida svagt rundad, insida plan, yttre ändan fäst vid en i stocken infälld skena med bakre ändan afslutad i en bladformad spets. Å bygelns utsida graveradt en flerbladig blomma med inkrusteringar i guld. Bygeln fäst i den bakre spetsen med en skruf.

Stock (s. k. halfstock):

Af valnötsträ, snidad.

Å kolfvens vänstra sida vid främre och bakre ändan af anhållet två till en oval krans mot hvarandra lagda bladkvistar, den bakre kransen något större; å halsen nedanför svansskrufvens stjärt två liknande kvistar, korslagda. Rundt varbygeln med dennas förlängningar på stocken en upphöjd kant, följande dessas konturer, upptill och nedtill afslutad i en bladkvist i relief. En liknande bladkvist nedanför nedre rörkan för laddstaken.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll litet, starkt utskjutande, nederkant bågformad. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda till 0.030 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida svagt rundad, å denna vid nedre ändan ett bladornament i relief; öfre ändan något intagen från kanterna och rundad, å denna en oval fördjupning, från hvars inre ända utgår ett kort bladornament, längs hvardera kanten en lång list. Stötbleck af järn, slätt; öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång bred spets med konturerad kant, å spetsen graveradt nedtill en PAN-bild i halffigur med en sjupipig syrinx i högra handen, nedtill ett fint rutmönster, ytterändan afslutad i ett bladornament i låg relief, allt mot guldpunsad botten. Stötblecket fäst med två försänkta skrufvar.

Hals lång, med rund genomskärning.

Stockens främre ända skodd med en benskifva. För laddstaken löper på undersidan en kort ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom en och mellan piporna två spolformade rörkor af järn för laddstaken, de båda främre fästa vid de tvärgående banden, som sammanhålla piporna; kring hvardera rörkans ända en smal staf, de båda främre med ett rundt hål i undersidan, den bakre fortsatt ett stycke in på stocken i en bred flik med konturerad kant samt fäst med en skruf med stort kullrigt hufvud.

Laddstake af björk, längd 0.865 m., diameter 0.011 m., nedre ändan med en konisk skoning af grått horn.

Å bössans undersida två rembyglar, den ena sittande tätt nedanför varbygelns bakre skena, med plan utsida och rundad insida samt fäst vid en grof ring, fasthållen af en skruf med cylindriskt hufvud; den andra bygeln sittande vid den mellersta rörkan, rundstafvig samt fäst på en skruf vid hvardera ändan.

Axelband:

Af ylle, bredt, grönt, med längdgående sicksackmönster i fyra rader samt fäst i den bakre bygeln med en söm, i den främre med en rund, platt dubbelknapp af grått horn. Bandet vid hvartdera fästet förstärkt med en å insidan fastsydd lapp af sämskskinn.

Å låsblecken graveradt: å det högra bössmedens namn: *Fig. 1;* å det vänstra fabrikationsorten (i spegelskrift): *Fig. 2.*

Fig. 1.

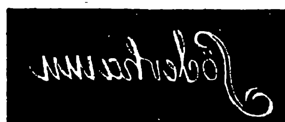

Fig. 2.

Vikt: 3.700 kg.
Längd: 1.263 m.
Pipa, längd: 0.875 m.
Stock, längd: 0.710 m.
Axelband, längd: 1.160 m.; mellan byglarna, längd: 0.900 m.; bredd: 0.035 m.

Svenskt arbete, Söderhamn, från 1700-talets slut; bössmed GEZELIUS, arbetade äfven i Åbo.

Gevärsfaktoriet i Söderhamn fanns redan vid midten af 1600-talet, öfvergick 1757 i privat ägo och upphörde år 1813.

I kolflådan en papperslapp, hvarå med bläck skrifvet:

Den första dubbelbössa
beslåd vid Söderhamns
vapen fabrik
af Gust. Wrangel.
Och använd vid finska
Kriget 1808-1809

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
November 1893
hos antikvitetshandlaren A. G. HAGANDER, Fredsgatan 19, Stockholm.
Betald November 1893, se Hushållsbok.
Pris: Kr. 75, se Hushållsbok.

Å. 13. BÖSSA med slaglås.

Pipa:

Blånad, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig. Mellan siktet och kammaren å hvardera af de tre öfre sidorna inlagdt i silfver ett ornament af smala ränder och en grupp af sexuddade stjärnor, de å högra sidan nästan utplånade; framför ornamentet å den mellersta sidan, likaledes inlagdt, årtalet: 1749 framtill å hvardera af de tre öfre sidorna inlagdt i silfver ett S-formadt ornament.

Mellan främre och bakre delen en profilering, vid hvars framkant en palmettbård. Lopp slätborradt. Kaliber: 17 mm. Korn af silfver, fäst på en i pipan infälld fyrsidig skifva med i spetsar utstående hörn. Sikte af silfver, med två snedt uppstående flikar, hvardera nedlöpande på pipan i en graverad, bladliknande tunga, vid främre och bakre kanten en genombruten, bladformad spets, den bakre afbruten. Svansskrufvens stjärt blank, slät, ytterända spetsig. Korsskruf saknas.

Lås (s. k. knallhattslås; ej original):

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt i lågrelief mot punsad botten på ömse sidor om hanen rika akantusblad. Låsskrufvar två, med kullriga, blånade hufvuden. Skrufbleck af mässing, å detta ciseleradt mot punsad botten ett stående ovalt midtfält, hvarå i silfver och relief ett kvinno(?)hufvud i profil åt vänster; å hvardera sidan därom en trofégrupp, den till vänster af två fanor, en kanon samt ett fågelhufvud, den till höger af två fanor, en trumpet och en kanon m. m.; kring kanterna en bård i uddmönster, vid hvardera ändan ett bladornament.

Hane starkt S-formad, nedre delen med plan utsida, öfre delen rundad, i ytteränden en djup urholkning för cylindern, upptill ett handtag, svagt böjdt, med svagt rundad framsida, tvåsidig baksida och framåt inrullad spets. Å den plana delens utsida graveradt omkring hanskrufven en bård i fjällmönster. Ofvanför bården bladornament mot punsad botten; vid hvardera sidan ett utstående bladornament; dessa ornament tjäna som raster, då hanen spännes, och äro afpassade för hvar sin genom låsblecket utskjutande tapp, stående i förening med aftryckaren. Hanskruf med stort kullrigt hufvud. I låsbleckets öfverkant en rund nedsvängning för krutkammaren, nedanför denna i låsbleckets utsida en utstående, kölformad kant. Krutkammare blåsformigt utsvälld, i dennas öfre ända inskrufvadt det s. k. tändhattsröret.

Aftryckare bågformad, afspetsad åt ändarna, med plana sidor samt gående genom en kort, smal skena med spetsiga ändar, ursprungligen fäst med korsskrufven. Varbygel af mässing, främre delen bredare och kupig, fortsatt utefter stocken i en konturerad spets, afslutad i ett flerflikadt blad; bakre delen smalare, utsidan med fasade kanter, ytterändan rakt utsvängd och därefter rak, omböjd in mot kolfven samt utlöpande på denna i en lång spets med konturerad kant. Å insidan mellan främre och bakre delen utgår in till kolfven en rak tunga. Å den främre delens utsida ciseleradt i relief mot punsad botten en maskaron, omgifven af bladornament; å den främre spetsen ett graveradt bladornament. Bygeln fäst i den bakre spetsen med en skruf af järn med kullrigt hufvud.

Stock (s. k. halfstock):

Af valnötsträ, med inlagda, graverade beslag af mässing.

Å hvardera af kolfvens bredsidor en längs denna gående genombruten bladranka; å öfre kanten en lång spets med konturerad kant samt med ytterändan afslutad i ett flerflikadt blad, å spetsen graveradt blad- och musselorneringar, nedtill af silfver ett hufvud som å skrufblecket; vid främre ändan ett tvärs öfver liggande flerflikadt bladornament. Å halsen nedanför svansskrufvens stjärt ett snidadt bladornament, nedanför detta inlagdt ett sköldformadt beslag af mässing med konturerad ytterkant och en medaljong med hufvud som å skrufblecket.

Kolf (s. k. fransk) platt, sidor svagt rundade, afsmalnande uppåt från kanterna, å den högra sidan två kälade rännor, å den vänstra vid nedre kanten en liknande. Stöt-

bleck af mässing, å detta kring kanten två smala ränder och nedtill ett bladornament. Blecket fäst kring kanten med flera små stift af mässing.

Hals lång, svagt böjd, med rund genomskärning.

Stockens främre del med ett rundt pipa och stock gående band af mässing med konturerad kant och graverade bladornament; stocken vid mynningen skodd med ett smalt, tvärgående, profileradt band af mässing. För laddstaken löper på undersidan en 0.110 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; å pipans undersida dessutom två cylindriska rörkor af mässing för laddstaken, hvardera rörkan med profilerade ändar samt fäst på en å pipan liggande oval skifva.

Laddstake af ek, längd 1.035 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk skoning af mörkgrått horn.

Å kolfvens undersida ett stycke från bakre ändan en rembygel af mässing, ut- och insidor plana; bygeln fäst med en skruf vid en aflång knopp af järn på lång hals, inskrufvad i stocken.

Öfver kammaren smeds- och annan stämpel:

Utanpå låsblecket smedsstämpel:

Vikt: 2.600 kg.
Längd: 1.545 m.
Pipa, längd: 1.170 m.
Stock, längd: 0.780 m.

Spanskt arbete från år 1749; låset under 1800-talets förra hälft omändradt till slaglås.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
November 1893
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald November 1893, se Hushållsbok.
Pris: Kr. 85, se Hushållsbok.

Å. 14. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Brunerad, främre delen rund, den bakre åttasidig. Å den främre delen längs öfversidan en s. k. svinrygg. Å pipan inlagdt i silfver längs ryggen en smal åder, å hvar-

dera sidan om denna åtta åt mynningen springande hundar och harar, mellan dessa S-formade ornament i relief. Å den bakre delen å öfre sidan fem dylika djur, mellan de olika djuren en uddad rosett. Å hvardera sidan härom två solbilder (ansikten), två månskäror och tre, resp. fyra sexuddade stjärnor (en solbild bortfallen). Lopp tolfreffladt med smala bommar. Kaliber: 10 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte af bly (ej original), fäst på samma sätt som kornet. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät, blank. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät, med fasade kanter. Låsskruf med svagt kullrigt hufvud. Skrufbleck af järn, med konturerad kant, infälldt i stocken.

Hane S-formad, utsida platt, slät. Hanskruf med stort kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana, släta. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en tunn oval skifva, å hvars baksida två utsprång, framsida rak, som stöd för den öfre läppen. Hanläppsskruf med stort päronformadt hufvud med ett tvärsigenom gående hål. Mellan läpparna ljusgul flinta (s. k. fransk).

Fängpanna oval, undersida rundad, framkanten på ömse sidor om midten nedvikt i en djup båge. Öfver fängpannan ett lock med konvex öfversida och fäst på en från låsets insida gående skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, upptill rundad, framsida plan, baksida konvex med en svag rygg längs midten. Locket med utanpå liggande fjäder med fasade ytterkanter, å den öfre ändan en rörlig trissa, den nedre utlöpande i en smal spets; fjädern fäst med en från utsidan gående skruf.

Aftryckare bågformad, med rundad framsida och plan baksida samt gående genom en slät skifva, fäst med korsskrufven. Varbygel af järn, bred, oval, med plan ut- och svagt rundad insida, hvardera ändan utlöpande i en lång skena, den bakre längre, med ytterändan slutande i en aflångt rundad spets, den främre med ytterändan afslutad i två efter hvarandra liggande ovala utvidgningar, innanför dessa å hvardera kanten en rektangulär inknipning. Bygeln fäst med en i den nedre skenan sittande skruf.

Stock:

Af ask, å halsen och tätt framför låset ornerad med ett rundtom gående fält med ett siradt rutmönster af trelinjiga, hvarandra korsande knippen.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll slätt. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.025 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn; locket med svagt rundad öfversida och rundad öfverända; vid nedre ändan ett urtaget fingerfäste i form af tre korta kälar. Stötbleck af järn, slätt, från öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en smal, konturerad spets.

Hals lång, med oval genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en bred skifva af horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.330 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre rörkor af järn för laddstaken; rörkorna släta, med en staf kring hvardera ändan; bakre rörkan i en kort, spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken.

Laddstake af ek, längd 0.455 m., diameter 0.009 m., nedre ändan med en cylindrisk ändskoning af mörkt horn.

Å stockens undersida två rembyglar af järn, med rundad in- och plan yttersida, den

främre fäst omedelbart framför den mellersta rörkan och rörlig på en genom stocken gående skruf, den bakre fäst nedanför varbygeln och rörlig på en skruf, gående genom en i stocken inskrufvad knopp.

Vikt: 2.130 kg.
Längd: 1.010 m.
Pipa, längd: 0.600.

Pipa säkerligen svenskt arbete, från 1600-talets slut; kolf från 1800-talets midt.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
9 Februari 1894
från bergseleven IVAN HUGO FREDRIK NISBETH (se kvitto 9 Februari 1894)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR.
Betald 9 Februari 1894, se Hushållsbok och kvitto.
Pris: Kr. 100, se Hushållsbok och kvitto.

Känd tidigare ägare:
Bergseleven IVAN HUGO FREDRIK NISBETH, f. 30 Augusti 1868.

Å. 15. BÖSSA med hjullås och nyckel.

Pipa:
Blank, åttasidig, något afsmalnande åt mynningen. Baktill å pipans öfre sida en längdgående ränna, som fortsätter ned på svansskrufvens stjärt; öfver kammaren på ömse sidor om den mellersta sidan en tvärgående nedsänkt pärlrand; ofvanför siktet inslaget årtalet: 1624 vid mynningen å de tre öfre sidorna två smala tvärränder samt bakom kornet å den mellersta två dylika. Lopp åttareffladt med breda bommar. Kaliber: 12 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan ingradad skifva. För siktet en öppen ingradning i pipan (sikte saknas). Svansskrufvens stjärt rektangulär. Korsskruf med stort kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås:
Låsbleckets utsida plan, å denna bakom hjulet pålagdt ett genombrutet, ciseleradt och förgylldt ornament, i hvars midt ett kerubhufvud, ornamentet fäst med två skrufvar af järn. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig; öfver hjulet en kapsel af mässing med profilerad kant, öfversida svagt konvex, ornerad med graverade bladrankor.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder samt med nedre delen rak, nedtill sjusidig, däröfver platt, öfre ändan starkt böjd, inkant konturerad; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor rundade, insidor plana; från den öfre läppen utgår

bakåt ett platt, bågformadt handtag med inrullad ytterända; vid bakre ändan å den öfre läppens insida utgår en fyrsidig styrskena genom den undre läppen. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, nedanför denna två trissformade utsvällningar. Flinta saknas. Hanfjäder med ornerade ytterkanter, undre ändan fortsatt i en kort spets, slutande i en rund ögla. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett mellanstycke af förgylld mässing samt med ett kerubhufvud i relief.

Fängpannans undersida tvåsidig, yttersidan strålformigt refflad; vid bakkanten utgår bakåt en bred, tunn skärm, starkt tillbakaböjd. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, öfversida svagt konvex; vid bakre ändan vid yttersidan en rakt uppstående spets med konturerade kanter. Locket rörligt på en i låset liggande arm, svängbar kring en nu bortfallen axel; trycket för locket bortfallet.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre med ett trubbvinkligt knä, yttre delen bladformad med refflad utsida, båda gående genom en smal skena af järn, fäst vid bakre ändan med en skruf, den främre fasthållen af den utanpå liggande varbygeln. Mellan aftryckarna ett hål för ställskruf (skruf saknas). Varbygel af järn, främre delen bågformad, utsida rundad, å denna två grupper tvärgående ränder, främre ändan framskjutande på kolfven med en kort flik, bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd); från den bakre ändan utgår in mot kolfven ett smalt stöd, något inböjdt, insida plan, utsida rundad. Bygeln i hvardera ändan fäst med en skruf, den främre större, med stort kullrigt hufvud.

Nyckel (ej original):

I form af vef, bågformad, åttasidig, ytteränden afslutad i en rund knopp, vid motsatta ändan en kort, åttasidig muff, stående i vinkel mot bågen, i sin nedre ända med ett fyrsidigt hål för låstappen.

Stock:

Af sandelträ med graverade inläggningar af ben.

Kring stockens nedre ända en bård af en rad fortlöpande fina bågar, i hvarje af dessa en rund punkt och i svicklarna en fembladig blomma, under bågarna två smala, raka ränder och en rad punkter. Å kolfvens vänstra sida en struts, vänd åt vänster, framför denna en på bakbenen stående liten hund; det hela omgifvet af fina linjeslingor, större och mindre punkter samt fembladiga blommor; vid öfre ändan ett tvärgående, symmetriskt ornament af linjeslingor, punkter och blommor som de sist nämnda. Å kolfvens öfre sida vid hvardera ändan ett lyrformadt ornament af liknande slingor och punkter, vända med spetsarna mot hvarandra (vid bakre ändan saknas en benskifva). På ömse sidor om svansskrufvens stjärt en rektangulär, vid bakre ytterhörnet afrundad skifva med en maskaron (vänstra skifvan saknas), nedanför stjärten en nu bortfallen kilformad benskifva. Å den högra sidan ofvanför kolflådan ett fruktknippe mellan volutornament, däromkring fina linjeslingor och punkter, allt af ben. Undersidan på ömse sidor om aftryckningsmekanismen med ett bladornament (det främre delvis skadadt), på högra sidan ett ornament af fina linjeslingor. Nedanför rännan för laddstaken ett snidadt musselornament, bakom detta en rund skifva med en fembladig blomma, däromkring linjeslingor, punkter och fembladiga blommor; framför musselornamentet saknas en bred benskifva. Å sidan midt emot låset två stora ornament, det bakre stående, det främre liggande, i hvartderas midt en stor maskaron, omgifven af volut- och fina linjeornament samt små punkter och fembladiga blommor.

På ömse sidor af stocken tre större och tre mindre ornament, det bakre och det främre af de förstnämnda med två med ändarna mot hvarandra vända lyrformade skifvor med graverade blad; mellan dem en rund skifva med en fyrbladig blomma; däromkring linjeslingor och små punkter (den runda skifvan å det främre ornamentet å hvardera sidan samt den bakre å vänstra sidan bortfallna); det mellersta ornamentet af samma form som det å kolfvens högra sida ofvanför kolflådan; de mindre ornamenten bestående af en grupp större och mindre, symmetriskt ordnade punkter och fembladiga blommor. Längs kolfvens och stockens kanter en smal åder (delvis bortfallen).

Kolf (s. k. tysk) rak, oregelbundet femsidig. Anhåll utstående snedt nedåt med bred, utskjutande underkant, å denna vid bakre ändan en insvängning, vid den främre ett snidadt bladornament. Å kolfvens motsattta sida en kolflåda af 0.025 m:s djup; lock saknas. Stötbleck af en tunn benskifva; vid öfre kanten en klotformad knopp af järn.

Stocken vid mynningen skodd med en smal benskifva med graverade bladornament. För laddstaken löper utefter undersidan en 1.000 m. lång, nästan rörformad ränna, hvilken helt rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; å rännans midt en tvärgående skifva af ben, ingradad i stocken.

Laddstake af alm, längd 1.130 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en cylindrisk knopp af ben, den öfre med en lång hylsa af järn.

Öfver kammaren smedsstämpel två gånger: ISI

Under kammaren stämpel:

Vikt: 3.300 kg.
Längd: 1.412 m.
Pipa, längd: 1.132 m.
Nyckel, längd: 0.085 m.

Från år 1624.

Bössan
gåfva till Walther von Hallwyl
Julaftonen 1894
från hans maka Anna Fridrica Wilhelmina (Mina), f. Kempe, 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. Bukowski, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 2, se räkning 28 Februari 1894.
Betald 5 Mars 1894, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 202, se Toilettbok och räkning.

Nyckeln
inköpt af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
å auktion hos konsthandlaren H. Bukowski, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 34 1/2, se räkning 28 Februari 1894.

Betald 5 Mars 1894, se räkning.
Pris: Kr. 2, se Auktionskatalog med däri gjord anteckning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, och räkning.

Känd tidigare ägare till nyckeln, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI: Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 27 Februari 1855.

Å. 16. BÖSSA (dubbelbössa) med flintlås.

Pipor:
Liggande ofvanpå hvarandra, blanka, runda, släta, öfver kammaren något gröfre och åttasidiga, tätt inpå den runda delen en tvärgående profilering. Lopp slätborrade. Kaliber: 12 mm. Korn af järn, inskrufvadt i pipan. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät, blank. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:
Låsbleckets utsidor rundade och graverade: bakom hanen fina snirkelformade bladornament med människofigurer och ett fantastiskt djurhufvud. Låsskruf med kullrigt hufvud, gemensam för båda låsen och gående från högra sidan.

Hanar S-formade, utsidor rundade. Hanskruf med litet, kullrigt hufvud, något nedsänkt i hanen. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga; från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare, öfre ändan afslutad i en kort, framåt riktad båge, baksida rundad, framsida rak, däri en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på kort, profilerad hals. Mellan hanläpparna på hvardera hanen ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen omsluten af en svart tyglapp.

Fängpanna med rundad ytterända och undersida, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett lock med konvex öfversida; locket fäst på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, upptill rundad, framsida slät, baksida konvex med en svag rygg längs midten. Locket med utanpå liggande fjäder med skarp ytterkant samt fäst med en från låsbleckets insida gående skruf, nederändan utlöpande i en treflikig spets.

Aftryckare gemensam för båda hanarna, bågformad, med svagt rundad framsida och plan baksida samt gående genom en rektangulär skifva af järn, hvilken samtidigt tjänstgör som den undre svansskrufvens stjärt. Varbygel af järn, bred, oval, med plan in- och svagt rundad utsida, vid hvardera ändan en rund hals; båda ändarna utlöpande på kolfven i en skena med svagt rundad utsida, främre skenan kortare och afslutad i en profilerad spets. Bygeln fäst i den kortare skenan med en, i den längre med två skrufvar med kullriga hufvuden.

Stock:

Af ebenholts, snidad.

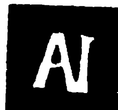
Å kolfvens bakre ända ett stort fyrflikadt akantusbladornament med en flik utbredd å hvardera sidan och en å hvardera kanten; ofvanpå stocken på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en delfin, från hvars gap utgår ett S-formadt bladornament; längs stocken på båda sidor en hålkäl.

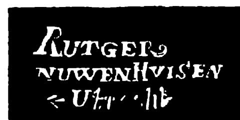
Kolf (s. k. fransk) starkt platt, med svagt rundade sidor och rundad bakända. Stötbleck litet, ovalt, infälldt i stocken och fäst med en skruf med kullrigt hufvud.

Hals med oval genomskärning.

Längs stockens högra sida fyra profilerade rörkor af järn för laddstaken; kälen, i hvilken rörkorna sitta, vid nedre ändan fortsatt vidare bakåt i ett rör in i stocken.

Laddstake af ebenholts, längd 0.965 m., diameter 0.010 m., nedre ändan tvärt afskuren, den öfre afspetsad.

Under öfre pipan smedsstämpel:

Å hvartdera låsblecket framför hanen graveradt låssmedens (gravörens?) namn och hemort:

Vikt: 2.800 kg.
Längd: 1.340 m.
Pipa, längd: 0.985 m.

Nederländskt arbete, Utrecht, från 1670-talet; låssmed (gravör?) RUTGER NUWENHUISEN (NIEUWENHUYZEN?); pipsmed med initialerna A. V. i monogram.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 7, se räkning 28 Februari 1894.
Betald 5 Mars 1894, se räkning.
Pris: Kr. 130, se räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 17 Februari 1855.

Å. 17. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig, mellan delarna en kort, sextonsidig del med hvarannan sida svagt nedsänkt, flackrundad och

med bakre ändan spetsigt afslutad. Mellan den främre runda och den sextonsidiga delen en tvärgående profilering. Öfver kammaren graveradt omkring nedsänkt guldpunsad botten: å den öfversta sidan i midten och vid hvardera ändan en mussla, mellan den främre och den mellersta musslan ett symmetriskt flätornament; mellan den bakre och den mellersta musslan ett aflångt, snedrutadt fält med guldbotten och konturerad kant; å hvardera af sidosidorna två om hvarandra gående akantusbladkvistar omkring guldpunsad botten samt därbakom ett omvändt U-formadt fält, snedt rutadt, med guldbotten. Vid bakre ändan å de tre öfre sidorna en tvärgående graverad bård med blad i fjällmönster. Lopp slätborradt. Kaliber: 17 mm. Korn af mässing, fäst vid en å pipan liggande oval skifva. Svansskrufvens stjärt med spetsig ytterända, å stjärten graveradt blad- och musselornament mot punsad botten, främre ändan uppsvängd och försedd med siktskåra. Korsskruf med svagt kullrigt, i stjärten nedsänkt hufvud.

Lås:

Låsblecket med plan utsida, bakre ändan något nedtagen, vid nedtagningen en tvärgående käl, å den nedtagna delen graveradt i relief mot guldpunsad botten två korsade, S-formade bladornament, mellan ändarna en inåtvänd mussla; framför hanen graveradt en sittande kvinna (DIANA) i profil åt höger, öfver pannan en halfmåne, lång draperad klädnad, ymnighetshorn i vänstra handen och en krans i den högra; bredvid henne en trumma, ett hjul och en pilkoger. Å låsblecket kring fängpannan och hanen en graverad smal sicksackbård. Låsskrufvar två, den bakre med svagt kullrigt hufvud, hvarå ett musselornament på hvardera sidan om refflan, den andra med starkt kullrigt, slätt hufvud. Skrufbleck genombrutet, blad- och musselorneradt, i midten ett fält med guldpunsad botten.

Hane S-formad, utsida plan, å nedre delen i relief mot guldpunsad botten en med hufvudet nedåt vänd delfin samt bladornament. Hanskruf stor, med svagt kullrigt hufvud, å detta på hvardera sidan om refflan ett musselornament mot guldpunsad botten. Hanläppar ovala, utsidor svagt rundade, insidor plana och taggiga; å den öfre läppen graveradt ett palmettmönster; från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med oval kontur, öfre ändan inrullad framåt, baksida rundad, framsida plan, i denna en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på lång, smal hals. Flinta saknas, i dennas ställe insatt en liten träskifva.

Fängpanna rektangulär med fasade ytterhörn, undersida tvåsidig, baktill en rakt uppstående smal skärm med konturerad ytterända; längs yttre sidan en graverad bård. Öfver fängpannan ett lock med plana sidor, å den öfre kring kanten en bred fas, kring ytterkanten en bård som å fängpannan; locket svängbart på en skruf med svagt kullrigt hufvud. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida plan, å baksidan längs midten en platt rygg, å hvardera sidan om denna i relief ett musselornament mot nedsänkt guldpunsad botten. Locket med utanpå liggande fjäder med graverade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; fjädern fäst med en från låsbleckets insida gående skruf.

Aftryckare rak, framsida rundad, baksida plan; upptill vid bakkanten utgår bakåt en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant; aftryckaren gående genom en skifva med konturerad kant, kring denna en graverad smal bård i form af ett vågigt band. Varbygel af järn, hopdragen mot ändarna, hvardera af dessa slutande i en smal hals, insida plan, utsida något rundad; vid hvardera ändan utlöper varbygeln utefter stocken

i en lång skena, den främre kortare, den bakre med starkt fasade kanter, båda afslutade i en ornerad, bladformad spets, den å främre skenan något större.

Å bygelns utsida i relief längs midten ett aflångt ornament, vid hvars ändar ett inåtvändt, S-formadt blad mot nedsänkt guldpunsad botten; vid båda ändarna ett musselornament; kring kanten ett graveradt vågband. Å skenorna kring kanten ett dylikt band, å ytterändan af den främre en maskaron samt å den bladformade ändan ett musselornament mot guldpunsad botten. Bygeln fäst med två i den längre skenan sittande skrufvar, den inre med graveradt hufvud.

Stock:

Af ljust valnötsträ, med snidade reliefornament.

Vid ömse ändar af anhållet ett flergrenadt bladornament; å stockens öfversida på ömse sidor om svansskrufvens stjärt liknande bladrankor samt nedanför stjärten en maskaron; å undersidan rundt varbygeln en förhöjd kant, framtill afslutad i ett bladornament, samt nedanför rännan för laddstaken en blad- och musselornering.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll svagt uppskjutande. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.022 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn; locket med rundad öfversida och öfverända, längs hvardera kanten en smal rand, vid nedre ändan ett snidadt palmettornament som fingerfäste. Stötbleck af järn, slätt, öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång spets med konturerad kant, vid basen ett musselornament i relief, ofvanför detta graveradt en trofégrupp, bestående af pilkoger, pil, pilbåge och klubba, öfver dessa ett musselornament i relief; å den öfre delen af spetsen mot guldpunsad botten symmetriska bandornament, nedtill slutande i två om hvarandra slingrade drakar, öfverst en bladformad spets. Stötblecket fäst med två skrufvar, den öfre med kullrigt, graveradt hufvud, den nedre med slätt.

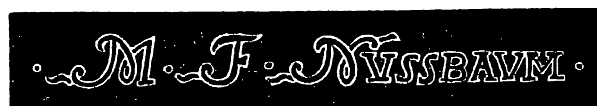
Hals lång, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.530 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre åttasidiga rörkor af järn för laddstaken; hvardera rörkan vid ändarna med en smal staf, å hvarannan sida en smal, graverad kantbård; den bakre rörkan i en kort flik fortsatt ett stycke in på stocken, å fliken i relief mot guldpunsad botten ett blad- och musselornament.

Laddstake af mörkt valnötsträ, längd 0.865 m., diameter 0.014 m., nedre ändan med en konisk skoning af mörkt horn, den öfre med en skrufkrats af järn, fäst med en i laddstaken insatt platt tunga.

Å stockens undersida två rundstafviga rembyglar af järn, den främre fäst bakom den mellersta rörkan och rörlig på en genom stocken gående skruf, den bakre fäst bakom varbygeln och rörlig på en skruf, gående genom en i kolfven inskrufvad ögla.

Öfver kammaren graveradt bössmedens namn:

Å låslocket graveradt fabrikationsorten: STOCKHOLM

Å varbygelns bakre skena stämpel:

Vikt: 3.500 kg.
Längd: 1.305 m.
Pipa, längd: 0.912 m.

Svenskt arbete, Stockholm; bössmed MORITZ FRIEDRICH NUSSBAUM, verksam där omkring år 1747.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 65, se räkning 28 Februari 1894.
Betald 5 Mars 1894, se Hushållsbok och räkning.
Pris: Kr. 171, se Hushållsbok och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 27 Februari 1855.

Å. 18. BÖSSA (s. k. Teschitz) med hjullås och nyckel.

Pipa:
Blank, åttasidig, öfver mynningen och kammaren något gröfre. Lopp sjureffladt med breda bommar. Kaliber: 9 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte (s. k. klaffsikte) af järn, fäst på samma sätt som kornet; vid bakkanten en rakt uppstående skifva, framför denna en liknande, något högre, fällbar (uppfälld afsedd för längre afstånd); framför skifvorna en på pipan liggande plan skifva, framåt utlöpande i en flamliknande spets. Svansskrufvens stjärt lång, smal, slät, å denna ett sikte, fällbart på ett i stjärten inskrufvadt gångjärn; siktet i form af en aflång skifva med rundad öfverända; upptill ett ovalt hål; å baksidan en något mindre skifva, skjutbar och fäst vid nedre ändan med en från motsatta sidan gående skruf. Korsskruf med kullrigt hufvud och gående från undersidan.

Lås (s. k. kurländskt):
Låsbleckets utsida plan, å denna graverade bladorneringar. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul fritt utanpå liggande, tapp fyrsidig, han- och hjulfjäder utanpå liggande, öfver hjulet en halfcirkelformad båge som stöd för tappen, utanpå denna en tunn plåt af mässing, hvarå graveradt två om hvarandra gående band; bågen fäst i hvardera ändan med en skruf med kullrigt hufvud. Hjulfjäder bred, den öfre ändan

utlöpande i en kort, bladformad spets, genombruten af ett rundt hål; nedre ändan långt framskjutande; å ytterändan en gaffelformad klyka som fäste för en från hjultappen kommande kedja med tre länkar. Utanpå fjädern en tunn skifva af mässing med en graverad bladranka, upptill afslutad i en fågelkropp; fjäder och skifva fasthållna af en genom det hela i fjäderns öfre ända gående skruf med klotformadt hufvud.

Hane stor, bildad af en bred skifva med konturerad inkant samt genombruten af två hål, det nedre päronformadt, det öfre rundt; å skifvans utsida graveradt en akantusbladranka med nedre ändan afslutad i ett örnliknande fågelhufvud; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, ut- och insidor plana, sammanskrufvade bildande en fågelnäbb, å den öfre läppen vid ytterkanten en genombruten skifva i form af två mot hvarandra vända fågelhufvuden, mellan dessa en tulpanliknande blomma; från den öfre läppens bakre ända utgår bakåt ett platt, bågformadt handtag med ytterändan inrullad i en rund ögla; vid bakre ändan å den öfre läppens insida utgår genom den undre läppen en fyrsidig styrskena. Skruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäderns nedre ända utlöpande i en spets sådan som hjulfjäderns öfre. Öfver hanfjädern en skifva af mässing, bakre ändan konturerad som ett skäggigt månansikte i profil, främre ändan genombruten med graverade bladornament. Ofvanpå skifvan mellan han- och fjäderskrufvarna ett mellanstycke af järn med graveradt S-formadt ornament.

Fängpanna med undersida och kanter raka, den senare något konturerad; från bakkanten utgår snedt bakåt en rak, bred skärm, å hvars framsida graveradt en nedåtvänd tulpan på bladrik stjälk mellan två bladbårder. Skärmens öfre ända trubbvinkligt bakåtböjd, med ett graveradt kerubhufvud. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, å hvars öfversida graveradt bladornament; locket bakåt fortsatt i en profilerad skena, afslutad i ett treflikadt blad. Locket rörligt på en från låset utgående arm; tätt framom hjulet ett för skjutlocket afsedt trycke med halfrundt hufvud, belagdt med en strålformigt graverad skifva af mässing.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre svagt bågformad, afsmalnande utåt, med inrullad spets, tvåsidig framsida och plan baksida; båda gående genom en smal skena af järn, fäst vid bakre ändan med en skruf af järn, försedd med en kort tunga, som fasthåller skenan, främre ändan fasthållen af den utanpå liggande varbygeln. Denna af järn, med främre delen S-formigt böjd, utsida rundad, insida plan, utlöpande på stocken i en pilspets; bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), ytterändan inböjd mot kolfven i ett smalt, rakt stöd. Bygeln fäst i främre ändan med korsskrufven, i den bakre med en mindre skruf.

Nyckel (ej original):
I form af en lös vef med bågformigt uppsvängd ytterända, afslutad i en rund, svagt åttasidig knopp, i midten å utsidan två runda utsprång, vid inre ändan en fyrsidig hylsa, afpassad för hjultappen.

Stock:
Af valnötsträ, med graverade inläggningar af ben och pärlemor.

Å kolfvens vänstra sida baktill, nedtill och framtill en hel benskifva med graverade bladrankor; inom skifvorna, kring en stor rund pärlemorskifva med fyllning af grönt ben och besatt med små kulor af gult och grönt ben, mindre pärlemorskifvor, rut- och hjärtformade samt runda, med fyllning af grönt ben och besatta med små gröna

benkulor; dessutom ett stort antal runda, mindre pärlemorskifvor; å öfversidan vid bakre ändan en lång skifva af ben med två graverade bandslingor; vid ömse ändar en tvärgående sicksackbård; framför benskifvan rutformade pärlemorskifvor, den bakre med grön fyllning, den mellersta med en grön kula, den främre bortfallen, dessutom runda pärlemorskifvor. Å kolfvens högra sida dekor som å den vänstra med två hjärtformade skifvor, en stor, rund med graveradt rosettmönster jämte rutformade och runda, större och mindre skifvor, alla större skifvor med fyllning och kulbesättning.

Å halsen på båda sidor om och nedanför svansskrufvens stjärt en benskifva med rundade ändar och graverad bandslinga. Å den låset motsatta sidan som skrufbleck två benskifvor med ena ändan rundad, den andra rak, å hvardera ett längdgående S-formadt ornament. Halsen i öfrigt besatt med inlagda rosetter, hjärtan, rutor och runda skifvor af pärlemor liksom å kolfven. Å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken en bred skifva af ben, hvarå ett stort akantusblad, nedanför denna runda och rutformade pärlemorskifvor. Längs hvardera sidan å stocken tre benskifvor som de vid svansskrufvens stjärt, de bakre med bandslingor, de mellersta med S-formade ornament, de främre med en bladfläta; mellan benskifvorna grupper af runda och rutformade pärlemorskifvor (en af de senare saknas).

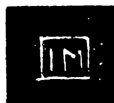
Kolf tresidig, afsmalnande uppåt, med snedt nedåt afskuren ända. Anhåll utstående snedt nedåt, nedre kanten något insvängd, främre ändan rundad och något framskjutande. På kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.022 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida tvåsidig, belagd med en hel benskifva, hvarå graveradt en längdgående bladkvist, i denna på hvardera sidan om midten fyra runda skifvor, två i gult och två i grönt. Stötbleck af en tunn hornskifva, vid öfre kanten en åttasidig knopp af järn.

Hals kort, grof, fyrsidig.

Stocken vid mynningen skodd med en bred benskifva, hvarå graveradt på ömse sidor om rännan för laddstaken ett bladliknande ornament. För laddstaken löper utefter undersidan en 0.830 m. lång, nästan rörformad ränna, hvilken helt rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken, öfver rännan tre tvärgående breda band af mässing samt ett stycke från mynningen en skifva af ben för laddstaken; hvartdera mässingsbandet genombrutet af två aflånga hål, å benskifvan graveradt nedtill en sicksackbård och ett rutmönster, upptill en spets med ett blad.

Laddstake af päronträ, längd 0.910 m., diameter 0.008 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af mässing.

Å stockens undersida, midt öfver den sist nämnda benskifvan, en halfstafvig rembygel, fäst på en genom stocken gående skruf.

Öfver kammaren smedsstämpel:

Vikt: 3.500 kg.
Längd: 1.292 m.
Pipa, längd: 0.990 m.
Nyckel, längd: 0.120 m.

Från 1600-talets början; pipsmed med initialerna I. M.

Dylika s. k. Teschitzbössor (Tesching-, Tschinken) användes vid fågeljakt och uppgifvas hafva kommit i bruk omkring år 1550 eller tidigare (i rustkammaren i Emden finnes

en dylik, daterad 1558); sannolikt äro de dock från 1600-talets förra hälft. Man känner ej deras ursprung, som antages vara ett slaviskt land i norra Europa; namnet härleder sig möjligen från Teschen i Schlesien. De kännetecknas af det s. k. kurländska låset (skiljes från det vanliga hjullåset därigenom, att hjulet ligger fritt utanpå, med hjulfjäder och kedja utanpå blecket), stocken är rikt inlagd m. m.

Bössan
inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
3 Oktober 1894
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se bref 3 Oktober 1894)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 3 Oktober 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och bref.
Pris: Kr. 400, se bref.

Nyckeln
inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 34$^{1}/_{2}$, se räkning 28 Februari 1894.
Betald 5 Mars 1894, se räkning.
Pris: Kr. 2, se Auktionskatalog med däri gjord anteckning af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, och räkning.

Känd tidigare ägare till nyckeln, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 27 Februari 1855.

Å. 19. BÖSSA (dubbelbössa) med flintlås, bajonettknif och axelband.

Pipor:
Brunerade, runda, släta, afsmalnande åt mynningen, sammanbundna genom en smal spång med kälad öfver- och undersida. Lopp slätborrade. Kaliber: 17 mm. Korn af järn. Svansskrufvarna med gemensam stjärt (ej original), blank; å denna graveradt kring kanten en pärlrand samt vid kanten mot hvardera pipan ett moln, omgifvet af strålar och viggar. Korsskruf med platt hufvud, hvarå graveradt en mångbladig blomma, på ömse sidor om denna i stjärtens längdriktning ett bladornament.

Lås:

Låsbleckens utsidor rundade, å hvartdera graveradt vid öfre kanten under hanen ett moln med viggar och strålknippen samt vid bakre ändan ett bladornament. Låsskruf fasthållande båda låsen, gående från vänstra sidan samt med platt, nedfälldt, graveradt hufvud i samma dekor som korsskrufven, kring detta i låsblecket en graverad pärlrand.

Hanar bågformade, fästa vid låsbleckets insidor, längs ytterkanten en pärlrand, nederst fortsatt i ett graveradt bladornament. Hanläppar (den högra öfre ej original) ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga; mellan hanens undre del och den undre läppen ett kort, platt stöd, å den öfre läppens öfversida graveradt ett bladornament, omgifvet af linjer, som vid läppens spets löpa samman i en mussla. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med oval kontur och framåt inrullad spets, baksida tvåsidig med S-formad kontur, framsida plan med en fördjupning för en i den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med klotformadt hufvud på lång hals. Flinta saknas.

Fängpannor aflånga, ytterkant rundad, undersida konvex, kring ytterkanten en snedstreckad bård, vid bakre sidan på kort afstånd från fängpannan en bågformad skärm med bakåt inrullad öfverkant och med främre ändan förenad med fängpannan genom ett kort stöd, å motsatta sidan ett liknande stöd för slagskärmens fäste; längs framkanten å stöden ett graveradt uddmönster; fängpannan inuti belagd med guld, kring fänghålen dylik guldbeläggning. Öfver fängpannan ett lock med guldbelagd insida; från lockets bakkant utgår en kort, S-formad hals med tvärgående axel, på hvilken locket är svängbart. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, spetsen rundad, framsida plan och vertikalt refflad, baksida tvåsidig, nedtill med en tvär insvängning, å utsidan graveradt ett symmetriskt bladornament samt kring kanten en smal rand. Locket med inuti liggande fjäder.

Aftryckare två, den högra kort, rak, den vänstra längre och bågformad, hvardera med rundad fram- och plan baksida samt upptill vid bakkanten försedd med en tunn skifva med konturerad ytterkant; båda aftryckarna gående genom en skifva med konturerad kant. Skifvan fäst med korsskrufven. Varbygel af silfver, kort, bred, bakre ändan bredare, vid den främre en lång, smal, åttasidig hals, hvardera af bygelns ändar utlöpande på stocken i en lång skena, den främre bredare och med konturerad kant.

Å bygelns utsida i relief mot fint punsad botten en råbock och två fåglar med sammanbundna ben, hängande i en bladstjälk; längs kanterna en profilerad list. Vid främre ändan en bladrosett. Bakre skenan slät, med rundad utsida samt med ytterändan omböjd mot kolfven och fäst vid en å kolfven liggande skena, å den omböjda ytteränden ett akantusbladornament mot punsad botten; den å kolfven liggande skenan med konturerad kant samt blad- och kransornerad ytterända i relief. Å den främre skenan i relief nedtill en stående fågel med tillbakaböjdt hufvud och lång näbb, bredvid fågeln till vänster ett träd med hög, smal stam, däröfver en månskära, omgifven af en molnkrans med strålknippen. Bygeln fäst med en i den bakre skenan sittande skruf med platt hufvud, graveradt i uddmönster.

Stock (s. k. halfstock):

Af valnötsträ, snidad, rundt om halsen ett fint, siradt rutmönster, ofvanpå halsen inom slät kontur infälldt en sköld af silfver med graveradt monogram (upp och nedvändt): *Fig. 1;* kring kanten en grof pärlrand mellan två ränder och innanför dem uddmönster. Kring svansskrufvens

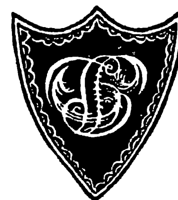

Fig. 1.

stjärt en kransliknande bladornering samt vid dennas spets en maskaron, från hvilken utgår upp på ömse sidor om stjärten en långsträckt bladkvist; under maskaronen en symmetrisk bladornering. Å stockens undersida framför låsen ett dylikt rutmönster och vid stockens ytterända en symmetrisk bladornering.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Stötbleck af silfver, slätt, i detta ett bladformadt lock, rörligt på en vid öfre ändan befintlig tapp. Stötblecket vid öfre och nedre ändan samt utefter bredsidorna fortsatt in på kolfven i korta flikar med ciselerad reliefornering. Vid den öfre flikens bas en rund knopp i form af en blomma, bildande trycke för låset till det nyss omtalade locket; öfver knoppen ett vildsvinshufvud med öppet gap, däröfver ett bladornament mellan ett spjut och ett bajonettgevär; den nedre fliken kortare, å denna en dufva. Å den vänstra af sidoflikarna en springande hare, å den högra en räf, längs ytterkanterna en bladranka. Stötblecket fäst med två skrufvar af järn, båda med svagt kullrigt hufvud, hvarå graveradt två bladkvistar.

Hals lång, smal, med rund genomskärning.

Stockens främre ända skodd med ett beslag af silfver, hvarå ciseleradt en lejonmaskaron, omedelbart bakom denna två sköldar, lika den å halsen, en vid hvardera sidan af stocken, genom dessa en platt regel af järn, hvilken fasthåller piporna vid stocken. Regeln med platt hufvud i form af en mussla. I maskaronens gap en kort hylsa, bildande mynning för laddstaksröret. Mellan piporna dessutom två rörkor af silfver för laddstaken, hvardera rörkan med spolformad midt och profilerade ändar.

Laddstake af s. k. hvalfiskben (bard), längd 0.750 m., nedre ändan med en kläppformad skoning af ben.

Å bössans undersida två plattstafviga rembyglar af silfver, den ena fäst vid den bakre rörkan, den andra å den bakre skenan för varbygeln, hvardera rörlig på en skruf, gående genom en cylindrisk hylsa.

Axelband:

Af ylle, bredt, grönt, vid hvardera kanten en bård i rutmönster. Bandet fäst vid byglarna, med ändarna gående genom dessa och knäppta öfver en dubbelknapp af mörkt horn (bakre knappens inre del defekt).

Bajonettknif:

Under locket i stötblecket en urholkning för en knif (bajonett). Knifven med svagt bågformad egg och rak bak, spetsen tveeggad. Vid öfre ändan en bred hylsa, afpassad för pipornas mynning; i hylsan å ena sidan två hål.

Öfver hvardera kammaren smedsstämpel:

Under högra pipan inslaget:

Under vänstra pipan inslaget järnets kvalitetsbeteckning:

Å svansskrufvens tappar inslaget:

Å högra låsblecket graveradt bössmedens namn:

Å vänstra låsblecket graveradt fabrikationsorten:

Å varbygel och stötbleck departementsstämpel med Loires n:r, 47, mästarestämpel samt silfverstämpeln för franska landsorten med kvalitetsbeteckningen 2 (orig. $^1/_4$):

Å hylsan för laddstaken i stockens ändbeslag silfverkontrollstämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 4.200 kg.
Längd: 1.283 m.
Pipa, längd: 0.853 m.
Stock, längd: 0.710 m.
Axelband, längd: 1.000 m.; mellan byglarna längd: 0.820 m.
» bredd: 0.035 m.
Knif, längd: 0.163 m.
Hylsa, längd: 0.036 m.

Franskt arbete, St. Etienne; bössmed JALABERT LAMOTTE. Silfverstämplarna från departementet Loire, använda under tiden 9 November 1797—1 September 1809; guldsmed med initialerna G. B.

St. Etienne, hufvudstad i departementet Loire, var en af de viktigaste bössorterna i Europa under 1700-talet.

Angående kvalitetsbeteckningen »A ruban fer de faux» på järnet se »Nouveau LAROUSSE Illustré, Dictionnaire Universel Encyclopédique», Paris, Librairie LAROUSSE: »A ruban fer de faux. S'est dit d'un canon de fusil tordu, dans la composition duquel entrait de vieux fer. (L'expression a été abusivement étendue aux canons à rubans en fer et acier).» Denna beteckning finnes å franska pipor redan från 1700-talets början.

Svansskrufvens stjärt försvann under rengöring af bössan 1903 och kunde trots allt sökande och utfäst belöning för finnaren ej återfås, utan en ny stjärt eftergjordes å J. O. KOLLBERGS Mekaniska Verkstad i Stockholm och försågs med samma ornering som originalet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Janauari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 350, se räkning.

Å. 20. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen; främre delen rund, den bakre åttasidig; mellan delarna en profilering. Å pipan vid mynningen ett pålagdt, drifvet och ciseleradt beslag af silfver, lagdt i en ring kring mynningen och fortsatt bakåt å pipans öfversida i ett flikadt blad; öfver kammaren på ömse sidor om den mellersta sidan en tvärgående, graverad bård. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Korn af silfver, pålagdt på pipan, i form af ett stort, långsträckt beslag med drifna och ciselerade bladorneringar samt vid främre ändan ett kronliknande ornament; i beslagets midt en fågel med utslagna vingar och hufvudet uppstående, bildande kornet. Sikte af silfver med ett på pipan liggande ornament som det vid kornet, ofvanpå detta i midten som sikte ett spetsovalt ornament med konturerade, utvikta kanter. Svansskrufvens stjärt med något utvidgad ytterända och rundad spets, kring kanterna spår af en graverad bård. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt framför hanen vid nedre kanten en bladranka, afslutad i ett fantastiskt djurhufvud, bakom hanen ett ansikte i relief. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck genombrutet och ciseleradt, i midten en stående oval medaljong, hvari mot punsad botten en kvinnofigur i bröstbild och profil åt höger, kring kanten en smal bård med sicksackband; på ömse sidor om medaljongen en stor bladranka, hvars inre ända i form af en kvinnoprotom med ryggen stödd mot medaljongen, yttre ändan afslutad i ett drakliknande djurhufvud.

Hane stor, nedre delen platt, med graverade bladorneringar; öfre delen i form af två från hvarandra vända djurhufvuden, det nedre med långt gap, det öfre i form af ett hundhufvud; hanen fäst på en fyrsidig tapp. Hanskruf med stort hufvud i form af ett ansikte. Framför hanen en utanpå liggande bladornerad skena, tjänande som anslag för hanen och stöd för fängpannan samt fäst med en skruf med kullrigt hufvud. Hanläppar rektangulära med rundade utsidor, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en fyrsidig ståndare med konturerad bakkant och sidor med graverade orneringar; den öfre läppen styrd genom en i bakkanten befintlig klyka, afpassad efter ståndaren. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud,

hvari ett tvärs igenom gående rundt hål. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen af denna omsluten af en röd sidenlapp.

Fängpanna rektangulär, undersida plan, å denna graveradt blad i fjällmönster, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm med käląd öfverkant. Öfver fängpannan ett skjutlock, undersida plan, öfversida svagt käląd; från lockets bakkant utgår en profilerad skena med ett fantastiskt ansikte, utlöpande framåt i ett flerflikadt blad. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Slagskärm (eldstål) på lång hals, med utanpå liggande fjäder. Skärm rektangulär, svagt bågformad, sidor platta; hals vinkelböjd, i form af ett hundhufvud, förlängdt i ett bladornament, nedre delen päronformad; halsens inre sida plan. Slagskärm svängbar på en skruf. Fjädern utanpå liggande, kanten konturerad, den nedre ändan utlöpande i en kort bladformad spets.

Aftryckare S-formad, bladornerad, gående genom en kort skifva med konturerad kant, skifvan fasthållen af den utanpå liggande varbygeln.

Varbygel af järn, kort, starkt hopdragen från midten mot hvardera ändan och slutande i en kort hals; å bygelns utsida i relief mot punsad botten en kvinnofigur i bröstbild och profil åt höger, vid hvardera ändan ett bladornament, längs hvardera kanten en bård. Bygelns ändar utlöpande på kolfven i en kortare skena framåt och en längre bakåt. Hvardera skenan med graverade bladorneringar inom en bård af en våglinje mellan två ränder samt afslutad i ett flerflikadt blad. Bygeln fäst i hvardera ändan med en skruf med kullrigt hufvud.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å hvardera sidan af kolfven en bladranka i relief, framåt afslutad i en bevingad kvinnoprotom, bakre ändan afslutad i ett fantastiskt drakhufvud; å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken två liknande reliefrankor.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Stötbleck af järn, slätt, fortsatt upp på kolfven i en lång, bred spets med konturerade kanter, å denna i relief mot punsad botten nedtill en kvinnofigur som den å bygeln, öfver denna ett bladornament, däröfver en figur, liknande den sistnämnda men något mindre, öfverst ett långsträckt, genombrutet bladornament; stötblecket fäst med tre skrufvar, två i blecket och en i dettas fortsättning ofvanpå kolfven.

Hals lång, med rund genomskärning; ofvanpå halsen ett genombrutet beslag, i hvars midt en stående oval medaljong, å denna mot punsad botten en kvinnobyst i profil åt höger; medaljongen omgifven af samma rankverk med kvinnoprotomer och drakhufvuden som ofvan samt krönt af ett människoansikte.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.600 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre åttasidiga, vid ändarna ringformigt profilerade rörkor af järn för laddstaken, längs hvardera af de tre öfre sidorna graveradt: å den mellersta en våglinje, å dem vid sidorna två smala ränder; den bakre rörkan med en lång flik fortsatt ett stycke in på stocken, fliken af ungefär samma utseende som den från stötblecket utgående, fast mindre.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.750 m., diameter 0.015 m., nedre ändan med en konisk knopp af horn.

Å stockens undersida två rembyglar af järn, den främre flackstafvig och fäst midt öfver den bakre rörkans spets på en genom stocken gående skruf, den bakre rund-

stafvig och fäst i spetsen af den från varbygeln bakåt utgående skenan samt rörlig på en axel, gående genom en i kolfven inskrufvad fasetterad knopp.

Inuti låsblecket under hanfjädern graveradt årtal och låssmedens initialer:

Vikt: 2.600 kg.
Längd: 1.140 m.
Pipa, längd: 0.775 m.

Från 1700-talet (1790?); beslagen å pipan ej original.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 175, se räkning.

Å. 21. BÖSSA med flintlås.

Pipa:
Blank, åttasidig, afsmalnande åt midten. Baktill å de tre öfre sidorna inlagdt i mässing: öfver kammaren å den mellersta sidan en stående kvinnofigur med ett spjut i högra handen, å sidorna bågformade ornament samt å högra sidan en sittande hund. Vid mynningen omkring kornet bågformade ornament som öfver kammaren. Lopp finreffladt. Kaliber: 19 mm. Korn af mässing, fäst vid en i pipan ingradad skifva. Sikte af mässing, högt, platt, i öfre kanten en djup siktskåra; siktet fäst vid en i pipan ingradad skifva, framåt och bakåt fortsatt i ett S-formadt blad. Svansskrufvens stjärt platt, något bredare bakåt; ofvanpå stjärten pålagdt en skifva af mässing, hvarå graverade blom- och bladornament mot punsad botten. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:
Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt: vid vänstra ändan en hund och en jägare, den senare stående bakom ett träd och siktande med bössan på ett åt vänster springande rådjur, längst till vänster ett bladornament; vid högra ändan en byggnad, bredvid denna en sittande räf. Vid låsbleckets bakre ända ett graveradt, bladformadt utsprång. Låsskrufvar två, s. k. vingskrufvar, med tunna, rundade vingar och halfsferiskt hufvud. Skrufbleck af mässing, med konturerad kant; å skrufblecket graveradt:

till vänster ett stort träd, bredvid detta till vänster en hund, till höger en hjort, båda springande åt höger; till höger en jägare i 1700-talsdräkt samt siktande med bössan på den rakt emot honom springande hjorten, framför jägaren en springande hund samt längst till höger en byggnad; kring kanten blad- och musselorneringar. I skrufbleckets bakre ända en skruf af järn med kullrigt hufvud.

Hane bågformad, sidor plana, å den yttre ett graveradt bladornament, kring kanten en smal, vågig bård; hanen fäst vid låsbleckets insida. Hanläppar ovala, utsidor svagt rundade och släta, insidor plana och taggiga; från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare, baksida rundad, med S-formad kontur, öfre ändan i rund båge framåtböjd, framsida plan, längs denna en fördjupning för en i den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf lång och profilerad, med stor, rund, flackstafvig ögla. Flinta saknas.

Fängpanna med liten rundad ända, utskjutande utanför låsblecket. Öfver fängpannan ett lock med plan undersida och rundad öfversida samt fäst vid låsbleckets insida på en smal axel. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida plan, baksida svagt rundad, längs denna en svag rygg. Locket med inuti liggande fjäder.

Aftryckare af järn, svagt bågformad, med rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill vid bakkanten en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant, samt gående genom en skifva af mässing med konturerade ändar, skifvan fäst vid bakre ändan med en skruf af järn, den främre med korsskrufven.

Varbygel af mässing, lång, främre delen bred, med plana sidor, framtill med en kort, fyrsidig hals, utlöpande på stocken i en konturerad flik med graverade bladornament; bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), ytteränden nedlöpande utefter kolfven i en spets med graveradt bladornament nedtill. Å bygelns utsida graveradt en hund och en hjort, springande åt vänster, öfver dessa blad- och musselornament. Bygeln fäst med en skruf af järn i den bakre spetsen.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å kolfvens högra sida i relief vid bakre ändan ett stort tvärgående bladornament, ofvanför detta i kolfvens längdriktning en bakåt riktad bladkvist; å den vänstra sidan baktill en stående jägare med bredbrättig hatt, halflång rock och jaktväska, siktande med bössan på en framför honom springande hare; mellan jägaren och haren inlagdt i mässing en springande hund; scenen omgifven af bladornament, de vid ändarna i relief, vid öfver- och undersidan sirade. Ofvanpå halsen ett infälldt, ciseleradt beslag af mässing med konturerad kant under krona. Å beslaget i relief inom stående oval medaljong ett kvinnohufvud i profil åt vänster mot punsad botten; kring beslagets ytterkant blad- och volutornament mot dylik botten. Därofvanför kring svansskrufvens stjärt blad- och musselornament i relief. Liknande ornering rundt låsblecket och dettas skrufbleck äfvensom rundt bygeln öfver aftryckaren samt å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken.

Å stockens främre del å hvardera sidan tre infällda, ciselerade beslag af mässing för tre genom stocken gående skrufvar af järn, hvilka fasthålla pipan. Beslagen å vänstra sidan i form af ett fantastiskt djur med musselliknande stjärt; de å högra sidan i form af en fyrbladig blomma, från hvilken utgår framåt och bakåt en bladliknande spets, rundt nedre beslaget bladornament i relief.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll litet, svagt utskjutande. Stötbleck af mässing, slätt, öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång spets med konturerad kant, å denna graveradt vid basen en stående man i 1700-talsdräkt, hållande en bössa i högra handen, å vänstra axeln ett rundböjdt jägarhorn, bakom jägaren en hund; å spetsens öfre ända ett hermhufvud inom rokoko-ornering. Stötblecket fäst med tre skrufvar af järn med kullrigt hufvud, två i blecket och en i spetsen.

Hals grof, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen med en ändskoning af mässing med spetsigt konturerad inkant, å skoningen graveradt i midten tre öfver hvarandra liggande blommor på långa stjälkar samt kring kanten långsträckta bladornament, allt mot prickerad botten. För laddstaken löper på stockens undersida en 0.840 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre åttasidiga rörkor af mässing för laddstaken, hvardera vid ändarna med en flackstaf, den bakre i en lång flik fortsatt ett stycke in på stocken, å fliken graverade bladornament, delvis mot fint prickerad botten.

Laddstake af ask, längd 1.165 m., diameter 0.011 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af horn.

Öfver kammaren inlagdt i mässing initialer: R S H

Å låsblecket graveradt samma initialer: R·SH

Vikt: 4.600 kg.
Längd: 1.538 m.
Pipa, längd: 1.175 m.

Från 1700-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 130, se räkning.

Å. 22. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blånad, åttasidig, smalare på midten och något afsmalnande åt mynningen. Öfver kammaren en tvärgående nedsänkt pärlrand. Lopp sjureffladt med breda bommar. Kaliber: 15 mm. Korn af silfver, fäst på en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, lågt

samt fäst på en i pipan ingradad skifva, längs hvars öfversida en rygg med två tvärgående fördjupningar. Svansskrufvens stjärt rektangulär, blank. Korsskruf med blåetsadt kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, vid bakre spetsen graveradt ett bladornament mot punsad botten, afskildt från den öfriga delen af låsblecket med en grund käl. Låsskrufvar två, med blåetsade hufvuden. Skrufbleck af silfver, ciseleradt och delvis genombrutet, vid bakre ändan en trofégrupp af en pansarrustning, en trumpet, två fanor, kanonrör och kulor; å främre ändan blad- och musselornament.

Hane kort, S-formad, utsida plan, å denna graveradt mot punsad botten blad- och musselornament. Hanskruf med blåetsadt stort kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade och släta, insidor plana och taggiga. Från den nedre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppen en tresidig ståndare, öfre delen svagt S-formad med framåt inrullad spets. Hanläppsskruf med blåetsadt päronformadt hufvud. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk).

Fängpanna med tvåsidig undersida och rak ytterkant med fasade hörn, vid bakre kanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett lock med i midten svagt konkav öfversida samt svängbart på en skruf; vid framkanten en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida plan, längs baksidan en svag rygg, å denna upptill och nedtill en nedsvängning, å båda sidor om ryggen graverade bladorneringar. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter fasade, den nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, den bakre bågformad, båda med rundad framsida och rak baksida samt gående genom en smal skena, hvars bakre ända är fäst med en skruf med blåetsadt hufvud, den främre fasthållen af korsskrufven.

Varbygel af silfver, S-formad, främre delen något bredare, med rundad utsida, ytterändan nedböjd, slutande i en kort, rund hals, som fortsätter utefter stocken i en kort skena med ytterändan afslutad i ett graveradt flerflikadt blad; bakre delen något smalare, utsida plan med fasade kanter, ytterändan starkt uppsvängd, därefter tvärt omböjd in mot kolfven och afslutad i ett blad som det främre. Å bygelns utsida å främre delen graveradt: vid fästet för halsen ett musselornament, bakom detta en trofégrupp af en sköld, ett kanonrör, två pilar, en trumpet, en pilbåge och en klubba jämte bladverk. Bygeln fäst i bakre ändan med en blånad skruf af järn.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å kolfven vid ömse ändar af anhållet ett bladornament, det främre med blommor. Nedanför svansskrufvens stjärt ett ornament af korslagda kvistar; på stockens undersida omkring spetsarna, som utgå från varbygeln, samt nedanför rännan för laddstaken enkla bladorneringar, allt i relief.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll svagt utstående, med bågformad underkant. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.024 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida svagt rundad, med längdgående bredare och smalare stafvar. Stötbleck af silfver, slätt, öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång, bred spets med konturerad kant, dennas öfre ända afslutad i ett graveradt

flerflikadt blad. Vid spetsens bas graveradt en trofégrupp af pilkoger, trumpet, pil, pilbåge och klubba; trofén hängande i ett dubbelt band, fäst i en ring, som hänger i gapet på en maskaron. Blecket fäst med tre blåetsade skrufvar af järn, två större i blecket och en mindre i spetsen.

Hals kort, med rund genomskärning, ofvanpå halsen en infälld slät skifva af silfver, kring hvars ytterkant två smala ränder. Bakom skifvan ett skrufhål.

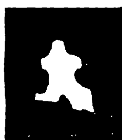
Stocken vid mynningen skodd med en skifva af grått horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.400 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan dessutom två svagt spolformade rörkor af silfver, kring hvarderas ändar en profilering; den bakre rörkan med en spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken. Å kolfven ett graveradt bladornament samt kring kanten en smal rand.

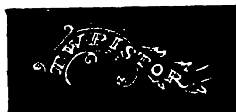
Laddstake af trä, längd 0.690 m., diameter 0.013 m., nedre ändan med en konisk skoning af horn.

Å stockens undersida två rundstafviga rembyglar, den främre fäst ett stycke nedanför mynningen på en genom stocken gående skruf, den bakre fäst omedelbart nedanför varbygelns bakre skena på en kort skruf, gående genom en i kolfven inskrufvad rund knopp.

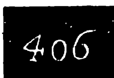
Öfver kammaren inlagdt i silfver bössmedens namn och hemort (orig. 0.170 m.):

T·W·Pistor) A·Schmalkalten

Under kammaren stämpel:

Å låsblecket graveradt bössmedens namn:

Å låsbleckets nedre kant graveradt fabrikationsorten:

Å stötblecket inslaget rustkammarnummer:

Vikt: 3.300 kg.
Längd: 1.050 m.
Pipa, längd: 0.694 m.

Tyskt arbete, Schmalkalden i Preussen (före år 1866 i dåvarande kurfurstendömet Hessen-Kassel), från 1800-talets början; bössmed T. W. PISTOR (se äfven Bössa Å.23).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 17 December 1895.

Ankom 20 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 50, se bref.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 17 December 1895:

1. Landtgrefve CARL AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 22 Maj 1803, d. 12 Februari 1868, förmäld 9 Oktober 1845 med MARIE ALEXANDRINE AUGUSTINE LOUISE EUGENIE MATHILDE, hertiginna af Württemberg, f. 25 Mars 1818, d. 10 April 1888.

2. Landtgrefvinnan MARIE AF HESSEN-PHILIPPSTHAL.

3. Landtgrefve ERNST EUGEN CARL AUGUST BERNHARD PAUL, f. 20 December 1846, och prins CARL ALEXANDER AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 3 Februari 1853, söner till föregående.
Af dessa försåld till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Å. 23. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blånad, åttasidig, något smalare öfver midten och afsmalnande åt mynningen. Lopp sexreffladt med breda bommar. Kaliber: 13 mm. Korn af mässing, fäst vid en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, blankt, med en på kant stående, tvärgående tjock skifva med rundad siktskåra samt fäst vid pipan på samma sätt som kornet. Svansskrufvens stjärt blank, slät, rektangulär. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan; bakom hanen en tvärgående kälning samt utanför denna ett graveradt bladornament. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af mässing, i form af en grof ranka, kanterna fasade, å öfversidan graverade bladorneringar.

Hane S-formad, utsida plan, å denna graverade blom- och bladornament. Hanskruf med stort kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppen en oval ståndare, öfre ändan något tillbakaböjd och framåt inrullad, baksida tvåsidig, framsida plan. Hanläppsskruf med tryckt päronformadt hufvud på lång hals. Flinta saknas.

Fängpanna med tvåsidig undersida och fasade hörn. Öfver fängpannan ett lock, svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida slät, baksida med en svag rygg. Locket med utanpå liggande fjäder med fasade ytterkanter, nedre ändan fortsatt i en bladformad spets; fjädern fäst med en från låsbleckets insida gående skruf.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre bågformad, med tresidig framsida och plan baksida, båda gående genom en smal skena, fäst vid främre ändan med korsskrufven, vid den bakre med en skruf med kullrigt

hufvud. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lösare aftryckning) med kullrigt hufvud.

Varbygel af mässing, S-formad, framtill och baktill utefter stocken afslutad i ett flerflikadt blad. Bygeln med fasade kanter, å främre delen af utsidan graveradt en trofégrupp af en sköld, ett kanonrör, två pilar, en trumpet, en pilbåge och en klubba jämte bladverk. I bygelns midt å insidan en mot stocken inböjd kort tunga. Bygeln fäst vid bakre ändan med en skruf af järn.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Å kolfven vid ömse ändar af anhållet ett litet bladornament. Nedanför svansskrufvens stjärt en bladkvist med en blomma samt på stockens undersida kring spetsarna, som utgå från varbygeln, och nedanför rännan för laddstaken liknande bladorneringar.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll svagt utstående, med bågformad underkant. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.024 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida rundad, med längdgående kälningar. Stötbleck af mässing, slätt, öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång, bred spets med konturerad kant, afslutad i ett ciseleradt flerflikadt blad. Nedanför detta graveradt en trofégrupp af en pil, ett pilkoger, en pilbåge och ett svärd; trofén hängande i ett dubbelt band, upptill fäst i en rund ring. Blecket fäst med två skrufvar af järn.

Hals kort, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af hvitt ben. För laddstaken löper på undersidan en 0.270 m. lång ränna, hvilken fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan två åttasidiga, svagt spolformade rörkor af mässing för laddstaken, å hvardera rörkans ändar en profilering, den bakre rörkan i en spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken. Å fliken ett graveradt bladornament samt kring kanten en smal bård.

Laddstake af trä, bakre delen tillskarfvad med päronträ, längd 0.500 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en svagt konisk skoning af hvitt ben.

Å stockens undersida ursprungligen två rembyglar af järn, den främre fäst ett stycke bakom mynningen på en genom stocken gående skruf; den bakre saknas, hål efter fästet omedelbart bakom varbygeln.

Öfver kammaren stämpel:

Å låsblecket graveradt bössmedens namn: T.W.PISTOR

Å stötblecket graveradt rustkammarnummer: 458

Vikt: 2.250 kg.
Längd: 0.888 m.
Pipa, längd: 0.506 m.

Tyskt arbete, Schmalkalden i Preussen (före år 1866 i dåvarande kurfurstendömet Hessen-Kassel), från 1800-talets början; bössmed T. W. PISTOR (se äfven bössa Å.22).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 17 december 1895.
Ankom 20 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 25, se bref.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 17 December 1895:

1. Landtgrefve CARL AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 22 Maj 1803, d. 12 Februari 1868, förmäld 9 Oktober 1845 med MARIE ALEXANDRINE AUGUSTINE LOUISE EUGENIE MATHILDE, hertiginna af Württemberg, f. 25 Mars 1818, d. 10 April 1888.
2. Landtgrefvinnan MARIE AF HESSEN-PHILIPPSTHAL.
3. Landtgrefve ERNST EUGEN CARL AUGUST BERNHARD PAUL, f. 20 December 1846, och prins CARL ALEXANDER AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 3 Februari 1853, söner till föregående.
   Af dessa försåld till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Å. 24. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blank, åttasidig, öfver kammaren och mynningen något gröfre. Lopp sjureffladt med breda bommar. Kaliber: 17 mm. Korn af mässing, fäst på en ingradad skifva. Sikte af mässing, ingradadt, framför detsamma en fällbar skifva på gångjärn, framför denna en slät skifva, från hvilken utgår en bladornerad lång spets med konturerad kant. Svansskrufvens stjärt rektangulär, å öfversidan graverade bladornament. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna fint graveradt: i midten en strid mellan tre ryttare; i bakgrunden till höger en fästning med två flaggprydda torn, till vänster en grupp ryttare, träd och kuperadt landskap; framställningen inramad af en bladbård. Låsskrufvar två, med släta, kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, med oregelbundet konturerad kant; å blecket i relief mot punsad botten krigsguden, åkande i en char, dragen af två lejon, framför honom en stående oval sköld, hållen af en bevingad putto, å charens bakre karm stående en örn med utslagna vingar, till höger två tält och ett träd. Hjul och hjulfjäder inuti liggande, tapp fyrsidig.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen platt, afsmalnande uppåt, öfverända med något tillbakaböjd spets, nedtill en profilering, å utsidan graverade bladorneringar; öfre delen med en å utsidan liggande skifva med konturerad kant, å skifvans utsida graveradt mot randig botten en å en trumma sittande kvinna i helfigur halft åt höger, med plymprydd hjälm på hufvudet, i lång draperad klädnad och med staf

i vänstra handen; kring kanterna in- och utåtvända bladbågar; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, in- och utsidor plana, släta, å hvardera af de yttre vid framkanten en tvärgående käl. Från den öfre läppen utgår bakåt ett platt, S-formadt handtag, upptill afslutadt i en profilerad knopp. Skruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med bladornerade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en bladformad spets. Öfver hanfjäderns ändar en konturerad skifva, hvarå graveradt mot randig botten symmetriska bladorneringar; skifvan fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern. Skrufvarna med platta, ornerade hufvuden, nedsänkta i skifvan.

Fängpanna rektangulär, nedtill å ytteränden käläd, därofvanför graverade bladorneringar; från bakkanten utgår bakåt en nästan horisontalt liggande lång skärm med upphöjd, rundad ytterända, vid främre ändan ett graveradt bladornament. Öfver fängpannan ett skjutlock, öfversida nedsvängd, vid främre kanten ett bladornament som det å skärmen, bakom nedsvängningen en tjockare, profilerad del, framåt utlöpande i en bladformad spets. Locket fäst på en från låset utgående arm.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre bred, bågformad, framsida rundad, baksida plan, båda gående genom en bred skena af järn med bakre ändan slutande i ett flerflikadt blad; skenan fäst vid bakre ändan med en skruf, den främre fasthållen af den utanpå liggande varbygeln. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lösare aftryckning) af järn, med kullrigt hufvud.

Varbygel af förgylld brons, S-formad, främre delen något bredare och afslutad i en kort, slät hals, utsida svagt rundad, insida plan; å den främre delens utsida i relief mot punsad botten en krigare, bröstbild i profil åt vänster, i rustning och plymprydd hjälm, öfver och under honom symmetriska bladorneringar, nederst en mussla; bakre delen slät, den främre ändan utlöpande på stocken i en lång spets med konturerad kant, å spetsen i relief mot punsad botten en maskaron, ytteränden afslutad i ett flerflikadt blad, bakre ändan uppsvängd och afslutad i en liten blomliknande knopp, från hvilken utgår in mot kolfven ett bågformadt stöd, vid ytteränden afslutadt i en profilerad spets. Bygeln fäst vid bakre ändan med en skruf af järn.

Stock:

Af valnötsträ, snidad samt med i relief ciselerade beslag af förgylld brons.

Å kolfvens vänstra sida vid ömse ändar plattskurna rankornament i relief; liknande orneringar å högra sidan vid öfre ändan, å halsen på ömse sidor om svansskrufvens stjärt samt å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll svagt utstående, med rak, kannelerad nederkant. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.025 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida svagt rundad, belagd med en plåt af förgylld brons, hvarå mot punsad botten: i midten en vildsvinsjakt med ett vildsvin, anfallet af fyra hundar, framför dem en man i 1700-talsdräkt och med jaktspjut i händerna, på ömse sidor träd och rokoko-orneringar.

Stötbleck i midten med en jaktscen mot punsad botten: till vänster en man i 1700-talsdräkt med svärd i högra handen, framför honom ett träd, till höger en springande hjort och en hund, det hela omgifvet af symmetriska bladorneringar; öfre ändan af stötblecket fortsättande upp på kolfven i en lång, bred spets, hvarå mot punsad botten: en sittande dam med utslaget hår och i urringad klädning, hållande ett rep, å hvars midt ett stort blomsterknippe, bredvid henne ett lamm och bakom henne till vänster en korg med blommor samt en gaffelgrenad herdestaf med en bandrosett, till höger ett stort

träd; upptill och nedtill ornament som de å stötblecket, hvilket är fäst med två skrufvar af järn, den ena sittande i blecket, den andra i spetsen.

Hals kort, grof, ofvanpå denna ett ovalt beslag med konturerad kant; i midten graveradt inom konturerad sköld under krona furstendömet Anhalts vapen: *Fig. 1*, med två bevingade putti som sköldhållare, ofvanpå skölden DIANA i halffigur med jägarhorn och pilkoger samt under densamma två sittande hundar.

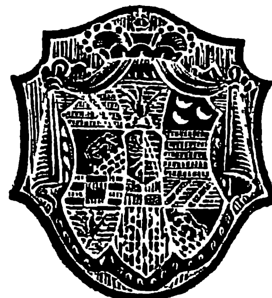

Fig. 1.

Å stockens undersida vid mynningen ett spetsigt beslag med konturerad kant, hvarå mot punsad botten till vänster om rännan för laddstaken en hjort, stående vid ett stort träd samt med högra bakbenet upplyft mot örat; till höger en man i jaktkolt, omkring honom stora träd. Beslaget fäst med en skruf. För laddstaken löper på stockens undersida en 0.490 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan dessutom tre tiosidiga rörkor af förgylld brons för laddstaken, kring hvardera rörkans ändar en profilering, den bakre fortsatt nedåt på stocken i en spets med konturerad kant.

Laddstake af apel, längd 0.738 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en konisk skoning af mörkt horn.

Öfver kammaren pipsmedens hispaniserande stämpel:

Likaledes öfver kammaren graveradt fabrikationsorten: CARLSBAAD

Å stötblecket graveradt rustkammarnummer: No 58

Vikt 4.500 kg.
Längd: 1.110 m.
Pipa, längd: 0.728 m.

Böhmiskt arbete, Karlsbad, från omkring år 1740; pipsmed GOTTLIEB STEEGER.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 16 November 1896.
Ankom 23 November 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 December 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 275, se bref.

Enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 16 November 1896:
Förut tillhörig en medlem af riksgrefliga ätten HENCKEL VON DONNERSMARK i Tyskland.

Å. 25. BÖSSA med flintlås.

Pipa:

Blank, rund, afsmalnande åt mynningen, på öfversidan en längdgående, smal, platt upphöjning, nedtill vid kammaren å hvardera sidan en liknande. Ofvanpå pipan graverade inläggningar i silfver: öfver kammaren en ridande pukslagare, det hela omgifvet af snirkelformade bladornament; baktill å pipan tre till synes på hvarandra liggande uddar, den öfre med två bladslingor; längre fram fyra symmetriska ornament, det andra och fjärde större, det sist nämnda placeradt omkring kornet. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Korn af mässing, ellipsformadt. Svansskrufvens stjärt rektangulär med rundad ytterända, ofvanpå stjärten orneringar som ofvan. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna i relief mot punsad botten: bakom hanen ett åt vänster springande vildsvin, jagadt af två hundar, framför hanen en stående man i 1700-talsdräkt samt hållande en hund i kopplet, det hela omgifvet af rika bladornament. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af mässing, genombrutet och ciseleradt, å detta i midten en halfliggande kvinna (DIANA) i lifklädnad och med ett öfver knäna liggande draperi, i högra handen en staf, bredvid henne till vänster en hund, på ömse sidor om figurgruppen bladslingor.

Hane S-formad, å utsidan graveradt i relief mot punsad botten en delfin med stjärten uppåt samt omgifven af bladornament. Hanskruf stor, med kullrigt hufvud, å detta på ömse sidor om refflan en mussla. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga, å den öfre läppen i relief en mussla med blad mot punsad botten. Från den undre läppens bakkant utgår en ståndare, framsida plan, baksida insvängd, med starkt fasade kanter, öfre delen något tillbakaböjd med framåt inrullad spets; framsidan som stöd för den öfre läppens bakkant. Hanläppsskruf med stort, slätt, päronformadt hufvud. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen omsluten af en lapp af läder.

Fängpanna rektangulär med tvåsidig undersida samt rak ytterkant med fasade hörn, baktill en rakt uppstående låg skärm, kring ytterkanten en graverad bård samt å undersidan ett treflikadt bladornament. Öfver fängpannan ett lock med plan insida och insvängd utsida, å den senare kring kanten en bred fas; från den bakre kanten utgår en kort hals, i hvars ytterända en skruf, hvarå locket är svängbart. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida slät, baksida konvex, å denna i relief en skäggig maskaron, upptill prydd af ett palmettornament. Locket med utanpå liggande fjäder med graverade ytterkanter; den nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; fjädern fäst med en från låsbleckets insida gående skruf.

Aftryckare S-formad, med bakåt inrullad ytterända, rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill utgår bakåt en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant, samt gående genom en skena med långsträckta, bladformigt konturerade ändar, fäst med korsskrufven.

Varbygel af mässing, lång, främre ändan bredare och bågformad, slutande i en kort hals, som utlöper på kolfven i en lång, bred, bladformad spets; bakre delen smalare, med ytteründan uppsvängd i S-form, stödet mot kolfven bågformadt, slutande i en på

kolfven liggande spets; inuti bygeln i midten utgår in mot stocken en bred båge. Å bygelns utsida i relief mot punsad botten: å den främre delen en jaktscen med en björn, anfallen af tre hundar, därbakom ett träd, framtill och baktill en mussla, bakre delen slät, med fasade kanter, å den främre spetsen symmetriska bladorneringar; den bakre spetsen blad- och musselornerad. Bygelns bakre spets fäst med en skruf af järn.

Stock:

Af valnötsträ, snidad i relief.

På ömse sidor om anhållet ett bladornament, det bakre större, i form af ett bladprydt A (initial); å stockens öfversida på ömse sidor om svansskrufvens stjärt samt å undersidan nedanför rännan för laddstaken symmetriska bladornament.

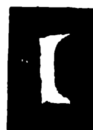
Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna. Anhåll svagt utskjutande med rak nederkant. Stötbleck af mässing, å detta i midten en ciselerad rosett af smala blad; vid öfre ändan en oval, kråsliknande rosett; öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en lång spets med konturerad kant; å denna i relief mot punsad botten: nedtill två män i 1700-talsdräkter samt tre hundar i strid med ett vildsvin, därbakom ett stort träd, öfverst symmetriska bladorneringar. Stötblecket fäst med tre skrufvar af järn, af hvilka två i blecket och en i spetsen.

Hals lång, med rund genomskärning, ofvanpå densamma ett ovalt beslag af mässing, hvarå i relief en sittande kvinna (DIANA) i lång draperad klädning, öfver vänstra axeln ett jakthorn, i högra handen ett spjut, framför henne en hund.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.700 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre åttasidiga rörkor af mässing med profilerade ändar, den bakre i en konturerad, blad- och musselornerad lång flik fortsatt in på stocken.

Laddstake af bok, längd 1.022 m., diameter 0.012 m., nedre ändan skodd med en konisk knopp af horn.

Å stockens undersida två rembyglar af järn, den främre mellan den mellersta och den bakre rörkan, med plan ut- och rundad insida samt rörlig på en genom stocken gående skruf, den bakre bygeln fäst omedelbart nedanför varbygelns bakre spets, rundstafvig samt rörlig på en skruf, som går genom en i kolfven inskrufvad bred hylsa.

Vid vänstra sidan af kammaren en djupt inslagen stämpel:

Å stockkanten till vänster om stämpeln inslaget stockmakarens märke:

Vikt: 3.500 kg.
Längd: 1.420 m.
Pipa, längd: 1.037 m.

Från omkring år 1710.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1896
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
11 och 12 December 1896.
Katalog 104 n:r 583, se räkning 11 och 12 December 1896.
Betald 18 December 1896, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 157, se Toilettbok och räkning.

Å. 26. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blank, åttasidig, något afsmalnande öfver midten. Lopp åttareffladt med breda bommar. Kaliber: 17 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, ingradadt, vid bakre ändan en rakt uppstående skifva, i hvars öfre kant en rundad siktskåra. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med stort kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna ett bladornament dels framför hjulet vid nedre kanten, dels bakom vid den öfre; vid bakre ändan en mellan två fågelhufvuden uppstigande blomsterstjälk med två större och två mindre blommor. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Som skrufbleck tjänstgöra två i stocken infällda runda benskifvor, hvardera med en graverad flerbladig blomma. Hjul utanpå liggande och nedfälldt i låsblecket, tapp fyrsidig, nedtill kring denna en vulst; kring hjulets kant en smal ring, fäst med två skrufvar. Hane trubbvinklig, med inuti liggande fjäder; nedre delen fyrsidig, med en djup ränna längs bakkanten, afpassad för låsbleckets öfverkant, då hanen tillbakafälles; öfre delen gröfre, å dennas utsida graveradt nedtill ett ansikte i profil, upptill ett fågelhufvud med hanläpparna som näbb; hanen svängbar på en sprint, rundt denna å låsblecket en graverad rosett, imiterande ett nithufvud. Hanläppar rektangulära, ut- och insidor plana, de yttre släta, de inre taggiga; från öfre läppens bakre ända utgår en rund, bred ögla som handtag, vid bakkanten å denna ett inrulladt utsprång; den öfre läppen nedtill försedd med en i den undre läppen insatt styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas.

Fängpanna rektangulär, undersida fasetterad, vid bakkanten en rakt uppstående skärm, svagt bakåtböjd (öfre kanten något defekt). Öfver fängpannan ett platt skjutlock, öfversida svagt rundad; från bakkanten utgår en kort spets med S-formad öfversida och fasade kanter. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre svagt bågformad, framsida med fasade kanter, baksida plan; båda gående genom en smal skena, fäst vid bakre ändan med en skruf med kullrigt hufvud, den främre fasthållen af den utanpå liggande bygeln. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lösare aftryckning) af järn, med kullrigt hufvud.

Varbygel af järn; främre delen något bågformad, utsida med starkt fasade kanter, insida plan, främre ändan utlöpande i en bladformad spets; i bygelns midt en halfcirkelformad insvängning (fingerstöd); bakre delen nästan rak, ytterända uppsvängd, utsida rundad, insida plan; stödet mot kolfven rakt och utlöpande i en spets som den vid främre ändan. Bygeln vid hvardera ändan fäst med en skruf.

Stock:

Af valnötsträ, med graverade inläggningar af ben.

Å kolfven vid anhållets nedre kant en åt höger ridande man med hjälm, hållande en pistol i den framsträckta vänstra handen, från ryggen en rakt utåt fladdrande mantelflik; längs anhållets nedre kant en hel benskifva, hvarå graveradt en blomranka; å hvardera af stockens sidor två benskifvor, liknande de nyssnämnda skrufblecken för låset, något mindre och tjänstgörande som bleck åt pipfästena. Längs kanterna å stock och kolf en smal åder af ben.

Kolf (s. k. tysk) nästan rak, oregelbundet femsidig, öfversida smal, undersida rundad. Anhåll utstående snedt nedåt med rak nederkant, vid hvardera ändan en insvängning, den bakre båg- och den främre S-formad. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.032 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida rundad, å denna vid hvardera ändan en benskifva, hvarå graveradt: å den bakre en springande hind och en trädstam, å den främre en man i bröstbild med långt, nedfallande, lockigt hår; längs hvardera kanten en smal åder. Stötbleck af en tunn benskifva, hvarå graveradt en musketör i 1600-talsdräkt, bärande musköten på vänstra axeln och en stor fågel i högra handen, svärd vid vänstra sidan, bakom musketören en trädstam. Upptill å stötblecket en svagt sexsidig knopp af järn.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af ben, å denna på ömse sidor om rännan för laddstaken graveradt ett S-formadt bladornament. För laddstaken löper på undersidan en 0.420 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännans öfre ända dessutom en slät hälla (ej original) af mässing.

Laddstake af ask, längd 0.640 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af ben, å denna vid ömse ändar en graverad bård med inåtvända uddar, innanför skoningen sex smala ringar af ben, hvarannan i hvitt, hvarannan i svart, öfre spetsen med en 0.128 m. lång hylsa af järn, i hvars nedre ända ett gängadt hål.

Inuti låset graveradt låssmedens (ägarens?) namn:

Vikt: 3.300 kg.
Längd: 0.910 m.
Pipa, längd: 0.640 m.

Tyskt arbete från 1600-talets midt; låssmed (?) TOBIAS SCHMID (SCHMIDT?).

Anm. I stocken bakom svansskrufvens stjärt en urspräckt flik.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1898
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.

Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 177, se räkning 18 April 1898, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 155, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Öfverste-löjtnanten NILS HARALD JOACHIM ÅKERSTEIN, Stockholm, f. 1 Mars 1793 i Stockholm, d. 24 Oktober 1853 i Bonn, Tyskland.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Å. 27. BÖSSA (s. k. Teschitz) med hjullås.

Pipa:

Blank, åttasidig, öfver kammaren och mynningen något gröfre; å de tre öfre sidorna i midten och vid ömse ändar en grupp af inslagna snirkelformade ornament i symmetriska grupper. Lopp sexreffladt med breda bommar. Kaliber: 9 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte af järn, fäst på samma sätt som kornet, öfverkant och framsida raka, baksida kälformad; öfver siktet en profilerad cylindrisk hylsa (s. k. solsikte). Svansskrufvens stjärt lång, smal, med ornament som å pipan. Korsskruf med kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås (s. k. kurländskt).

Låsbleckets utsida plan, med dekor som å pipan. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul fritt utanpå liggande, tapp fyrsidig, han- och hjulfjädrar utanpå liggande; öfver hjulet en halfcirkelformad bygel som stöd för tappen, bygeln fäst vid hvardera ändan med en skruf. Hjulfjäder bred, öfre ändan förlängd i en kort spets, genombruten af ett rundt hål, nedre ändan med en klyka för en från hjultappen utgående kedja med tre länkar. Utanpå hjulfjädern en tunn skifva, hvarå ornament som å pipan; skifvan fäst med samma skruf som fjädern. I skifvans midt ett trycke med kullrigt hufvud och afsedt att ställa spärrhaken för hjulet.

Hane stor; nedre delen nästan rak, på utsidan utvidgad i en skifva, hvari ett rundt och ett hjärtformadt hål, ytterkant konturerad, å utsidan graverade blom- och bladornament; öfre delen starkt böjd; hanläpparnas ytterändar tvära, sammanskrufvade bildande ett fågelhufvud; från den öfre läppen utgår bakåt en rund, plattstafvig

ögla, å hvars bakkant pålödt ett utstående S-formadt utsprång; från den öfre läppens bakkant utgår genom den undre en fyrsidig styrskena; hanen svängbar på en skruf. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, å öfre ändan en liten rund knopp. Flinta saknas. Öfver hanfjädern en skifva som å hjulfjädern, vid nedre ändan å denna en hjärtformad ögla; han- och fjäderskrufvarna förenade medelst ett profileradt mellanstycke, hanfjäderns nedre ända bladformigt förlängd.

Fängpannans undersida och framkant raka, vid bakkanten en S-formad skärm. Öfver fängpannan ett platt skjutlock, från hvars bakkant utgår en spets med konturerad öfversida. Locket rörligt på en å låsets insida liggande arm. Under spetsen ett trycke, medelst hvilket locket släppes tillbaka öfver fängpannan.

Aftryckare rundstafvig, rak.

Varbygel af järn, utsida rundad, insida plan, främre delen S-formigt böjd, framtill utlöpande i en kort spets, bakre delen med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), bakre stödet mot kolfven nästan rakt, svagt vridet. Bygeln fäst i den främre ändan med korsskrufven, i den bakre med en något mindre skruf.

Stock:

Af päronträ, med rika inläggningar i ben och pärlemor.

Å kolfvens bakre ända vid vänstra sidan en bård af djurstiliseradt rankverk, öfver denna en rad af hvarandra skärande bågar med större och mindre punkter öfver bågarnas mötespunkter och svicklarna. På samma sida kring en medaljong af pärlemor ett rikt rankverk i ben med stiliserade kvinnoprotomer och drakar samt blommor och frukter i pärlemor. På motsatta sidan kring ett hjärtformadt fält i pärlemor djurstiliseradt rankverk i horn med blommor och frukter i pärlemor. På kolfvens öfver- och undersidor liknande rankverk i tre grupper (bakre partiet å öfversidan bortslaget). Samma gruppvis fördelade rankverk med harar, ekorrar, apor, ugglor och fantastiska djurhufvuden samt med insprängda runda pärlemorskifvor fortsättes å ömse sidor af halsen och i nio grupper å stockens främre del upp till mynningen. Utefter hörnen å kolfven liksom å stocken i dess helhet smala ränder af ben.

Kolf tresidig, med snedt nedåt afskuren ända. Anhåll utgående snedt nedåt, med insvängd nederkant, framtill en rund, skålig fördjupning, i hvilken benränderna utefter angränsande kanter af stocken löpa in och afslutas i spiralform. På kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.025 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida rundad, belagd med två graverade benskifvor, å den bakre en hare, å den främre bladornament; i trästycket mellan dem beninläggningar i rankverk. Stötbleck af en tunn benskifva, graverad med blomster och en fågel; vid öfre kanten en rund knopp af järn.

Hals sexsidig, kort.

Stocken vid mynningen skodd med en benskifva med graveradt bladverk mot streckad botten. För laddstaken löper på undersidan en 0.072 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken.

Laddstake af ask, längd 0.943 m., diameter 0.006 m., nedre ändan med en lång skoning af järnplåt med en skifformad knopp.

Öfver kammaren stämpel:

Å kolfvens vänstra sida inbrändt rustkammarmärke:

Vikt: 2.400 kg.
Längd: 1.177 m.
Pipa, längd: 0.943 m.

Från 1600-talets början.

Dylika s. k. Teschitz-bössor (Tesching-, Tschinken) användes vid fågeljakt och uppgifvas hafva kommit i bruk omkring år 1550 eller tidigare (i rustkammaren i Emden finnes en dylik, daterad 1558); sannolikt äro de dock från 1600-talets förra hälft. Man känner ej deras ursprung, som antages vara ett slaviskt land i norra Europa; namnet härleder sig möjligen från Teschen i Schlesien. De kännetecknas af det s. k. kurländska låset (skiljer sig från det vanliga hjullåset därigenom, att hjulet ligger fritt utanpå, med hjulfjäder och kedja utanpå blecket), stocken är rikt inlagd m. m.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 18 och 19. April 1899.
Katalog 121 n:r 488, se räkning 19 April 1899.
Betald 22 April 1899, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 1000, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskataloger 114 och 121:

1. Ryttmästaren CARL HARALD FOLLIN, Pålsjö, Helsingborgs landsförsamling, Skåne, f. 30 Maj 1795, d. 4 Juni 1866, gift.... 1828 med FREDRIQUE BEATA MOLLBERG, f..... 1811, d..... 1883.
   Af ryttmästaren CARL HARALD FOLLIN öfverlämnad som gåfva år 1841 till

2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.

3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.

4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI 15 och 16 April 1898 (katalog 114 n:r 173).

5. Stadsmäklaren JOHN HÅKANSSON, f. 5 December 1846, d. 30 Mars 1917, gift.... med JOHANNA STAHRE, f..... 1852, d. 18 Augusti 1919.

Af stadsmäklaren JOHN HÅHANSSON inköpt å sistnämnda auktion för Kr. 1540 (enligt anteckning i katalogen).

Af honom försåld å ofvannämnda auktion 18 och 19 April 1899.

Å. 28. BÖSSA med hjullås och nyckel.

Pipa (s. k. holsteinsk):

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig, framtill å den senare delen å hvardera af de tre öfre sidorna en nedsänkt, bakåtvänd spets, vid hvars ända en skålformad fördjupning, öfver och under spetsarna en tvärgående pärlrand mellan två smala ränder. Å den öfre sidan mellan siktet och svansskrufvens stjärt en grund ränna, baktill på ömse sidor om denna en tvärgående pärlrand mellan två smala ränder. Framför siktet längs pipan inslaget årtalet: *Fig. 1.* Lopp åttarefladt med breda bommar. Kaliber: 18 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte af järn, i form af en på kant stående skifva, i hvars öfre kant å framsidan en halfrund, nedsvängd siktskåra; siktet fäst vid bakre ändan af en i pipan ingradad skifva med rygg på öfversidan, å denna två spetsiga hak. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud, på undersidan försedd med en rund mutter.

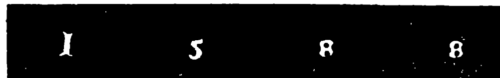

Fig. 1.

Lås:

Låsbleckets utsida plan. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig; öfver hjulet en skålformad kapsel af järn, fasthållen af en utomkring liggande ring; hjulfjädern inuti liggande.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen åttasidig, afsmalnande uppåt, öfre delen platt, starkt framåtböjd; hanen svängbar på en skruf med kullrigt hufvud. Hanläppar rektangulära, utsidor i rundad böjning afspetsade framåt, insidor släta med tvärgående refflor (villor); från den öfre läppen utgår ett platt, bågformigt handtag; vid bakre ändan af den öfre läppens insida utgår ned genom den undre en fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med rundade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en päronformad spets. Fjädern fäst med en skruf med kullrigt hufvud. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett profileradt mellanstycke.

Bakom hjulet en spärrhake med fjäder för aftryckaren. Haken rörlig på en skruf och försedd med böjdt vinkelhandtag, afslutadt i en rund knopp; nedanför handtaget en rakt utstående spetsig tagg, afpassad för en genom låsblecket utskjutande hake, öfver denna en på låsblecket liggande tunga med öfre ändan böjd öfver haken; fjädern med rundade ytterkanter, ena ändan längre framspringande.

Fängpanna rektangulär, yttersida refflad. Öfver fängpannan ett skjutlock med svagt rundad öfversida; vid bakkanten en rakt uppstående skärm med rundad öfverkant. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Öfver locket en tunn fjäder, fäst vid låset med två skrufvar; tätt framför hjulet ett för locket afsedt trycke med kullrigt hufvud.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare, den främre rak, rundstafvig, den bakre i form af ett långsträckt blad, båda gående genom en smal skena af järn, fäst med en skruf i hvardera ändan. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lösare aftryckning) af järn, med kullrigt hufvud.

Varbygel af järn, utsida svagt rundad, insida plan; främre delen vinkelböjd, den bakre med tre halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd), bakre stödet mot kolfven

svagt inböjdt. Bygeln med främre ändan inskrufvad i kolfven, den bakre fäst med en skruf med kullrigt hufvud.

Nyckel:

Nedre delen vinkelböjd, med förlängbart skaft i form af en fyrsidig arm, hvarå nio runda hål, å armen en på denna skjutbar holk med fasade kanter samt å holken en fjäderhake med konturerade kanter, hvilken griper i de nämnda hålen i armen. Nyckelns nedre ända i form af en tresidig, konturerad skifva, hvari tre kvadratiska hål i olika storlekar, det yttre diagonalt ställdt.

Stock:

Af al, med graverade inläggningar af ben.

Vid kolfvens bakre ända en bladornerad bård, å öfversidan en längdgående skifva, hvarå två om hvarandra löst tvinnade band, vid hvardera ändan ett bladornament; på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en kort, bred skifva, hvarå ett delfinliknande djur, omgifvet af bladliknande ornament; längs anhållets nedre kant en smal skifva med volut- och bladornament. Å den låset motsatta sidan två delfiner, hvilka på samma gång utgöra skrufbleck för låsskrufvarna. Å hvardera sidan å stocken tre liknande delfiner, omgifna af volutornament, den mellersta å vänstra sidan vänd åt kolfven, de två andra vända mot mynningen, de å högra sidan vända tvärtom. Längs kanterna å kolf och stock smala ränder af ben.

Kolf (s. k. tysk) oregelbundet femsidig. Anhåll utgående snedt nedåt, med rak nederkant, vid dettas bakre ända en bågformad insvängning, vid den främre en S-formad. På kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.030 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida rundad samt belagd med en hel skifva af ben, hvarå graveradt en stor delfin. Stötbleck af en slät benskifva, kring hvars ytterkant två smala ränder.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af ben med graveradt bladverk. För laddstaken löper på undersidan en 0.595 m. lång, nästan rörformad ränna, hvilken helt rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; öfver rännans mynning en bred, böjd benskifva för laddstaken; å hylsan graveradt bladverk som å stockens ändskoning.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.168 m., diameter 0.014 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af ben med graverade blad i fjällmönster, öfre ändan med en lång, cylindrisk, inuti gängad hylsa af järn.

Öfver kammaren två gånger bössmedens stämpel (konturerad sköld med initialerna B. T. och en uggla på en gren):

Under pipan stämpel:

Vikt: 4.500 kg.
Längd: 1.080 m.
Pipa, längd: 0.830 m.
Nyckel, längd: 0.260 m.; bredd: 0.168 m.

Tyskt arbete från år 1588; bössmed BALTHASAR (BALTZAR) DRECHSLER d. ä. i Dresden, anställd år 1573 vid hofvet där och 1580 på kurfurstens befallning upptagen i bössmedernas skrå; han tillhörde den framstående bössmedsfamiljen

DRECHSLER (DRESSLER, DREXLER, TRECHSEL, TRESSELER) med sex kända medlemmar, af hvilka fem voro i kurfurst AUGUSTS af Sachsen tjänst (BALTHASAR d. y., f. 1625, d. 1683, arbetade i Wien) och kunna följas i sachsisk tjänst från 1558 till 1624 (se ERICH HAENEL: »Zur ältesten Geschichte der Dresdner Rüstkammer» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band VIII, Heft 7). Bössor af honom återfinnas i Armée-Museum, München (II 228), i Zeughaus, Berlin, från år 1602 (P C 9611), i Gewehr-Galerie, Dresden, från 1609 (161) samt i rustkammaren i Emden å en från 1592 (1201) och å tre från 1611 (1204—6) (se ULRICH THIEME: »Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart», Neunter Band, Leipzig 1913).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 79, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 250, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:
1. En svensk herrgård, där den förvarats sedan FREDRIK I:s tid.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1898, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
Af dessa försåld å ovannämnda auktion.

Å. 29. BÖSSA (damgevär) med flintlås.

Pipa (s. k. spångpipa):
Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre längs öfversidan med en platta (s. k. spång) samt plana sidosidor. Pipan med imiterad (etsad) banddamaskering med sex spirallindade band i fyra olika mönster (damaskeringen å undersidan något svagare). Mellan främre och bakre delen en tvärgående profilering, öfver kammaren en liknande, något gröfre och högre. Lopp slätborradt. Kaliber: 10 mm. Korn af järn, fiskliknande, med treflikad ytterända. Siktet utgöres af en på svansskrufvens stjärt liggande kilformad flik med en käld ränna som siktskåra. Svansskrufvens stjärt med intagen spetsig nederända; ofvanpå stjärten kring kanten en graverad bård i uddmönster. Korsskruf med svagt kullrigt, graveradt hufvud, nedfälldt i stjärten.

Lås:
Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt kring kanten en smal bård i uddmönster, å bakre ändan en fyrbladig blomma. Låsskrufvar två, med svagt kullriga hufvuden, å hvartdera graveradt en sexbladig blomma. Skrufbleck af silfver, genombrutet af två

långsträckta hål, bildande två aflånga ramar; kring kanterna en graverad bård i uddmönster, mellan ramarna och vid hvardera ändan ett graveradt blad.

Hane starkt S-formad, utsida plan, å denna graveradt ofvanför skrufven en fyrbladig blomma, kring kanterna en bård i uddmönster. Hanskruf med profileradt hufvud utan reffla, i midten en fyrbladig blomma. Bakom hanen en skjutbar skifva (se nedan å fängpannan) med rundad, något uppstukad ytterända som fingerfäste, ofvanpå skifvan ett graveradt palmettornament. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga; å den öfre läppen kring kanten en graverad bård i uddmönster samt vid yttre ändan ett litet blad. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med oval kontur och inrullad spets, baksida rundad, nedtill med kölad rygg, framsida plan. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud, å hvars öfre ända graveradt en sexbladig blomma. Flinta saknas.

Fängpanna cylindrisk, med rundad ytterända, å öfre sidan en längdgående bred öppning. Inuti pannan en vridbar, förgylld cylinder, hvari en öppning lika bred som den i fängpannan. Cylindern förbunden med den bakom hanen sittande, nyss beskrifna skifvan, hvarmed cylindern kan vridas. Vid båda sidor utgår en bågformad tunn skärm, den bakre större, båda fästa vid fängpannan med en böjd flik i hvardera ändan. Öfver fängpannan ett lock, undersida kälformad, öfversida rundad; från lockets bakkant utgår en starkt böjd hals med ytteränden fäst på en vid främre fängpanneskärmen befintlig axel, på hvilken locket är svängbart; vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, afspetsad uppåt från kanterna, öfre ändan spetsig och tillbakaböjd, framsida slät, längs baksidan i midten en skarp rygg, å hvardera sidan om denna och längs kanterna en graverad bård i uddmönster. Locket med utanpå liggande fjäder, å hvars öfre ända en rörlig trissa, den nedre utlöpande i en kort spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt böjd, med rundad framsida och plan baksida, å hvilken utgår bakåt en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant, samt gående genom en skifva med konturerade ändar, denna fäst med korsskrufven.

Varbygel af silfver; främre ändan bredare och tvärt inknipen, med två smala, svagt böjda stöd mot kolfven, ställda efter hvarandra samt utlöpande framåt kolfven i en kort, smal skena med ytteränden afslutad i en mussla och fortsatt i ett flerflikadt bladornament; bakre delen långsamt afsmalnande inåt med rundt afslutad ytterända, hvarå ett musselornament; från denna ända utgå in mot kolfven två stöd som de främre, det bakre med en rund ögla; stöden fästa vid en å kolfven liggande lång, smal skena med ytteränden afslutad i ett flerflikadt blad, den inre ändan sammanhängande med bygelns bakre del genom ett kort stöd. Å bygelns utsida graveradt en fågel med utslagna vingar samt sittande på en oval sköld med ett kors, under skölden en upp och nedvänd korg med blommor; bakom fågeln en orm, längs kanterna en upphöjd profilering och innanför denna en graverad smal bård i uddmönster; vid främre ändan af bygeln musselornament. Bygeln fäst med två icke synliga fästen.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Kolf (s. k. fransk) i form af ett fantastiskt drakhufvud med öppet gap, i hvardera käken å båda sidor tre spetsiga, något krokiga tänder (den främre å högra sidan i öfverkäken afbruten), ögon af bärnsten. Å kolfvens öfre del ett fjällmönster samt i detta vid öfre ändan å högra sidan en i snirkel gående delfinliknande stjärt i finare

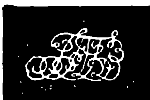
fjällmönster, slutande i ett siradt treflikadt blad; under fjällmönstret å högra sidan samt under anhållet å den vänstra i relief ett S-formadt ben med tre klor. Å anhållet ett fint, siradt randmönster, bildande drakens vingar. Å halsen ett fint nätmönster (s. k. fiskhud). Nedanför svansskrufvens stjärt inlagdt i silfver en fågel med utslagna vingar samt stående på en blombukett. Anhåll svagt utskjutande, bildande drakens vinge. Stötbleck af silfver, i form af en oval ring, å hvars utsida en ciselerad blom- och bladranka mot punsad botten; kring in- och utkanten en kordongliknande smal bård; ytterkant snedrefflad. Ringen fäst med två blånade skrufvar af järn.

Hals lång, smal, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af ben. För laddstaken löper på undersidan en 0.330 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre cylindriska rörkor af silfver; hvardera rörkan vid ändarna med en smal staf, den nedre i en kort, spetsig flik fortsatt ett stycke in på kolfven, å fliken ett graveradt uddmönster.

Laddstake af trä, längd 0.567 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en konisk knopp af ben.

Öfver kammaren i guld djupt inslagen stämpel (A B): AБ

Under pipan stämpel:

Å låsblecket graveradt monogram:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 0.900 m.
Pipa, längd: 0.568 m.

Ryskt arbete från 1800-talets början.

Bildar garnityr med Bössa Å.30.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 50, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 300 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, Å.30), se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i S:t Petersburg.
2. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Å. 30. BÖSSA (s. k. ströbössa eller trombon) med flintlås.

Pipa (s. k. spångpipa):

Blank, främre delen rund, mynningen starkt utsvängd, ellipsformad med axlar af 18 och 40 mm:s längd; bakre delen längs öfversidan med en platta (s. k. spång), sidosidor plana. Pipan med imiterad (etsad) banddamaskering med sex spirallindade band i fyra olika mönster (damaskeringen å undersidan svagare). Mellan främre och bakre delen en tvärgående profilering, öfver kammaren en liknande, något gröfre och högre. Lopp slätborradt. Korn af järn, fiskliknande, med treflikad ytterända. Ofvanpå svansskrufvens stjärt en kälad ränna som sikte. Svansskrufvens stjärt med konturerad ytterända, ofvanpå stjärten kring kanten en graverad bård i uddmönster. Korsskruf med svagt kullrigt, försänkt hufvud, hvarå graveradt en sexbladig blomma.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt: kring kanten en smal bård i uddmönster, bakom hanen ett musselornament; bakre ändan spetsig, något nedtagen, å denna en fembladig blomma. Låsskrufvar två, med svagt kullriga hufvuden, å hvartdera graveradt en sexbladig blomma. Skrufbleck af silfver, genombrutet af två långsträckta hål, bildande två aflånga ramar. Kring kanten en graverad bård i uddmönster; mellan ramarna och vid hvardera ändan ett graveradt blad.

Hane starkt S-formad, utsida plan, å denna graveradt ofvanför skrufven en fembladig blomma, från hvilken utgår uppåt och nedåt en bladkvist; kring kanterna en bård i uddmönster. Hanskruf med profileradt hufvud utan reffla, i midten en fyrbladig blomma. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga; å den öfre läppen graveradt kring ytterkanten en smal bård i uddmönster samt vid ytteränden ett litet blad; från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med oval kontur och bakåt inrullad spets; baksida svagt rundad med starkt utstående, platt rygg, framsida slät. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud, å hvars öfverända en strålformigt refflad rosett. Flinta saknas.

Fängpanna nästan oval, undersida rundad, längs denna en skarp rygg. Pannan inuti belagd med guld, vid bakkanten en bågformad skärm, fäst vid främre ändan med en kort spets. Öfver pannan ett lock, undersida plan, öfversida rundad; från lockets bakkant utgår en kort, S-formad hals med ytteränden fäst på en bredvid fängpannan liggande axel, på hvilken locket är svängbart; vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, afspetsad uppåt från kanterna, öfre ändan spetsig och tillbakaböjd, framsida plan, längs baksidan i midten en skarp rygg, å hvardera sidan om denna samt längs hvardera kanten en graverad bård i uddmönster. Locket med utanpå liggande fjäder, å hvars öfre ända en rörlig trissa, den nedre utlöpande i en smal spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt böjd, framsida rundad, baksida plan; upptill vid bakkanten utgår bakåt en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant; aftryckaren gående genom en skifva med spetsiga, konturerade ändar samt fäst med korsskrufven.

Varbygel af silfver; främre ändan bredare och tvärt inknipen, med två smala, svagt böjda stöd mot kolfven, ställda efter hvarandra samt utlöpande framåt kolfven i en kort, smal skena med ytteränden afslutad i en mussla och fortsatt i ett flerflikadt bladornament; bakre delen långsamt afsmalnande inåt, med rundt afslutad ytterända, hvarå ett musselornament; från denna ända utgå ned till kolfven två stöd som de främre,

det bakre med en rund ögla; stöden fästa vid en på kolfven liggande lång, smal skena med ytterändan afslutad i ett flerflikadt blad, den inre ändan sammanhängande med bygelns bakre del genom ett kort stöd. Å bygelns utsida graveradt en fågel med utslagna vingar samt sittande på en oval sköld med ett kors, under skölden en upp- och nedvänd korg med blommor, bakom fågeln en orm; längs kanterna en upphöjd profilering och innanför denna en graverad smal bård i uddmönster; vid bygelns främre ända ett musselornament. Bygeln fäst med två icke synliga fästen.

Stock:

Af valnötsträ, snidad.

Kolf (s. k. fransk) i form af ett fantastiskt drakhufvud med öppet gap, i hvardera käken å båda sidor tre spetsiga, något krokiga tänder (den mellersta å båda sidor i öfre käken afbruten); ögon af bärnsten (det vänstra saknas). Å kolfvens öfre del ett fjällmönster samt i detta vid öfre ändan å högra sidan en i snirkel gående, delfinliknande stjärt i finare fjällmönster, slutande i ett siradt treflikadt blad; under fjällmönstret å högra sidan samt under anhållet å den vänstra i relief ett S-formadt ben med tre klor. Anhållet med ett fint, siradt randmönster, bildande drakens vinge. Å halsen ett fint nätmönster (s. k. fiskhud). Nedanför svansskrufvens stjärt inlagdt i silfver en fågel med utslagna vingar samt stående på en blombukett. Omkring varbygelns främre skena samt längs rännan för laddstaken en upphöjd konturlist, vid bakre rörkans spets en flerbladig blomma. Anhåll svagt utskjutande, bildande drakens vinge. Stötbleck af silfver, i form af en oval ring, å hvars utsida en ciselerad blom- och bladranka mot punsad botten; kring in- och utkanten en kordongliknande smal bård, ytterkant snedt refflad. Ringen fäst med två blånade skrufvar af järn med kullriga hufvuden.

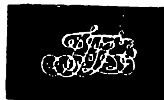
Hals lång, smal, med rund genomskärning.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.140 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två svagt spolformade rörkor af silfver; hvardera rörkan vid ändarna med en smal staf, den bakre i en kort, spetsig flik fortsatt ett stycke in på stocken, å fliken ett graveradt uddmönster.

Laddstake af trä, längd 0.252 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af horn.

Öfver kammaren i guld djupt inslagen stämpel (A B):

Under pipan stämpel två gånger:

Å låsblecket graveradt monogram:

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.565 m.
Pipa, längd: 0.252 m.

Ryskt arbete från 1800-talets början.

Bildar garnityr med Bössa Å.29.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 95 a, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 300 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, Å.29), se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i S:t Petersburg.
2. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Å. 31. BÖSSA (dubbelbössa) med flintlås.

Pipor:

Blånade, runda, släta, afsmalnande åt mynningen, bakre delen med plana sidosidor. Piporna sammanbundna af en smal spång med svagt kälad öfversida.

Å hvardera pipans öfversida baktill inlagdt i guld: nedtill en tvärgående bård af sammanhängande små blad mellan två smala ränder; öfver bården ett tvärs öfver liggande bågformadt bladornament med inre ändan afslutad i en mussla; däröfver ett svagt bågformadt, tresidigt ornament, från hvars yttre öfverkant nedhängande en bladkvist; öfverst en trofégrupp, den å vänstra pipan bestående af luta, uppslaget nothäfte, rundböjd trumpet, tamburin, pil, spjut och bladkvist; den å högra pipan af puka, pilkoger, spjut, klubba, hillebard, två pilar och en bladkvist; däröfver en i båge öfver båda piporna gående blomgirland samt öfver denna å hvardera pipan tre grunda kälar med förgylld botten, hvardera kantad af en pärlstaf, den mellersta kälen något längre; öfver och under kälarna ett bladornament; öfverst en tvärgående profilering och framför denna en flergrenad bladkvist. Å spången baktill ett symmetriskt ornament med främre ändan afslutad i en urna, hvari ett treflikadt blad; däröfver en blomma på kort stjälk. Kring kanterna af de inlagda fälten å pipor och spång en fin pärlrand. Kring kornet ett moln, omgifvet af en strålkrans, utbredd öfver båda piporna. Vid mynningen öfver båda piporna två smala ränder, under dessa en våglinje samt å stången ett nedåtvändt bladornament.

Lopp slätborrade. Kaliber: 14 mm. Korn af silfver, ellipsformadt. Svansskrufvarna med en gemensam stjärt med konturerad ytterända; ofvanpå stjärten en kälad ränna som sikte, hvarå graveradt en bladkvist med en stor blomma, å stjärtens spets en liknande bladkvist. Korsskruf af järn, med svagt kullrigt, reffladt hufvud. Från stjärtens öfre ända utgår åt hvardera sidan en tjock skifva, hvari svansskrufvens tappar äro fästa, å skifvans öfverkant en graverad bladbård af sammanhängande blad.

Lås:

Låsbleckets utsidor rundade, å hvardera graveradt: mellan hanen och fängpannan vid öfre kanten ett moln inom strålar, nedanför detta en bladkvist; bakom hanen i relief mot guldpunsad botten: å det högra låsblecket en på bakbenen sittande räf med en fågel mellan framtassarna; å det vänstra en hund med en fågel i munnen, bakom hunden ett stort blad. Låsskruf med hufvud som korsskrufven samt gående från vänstra sidan och fasthållande båda låsen.

Hanar S-formade, utsidor rundade, å dessa graveradt nedtill en bladkvist med två blommor, upptill ett nedåtvändt griphufvud, från hvars öppna näbb utgå fyra pilspetsar. Hanskruf med slätt, kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga; å den öfre läppen graveradt ett moln, från hvilket utgår ett knippe af sex viggar; kring kanten smala ränder (den högra hanläppen ej original). Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med oval kontur och framåt inrullad spets, baksida tvåsidig med S-formad kontur, längs midten en skarp rygg, framsida plan, hvari en fördjupning för en i den öfre läppens bakkant utgående tapp, öfre ändan framåt inrullad. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud, nedtill å detta en profilering. Flinta saknas.

Fängpanna med ytterända och undersida rundade, vid bakre kanten en låg, bågformad skärm, å utsidan en graverad våglinje. Öfver fängpannan ett lock, utsida konvex, å denna graveradt en snedt ställd bladkvist, insida med en kilformad käl; från lockets bakkant utgår en kort, grof, fyrsidig hals, å hvars ytterända ett i båge uppsvängdt ornament, nedanför detta en tvärgående axel, på hvilken locket är svängbart. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, öfverända rundad, framsida plan, baksida konvex, å denna i relief en urna på låg fot med en stor, flammande eldslåga. Locket med utanpå liggande fjäder, nedre ändan utlöpande i en kort spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare två, den högra kort, rak, den vänstra längre och något bågformad; framsida svagt rundad, baksida plan; upptill vid bakkanten å båda utgår bakåt en på kant stående tunn skifva med konturerad ytterkant; båda aftryckarna gående genom en skifva af järn med konturerade ändar; skifvan fäst med korsskrufven.

Varbygel af silfver, bred, bågformad, afsmalnande åt ändarna från kanterna, vid främre ändan en lång, rund hals; bygelns ändar fortsatta utefter kolfven i en lång skena, den bakre längre, båda med konturerade kanter; bygelns bakre del S-formigt svängd och med ytteränden förenad med en på kolfven liggande skena medelst en kort, smal hals. Å bygelns främre del i relief mot punsad botten en trofégrupp af ett pilkoger, ett svärd, två pilar, en klubba och ett jakthorn; vid främre ändan en stor mussla, å den bakre delen två om hvarandra gående bladslingor i relief mot punsad botten. Å den främre af de på kolfven liggande skenorna blom- och bladornament i relief, den bakre med graverade bladornament och afslutad i en spets med liknande ornering. Bygeln fäst med två i den bakre skenan sittande skrufvar med platt, reffladt hufvud.

Stock (s. k. halfstock):

Af valnötsträ, snidad.

Ofvanpå stocken nedanför svansskrufvens stjärt två bladkvistar med korslagda ändar; baktill å halsen ett blomknippe; å undersidan kring varbygeln liknande ornament samt tätt nedanför bakre rörkan för laddstaken rik blom- och bladornering.

Kolf (s. k. fransk) afsmalnande uppåt från kanterna, å den öfre kanten framtill en

oval stoppning (s. k. anslagsputa) af tagel och klädd med grön sammet, denna fäst kring kanten med små spikar af mässing, hvilka äro slagna genom ett flätadt band af fin guldtråd (sammeten söndrig vid högra sidan).

Stötbleck af silfver, med konturerade, på kolfvens sidor uppvikta, ciselerade kanter i tre uddar å hvardera sidan, i hvardera udden en mussla. Bleckets båda ändar fortsätta in på kolfven i spetsar med konturerade kanter, den öfre längre; å den undres ytterändar i relief mot punsad botten en ros, från hvilken utgår ett flerflikadt blad; å den öfre vid basen i relief mot punsad botten en nedåtvänd rosenkvist, ytterändan afslutad i en godronnerad urna, hvari en stor blombukett. Stötblecket fäst med två skrufvar af järn, den nedre med strålformigt reffladt hufvud och nedsänkt i blecket, omkring denna en graverad bladkrans; öfre skrufven med en bladrosett, däromkring graveradt två bladkvistar, från hvilka utgå inåt blecket tre blom- och bladkvistar.

Å stockens främre ända å undersidan en rörka af silfver för laddstaken, främre delen svagt spolformad, å denna tre längdgående, svagt vågiga bladrankor, skilda af smala ränder; ytterändan profilerad; bakre delen cylindrisk, slät, i en kort flik fortsatt ett stycke in på stocken, å denna i ett bladliknande fält graveradt en trofégrupp af pilkoger, spöknippe, pil samt bladkvistar, omkring fältet en kråsliknande bård, däromkring en blom- och bladranka i relief; från rörkan fortsätter vidare bakåt ett hål för laddstaken in i stocken; mellan piporna dessutom två rörkor af samma form som den nu beskrifnas främre del.

Laddstake af s. k. hvalfiskben (bard), längd 0.910, diameter 0.009 m., nedre ändan med en knoppformad skoning af horn, den bakre med en cylindrisk hylsa af silfver.

Å spången mellan piporna inlagdt i guld bössmedens namn och fabrikationsorten:

·PUIFORCAT · PARIS·

Å låsblecket graveradt detsamma:

Å stötblecket tre silfverstämplar (årsbokstafven mellan två poinçons de décharge), tredje stämpeln äfven å varbygeln (orig. $^1/_4$):

Vikt: 3.050 kg.
Längd: 1.322 m.
Pipor, längd: 0.920 m.
Stock, längd: 0.730 m.

Franskt arbete, Paris, från 1700-talets midt; bössmed L. PUIFORCAT (af honom finnas fyra bössor, n:r 940—943, och sex pistoler, n:r 1904, 1905, 1908—1911, i Samling

SCHEREMETEW i S:t Petersburg, se E. v. LENZ: »Die Waffensammlung des Grafen S. D. SCHEREMETEW in St. Petersburg», Leipzig 1897). Silfverbeslagen med fransk kontrollstämpel (ELOI BRICHARD, sousfermier 1 Oktober 1756—30 September 1762, årsbokstafven utvisande tiden Oktober 1756—Oktober 1757).

Anm. Stocken vid öfre kanten å vänstra sidan samt å högra sidan bakom pipan med små urbräckta stycken.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 96, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 462, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i S:t Petersburg.
2. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Å. 32. BÖSSA med hjullås.

Pipa:

Blånad, åttasidig, något afsmalnande åt midten, öfver kammaren graveradt bågformade bladornament. Lopp sjurefffladt med breda bommar. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, fäst vid en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, blånadt, vid bakre ändan en på kant stående låg skifva med konkav öfverkant; skifvan framåt pipan fortsatt i en lång spets med konturerade kanter, å spetsen graveradt symmetriska ornament, här och där med skuggningar af fina linjer. Siktet fäst med en skruf vid en i pipan ingradad skifva. Bakom svansskrufvens stjärt ett s. k. säkerhetssikte, bestående af en rakt uppstående, blånad rund skifva, i denna ett rundt hål, tvärs öfver detta å framsidan en tvärgående, skjutbar, aflång skifva, i hvars midt ett rektangulärt hål. Siktet fäst med en rak, fyrsidig angel, nedslagen i kolfven. Svansskrufvens stjärt blank, med spetsig ytterända, ofvanpå graverade ornament. Korsskruf med nedsänkt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt omkring hjultappen och fängpannan stora ornament i rokoko mot delvis skuggad botten. Ett stycke bakom hjultappen en snedt öfver blecket stående kartusch, vid bakre ändan ett bladornament. Kring låsbleckets

ytterkant två smala ränder. Låsskrufvar (s. k. vingskrufvar) två, blånade, hvardera med svagt kullrigt hufvud och platt handtag med bågformad öfverkant. Skrufbleck af mässing, slätt, med konturerad kant och infälldt i stocken. Hjul inuti liggande, tapp fyrsidig, nedtill å hvardera sidan ett spetsigt blad, nedanför bladen en profilerad hylsa.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen rak, platt, med tillbakaböjd öfverända, utsida graverad; öfre delen i form af en skifva med rikt konturerad kant; å utsidan graveradt kring kanten bågformade bladornament; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, å den öfre vid framkanten en tvärgående käl, den undre slät, afrundad framåt, insidor plana och taggiga (den undre läppen rörlig); från den öfre läppen utgår bakåt ett S-formadt handtag med fasade öfverkanter och afslutadt i en kraftigt profilerad knopp. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, under denna en profilering; nedre ändan gående i en cylindrisk hylsa, fäst nedtill vid insidan i hanens nedre del. Flinta saknas. Hanfjäder med graverade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i ett bladornament; öfver fjäderns ändar en platt skifva med konturerad kant, å hvars utsida graveradt bågformade kantornament och botten i stjärnmönster. Skifvan fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern, hvardera skrufven med i skifvan nedsänkt, graveradt hufvud.

Fängpannans utsida rak, undersida kälad, å utsidan graveradt bladornament, vid främre ändan ett bladformadt utsprång; från fängpannans bakre kant utgår en nästan horisontalt liggande skärm med fasad ytterkant och starkt uppsvängd ytterända med konturerad öfverkant.

Aftryckningsmekanism med två aftryckare (den främre afbruten), den bakre bågformad, afsmalnande utåt, spetsen bakåt inböjd. Mellan aftryckarna en ställskruf (för hårdare och lösare aftryckning) med päronformadt hufvud. Aftryckarna gående genom en slät skena af järn, den bakre ändan i form af ett utanpå kolfven liggande blad med konturerad kant; skenan fäst med en skruf. Varbygel af mässing, hög, i form af två mot hvarandra vända S-formade bågar, den främre längre, å denna vid ytteränden ett rakt utstående utsprång med rundad kant, mellan bågarna ett profileradt rundt mellanstycke, bakre ändan med ett rakt stöd ned till kolfven, dettas öfverkant utåt omböjd; bygeln åt hvartdera hållet utlöpande på kolfven i en lång bladformad spets. Bygeln fäst med en skruf i hvardera spetsen, den främre med stort kullrigt hufvud.

Stock:

Af valnötsträ.

Å kolfvens öfversida nedanför svansskrufvens stjärt ett snidadt bladornament i relief samt å vänstra sidan bakom skrufblecket ett siradt blad, på anhållets nedre kant vid hvardera ändan pålagdt en skifva af grått horn och med inre ändan snedt afskuren, mellan dessa ändar en skifva af trä, längs skifvorna å utsidan tre smala ränder. Å stocken nedanför den bakre rörkan ett siradt blad.

Kolf (s. k. tysk) tresidig med olika stora sidor. Anhåll utstående snedt nedåt, med rak nederkant, å detta vid hvardera ändan en konturerad insvängning. Å kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.035 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfre ända och öfversida rundade, vid hvardera ändan en infälld skifva af mörkgrått horn, å locket tre längdgående smala rännor. Inuti lådan fem runda blykulor och en linnelapp. Ofvanför lådan vid kolfvens främre ända en oval fördjupning (tumfäste), nedre kanten beslagen med en utstående mässingsskifva af tvärgående ut- och inåtvända kälar; beslaget fäst vid främre ändan med en skruf af järn.

Stötbleck af mässing, slätt, fäst med en skruf af järn, vid öfre kanten en profilerad knopp af järn; å kolfvens öfverkant intill stötblecket en mässingsskifva med konturerade kanter, nedfälld i kolfven och fäst med en skruf af järn.

Hals kort, grof.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.500 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom tre cylindriska rörkor af mässing, hvardera med fasetterad utsida, den bakre i en lång flik fortsatt ett stycke in på stocken, fliken med kraftigt konturerad kant.

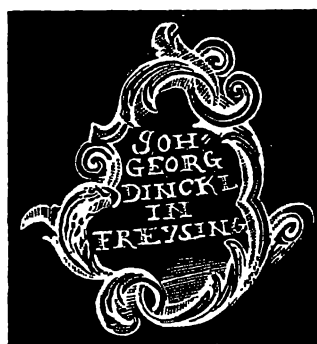
Laddstake af valnötsträ, längd 0.640 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af horn.

Ofvanför skrufblecket ett långt fjäderknäppe af mässing till fäste för axelremmen.

Öfver kammaren graveradt bössmedens namn och hemort:

JOH / GEORG / DINCKL / IN / FREYSING

Likaledes öfver kammaren bössmedens stämpel:

I kartuschen å låsblecket graveradt bössmedens namn och hemort:

Vikt: 4.500 kg.
Längd: 1.108 m.
Pipa, längd: 0.792 m.

Tyskt arbete, Freysing i Ober-Bayern, från 1720—1730-talet; bössmed JOHANN GEORG DINCKL (se ULRICH THIEME: »Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart», Neunter Band, Leipzig 1913).

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Augusti 1900
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 11 Augusti 1900)
vid deras vistelse i nämnda stad
10 och 11 Augusti 1900
under deras resa till brunns- och badorten Homburg vor der Höhe och Schweiz tillsammans med fröken IDA UHSE
16 Juni—16 Augusti 1900. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 22 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 Augusti 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 110, se räkning.

Å. 33. BÖSSA (s. k. ströbössa eller trombon) med slaglås.

Pipa:

Blank, rund, afsmalnande åt midten samt med långsamt utsvängd mynning. Å öfre sidan inläggningar af silfver i svag relief i två afdelningar och bestående af smala, i pipans längdriktning liggande linjeornament af längre och kortare bågar, raka stafvar, blomster och stjärnor; den bakre afdelningen något kortare; mellan afdelningarna en tvärgående bård. Kaliber: 33 mm. Lopp slätborradt. Svansskrufvens stjärt rektangulär, afslutad i en intagen spets. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås (s. k. knallhattslås; ej original):

Låsbleck med plan utsida, å denna framför hanen graveradt: ИϘИΛИО.ИОИΛ under tapphålet för fängpannan ett strålknippe; bakom hanen en månskära, omgifven af sex stjärnor, vid bakre ändan en tvärgående bård. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af mässing med spår af försilfring, utsida svagt rundad, öfre kanten konturerad, vid bakre ändan en liten utstående ögla.

Hane S-formad; nedre delen med plan utsida, å denna graveradt utefter framkanten snedt bakåt riktade bladornament; öfre delen rundstafvig, i ytterändan en rund urholkning för cylindern; vid bakre ändan utgår uppåt ett handtag, svagt böjdt, med rundad framsida och plan baksida. Hanskruf liten, med kullrigt hufvud. (Cylinder och krutkammare saknas jämte större delen af låsets inre delar.)

Aftryckare af mässing, bred, svagt bågformad, gående genom en smal skifva af järn, främre ändan fasthållen af korsskrufven.

Varbygel af mässing (något defekt), bred, bågformad, något afsmalnande åt ändarna; från hvardera ändan utgår en smal skena (båda afbrutna, den bakre tätt invid bygeln, den främre ett stycke från ytterändan). Å bygelns utsida i relief en trofégrupp af ett jakthorn, en yxa m. m. i grof och starkt upplöst stilisering; å den främre skenan spår af liknande ornering.

Stock:

Af rödbok, slät; å halsen ett rundtom gående nätmönster (s. k. fiskhud), ofvanpå halsen en infällning efter en rombisk skifva.

Kolf platt, kort, sidor svagt rundade. Stötbleck af mässing, slätt, öfre ändan fortsatt upp på kolfven i en smal, bladformad spets; stötblecket fäst med en skruf af järn.

Hals kort, med oval genomskärning. För laddstaken löper på stockens undersida en 0.125 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom en spolformad rörka af mässing, fortsatt in på stocken i en spetsig flik.

Laddstake saknas.

Öfver kammaren smedsstämpel (?):

Vikt: 1.050 kg.

Längd: 0.495 m.

Pipa, längd: 0.276 m.

Från 1800-talets förra hälft.

Inköpt af WALTHER VON HALLWYL
4 Februari 1901
i arsenalen i Omdurman, anglo-egyptiska Sudan,
vid hans besök i nämnda stad tillsammans med sin maka WILHELMINA, f. KEMPE, sin dotter och svärson IRMA och WILHELM VON GEIJER samt fröken IDA UHSE
under deras vistelse i Khartum, Sudan,
2—5 Februari 1901
under deras resa genom Egypten och Sudan
5 November 1900—29 Mars 1901. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 29 Maj 1901, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Piaster 55.

Ingick i från slaget mellan engelsmän och mahdister 2 September 1898 härstammande engelskt krigsbyte, hvaraf en del obrukbart material under hand försåldes.

Å. 34. BÖSSA med hjullås.

Pipa (s. k. holsteinsk):

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig, framtill å den senare delen å hvardera af de tre öfre sidorna en nedsänkt, bakåtvänd spets, vid hvars ända en skålformad fördjupning, bakom spetsarna en tvärgående pärlrand mellan två smala ränder, därbakom å hvardera af de tre öfre sidorna en sexuddad stjärna. Å den öfre sidan öfver kammaren fram till siktet en grund ränna, baktill på ömse sidor om denna en pärlrand mellan två smala ränder; framför siktet graveradt årtalet: *Fig. 1.* Lopp slätborradt. Kaliber: 16 mm. Korn af mässing, ingradadt i pipan. Sikte af mässing, i form af en på kant stående tjock skifva, fäst vid en i pipan ingradad tunnare och större. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud, gående från undersidan.

* 1 * 5 * 9 * 1 *

Fig. 1.

Lås:

Låsbleckets utsida plan. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig; öfver hjulet en skålformad kapsel af järn, kring hvars nedre kant en utanpå liggande ring; hjulfjäder inuti liggande.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen sexsidig, afsmalnande uppåt; öfre delen platt, starkt framåtböjd; hanen svängbar på en skruf med kullrigt hufvud. Hanläppar rektangulära, kilformade, släta, insidor med tvärgående refflor (villor). Från den öfre läppen utgår bakåt ett platt, bågformadt handtag; vid bakre ändan af den öfre läppens insida utgår ned genom den undre en fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med rundade ytterkanter, nedre

ändan utlöpande i en lång, päronformad spets. Fjädern fäst med en skruf med kullrigt hufvud. Mellan skrufvarna för hanen och fjädern ett profileradt mellanstycke. Bakom hjulet en spärrhake för aftryckaren med fjäder; haken rörlig på en skruf och försedd med ett vinkelböjdt handtag, afslutadt i en rund knopp. Nedanför handtaget å ena sidan en rakt utstående spetsig tagg, afpassad för en genom låsblecket utskjutande hake, öfver denna en på låsblecket liggande tunga med öfre ändan böjd öfver haken; fjädern med ornerade kanter, nedre ändan något längre framspringande.

Fängpanna rektangulär, yttersida svagt rundad, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med svagt rundad öfversida, vid bakkanten en rakt uppstående liten skärm med rundad öfverkant. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Öfver locket en tunn fjäder, fäst vid låset med två skrufvar; framför hjulet ett fyrsidigt hål efter ett trycke till fängpannelocket.

Aftryckare rak, rundstafvig, gående genom en kort skena af järn, fäst vid bakre ändan med en skruf, främre ändan i vinkel nedböjd och infälld i kolfven, i den nedböjda ändan en ställskruf med cylindriskt hufvud, hvari två hvarandra skärande djupa mejselrefflor, i stocken en urtagning för skrufven.

Varbygel af järn, lång, utsida rundad, insida plan, främre delen S-formigt böjd med spetsen inskrufvad i stocken, bakre delen med två halfcirkelformade insvängningar (fingerstöd) samt med ett rakt stöd, nedlöpande mot kolfven och fäst med en skruf med kullrigt hufvud.

Stock:

Af satinvalnötsträ, med rika, graverade inläggningar af elfenben (intarsiateknik).

Kring kolfvens bakre ända en bård af helt ben, hvarå graveradt två breda, löst tvinnade band, längs öfversidan en dylik bård med ett bladornament vid hvardera ändan. På hvardera sidan om svansskrufvens stjärt en skifva af helt ben, hvarå ett drakhufvud. Å kolfvens vänstra sida en ryttare i tidens dräkt, ridande mellan två stora träd, siktande med sin pistol på fyra framför honom flygande fåglar, jagade af en hund, det hela omgifvet af fina linjeslingor med runda frukter; längs anhållets nedre kant en hel benskifva, å denna vid hvardera ändan ett blad. Å kolfvens högra sida till vänster en jägare i skjutställning, stående bredvid ett stort träd; framför honom en hund, jagande en hare, mellan hunden och haren ett träd, för öfrigt samma linjeslingor och frukter som å vänstra sidan. Kolfvens undersida nedanför rännan för laddstaken med en hel benskifva, hvarå ett bladornament; bakom skifvan ett ansikte, omgifvet af linjeslingor och frukter; framför och bakför aftryckaren en fyrbladig blomma, omgifven af symmetriska linjeslingor och med frukter. Å den låset motsatta sidan två delfiner, hvilka på samma gång utgöra skrufbleck för låsskrufvarna, mellan dem en låg buske och en sittande ekorre, dessutom linjeslingor och frukter.

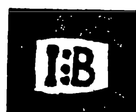
Å hvardera sidan af stocken tre fantastiska fiskar, den främre och bakre med hufvudet vändt bakåt, den mellersta med hufvudet vändt framåt. Mellan den bakre och den mellersta å vänstra sidan en hund, jagande en hare, mellan dem två träd, mellan den mellersta och den främre fisken en hund, bitande en fågel i stjärten, på ömse sidor om dessa ett fruktknippe. Å högra sidan mellan den bakre och den mellersta fisken en hund, jagande en räf, mellan dem två träd; mellan den mellersta och den främre fisken två hundar, anfallande ett vildsvin, på ömse sidor därom ett fruktknippe. Stockens sidor dessutom täckta med linjeslingor och frukter, de senare i något ljusare ben. Utefter stockens och kolfvens kanter en smal åder af ben.

Kolf (s. k. tysk) oregelbundet femsidig. Anhåll utstående snedt nedåt, med rak nederkant, vid dettas bakre ända en bågformad, vid den främre en S-formad insvängning. På kolfvens motsatta sida en kolflåda af 0.030 m:s djup, täckt af ett skjutlock med spärrfjäder af järn. Lockets öfversida rundad samt belagd med en hel benskifva, hvarå graveradt en stor delfin. Stötbleck af en slät benskifva, kring hvars ytterkant två smala ränder; vid öfre kanten en päronformad knopp af järn.

Stocken vid mynningen skodd med en benskifva med graveradt bladverk i fjällmönster. För laddstaken löper på undersidan en 0.650 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. Öfver rännans mynning en bred, böjd benskifva för laddstaken, å skifvan graveradt bladverk som å stockens ändskoning.

Laddstake af satinvalnötsträ, längd 0.820 m., diameter 0.015 m., nedre ändan försedd med en cylindrisk knopp af ben, hvarå graveradt parvis snedt öfver gående smala ränder samt upptill och nedtill två rundt om gående dylika.

Öfver kammaren smedsstämpel:

Under pipan smedsstämpel:

Vikt: 3.700 kg.
Längd: 1.115 m.
Pipa, längd: 0.850 m.

Tyskt arbete från år 1591; bössmed med initialerna H. R. (samma initialer jämte mästaremärke [i en sköldformad omramning ett upprätt stående lejon, som håller en pil] och årtalet 1588 återfinnas å pipan af en pistol, se n:r 691 i ALFONS DIENER-SCHÖNBERG: »Die Waffen der Wartburg», Berlin 1912, där beskrifvet såsom kanske varande österrikiskt arbete, emedan lejonet var vanligt i mästaremärken i de habsburgska länderna); smedsstämpeln I : B under pipan återfinnes å en bössa af år 1592 med lås af BALTHASAR DRECHSLER i Dresden (se n:r 1201 i »Inventar der Rüstkammer der Stadt Emden», Emden 1903).

Anm. Stocken vid mynningen spräckt.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
16 Juni 1909
i Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, se räkning 16 Juni 1909.
Betald 31 December 1909, se räkning.
Pris: Kr. 1200, se räkning.

Ä. 1. PISTOL med slaglås.

Pistol:

Kort, cylindrisk, blånad, imiterande damaskering. Lopp fint rakrefřladt. Kaliber: 12 mm. Framför hanen en uppstående smal kant, nedlöpande å högra sidan omkring kammaren, kanten upptill med en nedsvängning som sikte.

Lås (s. k. knallhattslås):

Bakom pipan en kort, fyrsidig del, å hvars sidosidor graveradt ett S-formadt bladornament. Låsmekanismen innesluten i den fyrsidiga delen.

Hane kort, S-formad; från bakkanten utgår som handtag en rak ståndare med plan bak- och rundad framsida, hvarå graveradt ett rutmönster; hanen svängbar på en från vänstra sidan genom den fyrsidiga delen gående skruf. Cylinder slät, skrufbar i en från pipan utgående krutkammare.

Aftryckare platt, med rundad ytteranda, å utsidan graveradt ett bladornament. Infälld i undersidan, utfälles aftryckaren af sig själf, då hanen helspännes. På ömse sidor graverade linjeornament. Från den fyrsidiga delens öfver- och undersida utgår en kort skena till fäste för kolfven, å den öfre graveradt ett bladornament; hvardera skenan fäst med en skruf.

Kolf af masurbjörk, starkt nedböjd, ytterändan något utsvälld.

Å pipans vänstra sida Lièges kontrollstämpel efter 1810 (bokstäfverna E L G och en femuddad stjärna):

Vikt: 0.150 kg.
Längd: 0.140 m.
Pipa, längd: 0.037 m.

Belgiskt arbete, Liège, från 1800-talets midt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
på 1870-talet
från hans svärfar WILHELM HEINRICH (HENRIK) KEMPE, f. 21 December 1807 i Stralsund, d. 8 Maj 1883 i Stockholm.

Hade flera år förut inköpts af WILHELM HEINRICH (HENRIK) KEMPE och sedermera varit i hans ägo.

Ä. 2. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Rund, afsmalnande mot mynningen samt med imiterad damaskering, vid kammaren med plana sidosidor, längs hvardera pipans öfversida inlagdt i silfver latinsk inskrift, å den ena: *Fig. 1;* å den andra: *Fig. 2.* Lopp slätborradt. Kaliber: 11 mm. Svans-

NEC TEMERE NEC TIMIDE J

Fig. 1.

NEC FACERE NEC FERRE INIURIAM J

Fig. 2.

skrufvens stjärt slät, blank, med spetsig, intagen ytterända, kring kanten en smal rand. Korsskruf blåetsad, med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida rundad, å denna framför hanen graveradt ett bladornament. Låsskrufvar två, blånade, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af silfver, ett för hvardera skrufven, bladformade och ciselerade.

Hane starkt S-formad, utsida rundad, å denna graveradt vid framkanten ett bladornament. Hanskruf (saknas å den ena) blånad, med kullrigt hufvud. Bakom hanen en spärregel med uppstukad ytterända samt i förening med en uti låset befintlig hake, som afstänger hanen. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en spetsoval ståndare, öfre ändan framåt inböjd, baksida rundad. Hanläppsskruf blånad, med päronformadt hufvud på lång, profilerad hals. Mellan hanläpparna å den ena ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen omsluten af en lapp af läder.

Fängpannans undersida rundad; från den yttre ändan vid framkanten utgår en kort flik till fäste för fängpannelockets axel, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida; från bakkanten utgår en kort hals, hvarå locket är svängbart på en axel, fäst i den från fängpannan utgående fliken. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, kring denna graveradt en smal rand, framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkant skarp, nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad flik; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare oval, med rundad framsida och plan baksida samt gående genom en blånad kort skifva af järn med konturerad kant, främre ändan fäst med korsskrufven; upptill utgår från baksidan bakåt en på kant stående tunn skifva. Varbygel af silfver, bred, bågformad, främre ändan afslutad i en smal hals, från hvilken utgår på stocken en bladformad spets; bakre ändan utlöpande i en smal skena med intagen, rundad ytterända. Å hvardera bygelns utsida graveradt ägarens initialer: *Fig. 3* (antagligen SIMON WILHELM CARPELAN, f. 1733 i Åbo län, öfverstelöjtnant 1785, landshöfdings namn, heder och värdighet 1788, friherre 1790, introducerad 1792, d. 1814, slöt själf sin friherrliga ättegren); längs kanterna en utstående smal staf.

Fig. 3.

Stock:

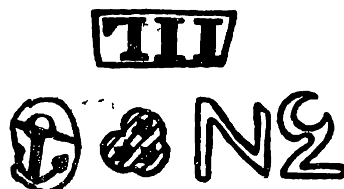
Af valnötsträ, nedanför svansskrufvens stjärt ett bladornament i relief.

Kolf starkt bågformad, med rund genomskärning. Kolfkappa af silfver, oval, öfre ändan utlöpande i en bladformad spets; kappan fäst med en blånad skruf af järn med kullrigt hufvud.

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af horn (å den ena mörkt, å den andra ljust). För laddstaken löper på undersidan en 0.065 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom en cylindrisk rörka af silfver.

Ena laddstaken af ask, den andra af valnötsträ; längd 0.114 m., diameter 0.008 m., nedre ändan med en konisk skoning af horn.

Å varbygeln fyra silfverstämplar (mästare-, stads- och riks- samt årsbokstaf) (orig. $^1/_4$):

Å kolfkappan två stämplar (mästare- och riks-) (orig. 1/4):

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.224 m.
Pipa, längd: 0.118 m.

Antagligen svenskt arbete, Norrtelje, från 1700-talets slut; silfverbeslagen stämplade Norrtelje, år 1795; mästare JOHAN JYLLÉN, verksam vid 1700-talets slut och 1800-talets början.

Norrtelje fick stadsprivilegier 29 Mars 1622, sedan GUSTAF II ADOLF där anlagt ett gevärsfaktori; detta ägdes till 1793 af kronan, därefter och in på 1800-talet af enskilda; det utgjorde stadens såväl största märkvärdighet som förnämsta inkomstkälla och nedlades år 1842.

»Nec temere nec timide» (hvarken obetänksamt eller med fruktan) och »Nec facere nec ferre iniuriam» (hvarken begå eller tåla oförrätt) voro vanliga latinska inskriptioner å pistoler m. m. under 1700-talet, brukades äfven som valspråk af serafimerriddare, frimurare å deras (i 8:de graden) samt af Par-Bricole-riddare å deras (i högsta graden) erhållna vapen.

Anm. Å pistolen med den ljusa hornskifvan vid mynningen stocken framtill spräckt och skifvans vänstra hälft bortfallen.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

2 April 1891
från sterbhuset efter fru LOUISE THÉRÈSE DRAKENBERG, f. ARRHENIUS, (se kvitto 2 April 1891)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR.
Betalda 3 April 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 2 April 1891 kvitto.
Pris: Kr. 60, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.

Kända tidigare ägare:

1. Godsägaren GUSTAF BERNHARD DRAKENBERG, f. 4 December 1822, d. 19 Oktober 1880, gift 18 Juni 1859 med LOUISE THÉRÈSE ARRHENIUS, f. 3 Mars 1829, d. 17 Oktober 1890.
2. Fru THÉRÈSE DRAKENBERG.
3. Fru THÉRÈSE DRAKENBERGS arfvingar.
   Af dessa försålda genom intendenten CARL ANTON OSSBAHR.

Å. 3. PISTOLER (dubbelpistoler), ett par, med flintlås.

Pipor:

Blanka, runda, släta, afsmalnande åt mynningen. Mellan piporna å öfversidan en kälad spång. Öfver kammaren spår af förgyllda ornament. Lopp slätborrade. Kaliber: 15 mm. Korn af järn långsträckt, med bågformad, skarp öfverkant. Svansskrufvarna med en lös, gemensam stjärt, afsmalnande utåt med spetsig, intagen ytterända, hvarå ett graveradt bladornament, ofvanpå stjärten vid inre ändan en kälad ränna som sikte. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckens utsida plan, å denna graveradt dels bakom hanen enkla bladornament dels framför densamma inom en kartusch i rokoko: A PARIS Bakre ändan spetsigt afslutad och karnisformigt nedböjd. Låsskrufvar gående från vänstra sidan, den främre med kullrigt, den bakre med platt hufvud.

Hanar starkt S-formade, utsidor plana, med graverad bladornering, kring skrufven en kråsliknande bård. Hanskruf med stort kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en spetsoval ståndare, öfre ändan något tillbakaböjd och framåt inrullad, baksida trefasad. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på lång hals, kring hvars midt en smal staf. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk).

Fängpannornas undersida tvåsidig; från den främre ändan utgår vid framkanten en kort flik till fäste för fängpannelockets axel. Öfver fängpannan ett lock med plan öfver- och undersida; från bakkanten utgår en kort, starkt böjd hals, hvarå locket är svängbart på en axel, fäst i den från fängpannan utgående fliken. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida trefasad, framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkant delvis fasad, nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare: den vänstra nästan vinkelböjd, den högra bågformad, hvardera med rundad fram- och plan baksida; båda gående genom en kort, bred skifva af järn med konturerad kant, fäst vid främre ändan med korsskrufven. Varbygel af järn, starkt bågformad, afsmalnande åt ändarna, där afslutad i en kort hals; från främre ändan utgår en lång spets med konturerad kant, afslutad i ett bladornament; från den bakre utgår en smal skena med rundad utsida. Å bygelns utsida graveradt blad- och musselornament.

Stock:

Af valnötsträ, snidad, med ett stort femflikadt blad nedom svansskrufvens stjärt och ett liknande nedom rännan för laddstaken. Ofvanpå kolfven inlagdt i silfver ett ornament af linjeslingor.

Kolf svagt bågformad, med rund genomskärning, ytteränden knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar, å ytteränden en utanpå liggande oval, plan skifva, omgifven af kälade lister. Å kappan graveradt: å den plana skifvan ett kvinnohufvud i profil åt vänster, å hvardera sidan nedanför

spetsen ett blad- och musselornament. Kappan fäst med en från den plana skifvans insida in i kolfven gående lång tunga.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.100 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två spolformade rörkor af järn; kring ändarna å hvardera två smala stafvar; bakre rörkan fortsatt in på stocken i en spetsig flik.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.202 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en konisk skoning af mörkgrått horn.

Å öfre kanten af högra låsbleckets främre ända graveradt initialerna: I T

Å hvartdera låsbleckets insida stämpel: AC

Å ena pistolen under högra pipan samt å den andra under den vänstra stämpel:

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 0.375 m.
Pipa, längd: 0.218 m.

Franskt arbete, Paris, från 1700-talets midt.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
November 1891
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.
Pris: Kr. 40.

Ä. 4. PISTOL med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, slät, den bakre åttasidig och kannelerad; mellan dessa delar en kort, rund del med en tvärgående profilering vid hvardera ändan, framför den främre ett graveradt bladornament. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, vid främre ändan ett graveradt bladornament. Korsskruf gående från undersidan.

Lås:

Låsblecket jämte öfriga beslag med graverade orneringar i högrelief. Låsbleckets utsida rundad, bakom hanen en åt höger springande hare. Låsskrufvar två, med svagt kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, å detta en bladranka, en hare och en hund; vid öfre kanten bakom den bakre låsskrufven en träskruf och ett tomt hål.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna bladornament. Hanskruf i form af en blomma. Hanläppar ovala, utsidor runda, släta, å den öfre framtill en mussla, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en rak ståndare, något

afsmalnande uppåt och afslutad i en kort böjning bakåt, baksida rundad, framsida plan med en smal fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud, å hvars öfverända ett bladornament i relief. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, å den senare ett bladornament; vid inre kanten å undersidan en fläns med graverade bladornament. Öfver fängpannan ett lock med svagt rundad öfversida och plan undersida med en liten oval urskålning; från bakkanten utgår en kort, starkt böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, å denna nedtill ett bladornament, framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkant skarp, nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt bågformad, med plan framsida och något rundad baksida, vid hvilken är fäst ett genombrutet, rakt utstående ornament, samt gående genom en spetsoval skifva af järn, å denna vid hvardera sidan en liggande hare, vid ändarna bladornament. Skifvan fäst vid främre ändan med korsskrufven, den bakre ändan fasthållen af en träskruf. Varbygel af järn, starkt bågformad, afsmalnande åt ändarna och där afslutad i en slät hals; från den främre ändan utgår ett kort, genombrutet ornament, från den bakre en smal skena med ytterändan afslutad i ett genombrutet bladornament. Å bygelns utsida en hare. Bygeln fäst i det främre bladornamentet med en skruf, i den bakre skenan med två.

Stock:

Af valnötsträ, ofvanpå kolfven nedanför svansskrufvens stjärt ett nedfälldt beslag af järn, hvarå i relief mot punsad botten rikt rankverk, vid nedre ändan en hare(?), å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken på ömse sidor en enkel ornering i relief.

Kolf svagt bågformad, med rund genomskärning, yttre ändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar. Å ytteränden i midten en utanpå liggande rund skifva i form af en blomma, däromkring i rikt rankverk två hundar och två harar. Kappan fäst med en från den runda skifvans insida in i kolfven gående tunga.

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af mörkt horn. För laddstaken löper på undersidan en 0.065 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två cylindriska rörkor af järn för laddstaken; kring hvardera rörkans midt mellan två smala dubbelstafvar en bladornerad bred staf, ändar bladprydda och snedt afskurna; bakre rörkan fortsatt in på stocken i en lång, spetsig flik.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.147 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en profilerad knopp af järn i form af en flerbladig blomma, knoppen fäst vid laddstaken med en i denna gående tunga.

Öfver kammaren graveradt: LAZARINO

Under pipan stämpel:

Å låsblecket graveradt låssmedens (stålsnidarens?) namn: Dicino Frusca

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.285 m.
Pipa, längd: 0.158 m.

Italienskt arbete från omkring år 1700; pipsmed sannolikt tillhörande den berömda italienska smedsfamiljen COMINAZZO i Gardone vid Brescia, hvars medlemmars signering dock förfalskades redan på deras egen tid. (En LAZARO LAZARINO, som ej signerade med familjenamnet, arbetade mellan 1690 och 1730 och var son till den år 1696 i Gardone aflidne LAZARINO COMINAZZO d. y., en af Italiens förnämsta pipsmeder, hvilken brukade signera med hela namnet LAZARO LAZARINO COMINAZZO.) Orneringen å järndelarna är ett arbete af vapensmeden och stålsnidaren PICINO FRUSCA i Brescia, verksam vid 1700-talets början, brukade ornera sina vapen med apfigurer; arbeten af honom finnas i Turin (Armeria Reale), Neapel (Museo FILANGIERI) och Venedig (Museo CORRER) (se ULRICH THIEME: »Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart», Zwölfter Band, Leipzig 1916).

Inköpt af WALTHER VON HALLWYL
28 Oktober 1893
från infanterikaptenen GUSTAF OSCAR FABRICIUS ENGELHART (se kvitto 28 Oktober 1893) genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR.
Betald 29 Oktober 1893, se WALTHER VON HALLWYLS privata Kassabok, 28 Oktober 1893 kvitto.
Pris: Kr. 75, se WALTHER VON HALLWYLS privata Kassabok och kvitto.

Känd tidigare ägare:
Infanterikaptenen GUSTAF OSCAR FABRICIUS ENGELHART, f. 4 Juli 1853.

Ä. 5. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:
Rund, blank med imiterad damaskering, på öfversidan en smal, slät platta samt vid kammaren två plana sidosidor. Öfver kammaren mot guldpunsad botten en man i 1700-talsdräkt och med ett spjut i högra handen samt hållande en hund i koppel med den vänstra; därunder ett musselliknande ornament. Lopp slätborradt. Kaliber: 13 mm. Korn af silfver, fäst vid en i pipan infälld fyrkantig skifva med utdragna hörn. Svansskrufvens stjärt med rundad, intagen ytterända, å denna bågornament mot botten som ofvan. Korsskruf med platt, i stjärten nedfälldt hufvud.

Lås:
Låsbleckets utsida rundad, å denna mot guldpunsad botten framför hanen två hjortar, bakom hanen en jägare och en hund. Låsskrufvar två, med svagt kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, å detta ciseleradt: i förgrunden träd och två sittande hundar, till höger i bakgrunden ett slott på en höjd, vid hvardera ändan å blecket ett musselornament.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna mot guldpunsad botten ett musselornament. Hanskruf med kullrigt, strålformigt reffladt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga, å den öfre läppens utsida ett musselornament mot botten som ofvan. Från den undre läppens bakkant utgår rakt uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en oval ståndare, spetsen framåt inrullad, baksida rundad, framsida plan. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud. Mellan hanläpparna å den ena ett trästycke i stället för flinta.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, å undersidan vid inre kanten en slät fläns, vid bakkanten en snedt uppstående, framböjd skärm. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, å denna ett musselornament som å den öfre hanläppen; framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter ornerade, nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt bågformad, med svagt rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill en på kant stående tunn skifva, samt gående genom en kort skifva af järn med konturerad kant, främre ändan fäst med korsskrufven. Varbygel af förgylld brons, svagt S-formad, främre ändan afslutad i en rund hals, från hvilken utgår på stocken en lång spets med konturerad kant; vid den bakre ändan ett bågformadt stöd, hvilande mot en på kolfven utlöpande lång skena. Å bygelns utsida i ovalt fält en hind, stående bredvid ett träd, å spetsen blad- och musselornament. Bygeln fäst å den ena pistolen i bakre skenan med en skruf af järn (senare tillkommen).

Stock:

Af valnötsträ, snidad samt med beslag af förgylld brons. Å kolfvens öfversida omkring svansskrufvens stjärt blad- och musselorneringar, å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken liknande ornament.

Kolf bågformad, med rund genomskärning, ytterändan något utsvälld. Ofvanpå kolfven ett aflångt beslag, hvarå en hund, stående framför ett träd, kring kanterna blad- och musselorneringar. Kolfkappan med konturerad kant, afsmalnande uppåt till en spets; å kappan träd samt en liggande hjort och en hjortko, för öfrigt båg- och musselornament, kring kanterna en smal profilering. Kappan fäst i den öfre spetsen å den ena pistolen med en skruf af järn (senare tillkommen). All ornering i rokoko och relief, beslagen ciselerade mot punsad botten.

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af mörkt horn (å den ena pistolen delvis bortfallen). För laddstaken löper på undersidan en 0.090 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af förgylld brons, den bakre rörkan fortsatt in på stocken i en spetsig flik med konturerad kant, å fliken blad- och musselornament.

Ena laddstaken af valnötsträ, längd 0.130 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en konisk skoning af horn; den andra af björk (ej original), med koniskt utsvälld nederända, längd 0.129 m., diameter 0.010 m.

Å ena pistolen inuti låsblecket stämpel:

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.388 m.
Pipa, längd: 0.231 m.

Från 1700-talets midt.

Anm. Kolfändan å ena pistolen afbruten och lagad.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
3 Oktober 1894
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se bref 3 Oktober 1894)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 3 Oktober 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och bref.
Pris: Kr. 120, se bref.

Ä. 6. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, slät, den bakre baktill åttasidig, framtill sextonsidig; å den åttasidiga delens tre öfre sidor spår af inkrusterade ornament i guld (å den ena pistolen nästan alldeles utplånade); å den sextonsidiga delen mellan de olika sidorna en smal hålkäl, ett stycke framom den sextonsidiga delen en tvärgående profilering. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Korn af silfver. Svansskrufvens stjärt rektangulär, med spår af guldinkrustering. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida rundad, å denna graveradt framför hanen en bladranka, bakom hanen en sittande man i profil åt höger, hållande en kikare mot ögat. Kring låsbleckets ytterkant två graverade ränder. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, genombrutet af två mot hvarandra vända S-formade bladslingor, mellan dessa i midten en päronformad del.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna graveradt bladornament. Hanskruf liten, med kullrigt, rosettformadt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med framåt inrullad spets, baksida tvåsidig, framsida plan, i denna en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på lång hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, vid inre kanten å undersidan en kälformad fläns. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida,

hvari en rund urskålning; från baksidan utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, längs midten en skarp rygg, på ömse sidor om denna ett graveradt bladornament, framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkant skarp, den nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets (afbruten å ena pistolen); fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare bågformad, med starkt tillbakaböjd ytterända och svagt rundade sidor samt gående genom en kort skifva af järn med konturerad kant; upptill å baksidan en på kant stående skifva med svagt konturerad ytterkant. Varbygel af järn, afsmalnande åt ändarna, längs hvardera kanten en smal staf; från främre ändan utgår en kort spets, afslutad i ett genombrutet bladornament, den bakre ändan utlöpande i en smal skena med rundad utsida och konturerad spets. Bygelns fästen ej synliga.

Stock:

Af alrot, snidad, med inläggningar af silfver. Ofvanpå kolfven inlagda symmetriska bladorneringar af fina linjeslingor, nedanför svansskrufvens stjärt ett pålagdt ornament af silfver i form af en maskaron, på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en snidad bladranka i relief. Å stockens undersida bladrankor och inläggningar som å kolfven. (Stockarna afbrutna och lagade.)

Kolf svagt böjd, med rund genomskärning, ytterändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande smala spetsar; å ytteränden en utanpå liggande tunn rosett med uddad ytterkant, i midten en profilerad knopp; å kappan spår af graverade ornament. Kappan fäst med en från rosettens insida in i kolfven gående tunga.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.145 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af järn, den bakre fortsatt in på stocken i en smal, spetsig flik.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.312 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk utsvällning.

Å låsblecket graveradt pistolsmedens namn och hemort: BOVLAR A ANGERS

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 0.505 m.
Pipa, längd: 0.323 m.

Franskt arbete, Angers i departementet Maine et Loire, från 1600-talets slut; pistolsmed BOVLAR.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

4 Januari 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se räkning 4 Januari 1895)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 4 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 120, se räkning.

Ä. 7. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, slät, den bakre åttasidig, ofvanpå pipan framtill i relief ett långt, lansettformadt blad, å den bakre delens tre öfre sidor i relief ett stort bladornament. Öfver kammaren en tvärgående profilering. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Svansskrufvens stjärt med konturerad ytterända och graverade bladornament mot fint streckad botten. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsblecket jämte öfriga låsdelar med ornering i rokoko och relief.

Låsbleckets utsida plan, slät, ytterkant fasad, vid bakre ändan ett bladornament. Låsskrufvar (ej original) två, af järn, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, med konturerad kant, kring denna bladverk.

Hane S-formad, utsida plan, å denna ett bladornament, kant fasad. Hanskruf med rosettorneradt kullrigt hufvud. Hanläppar fyrsidiga med rundade hörn, utsidor rundade, insidor plana och taggiga, å den öfre läppens utsida ett bladornament. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en ståndare med framåt inrullad spets, baksida rundad, framsida slät. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på profilerad hals. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), bakre delen omsluten af en blyhylsa (s. k. flintfoder).

Fängpannans undersida och ytterkant rundade; å framkanten utgår en kort flik till fäste för fängpannelockets axel, å flikens utsida ett bladornament, vid bakkanten en uppböjd skärm med framåt inrullad öfverkant, vid öfre kanten å undersidan en profilerad fläns. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och insänkt, plan undersida; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en axel, fäst i den från fängpannan utgående fliken. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål) med något framåtböjd spets; baksida rundad, å denna en lång tunga, kring kanten en profilerad list; framsida å den ena pistolen slät, å den andra refflad. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkant fasad och profilerad, den nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare af förgylld brons, starkt S-formad, med inrullad spets, rundad framsida och tvåsidig baksida, å hvilken upptill en på kant stående skifva med rak ytterkant, samt gående genom en kort skifva af förgylld brons, med konturerad kant, främre ändan fäst med korsskrufven. Varbygel af förgylld brons, bågformad, hvardera ändan afslutad i en rund hals och utlöpande på kolfven i en kort skena, afslutad i ett flerflikadt bladornament (det å bakre skenan å ena pistolen ej original); å bygelns utsida längs hvardera kanten en profilerad list samt vid hvardera ändan ett bladornament.

Stock:

Af valnötsträ, snidad i relief med ciselerade beslag af förgylld brons. Å kolfven omkring svansskrufvens stjärt bladornament, å stockens sidor liknande.

Kolf bågformad, med rund genomskärning, ytteränden knoppformigt utsvälld; ofvanpå kolfven ett infälldt beslag med konturerad, bladornerad kant under trebladig krona. Kolfkappa med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar; å ytteränden profilering af koncentriska lister; i midten en kupig skifva, hvarå ett bladornament; å kappans sidor bladornament.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.135 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af förgylld brons, den bakre fortsatt in på stocken i en kort flik med ytteränden afslutad i ett flerflikadt blad.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.272 m., diameter 0.012 m., nedre ändan försedd med en spolformad knopp af förgylld brons med skifformad ända.

Öfver kammaren en nio gånger upprepad, ursprungligen förgylld stämpel med ett lejonansikte (otydligt):

Å låsbleckets nedre kant graveradt låssmedens namn: DIE:ZANONI

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 0.440 m.
Pipa, längd: 0.278 m.

Italienskt arbete från 1700-talets midt; låssmed DIEGO ZANONI, verksam i Brescia. (I museet i Freiburg, Schweiz, finnes en s. k. trombon af honom.) Stämpeln å pipan förefaller att vara spansk.

Anm. Stocken å båda pistolerna bräckt midt för låset samt å den ena äfven vid främre ändan.

Inköpta af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

9 Juli 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 9 Juli 1895)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 9 Juli 1895, se Rescontra (WILHELMINA VON HALLWYL) och kvitto.
Beloppet ersatt af WALTHER VON HALLWYL 31 December 1895, se Rescontra.
Pris: Kr. 75, se kvitto.

Ä. 8. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Brunerad, afsmalnande åt mynningen, öfversida tresidig, sidosidor plana, undersida rundad. De tre öfre sidorna ornerade i silfver och relief med blommor, änglahufvuden, bladkvistar och drufklasar, i midten en stående bevingad kvinnofigur, hållande en nedhängande palmkvist i hvardera handen. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt med intagen, spetsig ytterända; å stjärten inlagdt i silfver monogram: *Fig. 1*, ofvanför detta en gaffelgrenad bladkvist. Korsskruf blånad, med platt hufvud.

Fig. 1.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna i relief mot punsad botten på ömse sidor om hanen blad- och musselornament i rokoko. Låsskrufvar två, blånade, med svagt kullriga hufvuden. Skrufbleck af silfver, å detta ciseleradt i relief mot punsad botten en trofégrupp af tre kanoner, fyra fanor, ett pilkoger, en trumma och en puka.

Hane S-formad, utsida plan, å denna i relief mot punsad botten blom- och bladornament. Hanskruf blånad, med kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en ståndare med kort, framåtböjd spets, baksida med starkt fasade kanter, framsida plan. Hanläppsskruf blånad, med rundt, förtryckt hufvud på lång, smal hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida tvåsidig, ytterkant tvär med fasade hörn, å ytterkanten ett graveradt bladornament, vid inre kanten å undersidan en kälad fläns. Öfver fängpannan ett lock, öfversida med starkt fasade kanter, undersida plan; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida tvåsidig, upptill ett musselornament mot punsad botten, framsida plan. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter ornerade, nedre ändan utlöpande i en bladornerad liten spets (afbruten å den ena pistolen); fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare nästan rak, med rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill en på kant stående skifva med konturerad ytterkant, samt gående genom en kort skifva af järn, med intagna, spetsiga ändar; skifvan fäst vid främre ändan med korsskrufven. Varbygel af silfver, afsmalnande åt ändarna, främre ändan afslutad i en hals, från hvilken utgår en ciselerad, bladornerad spets; bakre ändan utlöpande i en lång, slät skena; å bygelns utsida ciseleradt i relief mot punsad botten blad- och musselornament. Bygelns fästen ej synliga.

Stock:

Af valnötsträ, snidad. Å kolfven nedanför svansskrufvens stjärt ett bladornament, nedanför detta ett stående ovalt beslag af silfver med konturerad kant, å beslaget graveradt ett vapen: *Fig. 2;* å undersidan framför varbygelns främre spets ett musselornament.

Fig. 2.

Kolf svagt böjd, med rund genomskärning, ytterändan något utsvälld med spetsigt afslutad nederkant. Kolfkappa af silfver, med konturerad kant, öfre ändan spetsigt framdragen upp på kolfven; å kappan ciseleradt i relief: å nedre delen mot slät botten vid nedre kanten ett bladornament, vid den öfre ett musselornament, å den öfre delen mot punsad botten en stående krigare, bärande en fana å högra axeln; vid sidorna och upptill bladornament. Kappan fäst med två blånade skrufvar.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.065 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två svagt spolformade rörkor af silfver, kring hvarderas ändar två smala stafvar, den bakre rörkan fortsatt ned på stocken i en smal, spetsig flik, hvarå graveradt ett bladornament.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.172 m., diameter 0.011 m., nedre ändan med en konisk skoning af silfver.

Å låsblecket under fjädern för fängpannelocket graveradt låssmedens namn: C.Becher

Å bygel och kolfkappa silfverstämpel (orig. $^1/_4$):

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.310 m.
Pipa, längd: 0.173 m.

Tyskt arbete från 1700-talets midt, pipan från 1600-talet; låssmed LEOPOLD BECHER, verksam i Karlsbad i Böhmen (arbeten af honom återfinnas flerstädes, såsom i Wien, Köpenhamn, Darmstadt och S:t Petersburg).

Anm. Kolfven å båda pistolerna bräckt och lagad, stocken å båda bräckt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpta af den sistnämnda
17 Oktober 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 17 Oktober 1895, utställdt på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 18 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 17 Oktober 1895 kvitto.
Pris: Kr. 290, se kvitto.

Ä. 9. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:
Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen sextonsidig, den bakre åttasidig, mellan delarna en profilering, vid bakre ändan och vid mynningen en ringformad profilering. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt fyrsidig, bredare mot ytterändan. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud (den å ena pistolen skadad).

Lås:
Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt: framför hanen en kvinna, sittande halft åt höger med vänstra handen utsträckt, den högra stödd mot marken, framför henne en springande hund; bakom hanen en hund, bunden vid en trädstam. Låsskrufvar två, med svagt kullriga hufvuden. Skrufbleck af silfver, genombrutet i form af i starka böjningar gående bladslingor; blecket fäst vid bakre ändan med en skruf.

Hane S-formad, utsida plan, å denna graverade bladornament. Hanskruf med kullrigt hufvud. Hanläppar runda, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en svagt S-formad ståndare med tvär, framåt inrullad spets, baksida med fasade kanter, framsida plan. Hanläppsskruf med äggformadt hufvud på kort, indragen hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida tvåsidig, ytterkant tvär med fasade hörn, vid inre kanten å undersidan en kälad fläns. Öfver fängpannan ett lock med plan öfversida med fasade kanter samt plan undersida, hvari vid inre kanten en kilformad käl; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida trefasad, å denna graverade bladornament, framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter ornerade, nedre ändan utlöpande i ett S-formadt blad; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt bågformad, med bakåt inrullad spets, rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill en på kant stående skifva med konturerad utkant, samt gående genom en kort skifva af järn med konturerad kant; skifvan fäst vid främre ändan med korsskrufven. Varbygel af silfver, afsmalnande åt ändarna, hvardera afslutad i en slät hals; från den främre ändan utgår en kort spets med konturerad kant, den bakre utlöpande i en lång, smal skena med fasade kanter; å bygelns utsida samt å spetsen bandorneringar mot punsad botten.

Stock:

Af lönn, snidad med orneringar i relief. Å kolfvens öfversida på ömse sidor om svansskrufvens stjärt bandslingor, nedanför dessa ett stående ovalt beslag af silfver med konturerad kant; i beslagets midt ett slätt, ovalt fält, omgifvet af bandorneringar mot punsad botten; å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken blad- och bandslingor.

Kolf bågformad, med rund genomskärning, ytterändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af silfver, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar; å ytterändan en utanpå liggande skifva med konturerad kant, å skifvan i relief mot punsad botten en figur i bröstbild inom bandflätningar. Kappan fäst med en från skifvans undersida in i kolfven gående tunga.

Stocken vid mynningen skodd med en bred skifva af horn, å denna på ömse sidor om laddstaken ett bladornament i relief. För laddstaken löper på undersidan en 0.195 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två sexsidiga rörkor af silfver, kring hvarderas ändar en smal staf; bakre rörkan fortsatt in på stocken i en spetsig flik, hvarå ornament som å varbygeln.

Laddstake af lönn, längd 0.382 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af mörkt horn.

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 0.578 m.
Pipa, längd: 0.400 m.

Från 1600-talets slut.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,

23 och 24 Februari 1897.
Katalog 105 n:r 380, se räkning 23 Februari 1897.
Betalda 26 Februari 1897, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 141, se räkning.

Ä. 10. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen sextonsidig, mellersta delen rund, skild från den främre af en tvärgående profilering, bakre delen åttasidig och kannelerad. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan med fasade ytterkanter. Å låsblecket graveradt: framför hanen en liten delfin, vid öfre kanten framför hanen ett flerflikadt blad, vid främre ändan ett bladornament, vid den bakre ett rikare bladornament, ytterst en kort, bladformad spets. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, bestående af ett infälldt, genombrutet bladornament, ett för hvardera skrufven.

Hane S-formad, med ett utvikt blad på kort stjälk vid hvardera kanten, utsida plan, med graverad akantusbladslinga mot fint randig botten. Hanskruf med kullrigt hufvud utan mejselreffla, hufvudet graveradt i form af en blomma. Hanläppar med tvära ytteröndar, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en rak, fyrsidig ståndare, i den öfre läppens bakkant en klyka, afpassad för ståndaren. Hanläppsskruf med bägarformadt hufvud och djup reffla. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk), å den ena pistolen med foder af groft läder och med en utanpå liggande lapp af rödt tyg.

Fängpannans undersida tvåsidig, ytterända rak, profilerad och med graverade orneringar. Öfver fängpannan ett lock, öfversida rundad, undersida plan; från bakkanten utgår ett kort utsprång med graveradt bladornament, locket svängbart å utsprånget på en axel. Vid lockets framkant en snedt uppstående slagskärm (eldstål), baksida trefasad, nedtill å hvardera sidan ett utstående ornament; framsida rak, plan. Locket med inuti liggande fjäder.

Aftryckare svagt bågformad, med bakåt inrullad spets, plan framsida och rundad baksida samt gående genom ett i stocken infälldt genombrutet bladornament af järn. Varbygel af järn, afsmalnande framåt med ändan inskrufvad i stocken, bakre ändan afslutad i en kort, rundstafvig hals, som utlöper på kolfven i en lång, smal skena, afslutad i ett bladornament, detta fäst med en skruf; å bygelns utsida längs hvardera kanten graverade bladornament, längs midten en genombruten bladranka, vid bakre ändan ett stort bladornament i relief.

Stock:

Af valnötsträ, slät, svartlackerad.

Kolf starkt böjd, med rund genomskärning, ytteränden trumpetformigt utsvälld och tryckt från sidorna. Kolfkappa af järn, kupig, kring kanten en graverad bladbård,

innanför denna en genombruten och graverad bladranka; å kappans midt en liten rund knopp. Kappan fäst med en från knoppens undersida in i kolfven gående sprint.

Stocken vid mynningen skodd med ett profileradt beslag af järn. För laddstaken löper på undersidan en 0.180 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom en cylindrisk rörka af järn, å dennas utsida genombrutet blom- och bladmönster.

Laddstake af valnötsträ, svartlackerad, längd 0.300 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en konisk knopp af järn, afslutad i en kullrig knopp med spår af graverade bladorneringar, nedtill en cylindrisk utsvällning samt under denna en profilerad hals. Knoppen med en ned i laddstaken gående tunga, fäst med två tvärgående nitar.

Öfver kammaren graveradt pipsmedens namn (nästan utplånadt å den ena):

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.490 m.
Pipa, längd: 0.302 m.

Italienskt arbete; pipsmed sannolikt LAZARO COMINAZZO, tillhörande den berömda pipsmedsfamiljen COMINAZZO i Gardone vid Brescia (han signerade sina arbeten LAZARI COMINAZ och anses hafva arbetat omkring år 1620—1650, se ULRICH THIEME: »Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart», Siebenter Band, Leipzig 1912).

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
April 1897
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Pris: Kr. 120.

Ä. 11. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, vid kammaren två plana sidosidor, ofvanpå längs midten en smal platta, hvarå graveradt baktill ett bladornament (nästan utplånadt å den ena). Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Korn af silfver. Svansskrufvens stjärt rektangulär, å denna graverade blom- och bladornament. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud, hvarå graveradt en rosett.

Lås:

Låsbleckets utsida rundad, å denna graveradt: framför hanen bladornament med en fågel och en slända, vid öfre kanten ett ansikte med draperi, bakom hanen å den ena

pistolen en manlig bröstbild med hjälm, å den andra en kvinnlig i urringad klädning, hvardera bilden omgifven af en oval lagerkrans, öfver denna en i två bågar hängande girland samt två vågiga band. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, i form af en slingrande orm med fjällig kropp och drakhufvud.

Hane S-formad, utsida rundad, med graverad bladranka. Hanskruf med kullrigt hufvud, graveradt i form af en blomma. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår en uppåt afspetsad ståndare med framåt inrullad spets, baksida rundad, framsida plan, i den senare en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på profilerad hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, vid bakkanten en smal skärm, å undersidan vid inre kanten en smal, stafformad fläns. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida, hvari en liten rund urskålning; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, å denna en hög, konturerad rygg, från hvars öfre ända utgår ett graveradt bladornament, kring kanten en utstående staf; framsida slät. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter skarpa, den nedre ändan utlöpande i en kort, bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt bågformad, med bakåt i en rund ögla omböjd spets, rundad framsida och plan baksida samt gående genom högra kanten af en konturerad kort skifva af järn, med ett graveradt bladornament och fäst med korsskrufven. Varbygel af järn, afsmalnande åt ändarna, hvardera afslutad i en rund hals; från den främre ändan utgår en kort, bred skena med konturerad kant, afslutad i ett treflikadt blad; den bakre fortsatt utefter kolfven i en lång, smal, slät skena. Å bygelns utsida graveradt ett S-formadt bladornament med främre ändan afslutad i ett fantastiskt drakhufvud.

Stock:

Af lönn, med snidade bladrankor på ömse sidor om svansskrufvens stjärt samt på stockens undersida bakför rännan för laddstaken. Ofvanpå kolfven nedanför svansskrufvens stjärt ett infälldt, genombrutet ornament af silfver, hvarå inom oval lagerkrans ett kvinnohufvud i relief och i profil åt höger.

Kolf bågformad, med rund genomskärning, ytteränden knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar, å ytteränden en utanpå liggande skifva, hvarå en lejonmaskaron i relief. Kappan fäst med en från skifvans undersida in i kolfven gående tunga.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.175 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af järn; den bakre rörkan fortsatt in på stocken i en smal, spetsig flik, hvarå graverade bladornament.

Laddstake (ej original) af valnötsträ, längd 0.337 m., diameter 0.009 m., nedre ändan koniskt utsvälld.

Å pipplattan graveradt pistolsmedens namn och adress samt årtalet:

PI RAVBE · AVX · GALLERIES · PARIS · 1636

Under pipan smedsstämpel:

Å låsblecket graveradt pistolsmedens namn och adress: PIRAVBE·AVX·GALLERIES·PARIS

Vikt: 1.100 kg.
Längd: 0.525 m.
Pipa, längd: 0.347 m.

Franskt arbete, Paris, från år 1685; pistolsmed BERTRAND PIRAUBE, erhöll 25 Januari 1650 kungligt bref på butik i Louvre-galleriet och var verksam ännu år 1700; pipsmed med initialerna N. R. (N. K.?).

Anm. Stocken å ena pistolen bräckt.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1897
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpta af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
10 och 11 December 1897.
Katalog 112, Vapen, n:r 69, se räkning 10 December 1897.
Betalda 15 December 1897, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 101, se räkning.

Ä. 12. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blånad, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund med platt öfversida, den bakre åttasidig, å de tre öfre sidorna med spår af inkrusterade bladornament i guld. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan inlagd skifva med spetsigt utdragna hörn. Svansskrufvens stjärt med intagen spetsig ytterända, ofvanpå stjärten ornament som å pipan. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna graveradt mot nedsänkt, punsad botten: framför hanen en sittande kvinna och två hundar, bakom hanen en sittande man med en bössa samt en hund. Låsskrufvar två, blånade, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, med konturerad kant; å blecket ciseleradt mot punsad botten två ryttare, affyrande pistolerna mot hvarandra; kring kanterna blad- och musselornament i rokoko.

Hane S-formad, utsida plan, å denna graveradt bladornament mot nedsänkt, punsad botten. Hanskruf blånad, med bladorneradt kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt som stöd för den öfre läppens bakkant en ståndare med något tillbakaböjd och framåt

inrullad spets, baksida nedtill tvåsidig, upptill rundad, framsida plan. Hanläppsskruf blånad, med päronformadt hufvud. Flinta saknas.

Fängpannans undersida tvåsidig, ytterkant tvär med fasade hörn, å undersidan och ytterkanten graverade ornament, vid inre kanten å undersidan en kälformad fläns. Öfver fängpannan ett lock, öfversida med starkt fasade kanter samt å midten en rund urskålning, undersida plan; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida tvåsidig, å denna graverade ornament, framsida plan. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter fasade, den nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare rak, med rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill en på kant stående skifva med konturerad ytterkant, samt gående genom en kort skifva af järn, fäst med korsskrufven. Varbygel af förgylld brons, främre ändan starkt nedböjd och afslutad i en slät hals, från hvilken utgår på stocken en lång, spetsig flik, bakre ändan nedböjd i tvär vinkel och utlöpande i en lång, smal skena; å bygelns utsida ciseleradt i relief mot punsad botten en krigare, svängande ett svärd med ena handen, öfver och under honom bladornament, å den främre spetsen bladornament i rokoko.

Stock:

Af valnötsträ, snidad. Ofvanpå kolfven på ömse sidor om svansskrufvens stjärt bladornament i relief, nedanför dessa ett i kolfven infälldt ornament af förgylld brons, i hvars midt en oval namnplåt (tom), hållen af en ängel, nedtill en fågel, upptill en trebladig krona, uppburen af en putto, å plåtens öfre ända en liten lejonmaskaron. Å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken ornament som vid svansskrufvens stjärt.

Kolf starkt bågformad, med rund genomskärning. Kolfkappa af förgylld brons, ciselerad i form af ett lejonhufvud, hvars man fortsätter upp på kolfven i en lång, spetsig flik. Kappan fäst med en blånad skruf af järn med kullrigt hufvud.

Stocken vid mynningen skodd med ett ciseleradt beslag af förgylld brons med en på stocken nedlöpande spetsig flik, å beslagets sidor ciselerade bladornament mot punsad botten. För laddstaken löper på undersidan en 0.110 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två sexsidiga rörkor af mässing, den bakre utlöpande på stocken i en spetsig flik i form af ett mångflikadt blad.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.260 m., diameter 0.012 m., nedre ändan med en lång, konisk knopp af mässing (bortfallen å ena laddstaken).

Å låsblecket under fängpannelockets fjäder graveradt låssmedens namn: F. Petter

Vikt: 0.850 kg.
Längd: 0.407 m.
Pipa, längd: 0.260 m.

Tyskt arbete från 1700-talets midt; låssmed F. PETTER.

Inköpta af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland.

Ankommo 28 December 1897, se tullräkning.
Betalda 17 Januari 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och Hushållsbok.
Pris: Mk 75, se Hushållsbok.

Ä. 13. PISTOL med hjullås.

Pipa:

Blank, främre delen rund med svagt utsvängd mynning, den bakre åttasidig, mellan delarna ett snedreffladt band. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, fäst vid en i pipan infälld skifva. Sikte i form af en oval upphöjning med kälad öfversida ofvanpå svansskrufvens stjärt, som är rektangulär och slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät, blånad. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, öfver hjulet en blånad kapsel med plan öfversida och svagt rundad ytterkant, nedtill kring tappen en cylindrisk hylsa.

Hane stor, trubbvinklig, med utanpå liggande fjäder; nedre delen smal, fyrsidig, ytterkant rundad; öfre delen platt, fyrsidig; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor nästan plana, aftunnade utåt, insidor plana och tvärrefflade; i den undre läppens bakkant en gaffelformad klyka, hvilken griper om hanens öfre del. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, nedtill å denna en kort, cylindrisk del. Flinta saknas. Hanfjäder med ytterkanterna framtill rundade, baktill ornerade, nedre ändan utlöpande i en päronformad tunga. Öfver hanfjäderns ändar ett tvärgående profileradt mellanstycke, fäst med samma skruf som hanen och fjädern.

Fängpanna rektangulär, undersida plan, vid bakkanten en rakt uppstående skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med svagt rundad öfversida och plan undersida, vid framkanten en styrskena med konturerad rundad öfversida. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Framför hjulet ett fjädertrycke för fängpannelocket, med rund, platt knopp på lång, profilerad hals. Bakom hjulet en spärrhake med utanpå liggande fjäder; haken kort, med ornerad yttersida, ena ändan vinkelböjd och försedd med en klotrund knopp som handtag, vid den motsatta en skruf, hvarå haken är svängbar; haken afpassad för en från låset utgående tapp, öfver denna en kort båge, fortsatt bakåt i en päronformad tunga.

Aftryckare rundstafvig, svagt böjd, yttre ändan bakåt inrullad. Varbygel med rundad ut- och plan insida; främre ändan fäst med en skruf med kullrigt hufvud, den bakre ändan inskrufvad i stocken.

Stock:

Af valnötsträ, nästan helt och hållet belagd med elfenbensskifvor, graverade med arabesker, frukter, djur m. m., en del inlagda i svartbrun hartsmassa (intarsiateknik).

Kolfkula i något tryckt klotform, med rikt rankverk med runda frukter och smärre blad jämte inströdda blomrosetter, ekorrar, fåglar m. m. Midt på kulans undersida ett morionprydt manshufvud i profil åt vänster. Å kolfvens öfversida, i dylikt rankverk, en ekorre och en uggla samt nedanför svansskrufvens stjärt ett ansikte;

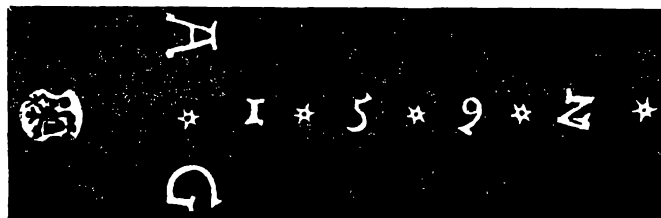
å ömse sidor om stjärten graveradt bladornament; å kolfvens vänstra sida en hare och en uggla, likaledes mellan rikt rankverk, å den högra bakom låsblecket graverade bladornament; å undersidan dylikt rankverk samt kring aftryckaren graverade blad, framom denna en ornamentgrupp, en sittande ekorre samt längst fram en skifva med graverade bladornament; å kolfven längst ned mot kulan en bladbård; kolfvens längdgående kanter med bårder af bandflätningar i olika mönster. Vid mynningen för laddstakens ränna ett liknande ornament samt ett fjällorneradt fält. Utefter öfverkanten vid hvarje sida en bård af löst tvinnade band. Å stockens undersida ornering i S-form och fjällmönster. Stocken vid mynningen skodd med en skifva af ben, hvarå på ömse sidor om laddstaken graverade bladornament, längre bak å hvardera sidan af stocken en liggande hare.

Kolf fyrsidig, afsmalnande bakåt, öfver- och undersidor rundade, sidosidor plana.

För laddstaken löper på stockens undersida ett 0.290 m. djupt rörformigt hål, hvilket afslutas ett kort stycke från mynningen.

Laddstake af björk, längd 0.355 m., diameter 0.014 m., nedre ändan med en konisk knopp af elfenben.

Öfver kammaren stadskontrollstämpel samt graveradt smedsinitialer och årtal:

Å pipans bakre ända inslaget:

Å stockens vänstra sida inslaget nummer:

Vikt: 2.150 kg.
Längd: 0.625 m.
Pipa, längd: 0.366 m.

Tyskt arbete från år 1592. (En bössa från år 1595 med samma initialer, A. G., jämte stämpel med örnmärket å pipan samt med liknande inläggningar å stocken finnes i Zeughaus i Schwarzburg, se n:r 900 i C. A. OSSBAHR: »Das Fürstliche Zeughaus in Schwarzburg», Rudolstadt 1895.)

Anm. Ett stycke af benlisten å stockens högra öfverkant bortfallet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.

Katalog 114 n:r 226, se räkning 18 April 1898.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 1100, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Öfverste-löjtnanten NILS HARALD JOACHIM ÅKERSTEIN, Stockholm, f. 1 Mars 1793 i Stockholm, d. 24 Oktober 1853 i Bonn, Tyskland.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Ä. 14. PISTOLER, ett par, med hjullås.

Pipa:

Blånad, rund, kannelerad med spår af förgyllning i kannelurerna, afsmalnande åt mynningen. Vid denna liksom öfver kammaren en tvärgående profilering; framför den bakre och bakom den främre ett fält, hvarå i relief med enstaka punkter i guld samt mot guldpunsad botten: å det främre fältet å båda pistolerna mellan två bladkvistar en bevingad sjöjungfru med en palmkvist i handen; å det bakre inom rikt bladverk: å ena pistolen NEPTUNUS, stående med treudd och en delfin, å den andra VULCANUS, stående med slägga på axeln. Lopp slätborradt. Kaliber: 13 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, å denna i relief mot guldpunsad botten blom- och bladornament. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna i relief med punkter och botten som ofvan: framför hjulet ett draperi, bakom hjulet å ena pistolen en delfin, en grip och två tritoner, den vänstra afskjutande en pil mot gripen; å den andra pistolen en delfin och en vingad sjöhäst samt två tritoner; kring låsbleckets ytterkant en profilering. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, å öfre ändan en rund knopp. Öfver hjulet en låg kapsel med plan utsida, å denna i relief mot botten som ofvan bladslingor och drakhufvuden. Kapseln fäst med två skrufvar.

Hane med utanpå liggande fjäder; den nedre delen balusterformad, den öfre bågformad; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, rundtom ciselerade i form af ett drakhufvud med öppet gap och böjd hals, å hvars utsida fjädrar i relief med spår af guld. Från den öfre läppens bakkant utgår ett uppsvängdt handtag med plan fram- och rundad baksida. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, å öfre och nedre ändan en liten rund knopp. Mellan hanläpparna å ena pistolen svafvelkis med foder af bly. Hanfjäder med ornerade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en profilerad

spets; öfver fjäderändarna ett profileradt tvärgående mellanstycke, fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern.

Fängpanna rektangulär, ytterkant rak, å denna en maskaron i relief mot guldpunsad botten, vid bakkanten en rakt uppstående skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med öfver- och undersidor plana, vid framkanten en ursprungligen förgylld kort spets med S-formad öfversida, fasade kanter samt afslutad i en profilerad knopp. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckare bågformad, med svagt rundad framsida, plan baksida och bakåt inrullad spets samt gående genom en kort, oval skifva af ben, inlagd i stocken. Varbygel af järn, lång, blånad, kannelerad och ursprungligen förgylld, afspetsad framåt, bakre ändan med spetsen i vinkel nedböjd och inskrufvad i kolfven, främre ändan fäst med en skruf.

Stock:

Af satinvalnötsträ, slät, kring kanterna inlagda ådror af ben.

Kolf svagt bågformad, med oval genomskärning, ytterändan trumpetformigt utsvälld och tryckt från sidorna. Kolfkappa af järn, kupig, med profilerad ytterkant; å kappan i relief mot guldpunsad botten en kvinnofigur med nedre delen af kroppen afslutad i bladornament, armar i form af vingar. Kappan fäst med fyra nitar af mässing.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af hvitt ben. För laddstaken löper på undersidan en 0.130 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två cylindriska rörkor af järn, den främre kort, med bladorneringar i relief mot guldpunsad botten, den bakre längre och kannelerad, framtill med en lång nedsvängning.

Laddstake af satinvalnötsträ, längd 0.342 m., diameter 0.009 m., nedre ändan med en blånad cylindrisk skoning af järn, ursprungligen förgylld.

Vikt: 1.300 kg.
Längd: 0.548 m.
Pipa, längd: 0.344 m.

Tyskt arbete, München, från 1600-talets midt; orneringen å järndelarna är ett arbete af CASPAR SPÄT, som år 1635 efterträdde DANIEL SADELER (död antagligen 1632) som kurfurstlig stålsnidare vid hofvet i München och troligen var lärjunge af denne, då han icke blott arbetar i samma teknik som denne utan äfven använder samma figurer och ornament; år 1665 aflämnade han sitt sista arbete till hofvet men arbetade privat ännu en del år, blef 29 Juli 1672 anställd som Hofkammerratsdiener, 1687 Burgpfleger im alten Hof, död 6 Oktober 1691 i München, minst 80 år gammal. (Om honom se HANS STÖCKLEIN: »Meister des Eisenschnittes», Esslingen a. N. 1922.) SPÄTS bössor och pistoler bruka vara försedda med stock af ELIAS BECKER, far eller son, i Augsburg (E. B. d. ä. kom 1633 till Augsburg, gifte sig där samma år samt dog 1674).

Anm. Å båda pistolerna stocken vid mynningen spräckt samt en del benådror bortfallna.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.

Katalog 114 n:r 229, se räkning 18 April 1898.
Betalda 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 2255, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. General-majoren grefve JOHAN CARL PUKE, f. 30 Maj 1795, d. 21 December 1847. Af grefve CARL PUKE öfverlämnade som gåfva år 1831 till
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar. Af dessa försålda å ofvannämnda auktion.

Ä. 15. PISTOLER, ett par, med hjullås.

Pipa:

Blank, främre delen rund, den bakre åttasidig; mellan dessa delar en kort, sextonsidig del, mellan denna och den runda delen en smal staf. Öfver kammaren på ömse sidor om den mellersta sidan en tvärgående rad af tre stjärnor. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt med rundad ytterända. Korsskruf med platt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, med starkt fasade kanter; å blecket graveradt vid öfre kanten framför hjulet en bladkvist, bakom hjulet en fyrbladig blomma och bakom denna en tulpan på lång stjälk. Hjul fritt, utanpå liggande, med fyrsidig tapp samt fasthållet vid nedre kanten af en kort hake, vid den öfre af fängpannan.

Hane med inuti låset liggande fjäder; nedre delen fyrsidig, å utsidan graveradt upptill och nedtill ett fantastiskt djurhufvud, hvilka hufvuden äro vända mot hvarandra; öfre delen fyrsidig och i trubbvinkel böjd mot den nedre, å utsidan ett fantastiskt ansikte; hanen svängbar på en nit, kring hvars ytterända en graverad rosett. Hanläppar rektangulära, utsidor och ytterkanter rundade, insidor plana och taggiga, i den undre läppens bakkant en klyka, afpassad för hanens öfre del. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, nedtill kring denna en rund fläns. Mellan hanläpparna å ena pistolen ljusgul flinta (s. k. fransk).

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, vid bakkanten en rakt uppstående skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med nedsvängd öfversida och plan undersida; vid framkanten utgår en kort spets med karnisformad öfversida. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckare dubbelviken, nästan rak, den bakre grenen tjänstgörande som fjäder. Varbygel af förgylld mässing, främre ändan utlöpande i en kort flik med spetsen afslutad i ett blad, den bakre ändan nedlöpande på kolfven i en lång skena, afslutad i ett blad;

å bygelns utsida en graverad bladrosett. Bygeln fäst med två skrufvar af mässing, den bakre å den ena pistolen af järn.

Stock:

Af trä, helt och hållet belagd med sköldpadd; framför låset en tvärgående profilering.

Kolf svagt bågformad, med oval genomskärning, ytterändan trumpetformigt utsvälld samt tryckt från sidorna, omkring ändan ett bredt band af förgylld mässing med graverade bladornament.

Stocken vid mynningen skodd med en tunn skifva af förgylld mässing. För laddstaken löper på undersidan en 0.210 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken. I rännan framtill en profilerad kort rörka af förgylld mässing.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.472 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en cylindrisk skoning af förgylld mässing.

Å pipans undersida vapensmedernas i Augsburg kontrollstämpel (pinjekotten, die Stadtpyr):

Vikt: 1.150 kg.
Längd: 0.665 m.
Pipa, längd: 0.460 m.

Tyskt arbete, Augsburg, från 1600-talets slut.

Höra till Manssadel L.1, i hvars hölster de sutto vid inköpet.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 230, se räkning 18 April 1898.
Betalda 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 630 (tillsammans med Vapen, Grupp XXXIV, L.1), se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Djursholms Rustkammare, Djursholm.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försålda å ofvannämnda auktion.

Ä. 16. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, främre delen rund, den bakre baktill åttasidig, framtill sextonsidig, mellan delarna en profilering. Kring mynningen ett profileradt band. Å pipan graveradt: öfver kammaren å de tre öfre sidorna en bård med ett tvärgående bladmönster, bakom bården en pärlrand, framför bården å öfre sidan en fågel; framtill å hvardera af de tre öfre sidorna ett blomliknande ornament. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät, framtill å denna en tvärgående bård som den å pipan. Korsskruf blånad, med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida rundad; vid bakre ändan ett flerflikadt blad. Låsskrufvar två, blånade, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af förgylld brons, infälldt i stocken, genombrutet och graveradt i form af blad och en slingrande drake.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna graveradt en blomma på lång, smal stjälk. Hanskruf blånad, hufvudet kullrigt, med tandad ytterkant. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga, den öfre läppen blånad. Från den nedre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare; baksida rundad och starkt svängd, spetsen starkt framåtböjd, framsida plan med fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf blånad, med tryckt päronformadt hufvud. Mellan hanläpparna ett trästycke i stället för flinta.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, å den senare en graverad bård, å undersidan vid inre kanten en käläd smal fläns. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida, i hvars midt en liten rund urskålning; från bakkanten utgår en kort, böjd hals, på hvilken locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, nedtill med en skarp rygg, framsida plan. Locket med utanpå liggande fjäder med skarpa ytterkanter samt fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt S-formad, med rundad framsida och plan baksida, å hvilken upptill en på kant stående skifva med konturerad kant, samt gående genom en blånad kort, smal skifva, fasthållen af den utanpå liggande varbygeln.

Varbygel af förgylld mässing, afsmalnande åt ändarna, hvardera ändan afslutad i en rund hals, den främre utlöpande i en kort, konturerad spets, den bakre fortsatt i en kort, slät skena; å bygelns utsida två breda flackstafvar, mellan dessa och vid hvardera ytterändan en skarp kant. Bygeln fäst i den bakre skenan med en skruf af järn.

Stock:

Af elfenben, slät.

Kolf starkt böjd, med rund genomskärning, å ytterändan som kolfkula snidadt ett antikt krigarhufvud med långa mustascher, stor hjälm med spetsig, upprullad pannskärm och långa öronskydd, å kalotten framtill ett fantastiskt djur med utbredda vingar, å hvartdera öronskyddet ett i S-form liggande drakliknande djur, baktill å hjälmen en stor fjäderbuske med ett fantastiskt djurhufvud som plymholk. Å kolfven ofvanför hufvudet en rundtom gående bred ring af förgylld brons med graverade tvärgående bladornament; ofvanpå kolfven nedanför svansskrufvens stjärt ett infälldt, genombrutet, delvis graveradt ornament (det å ena pistolen ej original) af förgylld brons med nedre ändan afslutad i en långsträckt, bladformad spets.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.185 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af förgylld brons, den bakre utlöpande på stocken i en lång, smal, spetsig flik.

Laddstake af elfenben, längd 0.302 m., diameter 0.013 m., nedre ändan med en profilerad knopp af förgylld brons.

Under pipan smedsstämpel:

Å låsblecket graveradt låssmedens namn och hemort:

Vikt: 0.900 kg.
Längd: 0.514 m.
Pipa, längd: 0.325 m.

Nederländskt arbete, Maastricht, från 1670-talet; låssmed JOHAN LOUROUX; pipsmed med initialerna I. R.

Anm. Stocken å båda pistolerna bräckt vid låset samt med enstaka sprickor.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 238, se räkning 18 April 1898.
Betalda 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 2485, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:
1. Rustkammaren på Steninge, Husby-Ärlinghundra socken, Uppland.
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försålda å ofvannämnda auktion.

Ä. 17. PISTOL (s. k. puffert) med hjullås.

Pipa:
Blank, främre delen rund, med utsvängd mynning, den bakre åttasidig, mellan delarna en profilering. Öfver kammaren å de tre öfre sidorna två tvärgående ränder. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud, gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, öfver hjulet en kupig kapsel, fäst med två skrufvar.

Hane med utanpå liggande fjäder; nedre delen fyrsidig, nedre ändan profilerad; öfre delen platt och starkt böjd, å utsidan graverade orneringar; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor plana, aftunnade framåt, insidor plana och tvärrefflade; från den öfre läppens bakkant utgår bakåt en kort, uppsvängd båge; från undersidan utgår nedåt genom den undre läppen en platt, fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med ytterkanterna rundade, öfre ändan med en framspringande lång spets. Öfver hanfjäderns ändar ett profileradt mellanstycke, fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern.

Fängpanna rektangulär, yttersida rak, med graverade ornament, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med öfver- och undersidor plana, å den förra graverade ornament, vid framkanten en profilerad styrskena. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Framför hjulet ett fjädertrycke för fängpannelocket med rund, platt knopp.

Aftryckare rak, rundstafvig, å ytterändan en profilerad knopp. Varbygel af järn, smal, långsamt afsmalnande framåt, kring midten en profilering, främre ändan fäst med en skruf, den bakre inskrufvad i kolfven. Å den låset motsatta sidan en spärrhake med fjäder för aftryckaren; hake platt, yttre ändan i vinkel utviken, vid motsatta ändan en skruf, hvarå haken är svängbar; fjäder med rundade kanter; hake och fjäder fästa på en i kolfven infälld skifva, i hvars bakre ända ett aflångt hål för en från låset utskjutande tapp.

Stock:

Af valnötsträ, helt och hållet belagd med elfenbensskifvor, graverade med arabesker, maskaroner och fantastiska djur m. m., en del inlagda i svartbrun hartsmassa (intarsiateknik).

Kolfkula klotformad, med sex längdgående, breda, djupa kälar, i hvardera runda, större och mindre frukter inom rankverk, frukterna med fyllningar i grönt och gult; mellan kälningarna en bred rygg, hvarå en bård i form af två om hvarandra tvinnade band mellan två smala ådror. Å kulans ytterända ett ciseleradt rundt beslag af förgylld koppar, å detta mot punsad botten ett manshufvud med lockigt hår och långt helskägg, kring kanten en smal bård med snedt öfver liggande blad.

Å kolfvens öfversida ett ansikte, omgifvet af rankverk och frukter, af hvilka två i grönt. Under svansskrufvens stjärt ett liknande ansikte, omgifvet af volutornament, samt på ömse sidor om densamma ett ansikte i profil. Å kolfvens vänstra sida ett djurhufvud samt frukter och rankverk, de förra delvis i grönt; å den högra volutornament. Å undersidan kring aftryckaren volutornament och framför varbygeln ett ansikte, omgifvet af liknande ornament, för öfrigt rankverk och frukter, delvis i grönt, däröfver en tvärgående skifva med ett liknande ansikte mellan voluter.

Å stockens vänstra sida baktill bröstbild af en hjälmprydd man i profil åt vänster, framom denna två hafsvidunder med kropparna flätade om hvarandra, dessutom rankverk med delvis gröna frukter. Å högra sidan ett djurhufvud och volutornament samt rankverk och frukter; å undersidan fjällmönster. Vid mynningen af rännan för laddstaken en skålla med ett ansikte mellan två S-formade ornament. Å kolfven nere vid kulan liksom utefter stockens kanter bårder af om hvarandra tvinnade band.

Kolf fyrsidig, nedböjd i trubbig vinkel mot stocken, öfver- och undersidor rundade, sidosidor plana. För laddstaken löper på stockens undersida en 0.175 m. djup, rörformad ränna.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.230 m., diameter 0.013 m., nedre ändan med en konisk knopp af ben.

Vikt: 1.550 kg.
Längd: 0.435 m.
Pipa, längd: 0.250 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1898
från hans svärmor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 225, se räkning 18 April 1898, utställd på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE.
Betald 20 April 1898, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 1950, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Ryttmästaren CARL HARALD FOLLIN, Pålsjö, Helsingborgs landsförsamling, Skåne, f. 30 Maj 1795, d. 4 Juni 1866, gift..... 1828 med FREDRIQUE BEATA MOLLBERG, f...... 1811, d...... 1883.
   Af ryttmästaren CARL HARALD FOLLIN öfverlämnad som gåfva år 1841 till
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Ä. 18. PISTOLER, ett par, med hjullås.

Pipa:
Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre baktill åttasidig, framtill sextonsidig, baktill å den runda delen en tvärgående profilering. Öfver kammaren graveradt å de tre öfre sidorna en tvärgående bård i uddmönster. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Korn af mässing, fäst på en i pipan inlagd skifva. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida framför hjulet plan samt bakför rundad. Låsskrufvar tre, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, infälldt i stocken, genombrutet och graveradt med rankverk af fantastiska figurer och djur, i midten en oval namnplåt (tom), hållen af två lejon. Hjul fritt, utanpå liggande, med fyrsidig tapp samt fasthållet af tre hakar, den nedre inskrufvad i låsblecket, de två öfriga fasthållna med hvar sin skruf.

Hane stor, trubbvinklig, med utanpå liggande fjäder; nedre delen spolformad med plan insida, öfre delen fyrsidig; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor rundade, insidor plana och refflade, i den undre läppens bakkant en klyka, afpassad för den öfre handelen. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med rundade kanter, öfver fjäderändarna ett rakt tvärgående mellanstycke, fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern.

Fängpannans undersida rundad, vid framkanten en rakt uppstående skärm med rundad öfverkant. Öfver fängpannan ett skjutlock med nedsvängd öfversida och plan undersida, vid främre kanten en kort spets med nedsvängd, rundad öfversida. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Framför hjulet ett rakt utstående trycke för fängpannelocket.

Aftryckare svagt bågformad, framsida rundad, baksida plan. Varbygel af järn, rak, långsträckt, främre ändan afslutad i en oval utsvällning, hvarå graveradt ett mansansikte med stora mustascher, bakre ändan i skarp vinkel nedböjd mot kolfven och fortsatt i en efter denna liggande lång skena; å bygelns utsida längs hvardera kanten en profilering. Bygeln fäst med två skrufvar.

Stock:

Af valnötsträ, slät.

Kolf svagt bågformad, med rund genomskärning. Ytterändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar; å kappan graveradt kring skrufven å ytterändan en bladrosett, vid hvardera spetsens bas ett bladornament, kring kanterna två smala ränder. Kappan fäst med den förut nämnda skrufven.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.075 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af järn, den bakre fortsatt in på stocken i en kort, spetsig flik.

Laddstake saknas.

Öfver kammaren Utrechts kontrollstämpel (stadsvapnet):

Under pipan smedsstämpel:

Å låsblecket graveradt låssmedens namn och hemort:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 0.540 m.
Pipa, längd: 0.348 m.

Nederländskt arbete, Utrecht, från 1600-talets slut; låssmed JAN KNOOP (tydligen densamme som signerat låset å konung CARL XI:s bössa, n:r 697 i Lifrustkammaren, se »Vägledning för besökande», Uppsala 1921); pipsmed med initialerna C. I.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 98, se räkning 5 Mars 1900.
Betalda 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 220, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. En svensk samling.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försålda å ofvannämnda auktion.

Ä. 19. PISTOL med hjullås samt nyckel.

Pipa:

Blank, åttasidig, afsmalnande åt mynningen; å de tre öfre sidorna rikt rankverk i förgylld gravering. Lopp slätborradt. Kaliber: 15 mm. Korn af mässing. Svansskrufvens stjärt rektangulär, med ornament liknande dem å pipan. Korsskruf af järn, med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan med fasade ytterkanter och förgylld gravering: bakom hjulet en springande varg, omgifven af rikt rankverk; å faskanten en bladranka. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul fritt, utanpå liggande, med fyrsidig tapp samt fasthållet vid öfre kanten af fängpannan, vid den nedre af en längs kanten liggande hake, fäst med en skruf.

Hane stor, trubbvinklig, med utanpå liggande fjäder; nedre delen rund och profilerad, afsmalnande uppåt, insida plan; öfre delen bred, platt, på kant stående; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor rundade, insidor plana och något refflade; den öfre läppens bakkant utlöpande i en kort spets; den undre vid bakkanten med en klyka, afpassad för den öfre handelen. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk). Hanfjäder med fasade ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en kort tunga; öfver hanfjäderns ändar ett tvärgående, profileradt mellanstycke, fäst med samma skrufvar som hanen och fjädern.

Fängpanna rektangulär, undersida utåt afrundad, vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm. Öfver fängpannan ett skjutlock med rundad öfversida och plan undersida; vid bakkanten utgår en lång spets med nedsvängd rundad öfversida. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckare starkt bågformad, med svagt rundade sidor. Varbygel af järn, jämnt afsmalnande framåt, utsida rundad, insida skålig; inuti bygeln en bågformad fjäder med

gaffelformad öfverända, hvilken griper om aftryckarens öfre ända, nedre ändan fäst vid bygeln med en nit. Bygelns bakre ända inskrufvad i kolfven, den främre fäst med en skruf med kullrigt hufvud.

Nyckel:
I form af en vef. Nedre vinkeldelen fyrsidig, med fyrsidigt hål för tappen, den mellersta fyrsidig, med konturerad öfverkant, den öfre (handtaget) långsträckt päronformad.

Stock:
Af päronträ, med graverade inläggningar af elfenben.

Längs öfversidan af kolfven liksom längs stockens öfverkanter en bård med bladranka, längs hvardera sidosidan å kolfven två smalare bårder med meandermönster och längs kolfvens undersida äfvensom å stocken utefter rännan för laddstaken bladbårder i fjällmönster; af de senare är benskenan på vänstra sidan skadad och ersatt med en rutornerad hornskena.

Kolf svagt bågformad, med rund genomskärning, yttre ändan trumpetformigt utsvälld, tryckt från sidorna. Kolfkappa af förgylld koppar, å denna en trofégrupp samt i midten ett lejonhufvud i högrelief; å hvardera sidan utefter kappans kanter en halfliggande man, hjortar och träd. Kappan fäst med tre stift af mässing (ett saknas).

Stocken vid mynningen skodd med en smal skifva af ben med graverade bladornament. För laddstaken löper på undersidan en 0.245 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två halfrunda hällor af ben, hvardera med tvärgående sicksackbårder samt fasthållen af ett tvärgående band af förgylld mässing och genombrutet af två aflånga hål, hvardera ändan af banden med en graverad blomma och fäst med en genom stocken från högra sidan gående skruf af järn.

Laddstake saknas.

Öfver kammaren Nürnbergs kontrollstämpel (half örn och tre strömmar):

Inuti låset smedsstämpel (initialerna C. B. öfver ett hjärta i hjärtformadt fält) och kontrollstämpel:

Vikt: 1.400 kg.
Längd: 0.595 m.
Pipa, längd: 0.388 m.

Tyskt arbete, Nürnberg, från 1600-talets förra hälft; låssmed med initialerna C. B.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 99, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 130, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:
1. Baumeister MAX KUPPELMAYR, München, f....., d...... 1888 i München, hvilken började samla på 1840-talet.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Ä. 20. PISTOL med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig, baktill å den runda delen två tvärgående profileringar. Ofvanpå den främre delen längs midten en smal, upphöjd platta, afsmalnande framåt, baktill med en graverad pärlrand, framtill med bladornament; baktill på ömse sidor om plattan i relief ett S-formadt bladornament med spår af förgyllning. Mellan profileringarna i midten ett platt ornament med konturerad kant, på ömse sidor om detta i relief delvis förgyllda S-formade bladornament, hvartdera nedtill afslutadt i en herm. Å den åttasidiga delens tre öfre sidor i relief och förgylldt: å den mellersta sidan en kvinnlig bröstbild, å hvardera sidosidan en stående mansfigur, blåsande basun och hållande en palmkvist i handen, därofvanför förgyllda rankorneringar; kanterna framtill å den åttasidiga delen fasade och med nedsänkta, aflånga fält. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät, å framändan ett lågt sikte. Korsskruf med svagt kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida rundad. Å denna graveradt: framför hanen bladornament, slutande i ett fantastiskt drakhufvud; bakom hanen en knäböjande kvinnofigur, omgifven af bladornament; kring bleckets ytterkant en smal profilering. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, genombrutet och nedfälldt i stocken samt bestående af två från hvarandra vända hjälmprydda hermer med kropparna afslutade i bladrankor, inom hvardera rankan en fågel, mellan hermerna en stående oval skifva, hvarå graveradt en manlig bröstbild i profil åt vänster med rundkullig hatt på hufvudet.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna i relief ett bladornament. Hanskruf med kullrigt, strålformigt reffladt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med framåtböjd spets, baksida rundad och insvängd, framsida plan, med en fördjupning för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud på lång, smal hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, å undersidan vid inre kanten en smal fläns. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida, hvari en rund urskålning; vid bakkanten utgår en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), framsida plan, baksida rundad, å denna längs midten en stående bladkvist i relief, kring ytter-

kanten en smal staf. Locket med utanpå liggande fjäder med skarpa ytterkanter, nedre ändan utlöpande i en liten bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare svagt bågformad, yttre ändan tillbakaböjd i en liten rund ögla, sidor svagt rundade, upptill å baksidan en på kant stående skifva med konturerad ytterkant; aftryckaren gående genom en kort skifva af järn, med konturerad kant, fasthållen af den utanpå liggande varbygeln.

Varbygel af järn, kort, afsmalnande åt ändarna, hvardera afslutad i en rund hals; från den främre ändan utgår en kort flik med konturerad kant och afslutad i ett ciseleradt femflikadt blad; den bakre ändan utlöpande i en lång, smal skena med rundad utsida och en smal staf längs hvardera kanten. Bygelns fästen ej synliga.

Stock:

Af alrot, snidad.

Ofvanpå kolfven på ömse sidor om svansskrufvens stjärt en smal bladranka, nedanför stjärten ett infälldt genombrutet, graveradt ornament, i hvars midt ett kvinnoansikte i relief midtåt, å hjässan en lejonmaskaron, däröfver en fembladig krona, hållen af två markattor, nedtill en sittande figur (faun?). Å stockens undersida nedanför rännan för laddstaken smala bladrankor.

Kolf bågformad, med rund genomskärning, ytterändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar; å ytterändan en utanpå liggande skifva af mässing, med genombrutet bladverk, i midten en maskaron af järn i relief; omkring skifvan en bred profilering; å hvardera sidan af kappan graveradt en ryttare mellan glest rankverk.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.160 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade cylindriska rörkor af järn, den bakre fortsatt in på stocken i en lång, smal, spetsig flik, hvarå graveradt en pärlrand.

Laddstake saknas.

Under pipan stämpel:

Å låsblecket graveradt pistolsmedens namn och hemort:

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.490 m.
Pipa, längd: 0.317 m.

Franskt arbete, Paris, från 1600-talets senare hälft; bössmed THURAINE (TURENNE) d. ä., LUDVIG XIV:s förnämste »armurier» (vapensmed), var äfven etsare och gravör samt fackskriftställare, verksamhetsperiod 1650—efter 1680; hans kompositioner för bössornering bruka vara graverade af C. JACQUINET.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 103, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 240, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. En svensk samling.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Ä. 21. PISTOLER, ett par, med hjullås.

Pipa:

Blank, främre delen rund med något utsvängd mynning, afslutad i en inknipen staf; bakre delen åttasidig, mellan delarna en enkel profilering, omedelbart bakom denna å hvardera af de tre öfre sidorna en instansad sexuddad stjärna samt därbakom två smala ränder. Kring mynningen och öfver kammaren en graverad pärlrand. Öfver kammaren graveradt årtalet: *Fig. 1.* Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Fig. 1.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, slät. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, nedtill kring denna en cylindrisk hylsa; omkring hjulet en smal ring; ofvanpå hjulet graveradt kring kanten en bred bård med parvis tvärgående, tvärstreckade ränder.

Hane stor; nedre delen lång, afsmalnande uppåt, nedtill fyrsidig, upptill flackrundad, afslutad i en tillbakaböjd spets, kring midten en profilering; öfre delen i form af en ring; hanen svängbar på en skruf med åttkantig mutter. Hanläppar rektangulära, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den öfre läppen utgår bakåt ett uppböjdt tunt handtag, å hvars ytterända å baksidan en rund, tryckt knopp på kort hals, nedtill vid handtagets utsida en rakt uppstående skifva; från den öfre läppens bakkant utgår nedåt genom den undre en fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp, under denna en profilerad rund utsvällning. Flinta saknas.

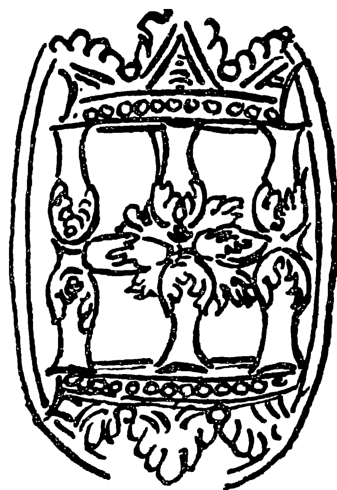
Fängpanna rektangulär, undersida plan, yttersida rak med graverade ränder, öfverkant konturerad, underkant afrundad. Öfver fängpannan ett platt skjutlock; vid bakkanten utgår en lång spets med en rund knopp som handtag. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Framför hjulet en genom låsblecket utskjutande tryckknopp. Bakom hjulet en utanpå låsblecket liggande spärrhake med fjäder; haken kort, med i vinkel utstående knoppformadt handtag samt svängbar på en skruf; fjäder lång, rak; haken afpassad för en genom låsblecket utskjutande tapp, öfver denna en rundstafvig båge.

Aftryckare rak, rundstafvig. Varbygel lång, af förgylld koppar, främre ändan fyrsidig, den bakre rundstafvig, å midten en karyatidliknande profilering. Bygeln fäst i främre ändan med korsskrufven, i den bakre med en mindre skruf med kullrigt hufvud.

Stock:

Af valnötsträ, helt och hållet belagd med en pressad och ciselerad plåt af förgylld mässing, å denna mot finrutad botten fruktknippen, mytologiska och fantastiska figurer samt änglahufvuden och maskaroner.

Kolf nästan rak, fyrsidig med utsvälld ytterända, öfver- och undersidor rundade, sidosidor plana. Å kolfvens ytterända som kolfkappa ett svagt kupigt lock med gångjärn vid öfre och knäpphake vid nedre kanten; å locket å den ena pistolen monogram: *Fig. 2* (Herzog JULIUS, af Braunschweig, f. 29 Juni 1528, d. 13 Maj 1589 i Wolfenbüttel, redan som barn Domherr von Köln, erhöll 1553 biskopsdömet Minden, som han följande år afsade sig, hertig efter fadern, HENRIK d. y., år 1568; jmfr Kruthorn Ö.12); å den andra pistolens lock en maskaron i form af ett skäggigt manshufvud. Locket fäst vid en kring kolfven gående profilerad ram med runduddad öfverkant. Under locket ett hål i stocken som kolflåda.

Fig. 2.

Stocken vid mynningen å undersidan med en kort intagning, nedanför denna en rörformad ränna för laddstaken.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.290—0.294 m., diameter 0.010 m., nedre ändan med en lång cylindrisk skoning af förgylld mässing, å den ena laddstaken med ett gängadt hål.

Öfver kammaren smedsstämpel (initialerna H. N. öfver ett månansikte i flikadt fält):

Under pipan stämplar:

Vikt: 2.150 kg.
Längd: 0.573 m.
Pipa, längd: 0.320 m.

Tyskt arbete från år 1586; pipsmed med initialerna H. N. (N. H.?).

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

å auktion i RUDOLPH LEPKES Konst- och Auktionshus i Berlin å ZSCHILLESKA vapensamlingen
genom intendenten vid Kungl Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR 22 Mars 1900.
Katalog n:r 152 och 153, se räkning 22 Mars 1900.

Ankommo 12 April 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Remissa 19 Mars och check 24 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1650, se räkning.

Känd tidigare ägare:
Stadtrath RICHARD ZSCHILLE i Grossenhain, Sachsen, f...... 1849, d. före 1900.

För att bereda WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, en förströelse under en långvarig sjukdom (blindtarmsinflammation under December 1899—Maj 1900) företog intendenten OSSBAHR efter eget erbjudande resan till Berlin enkom för inköp af ofvan beskrifna pistoler jämte under Grupp XXXIV, V.a.29, Ä.22, upptagna vapen.

Ä. 22. PISTOLER, ett par, med hjullås.

Pipa:

Blank, åttasidig, afsmalnande åt midten. Öfver kammaren å de tre öfre sidorna i relief mot nedsänkt, punsad botten en bladranka. Lopp åttareffladt. Kaliber: 14 mm. Korn af järn, fäst på en i pipan ingradad skifva. Sikte af järn, i form af en tunn skifva, öfversida svagt rundad, med ett graveradt bladornament, vid bakre ändan en rakt uppstående tjock, låg kant med siktskåra; siktet fäst vid pipan på samma sätt som kornet. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, å denna i relief mot punsad botten rik bladornering. Låsskrufvar fyra, med kullriga hufvuden, en gående från låsblecket och tre från motsatta sidan. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, nedtill kring denna en cylindrisk hylsa; utanpå hjulet en kapsel af järn, med plan utsida, hvarå i relief mot punsad botten en dubbelörn, kring ytterkanten en bladfläta.

Hane med utanpå liggande fjäder; nedre delen rak tresidig, de båda yttre sidorna ornerade med parvis sned- och tvärgående ränder; öfre delen kort och starkt böjd; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor svagt rundade, aftunnade åt ytteränden, insidor plana och kraftigt tvärrefflade; från den öfre läppens bakre ända utgår en lång, platt båge som handtag, sidor rundade, öfre ändan afslutad i en profilerad knopp; från undersidan utgår nedåt genom den undre läppen en rundstafvig styrtapp. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Flinta saknas. Hanfjäder med ornerade ytterkanter, öfver den öfre ändan en profilerad hälla, nedtill i vinkel nedböjd och inskrufvad i låsblecket, upptill fäst med samma skruf som hanen.

Fängpanna rektangulär, undersida plan, ytterända profilerad. Öfver fängpannan ett skjutlock med plan öfver- och undersida, å den öfre en graverad maskaron; från bakkanten utgår en kort spets med konturerad öfversida, å ytteränden en fyrsidig bladornering. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Framför hjulet ett fjädertrycke för fängpannelocket; trycket med en rund, halfklotformad knopp på lång, rund-

stafvig hals. Bakom hjulet en spärrhake med utanpå liggande fjäder; haken kort, med ornerad utsida, vid ena ändan en rakt utstående halfklotformad knopp på kort, rundstafvig hals; haken svängbar på en skruf och afpassad för en genom låsblecket utskjutande tapp, öfver denna en kort båge med rundad utsida. Fjädern med konturerade kanter, framtill nedböjd utefter hjulet och afslutad i en päronformad knopp.

Aftryckare rak, rundstafvig. Varbygel af järn, tunn, jämnbred, fäst i främre ändan med korsskrufven, i den bakre med en liknande skruf. Å den låset motsatta sidan en lång, rak, svagt profilerad bälthake, bakre ändan fäst vid en i stocken infälld smal skena, hvars bakre ända är fäst med en af de från vänstra sidan gående låsskrufvarna, den främre ändan med den från låsblecket gående låsskrufven.

Stock:

Af valnötsträ, helt och hållet belagd med elfenbensskifvor, graverade med bandslingor, blad, frukter och djur m. m., en del inlagda i svartbrun hartsmassa (intarsiateknik).

Å kolfkulan kring midten sex fåglar, hvaraf fyra parvis; kring öfre kanten fyra fantastiska djurhufvuden, kring den nedre ett liknande hufvud samt en hare och två fåglar; midt på undersidan en uggla. Mellan figurerna rika bandflätningar samt blad och små runda frukter. Å kolfvens öfversida mellan liknande bandflätningar en apa och två ugglor samt nedanför svansskrufvens stjärt ett apansikte; framtill å ömse sidor om svansskrufvens stjärt en benskifva med ett ansikte (af skifvorna endast en bevarad på den ena pistolen, de öfriga bortfallna). Å kolfvens vänstra sida, likaledes mellan rika bandflätningar, en uggla mellan två fantastiska fåglar samt å högra sidan nedanför låsblecket ett apansikte. Å undersidan rik rankornering med blad och frukter samt en fågel, å en skifva framtill graveradt ett ansikte.

Å stockens undersida en hel skifva af ben med en maskaron mellan två S-formade ornament, vid främre ändan ett ansikte. Stockens utsvällning under hanfjädern likaledes belagd med benskifvor, å dessa änglahufvuden (skifvan på den ena pistolen till största delen bortfallen). Å stockens vänstra sida två benskifvor, den främre med bandflätningar som å kolfven, den bakre med volutornament och två profilansikten; mellan skifvorna inlagd rankornering med små runda frukter; å högra sidan en skifva sådan som den främre å vänstra sidan; utefter kanterna fjällmönster som å kolfven. Vid mynningen på ömse sidor om laddstaken ett apansikte.

Kolf rak, fyrsidig, nedböjd i trubbig vinkel mot stocken, öfver- och undersidor rundade, sidosidor plana.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.290 m. lång rörformad ränna.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.312 m., diameter 0.013 m., nedre ändan med en svagt konisk knopp af ben (ena laddstaken afbruten).

Å pipans öfre sida i relief mot nedsänkt, punsad botten ägarens(?) namn samt årtalet i romerska siffror: *Fig. 1* (PODOR ERASMUS MARCOW[?]).

PODOR.ERASMUS.MARCOW.M.D.XC.

Fig. 1 (orig. 0.187 m.).

Utanpå låsblecket smedsstämpel (initialerna H. B. öfver en gående björn i konturerad sköld):

Å den ena pistolen under pipan stämpel:

Vikt: 2.050 kg.
Längd: 0.550 m.
Pipa, längd: 0.318 m.

Från år 1590; låssmed (stålsnidare?) med initialerna H. B. (Björnen i stämpeln tyder på namnet BÄHR; samma initialer jämte årtalet 1615, men utan björnmärket, finnas å en pistol i Gewehr-Galerie i Dresden, där beskrifna såsom sannolikt tillhörande HANS BEYER, borgare och bössmed i Dresden, kyrkovärd i kyrkan »zu Unseren lieben Frauen», 1581—1635, se n:r 163 i M. VON EHRENTHAL: »Führer durch die Königliche Gewehr-Galerie zu Dresden», Dresden 1900.)

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion i RUDOLPH LEPKES Konst- och Auktionshus i Berlin å ZSCHILLESKA vapensamlingen
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR
22 Mars 1900.
Katalog n:r 154 och 155, se räkning 22 Mars 1900.
Ankommo 12 April 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Remissa 19 Mars och check 24 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 1500, se räkning.

Känd tidigare ägare:
Stadtrath RICHARD ZSCHILLE i Grossenhain, Sachsen, f..... 1849, d. före 1900.

För att bereda WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, en förströelse under en långvarig sjukdom (blindtarmsinflammation under December 1899—Maj 1900) företog intendenten OSSBAHR efter eget erbjudande resan till Berlin enkom för inköp af ofvan beskrifna pistoler jämte under Grupp XXXIV, V.a.29, Ä.21, upptagna vapen.

Ä. 23. PISTOLER (dubbelpistoler, s. k. Wender), ett par, med flintlås.

Pipor:
Blanka, liggande öfver hvarandra och vridbara vid kolfven på en axel; hvardera med fängpanna.
Pipans främre del rund, den bakre åttasidig, mellan delarna en profilering. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt lång, smal, å denna graveradt

baktill en blomstjälk med två blommor, framtill ett bladornament. Korsskrufvar två, gående från undersidan.

Mellan kolfven och piporna två tjocka skifvor af järn, den ena fäst vid kolfven, den andra vid piporna; mellan skifvorna en tunn plåt af mässing; framför dem å den vridbara stocken en plan skifva såsom fortsättning af låsblecket.

Lås:

Låsbleckets utsida plan, bakre spetsen med en rundad nedtagning. Å låsbleckets bakre spets graveradt ett ansikte och bladornament. Skifvorna mellan kolfven och piporna med ett bladorneradt uddmönster. Å låsbleckets förlängning in på den vridbara delen af stocken en kvist med blad och blommor.

Låsskrufvar tre, två i bakre delen, den bakre gående från vänstra sidan, den främre från låsblecket, den tredje fasthakande de båda främre delarna af låset.

Hane S-formad, utsida plan, å denna graveradt en ormhals och en bladkvist. Hanskruf i form af en tredubbel blomma. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med konturerad baksida, öfriga sidor plana, afpassade för en i den öfre läppens bakkant befintlig klyka. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud. Flinta saknas.

Fängpannans undersida rundad. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida, hvari en tvärgående hålkäl; från bakkanten utgår en kort hals, hvarå locket är svängbart på en skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), något framåtböjd, baksida rundad, framsida plan. Locket med utanpå liggande fjäder, ytterkanter rundade; fjädern fäst vid nedre ändan med en skruf.

Aftryckare svagt S-formad, med bakåt omböjd spets, framsida rundad, baksida plan, upptill vid baksidan en på kant stående skifva med konturerad kant; aftryckaren gående genom en slät skifva af järn, fäst med korsskrufvarna. Varbygel kort, ut- och insidor svagt rundade, den bakre ändan utlöpande i en lång, smal skena, å bygelns utsida ett graveradt bladornament. I bygelns främre ända ett fjädertrycke, fasthållande piporna. Bygeln fäst med tre skrufvar, en i främre ändan och två i den bakre.

Stock:

Af valnötsträ, liggande mellan piporna, sidor kälade.

Kolf svagt bågformad, med rund genomskärning, yttre ändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar, hvardera vid basen med ett graveradt bladornament. Kappan fäst med en skruf med stort platt hufvud, detta med profilerad kant och två korsställda mejselrefflor.

Fäste för laddstaken vid stockens ena sida, vid öfre ändan en profilerad rörka af järn, vid den nedre en i stocken snidad hylsa.

Laddstake (saknas å ena pistolen) af valnötsträ, längd 0.330 m., diameter 0.011 m., nedre ändan med en konisk skoning af järn.

Öfver kammaren å hvardera pipan smedsstämpel (initialerna I. S. under krona i kontureradt fält):

Under piporna stämpel:

Å låsblecket graveradt mellan två delfiner med blomformade utskott pistolsmedens namn:

Vikt: 1.200 kg.
Längd: 0.540 m.
Pipor, längd: 0.340 m.

Antagligen nederländskt arbete, från 1700-talets början; pistolsmed JEAN STARCH (en STARK var bössmed i Wien på 1700-talet).

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
19 och 20 Mars 1903.
Katalog 152 n:r 462, se räkning 26 Mars 1903.
Betalda 27 Mars 1903, se Hushållsbok (här uppförda på April 1903) och räkning.
Pris: Kr. 152, se Hushållsbok och räkning.

Ä. 24. PISTOLER, ett par, med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig, mellan delarna en tvärgående profilering, framför denna en bladbård i låg relief, öfver mynningen graveradt bladornament. Å den bakre delens tre öfre sidor i lågrelief: å den mellersta MINERVA med spjut i högra handen, å ömse sidor därom en längdgående bladranka; öfverst å hvardera sidan ett graveradt bladornament, kring kanterna en smal uddbård. Lopp slätborradt. Kaliber: 14 mm. Svansskrufvens stjärt med intagen rundad spets; ofvanpå stjärten i lågrelief: nedtill ett bladornament, upptill en manlig bröstbild i profil åt höger. Korsskruf med hufvud i form af ett kerubhufvud, nedre ändan under bygeln med en rund mutter.

Lås:

Låsblecket jämte öfriga låsdelar samt beslagen å stocken med ornering i relief.

Låsbleckets utsida rundad, å denna framför hanen två mot hvarandra vända hermer i profil, bakom hanen en herm i profil åt höger. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden. Skrufbleck af järn, genombrutet, i form af två mot hvarandra vända bevingade hermer, mellan dem en stående oval medaljong, hvarå en manlig bröstbild i profil åt höger. Öfver skrufblecket en lång bälthake, svagt böjd, ytterända något utvidgad och spetsigt afslutad, innerändan utlöpande i ett S-formadt bladornament samt fäst med samma skruf som låset. Ena pistolens hake med graveradt bladornament vid ändarna.

Hane S-formad, utsida rundad, å denna vid fram- och bakkanten ett fantastiskt människohufvud i profil utåt; nedre delen med bladornament; öfver det bakre hufvudet ett litet fågelhufvud på smal hals. Hanskruf å ena pistolen med hufvudet liknande korsskrufvens, å den andra hufvudet med en fyrbladig blomma. Hanläppar ovala, utsidor rundade; å den öfre läppen kring kanten en tvärstreckad smal bård; insidor plana och taggiga. Från den undre läppens bakkant utgår uppåt en ståndare med

tillbakaböjd, framåt inrullad spets, baksida rundad, å denna i relief en maskaron, i framsidan en ränna för en från den öfre läppens bakkant utgående tapp. Hanläppsskruf med halfsferiskt hufvud på kort, profilerad hals. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, å undersidan en maskaron, vid inre ändan en kälformad fläns med tvärgående refflor, vid bakkanten en rakt uppstående skärm. Öfver fängpannan ett lock med rundad öfversida och plan undersida, vid bakkanten en kort spets med nedsvängd, rundad öfversida, ytteränden afslutad i en profilerad knopp, å inre ändan ett människoansikte. Locket rörligt på en från låset utgående arm. Slagskärm (eldstål) rektangulär, svagt böjd, med rak nederända och bakåtböjd, spetsig öfverända; baksida rundad, framsida plan; skärmen fäst vid en bågböjd, karyatidformad arm samt svängbar på en i armens nedre ända befintlig skruf med hufvudet i form af ett ansikte. Slagskärmens fjäder utanpå liggande, med fasade kanter, nedre ändan utlöpande i en kort, profilerad spets.

Aftryckare i form af en karyatid samt gående genom en bladornerad kort skifva med konturerad kant; skifvan fasthållen af den utanpå liggande varbygeln.

Varbygel af järn, afsmalnande åt ändarna, hvardera afslutad i en slät hals; främre ändan fortsatt framåt stocken i ett genombrutet bladornament, omslutande ett narransikte, å ena pistolen i profil åt höger, å den andra åt vänster; bakre ändan utlöpande i en lång skena med ytteränden afslutad i ett genombrutet bladornament; å bygelns utsida en nedtill bladafslutad kvinnofigur, blåsande i ett horn. Bygeln fäst med två skrufvar, en i hvardera fliken.

Stock:

Af lönn, snidad i relief.

Ofvanpå kolfven, på dennas sidor och kring svansskrufvens stjärt enkla bladorneringar; nedanför svansskrufvens stjärt ett genombrutet ornament, i hvars midt en stående oval medaljong med en manlig bröstbild i profil åt höger, å ömse sidor därom en herm i profil utåt, nedtill en maskaron, upptill ett kronliknande bladornament. Å stocken baktill å hvardera sidan en kvinnlig herm, för öfrigt ornament som å kolfven.

Kolf bågböjd, med rund genomskärning, bakre ändan knoppformigt utsvälld. Kolfkappa af järn, med två på stocken utlöpande långa, smala spetsar, å ytteränden en kupig skifva med en manlig bröstbild i profil åt höger, å hvardera sidan två basunblåsande bevingade sirener, mellan dessa å sidosidorna en maskaron; kring kanten och längs hvardera spetsen en pärlrand. Kappan fäst med en från skifvans insida in i stocken gående tunga.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.100 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken; i rännan dessutom två profilerade rörkor af järn, mellersta delen och ändarna å hvardera bladornerade; bakre rörkan fortsatt in på stocken i en lång flik med genombrutna bladornament, framtill en bröstbild som å kolfkappans ytterända.

Laddstake (saknas å ena pistolen) af ek, längd 0.233 m., diameter 0.007 m., nedre ändan knoppformigt utsvälld, den öfre med en spets af järn med hullingar samt med en i laddstaken gående tunga och fäst med två nitar af mässing.

Öfver kammaren inslaget monogram:

Å den ena pistolen under svansskrufvens stjärt graveradt årtal: 1745

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.395 m.
Pipa, längd: 0.254 m.

Italienskt arbete från omkring år 1700.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1907
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpta af den sistnämnda
14 December 1907
i Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, se räkning 22 December 1907.
Betalda 22 December 1907, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 500, se Toilettbok och räkning.

Enligt uppgift af Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel genom direktören fru SIGRID CARLSUND, f. LINDQUIST:
Af herr C. U. PALM hemförda från Rom.

Ä. 25. PISTOL med hjullås.

Pipa:

Blank, svagt utsvängd mot mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig. Lopp slätborradt. Kaliber: 24 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud samt gående från undersidan.

Lås:

Låsbleckets utsida slät, plan. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden, den främre något större. Hjul utanpå liggande, tapp fyrsidig, öfver hjulet kring ytterkanten en ring med fyrsidigt tvärsnitt, fäst med två skrufvar.

Hane stor, med utanpå liggande fjäder; nedre delen rund och något profilerad; öfre delen platt, starkt böjd och på kant stående; hanen svängbar på en skruf. Hanläppar rektangulära, utsidor plana, släta, insidor tvärrefflade; från den öfre läppens bakre ända utgår uppåt en rund, platt båge som handtag, med yttre ändan afslutad i en rund ögla, fäst under hanläppsskrufven; från läppens bakkant utgår ned genom den undre läppen en fyrsidig styrskena. Hanläppsskruf med fyrsidig tapp. Mellan hanläpparna ljusgul flinta (s. k. fransk). Hanfjäder med fasade ytterkanter.

Fängpanna rektangulär, undersida plan. Öfver fängpannan ett skjutlock med plan öfver- och undersida, å den öfre sidan vid bakkanten en rakt uppstående låg skärm, från hvilken utgår en lång, tunn skena med rundad öfversida. Locket rörligt på en från låset utgående arm.

Aftryckare rak, rund och profilerad. Å den låset motsatta sidan ett fjäderstycke, utskjutande genom bakre ändan af en i stocken infälld rektangulär skifva af ben.

Stock:

Af valnötsträ, med inläggningar af ben.

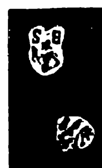
Ofvanpå kolfven ett ansikte af pärlemor inom ornament af delfiner, maskaroner, blad och rankor; å kolfvens undersida kring aftryckaren en konturerad skifva af ben med graverade bladorneringar, öfver denna en urna, likaledes af ben. Stocken i öfrigt ornerad med större rosetter och fint rankverk af ben, i en af rosetterna på vänstra sidan en oval skifva af pärlemor. Kring kanterna smala benränder.

Kolf svagt nedböjd, framdelen fyrsidig med rundad öfver- och undersida samt plana sidosidor, bakre delen helt rundad, med oval genomskärning och utsvälld ytterända, från hvilken utgår nedåt på undersidan en vingliknande halfrund knopp.

Stocken vid mynningen skodd med en skifva af helt ben, å denna graveradt vid hvardera sidan en blomma på lång, rak, bladprydd stjälk i burk. För laddstaken löper på undersidan en 0.185 m. lång, rörformad ränna, vid mynningen skodd med en benskifva som den å stocken; skifvan med urtagen ytterända.

Laddstake af valnötsträ, längd 0.263 m., diameter 0.017 m., nedre ändan med en nästan cylindrisk, svagt profilerad knopp af horn.

Å låsblecket smedsstämpel (initialerna S. H. öfver en människofigur i midjebild — herde? — i konturerad sköld) samt Nürnbergs kontrollstämpel (half örn och tre strömmar):

Å pipans bakre del inslaget: I 3

Vikt: 2.600 kg.
Längd: 0.490 m.
Pipa, längd: 0.270 m.

Tyskt arbete, Nürnberg, från 1500-talets senare hälft; pistolsmed med initialerna S. H.

Anm. Kolfven något bräckt. Kolfändans nuvarande form ej den ursprungliga; ändan troligen afbruten och brottytorna afjämnade. Beninläggningen å flera ställen bortfallen och ersatt med bitar af valnötsträ.

Gåfva till Walther von Hallwyl
Julaftonen 1919
från hans maka Anna Fridrica Wilhelmina (Mina), f. Kempe 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
29 Oktober 1916
hos Hofantiquar Ed. Kahlert, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 31 Oktober 1916)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin dotter Ebba von Eckermann, fröken Ida Uhse samt kammartjänaren John Petterson, hvilken varit i tjänst i Hallwylska huset sedan 1 November 1898,
29 och 30 Oktober 1916

under deras resa till Schweiz i anledning af Schloss Hallwils renovering 11 Oktober—1 November 1916. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 21 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Betald 12 December 1916, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok.
Pris: Mk 450, se räkning.

Ö. 1. KRUTHORN.

Af hjorthorn, med beslag af järn.

Något böjdt, gaffelgrenadt samt graveradt. Å framsidan en ryttare, ridande åt höger, barhufvad, i knäbyxor, klubba i högra handen, å marken och ofvanför ryttaren bladkvistar, upptill och nedtill samt längs kanterna två bårder af dubbla parallellinjer; å baksidan ett symmetriskt bladornament, i hvars midt en fyrbladig blomma.

Å hvardera af de nedre ändarna ett kupigt beslag med en rund knopp af brons, å hvars ytterända en liten knopp af järn; kring beslagens öfre kant en hålkäl mellan två smala ränder (båda beslagen i öfre kanten skadade).

Å öfre ändan en hylsa, försedd med en lång, konisk pipa (krutmått), upptill och nedtill å denna två smala ränder. Ofvanpå hylsan omkring pipan ett i båge böjdt trycke, hvarå ett i rät vinkel från ena ändan uppstigande handtag med profilerad öfverända, samt spändt af en lång, bågformad fjäder med ena ändan fäst med en skruf. Vid trycket fäst inuti hylsan en krutspärr, täckande halsens öppning.

Vid hvardera smalsidan af hornet samt vid hvardera sidan af hylsan en rund ögla (den vänstra öfre saknas). Å hornets baksida en lång, platt bälthake med öfre ändan kort, i vinkel nedböjd och fäst med en från framsidan gående skruf.

Å bälthaken stämpel:

Vikt: 0.250 kg.
Längd: 0.225 m.; bredd: 0.135 m.

Från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 18 November 1889, se Hushållsbok.
Betaldt 25 November 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 20.

Ö. 2. KRUTHORN.

Af djurben (höger öfverarmben, os humeri).

I benets naturliga form samt graveradt.

Nedtill fyra rundtom gående bårder, nederst en bladfläta, däröfver två tvinnade band, den tredje bården med tvärställda lansettformade blad, å fjärde bården mellan bladkvistar två åt vänster springande fåglar. Öfver bårderna en lansbeväpnad ung man, stående i en stridsvagn, som drages åt höger af två lejoninnor, å den främres rygg en bevingad putto, spelande lyra; å marken stenar och växter; i bakgrunden en tornprydd stad; fältet upptill bågformigt afslutadt, i hvardera svickeln ett treflikadt blad. Upptill två breda bårder, den nedre i samma dekor som den närmast under figurfältet men med endast en fågel, å den öfre ett tvärgående fjällmönster med bladornerade halfcirkelformade fjäll. Längs den skarpryggiga kanten en bladfläta.

Botten af trä, insatt i benet samt fäst med järnstift.

I öfre ändan en smal pipa af ben, fastsatt i benet med proppar af trä; nedtill å pipan flera rundtom gående ränder, öfver dessa två tvinnade band samt däröfver tätt ställda höga, smala, spetsflikade blad.

Vid bakre kanten två rundstafviga ringar, fästa i hvar sin ögla, allt af järn.

Vikt: 0.200 kg.
Höjd: 0.244 m.; bredd: 0.093 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 18 November 1889, se Hushållsbok.
Betaldt 25 November 1889, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 15.

Ö. 3. KRUTHORN.

Af gulhvitt horn, med beslag af mässing, flatpressadt, med plana sidor och flackrundade kanter, starkt böjdt, uppåt afsmalnande från kanterna.

Å hornet graverade ornament: å framsidan i rundt fält mellan två vidt utbredda, snedt inåtriktade blom- och bladkvistar en hjälmprydd man i bröstbild och profil åt vänster; kring ytterkanterna en bård i form af repstaf mellan flera smala ränder. Å baksidan i midten inom ett fält af koncentriska ränder inbrändt ett alliansvapen med initialer: *Fig. 1;* vid ömse sidor om midtfältet ett halfrundt fält af koncentriska ränder; i svicklarna mellan fälten prickmönster. Längs hvardera kanten en bård i form af två tvinnade band mellan tre smala ränder.

Fig. 1.

Upptill och nedtill en påträdd hylsa af mässing med plan botten och utstående kant, den öfre fäst med en, den nedre med två skrufvar (en i hvartdera beslaget ej original).

Öfre hylsan försedd med en lång, konisk pipa (krutmått) med platt lock, fäst vid en på kant stående bred skena, hvilken är rörlig på en axel i en från pipan rakt utstående klyka; från pipans nedre ända utgår upp till skenan en lång, platt fjäder af järn.

Vid hornets baksida en lång, platt bälthake af järn, fäst medelst en genom öfre hylsan gående järnskruf samt omedelbart nedanför denna med en mässingsskruf (ej original).

Krutspärr saknas; för denna i hylsan tre runda hål.

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.355 m.; bredd: 0.130 m.

Nederländskt arbete från omkring år 1600.

Inköpt af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Betaldt 15 Juli 1890, se kvitto å rekommenderad försändelse.
Pris: Mk 10.

Ö. 4. KRUTFLASKA.

Af gröngrått horn, med beslag af mässing.

Svarfvad i form af en grof, rundstafvig ring; å hvardera sidan två par koncentriska ränder.

Beslag: kring ytterkanten en tunn skena med spår af graverad ornering; nedtill ett tvärs öfver skenan liggande beslag (afbrutet på midten) med genombrutna, bladformade ändar; beslaget fäst med sju mässingsskrufvar med kullriga hufvuden (två saknas). Upptill ett liknande beslag, fyrbladigt (ett blad bräckt); i vinklarna mellan de utlöpande bladen en rund udd; beslaget fäst med skrufvar af samma slag som de å det nedre. I beslagets midt en lång, konisk pipa med en graverad vulst nedtill. Pipan försedd med ett lock, fäst på en vinkelböjd arm med fjäder af järn, armen rörlig på en nit å en från beslaget uppstigande platt tapp.

Å hvardera kanten på ömse sidor om det öfre beslaget en tvärgående hälla, fäst med två skrufvar. I hällorna fäst ett flätadt snöre af silke, ursprungligen i ljusrödt och hvitt, uppfäst med en stor knut och gående i flera stora öglor; å snöret upptill vid knuten tre mindre tofsar, i nedre ändarna en större sådan, upptill tätt lindad med fin tråd och öfverdragen med ett knutet nät af dubbla, grofva trådar.

Vikt: 0.150 kg.
Längd: 0.162 m.; diameter: 0.105 m.

Tyskt arbete från 1600-talets förra hälft.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, n. d. kaiserl. Post, Eisenach, Tyskland.
Ankom 5 Maj 1892, se tullräkning.
Betald 13 Maj 1892, se Toilettbok.
Pris: Mk 15, se Toilettbok.

Ö. 5. KRUTFLASKA (till fängkrut).

Af kokosnöt (?), med beslag af silfver.

Päronformad, svagt indragen på midten, snidad.

Fot låg, cylindrisk, klädd med en tunn plåt af silfver, under bottnen en graverad blomma.

Kring buken tre medaljonger, hvardera med en hufvudbild i relief mot strierad botten inom smal, repstafliknande ram; ett hufvud i profil åt höger med hjälmliknande mössa samt två i profil åt vänster, det ena med mössa som å det första, det andra med kvinnlig frisyr. Mellan medaljongerna en fruktgirland. Kring den indragna midten en smal repstaf, hvarå hängande mellan medaljongerna ett flerflikadt blad. Å öfre delen en i tre bågar hängande girland, allt mot finrutad botten.

Öfverst ett beslag i form af en upp och nedvänd sexbladig blomkalk med fint graverade spetsiga blad. Beslaget utlöpande i en kort hals, hvari en lös propp, å dennas öfre ända en rund, plan skifva med starkt utstående kant.

Vikt: 0.041 kg.
Längd: 0.065 m.; diameter: 0.035 m.

Tyskt arbete från 1600-talets senare hälft.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
11 Maj 1894
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, (se räkning 14 Juni 1894)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL
10—12 Maj 1894
under deras resa genom norra Italien, Rivieran och åter öfver Schweiz tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
14 Mars—21 Maj 1894. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Ankom 13 Juni 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 18 Juni 1894, se Toilettbok.
Pris: Mk 9, se Toilettbok och räkning.

Ö. 6. KRUTHORN.

Af gråsvart horn, med beslag af silfver.

Flatpressadt, med plana sidor och flackrundade kanter, starkt böjdt, afsmalnande uppåt från kanterna.

Botten af silfver, plan, med en profilerad, på sidorna uppvikt smal kant med ett bladformadt utsprång på hvardera sidan samt fäst med ett stift i hvartdera utsprånget. Å bottnen graveradt en sexbladig, dubbel rosett mellan tvärgående bårder i uddmönster. I bottnens ena ända ett rektangulärt hål med en skjutlucka; å hvardera sidan om hålet en bård som ofvan. Å öfre ändan en konisk hylsa, fäst med två stift; nedre kanten rundflikad, något ofvanför denna och upptill ett profileradt utstående band, mellan dessa med tvärlinjer graveradt initialerna: H E Öfverst en kort pipa, i denna en lång, smal propp med platt, stående ovalt handtag samt fäst vid beslaget med en kedja af skefvade, dubbelvikna länkar i form af åttor.

Vikt: 0.044 kg.
Längd: 0.135 m.; bredd: 0.055 m.
Propp med kedja, längd: 0.112 m.

Från 1600-talets slut.

Gåfva till Walther von Hallwyl
en julafton under 1890-talets förra hälft
från fröken Charlotte Jakobine Caroline Christiane Mariane Helene Pflaum, f. 28 Oktober 1816 i Nürnberg, Bayern, d. 9 Februari 1909 i Södertelje, hvilken hösten 1852 kom från Tyskland till Sverige som lärarinna åt Wilhelmina (Mina) Kempe och sedermera stannade i hennes föräldrahem.
Inköpt af fröken Caroline Pflaum
från antikvitetshandlaren Ed. Kahlert, Eisenach, Tyskland.

Ö. 7. KRUTHORN.

Af djurben (nedre ändan af vänsterlårben, os femoris).

I benets naturliga form samt graveradt.

Nedtill en bred bård med tvärställda, halfrunda blad i fjällmönster mellan två bårder, bestående af två tvinnade band mellan tre smala ränder. Öfver bårderna en jaktscen: i förgrunden framför ett nätstängsel en ryttare i antik rustning och med spjut i högra handen, förföljande en åt höger springande bock med krumböjda horn, bredvid ryttaren en hund, i bakgrunden kuperadt landskap med ett slott. Upptill tre bårder, en bred bladbård i fjällmönster mellan två smalare med snedställda blad.

Botten af trä, insatt i benet.

Å hornets öfre ända en tjock, konisk pipa af ben, med stora, stående blad i fjällmönster; pipan vid mynningen skodd med svart horn i form af två ofvanpå hvarandra liggande kulor.

Vid hornets baksida två grofva öglor, hvardera med stor, smal ring, allt af järn.

Under bottnen med bläck skrifvet numret 128.

Vikt: 0.200 kg.
Längd: 0.250 m.; bredd: 0.095 m.

Tyskt arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 17 December 1895.
Ankom 30 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 23 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 50, se bref.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 17 December 1895:

1. Landtgrefve CARL AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 2 Maj 1803, d. 12 Februari 1868, förmäld 9 Oktober 1845 med MARIE ALEXANDRINE AUGUSTINE LOUISE EUGENIE MATHILDE, hertiginna af Württemberg, f. 25 Mars 1818, d. 10 April 1888.
2. Landtgrefvinnan MARIE AF HESSEN-PHILIPPSTHAL.
3. Landtgrefve ERNST EUGEN CARL AUGUST BERNHARD PAUL, f. 20 December 1846, och prins CARL ALEXANDER AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 3 Februari 1853, söner till föregående.
   Af dessa försåldt till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Ö. 8. KRUTFLASKA (till fängkrut).

Af buxbom.

Tärningformad, svarfvad, å hvardera sidan en profilering i koncentriska kretsar.

Botten med svag fotrand, inskrufvad i flaskan.

Upptill en profilerad konisk hals, skodd med ett profileradt beslag af mässing och försedd med en kort pipa, likaledes af mässing, kring hvars mynning en utstående staf; pipan med inuti liggande fjäder som krutspärr.

Vikt: 0.028 kg.
Längd: 0.054 m.; bredd: 0.037 m.

Från 1600-talets slut.

Gåfva till WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Julaftonen 1895
från hennes svärson, löjtnanten ALFRED HENRIK DE MARÉ, f. 30 Januari 1860.

Ö. 9. KRUTFLASKA.

Af mörkgrått horn, med beslag af mässing.

Rund, snidad, af två mot hvarandra vända skålformade skifvor med intryckt midt.

Å ena sidan fem koncentriska bårder, den första (yttersta) med en bladranka mot randig botten, den andra med tvärgående bågar, den tredje med sicksackvis ställda, streckade uddar, den fjärde med inskrift: *Fig. 1* (»F. VON ERNBURG gehört dises Pulverhorn Anno 10»), den femte med motställda, streckade större och mindre uddar.

Andra sidans nedre hälft i samma dekor som den förstnämnda sidan, dock med uteslutande af inskriftsbården. Å öfre hälften vapensköld och årtal: *Fig. 2*, med en stor bladranka och en delfin på hvardera sidan, allt mot fint randig botten.

Fig. 1.

Fig. 2.

Skifvorna sammanhållna af en midt genom dem gående skruf med runda, kupiga, profilerade hufvuden af mässing. Kring skifvornas ytterkant ett öfver fogen liggande band med smala ränder i tre grupper.

Flaskan upptill försedd med en svagt profilerad, vid midten längdrefflad, lång, smal pipa med rundt lock, fäst på en i spiralform vriden platt arm med fjäder och rörlig på en nit å en från bandet utgående klykstolpe.

Å bandet på ömse sidor om pipan en fastlödd rundstafvig ögla.

Vikt: 0.100 kg.
Längd: 0.125 m.; bredd: 0.095 m.

Tyskt arbete från år 1610.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 16 November 1896.
Ankom 23 November 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 1 December 1896, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 35, se bref.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, se bref 16 November 1896:

1. Landtgrefve CARL AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 22 Maj 1803, d. 12 Februari 1868, förmäld 9 Oktober 1845 med MARIE ALEXANDRINE AUGUSTINE LOUISE EUGENIE MATHILDE, hertiginna af Württemberg, f. 25 Mars 1818, d. 10 April 1888.
2. Landtgrefvinnan MARIE AF HESSEN-PHILIPPSTHAL.
3. Landtgrefve ERNST EUGEN CARL AUGUST BERNHARD PAUL, f. 20 December 1846, och prins CARL ALEXANDER AF HESSEN-PHILIPPSTHAL, f. 3 Februari 1853, söner till föregående.
   Af dessa försåld till antikvitetshandlaren ED. KAHLERT.

Ö. 10. KRUTHORN.

Af trä, med inläggningar.

Af nederländska formen, platt med plana sidor och kanter, starkt böjdt, afsmalnande uppåt från kanterna, helt och hållet belagdt med graverade elfenbensskifvor, en del inlagda i svartbrun hartsmassa (intarsiateknik).

Å hvardera sidan ett fält, framställande en figurscen, omgifven af bårder af ben med graverad ornering. I figurfältets midt å den ena sidan HERKULES, betvingande den kretiska tjuren, bakom dem invid en knotig trädstam en bösskytt i tätt åtsittande dräkt och låg hatt, siktande med bössan; liggande framför dem det nemeiska lejonet; fältet i öfrigt utfylldt med rika bladrankor. Nedre kantbården med beslagsornament, de öfriga med bladflätor.

Å andra sidans midtfält samma dekor men i lejonets ställe en lansbärande man i åtsittande dräkt, veckad krage och låg, rund hatt samt stående vid en knotig trädstam. Nedre kantbården med beslagsornament, sidobårderna med rutstiliserad rankornering; i öfre kantbårdens ställe en slät benskifva (senare ditsatt).

Å yttre kanten i beninläggningen fyra maskaroner, mellan dessa en spiralformad bladranka, längs hvardera sidan en smal bård i form af en repstaf, nedtill och upptill en benskifva med en graverad bladfläta. Å den inre kanten samma dekor med en maskaron upptill och nedtill samt ett klotliknande ornament i midten. Den öfre benskifvan bortfallen och ersatt med en tunn träskifva.

Å bottnen en benskifva med ett bladstiliseradt hufvud i profil, vid sidorna om detta snedstreckade bårder.

Upptill ett hylsliknande rektangulärt beslag af mässing, fäst med tre skrufvar (de å sidorna saknas), den vid yttre kanten kvarsittande med kullrigt hufvud, den i inkanten

ersatt med en flackstafvig ögla. Hylsan försedd med en lång, konisk pipa med lock, som är fäst vid en platt arm, rörlig på en nit i en från pipan utgående klyka (fjäder saknas). Hornet inuti beslaget med mässing.

I framkanten nedtill en ögla som den öfre.

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.270 m.; bredd: 0.123 m.

Från 1500-talets slut.

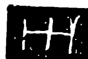
Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
15 November 1899
hos konst- och antikvitetshandlaren A. MATSSON, Beridarebansgatan 23, Stockholm, se räkning 15 November 1899.
Betaldt 18 November 1899, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 15 November 1899 räkning.
Pris: Kr. 100, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

Ö. 11. KRUTFLASKA.

Af brun massa, med pipa af mässing.

Gjuten, i form af en ring med tolf sammangyttrade djur i relief, upptill en hjort, nedtill en hind, vid ena sidan ett och vid den andra två vildsvin, alla anfallna af hundar med halsband.

Pipan åttasidig, ursprungligen försilfrad, öfre ändan afslutad i en utstående staf; nedtill å ena sidan en rundstafvig ögla, hvari en 8-formad länk. Pipan fäst vid flaskan med en å denna liggande spetsoval skifva, vid hvardera ändan å denna spår af en ögla. I pipan en propp, hvarå ett långt, spetsigt stift med halfklotformadt hufvud, å detta en rund ögla med en 8-formad länk. Mellan länkarna en dubbeltvinnad linnetråd (ej original).

I kanten af det ringformade midthålet ristadt märke:

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.188 m.; diameter: 0.127 m.
Propp, längd: 0.085 m.

Från 1600-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 119, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 331, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. F. d. majoren kammarherre JOHAN GUSTAF VON HOLST, f. 15 Mars 1841, d. 30 November 1917, gift 23 September 1876 med EBBA AURORA ELISABET ZETHELIUS, f. 3 November 1857, d. 20 April 1884.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.

   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

Ö. 12. KRUTHORN.

Af mässing.

Af nederländska formen, platt med plana sidor, starkt böjdt, afsmalnande uppåt från kanterna. Pressadt och ciseleradt i renässansornering.

Å framsidan i midten inom en rund lagerstaf två mot hvarandra vända drakar, bildande en krets, som innesluter månens och solens tecken. På hvardera sidan om lagerstafven en stående ängel i veckrik klädnad; för öfrigt orneringar af fruktknippen, blad- och bågornament, allt mot punsad botten; kring kanterna en pärllist. Baksida och kanter släta.

Å bottnen under krona med tre blad och riksäpple monogrammet: *Fig. 1* (bildadt af begynnelsebokstäfverna till hertig JULIUS' af Braunschweig [1564—1589] valspråk: »JESUS Hilf Zur Seligkeit»; jmfr garnityr af gevär och pistol i monter 166 B i Berlins Zeughaus, se äfven sid. 88 i »Das Zeughaus, Amtlicher Führer, die Waffensammlung, herausgegeben von der Direktion», Verlag JULIUS BARD, Berlin 1921; jmfr äfven Pistol Ä.21); vid öfre och nedre kanten ett inåtvändt bladornament, allt mot punsad botten.

Fig. 1.

Å öfre ändan en lång, konisk pipa med lock af järn, fäst vid en trubbvinkligt böjd platt arm med fjäder; armen rörlig på en vingskruf mellan två från pipan utgående tunna skifvor med konturerade kanter.

Krutspärr saknas; för denna i hylsan ett rektangulärt hål.

Vikt: 0.490 kg.
Längd: 0.300 m.; bredd: 0.125 m.

Tyskt arbete från omkring år 1580.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 133, se räkning 5 Mars 1900.
Betaldt 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 255, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 27 Februari 1855.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

Ö. 13. KRUTHORN.

Af djurben (nedre ändan af vänsterlårben, os femoris).

I benets naturliga form samt graveradt.

Nedtill en bred bård mellan två smala, den breda med en bladfläta, de båda smala med två löst tvinnade band. Öfver bårderna ett bredt fält. Å ena sidan en man (PARIS), sittande på en sten under ett stort träd; mannen i antik dräkt med frygisk mössa, i högra handen en flöjtpipa, den vänstra stödd på en staf; bakom mannen en på stenen stående amorin, nedanför stenen en sittande hund; i bakgrunden en tornprydd stad (Troja).

Å andra sidan en stående naken man (ORFEUS) med en lyra, stödd mot en krokig trädstam, i högra handen ett plektron, manteln upphängd på trädstammen under lyran, bortom trädstammen ett annat träd och en betande oxe, å marken växter.

Upptill tre bårder som nedtill, den mellersta med tätt ställda tvärgående bladflikar.

Botten af trä, insatt i benet.

Upptill en konisk pipa af ben, med stora blad i fjällmönster. Pipan fastsatt i benet med kilar och proppar af trä. Vid hornets baksida två grofva öglor, hvardera med en stor ring, allt af järn.

Under bottnen med bläck skrifvet numret 265.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.265 m.; bredd: 0.073 m.

Från 1500-talets slut.

Anm. Hornet med en spricka längs två sidor.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.

Katalog 127 n:r 151, se räkning 5 Mars 1900.
Betaldt 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 150, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. En svensk samling.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

Ö. 14. KRUTHORN.

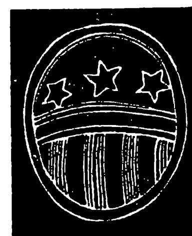
Af djurben (vänsterlårben, os femoris).

I benets naturliga form samt graveradt.

Nedtill en bred bård mellan två smala, den breda med liggande blad i fjällmönster, de smala hvardera med två löst tvinnade band. Öfver bårderna ett bredt fält i två afdelningar, framställande scener ur sagan om ARTEMIS och AKTAION.

I den öfre afdelningen: AKTAION sammanträffar med ARTEMIS på hjortjakt. Jägaren i halflång rock, med ett spjut i högra handen, i den vänstra en kort, spetsig jaktknif; vid hans sida en hund. Gudinnan i lång, veckad dräkt; framför henne en hund, jagande en hjort. Mellan hjorten och mannen två träd. I bakgrunden ett stängselnät; bakom detta ett slott.

I den nedre afdelningen: AKTAION öfverraskar ARTEMIS i badet och straffas därför. Å ena sidan jägaren, med hjorthufvud, i halflång rock, i vänstra handen ett spjut; invid honom två hundar. Gudinnan med fladdrande hår och mantel, flyende i ett vattendrag med vassbevuxen strand. I bakgrunden ett slott med flera torn. Å andra sidan tre nakna kvinnor (gudinnans nymfer), stående i vattnet nästan till knäna. Å hvardera kanten mellan figurscenerna en trädstam.

Fig. 1.

Å den ena kanten dessutom rester efter en i benet utskuren ögla.

Upptill å öfre afdelningen en oval vapensköld: *Fig. 1*, omgifven af tre maskaroner.

Å motsatta sidan en rundbåge med en bård af två löst tvinnade band samt hvilande på två kapitäl; från bågen ett å ömse sidor nedhängande draperi. Öfverst en bård som de smala nedtill.

Botten af trä (något skadad af mask), insatt i benet.

I hornets öfre ända en lång, konisk pipa med fem i spiralform gående stafvar, den ena tvärrefflad; upptill och nedtill kring pipan en stafformad utsvällning.

Upptill vid ena kanten en ögla med rundstafvig ring, allt af järn.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.280 m.; bredd: 0.105 m.

Italienskt (umbriskt) arbete från 1500-talets slut.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
16 Juni 1909
i Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, se räkning 16 Juni 1909.
Betaldt 31 December 1909, se räkning.
Pris: Kr. 350, se räkning.

Ö. 15. KRUTFLASKA (till fängkrut).

Af förgylld brons.

Platt med plana sidor, afsmalnande uppåt från kanterna, gjuten, med figurer i relief.

Å ena sidan ISAKS offring: ABRAHAM med lyft svärd, gripet af en i moln sväfvande ängel; ISAK i knäliggande ställning på altaret, till höger därom en rund kruka med offerelden; i nedre vänstra hörnet väduren.

Å andra sidan inom oval ram af volutornament en stående naken kvinna med en spegel i den upplyfta högra handen, i den vänstra en flik af höftdraperiet, nedtill i hvardera hörnet ett fruktknippe, allt mot fint punsad botten med större och mindre prickar.

Sidorna utlöpande öfver kanterna i profilerade lister. Å kanterna rankornament i låg relief.

Upptill en slät, konisk pipa, nedtill å denna fragment af handtaget till ett lock, fäst mellan två från halsen utstående skifvor.

Vid hvardera kanten ursprungligen en ögla, den ena delvis bevarad, efter den andra endast ett skrufhål synligt.

Vikt: 0.100 kg.
Längd: 0.085 m.; bredd: 0.050 m.

Tyskt arbete från 1500-talets senare hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1909
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
23 September 1909
i Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Stallgatan 1, Stockholm, se räkning 23 September 1909.
Betald 26 Oktober 1910, se WILHELMINA VON HALLWYLS privata Kassabok, Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 300, se Toilettbok och räkning.

Ö. 16. KRUTHORN (till fängkrut) med etui.

Af bärnsten, med beslag af guld.

Platt med plana sidor och rundade kanter, starkt böjdt och afsmalnande uppåt från kanterna.

Botten lös, i något ljusare färg, insatt i hornet med en fals af trä samt fasthållen af en genom det hela från ena sidan gående nit af guld; falsen fäst med två nitar af guld. Kring bottnens ytterkant två graverade bladlister af guld i två färger.

Upptill en pipa med starkt inknipen midt; mellan pipan och hornet ett graveradt och ciseleradt beslag i guld i två färger, med inknipen midt, nedre delen med tvärgående kälar och stafvar samt med utkanten mera framskjutande, vid inkanten en liten rundstafvig ögla; öfre delen med två längdgående bårder, den nedre med tvärgående bladflikar, den öfre i rutmönster.

I pipan en lång propp af guld med tryckt knopp af bärnsten; proppen fäst vid hornets botten med en smal kedja (venetiansk) af guld, med runda, halfstafviga länkar.

Vikt: 0.039 kg.
Längd, med propp: 0.135 m.; utan propp: 0.125 m.
Bredd: 0.042 m.
Propp, längd: 0.051 m.

Anm. Pipan afbruten i inknipningen.

Etui:

Af trä, klädt med pressadt rödt skinn samt fodradt med hvit sidenatlas och sammet; på framsidan två kasthakar af mässing (den vänstra saknas).

Höjd: 0.025 m.; längd: 0.150 m.; bredd: 0.065 m.

Under bottnen märkt med bläck: »N = 41».

Från 1700-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1913
från hans maka ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos Aktiebolaget H. BUKOWSKIS Konsthandel, Arsenalsgatan 2, Stockholm, 15 och 16 December 1913.
Katalog 199 n:r 499, se räkning 18 December 1913.
Betaldt 31 December 1913, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 260, se Toilettbok och räkning.

Ö. 17. KRUTFLASKA.

Af koppar.

Platt, päronformad, öfre ändan med rund genomskärning.

Nedtill å hvardera bredsidan pressadt en fågeljakt inom liggande oval ram af en smal staf: till höger en jägare, siktande med bössan på en i ett träd sittande fågel, framför jägaren en hund, å marken blommor och bladväxter.

Kanter trubbvinkligt tvåfasade, kring öfre ändan ett profileradt band af mässing.

Upptill en kort, cylindrisk pipa (krutmått); utanpå pipan en påträdd hylsa med något hopdragen mynning, nedanför denna en svag profilering; hylsan ställbar i tre lägen för olika krutladdningar genom ett uppskuret, aflångt, snedgående hål med tre urtagningar, afpassade för en från pipan rakt utstående tapp. Nedtill kring pipan en fjäder med snedt utstående fingertrycke, hvilket är förenadt med en under halsen befintlig krutspärr.

Vid hvardera kanten en i en ögla rörlig fjäderring af järn, i dessa fäst ett öfverknyppladt snöre, ursprungligen grönt, nu urblekt.

Vikt: 0.122 kg.
Längd: 0.173 m.; bredd: 0.080 m.
Snöre, längd enkelt: 1.150 m.

Från 1800-talets midt.

Gåfva till WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
4 Oktober 1915
från fru AGNES MARIA CARLSSON, f. SJÖQVIST, f. 30 Augusti 1877, gift 11 December 1904 med sjökaptenen JOHAN ALBERT MELCHER CARLSSON, f. 27 Oktober 1874, d. 3 December 1909.

Enligt uppgift af fru AGNES CARLSSON:

Förut tillhörig hennes svärfar, f. d. sergeanten vid Kungl. Skånska husarregementet i Helsingborg OTTO JOHANNES DANIEL CARLSSON, f. 27 Mars 1839, d. 11 Mars 1903. Använd af honom såsom frivillig i dansk-tyska kriget 1863—1864.

AA. 1. PATRONKÖK.

Af trä, med beslag af blånadt järn.

Aflångt, fram- och sidosidor rundade, baksida plan; de förstnämnda belagda med ebenholts och elfenben i nio vertikalt gående lister, fem af elfenben med graverade ornament samt skilda af fyra af ebenholts, å hvilka graverade beninläggningar med en midtblomma jämte två kantådror. Af de fem benlisterna den midt på framsidan med beslagsornament, de två på ömse sidor om denna ornerade med bladflätor och de två invid baksidan med löst tvinnade band.

Baksida af päronträ, hvari inlagdt två diagonalt gående ådror af ben.

Upptill och nedtill ett beslag, fäst med järnstift. Det nedre beslaget med utstående bred fotkant, vid hvardera sidosidan en oval, rundstafvig ring, rörlig i en pånitad stjärtögla. Det öfre beslaget bredt, snedt framåt fallande, med rundflikad underkant; vid beslaget fäst ett fällock, lågt, kupigt med en skarp rygg längs midten, framtill vid ena sidan en spetsig fjäderhake med rund tryckknopp. Inuti locket en springfjäder. Upptill å baksidan en rakt utstående rundstafvig, rektangulär ögla.

Inuti fodralet fem patronhål.

Vikt: 0.150 kg.
Höjd: 0.120 m.; djup: 0.068 m.; bredd: 0.072 m.

Från 1500-talets slut.

Dylika patronkök (för papperspatroner) bildade garnityr jämte 1500-talspistoler med kolfkula.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 111, se räkning 5 Mars 1900.
Betaldt 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 50, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
   Inköpt af kaptenen ALEXANDER VON POST i Graz, Österrike.

2. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

DIVERSE

BB. 1. RYTTARSTANDAR.

Duk:

Af hvitt, treskaftadt siden. Rektangulär, med målade monogram och vapen.

Å ena sidan i guld med kanter i brunt och gult under storhertiglig krona storhertig CARL-ALEXANDERS och storhertiginnan WILHELMINA-SOPHIAS monogram (CARL ALEXANDER AUGUST JOHANN, f. 24 Juni 1818, d. 5 Januari 1901, storhertig af Sachsen 8 Juli 1853, förmäld 8 Oktober 1842 med prinsessan WILHELMINA SOPHIA MARIA LOVISA af Nederländerna, f. 8 April 1824, d. 23 Mars 1897).

Å andra sidan konturerade sköldar med storhertigdömet Sachsens (Sachsen-Weimar-Eisenach) och konungariket Nederländernas alliansvapen i heraldiska färger; upptill mellan sköldarna storhertiglig krona, nedtill i ett band storhertigdömets husorden Hvita falken (Vaksamhetens orden). Vapnen omgifna af en röd, hermelinfodrad och guldkantad mantel under storhertiglig krona.

Kring dukens kant en bred frans af grofva guldbuljoner.

Höjd: 0.800 m.; bredd: 0.665 m.

Stång:

Af ek, hvitmålad.

Duken fäst med tre rader spikar med kullriga hufvuden af mässing; två af spikraderna med spikband i grönt, den tredje med dylikt i gult.

Nedre ändan med en hylsa af mässing.

Längd: 2.770 m.

Spets:

Af mässing, platt, hjärtformad, kring ytterkanten en utstående staf. Å ena sidan måladt i färger storhertigdömet Sachsens vapen, å den andra konungariket Nederländernas (dynastien Nassau). Stånghylsa med en utstående grof staf vid hvardera ändan.

Spets med hylsa, längd: 0.235 m.; bredd: 0.110 m.

Tyskt arbete från 1800-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 17 December 1895.
Ankom 20 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 23 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 90, se bref.

BB. 2. RYTTARSTANDARSPETS.

Af mässing med spår af förgyllning.

Hjärtformad, ciselerad och genombruten, kring ytterkanten en ovalstafvig ram, därinom i monogram under kunglig krona två mot hvarandra vända bladstiliserade F (FREDRIK I, konung af Sverige 1720—1751): *Fig. 1.*

Å öfre ändan ett treflikadt blad; nedtill en profilerad hals med gängad tapp.

Vikt: 0.200 kg.
Längd: 0.172 m.; bredd: 0.075 m.

Svenskt arbete från 1720-talet.

Fig. 1.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
en julafton under 1880-talets senare hälft
från fröken CHARLOTTE JAKOBINE CAROLINE CHRISTIANE MARIANE HELENE PFLAUM, f. 28 Oktober 1816 i Nürnberg, Bayern, d. 9 Februari 1909 i Södertelje, hvilken hösten 1852 kom från Tyskland till Sverige som lärarinna åt WILHELMINA (MINA) KEMPE och sedermera stannade i hennes föräldrahem.
Inköpt af fröken CAROLINE PFLAUM
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.

CC. 1. JAKTHORN med bärrem.

Högt C-horn i hög stämning (en halfton högre än normalt).

Af mässing.

Enkelböjdt med profilerad mynning och trattformadt klockstycke (s. k. schallstycke). Nedanför mynningen flera grupper rundtom gående ringar. Munstycke saknas.

Utanpå klockstycket en tunn plåt, hvari drifvet och ciseleradt: i midten å utsidan å oval sköld under s. k. kurfurstehatt Kur-Sachsens vapen mellan två palmkvistar:

Fig. 1; å motsatta sidan ett träd, mellan detta och vapnet å ena sidan en ryttare, siktande med en pistol på en framför honom springande hjort, mellan denna och ryttaren en liten gräsbevuxen kulle; å andra sidan mellan vapnet och trädet samt närmast det förra en björn, bakifrån anfallen af en hund, framför dessa en man i plymascherad hatt och riktande ett spjut mot björnen, bakom mannen en springande hare. Öfver figurerna en rad tätt ställda musslor.

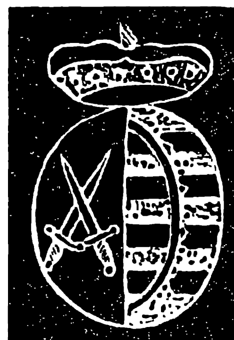

Fig. 1.

Något nedanför klockstycket och mynningen en pålödd hjärtformad skifva med en rundstafvig ögla, hvari en rundstafvig ring, samt i hornets böjning en dylik ögla med ring, den förra fäst vid en omkring röret pålödd holk med midtstaf. I de två förstnämnda ringarna en bred bärrem af brunt läder med rektangulär sölja af mässing, å hvilken spår af försilfring; kort söljstycke med en fast och en lös löpare; remmen med spetsig ytterända samt med åtta huggna och sex stuckna spännhål.

Vid mynningen å en rektangulär skifva siffran: [symbol] (första stämman).

Vikt med bärrem: 0.600 kg.
Längd: 1.080 m.
Klockstycke, diameter: 0.175 m.

Tyskt arbete, Sachsen, från 1800-talets början; instrumentmakare antagligen FRIEDRICH WILHELM JACOBI i Dresden (jmfr Valthorn CC.2).

Dylika jakthorn användes fordom vid s. k. släpjakter.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se räkning 22 December 1894.
Ankom 31 December 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 5 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 45, se räkning.

CC. 2. JAKTVALTHORN.

I *F* (normalstämning).
Af mässing.
Rundt, 3-hvarfvigt, böjningarna hopskarfvade på fyra ställen. Mynning profilerad. Klockstycke (s. k. schallstycke) vidt, starkt utsvängdt. Munstycke saknas.

Nedanför mynningen fem grupper ringar, omväxlande större och mindre; mellan det rakt utstående röret och böjningarna samt mellan dessa och klockstycket ett platt stöd, fastlödt med ändarna.

Kring klockstycket en pålagd bård, hvarå å ena sidan två ovala plåtar med i relief konungariket Sachsens vapensköld under krona samt mellan plåtarna inslaget tysk inskrift med instrumentmakarens namn och hemort samt årtalet: *Fig. 1;* å bården för öfrigt en fin våglinje med ett treflikadt blad i hvarje våg. Kring ytterkanten en smal staf.

Fig. 1 (orig. 0.206 m.).

Å stödet mellan röret och böjningarna siffran: 1. (första stämman).

Vikt: 0.820 kg.
Diameter: 0.435 m.
Klockstycke, diameter: 0.240 m.

Tyskt arbete, Dresden, från år 1809; instrumentmakare FRIEDRICH WILHELM JACOBI (en »H. FERDINAND JACOBI, Musikalischer Instrumentenmacher in Dresden», känd från 1800-talets början, se sid. 110 i »Das Zeughaus, Amtlicher Führer, die Waffensammlung, herausgegeben von der Direktion», Verlag JULIUS BARD, Berlin 1921).

Dylika valthorn användes fordom vid s. k. släpjakter.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se räkning 22 December 1894.
Ankom 31 December 1894, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betaldt 5 Januari 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 45, se räkning.

DD. 1. PUKOR, två stycken, samt en nyckel.

Af koppar.

Skålformade, släta, på tre halfstafviga smala ben af järn, hvartdera med bredt utsmidd och utrullad ytterända som fot, öfre ändan utsmidd till en oval platta och fäst vid pukan med en nit af koppar. Mellan benen ett kryss med fyrsidiga armar, i korspunkten en rund ring.

Kring öfre kanten en grof staf, omedelbart nedanför denna å utsidan en lös ring af järn, vid hvilken skinnet ursprungligen varit fäst. Å denna fragment af skinn, fäst med smala remmar. Ringen rörlig på sju långa skrufvar, hvardera å öfre ändan med bred fläns och fyrsidig tapp för nyckeln; nedre ändan groft gängad och skrufbar i en rakt

utstående mutter, utviken från ett på pukan liggande blad med instansade orneringar och fäst med fyra nitar af koppar.

I pukans botten ett rundt lufthål.

Höjd: omkr. 0.440 m.
Diameter: 0.510 m.

Nyckel:

Af järn, i form af en vef, fyrsidig, med fasade kanter, afsmalnande åt ytterändan, starkt uppböjd och med ändan afslutad i en klotformad knopp.

Å inre ändan en åttasidig muff med fyrsidigt hål för skruftappen.

Längd: 0.075 m.

Från 1700-talet.

Inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 58, se räkning 28 Februari 1894.
Betalda 5 Mars 1894, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 205, se Toilettbok och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Hofmarskalken friherre CARL FREDRIC BENNET, f. 22 November 1760, d. 1 April 1845, gift 7 Maj 1795 med friherrinnan FREDRICA MAGDALENA THOTT, f. 17 September 1769, d. 27 Februari 1855.

EE. 1. TROFÉMODELL.

Af järn, på postament af marmor.

Bestående af halfrustning med hjälm, sköld, två spjut, hillebard, bardisan, stridsklubba, tre stridsyxor och fyra fanor.

Rustning:

Svartlackerad, bestående af hjälm, bröstharnesk med lårskydd samt ryggharnesk med skört.

Hjälm:

Kalott af två plåtar, sammansmidda längs midten.

Hakskydd slätt. Visir med sex vertikala springor. Pannskärm bred, trubbvinklig. Hakskydd, visir och pannskärm rörliga på en gemensam nit vid hvardera sidan; niten

med reffladt, kullrigt hufvud af mässing. Baktill en plymholk, konisk och spiralrefflad samt fäst med två nitar som de förra, en i hvardera af två från holken utvikna flikar; i holken tre röda och fyra blåa plymer af plåt.

Halsskärmens främre del trubbvinklig och fäst vid hakskyddet med två nitar som ofvan, dessutom sex prydnadsnitar. Bakre delen rundad samt fäst vid kalotten med tre liknande nitar, dessutom sex prydnadsnitar.

Höjd: 0.068 m.; bredd: 0.063 m.
Fjäderbuske, längd: 0.110 m.; bredd: 0.060 m.

Bröstharnesk med lårskydd:

Med s. k. gåsbuk, kring hals och armhål en smal staf, å bröstet ornering af vertikala ränder, upptill å hvardera sidan en nit med kullrigt hufvud af mässing.

Hvartdera lårskyddet af sex skifvor med konturerade kanter. Skifvorna fästa vid hvarandra å hvardera sidan med en genom två och två gående nit; längs midten samt kring nedre kanten en rad nitar, alla med kullrigt hufvud af mässing.

Bröstharnesk, längd: 0.125 m.; bredd: 0.083 m.
Lårskydd, längd: 0.070 m.; bredd: 0.069 m.

Ryggharnesk med skört:

I dekor som å bröstharnesket.

Skört af fyra skifvor med konturerade öfverkanter och sammanfästa å hvardera sidan medelst en genom två och två gående nit. Kring nedre skifvans nedre kant en rad runda hål, i hvardera skifvans öfre kant sex dylika.

Bröst- och ryggharnesk sammanhållna öfver axeln af två band af siden (moaré) med en hvit rand mellan två blåa; hvartdera bandet fäst vid ryggharnesket med två nitar, vid bandets motsatta ända en kilformad plåtflik med knapphål för den i bröstet sittande niten, å det högra bandet fyra tvärgående rektangulära plåtskifvor af järn (en saknas), den bakersta fäst med fyra nitar, de öfriga hvardera med två; alla nitar med kullriga mässingshufvuden. Nedtill å ryggen å hvardera sidan en rem (fragmentarisk), fäst på en nit som de förra, vid den ena remmen en fastspänd sölja af järn (ursprungligen fäst vid remmen i motsatta sidan).

Längd med skört: 0.145 m.; bredd: 0.118 m.

Sköld:

Rund, svagt kupig, å öfversidan fem strålformigt ställda fält med graveradt bladverk samt skilda af bårder med små tvärbågar mellan två parallella ränder. I midten en spiralvriden spets, kring ytterkanten en repstaf. Undersidan rödmålad samt med spår af läderremmar, fasthållna af fyra nitar.

Diameter 0.068 m.

Spjut.

Spets tresidig. Stånghylsa konisk och spiralrefflad; från denna utgå två långa stångflikar, fästa med tre genomgående nitar. Stång af trä, rund och svartlackerad.

Längd: 0.250—0.280 m.
Spets med stånghylsa, längd: 0.053—0.068 m.

Hillebard:

Spets lång, smal, nästan rund; yxa med konkav egg och konturerade kanter, bladet genombrutet af fem små runda hål. Pik med liknande kanter, något nedböjd, spetsig och genombruten af tre hål som ofvan. Spetsen fortsatt ned på stången i två korta stångflikar, fästa med fyra genomgående nitar af mässing.

Stång af trä, svartmålad.

Längd: 0.270 m.
Spets, längd: 0.060 m.

Bardisan (s. k. runka):

Spets lång, smal, fyrsidig med spiralvriden udd, öron breda, bågformade, mellan dessa å hvardera sidan ett graveradt ornament. Mellan öron och stång ett mellanstycke, afsmalnande uppåt, nedtill profileradt och fortsatt ned på stången i två långa stångflikar, fästa med tre genomgående nitar af järn (en nit saknas).

Längd: 0.290 m.; bredd: 0.042 m.
Spets med mellanstycke, längd: 0.110 m.

Stridsklubba (s. k. putschan):

Öfre ändan klotformad, med elfva snedställda höga slagblad.

Skaft balusterformadt, upptill och nedtill spiralreffladt, vid midten slätt; nedre ändan afslutad i en halfklotformad, med fasetter prydd knopp, ytterst en liten ögla.

Längd: 0.120 m.

Stridsyxor:

Tre stycken, två med pik och en med hammare

Yxor med pik:

Blad halfmånformadt. Öga ovalt, omkring detta en utsvällning. Pik fyrsidig, svagt nedböjd, med fasade kanter. Ena yxbladet med ett profileradt mellanstycke, den andra yxan med en utstående smal kant mellan ögat och piken.

Skaft af trä, rundt, slätt och svartlackeradt, i hvardera ändan en kort spets af järn (den vid bladet saknas å den ena).

Längd: 0.148—0.172 m.
Yxa, längd: 0.065—0.070 m.; bredd: 0.030—0.036 m.

Yxa med hammare:

Blad långt, bredare mot eggen. Öga ovalt, omkring detta en profilering. Hammare lång, fyrsidig med fasade kanter, bane fasetterad och med utstående kanter.

Skaft af trä, rundt och svartlackeradt; nedtill en rund järnspets på kort hals; kring skaftet en bred holk af järn.

Längd: 0.137 m.
Yxa, längd: 0.055 m.; bredd: 0.022 m.

Fanor:

Af siden (moaré), med stång af trä och spets af mässing.

Två fanor ljusblåa med två hvita ränder samt två ljusröda med tre gula ränder. Duk hopsydd af två band samt med snedt afskuren ytterkant.

Stång af trä, rund, med spår af brun målning. Spets platt, lansettformad, förgylld, med lång cylindrisk stångholk, mellan denna och spetsen en profilerad hals (spetsen å en af de röda fanorna saknas).

Blå-hvita: Duk, bredd: 0.215—0.234 m.; höjd: 0.204 m.
Stång, längd: 0.400 m.
Röd-gula: Duk, bredd: 0.270—0.305 m.; höjd: 0.163 m.
Stång, längd: 0.398 m.

Tyskt arbete från 1600-talets förra hälft.

Postament:

Rektangulärt, af rödbrun, hvitflammig marmor, nedtill en utstående sockel med profilerad öfverkant. Upptill ett utstående enkelt listverk. (Ena nedre hörnet af sockeln afslaget.)

I postamentet en rakt uppstående stolpe af trä, hvarå tre ställningar af plåt; den nedre å ena sidan med fyra, å den andra med nio pipor (för uppbärande af vapnen), den mellersta med sex liknande pipor (för fanorna); öfre ställningen utgöres af en gröfre pipa, afsedd för rustningen och hjälmen. Flera pipor tomma.

Höjd: 0.095 m.; längd: 0.125 m.; bredd: 0.070 m.

Från 1700-talets slut.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
28 Juli 1907
hos Hofantiquar ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, (se räkning 28 Juli 1907)
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make WALTHER VON HALLWYL samt fröken IDA UHSE
27—29 Juli 1907

under deras resa genom Holland, Belgien, England, Skottland, Irland samt åter öfver Paris och Schweiz

16 April—5 Augusti 1907. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.

Ankom 16 Augusti 1907, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).

Betald 7 Augusti 1907, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), Toilettbok (här uppförd på September 1907) och kvitto från Hofantiquar ED. KAHLERT 8 Augusti 1907.

Pris: Mk 150, se Toilettbok och räkning.

Kända tidigare ägare, enligt uppgift af Hofantiquar ED. KAHLERT, se räkning 28 Juli 1907, brefkort 29 Augusti 1907, bref 17 November 1917 och brefkort 20 Februari 1918:

1. Furst LEOPOLD EMIL LUDWIG KONRAD AF LÖWENSTEIN-WERTHEIM-FREUDENBERG, f. 26 November 1827, d. 13 Mars 1893, förmäld 4 Februari 1861 med AUGUSTE AMALIE HENRIETTE WOLLRABE, f. 4 Mars 1837, d. 14 Mars 1909, upphöjd 1 December 1869 i friherrligt stånd under namnet VON WOLLRABE VON WALLRAB samt 15 Januari 1875 i grefligt stånd under namnet VON LÖWENSTEIN-SCHARFFENECK.
2. Grefve MAXIMILIAN KARL FRIEDRICH VON LÖWENSTEIN-SCHARFFENECK, f. 13 Juli 1871, Herr auf Schönwörth, Tyrolen, son till föregående, förmäld 4 November 1895 med friherrinnan CONSTANCE VALERIE SOPHIE OF WORMS-PIRBRIGHT, f. 28 April 1875.

Af Hofantiquar ED. KAHLERT inköpt från konsthandlaren JULIUS BÖHLER i München eller antikvitetshandlaren EICHINGER i Ansbach, Tyskland, under försäkran att den varit i grefve VON LÖWENSTEINS ägo.

NAMNREGISTER

KÄNDA TIDIGARE ÄGARE,

initialer och monogram, rustkammare och samlingar, vapenskriftställare och genealoger, konst- och antikvitetshandlare.

(Siffrorna hänvisa till motsvarande sidor.)

HANDTVERKARE, KONSTNÄRER, BRUK, FABRIKER, STADSKONTROLL- och dylika stämplar.

(Siffrorna hänvisa till motsvarande sidor.)

HALLWYLSKA SAMLINGEN

GRUPP XXXV

D

VAPEN — ORIENTEN

FÖRORD

Den orientaliska vapensamlingen består af 29 nummer och har kommit till under åren 1888—1906 dels genom inköp i Sverige och utlandet, dels genom gåfvor.

Vid samtliga förvärf har intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR tillhandagått med råd, liksom han äfven underkastat hvarje föremål sakkunnig granskning med afseende på dess äkthet och önskvärdheten af dess införlifvande med samlingen. Äfven vid gruppens beskrifning har han ställt sin framstående sakkunskap till förfogande med aldrig svikande tillmötesgående. Detta senare gäller äfven om hans efterträdare som Lifrustkammarens chef, friherre RUDOLF CEDERSTRÖM.

Vid arbetet med beskrifningen ha medverkat — utom WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, som utarbetat de till hvarje föremåls beskrifning fogade upplysningarna om dess härkomst m. m. — kandidaten BENGT CLAUDELIN, som haft det mera vetenskapliga arbetet på sin lott, samt herr AUGUST LUNDGREN, som hufvudsakligen utfört den egentliga detaljbeskrifningen. De arabiska inskrifterna ha tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN. Alla inskriptioner, stämplar o. dyl. ha ritats af teckningslärarinnan fröken SIGRID JOHNSON; med afpunsning och dylika arbeten har herr KARL ANDERSSON biträdt. För språklig granskning och korrekturläsning har redaktör SVEN FALK svarat. Utskrifning på maskin har verkställts af fröken SIGRID ERICSON.

INNEHÅLL

RUSTNINGAR OCH RUSTNINGSDELAR

A. 1. RUSTNING, af delar från olika rustningar.

Bestående af pansarskjorta, arm-, lår- och knäskydd.

Af järn.

Pansarskjorta (s. k. brynja):
Med stående halskrage, af runda, i hvarandra kopplade, flackstafviga, handsmidda ringar af omkring 12 mm:s yttre diameter och $1^1/_2$—2 mm:s tjocklek, hvarannan ring hophetsad, hvarannan hopsatt med en nit med kullrigt hufvud.

Bröstet på hvardera sidan om öppningen med en rad af fyra liggande rektangulära plåtar samt vid sidan om dessa en rad kortare, fyrsidiga och kilformade. Å plåtarna i guldinkrustering stora arabiska skriftecken (om skriftens tolkning se längre fram) inom kantbård med dylika mindre skriftecken (guldet delvis bortfallet). Hvar och en af de förstnämnda plåtarna med en tjock, lagerbladformad skifva af mässing, försedd med en rundstafvig ögla; i dessa å skjortans högra sida en S-formad kasthake för öglan i motsatta sidan; hvarje skifva fäst med två nitar med runda, platta hufvuden.

Å ryggen fem rader plåtar, något mindre än de å bröstet, hvardera af de tre mellersta raderna med femton plåtar, de vid sidorna hvardera med fyra; plåtarna i dekor som å bröstet, å de sju nedre plåtarna i mellersta raden endast kantbård med spår af skriftecken.

Å öfre högra bröstplåtens insida graveradt märket:

Armskydd:
Af en bred midtskena, formad efter underarmen och handen, vid hvardera sidan därom en smal skena, fäst vid midtskenan med tre rader pansarringar. Vänstra armens sidoskenor hvardera med två koppanitar. I båda handskyddens ytterkanter hål för pansarringar, af hvilka endast några få kvarsitta i den vänstra.

Högra midtskenan med rik rankdekor samt tre runda fält i flerpass med spår af förgyllning, öfver handleden och upptill en tvärgående bård; allt mot prickerad botten. Å vänstra armskyddets midtskena arabiska skriftecken (om tolkningen se längre fram)

jämte rankornering mot prickerad botten som å den högra. Å hvarje sidoskena en blom- och bladranka.

Å högra skyddet upptill å midtskenan graveradt märket:

Lårskydd (ej original):

Det högra af åtta, det vänstra af nio rader fyrsidiga, släta små plåtar, en rad å framsidan å hvarje skydd doserande nedåt; plåtarna fästa vid hvarandra med tre rader pansarringar.

Knäskydd:

Af skål och pansarflik.

Skål spetsoval. Den högra något mindre, i midtfältet i silfverinkrustering arabisk inskrift (se längre fram), utefter kanterna mellan två smala ränder en smal bård med tvärgående bågorneringar i silfver, bården vid hvardera kanten afbruten, i midten på två ställen. Vänstra skålen något större, i midtfältet inskrift, utefter kanterna en bred bård med en silfverinkrusterad frukt- och bladranka, afbruten i midten vid hvardera kanten af ett flätornament; allt mot prickerad botten.

Vid hvardera skålens nedre kant en spetsig flik af ett pansar som å skjortan.

Å högra skålen graveradt märket: samt å den vänstra:

Rustning, vikt: 11.700 kg.; längd: 1.280 m.
Pansarskjorta, längd: 0.830 m.; bredd: 0.500 m.
Armskydd, längd: 0.400—0.430 m.; bredd: 0.100—0.120 m.
Knäskål, längd: 0.145 m.; bredd: 0.110—0.120 m.

Turkiskt arbete, Mindre Asien, från 1400-talet.

Märket (s. k. Konstantinopel-arsenalens eller MUḤAMMED II:s rustkammarmärke) återfinnes å flera orientaliska vapen, som härstamma från den till tyghus förvandlade S:T IRENE-basilikan i Konstantinopel samt från Adrianopel och Erzerum, och får anses som en approberingsstämpel å förbättrade föremål; tecknet kan härledas från ordet *imtiḥān* = pröfning, d. v. s. godkänd, duglig. [EDUARD VON LENZ: »Arsenalzeichen oder Beschau(?)» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band VI, 1912—1914, sid. 299—303.]

De arabiska inskrifterna hafva tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

Framsidan.

Vänstra armskenan.

Arabiska bokstäfver, dels isolerade, dels sammanställda till hela ord, som dock icke innehålla någon sammanhängande mening. Företrädesvis *alif* och *lām*, hvilka äfven eljes pläga användas i rent dekorativt syfte.

Vänstra sidoplåtraden.

Arabiska bokstäfver, som tillsammans bilda ordet *as-sulṭān* »sultanen», om *sīn* tillägges mellan *alif, lām* och det följande *lām*.

Vänstra bröstplåtraden.

Arabiska bokstäfver, hufvudsakligen *alif* och *nūn*, utan sammanhang.

Högra bröstplåtraden.

Likaledes arabiska bokstäfver, hufvudsakligen *alif* och *lām*, utan sammanhang.

Högra sidoplåtraden.

Arabiska bokstäfver. Den sista gruppen kan läsas *lillāhi* »åt Gud», »för Guds skull», men har säkerligen tillfogats blott för att tjäna som ornament.

Högra armskenan.

Inga bokstafstecken.

Vänstra knäskålen.

Arabiska bokstäfver, hufvudsakligen *lām* och *nūn*, utan sammanhang.

Högra knäskålen.

Arabiska bokstäfver, *alif* och *lām* m. m., utan sammanhang.

Baksidan:

Högra sidoplåtraden.

Arabiska bokstäfver, *alif, lām* och *nūn*, använda som ornament.

Högra ryggplåtraden.

Arabisk inskrift af följande lydelse:
al-ʿālim al-ʿāmil al-ʿādil al-fāḍil al-kāmil al-maulā
»den lärde, den verksamme, den rättvise, den förträfflige, den fullkomlige, mästaren».

Mellersta ryggplåtraden.

Först ett par isolerade konsonanter, *fāʾ* och *nūn;* därefter en grupp bestående af fyra bokstäfver, som tillsammans kunna läsas som det arabiska *madīd* »vidsträckt» men säkerligen icke ha någon annan uppgift än att tjäna som dekoration, och slutligen enstaka bokstafstecken, hufvudsakligen *lām*, använda som ornament.

Vänstra ryggplåtraden.

Först några arabiska bokstäfver, som skulle kunna betyda *ad-dajjān* »domaren», ehuru *jj* icke har den riktiga formen, men som antagligen icke äro någonting annat än ornament; därefter flera bokstafstecken, som ej bilda någon mening; vidare en grupp, som kan tänkas föreställa *al-imām* »imamen», »öfversteprästen»; därefter *ar-raḥmān* »förbarmaren» och slutligen ett betydelselöst *ʿain, lām*.

Vänstra sidoplåtraden.

Arabiska bokstäfver af samma slag som på högra sidoplåtraden.

Pansarskjortan, lår- och knäskydden
inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
22 Januari 1900
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 22 Januari 1900)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 23 Januari 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 22 Januari 1900 kvitto.
Pris: Kr. 720, se kvitto.

Armskydden
inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
24 April 1900
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN (se kvitto 24 April 1900)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR, se kvitto 24 April 1900.
Betalda 28 Maj 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 24 April 1900 kvitto.
Pris: Kr. 275, se kvitto.

Enligt skriftligt meddelande från intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR:

»Den turkiska rustningen som härmed sändes hör till den Rustkammare som på 1870-talet blef funnen och till större delen förstörd vid några nybyggnader i Gamla Seraljen. De flesta af de saker som då räddades kommo till England, en trasig hjelm har jag sett i Österrike, en annan finns i Paris. Dessa rustningsdelar äro ytterligt sällsynta, de äro tillverkade på 1400-talet i Mindre Asien. Benbetäckningarna höra synbarligen ej till just denna rustning men till samma sort; samma är förhållandet med den andra och beror detta på att då Rustkammaren skingrades och sakerna i hemlighet fördes från Konstantinopel de rätta delarna förväxlades.»

A. 2. RUSTNING, af delar från olika rustningar.

Bestående af pansarskjorta, arm-, lår- och knäskydd.

Af järn.

Pansarskjorta (s. k. brynja):
Med stående halskrage, af runda, i hvarandra kopplade, flackstafviga, handsmidda ringar af omkring 12 mm:s yttre diameter och $1^1/_2$—2 mm:s tjocklek, hvarannan rad hopsatt med en nit med kullrigt hufvud.

Bröstet på hvardera sidan om öppningen med en rad af fyra liggande rektangulära plåtar samt vid sidan om dessa en rad kortare, fyrsidiga och kilformade. Å plåtarna graveradt bladorneringar samt inkrusteradt i silfver arabiska skriftecken (om skriftens tolkning se längre fram) mot punsad botten med utsparda ställen. Hvar och en af de förstnämnda plåtarna med en tjock lagerbladformad skifva af mässing, försedd med en rundstafvig ögla; i dessa å skjortans högra sida en S-formad kasthake för öglan i motsatta sidan; hvarje skifva fäst med två nitar med runda, platta hufvuden.

Å ryggen fem rader plåtar, något mindre än de å bröstet; hvardera af de tre mellersta raderna med sexton plåtar, de vid sidorna hvardera med fyra; plåtarna i dekor som å bröstet; å den öfre och nedre plåten i sidoraderna samt å de tre öfre och två nedre i mellersta raden arabiska skriftecken.

Armskydd:

Af en bred midtskena, formad efter underarmen och handen, vid hvardera sidan därom en smal skena, fäst vid midtskenan med tre rader pansarringar. Högra armens sidoskenor med hela ytterkanter, i hvardera två platta järnnitar; vänstra armens sidoskenor med hål i ytterkanterna för ringpansar. I vänstra handskyddets ytterkant två rader pansarringar, i det högras endast hål för dylika.

Hvartdera handskyddet med rik rankdekor, något olika. Öfver handlederna och upptill arabiska skriftecken (se längre fram); öfver underarmspartiet ett nedre mindre och ett öfre större fält i flerpass, å det vänstra dessutom arabiska skriftecken jämte spår af guld; å motsvarande parti å högra armen ornament af bladrankor och band, allt mot punsad botten med spår af silfverinkrustering; å hvarje sidoskena en bladranka mellan två smala bårder.

Å högra armskyddet å insidan graveradt märket:

Å vänstra armskyddet upptill å utsidan samma märke:

Lårskydd (ej original):

Af nio rader fyrsidiga små plåtar, en rad å framsidan doserande nedåt; plåtarna fästa vid hvarandra med tre rader pansarringar. Plåtarna kring vänstra låret släta. Af högra lårets plåtar är den mellersta på framsidan ornerad med bladrankor och försedd med en nedifrån och uppåt fortlöpande arabisk inskrift; i de öfriga raderna äro endast de två nedre och de två öfre plåtarna i hvarje rad ornerade.

Å vänstra skyddet å en bronsliknande metallbit, fastslagen å baksidan nedtill i ringarna, en stämpel:

Knäskydd:

Af skål och pansarflik.

Högra skålen nästan rund, med ett bladornament i midten, omgifvet af en slät bård, däromkring i silfverinkrustering arabiska skriftecken, utanför dessa en slät bård, vid hvardera ändan rankornament samt rundt kanterna ytterligare en slät bård. Vänstra skålen spetsoval, i midtfältet i silfverinkrustering arabisk inskrift; utefter kanterna tre bårder, den inre och yttre släta, den mellanliggande vid ändarna med otydliga bågornament, vid midten en silfverinkrusterad bladranka, allt mot punsad botten.

Vid hvardera skålens nedre kant en spetsig flik af pansar som å skjortan.

Å högra skålens utsida graveradt märket:

Rustning, vikt: 14.100 kg.; längd: 1.410 m.
Pansarskjorta, längd: 0.930 m.; bredd: 0.580 m.
Armskydd, längd: 0.410—0.430 m.; bredd: 0.115—0.120 m.
Knäskål, längd: 0.160—0.167 m.; bredd 0.124—0.158 m.

Turkiskt arbete, Mindre Asien, från 1400-talet.

Märket (s. k. Konstantinopel-arsenalens eller MUḤAMMED II:s rustkammarmärke) återfinnes å flera orientaliska vapen, som härstamma från den till tyghus förvandlade S:T IRENE-basilikan i Konstantinopel samt från Adrianopel och Erzerum, och får anses som en approberingsstämpel å förbättrade saker; tecknet kan härledas från ordet *imtiḥān* = pröfning, d. v. s. godkänd, duglig. [EDUARD VON LENZ: »Arsenalzeichen oder Beschau(?)» i »Zeitschrift für historische Waffenkunde», Band VI, 1912—1914, sid. 299—303.]

De arabiska inskrifterna hafva tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

Framsidan.

Vänstra armskenan.

Öfversta fältet: arabiska bokstäfver, företrädesvis *alif*, använda som ornament.

Mellersta fältet: samma arabiska inskription: *al-ʿizzu fī-ṭ-ṭāʿati* »äran består i lydnad», två gånger, dels på tvären, dels på längden.

Nedersta fältet: arabiska bokstafsornament.

Vänstra sidoplåtraden.

Öfversta fältet: arabiska bokstafsornament.

Nedersta fältet: likaså, hufvudsakligen *alif* och *lām*.

Vänstra bröstplåtraden.

Öfversta fältet: *al-chāḳān* »kejsaren»; det följande ordet skyles af mässingsskifvan.

De två mellersta fälten: möjligen *ad-dajjān* »domaren»; ordet är emellertid svårt

att identifiera, emedan det till en del skyles af mässingsskifvan. För öfrigt är det säkerligen bokstafstecknens dekorativa utseende och icke betydelsen, som är hufvudsaken.

Nedersta fältet: *as-sulṭān* »sultanen»; de följande bokstäfverna äro blott ornament.

Högra bröstplåtraden.

Öfversta fältet: *al-ʿālim* »den lärde»; därpå följa ytterligare ett par bokstäfver, som tydligen icke heller äro någonting annat än ornament.

De två mellersta fälten: *al-ʿālim* »den lärde»; därefter står ett *alif*.

Nedersta fältet: börjar med samma bokstäfver som de båda föregående raderna, men slutet är olika. Någon mening innehåller denna rad icke, och helt säkert har äfven det ofvanstående *al-ʿālim* valts uteslutande med hänsyn till de i detsamma ingående konsonanternas dekorativa karaktär och icke på grund av sin verkliga betydelse.

Högra sidoplåtraden.

Öfversta fältet: samma bokstafstecken som i öfversta fältet på vänstra sidoplåtraden.

Nedersta fältet: *al-ʿāmir*. Detta arabiska ord betyder egentligen »odlad», »bebodd», »i godt stånd» och har äfven flera sekundära bemärkelser, men här står det tydligen blott som ornament.

Högra armskenan.

Öfversta fältet: *al-ʿālim* »den lärde». Därpå följer återigen *alif, lām, ʿain*.

Nedersta fältet: *al-ʿālim* »den lärde». Om *al-ʿālim* i denna och omedelbart föregående rad gäller hvad som ofvan anmärkts rörande samma ord uti inskriptionerna å högra bröstplåten.

Vänstra knäskålen.

De två första orden äro säkerligen *naḏartu lillāhi*. Därpå följer ett tredje ord, hvilket ej gärna kan innehålla någonting annat än de båda konsonanterna *fh*. Här har tydligen någonting utelämnats på grund af bristande utrymme, och det ligger ganska nära till hands att emendera *fh* till *fjh*. Man skulle då kunna tänka på *fajʾ* (eller *fajj*) och läsa: *naḏartu lillāhi fajjahu* »jag lofvar Gud hans byte», d. v. s. det byte, som tillkommer honom.

Högra knäskålen.

Den arabiska inskriften bör antagligen läsas på följande sätt: *zādaka-l-lāhu kulla mazīdin djalālan fī mazīdihi-l-ʿadada wikālatan* »måtte Gud i allo öka din storhet i samma mån han ökar din regeringstid».

Emellertid har originalet icke *ʿadada*, utan *ʿāda*. Detta torde dock ej vålla någon större svårighet, vare sig *alif* i stället för det första *dāl* beror på misstag af gravören eller på bristande utrymme.

Baksidan.

Högra sidoplåtraden.

Öfversta fältet: arabiska bokstäfver, som kunna läsas *ana* »jag» men här tydligen anbragts blott som dekoration.

Nedersta fältet: arabiska bokstäfver, *alif, lām* m. fl., använda som ornament.

Mellersta ryggplåtraden.

Upptill: arabiska bokstäfver, *alif, lām* och *mīm*, sammanställda så att de bilda ordet *al-māl* »egendom», hvilket här naturligen bör fattas som ett fullkomligt betydelselöst ornament.

Nedtill: arabiska bokstäfver, anbragta som dekoration.

Vänstra sidoplåtraden.

Öfversta fältet: arabiska bokstäfver, sammansatta i dekorativt syfte.

Nedersta fältet: likaså.

Pansarskjortan, lår- och knäskydden
inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
22 Januari 1900
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 22 Januari 1900)
efter att förut hafva varit hembjudna åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betalda 23 Januari 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 22 Januari 1900 kvitto.
Pris: Kr. 720, se kvitto.

Armskydden
inköpta af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
24 April 1900
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN (se kvitto 24 April 1900)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR, se kvitto 24 April 1900.
Betalda 28 Maj 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 24 April 1900 kvitto.
Pris: Kr. 275, se kvitto.

Enligt skriftligt meddelande från intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR:

»Den turkiska rustningen som härmed sändes hör till den Rustkammare som på 1870-talet blef funnen och till större delen förstörd vid några nybyggnader i Gamla Seraljen. De flesta af de saker som då räddades kommo till England, en trasig hjelm har jag sett i Österrike, en annan finns i Paris. Dessa rustningsdelar äro ytterligt sällsynta, de äro tillverkade på 1400-talet i Mindre Asien. Benbetäckningarna höra synbarligen ej till just denna rustning men till samma sort; samma är förhållandet med den andra och beror detta på att då Rustkammaren skingrades och sakerna i hemlighet fördes från Konstantinopel de rätta delarna förväxlades.»

B. 1. HJÄLM.

Af järn, blank.

Kalott konisk, af ett stycke, vertikalt kälad med uppåt afsmalnande kälar, af hvilka två i bredd liggande med graverade ornament i flätmönster; längs nedre kanten och toppen en bred bård i liknande ornering. Öfverst en uppåt och nedåt afspetsad åttasidig knopp ofvanpå en staf.

Längs nedre kanten sjutton små runda hål, ofvanpå dessa fjorton, hvaraf tre besatta med nitar. (Hålen afsedda för ringpansar och hjälmfoder, som saknas liksom kind- och nackskydd.)

Vikt: 1.550 kg.
Höjd: 0.271 m.; diameter: 0.218 m.

Turkiskt arbete från 1400-talet.

Anm. Hjälmen på flera ställen lagad med kopparlödning.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
28 Juni 1901
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN (se kvitto 5 Juli 1901)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR, se kvitto 28 Juni 1901.
Betald 28 Juni 1901, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.
Pris: Kr. 300, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.

B. 2. HJÄLM.

Af järn, blank.

Kalott konisk, av ett stycke, med sexton vertikala, uppåt afsmalnande godronneringar, mellan dessa samt längs nedre kanten spår efter graverad bladornering. I öfre ändan en stor nit i stället för den ursprungliga knoppen; niten försedd med en stor bricka, som täcker hela spetsen.

Längs nedre kanten tjugusex små runda hål, ofvanför dessa oregelbundet sittande hål, hvaraf en del med nitar och en del utan. (Hålen avsedda för ringpansar och hjälmfoder, som saknas liksom kind- och nackskydd.)

Vikt 1.275 kg.
Höjd: 0.255 m.; diameter: 0.210 m.

Turkiskt arbete från 1400-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
13 November 1901
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN (se kvitto 13 November 1901)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL. ANTON OSSBAHR.
Betald 13 November 1901, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.
Pris: Kr. 305, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.

C. 1. SKÖLD af råmentad hud.

Rund, kupig, brungul; ytterkant uppsvängd, tätt innanför denna å utsidan en bård med tvärgående, spetsovala ringar, på ömse sidor en smalare dylik i flätmönster, därinnanför en bård med inåtriktade, flerflikade blad, sammanbundna af smala bågar, allt i guld (till största delen afnött, så att mönstret framträder genom den mörknade guldgrunden).

I sköldens midt fyra upphöjda koncentriska ringar med samma dekor som kantbården. Å sidorna därom sex i två rader ställda nitbrickor af brons, hvardera i form af en upp och nedvänd åttaflikad blomkalk; under hvarje bricka en rund skinnlapp, kantad med rödt ylle.

Å insidan kring ytterkanten en bred bård, gjord på samma sätt som den å utsidorna, med tvärställda bågränder, innanför denna en bladlist med snedt tvärställda, inåtvända blad.

I midten en rektangulär stoppad puta af brungult mjukt skinn, å hvardera sidan om denna tre nitar af järn med platta, utstående fyrsidiga hufvuden, i hvart och ett af dessa en rund ring af fyrsidig staf, bildande fäste för tre tvärställda remmar. Nitarna fästa i de ofvan beskrifna nitbrickorna.

Diameter: omkring 0.350 m.

Persiskt eller indiskt arbete från 1700-talets midt.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Karlstrasse 14, Eisenach, Tyskland, se bref 17 December 1895.
Ankom 20 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Betald 23 December 1895, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Mk 90, se bref.

HUGG- OCH STICKVAPEN

D. 1. DOLK med fäste och slida af förgylldt silfver.

Klinga:

Med spår af imiterad damaskering, svagt böjd, tveeggad, jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Längs hvardera sidan en stafformad rygg, vid fästet guldinkrusterade bladorneringar, å utsidans rygg arabisk inskrift: *Fig. 1* (*ṣāḥibuhu al-chān Ṣāliḥ* »dess ägare är herr Ṣāliḥ»).

Fig. 1.

Fäste:

Drifvet och ciseleradt, bestående af en rund kafvel, upptill och nedtill med en ellipsformad utsvällning samt ornerad med blomsterkvistar, bågar och fruktkorgar. Å den öfre utsvällningens öfverända en fattning för ädelsten mellan två bladkvistar.

Vikt: 0.225 kg.
Längd: 0.390 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.045 m.
Fäste, längd: 0.130 m.

Slida:

Af trä, klädd med drifven och ciselerad tunn silfverplåt.

Å hvardera sidan samma dekor som å fästet, delad i två stora grupper, som skiljas af en blomstjälk inom ett triangulärt fält. Kring öfre kanten en i bågmönster genombruten bård mellan två profilerade lister, under den nedre en rad spetsiga, på smala stjälkar hängande knoppar. Nedre ändan afslutad i en bladprydd, kottformad knopp. Längs hvardera kanten en repstaf.

Å öfre ändan stämpel (orig. 1/4):

Vikt: 0.100 kg.
Längd: 0.300 m.; bredd: 0.053 m.

Från 1700-talets senare hälft.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1888
från hans svärmor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
5 December 1888
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 5 December 1888.
Betald 6 December 1888, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.
Pris: Kr. 400, se Rescontra (JOHANNA KEMPE) och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Svensk-norske envoyén FREDERIK GEORG KNUT DUE, f. 22 Januari 1833, d. 1 Juli 1906, gift 2 September 1876 med OLGA JULIE TENGOBORSKI, f. 2 April 1856.
Af envoyén DUE försåld genom konsthandlaren H. BUKOWSKI.

D. 1. DOLK med fäste och slida af silfver.

Klinga:
Med imiterad damaskering, starkt böjd, tveeggad, afsmalnande till en spetsig udd. Längs hvardera sidan en svagt upphöjd, i tre afdelningar refflad bred rygg, upptill afslutad i ett bladornament; längs hvardera eggen en smal rand.

Fäste:
Drifvet och ciseleradt, bestående af en nästan fyrsidig kafvel, upptill och nedtill med en ellipsformad utsvällning. Å kafvelns sidor två längdgående grunda kälar, å båda kanterna två rader sicksackställda blad. Hvardera utsvällningens yttersida med tre ihåliga, genombrutna bucklor, den mellersta omsluten af en pärlstaf. Innersidan bladornerad. Å öfre utsvällningens öfversida tre dylika bucklor.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.407 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.038 m.
Fäste, längd: 0.130 m.

Slida:
Af trä, klädd med tunn silfverplåt.
Å öfre ändan en rundtom gående ornering af tre flätade stafvar samt mellan dessa och upptill en bård med fasett- och pärlrand mellan smala repstafvar; vid nedre

kanten två i bågmönster genombrutna bårder; nedanför dessa å yttersidan ett ciseleradt, genombrutet triangulärt ornament; å innersidan en aflång ögla med ändarna afslutade i bladornament.

Nedtill ornering i form af en tät lindning med höger- och vänstertvinnad samt enkel tråd. Mellan den öfre och nedre orneringen å hvardera sidan och utefter kanterna en pärlstaf mellan dubbla, smala repstafvar. Nedre ändan afslutad i en päronformad, längdrefflad knopp med en rund, slät ändknopp.

Öfre ändan klädd med gredelin sammet.

Vikt: 0.250 kg.
Längd: 0.357 m.; bredd: 0.052 m.

Arabiskt arbete från 1700-talet.

Inköpt af Walther och Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
från svenske konsuln Hjalmar Rosenlund i Tunis, Tunisien (se bref 29 Maj 1891), hvars bekantskap de gjorde vid sin vistelse i nämnda stad tillsammans med Wilhelmina von Hallwyls mor, Johanna Kempe, f. Wallis, dottern Irma samt fröknarna Caroline Pflaum och Ida Uhse
14—25 Mars 1889
under sin resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz
11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken Ida Uhses Reseanteckningar.
Betald 6 Juni 1891, se Rescontra (Walther von Hallwyl).
Pris: Frcs 96.

Af konsuln Hjalmar Rosenlund på uppdrag af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe, inköpt under en resa till Aleppo, Syrien, se bref 29 Maj 1891.

D. 3. DOLK med fäste af nefrit samt slida.

Klinga:

Med imiterad damaskering, starkt böjd, tveeggad, afsmalnande till en spetsig udd. Längs hvardera sidan en i tre afdelningar refflad bred rygg, mellan de olika afdelningarna en inlagd stjärna i guld, upptill tre dylika. Udd och eggar blankpolerade. Vid fästet å hvardera sidan i guldinkrustering mot mörk botten inom smala ränder arabisk inskrift, å ena sidan: *Fig. 1*, samt å den andra: *Fig. 2* (om tolkningen se längre fram).

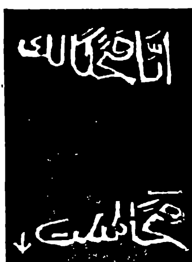

Fig. 1.

Fig. 2.

Fäste:

Af ljust grågrön nefrit samt snidadt och starkt tryckt från sidorna, nedtill i form af en nedåt vänd fyrbladig blomkalk, vid hvars bas ett profileradt band. Härifrån utgå uppåt som kafvel fyra rundflikade blad, bildande en ny, upptill genombruten blomkalk, ur hvilken uppstiger en stängel med en lilja som fästets öfre afslutning. Öfverkanterna af dennas sidoblad belagda med en smal plåt af guld, hvarå en ciselerad bladranka. Å det mellersta bladets spets inom tre spetsiga bladflikar af guld en fasetterad rubin i tillgniden fattning, i hvardera bladfliken en större och en mindre rosensten i dylik fattning. Nedtill å samma blad tre rubiner i tillgnidna fattningar, de vid utsidan rundslipade, den vid insidan taffelslipad och ljusare, inom ett spetsovalt ornament af guld samt mellan två rosenstenar.

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.490 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.042 m.
Fäste, längd: 0.152 m.

Anm. Å klingans insida skrifvet numret 133.

Slida:

Af trä, klädd med röd silkessammet samt med beslag af järn med orneringar i guld. Längs innersidan en mångflätad bård af förgylld silfvertråd.

Munblecket å utsidan med nedre ändan utlöpande i en bladformad spets; å midten en tvärgående tvåfasad staf, vid bakkanten omböjd i en ögla och delande blecket i ett öfre och ett nedre fält. Öfre fältet orneradt med två tregrenade blomstjälkar af järn mot försänkt, guldpunsad botten, för öfrigt guldinkrusterade rankornament. Å stafven två jämlöpande rankor, vid de fasade ändarna ett rutmönster, allt i guldinkrustering. Nedre fältet med en stor flergrenad blomstjälk af järn mot försänkt botten som ofvan. Kring kanterna och å fliken bladrankor i guldinkrustering. Insida slät, blank.

Släpsko å utsidan i samma dekor som munblecket med tre öfver hvarandra ställda, försänkta fält, i de två öfre blomster, i det nedre en fågel; nedre ändan afslutad i en något förtryckt rund knopp, hvars ytterända å yttre hälften ornerad med ett bladornament i guld. Insida slät, blank.

Vikt: 0.050 kg.
Längd: 0.363 m.; bredd: 0.051 m.
Munbleck, längd: 0.117 m.
Släpsko, längd: 0.145 m.

Klinga och slida kaukasiskt arbete från omkring år 1800, fästet indiskt.

De arabiska inskrifterna hafva tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

På den ena sidan står:

innā fataḥnā laka fatḥan mubīnan »vi hafva förvisso beskärt dig en uppenbar seger» (Koranen 48,1).

På den andra sidan står: en otydlig inskrift, som tyckes innehålla orden: *jā man lillāhi aslama* »du, som underkastar dig Gud!» och *an-nabijju ʿizzu-l-barijjati* »profeten är skapelsens stolthet».

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1892
från hans maka, ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 201, se räkning 14 December 1892.
Betald 16 December 1892, se Toilettbok och räkning.
Pris: Kr. 300, se Toilettbok och räkning.

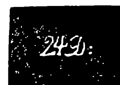
Känd tidigare ägare, enligt uppgift af konsthandlaren H. BUKOWSKI:
Hofjuveleraren CHRISTIAN HAMMER, Stockholm, f. 30 Mars 1818 i Norge, d. 13 Februari 1905 i Stockholm.
Af honom försåld å ofvannämnda auktion.

D. 4. DOLK, s. k. kris, med fäste af guld.

Klinga:
Med imiterad damaskering, vågig (s. k. flamberge), jämnt afsmalnande mot udden, med kälade sidor och trubbig udd. Vid fästet å hvardera sidan en skarp rygg mellan två djupa rännor; klingan där utdragen framåt i en konturerad spets, vid bakkanten mindre utdragen men rikare konturerad.

Parerstång fyrsidig, långt utdragen framåt och där försedd med en rik konturering i klingans fortsättning; å öfverkanten en reliefranka i guld.

Fäste:
Ciseleradt, imiterande en löfbåge, med radvis ställda, hopvikna och utbredda blad. Kring nedre ändan en krans af blommor. Öfre ändan rundad; de öfversta bladhvarfven här sammangyttrade till en knopp.

Å framsidan nedtill å ett slätt fält inristadt guldvikten i dukater:

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.500 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.067 m.
Fäste, längd: 0.105 m.

Javanesiskt arbete från 1700-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 28 Februari 1894 och följande dagar.
Katalog 87, VII, n:r 100, se räkning 28 Februari 1894.
Betald 5 Mars 1894, se räkning.
Pris: Kr. 667, se räkning.

Känd tidigare ägare:
Hofjuveleraren CHRISTIAN HAMMER, Stockholm, f. 30 Mars 1818 i Norge, d. 13 Februari 1905 i Stockholm.
Af honom försåld å auktion i Köln 23—28 Maj 1892 (se n:r 899 i »Museum CHRISTIAN HAMMER in Stockholm, die Waffen-Sammlung», Köln 1892), därvid återropad.
Ånyo försåld å ofvannämnda auktion 28 Februari 1894.

D. 5. DOLK med fäste och slida af silfver.

Klinga:
Svagt böjd, damaskerad (s. k. banddamaskering) i form af en klufven trädstam; öfre delen eneggad med knifsbak, den nedre tveeggad, upptill å eggen en stark utsvängning.

Fäste:
Drifvet och ciseleradt, öfver klingans öfre ända som parerstång en båtliknande slät hylsa, å hvars öfre sida spår af damaskering, kring nedre kanten en smal profilering.
Kafvel långsträckt, päronformad, svagt böjd samt rikt ornerad med bladverk och blommor mot punsad botten. Kring nedre ändan en slät vulst.

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.590 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.050 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Slida:
Af trä, klädd med tunn silfverplåt med drifven och ciselerad ornering mot punsad botten.
Upptill å hvardera sidan inom ett aflångt fält rik bladornering. Vid undre ändan två fält med samma ornering. Mellan dessa ett långt, slätt fält med en konturerad, spetsig flik vid hvardera ändan samt i spetsen en mussla; de af flikarna bildade svicklarna fyllda af bladornament. Längs kanterna å hvardera sidan en bård, de å insidan med sammanhängande rombiska rutor, de å utsidan med sicksacklinjer och instämplade halfmånar.

Öfverst å yttersidan en musselformad hake. Nedre ändan afslutad i en profilerad knopp.

Vikt: 0.150 kg.
Längd: 0.495 m.; bredd: 0.070 m.

Malajiskt arbete från omkring år 1700.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
27 och 28 Februari 1900.
Katalog 127 n:r 31, se räkning 5 Mars 1900.
Betald 5 Mars 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 600, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 127:

1. En svensk samling, där den förvarats sedan konung FREDRIK I:s tid.
2. Kaptenen ERNST CARL GUSTAF ALEXANDER VON POST, Stora Djulö, Stora Malms socken, Södermanland, f. 11 November 1843, d. 18 Oktober 1899, gift 4 November 1873 med MARIA CHARLOTTA INGEBORG DE BODISCO, f. 28 Juli 1850.
3. Kaptenen ALEXANDER VON POSTS arfvingar.
   Af dessa försåld å ofvannämnda auktion.

D. 6. DOLK, s. k. khuttar.

Klinga:

Blank, tveeggad, starkt afsmalnande till en spetsig udd. Å hvardera sidan ett nedsänkt, efter klingan formadt ornament, hvari tre skarpa ryggar, nedtill sammanlöpande i en spets, upptill å den mellersta en kort, åt hvardera sidan utsvängd båge. Klingan nedanför detta fält starkt ryggad med fyrsidig genomskärning.

Fäste:

Blankt. Öfver klingan ett i trubbvinkel böjdt tvärstycke, från hvars ändar utgå två parallella, raka, släta sidostycken, afsmalnande nedåt samt med rundade ytterändar. Ett stycke från nedre ändan som handtag fem tvärgående slåar med utsvälld midt, till synes gående genom sidostyckena och på utsidan afslutade i korta spetsar.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.440 m.

Klinga, bredd vid fästet: 0.051 m.
Fäste, längd: 0.215 m.

Indiskt arbete från 1700-talets slut.

Gåfva till WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
17 Juni 1901
från pastorn BERNHARD LAUZEMIS, missionär vid tysk-indiska Gossnermissionen i Berlin, hvars bekantskap WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL gjorde i Jerusalem
vid sin vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
31 Mars—8 April 1901
under sin resa genom Palestina och Syrien
30 Mars—27 April 1901. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.

Af pastorn LAUZEMIS medförd från Indien och öfverlämnad till WILHELMINA VON HALLWYL vid deras sammanträffande i Berlin.

D. 7. DOLK med fäste och slida af emalj.

Klinga:
Med imiterad damaskering, tveeggad, jämnt afsmalnande till en spetsig udd, svagt böjd, med rombiskt tvärsnitt.

Fäste:
Af emalj (cell-) på koppar; upptill och nedtill en ellipsformad utsvällning.
Kafvel med nästan fyrsidig genomskärning.
Å fästet i svag relief rik ornering af blommor i rödt, blått och gult mot hvit, rödprickig botten, alla blommor och blad med en smal kantkontur i guld. Blommorna å kafvelns sidor inom ovala fält, å kanterna i rödt och guld mot mörkblå botten inom rutformade fält.
Å fästets öfre ända i midten en fasetterad bergkristall i tillgniden fattning, omgifven af båg- och S-formade lameller af förgylldt silfver, liggande på en förgylld silfverbotten, fyrsidig med konturerade kanter.

Vikt: 0.350 kg.
Längd: 0.410 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.033 m.
Fäste, längd: 0.147 m.

Slida:
Af emalj (cell-) på koppar, i samma dekor som fästet.
Å hvardera sidan fem fält med blommor mot hvit botten, i fältens svicklar mot blå botten. Längs kanterna en smal rand i koppar. Å slidans öfre ända en påträdd hylsa med blommor mot hvit botten. Nedre ändan afslutad i en aflångt rundad knopp. Upptill å ena sidan en pålagd ögla af koppar med nedre ändan afslutad i ett flerflikadt blad.

Vikt: 0.150 kg.
Längd: 0.280 m.; bredd: 0.040 m.

Indiskt arbete från 1700-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA von HALLWYL, f. KEMPE, 27 Juni 1901
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 27 Juni 1901.
Betald 28 Juni 1901, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 27 Juni 1901 räkning.
Pris: Kr. 1000, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.

D. 8. DOLK med slida.

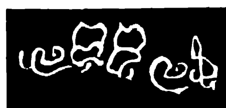
Klinga:
Blank, eneggad med knifsbak, nedre tredjedelen något framåtböjd och afsmalnande till en udd. Längs baken å hvardera sidan en käl, belagd med en tunn plåt af gul metall med en blom- och bladranka; nedanför kälen en inlagd skifva af dylik metall, hvarå ett mot spetsen vändt krokodilliknande djur; å bladets rygg en dylik skifva, dekorerad som de förutnämnda. Vid fästet en öfver eggen viken plåt af samma metall, i midtfältet en ranka med djurstiliserade blad; utefter kanterna bårder, lika på båda sidor; vid plåtens nedre ända ett pålagdt, tvärgående band, fastnitadt i klingan.
Omedelbart under fästet ett i klingan fastnitadt beslag af samma metall, viket öfver den nyssnämnda plåten, bakre delen bildande fästets fortsättning in på klingan och afslutad med ett genombrutet, maskaronliknande ornament, den öfver blecket vikna främre delen i form af ett nedhukadt djur inom rikt löfverk, lika på båda sidor.

Fäste:
Kort, svagt böjdt, af två på en tunga lagda skulpterade skifvor af mörkt trä, fästa vid tungan med tre genomgående nitar af mässing. Å tungans ytterkant en pålagd tunn plåt af silfver.

Vikt: 0.172 kg.
Längd: 0.286 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.023 m.
Fäste, längd: 0.065 m.

Slida:

Af mörkbrunt trä (sandel?), längdrefflad, nedre ändan afslutad i ett snidadt bladornament. Upptill en lång holk af silfver, kring öfre och nedre kanten med filigransornering af repstafvar och bågar, den öfre bredare.

Å holkens ena sida stämplad inskrift (singalesisk?):

Vikt: 0.036 kg.
Längd: 0.225 m.; bredd: 0.035 m.

Ceylonskt arbete från 1600-talet.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1902
från hans dotter och svärson IRMA INGEBORG MATHILDA, f. 1 Juni 1873, och löjtnanten FREDRIK WILHELM GUSTAF VON GEIJER, f. 8 Februari 1865, gifta 14 Juni 1894.
Inköpt af de sistnämnda
30 April 1902
hos antikvitetshandlaren ED. KAHLERT, Goldschmiedenstrasse 19, Eisenach, Tyskland, under deras vistelse i nämnda stad.

D. 9. DOLK, s. k. khuttar.

Klinga:

Blank, kort, bred, tveeggad, jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Å hvardera sidan en skarp rygg.

Fäste:

Af järn, ciseleradt och förgylldt.

Öfver klingan ett i trubbvinkel böjdt tvärstycke, från hvars ändar utgå två parallella, raka sidostycken, afsmalnande nedåt samt med rundade ytterändar; ett stycke från nedre ändan som handtag två tvärgående runda, balusterformade mellanstycken.

Å tvärstyckets öfversida sju tvärställda bladornament, mellan dessa en i vågor gående staf; kanterna med pärlrand. Sidostyckena genombrutna i gallermönster af runda och fyrsidiga, öfver hörn ställda ramar samt större och mindre blommor; längs hvardera kanten en profilerad list. Mellanstycken å midten reliefornerade, ändarna med palmetter.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.310 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.058 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Indiskt arbete från 1700-talets slut.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1903
från hans maka, ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
11 Maj 1903
i H. BUKOWSKIS Konsthandel (innehafvare C. U. PALM), Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, se räkning 11 Maj 1903.
Betald 11 Maj 1903, se Toilettbok (här uppförd på September 1903) och räkning.
Pris: Kr. 150, se Toilettbok och räkning.

Känd tidigare ägare, enligt uppgift af H. BUKOWSKIS Konsthandel genom fröken SIGRID LINDQUIST:
Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN, f. 8 Maj 1868.

D. 10. DOLK med fäste af krysopras-liknande kvarts och pärlemor samt slida.

Klinga:
Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak och tvåkälade sidor samt jämnt afsmalnande till en spetsig udd. Bakens nedre del med fasade kanter, öfre delen med starkt utstående tunna kanter, hvardera nedtill med en hulling, som tillsammans med baken bildar ett liljeliknande ornament. Upptill en treflikad bladspets i relief. Vid fästet ett stöd med fasade kanter.

Fäste:
Starkt böjdt samt bestående af tre på en tjock tunga å hvardera sidan lagda skifvor, den öfre och nedre af grågrön kvarts, båda fästa med två mässingsnitar; mellersta skifvan af pärlemor med inläggningar af tre längd- och sex tvärgående ränder, de förra af röd massa med en rad små rutor af mässing, de senare ränderna af svart massa och i sicksack ställda mellan de förra. Mellan pärlemor- och kvartsskifvorna ett tvärgående band af svart massa mellan två ränder af mässing. Å tungans öfre ända en liggande oval bygel, rörlig på en kort, platt, profilerad tapp.

Vikt: 0.360 kg.
Längd: 0.407 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.056 m.
Fäste, längd: 0.125 m.

Slida:
Af trä, klädd med pressadt svart skinn med beslag af järn.

Längs innersidan en låg söm, sydd med en smal rem. Något nedanför öfre ändan ett rundtom gående koppelbeslag med hög midtstaf samt flikade och uddade kanter; i bakkanten af stafven en rundstafvig ring, rörlig i en rund knopp.

Släpsko lång, öfre kanten å hvardera sidan med ett framspringande treflikadt blad nedre ändan afslutad i en rund knopp.

Vikt: 0.087 kg.
Längd: 0.342 m.; bredd: 0.063 m.
Släpsko, längd: 0.094 m.

Indiskt arbete från 1800-talets förra hälft.

Gåfva till WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från pastorn BERNHARD LAUZEMIS, missionär vid tysk-indiska Gossnermissionen i Berlin (se brefkort 20 Oktober 1910),
hvars bekantskap WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL gjorde i Jerusalem
vid sin vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
31 Mars—8 April 1901
under sin resa genom Palestina och Syrien
30 Mars—27 April 1901. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.

Af pastorn LAUZEMIS förvärfvad vid en tillfällig vistelse i Himalaya-bergen och skickad därifrån, se brefkort.

E. 1. JAKTKNIF med skaft af agat samt slida.

Klinga:
Med imiterad damaskering, eneggad med knifsbak, svagt afsmalnande mot udden, denna spetsig, afspetsad från eggen.

Skaft:
Af ljusgul agat, svagt afsmalnande nedåt med lansettformad genomskärning, bakre kanten plan.

Å nedre ändan en profilerad holk af guld.

Upptill å hvardera sidan en grupp af tre karbunkelrundade rubiner i tillgnidna fattningar af silfver (oxiderade); från hvardera af de nedre utgår uppåt ett smalt blad af silfver. Upptill å bakre kanten en rad af tre dylika stenar. Å öfre ändan mellan två smala blad en karbunkelrundad turkos i samma fattning.

Vikt: 0.078 kg.
Längd: 0.275 m.
Klinga, bredd vid skaftet: 0.017 m.
Skaft, längd: 0.137 m.

Slida:

Af trä, klädd med pressadt svart skinn samt med beslag af emaljbelagdt silfver.

Munbleck och släpsko med reliefornering af blommor i hvit emalj med dekor i rödt och svart (å munblecket saknas till större delen emaljblommorna). Upptill å munbleckets insida en konturerad, förgylld ögla, rörlig på ett scharner.

Vikt: 0.062 kg.
Längd: 0.247 m.; bredd: 0.023 m.

Persiskt arbete från omkring år 1700.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1890
från hans maka, ANNA FRIDRICA WILHELMINA (MINA), f. KEMPE 1 Oktober 1844.
Inköpt af den sistnämnda
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
10 December 1890 och följande dagar.
Katalog 67 n:r 247, se räkning 15 December 1890 (felaktigt utställd på JOHANNA KEMPE).
Betald 15 December 1890, se Rescontra (felaktigt uppförd på JOHANNA KEMPE), WILHELMINA VON HALLWYLS Toilettbok (här uppförd på Januari 1891) och räkning.
Pris: Kr. 205, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), WILHELMINA VON HALLWYLS Toilettbok och räkning.

E. 2. JAKTKNIF med skaft och slida af silfver.

Klinga:

Blank, eneggad med knifsbak, nästan jämnbred, med svagt kälade sidor och spetsig udd, afspetsad från eggen.

Skaft:

Ciseleradt, rakt, med oval genomskärning, öfre ändan klufven i två korta flikar.

Å utsidan mellan två kantbårder af två om hvarandra löst tvinnade band tre

af rankornament utfyllda smala bårder, midt öfver dessa tre rombiska rutor, den mellersta bladornerad, de vid ändarna släta. Å insidan mellan liknande kantbårder en bred, slät bård, hvari fyra åttabladiga blommor (den öfversta och den nedersta afskurna midt på), skilda af rombiska rutor; utefter hvardera kanten en uddad bård.

Längs bakkanten mellan dubbla repstafvar en rad flerbladiga blommor, längs den främre mellan dylika stafvar ett rutmönster. Skaftändan bladornerad. Kring skaftets öfre och nedre ända två pärlstafvar med mellanliggande slät randlist.

Å klingan stämpel:

Vikt: 0.138 kg.
Längd: 0.293 m.
Klinga, längd: 0.192 m.; bredd vid skaftet: 0.023 m.
Skaft, längd: 0.100 m.

Slida:

Af trä, klädd med tunn silfverplåt med rikt ciselerad ornering.

Å utsidan tre längdgående rankornerade bårder med kantbårder af tvinnade band som å motsvarande sida af skaftet; tvärs öfver rankbårderna tre rankornerade bredare fält, de vid ändarna afskurna. Å insidan liknande kantbårder, mellan dem midt på slidan ett rankorneradt ovalt fält; nedanför detta en fasettlist mellan bladbårder; öfver det ovala midtfältet ett slätt, ovalt fält, hvari en aflång ögla af ett fastlödt längdgående band.

Å öfre ändan en påträdd lös holk, utsidan med genombrutna bladornament, den inre ciselerad i tre blom- och bladornerade fält, nedtill en slät bård, upptill en utstående profilerad list, öfre ändan täckt af en slät plåt, hvari ett kilformadt hål för klingan. Slidans nedre ända afslutad i en kottliknande rund knopp, öfver denna ett profileradt band.

I den ofvan beskrifna öglan en kedja af rundstafviga, 8-formade, skefvade länkar, kopplad i öglan med en rund ring. I kedjans nedre ända två längdrefflade päronformade kulor med plattstafviga öglor, kopplade i en ring som ofvan.

Vikt: 0.130 kg.
Längd: 0.268 m.; bredd: 0.033 m.
Kedja, längd: 0.430 m.

Från Balkan.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
hos en antikvitetshandlare i Venedig
vid hennes vistelse i nämnda stad tillsammans med sin make, WALTHER VON HALLWYL, sin mor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, dottern IRMA samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
31 Oktober—8 November 1891

under deras resa genom Tyrolen, södra Österrike, norra Italien och åter öfver Schweiz 19 September—12 December 1891. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Pris: Lire 50.

F. 1. SABEL med fäste af elfenben.

Klinga:
Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak, nedre delen bredare och tveeggad. Udd spetsig, afspetsad från eggen.
Upptill å utsidan i guldinfattning och relief tre tvärgående fält med arabisk inskrift, i det första, från fästet räknadt: *Fig. 1;* i det andra: *Fig. 2;* i det tredje: *Fig. 3;*

Fig. 1.

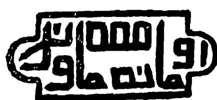

Fig. 2.

Fig. 3.

mellan fälten samt upptill och nedtill en ornering i guld af blad och fina stjälkar; längre ned på klingan å samma sida utefter baken dylik inskrift: *Fig. 4* (om tolkningen se längre fram).

Fig. 4 (orig. 0.170 m.).

Fäste:
Parerstång af järn, rak, fyrsidig med starkt utsvälld midt, afsmalnande åt ändarna, som afslutas i päronformade knoppar. Från parerstångens midt utgår uppåt och nedåt å hvardera sidan en spetsig stolpe. I korspunkten inom en krans af blommor och blad i guld en rund opal i schattongfattning, å parerstången i öfrigt guldinkrusterade bladornament; kring kanterna en smal guldrand; knopparna af längdgående ränder delade i tio fält, i hvarje fält en bladkvist; å knopparnas ytterändar en stjärna, allt i guld och relief mot oxiderad botten.
Kafvel af elfenben med oval genomskärning, afsmalnande uppåt med framåt böjd öfverända, sidorna snidade i vågigt linjemönster, kanterna släta; midt å hvardera sidan en rad af en rund turkos, två fasetterade böhmiska granater och en kantfasetterad almandin, turkosen nederst och almandinen mellan granaterna; den öfre granaten å hvardera sidan i schattongfattning, de öfriga i afdäckt. Öfre ändan slät, i form af en fyruddad blomkalk med fyra tregrenade blomstjälkar i guldinläggning samt strödda blad, å ytterändan en taffelslipad almandin i schattongfattning.

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.968 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.035 m.
Fäste, längd: 0.120 m.

Klingan arabiskt arbete af 1600-talsform, fästet från 1600-talet (stenarna antagligen senare ersatta med nya), parerstången troligen polskt arbete, från 1700-talet.

Om de arabiska inskrifterna har professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN lämnat följande upplysningar:

Arabiska inskriptioner å klingan, skrifna med det svårlästa och mångtydiga kvadratiska *kūfī*.

Fig. 1: Fyra ord, som antagligen böra läsas *ẓillu aswā'in ḳabla aswā'ī* »olyckors skugga kommer före olyckor», d. v. s. olyckorna kasta sin skugga framför sig.

Efter första ordet stå tre punkter; den första är säkerligen den diakritiska punkten öfver *ẓā* i *ẓillu*, under det att de båda andra torde höra till *ḳ* i *ḳabla*. För öfrigt märkes, att ofvanstående arabiska ord tillsammans bilda en halfvers med versmåttet *chafīf* (— ⏑ — —/— — ⏑ —/— —).

Fig. 2: Arabiska bokstäfver, som icke gifva någon mening utan endast tjäna som dekoration.

Fig. 3: Fyra ord, som uppenbarligen innehålla den muhammedanska trosbekännelsen *lā ilāha illā-l-lāhu* »det finns ingen gud utom Gud», ehuru de två sista äro oriktigt skrifna.

Fig. 4: En längre inskrift, ytterligt svår att dechiffrera, emedan flera alldeles olika konsonanter skrifvas på samma sätt. Till följd af denna mångtydighet är det icke heller möjligt att åstadkomma någon öfversättning, som kan göra anspråk på tillförlitlighet; något citat ur Koranen innehåller inskriptionen emellertid icke. Det första ordet är otvifvelaktigt *man* »den som», men redan den följande bokstafsgruppen medgifver olika läsningar. I det följande förekommer på två ställen ett ord, som svårligen kan vara någonting annat än *sijādatun* »herradöme»; de sista orden äro *huwa-l-lāhu lā* »han är Gud, icke». Då satsen slutar med *lā* »icke», är det tydligt, att det fattas ett par ord, hvilka utelämnats på grund af bristande utrymme, nämligen antingen *šarīka lahu* (»Gud, som icke har någon like») eller *ilāha illā huwa* (»Gud, utom hvilken ingen gud finnes»).

För öfrigt förefaller det, som om ordföljden rubbats på ett par ställen, så att det föregående ordet blifvit placeradt efter det efterföljande, men en dylik anordning, som beror dels på utrymmesskäl, dels på rent dekorativa synpunkter, är ingalunda omöjlig i den orientaliska epigrafiken.

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1887
från hans svärmor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.
Pris: Kr. 400.

F. 2. SABEL med fäste af horn samt balja.

Klinga:

Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak, nedre delen bredare och tveeggad. Udd spetsig, afspetsad från eggen. Längs baken en svag rygg med utstående kanter, vid hvardera ändan afslutad med en liten förgylld lilja (förgyllningen å den öfre saknas); utefter ryggen på hvardera sidan af klingan en smal käl. Upptill å hvardera sidan i relief mot guldpunsad botten ett sammanhängande nätverk af blad och kvistar. Vid öfre ändan af den tveeggade spetsen å hvardera sidan ett litet fält i samma dekor.

Fäste:

Parerstång af silfver, rak, fyrsidig, afsmalnande åt ändarna, öfver- och undersidor plana, sidosidor tvåfasade, ändarna afslutade i aflångt rundade knoppar. Från parerstångens midt utgår uppåt och nedåt vid hvardera sidan en mot ändarna afsmalnande stolpe. Utefter parerstångens och stolpens kanter en graverad våglinje mellan två smala ränder; i korspunkten ett fyrflikadt bladornament.

Kafvel af två på en tjock tunga lagda ljusbruna hornskifvor med rundade utsidor. Öfverändan böjd framåt i form af en stor knopp, tvärsigenom denna ett rundt hål med ändbeslag af silfver, utspringande i en spetsig flik. Tungans kanter belagda med en tunn plåt af silfver, hvarå graveradt en ranka af treflikade blad.

Vikt: 0.790 kg.
Längd: 0.850 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.043 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart läder samt med beslag af mässing.

Beslag med pressade och ciselerade orneringar, ursprungligen försilfrade.

Munbleck i form af en lång hylsa, å hvardera sidan en i längdriktningen gående bladranka mot prickig botten, kring kanten en bladlist med tvärgående blad, vid öfre ändan en efter de från parerstången utlöpande stolparna afpassad falskant. Munbleckets bakre kant öppen.

Släpsko lång, sträckande sig upp till baljans halfva längd, å nedre ändan en platt spets, afslutad i en rund knopp. Nedtill å hvardera sidan ett fält i rutmönster, öfver detta samma dekor som å munbleckets sidor; öfre ändan konturerad, kring denna en utstående smal kant.

Nedanför munblecket ett koppelbeslag af silfver med konturerade kanter och sidor i samma dekor som å parerstången, vid hvardera kanten en rundstafvig ring af mässing, rörlig i en rund ögla.

Mellan släpsko och koppelbeslag å baljans insida en smal skena af mässing med en graverad ranka af snedt ställda bladornament, skilda af en blomma; skenan ursprungligen försilfrad; något nedanför midten en tennlödd lagning.

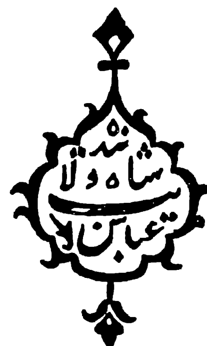
Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.770 m.; bredd: 0.055 m.
Munbleck, längd: 0.180 m.
Släpsko, längd: 0.395 m.

Antagligen persiskt arbete, från 1700-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
6 Mars 1889
hos köpmännen ḤĀMID & MUṢṬAFĀ BEN 'ABDERRAḤMĀN, Alger, Algeriet,
vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, dottern IRMA samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
4—7 Mars och 21—24 April 1889
under deras resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz
11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Pris: Frcs 300.

F. 3. SABEL med fäste af ben samt balja.

Klinga:
Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak, plana sidor och långspetsig udd, afspetsad från eggen. Upptill å utsidan i guldinkrustering persisk inskrift: *Fig. 1.*

Fig. 1.

Fäste:
Parerstång rak, fyrsidig, afsmalnande åt ändarna, sidor svagt rundade, ändarna afslutade i stora runda knoppar. I midten en rutformad utsvällning, fortsatt uppåt och nedåt i en smal stolpe. De öfre stolparna täckta af en omkring kafveln gående tät lindning af förgylld, enkel och tvinnad tråd af silfver. Å parerstångens sidor i guldinkrustering ornering af blommor och bladrefvor.

Kafvel af två på en tjock tunga lagda hvita benskifvor med rundade utsidor. Öfre ändan i tvär vinkel böjd framåt och skodd med en hylsa af järn med guldinkrusteringar, bildande längs öfver- och undersidan en bård af tre bladrankor, å de två öfriga sidorna arabisk inskrift: *Fig. 2, 3.* Å tungans kanter arabisk inskrift inom af-

Fig. 2.

Fig. 3.

långa guldinkrusterade fält, å bakre sidan fyra: *Fig. 4—7*, å den främre tre: *Fig. 8—10* (om tolkningen se nedan).

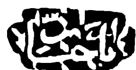

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 8.

Fig. 9.

Fig. 10.

Vikt: 0.740 kg.
Längd: 0.940 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.029 m.
Fäste, längd: 0.120 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart skinn samt med beslag af förgylldt silfver med graverade orneringar.

Skinn pressadt och vid hvardera kanten orneradt med dubbla ränder i blindtryck

Munbleck i form af en lång hylsa, nedtill å hvardera sidan en blomma på rak, bladprydd stjälk, längs kanterna en bladranka, i öfre kanten en efter de från parerstången nedlöpande stolparna afpassad falskant, inramad af en bård i uddmönster, från hvilken utgår nedtill ett treflikadt blad. Den bakre kantens öfre del öppen.

Släpsko lång, i samma dekor som munblecket, nedre ändan trubbvinkligt afslutad.

Nedanför munblecket två koppelbeslag af järn med spetsovala sidor, hvarå i guldinkrustering och svag relief ett nätverk af kvistar med fem blommor. Vid bakre sidan å hvartdera beslaget en oval ögla, vid nedre kanten genombruten af runda hål. I den öfre öglan en kort kordong af rödt silke med en boll i ena ändan, i kordongen en rundstafvig hake af mässing.

Längs baljans baksida mellan munbleck och släpsko ett slätt, vågigt band af förgylldt silfver.

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.838 m.; bredd: 0.041 m.

Persiskt arbete från 1700-talets början.

De persiska och arabiska inskrifterna hafva tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

Persisk inskrift på klingan:

bändä-i-šäh-i-wiläjät ʿAbbās (fig. 1) »ʿAbbās, helighetens konungs tjänare».

Med »helighetens konung» menas den fjärde kalifen ʿAlī. Uttrycket *bändä-i-šäh-i-wiläjät* »ʿAlīs tjänare» förekommer ofta på svärd, som tillverkats för *ʿAbbās* den stores

(1587—1628) räkning af den berömde vapensmeden ASADULLĀH från Isfahan. (Se »Sammlung F. SARRE, Erzeugnisse islamischer Kunst», bearb. von F. SARRE mit epigraphischen Beiträgen von E. MITTWOCH, I, Berlin 1906, sid. 80, not 2.)

Arabiska inskriptioner på fästet:

jā ḳāḍī al-ḥādjāt (Fig. 2) »du, som fyller behofven», och *jā kāfī al-muhimmāt (Fig. 3)* »du, som sörjer för det nödvändiga!»

jā ḥannān (Fig. 4); jā mannān (Fig. 5); jā dajjān (Fig. 6); jā burhān (Fig. 7); jā gufrān (Fig. 8); jā subḥān (Fig. 9); jā m... (Fig. 10) (det återstående är öfverspunnet af metalltråd, som virats kring fästet). »Du hulde, du nåderike, du domare, du bevis, du förlåtelse, du lof, du.....!»

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från svenske konsuln HJALMAR ROSENLUND i Tunis, Tunisien (se bref 29 Maj 1891), hvars bekantskap de gjorde vid sin vistelse i nämnda stad tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, dottern IRMA samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE

14—25 Mars 1889

under sin resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz

11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.

Betald 6 Juni 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).

Pris: Frcs 340.

Kända tidigare ägare, enligt skriftlig uppgift af konsuln HJALMAR ROSENLUND, se bref 29 Maj 1891:

1. MUḤAMMED ʿALĪ PASCHA, f..... 1769, d. 2 Augusti 1849 (far till IBRĀHĪM PASCHA, vice konung af Egypten, Syriens eröfrare).

Af MUḤAMMED ʿALĪ PASCHA öfverlämnad som gåfva till svenske konsuln HJALMAR ROSENLUNDS

2. svärfars farbror, f. d. franske konsuln i Orfa, Mesopotamien.

3. Den sistnämndes änka, af hvilken ofvannämnde konsul HJALMAR ROSENLUND på uppdrag af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, inköpt densamma under en resa till Aleppo, Syrien.

F. 4. SABEL med fäste af elfenben samt balja.

Klinga:

Med imiterad damaskering, svagt böjd, eneggad med knifsbak, nedre delen bredare och tveeggad. Udd spetsig, afspetsad från eggen. Längs baken å hvardera sidan en utstående smal kant.

Fäste:

Parerstång af silfver, halfmånformad med ändarna afslutade i ett rundflikadt blad. Från parerstångens midt utgår uppåt och nedåt å hvardera sidan en kort stolpe.

Kafvel af två på en tjock tunga lagda skifvor af gulnadt elfenben med rundade sidor, öfverändan näbbformigt utspringande framåt samt med tvärgående kontureringar. Skifvorna fästa vid tungan med tre nitar med halfsferiska hufvuden af silfver (det mellersta å insidan och alla å utsidan saknas). Tungans ytterkant belagd med en tunn, slät plåt af silfver.

Vikt: 0.700 kg.
Längd: 0.815 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.043 m.
Fäste, längd: 0.160 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart skinn samt med beslag af silfver.

Beslag med pressade orneringar.

Munbleck i form af en lång hylsa med bladorneringar. Utefter främre kanten tre pärlstafvar, utefter den bakre en bård af snedställda blad. Vid nederändan en pärlstaf mellan två smala repstafvar; vid öfverändan en efter de från parerstången utgående stolparna afpassad falskant, under dennas spets ett pålagdt ornament af en lilja på lång stjälk mellan två lyrformade pärlstafvar.

Släpsko i samma form och dekor som munblecket, med svagt bågformad underända.

Nedanför munblecket två koppelbeslag, hvartdera af två konturerade skifvor, förenade af ett öfver baljans kanter viket band; skifvorna graverade med en slät bård mellan två bladrankor mot snedstreckad botten, vid bakre sidan af hvartdera beslaget en rund, platt ögla, hvari en rundstafvig ring. Längs baljans midt å insidan en mellan munbleck och släpsko gående skena, hvarå graveradt snedt tvärgående bårder, skilda af i grupper ställda små runda ringar. I koppelbeslagets ringar en silkeskordong i rödt och gult.

Vikt: 0.450 kg.
Längd: 0.705 m.; bredd: 0.052 m.
Munbleck, längd: 0.150 m.
Släpsko, längd: 0.165 m.

Turkiskt arbete (af polsk typ) från 1600-talets midt, baljan från 1700-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,

från svenske konsuln HJALMAR ROSENLUND i Tunis, Tunisien (se bref 29 Maj 1891), hvars bekantskap de gjorde vid sin vistelse i nämnda stad tillsammans med WILHELMINA VON HALLWYLS mor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, dottern IRMA samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE

14—25 Mars 1889

under sin resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz 11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Betald 6 Juni 1891, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL).
Pris: Frcs 139.

Af konsuln HJALMAR ROSENLUND på uppdrag af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, inköpt under en resa till Aleppo, Syrien, se bref 29 Maj 1891.

F. 5. SABEL, s. k. handjar, med fäste och balja af silfver.

Klinga:

Blank, svagt bågformad med något tillbakasvängd udd samt eneggad med knifsbak. Udd spetsig, afspetsad från eggen.

Upptill graveradt å utsidan inom ett rundt fält ett hexagram med årtalet: *Fig. 1* (1201 e. Hedjra, började 24 Oktober 1786 e. Kr.). Öfver och under fältet en bladornering. Å insidan inom ett spetsflikadt ramverk ett långt, smalt, rektangulärt fält, hvari persisk vers (vid fältets nedre ända skymd af en inslagen stämpel): *Fig. 2* (om tolkningen se längre fram); öfver och under fältet samma dekor som å förra sidan.

Fig. 1.

Fig. 2.

Klingans bak upptill belagd med ett nedfälldt beslag. Sidorna likaledes belagda med konturerade beslag, hvilka liksom ryggbeslaget fortsätta ett stycke upp på fästet och afslutas i en rund profilering. Ryggbeslaget med rankdekor i niello, midt å hvartdera sidobeslaget ett trädliknande ornament, uppstigande från ett rundt fält, hvari ett hexagram, för öfrigt rankverk och bårder i uddmönster.

Fäste:

Med orneringar dels i niello, dels graverade.

Kafvel med rundade sidor och plana kanter, öfre ändan något framåtböjd, med knappen utlöpande i två korta öron. Å sidorna i midten samt vid öfre och nedre ändan ett bladornament, däremellan en bård i rutmönster, å hvardera kanten ett långsträckt bladornament; kring kanterna bårder, graverade eller i niello.

Å klingans insida djupt inslagen smedsstämpel:

Vikt: 0.600 kg.
Längd: 0.805 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.035 m.
Fäste, längd: 0.135 m.

Balja:
Af trä, belagd med en tunn plåt af silfver, drifven och ciselerad.
Hvardera sidan med sju trofégrupper af fanor, musikinstrument m. m., mellan de olika grupperna en blombukett ofvanför två tvärgående rokokobågar. Längs kanterna en rad dylika bågar, växelvis in- och utåtvända. Bakre kanten med treflikade blad, skilda af tvärgående, svagt S-formade bågar; främre kanten med en bård i uddmönster.
Upptill en påträdd hylsa, ursprungligen förgylld, med en bladgirland å hvardera sidan, kring öfre kanten en profilerad list, den nedre flikad och dekorerad med en rad tätt ställda blomkronor, allt mot punsad botten.

Vikt: 0.550 kg.
Längd: 0.730 m.; bredd: 0.053 m.

Nordafrikanskt (Algeriet?) arbete från år 1786—1787; klingsmed med namnet MUḤAMMED.

Den persiska versen har tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

ẓarbi jā rabb amr-i-kāġāk djumlā dušmān tār u mār
intiḳām-i-b(i)-ġair-i-chordān ẓankä misl-i-Zālmadār

»Herre! Att dela ut hugg är en härlig sak; alla fiender skingras.
Att taga hämnd utan att behöfva trängas är som när *Zāl* (persisk sagohjälte) högg omkring sig åt alla håll.»

Slutkonsonanten *rā'* saknas i båda vershälfterna; metern är *ramal.* Efter versen står namnet MUḤAMMED.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 196, se räkning 14 December 1892.
Betald 16 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 300, se räkning.

F. 6. SABEL med fäste af horn samt balja.

Klinga:

Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak, jämnt afsmalnande mot udden med plana sidor och långspetsig udd, afspetsad från eggen.

Fäste:

Parerstång af silfver, förgylld, rak, fyrsidig, afsmalnande åt ändarna med svagt rundade sidor och plana öfver- och undersidor, ändarna afslutade i knoppar. Från midten utgår uppåt och nedåt vid hvardera sidan en kort stolpe. Å sidor och stolpar rankornering i relief, i korspunkten en blomma. Å öfver- och undersidan graverad ornering, å den förra en bladfläta, å den senare ett rutmönster. Hvardera knoppen med ett band mellan två mot hvarandra vända bladrosetter i relief.

Kafvel af två på en grof, tjock tunga lagda grågula hornskifvor med rundad utsida samt fästa med fyra genomgående nitar af järn. Öfveränden böjd framåt i tvär vinkel i form af en stor knopp, tvärs igenom denna ett rundt hål med ändbeslag af en pålagd rosett af förgylldt silfver. Tungans ytterkant belagd med en tunn plåt af silfver, hvarå i relief en rad af sexflikade blommor och treflikade blad.

Vikt: 0.590 kg.
Längd: 0.905 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.027 m.
Fäste, längd: 0.140 m.

Balja:

Af trä, klädd med pressadt svart skinn samt med drifna och ciselerade beslag af förgylldt silfver.

Munbleck långt, hvardera sidan ornerad med två hvarandra korsande blomrankor, nedre ändan konturerad samt ornerad med en blomma mellan två korslagda kvistar; kring öfre ändan en efter de från parerstången nedlöpande stolparna afpassad tvärstrierad falskant. Längs främre kanten en smal staf, den bakre kanten öppen; på kort afstånd från nedre ändan vid hvardera kanten en profilerad ögla med en rundstafvig ring.

Släpsko i samma form och dekor som munblecket, å nedre ändan ett utsprång i trepass.

Koppelbeslag med konturerade kanter, dekoreradt som munbleckets nedre ända, vid öfre kanten en ögla med ring som å munblecket.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.820 m.; bredd: 0.033 m.
Munbleck, längd: 0.230 m.
Släpsko, längd: 0.325 m.

Antagligen turkiskt arbete, från omkring år 1800.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm,
14 December 1892 och följande dag.
Katalog 79 n:r 223, se räkning 14 December 1892.
Betald 16 December 1892, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 151, se räkning.

F. 7. SABEL med fäste af horn samt balja.

Klinga:

Med imiterad damaskering, starkt böjd, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad, jämnt afsmalnande mot udden med plana sidor och spetsig udd, afspetsad från eggen. Upptill i guldinkrustering: öfverst ett uddmönster, nedanför detta inom två smala ränder ornering, liknande en orientalisk inskrift, å utsidan: *Fig. 1*, å insidan: *Fig. 2.*

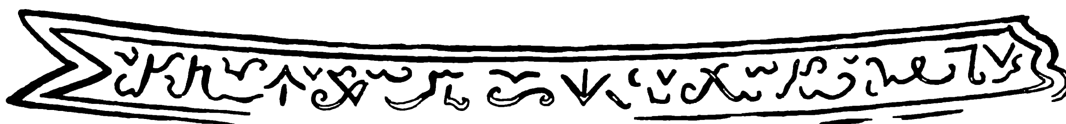

Fig. 1 (orig. 0,264 m.).

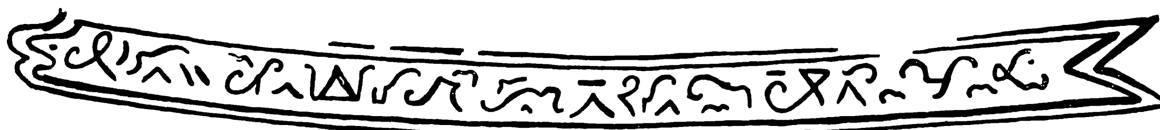

Fig. 2 (orig. 0,287 m.).

Fäste:

Parerstång af förgylld brons, rak, fyrsidig med tvåfasade sidor samt afsmalnande åt ändarna, som afslutas i aflångt rundade knoppar. Från midten utgår uppåt och nedåt vid hvardera sidan en kort stolpe. I korspunkten ciseleradt en stor dubbelrosett; kring kanterna en tvärstrierad smal rand.

Kafvel af två på en tjock tunga lagda grågula hornskifvor med runda utsidor samt fyra tvärgående insvängningar som fingerstöd å främre kanten. Öfverändan böjd framåt i form af en stor knopp. Skifvorna fästa med en genomgående nit med profilerade hufvuden af förgylld brons. Tvärs genom knoppen ett stort rundt hål med ringformadt ändbeslag af förgylld brons. Tungans kanter belagda med en tunn skifva af dylik brons, den å främre sidan slät, den å den bakre graverad med två om hvarandra löst tvinnade bladslingor, nedtill afslutade i ett bladornament, upptill i en kottformad frukt, ofvanför denna en rombisk ruta samt däröfver ännu en liknande frukt.

Mellan knoppen och parerstångens främre ända en kedja af runda, rundstafviga länkar som handbygel.

Vikt: 0.890 kg.
Längd: 0.905 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.030 m.
Fäste, längd: 0.135 m.

Balja:
Af trä, klädd med svart skinn samt med ciselerade beslag af förgylld brons.
Längs utsidan en bred söm med tvärgående stafvar, omspunna af koppartråd.
Munbleck med å hvardera sidan ett stort palmettornament, det å yttre sidan rikare; kring öfre ändan en rakt utstående falskant med en urtagning vid hvardera sidan för den från parerstången utlöpande stolpen; å munblecket ett efter stolpen formadt fält, omgifvet af en bladbård med tvärställda blad; kring kanterna en smal rand.
Släpsko lång, nedtill en konturerad bred slitskena samt å hvardera sidan ett långsträckt bladornament, som på utsidan fortsättes uppåt af rikt bladverk; vid öfre ändan å båda sidor ett nedåtvändt, treflikadt blad, det å utsidan med mellersta fliken afslutad i en blomma; kring kanterna en smal rand.
Koppelbeslag två, det öfre sammanhängande med munblecket; båda med buckelformade sidor, hvarå en flerdubbel bladrosett; i bakre kanten en bred, rund ögla med tvärstrierad utsida, i öglan en stor rundstafvig ring.

Vikt: 0.500 kg.
Längd: 0.790 m.; bredd: 0.041 m.
Munbleck, längd: 0.150 m.
Släpsko, längd: 0.345 m.

Antagligen turkiskt arbete, från omkring år 1800.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
Juli 1893
hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm.
Pris: Kr. 100.

F. 8. SABEL med fäste af silfver samt balja.

Klinga:
Blank, eneggad med knifsbak, nedtill tveeggad; jämnt afsmalnande mot udden med plana sidor och spetsig udd, afspetsad från eggen (i den senare flera sår efter hugg).

Upptill å utsidan i guldinkrustering: vid fästet ett flätornament af fina linjer, längre ned ett rundt fält med arabisk inskrift (af den äldre s. k. kufiska typen, antagligen kopierad efter äldre original; om tolkningen se längre fram): *Fig. 1;* därunder ett kvadratiskt med två dylika inskrifter: *Fig. 2* och *3;* nedanför detta längs baken: *Fig. 4* och *5;* all skrift i svag relief, vid eggen midt under den sistnämnda inskriften ett inkrusteradt

Fig. 1.

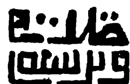

Fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 5.

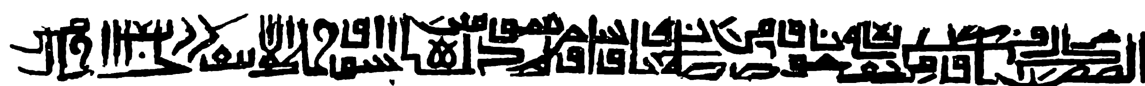

Fig. 4 (orig. 0.220 m.).

flätornament. Å klingans insida vid fästet ett ornament som å utsidan. Å baken i guldinkrustering sju gånger upprepadt det arabiska ordet:

Fäste:

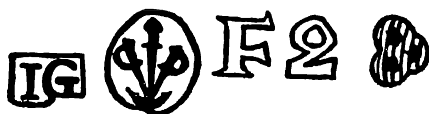
Ciseleradt.

Parerstång rak, platt med från kanterna utsvälld midt, bakre ändan afslutad i en nedböjd inrullning. Från midten utgår uppåt och nedåt vid hvardera sidan en bred stolpe med rokoko-ornering.

Handbygel svagt S-formad, långsamt afsmalnande nedåt, insida plan, utsida svagt rundad, upptill ornerad i rokoko; nedre ändan förenad med handbygeln i en tvär vinkel, öfre ändan inhakad i kafvelbeslaget.

Kafvel af trä, med oval genomskärning samt klädd med hajskinn. Öfverändan böjd framåt. Å utsidan två kullriga knoppar i form af nithufvuden. Längs bakkanten ett pålagdt beslag med konturerade kanter och rundad utsida, hvarå nedtill ett bladornament, midt på beslaget en rokokokartusch under en trofégrupp; öfre ändan afslutad i ett lejonhufvud, å hvars hjässa en profilerad liten rund knopp.

Å parerstångens undersida mästare- och svärdfejarestämpel samt årsbokstaf och riksstämpel, de tre senare stämplarna äfven nedtill å kafvelbeslaget (orig. $^{1}/_{4}$):

Vikt: 0.800 kg.
Längd: 0.755 m.

Klinga, bredd vid fästet: 0.036 m.
Fäste, längd: 0.128 m.

Balja:

Af svartlackeradt läder, med ciselerade beslag af silfver. Längs insidan en grof söm. Munbleck kort, å hvardera sidan i svag relief en trofégrupp af fanor, pilkoger, musikinstrument m. m., nedtill ett bladornament i rokoko, vid öfre ändan en efter de från parerstången utlöpande stolparna afpassad falskant. Kanter släta, å den bakre vid nedre ändan en profilerad ögla med rundstafvig ring.

Släpsko något längre än munblecket, å hvardera sidan i svag relief två trofégrupper, skilda af en kartusch. Upptill och nedtill bladornament. Vid öfre ändan å insidan en liten rund ögla. Kanter släta. Nedre ändan rundad, med tunn slitskena.

Koppelbeslag i samma form och dekor som munblecket samt med likadan ögla och ring.

Vikt: 0.300 kg.
Längd: 0.635 m.; bredd: 0.042 m.
Munbleck, längd: 0.078 m.
Släpsko, längd: 0.168 m.

Klingan orientaliskt arbete från 1500-talet (omslipad). Fästet och baljbeslagen svenskt arbete från år 1788; svärdfejare JOHAN GRUBB, död 23 Maj 1807 som ålderman i Stockholm, 63 år gammal, ogift, innehade verkstaden vid sin död.

De arabiska inskrifterna hafva tolkats af professorn i semitiska språk vid Uppsala Universitet fil. doktor KARL VILHELM ZETTERSTÉEN sålunda:

På klingan arabiska inskriptioner af samma slag som på Sabel F.1 men ännu svårare att dechiffrera.

Fig. 1. Närmast fästet en medaljong, innehållande en inskrift, som börjar med orden: *ḳāla-n-nabijju li-ahli* »profeten sade till folket». Det öfriga är omöjligt att med säkerhet tolka.

Fig. 2. = Sabel F.1, *Fig. 1*, ehuru det andra ordet här är alldeles förvanskadt och de diakritiska punkterna äro fyra i stället för tre.

Fig. 3. = Sabel F.1, *Fig. 2*, med ett par uteslutningar.

Fig. 4. En längre inskrift, till stor del bestående af tecken, som kunna läsas nästan hur som helst. Den nedre raden börjar med ett ord, som innehåller bokstäfverna *alif*, *lām*, *ṣād*, *ṣād*, men förmodligen bör det första *ṣād* ändras till *mīm*. I så fall är det fråga om den mystiska bokstafskomplexen *'LMṢ*, med hvilken Koranens kap. 7 inledes men om hvars egentliga betydelse vetenskapen ingenting vet. Till höger stå vidare några ord, *Fig. 5*, som bilda en grupp för sig. De två första torde vara *kitābun unzila*, och det tredje kan möjligen föreställa det arabiska *ilaika*. Inskriften skulle således innehålla de första orden i kap. 7: *'LMṢ kitābun unzila ilaika* »'LMṢ. Se här en skrift, som nedsändts till dig», men däremot är det omöjligt att identifiera fortsättningen med de omedelbart följande orden i Korantexten.

På klingans ryggsida läses icke mindre än sju gånger det mystiska ordet *bedūḥ*, hvars betydelse är okänd. (Se härom REINAUD: »Monumens arabes, persans et turcs, du Cabinet de M. le DUC DE BLACAS», Paris 1828, II, 243 ff.: »Le mot BEDOUH, dont il est ensuite question, est encore un de ces termes que les Orientaux emploient en toute occasion, et dont l'origine n'est pas connue. — — — Ce qu'il y a de certain, c'est que les Orientaux se sont servis de ce nom comme d'un puissant talisman, et qu'ils le regardent comme une source de bénédictions. On le rencontre sur les pierres gravées, les sabres, les casques. Les Orientaux l'emploient sur-tout pour les lettres missives et tout ce qui doit courir les risques de la terre et de la mer.» Jmfr äfven DOZY: »Supplément aux dictionnaires arabes», Leyde 1881, I, 59 ff., HOUTSMA m. fl.: »Enzyklopaedie des Islām», Leiden 1913 ff., I, 802 ff., och den där anförda litteraturen.)

Gåfva till WALTHER VON HALLWYL
Julaftonen 1895
från hans svärmor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS 13 September 1818, d. 15 April 1909.
Inköpt af den sistnämnda
17 Oktober 1895
från en privatperson
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR (se kvitto 17 Oktober 1895, utställdt på WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE)
efter att förut hafva varit hembjuden åt Kungl. Lifrustkammaren men af denna icke kunnat inlösas.
Betald 18 Oktober 1895, se Rescontra (JOHANNA KEMPE), 17 Oktober 1895 kvitto.
Pris: Kr. 150, se kvitto.

F. 9. SABEL, s. k. handjar, med fäste af silfver samt balja.

Klinga:

Blank, svagt S-formad, bågformad med något tillbakasvängd udd samt eneggad med knifsbak. Udd spetsig, afspetsad från eggen. Upptill såväl å insidan som å baken spår af guldinkrusterad inskrift. Längs baken två breda refflor.

Klingan vid fästet belagd med ett öfver baken viket beslag, hvilket fortsätter ett stycke upp på fästet och afslutas i en rund holk. Beslaget med oregelbundet lagda små släta, rombiska skifvor samt större och mindre filigransrosetter; upptill å hvardera sidan en korall i tillgniden fattning, å holken radvis ordnade små filigransrosetter samt utefter kanterna bårder af spiralvridna trådar.

Fäste:

Förgylldt, med ornering i filigran.

Kafvel åttasidig, afsmalnande nedåt; öfre ändan något nedböjd med knappen utlö-

pande i två stora öron med tresidig ytterkant. Å hvardera kanten en rad af fyra koraller i tillgnidna fattningar, i hvartdera mellanrummet mellan dessa en filigransrosett med en slät, niellerad knopp i midten (två rosetter i bakre kanten saknas), utefter kanterna en rad af skifvor och rosetter som å klingbeslaget; öfverst å hvardera kanten en kvadratisk skifva med en bladrosett i niello. De sex öfriga sidorna släta, mellan dem lister af fem tätt liggande tvinnade trådar, den mellersta gröfre.

Å hvardera sidan af knappens öron en korall inom en rosett af skifvor och spiralrullade filigranstrådar. Kring kanterna lister som å kafveln; innanför dessa en rad små runda ringar. Mellan öronen å öfre ändan tre koraller, den mellersta fasetterad, de båda andra refflade.

Vikt: 0.890 kg.
Längd: 0.738 m.
Klinga, bredd vid fästet: 0.033 m.
Fäste, längd: 0.152 m.

Balja:

Af trä, klädd med svart skinn samt med beslag af förgylldt silfver. Längs insidan en bred söm af tvärgående stafvar, omspunna med svärtad tråd af mässing.

Munbleck långt, med treflikad underkant. Ornering af tre fält med mellanliggande bårder.

De två nedre fälten med filigransrosetter och skifvor som å fästet, det öfre med imiterad lindning af enkel och tvinnad tråd. Bårderna med dylik lindning, i midten en genombruten, flätad staf af tredubbla trådar. Flikarna med rosetter som fälten, kring kanten en bård med en pärlrand mellan dubbla repstafvar.

Kring munbleckets öfverkant en utstående profilerad list.

Släpsko något längre än munblecket, med graverade orneringar och spår af förgyllning. Nedre ändan ciselerad, i form af ett fiskhufvud, öfver detta å hvardera sidan ett rutadt fält, upptill afslutadt i en spets, från hvilken uppstiger ett trädliknande blom- och bladornament; längs främre kanten en bladbård, längs den bakre två smala, löst om hvarandra tvinnade band, bildande ovala fält, i hvart och ett af dessa en blomma.

Vikt: 0.400 kg.
Längd: 0.665 m.; bredd: 0.043 m.
Munbleck, längd: 0.145 m.
Släpsko, längd: 0.215 m.

Albanesiskt arbete från 1700-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
18 April 1906
hos en antikvitetshandlare i Cetinje, Montenegro,

vid deras vistelse i nämnda stad tillsammans med fröken IDA UHSE
17—20 April 1906
under deras resa öfver Rom och Neapel till Sicilien samt åter genom Dalmatien, Montenegro, norra Italien och Schweiz
3 Mars—19 Juni 1906. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Betald 18 April 1906.
Pris: Österr. Fl. 52: 50 (Kronen 105).

SKJUTVAPEN OCH TILLBEHÖR

G. 1. BÖSSA med luntlås.

Pipa:

Rund, något afsmalnande åt midten samt ornerad med ett svartlackeradt fint rutmönster. Öfver kammaren ett i två guldfärger inkrusteradt fält med byggnader, träd och löfverk samt ett flertal djur, såsom en oxe i strid med en krokodil, ett lejon, en panter samt en hvilande grupp af en hjort och två kor. Kring mynningen en kort, svagt utsvälld holk i liknande dekor med en oxe, ett lejon, två flyende hjortar samt träd och löfverk. Kring mynningen å ytterändan en bård af rosor. Lopp slätborradt. Kaliber: 11 mm. Korn af mässing, litet, knoppformadt. Sikte (s. k. solsikte) bestående af en tvärgående tjock skifva, å hvars öfverkant i midten en liten upphöjning, hvarunder en genom skifvan gående kanal med kilformad genomskärning; siktet guldinkrusteradt.

Lås:

Förgylldt; låsmekanismen liggande i en ränna på stockens undersida.

Hane af två mot halsen ledande tunna skifvor, mellan hvilka luntan inspännes. Fängpanna i form af en rakt utstående tjock skifva med konturerad ytterkant; å öfversidan en halfsferisk fördjupning, hvaröfver ett på en nit svängbart lock med runduddad ytterkant; niten med reffladt knopprundt hufvud; ofvanpå locket en knopp, lik nithufvudet.

Aftryckningsmekanismen bestående af en två gånger vinkelböjd bakre skena (aftryckare) samt en mot denna ledad skena, hvilken genom en kortare led står i förbindelse med hanen. Den främre skenan på insidan försedd med en spännfjäder. Aftryckaren liksom den för hanen afsedda leden rörlig kring en nit med rosettformade nitbrickor, framom dessa ytterligare två dylika nitar, den å högra sidan dessutom prydd med en fasetterad knopp med ett tvärgående rundt hål.

Stock:

Af trä, lackerad i moarédamast-imiterande mönster i guld på rödbrun botten; kring kanterna en bård af blommor och blad.

Kolf lång, smal, undersida och sidosidor plana, öfversida spetsvinkligt tvåsidig; framtill en tvärt utspringande klack i jämnhöjd med pipan och med öfversidan rundad efter denna samt ornerad med blad i rutmönster; längs öfversidan en kälad ränna för

siktet. Kolfvens bakre ända klädd med ursprungligen ljusröd, af tiden gulblekt sammet, starkt nött, framtill kantad med ett runduddadt band.

Pipan fasthållen vid stocken med trettiosex breda band (ett saknas) af fin, tätt lindad silfvertråd samt ett stycke nedanför rännan för laddstaken med en genom stocken gående nit med rosettformade brickor.

Laddstake af järn, blank, längd 1.000 m., diameter 0.010 m., nedre ändan försedd med en långsträckt knopp, å denna samt ett stycke upp på laddstaken i guldinkrustering ett randmönster af tvärgående bågar mellan längdgående fina ränder.

På stockens undersida två rundstafviga rembyglar af guldinkrusteradt järn, den främre i stockens midt, den bakre något ofvanför aftryckaren, hvardera med bladformigt afslutade ändar samt rörlig på en genom stocken gående nit.

Vikt: 2.350 kg.
Längd: 1.500 m.
Pipa, längd: 1.010 m.

Antagligen persiskt arbete, från 1700-talet.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
24 April 1900
från Dr phil. FREDRIK ROBERT MARTIN (se kvitto 24 April 1900)
genom intendenten vid Kungl. Lifrustkammaren i Stockholm CARL ANTON OSSBAHR, se kvitto 24 April 1900.
Betald 28 Maj 1900, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL), 24 April 1900 kvitto.
Pris: Kr. 500, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och kvitto.

H. 1. PISTOL med flintlås.

Pipa:

Blank, afsmalnande åt mynningen, främre delen rund, den bakre åttasidig samt å de tre öfre sidorna med spår af graverade ornament; å främre delen en smal rygg. Lopp slätborradt. Kaliber: 16 mm. Svansskrufvens stjärt rektangulär, slät. Korsskruf med kullrigt hufvud.

Lås:

Låsbleckets utsida plan med fasade kanter. Framför och bakom hanen en inlagd skifva i guld med ett bladornament i relief. Låsskrufvar två, med kullriga hufvuden.

Hane S-formad, utsida plan, ornerad som låsblecket. Hanskruf med kullrigt hufvud. Hanläppar ovala, utsidor rundade, insidor plana, ursprungligen taggiga. Från den undre läppens bakkant uppstiger en fyrsidig ståndare med i tvär vinkel bakåtböjd spets; ståndaren afpassad för en i den öfre läppens bakkant befintlig urtagning. Hanläppsskruf med päronformadt hufvud. Flinta saknas.

Fängpannans undersida och ytterkant rundade, vid bakkanten en framåtböjd låg skärm, å undersidan ett graveradt ornament samt vid inre kanten en kälformad fläns. Fängpannelock med rundad öfversida och plan undersida samt försedt med en kort, böjd hals, hvarå locket är svängbart på en i låsblecket fäst skruf. Vid lockets framkant en rakt uppstående slagskärm (eldstål), svagt böjd med något framåtböjd spets; baksida rundad, å denna graveradt nedtill ett ornament som å fängpannans undersida, upptill ett bladornament mellan två till en spets mot det nedre ornamentet sammanlöpande dubbla ränder.

Fängpannelocket med utanpå liggande fjäder, den nedre ändan utlöpande i en lång bladformad spets; fjädern fäst med en från insidan gående skruf.

Aftryckare med oval kontur, framsida svagt rundad, längs baksidan en rakt utstående skifva med konturerad ytterkant; aftryckaren gående genom en kort tunn plåt af silfver, fäst med små stift (det bakersta saknas).

Varbygel af silfver, bågformad, afsmalnande åt ändarna i en slät hals, som utlöper på kolfven i en kort skena, denna afslutad i en bladformad spets (den bakre skenan något längre); å bygelns utsida längs hvardera kanten två kälningar.

Stock:

Af valnötsträ, med beslag af silfver samt med inlagda runda och hjärtformade skifvor af korall, omgifna af graverade smala ornament af silfver; längs kolfvens öfversida en rad af fyra större hjärtformade skifvor; på sidorna och vid ändarna mindre, omväxlande runda och hjärtformade.

Kolf starkt böjd, med rund genomskärning, ytterändan knoppformigt utsvälld. Kolfbleck af silfver, mångsidigt, i form af ett hylsliknande beslag med två på kolfven utlöpande långa, smala spetsar, å ytterändan inom en profilering af koncentriska lister en rund korallskifva, kring kanterna en runduddad bård i relief.

Stockens främre del tillskarfvad af nytt trä, å denna påträdt omkring pipa och stock två med lister och bladorneringar pressade tunna hylsor af silfver, den bakre kortare och vid båda ändarna öfver pipan med en utspringande flik; den främre hylsan med inre ändan tvåflikad.

För laddstaken löper på stockens undersida en 0.120 m. lång ränna, hvilken rörformigt fortsätter vidare bakåt in i stocken (rännan obrukbar genom den påträdda öfre hylsan).

Laddstake saknas.

Å låsbleckets nedre kant graveradt:

Vikt: 1.000 kg.
Längd: 0.450 m.
Pipa, längd: 0.268 m.

Algeriskt arbete från 1700-talets slut.

Inköpt af Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe,
4 April 1889
från en kabyl på Fort National (Suk el Arba), Algeriet,

vid hennes besök å nämnda plats tillsammans med sin make, WALTHER VON HALLWYL, sin mor, JOHANNA KEMPE, f. WALLIS, dottern IRMA samt fröknarna CAROLINE PFLAUM och IDA UHSE
under deras vistelse i Tisà-Uzu, Algeriet,
3—5 April 1889
under deras resa genom Algeriet, Tunisien och åter öfver Schweiz
11 Februari—19 Maj 1889. Förestående uppgifter lämnade med ledning af fröken IDA UHSES Reseanteckningar.
Pris: Frcs 115.

I. 1. KRUTHORN.

Af grått horn, med beslag af förgylldt silfver samt med etthundratvå rubiner, tjugutre smaragder och två hyacinter.

Flatpressadt med plana sidor och trefasade kanter, starkt böjdt, afsmalnande uppåt från kanterna.

Å nedre ändan ett ciseleradt beslag, å detta längs undersidan tre rader aflånga upphöjningar, i mellersta raden sju, i dem vid sidorna sex; i hvarannan upphöjning en smaragd, i hvarannan en rubin, alla taffelslipade. Kring hornets nedre kant en rad af sexton upphöjningar med stenar som de förra; däröfver å båda sidorna fyra större runda upphöjningar, hvardera med fem små runda rubiner, å båda kanterna en aflång upphöjning med en smaragd. Upphöjningarna liggande på en i bladmönster graverad botten. Midt på båda sidorna en hög åttabladig rosett med en större taffelslipad hyacint i midten och en liten rubin i hvarje blad.

Mynningsbeslag hylsformadt, å hvardera sidan två upphöjningar som de förra, den nedre större, besatt med fyra rubiner och en smaragd, den öfre med en rubin. Längs yttre kanten en rad af fyra upphöjningar som de å nedre ändan, hvarannan med en smaragd, hvarannan med en rubin, allt på i blad- och uddmönster graverad botten. Kring mynningen ett profileradt band. Mellan beslagen å hvardera kanten en öfver denna tresidigt viken skena med en graverad bladfläta å alla sidorna, midt på utsidan en rund ögla.

Öfver mynningen ett musselformadt lock, hållet af ett ödleliknande djur, från hvars bakre del utgår en efter hornet böjd lång arm, nedtill utplattad och bågformigt uppsvängd med en underlagd fjäder af järn samt slutande i en spets. Å båda sidorna af armen sju upphöjningar med en rubin i hvarje. Armen fäst på en axel mellan två tunna skifvor. Öfver fästet en grof ögla, fäst vid samma axel. Vid hvardera sidan af öglan en dylik upphöjning med en rubin.

Alla stenar i tillgnidna fattningar och folierade.

I öglan två långa kedjor af ovala länkar, hvarannan repstafvig, hvarannan af fyrsidig staf med kälade sidor; kedjorna sammankopplade ett stycke från nedre ändan, i ytterändarna profilerade knoppar.

Vikt: 0.335 kg.
Längd: 0.186 m.; bredd: 0.075 m.
Kedja, längd: 0.560 m.

Antagligen kaukasiskt arbete, från 1600-talets slut.

Inköpt af WALTHER och WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, å auktion hos konsthandlaren H. BUKOWSKI, Arsenalsgatan 2 D, Stockholm, 15 och 16 April 1898.
Katalog 114 n:r 269, se räkning 18 April 1898.
Betaldt 20 April 1898, se Rescontra (WALTHER VON HALLWYL) och räkning.
Pris: Kr. 140, se räkning.

Kända tidigare ägare, se Auktionskatalog 114:

1. Friherre (preussisk grefve) FRITZ HENRIC VON KRASSOW, f..... 1775, d. 14 Mars 1844 i Stralsund, gift 3 Juni 1811 med sin kusin friherrinnan JACOBINA GUSTAFVA VON ESSEN, f. 1 Februari 1793, d. 7 November 1877 i Stralsund.
   Af friherre FRITZ HENRIC VON KRASSOW öfverlämnadt som gåfva år 1836 till
2. Vapensamlingen på Vik, Balingsta socken, Uppland, bildad af öfverhofstallmästaren grefve GUSTAF ADOLPH FREDRIK WILHELM VON ESSEN, f. 15 Juli 1803, d. 3 Oktober 1874, gift 7 April 1831 med IDA MARY VON REHAUSEN, f. 13 Mars 1811, d. 2 Maj 1893.
3. Grefvinnan IDA VON ESSEN.
4. Grefvinnan IDA VON ESSENS arfvingar.
   Af dessa försåldt å ofvannämnda auktion.

NAMNREGISTER

KÄNDA TIDIGARE ÄGARE,

rustkammare, samlingar, vetenskapliga skriftställare, konst- och antikvitetshandlare.

(Siffrorna hänvisa till motsvarande sidor.)

MÄSTARE OCH KONTROLLSTÄMPLAR.

(Siffrorna hänvisa till motsvarande sidor.)

BOKBINDERIARBETET

UTFÖRDT AF

BOKBINDAREN RICHARD BOLLING

STOCKHOLM.